

Verse Text - (GEN 1:1-GEN 50:26)

<p>אין אָנהייב האָט אלקים GEN 1:1 באַשאַפֿן {ברא} דעם הימל און די ערד. edit</p>	<p>GEN 1:1 in onheib hot Elokim bashafen dem himel un di erd.</p>	<p>GEN 1:1 In the beginning Elohim bara hashomayim (<i>the heavens</i>) and haaretz (<i>the earth</i>) .</p>
<p>און די ערד איז געווען GEN 1:2 וויסט און ליידיק, און פֿינצטערניש איז געווען אויפֿן געזיכט פֿון תהום, און דער גייסט {רוח הקדש} פֿון אלקים האָט געשוועבט אויפֿן געזיכט פֿון די וואַסערן. edit</p>	<p>GEN 1:2 un di erd iz geven vist un leidik, un fintsternish iz geven oifen gezicht fun thum, un der Gaist {ruach hakdesh} fun Elokim hot geshvebt oifen gezicht fun di vaseren.</p>	<p>GEN 1:2 And the earth was tohu vavohu (<i>without form, and void</i>) ; and darkness was upon the face of the deep. And the Ruach Elohim was hovering upon the face of the waters.</p>
<p>האָט אלקים געזאָגט : GEN 1:3 זאָל ווערן ליכט. און עס איז געוואָרן ליכט. edit</p>	<p>GEN 1:3 hot Elokim gezogt : zol veren licht. un es iz gevoren licht.</p>	<p>GEN 1:3 And Elohim said, Let there be light: and there was light.</p>
<p>און אלקים האָט געזען GEN 1:4 דאָס ליכט אַז עס איז גוט; און אלקים האָט פֿונאַנדערגעשיידט צווישן דעם ליכט און צווישן דער פֿינצטערניש. edit</p>	<p>GEN 1:4 un Elokim hot gezen dos licht az es iz gut; un Elokim hot funandergesheidt tsvishen dem licht un tsvishen der fintsternish.</p>	<p>GEN 1:4 And Elohim saw the light, that it was tov (<i>good</i>) ; and Elohim divided the ohr (<i>light</i>) from the choshech (<i>darkness</i>) .</p>
<p>און אלקים האָט גערופֿן GEN 1:5 דאָס ליכט טאָג, און די פֿינצטערניש האָט ער גערופֿן נאַכט. און עס איז געווען אַוונט, און עס איז געווען פֿרימאָרגן, איין טאָג. edit</p>	<p>GEN 1:5 un Elokim hot gerufen dos licht tog, un di fintsternish hot er gerufen nacht. un es iz geven oivent, un es iz geven frimorgen, ein tog.</p>	<p>GEN 1:5 And Elohim called the light Yom (<i>Day</i>) , and the darkness He called Lailah (<i>Night</i>) . And the erev (<i>evening</i>) and the boker (<i>morning</i>) were Yom Echad (<i>Day One, the First Day</i>) .</p>

<p>הָאֵל אֱלֹהִים גַּעְזָאָגַט: GEN 1:6 זָאָל ווערן אַן אויסשפּרייט אין מיטן פֿון די וואַסערן, און ער זָאָל פֿונאַנדערשיידן צווישן וואַסערן און וואַסערן. edit</p>	<p>GEN 1:6 hot Elokim gezogt: zol veren an oisshpreit in miten fun di vaseren, un er zol funandersheiden tsvishen vaseren un vaseren.</p>	<p>GEN 1:6 And Elohim said, Let there be a raki'a (<i>expanse, dome, firmament</i>) in the midst of the mayim (<i>waters</i>) , and let it divide the mayim from the mayim.</p>
<p>GEN 1:7 און אֱלֹהִים גַּעמאַכט דעם אויסשפּרייט, און האָט פֿונאַנדערגעשיידט צווישן די וואַסערן וואַס אונטער דעם אויסשפּרייט און צווישן די וואַסערן וואַס איבער דעם אויסשפּרייט. און עס איז אַזוי געשען. edit</p>	<p>GEN 1:7 un Elokim hot gemacht dem oisshpreit, un hot funandergesheidt tsvishen di vaseren vos unter dem oisshpreit un tsvishen di vaseren vos iber dem oisshpreit. un es iz azoi geshen.</p>	<p>GEN 1:7 And Elohim made the raki'a, and divided the waters under the raki'a from the waters which were above the raki'a; and it was so.</p>
<p>GEN 1:8 און אֱלֹהִים האָט גערופֿן דעם אויסשפּרייט הימל. און עס איז געווען אָוונט, און עס איז געווען פֿרימאָרגן, אַ צווייטן טאָג. edit</p>	<p>GEN 1:8 un Elokim hot gerufen dem oisshpreit himel. un es iz geven ovent, un es iz geven frimorgen, a tsveiten tog.</p>	<p>GEN 1:8 And Elohim called the raki'a Shomayim (<i>Heaven</i>) . And the erev and the boker were Yom Sheni (<i>Day Two, the Second Day</i>) .</p>
<p>הָאֵל אֱלֹהִים גַּעְזָאָגַט: GEN 1:9 זָאָלן זיך איינזאַמלען די וואַסערן פֿון אונטערן הימל אין איינ אָרט, און זָאָל זיך באַווייזן די יבשה. און עס איז אַזוי געשען. edit</p>	<p>GEN 1:9 hot Elokim gezogt: zolen zich inzamlen di vaseren fun unteren himel in ein ort, un zol zich bavaizen di yaboshe. un es iz azoi geshen.</p>	<p>GEN 1:9 And Elohim said, Let the waters under the heaven be gathered together unto one place, and let the yabashah (<i>dry land</i>) appear; and it was so.</p>
<p>GEN 1:10 און אֱלֹהִים האָט גערופֿן די יבשה ערד, און די</p>	<p>GEN 1:10 un Elokim hot gerufen di yaboshe erd, un di inzamlung fun di vaseren (mikve) hot er</p>	<p>GEN 1:10 And Elohim called the yabashah Eretz (<i>Earth</i>) ; and the mikveh (<i>gathering together</i></p>

<p>איינזאַמלונג פֿון די וואַסערן (מיקווה) האָט ער גערופֿן ימים. און אלקים האָט געזען אַז דאָס איז גוט. edit</p>	<p>gerufen ymim. un Elokim hot gezen az dos iz gut.</p>	<p><i>of the waters</i>) called He Seas; and Elohim saw that it was tov.</p>
<p>GEN 1:11 האָט אלקים געזאָגט: זאָל די ערד אַרויסגראָזן גרינעם גראָז, געוויקסן וואָס גיט אַרויס זאָמען, פֿרוכטביימער וואָס טראָגן פֿרוכט אויף דער ערד לויט זייערע מינים, וואָס זייער זאָמען איז אין זיי. און עס איז אַזוי געשען. edit</p>	<p>GEN 1:11 hot Elokim gezogt: zol di erd aroisgrozen grinem groz, geviksen vos git arois zomen, fruchtbeimer vos trogen frucht oif der erd loit zeyere minim, vos zeyer zomen iz in zei. un es iz azoi geshen.</p>	<p>GEN 1:11 And Elohim said, Let the earth bring forth vegetation, the herb yielding zera (<i>seed</i>) , and the fruit tree yielding pri (<i>fruit</i>) after its kind, whose seed is in itself, upon the earth; and it was so.</p>
<p>GEN 1:12 און די ערד האָט אַרויסגעבראַכט גרינעם גראָז, קרייטעכץ וואָס גיט אַרויס זאָמען לויט זיינע מינים, און ביימער וואָס טראָגן פֿרוכט, וואָס זייער זאָמען איז אין זיי, לויט זייערע מינים. און אלקים האָט געזען אַז דאָס איז גוט. edit</p>	<p>GEN 1:12 un di erd hot aroisgebracht grinem groz, kraitechts vos git arois zomen loit zaine minim, un beimer vos trogen frucht, vos zeyer zomen iz in zei, loit zeyere minim. un Elokim hot gezen az dos iz gut.</p>	<p>GEN 1:12 And the earth brought forth vegetation, and herb yielding zera (<i>seed</i>) after its kind, and the tree yielding fruit, whose seed was in itself, after its kind; and Elohim saw that it was tov (<i>good</i>) .</p>
<p>GEN 1:13 און עס איז געווען אַוונט, און עס איז געווען פֿרימאָרגן, דעם דריטן טאָג. edit</p>	<p>GEN 1:13 un es iz geven ovent, un es iz geven frimorgen, dem driten tog.</p>	<p>GEN 1:13 And the erev and the boker were Yom Shlishi (<i>Day Three, the Third Day</i>) .</p>
<p>GEN 1:14 האָט אלקים געזאָגט: זאָלן ווערן ליכטער אין דעם</p>	<p>GEN 1:14 hot Elokim gezogt: zolen veren lichter in dem oisshpreit</p>	<p>GEN 1:14 And Elohim said, Let there be lights in the raki'a of</p>

<p>אויסשפרייט פֿון הימל, פֿונאַנדערצושיידן צווישן דעם טאָג און צווישן דער נאַכט, און זיי זאָלן זיין פֿאַר צייכנס און פֿאַר צייטן, און פֿאַר טעג און יאָרן. edit</p>	<p>fun himel, funandertsusheiden tsvishen dem tog un tsvishen der nacht, un zei zolen zain far tseichens un far tsaiten, un far teg un yoren.</p>	<p>the heaven to divide the day from the night; and let them be for otot (<i>signs</i>) , and for mo'adim (<i>seasons</i>) , and for yamim (<i>days</i>) , and shanim (<i>years</i>) ;</p>
<p>GEN 1:15 און זיי זאָלן זיין פֿאַר ליכטער אין דעם אויסשפרייט פֿון הימל, צו לייכטן אויף דער ערד. און עס איז אזוי געשען. edit</p>	<p>GEN 1:15 un zei zolen zain far lichter in dem oisshpreit fun himel, tsu laichten oif der erd. un es iz azoi geshen.</p>	<p>GEN 1:15 And let them be for lights in the raki'a of the heaven to give light upon the earth; and it was so.</p>
<p>GEN 1:16 און אלקים האָט געמאַכט די צוויי גרויסע ליכטער: דאָס גרעסערע ליכט פֿאַר דער געוועלטיקונג פֿון טאָג, און דאָס קלענערע ליכט פֿאַר דער געוועלטיקונג פֿון דער נאַכט; און די שטערן. edit</p>	<p>GEN 1:16 un Elokim hot gemacht di tsvei groise lichter: dos gresere licht far der geveltikung fun tog, un dos klenere licht far der geveltikung fun der nacht; un di shteren.</p>	<p>GEN 1:16 And Elohim made two great lights; the greater light to rule the day, and the lesser light to rule the night; He made the kokhavim (<i>stars</i>) also.</p>
<p>GEN 1:17 און אלקים האָט זיי אַריינגעזעצט אין דעם אויסשפרייט פֿון הימל, צו לייכטן אויף דער ערד, edit</p>	<p>GEN 1:17 un Elokim hot ze araingezetst in dem oisshpreit fun himel, tsu laichten oif der erd,</p>	<p>GEN 1:17 And Elohim set them in the raki'a of the heaven to give light upon the earth,</p>
<p>GEN 1:18 און צו געוועלטיקן איבער דעם טאָג און איבער דער נאַכט, און פֿונאַנדערצושיידן צווישן דעם ליכט און צווישן דער</p>	<p>GEN 1:18 un tsu geveltiken iber dem tog un iber der nacht, un funandertsusheiden tsvishen dem licht un tsvishen der fintsternish. un Elokim hot gezen az dos iz gut.</p>	<p>GEN 1:18 And to rule over the day and over the night, and to divide the light from the darkness; and Elohim saw that it was tov.</p>

<p>פֿינצטערניש. און אלקים האָט געזען אַז דאָס איז גוט. edit</p>		
<p>און עס איז געווען אָוונט, און עס איז געווען פֿרימאָרגן, אַ פֿירטן טאָג. edit</p>	<p>GEN 1:19 un es iz geven ovent, un es iz geven frimorgen, a firten tog.</p>	<p>GEN 1:19 And the erev and the boker were Yom Revi'i (<i>Day Four, the Fourth Day</i>) .</p>
<p>אָט אלקים געזאָגט: זאָל דאָס וואַסער ווידמענען אַ ווידמענונג פֿון לעבעדיקע באַשעפֿענישן, און פֿויגלען זאָלן פֿליען אויף דער ערד, איבערן פֿרייען אויסשפֿרייט פֿון הימל. edit</p>	<p>GEN 1:20 hot Elokim gezogt: zol dos vaser vidmenen a vidmenung fun lebedike bashefenishen, un foiglen zolen flien oif der erd, iberen freyen oisshpreit fun himel.</p>	<p>GEN 1:20 And Elohim said, Let the waters bring forth an abundance of living creatures, and fowl that may fly above the earth in the open raki'a of heaven.</p>
<p>און אלקים האָט באַשאַפֿן די גרויסע ים-חיות, און אַלע לעבעדיקע באַשעפֿענישן וואָס קריכן, וואָס דאָס וואַסער האָט געווידמענט לויט זייערע מינים, און אַלע געפֿליגלטע פֿויגלען לויט זייערע מינים. און אלקים האָט געזען אַז דאָס איז גוט. edit</p>	<p>GEN 1:21 un Elokim hot bashafen di groise yam-chayes, un ale lebedike bashefenishen vos krichen, vos dos vaser hot gevidment loit zeyere minim, un ale gefliglte foiglen loit zeyere minim. un Elokim hot gezen az dos iz gut.</p>	<p>GEN 1:21 And Elohim created great sea creatures, and every living creature that moveth, which the waters brought forth in abundance, after their kind, and every winged fowl after its kind; and Elohim saw that it was tov.</p>
<p>און אלקים האָט זיי געבענטשט, אַזוי צו זאָגן: פֿרוכפֿערט אייך און מערט אייך, און פֿילט אַן די וואַסערן</p>	<p>GEN 1:22 un Elokim hot zei gebentsht, azoi tsu zogen: fruchfert ich un mert ich, un filt on di vaseren in di ymen, un di foiglen zolen zich meren oif der erd.</p>	<p>GEN 1:22 And Elohim blessed them, saying, Be fruitful, and multiply, and fill the waters in the seas, and let fowl multiply in the earth.</p>

<p>אין די ימען, און די פֿויגלען זאלן זיך מערן אויף דער ערד. edit</p>		
<p>GEN 1:23 און עס איז געווען אָוונט, און עס איז געווען פֿרימאָרגן, אַ פֿינפֿטן טאָג. edit</p>	<p>GEN 1:23 un es iz geven ovent, un es iz geven frimorgen, a finften tog.</p>	<p>GEN 1:23 And the erev and the boker were Yom Chamishi (<i>Day Five, the Fifth Day</i>) .</p>
<p>GEN 1:24 האָט אלקים געזאָגט: זאָל די ערד אַרויסברענגען לעבעדיקע באַשעפֿענישן לויט זייערע מינים, בהמות און שרצים און חיות פֿון דער ערד לויט זייערע מינים. און עס איז אַזוי געשען. edit</p>	<p>GEN 1:24 hot Elokim gezogt: zol di erd aroisbrenge lebedike bashefenishen loit zeyere minim, beheimes un shrtsim un chayas fun der erd loit zeyere minim. un es iz azoi geshen.</p>	<p>GEN 1:24 And G-d said, Let the earth bring forth the living creature after its kind, cattle, and creeping thing, and beast of the earth after its kind; and it was so.</p>
<p>GEN 1:25 און אלקים האָט געמאַכט די חיות פֿון דער ערד לויט זייערע מינים, און די בהמות לויט זייערע מינים, און אַלע שרצים פֿון דער ערד לויט זייערע מינים. און אלקים האָט געזען אַז דאָס איז גוט. edit</p>	<p>GEN 1:25 un Elokim hot gemacht di chayas fun der erd loit zeyere minim, un di beheimes loit zeyere minim, un ale shrtsim fun der erd loit zeyere minim. un Elokim hot gezen az dos iz gut.</p>	<p>GEN 1:25 And G-d made the beast of the earth after its kind, and cattle after their kind, and every thing that creepeth upon the earth after its kind; and G-d saw that it was tov.</p>
<p>GEN 1:26 האָט אלקים געזאָגט: לאָמיר מאַכן מענטשן אין אונדזער געשטאַלט, לויט אונדזער גלייכעניש, און זיי זאלן געוועלטיקן איבער די פֿיש פֿון ים, און איבער די</p>	<p>GEN 1:26 hot Elokim gezogt: lomir machen mentshen in undzer geshtalt, loit undzer glaichenish, un zei zolen geveltiken iber di fish fun yam, un iber di foiglen fun himel, un iber di beheimes, un iber der gantser erd, un iber ale shrtsim</p>	<p>GEN 1:26 And G-d said, Let Us make man in Our tzelem, after Our demut: and let them have dominion over the fish of the sea, and over the fowl of the air, and over the cattle, and over all the earth, and over every creeping thing that</p>

<p>פּוֹיגלען פֿון הימל, און איבער די בהמות, און איבער דער גאַנצער ערד, און איבער אַלע שרצים וואָס קריכן אויף דער ערד. edit</p>	<p>vos krichen oif der erd.</p>	<p>creepeth upon ha'aretz (<i>the earth</i>) .</p>
<p>GEN 1:27 און אלקים האָט באַשאַפֿן דעם מענטשן אין זײַן געשטאַלט; אין דער געשטאַלט פֿון אלקים האָט ער אים באַשאַפֿן; אַ זָכר און אַ נְקֵבָה האָט ער זײַ באַשאַפֿן. edit</p>	<p>GEN 1:27 un Elokim hot bashafen dem mentshen in zain geshtalt; in der geshtalt fun Elokim hot er im bashafen; a Zecher un a nekeyve hot er zei bashafen.</p>	<p>GEN 1:27 So G-d created humankind in His own tzelem, in the tzelem Elohim (<i>image of G-d</i>) created He him; zachar (<i>male</i>) and nekevah (<i>female</i>) created He them.</p>
<p>GEN 1:28 און אלקים האָט זײַ געבענטשט, און אלקים האָט צו זײַ געזאָגט: פֿרוכפערט אײַך און מערט אײַך, און פֿילט אַן די ערד, און באַצווינגט זי, און געוועלטיקט איבער די פֿיש פֿון ים, און איבער די פּוֹיגלען פֿון הימל, און איבער אַלעם לעבעדיקן וואָס קריכט אויף דער ערד. edit</p>	<p>GEN 1:28 un Elokim hot zei gebentsht, un Elokim hot tsu zei gezogt: fruchfert ich un mert ich, un filt on di erd, un batsvingt zi, un geveltikt iber di fish fun yam, un iber di foiglen fun himel, un iber alem lebediken vos kricht oif der erd.</p>	<p>GEN 1:28 And G-d blessed them, and G-d said unto them, Be fruitful, and multiply, and fill the earth, and subdue it: and have dominion over the fish of the sea, and over the fowl of the air, and over every living thing that moveth upon the earth.</p>
<p>GEN 1:29 און אלקים האָט געזאָגט: זעט, אײַך האָב אײַך געגעבן יעטוועדער קרײַטעכץ וואָס גיט אַרויס זאַמען, וואָס אויפֿן געזיכט פֿון דער גאַנצער</p>	<p>GEN 1:29 un Elokim hot gezogt: zet, ich hob ich gegeben yetveder kraitechts vos git arois zomen, vos oifen gezicht fun der gantser erd, un yetveder boim vos oif im iz do beimerfrucht</p>	<p>GEN 1:29 And G-d said, Hinei, I have given you every herb bearing seed, which is upon the face of kol ha'aretz (<i>all the earth</i>) , and every etz (<i>tree</i>) , in the which is the fruit of a tree</p>

<p>ערד, און יעטוועדער בוים וואָס אויף אים איז דאָ ביימערפֿרוכט וואָס גיט אַרויס זאָמען; פֿאַר אייך זאָל דאָס זיין צום עסן. edit</p>	<p>vos git arois zomen; far ich zol dos zain tsum esen.</p>	<p>yielding seed; to you it shall be for food.</p>
<p>GEN 1:30 און פֿאַר אַלע חיות פֿון דער ערד, און פֿאַר אַלע פֿויגלען פֿון הימל, און פֿאַר אַלץ וואָס קריכט אויף דער ערד, וואָס אין אים איז דאָ אַ לעבעדיקער אָטעם, איז יעטוועדער גרין קרייטעכץ צום עסן. און עס איז אַזוי געווען. edit</p>	<p>GEN 1:30 un far ale chayes fun der erd, un far ale foiglen fun himel, un far alts vos kricht oif der erd, vos in im iz do a lebediker otem, iz yetveder grin kraitechts tsum esen. un es iz azoi geven.</p>	<p>GEN 1:30 And to every beast of the earth, and to every fowl of the air, and to every thing that creepeth upon the earth, wherein there is life, I have given every green herb for food; and it was so.</p>
<p>GEN 1:31 און אלקים האָט געזען אַלץ וואָס ער האָט געמאַכט, און עס איז זייער גוט. און עס איז געווען אָוונט, און עס איז געווען פֿרימאָרגן, דעם זעקסטן טאָג. edit</p>	<p>GEN 1:31 un Elokim hot gezen alts vos er hot gemacht, un es iz zeyer gut. un es iz geven ovent, un es iz geven frimorgen, dem zeksten tog.</p>	<p>GEN 1:31 And G-d saw every thing that He had made, and, behold, it was tov me'od (very good) . And the erev and the boker were Yom Shishi (Day Six, the Sixth Day) .</p>
<p>GEN 2:1 אַזוי זיינען פֿאַרענדיקט געוואָרן דער הימל און די ערד און זייער גאַנצער חיל. edit</p>	<p>GEN 2:1 azoi zainen farendikt gevoren der himel un di erd un zeyer gantser cheil.</p>	<p>GEN 2:1 Thus HaShomayim and Ha'Aretz were finished, and all the tza'va of them.</p>
<p>GEN 2:2 און אלקים האָט געענדיקט צום זיבעטן טאָג זיין אַרבעט וואָס ער האָט</p>	<p>GEN 2:2 un Elokim hot geendikt tsum zibeten tog zain arbet vos er hot gemacht, un er hot gerut oifen zibeten tog fun zain</p>	<p>GEN 2:2 And on Yom HaShevi'i Elohim finished His work which He had made; and He rested on the Yom HaShevi'i from all His</p>

<p>געמאַכט, און ער האָט גערוט אויפֿן זיבעטן טאָג פֿון זיין גאַנצער אַרבעט וואָס ער האָט געמאַכט. edit</p>	<p>gantser arbet vos er hot gemacht.</p>	<p>work which He had made.</p>
<p>GEN 2:3 און אלקים האָט געבענטשט דעם זיבעטן טאָג, און האָט אים געהייליקט, וואָרום אין אים האָט ער גערוט פֿון זיין גאַנצער אַרבעט וואָס אלקים האָט באַשאַפֿנדיק געמאַכט. edit</p>	<p>GEN 2:3 un Elokim hot gebentsht dem zibeten tog, un hot im geheilikt, vorem in im hot er gerut fun zain gantser arbet vos Elokim hot bashafndik gemacht.</p>	<p>GEN 2:3 Vayevarech Elohim et Yom HaShevi'i, and set it apart as kodesh: because that in it shavat (He had rested) from all His work which bara Elohim (G-d created) and made.</p>
<p>GEN 2:4 דאָס איז די געשיכטע פֿון דעם הימל און דער ערד ווען זיי זיינען באַשאַפֿן געוואָרן, אין דעם טאָג וואָס ה' אלקים האָט געמאַכט ערד און הימל. edit</p>	<p>GEN 2:4 dos iz di geshichte fun dem himel un der erd ven zei zainen bashafen gevoren, in dem tog vos Hashem Elokim hot gemacht erd un himel.</p>	<p>GEN 2:4 These are the toledot of HaShomayim and of Ha'Aretz when they were created, in the Yom that HASHEM Elohim made Eretz v'Shomayim,</p>
<p>GEN 2:5 און קיין שפראַצונג פֿון פֿעלד איז נאָך נישט געווען אויף דער ערד, און קיין קרייטעכץ פֿון פֿעלד האָט נאָך נישט געשפראַצט {צמח}, וואָרום ה' אלקים האָט נישט געמאַכט רעגענען אויף דער ערד, און אַ מענטש איז נישט געווען צו באַאַרבעטן די ערד; edit</p>	<p>GEN 2:5 un kein shprotsung fun feld iz noch nisht geven oif der erd, un kein kraitechts fun feld hot noch nisht geshprotst, vorem Hashem Elokim hot nisht gemacht regenen oif der erd, un a mentsh iz nisht geven tsu baarbeten di erd;</p>	<p>GEN 2:5 And every plant of the sadeh was not yet in ha'aretz, and every herb of the sadeh had not yet yitzmach (sprung up) ; for HASHEM Elohim had not caused it to rain upon ha'aretz, and there was not an adam (man) la'avod (to till, to work) haadamah (the ground) .</p>

<p>נָאָר אַ מְקוֹר נֶעֱפַל GEN 2:6 אויפֿגיין פֿון דער ערד, און פֿלעגט אַנטרינקען דאָס גאַנצע געזיכט פֿון דער ערד. edit</p>	<p>GEN 2:6 nor a mokor nepel oifgein fun der erd, un flegt ontrinken dos gantse gezicht fun der erd.</p>	<p>GEN 2:6 But there went up a mist from ha'aretz, and watered the whole face of the adamah.</p>
<p>הָאֵט ה' אֱלֹקִים GEN 2:7 געפֿורעמט דעם מענטשן פֿון שטויב פֿון דער ערד, און הָאֵט אַרײַנגעבלאַזן אין זײַנע נאַזלעכער אַן אָטעם פֿון לעבן, און דער מענטש איז געוואָרן אַ לעבעדיקער נפֿש (באַשעפֿעניש). edit</p>	<p>GEN 2:7 hot Hashem Elokim gefuremt dem mentshen fun shtoib fun der erd, un hot araingeblozen in zaine nozlecher an otem fun leben, un der mentsh iz gevoren a lebediker nefesh (bashefenish).</p>	<p>GEN 2:7 And HASHEM Elohim formed the adam of the apha min haadamah, and breathed into his nostrils the nishmat chayyim; and the adam became a nefesh chayyah.</p>
<p>און ה' אֱלֹקִים הָאֵט GEN 2:8 געפֿלאַנצט אַ גאַרטן אין עֵדֶן, אין מזרח, און הָאֵט דאָרטן אַרײַנגעזעצט דעם מענטשן וואָס ער הָאֵט געפֿורעמט. edit</p>	<p>GEN 2:8 un Hashem Elokim hot geflantst a gorten in Eden, in mizrech, un hot dorten araingezetst dem mentshen vos er hot gefuremt.</p>	<p>GEN 2:8 And HASHEM Elohim planted a gan (garden) eastward in Eden; and there He put the adam whom He had formed.</p>
<p>און ה' אֱלֹקִים הָאֵט GEN 2:9 געמאַכט שפּראַצן פֿון דער ערד אַלערליי ביימער גלוסטיק אַנצוקוקן און גוט צום עסן; אויך דעם בוים פֿון לעבן {יען חַיִּים}, אין מיטן גאַרטן, און דעם בוים פֿון וויסן גוטס און שלעכטס. edit</p>	<p>GEN 2:9 un Hashem Elokim hot gemacht shprotsen fun der erd alerlei beimer glustik ontsukuken un gut tsum esen; oich dem boim fun leben , in miten gorten, un dem boim fun visen guts un shlechts.</p>	<p>GEN 2:9 And out of the adamah made HASHEM Elohim to spring up kol etz (every tree) that is pleasing to the sight, and tov for food; the Etz HaChayyim (Tree of Life) also in the midst of the gan (garden) , and the Etz HaDa'as Tov v'Rah.</p>

<p>און אַ טײַך איז GEN 2:10 אָרויסגעגאַנגען פֿון עֵדֶן אַנצוטרינקען דעם גאַרטן, און פֿון דאָרטן האָט ער זיך צעשיידט, און איז געוואָרן פֿיר הויפט טײַלן. edit</p>	<p>GEN 2:10 un a taich iz aroisgegangen fun Eden ontsutrinken dem gorten, un fun dorten hot er zich tsesheidt, un iz gevoren fir hoipt teilen.</p>	<p>GEN 2:10 And a nahar (<i>river</i>) flowed out of Eden to water the gan (<i>garden</i>) ; and from there it divided, and became four headwaters.</p>
<p>דער נאָמען פֿון איינעם איז פֿישון; דאָס איז דער וואָס רינגלט אַרום דאָס גאַנצע לאַנד חַוִּילָה, וואָס דאָרטן איז דאָ גאָלד; edit</p>	<p>GEN 2:11 der nomen fun einem iz Pishon; dos iz der vos ringlt arum dos gantse land Chavilah, vos dorten iz do gold;</p>	<p>GEN 2:11 The shem of the first is Pishon; that is it which winds through the kol eretz Chavilah, where there is zahav;</p>
<p>און דאָס גאָלד פֿון יענעם לאַנד איז גוט. דאָרטן איז דער בדולח און דער אַניקלשטיין. edit</p>	<p>GEN 2:12 un dos gold fun yenem land iz gut. dorten iz der bdolach un der oniklshtein.</p>	<p>GEN 2:12 And the zahav of that land is tov; there is [the gemstone] bedolach and the even (<i>gemstone</i>) hashoham.</p>
<p>און דער נאָמען פֿון צווייטן טײַך איז גיחון; דאָס איז דער וואָס רינגלט אַרום דאָס גאַנצע לאַנד כּוּשׁ. edit</p>	<p>GEN 2:13 un der nomen fun tsveiten taich iz Gichon; dos iz der vos ringlt arum dos gantse land Kush.</p>	<p>GEN 2:13 And the shem of the second nahar is Gichon; the same is it that winds through kol eretz Kush.</p>
<p>און דער נאָמען פֿון דריטן טײַך איז חִדְקֵל; דאָס איז דער וואָס גייט צו מזרח פֿון אשור. און דער פֿירטער טײַך, דאָס איז פֿרת. edit</p>	<p>GEN 2:14 un der nomen fun driten taich iz Tigris; dos iz der vos geit tsu mizrech fun Ashur. un der firter taich, dos iz Parah.</p>	<p>GEN 2:14 And the shem of the third nahar is Chiddekel (<i>Tigris</i>): that is it which goeth toward the east of Assyria. And the fourth nahar is Euphrates.</p>
<p>און ה' אלקים האָט גענומען דעם מענטשן, און</p>	<p>GEN 2:15 un Hashem Elokim hot genumen dem mentshen, un hot im araingezetst in gorten fun</p>	<p>GEN 2:15 And HASHEM Elohim took the adam and put him in the Gan Eden la'avod (<i>to till, to</i></p>

<p>הָאֵט אִים אַרְיִינגעזעצט אִין גאַרטן פֿון עֵדֶן, אִים צו באַאַרבעטן און אִים צו הִיטן. edit</p>	<p>Eden, im tsu baarbeten un im tsu hiten.</p>	<p><i>work</i>) it and to be shomer over it.</p>
<p>GEN 2:16 און ה' אלקים האָט אַנגעזאָגט דעם מענטשן, אַזוי צו זאָגן: פֿון אַלע ביימער פֿון גאַרטן מעגסטו עסן; edit</p>	<p>GEN 2:16 un Hashem Elokim hot ongezogt dem mentshen, azoi tsu zogen: fun ale beimer fun gorten megstu esen;</p>	<p>GEN 2:16 And HASHEM Elohim commanded the adam, saying, Of every etz of the gan thou mayest freely eat;</p>
<p>GEN 2:17 אָבער פֿון דעם בוים פֿון וויסן גוטס און שלעכטס, פֿון אִים זאָלסטו נישט עסן, וואָרום אִין דעם טאָג וואָס דו עסט פֿון אִים, וועסטו זיכער שטאַרבן. edit</p>	<p>GEN 2:17 ober fun dem boim fun visen guts un shlechts, fun im zolstu nisht esen, vorem in dem tog vos du est fun im, vestu zicher shtarben.</p>	<p>GEN 2:17 But of the Etz HaDa'as Tov v'Rah, thou shalt not eat of it; for in the yom that thou eatest thereof thou shalt surely die.</p>
<p>GEN 2:18 און ה' אלקים האָט געזאָגט: עס איז נישט גוט דער מענטש זאָל זיין אַליין; איך וועל אִים מאַכן איינע געהילף וועדליק פֿאַר אִים. edit</p>	<p>GEN 2:18 un Hashem Elokim hot gezogt: es iz nisht gut der mentsh zol zain alein; ich vel im machen eine gehilf vedlik far im.</p>	<p>GEN 2:18 And HASHEM Elohim said, It is not tov that the adam should be alone; I will make him an ezer (<i>a helper</i>) suitable for him.</p>
<p>GEN 2:19 און ה' אלקים האָט געפֿורעמט פֿון דער ערד אַלערליי חיות פֿון פֿעלד און אַלערליי פֿויגלען פֿון הימל, און געבראַכט צו דעם מענטשן, צו זען וואָס ער וועט זיי רופֿן, און וואָס נאָר דער מענטש וועט רופֿן איטלעך לעבעדיקע</p>	<p>GEN 2:19 un Hashem Elokim hot gefuremt fun der erd alerlei chayes fun feld un alerlei foiglen fun himel, un gebracht tsu dem mentshen, tsu zen vos er vet zei rufen, un vos nor der mentsh vet rufen itlech lebedike bashefenish, dos zol zain ir nomen.</p>	<p>GEN 2:19 And out of the adamah HASHEM Elohim formed every beast of the sadeh, and every oph HaShomayim; and brought them unto the adam to see what he would name them; and whatsoever the adam named kol nefesh chayyah, that was shmo.</p>

<p>באַשעפֿעניש, דאָס זאָל זיין איר נאָמען. edit</p>		
<p>האָט דער מענטש GEN 2:20 אַנגערופֿן נעמען פֿאַר אַלע בהמות, און פֿאַר די פֿויגלען פֿון הימל, און פֿאַר אַלע חיות פֿון פֿעלד; אָבער פֿאַר אָדמען האָט ער נישט געפֿונען אַ געהילף וועדליק פֿאַר אים. edit</p>	<p>GEN 2:20 hot der mentsh ongerufen nemen far ale beheimes, un far di foiglen fun himel, un far ale chayes fun feld; ober far Adamen hot er nisht gefunen a gehilf vedlik far im.</p>	<p>GEN 2:20 And the adam gave shemot to all behemah, and to the oph HaShomayim, and to every beast of the sadeh; but for Adam there was not found an ezer for him.</p>
<p>האָט ה' אלקים געלאָזט פֿאַלן אַ טיפֿן שלאָף אויף דעם מענטשן, און ער איז איינגעשלאָפֿן; און ער האָט אַרויסגענומען פֿון זיינע ריפֿן, און האָט פֿאַרשטאַפֿט איר אָרט מיט פֿלייש. edit</p>	<p>GEN 2:21 hot Hashem Elokim gelozt falen a tifen shlof oif dem mentshen, un er iz ingeshlofen; un er hot aroisgenumen eine fun zaine ripn, un hot farshtopt ir ort mit fleish.</p>	<p>GEN 2:21 And HASHEM Elohim caused a tardemah (<i>deep sleep</i>) to fall upon the adam, and he slept; and He took from one of his tzalelot (<i>sides, ribs</i>), and closed up the basar in the place thereof;</p>
<p>און ה' אלקים האָט געבויט פֿון דער ריפֿ, וואָס ער האָט אַרויסגענומען פֿון דעם מענטשן, אַ פֿרוי, און האָט זי געבראַכט צו דעם מענטשן. edit</p>	<p>GEN 2:22 un Hashem Elokim hot geboit fun der rip; vos er hot aroisgenumen fun dem mentshen, a froi, un hot zi gebracht tsu dem mentshen.</p>	<p>GEN 2:22 And the tzela (<i>rib</i>), which HASHEM Elohim had taken from the adam, made He an isha, and brought her unto the adam.</p>
<p>האָט דער מענטש GEN 2:23 געזאָגט: דאָס מאָל איז דאָס אַ ביין פֿון מיינע ביינער, און פֿלייש פֿון מיין פֿלייש; די דאָזיקע זאָל גערופֿן ווערן</p>	<p>GEN 2:23 hot der mentsh gezogt: dos mol iz dos a bein fun maine beiner, un fleish fun main fleish; di dozike zol gerufen veren froi, vail fun a man iz genumen gevoren di dozike.</p>	<p>GEN 2:23 And the adam said, This is now etzem of my etzem, and basar of my basar; she shall be called Isha, because she was taken out of Ish.</p>

<p>פֿרוי, ווייל פֿון אַ מאַן איז גענומען געוואָרן די דאָזיקע. edit</p>		
<p>דערום פֿאַרלאָזט אַ מאַן זיין פֿאַטער און זיין מוטער, און באַהעפֿט זיך אָן זיין ווייב, און זיי ווערן איין פֿלייש (בשר אחד). edit</p>	<p>GEN 2:24 derum farlozt a man zain foter un zain muter, un baheft zich on zain vaib, un ze veren ein fleish (Besor echad).</p>	<p>GEN 2:24 Therefore shall an ish leave his av and his em, and shall cleave unto his isha: and they shall be basar echad.</p>
<p>און זיי זיינען ביידע געווען נאָקעט, דער מענטש און זיין ווייב, און זיי נישט האַבן מיט וואָס זיך צו שעמען {בוש}. edit</p>	<p>GEN 2:25 un ze zainen beide geven naket, der mentsh un zain vaib, un ze nisht hoben mit vos zich tsu shemen.</p>	<p>GEN 2:25 And they were both arummim (<i>naked ones</i>), the adam and his isha, and were not ashamed.</p>
<p>און די שלאַנג איז געווען ליסטיקער פֿון אַלע חיות פֿון פֿעלד וואָס ה' אַלקים האָט געמאַכט, און זי האָט געזאָגט צו דער פֿרוי: נישט-שוין האָט אַלקים געזאָגט, איר זאָלט נישט עסן פֿון קיין בוים פֿון גאַרטן? edit</p>	<p>GEN 3:1 un di shlang iz geven listiker fun ale chayes fun feld vos Hashem Elokim hot gemacht, un zi hot gezogt tsu der froi: nisht-shoin hot Elokim gezogt, ir zolt nisht esen fun kein boim fun gorten?</p>	<p>GEN 3:1 Now the Nachash was more arum (<i>cunning, crafty, wiley</i>) than any beast of the sadeh which HASHEM Elohim had made. And he said unto the isha, Really? Hath Elohim said, Ye shall not eat of kol etz hagan?</p>
<p>האָט די פֿרוי געזאָגט צו דער שלאַנג: פֿון דער פֿרוכט פֿון די ביימער פֿון גאַרטן מעגן מיר עסן, edit</p>	<p>GEN 3:2 hot di froi gezogt tsu der shlang: fun der frucht fun di beimer fun gorten megen mir esen,</p>	<p>GEN 3:2 And the isha said unto the Nachash, We may eat of the p'ri etz hagan;</p>
<p>נאָר פֿון דער פֿרוכט פֿון GEN 3:3</p>	<p>GEN 3:3 nor fun der frucht fun dem boim vos in miten gorten hot</p>	<p>GEN 3:3 But of the p'ri haEtz which is in the middle of the gan</p>

<p>דעם בוים וואָס אין מיטן גאַרטן האָט אלקים געזאָגט: איר זאָלט דערפֿון נישט עסן, און איר זאָלט זיך דעראַן נישט אַנרירן, אַזיסט וועט איר שטאַרבן. edit</p>	<p>Elokim gezogt: ir zolt derfun nisht esen, un ir zolt zich deron nisht onriren, azist vet ir shtarben.</p>	<p>(<i>garden</i>) , Elohim hath said, Ye shall not eat of it, neither shall ye touch it, lest ye die.</p>
<p>GEN 3:4 האָט די שלאַנג געזאָגט צו דער פֿרוי: שטאַרבן וועט איר נישט שטאַרבן, edit</p>	<p>GEN 3:4 hot di shlang gezogt tsu der froi: shtarben vet ir nisht shtarben,</p>	<p>GEN 3:4 And the Nachash said unto the isha, Ye shall not surely die;</p>
<p>GEN 3:5 נאָר אלקים ווייס אַז אין דעם טאָג וואָס איר עסט דערפֿון, וועלן זיך עפֿענען אייערע אויגן, און איר וועט זיין אַזוי ווי אלקים צו וויסן גוטס און שלעכטס. edit</p>	<p>GEN 3:5 nor Elokim veis az in dem tog vos ir est derfun, velen zich efenen eyere oigen, un ir vet zain azoi vi Elokim tsu visen guts un shlechts.</p>	<p>GEN 3:5 For Elohim doth know that in the yom ye eat thereof, then your eyes shall be opened, and ye shall be like Elohim, knowing tov and rah.</p>
<p>GEN 3:6 האָט די פֿרוי געזען אַז דער בוים איז גוט צום עסן, און אַז ער איז אַן ענג פֿאַר די אויגן, און דער בוים איז גלוסטיק בדי צו וויסן שכל, און זי האָט גענומען פֿון זיין פֿרוכט, און האָט געגעסן; און זי האָט אויך געגעבן איר מאַן מיט איר, און ער האָט געגעסן. edit</p>	<p>GEN 3:6 hot di froi gezen az der boim iz gut tsum esen, un az er iz an eng far di oigen, un der boim iz glustik kedei tsu visen seichel, un zi hot genumen fun zain frucht, un hot gegesen; un zi hot oich gegeben ir man mit ir, un er hot gegesen.</p>	<p>GEN 3:6 And when the isha saw that HaEtz was tov for food, and that it was delight to the eyes, and HaEtz to be coveted to make one have seichel, she took of the p'ri thereof, and did eat, and gave also unto her ish with her; and he did eat.</p>
<p>GEN 3:7 און זייערע ביידנס אויגן האַבן זיך געעפֿנט, און זיי</p>	<p>GEN 3:7 un zeyere beidns oigen hoben zich geefent, un zei</p>	<p>GEN 3:7 And the eyes of them both were opened, and they knew</p>

<p>הָאָבָן גֵּעוּוּסְט אַז זײ זײַנען נֶאֱקֵט; הָאָבָן זײ צונויִפֿגענייט פֿײַגנבלעטער, און זיך געמאַכט גאַרטלען. edit</p>	<p>hoben gevust az zei zainen naket; hoben zei tsunoifgeneit faignbleter, un zich gemacht gartelen.</p>	<p>that they were eirummim (<i>naked ones</i>) ; and they sewed aleh te'enah (<i>fig leaves</i>) together, and made themselves khagorot (<i>loin covering girdles</i>) .</p>
<p>GEN 3:8 און זײ הָאָבָן געהערט דעם קול פֿון ה' אלקים, ווי ער גײט אַרום אין גאַרטן אין דער קילקײט פֿון טאָג; און דער מענטש און זײַן ווייב הָאָבָן זיך באַהאַלטן פֿאַר ה' אלקים צווישן די ביימער פֿון גאַרטן. edit</p>	<p>GEN 3:8 un zei hoben gehert dem kol fun Hashem Elokim, vi er geit arum in gorten in der kilkeit fun tog; un der mentsh un zain vaib hoben zich bahalten far Hashem Elokim tsvishen di beimer fun gorten.</p>	<p>GEN 3:8 And they heard the kol of HASHEM Elohim walking in the gan in the cool of the day; and HaAdam and his isha hid from the presence of HASHEM Elohim amongst the etz hagan.</p>
<p>GEN 3:9 הָאָט ה' אלקים גערופֿן צו דעם מענטשן, און הָאָט צו אים געזאָגט: וווּ ביסטו? edit</p>	<p>GEN 3:9 hot Hashem Elokim gerufen tsu dem mentshen, un hot tsu im gezogt: vu bistu?</p>	<p>GEN 3:9 And HASHEM Elohim called unto HaAdam, and said unto him, Where art thou?</p>
<p>GEN 3:10 הָאָט ער געענטפֿערט: איך הָאָב געהערט דיין קול אין גאַרטן, און איך הָאָב מורא געהאַט, ווייל איך בין נֶאֱקֵט, הָאָב איך מיך באַהאַלטן. edit</p>	<p>GEN 3:10 hot er geentfert: ich hob gehert dain kol in gorten, un ich hob moire gehat, vail ich bin naket, hob ich mich bahalten.</p>	<p>GEN 3:10 And he said, I heard Thy voice in the gan (<i>garden</i>) , and I was afraid, because I was eirom (<i>naked</i>) ; and so I hid.</p>
<p>GEN 3:11 הָאָט ער געזאָגט: ווער הָאָט דיר געזאָגט אַז דו ביסט נֶאֱקֵט? הָאָסטו געגעסן פֿון דעם בוים וואָס איך הָאָב דיר אַנגעזאָגט נישט צו עסן פֿון אים? edit</p>	<p>GEN 3:11 hot er gezogt: ver hot dir gezogt az du bist naket? hostu gegesen fun dem boim vos ich hob dir ongezogt nisht tsu esen fun im?</p>	<p>GEN 3:11 And He said, Who told thee that thou wast eirom (<i>naked</i>) ? Hast thou eaten of HaEtz, which I commanded thee that thou not eat thereof?</p>

<p>הָאָדָם גֵּזַעַתְּ מֵעֵץ גֵּזַעַתְּ אֶת דֵּי וַיִּיב וּוָאֵס דּוּ הָאָסֶט מִיר גַּעְגַּעְבֵּן, זִי הָאָדָם מִיר גַּעְגַּעְבֵּן פֿון דַּעַם בּוֹיִם, און אִיךְ הָאָב גַּעְגַּעְסֵן. edit</p>	<p>GEN 3:12 hot der mentsh gezogt: di vaib vos du host mir gegeben, zi hot mir gegeben fun dem boim, un ich hob gegesen.</p>	<p>GEN 3:12 And HaAdam said, The isha whom Thou gavest to be with me, she gave me of HaEtz, and I did eat.</p>
<p>הָאָדָם ה' אֱלֹקִים גַּעְזָאָגַט צו דַּעַר פֿרוֹי: וּוָאֵס הָאָסֶטוּ דָאָ גַּעְטָאָן? הָאָדָם דֵּי פֿרוֹי גַּעְזָאָגַט: דֵּי שְׁלֶאֱנַג הָאָדָם מִיךְ אָנְגַּעְרַעֲדֵט, און אִיךְ הָאָב גַּעְגַּעְסֵן. edit</p>	<p>GEN 3:13 hot Hashem Elokim gezogt tsu der froi: vos hostu do geton? hot di froi gezogt: di shlang hot mich ongeredt, un ich hob gegesen.</p>	<p>GEN 3:13 And HASHEM Elohim said unto the isha, What is this that thou hast done? And the isha said, The Nachash beguiled me, and I did eat.</p>
<p>הָאָדָם ה' אֱלֹקִים גַּעְזָאָגַט צו דַּעַר שְׁלֶאֱנַג: וּוִיִּל דּוּ הָאָסֶט דָאָס גַּעְטָאָן, זָאָלְסֶטוּ זַיִן פֿאַרְשָׁאָלֶט פֿון צוּוִישֵׁן אֱלַע בַּהֲמוֹת, און פֿון צוּוִישֵׁן אֱלַע חַיּוֹת פֿון פֿעֶלֶד; אוּיף דַּיִן בּוֹיךְ זָאָלְסֶטוּ גַּיִן, און שְׁטוּיב זָאָלְסֶטוּ עֵסֶן אֱלַע טַעַג פֿון דַּיִן לַעֲבֹן. edit</p>	<p>GEN 3:14 hot Hashem Elokim gezogt tsu der shlang: vail du host dos geton, zolstu zain farsholt fun tsvishen ale beheimes, un fun tsvishen ale chayes fun feld; oif dain boich zolstu gein, un shtoib zolstu esen ale teg fun dain leben.</p>	<p>GEN 3:14 And HASHEM Elohim said unto the Nachash, Because thou hast done this, thou art arur (<i>cursed</i>) above kol habehemah, and above every beast of the sadeh; upon thy gakhon (<i>belly</i>) shalt thou go, and aphar shalt thou eat all the days of thy life;</p>
<p>און אַ פַֿיִנְטֶשְׂאֶפֿט וועל אִיךְ מַאָכֵן צוּוִישֵׁן דִיר און צוּוִישֵׁן דַּעַר פֿרוֹי, און צוּוִישֵׁן דַּיִן זָאָמַעֵן און צוּוִישֵׁן אִיר זָאָמַעֵן; עַר וועט דִיךְ צַעֲשָׁטוּיִסֶן {שׁוֹף} אִין קָאָפֿ, און דּוּ וועסט אִים צַעֲשָׁטוּיִסֶן</p>	<p>GEN 3:15 un a faintshaft vel ich machen tsvishen dir un tsvishen der froi, un tsvishen dain zomen un tsvishen ir zomen; er vet dich tseshtoisen in kop, un du vest im tseshtoisen in trit (akev, piate).</p>	<p>GEN 3:15 And I will put eivah between thee and HaIsha, and between thy zera and her Zera; He shall crush thy rosh, and thou shalt strike His akev (<i>heel</i>) .</p>

<p>{שׁוֹף} אין טריט (עקב, פּיאַטע). edit</p>		
<p>צו דער פֿרוי האָט ער GEN 3:16 געזאָגט: מערן וועל איך מערן דיין מאַטערניש און דיין טראָגווייעניש; מיט יסורים וועסטו געבערן קינדער, און צו דיין מאַן וועט זיין דיין גלוסטונג, און ער וועט געוועלטיקן איבער דיר. edit</p>	<p>GEN 3:16 tsu der froi hot er gezogt: meren vel ich meren dain maternish un dain trogveyenish; mit yesurim vestu geben kinder, un tsu dain man vet zain dain glustung, un er vet geveltiken iber dir.</p>	<p>GEN 3:16 Unto HaIsha He said, I will greatly multiply thy itzavon (labor pain) and thy childbearing; in pain thou shalt bring forth banim; and thy teshukah (longing, desire) shall be to thy husband, and he shall rule over thee.</p>
<p>און צו אַדמען האָט ער GEN 3:17 געזאָגט: ווייל דו האָסט צוגעהערט צו דעם קול פֿון דיין ווייב, און געגעסן פֿון דעם בוים וואָס איך האָב דיר אַנגעזאָגט, אזוי צו זאָגן: זאַלסט פֿון אים נישט עסן; זאַל די ערד זיין פֿאַרשאַלטן פֿון דיניעטוועגן; מיט מאַטערניש זאַלסטו זיך עסן פֿון איר אַלע טעג פֿון דיין לעבן. edit</p>	<p>GEN 3:17 un tsu Adamen hot er gezogt: vail du host tsugehert tsu dem kol fun dain vaib, un gegesen fun dem boim vos ich hob dir ongezogt, azoi tsu zogen: zolst fun im nisht esen; zol di erd zain farsholten fun daintvegen; mit maternish zolstu zich esen fun ir ale teg fun dain leben.</p>	<p>GEN 3:17 And unto Adam He said, Because thou paid heed unto the voice of thy isha, and hast eaten of HaEtz, of which I commanded thee, saying, Thou shalt not eat of it, arurah (cursed) is haadamah because of thee; in itzavon (pain, suffering) shalt thou eat of it all the days of thy life;</p>
<p>און דערנער און GEN 3:18 שטעכיק געוועקס זאל זי דיר מאַכן שפּראַצן, און זאַלסט עסן קרייטעכץ פֿון פֿעלד. edit</p>	<p>GEN 3:18 un derner un shtechik geveks zol zi dir machen shprotsen, un zolst esen kraitechts fun feld.</p>	<p>GEN 3:18 Kotz also and dardar shall it bring forth to thee; and thou shalt eat the esev of the sadeh;</p>

<p>מִיט דעם שווייס פֿון דיין GEN 3:19 פנים זאָלסטו עסן ברויט, ביז דו קערסט זיך אום צו דער ערד; ווייל פֿון איר ביסטו גענומען געוואָרן; וואָרום שטויב ביסטו, און צו שטויב זאָלטו זיך אומקערן. edit</p>	<p>GEN 3:19 mit dem shveis fun dain ponem zolstu esen broit, biz du kerst zich um tsu der erd; vail fun ir bistu genumen gevoren; vorem shtoib bistu, un tsu shtoib zosltu zich umkeren.</p>	<p>GEN 3:19 In the sweat of thy brow shalt thou eat lechem, till thou return unto haadamah; for out of it wast thou taken; for apha r thou art, and unto apha shalt thou return.</p>
<p>און דער מענטש האָט GEN 3:20 גערופֿן דעם נאָמען פֿון זיין ווייב חַוָּה, ווייל זי איז געווען די מוטער פֿון אַלעם לעבעדיקן. edit</p>	<p>GEN 3:20 un der mentsh hot gerufen dem nomen fun zain vaib Chavah, vail zi iz geven di muter fun alem lebediken.</p>	<p>GEN 3:20 And HaAdam called the shem of his isha Chavah (Eve) ; because she was the Em kol chai.</p>
<p>און ה' אלקים האָט GEN 3:21 געמאַכט פֿאַר אָדמען און פֿאַר זיין ווייב כתנות פֿון פֿעל, און האָט זיי באַקליידט. edit</p>	<p>GEN 3:21 un Hashem Elokim hot gemacht far Adamen un far zain vaib chtnut fun fel, un hot zei bacleidt.</p>	<p>GEN 3:21 Unto Adam also and to his isha did HASHEM Elohim make kesonos ohr, and clothed them.</p>
<p>און ה' אלקים האָט GEN 3:22 געזאָגט: זע, דער מענטש איז געוואָרן ווי איינער פֿון אונדז צו וויסן גוטס און שלעכטס, און אַצונד קען ער נאָך אויסשטרעקן זיין האַנט, און נעמען אויך פֿון דעם בוים פֿון לעבן {עץ חַיִּים}, און ער וועט עסן, און וועט לעבן אייביק. edit</p>	<p>GEN 3:22 un Hashem Elokim hot gezogt: ze, der mentsh iz gevoren vi einer fun undz tsu visen guts un shlechts, un atsund ken er noch oisshtreken zain hant, un nemen oich fun dem boim fun leben, un er vet esen, un vet leben eibik.</p>	<p>GEN 3:22 And HASHEM Elohim said, See, HaAdam is become like one of Us, knowing tov v'rah; and now, lest he put forth his yad, and take also of HaEtz HaChayyim, and eat, and chai l'olam (live forever) ;</p>
<p>האָט ה' אלקים אים GEN 3:23</p>	<p>GEN 3:23 hot Hashem Elokim im aroisghikt fun dem gorten fun</p>	<p>GEN 3:23 Therefore HASHEM Elohim sent him forth from the</p>

<p>אַרויסגעשיקט פֿון דעם גאַרטן פֿון עֵדֶן, צו באַארבעטן די ערד, וואָס ער איז פֿון דאַרטן גענומען געוואָרן. edit</p>	<p>Eden, tsu baarbeten di erd, vos er iz fun dorten genumen gevoren.</p>	<p>Gan Eden, to work haadamah from which place he was taken.</p>
<p>GEN 3:24 און ער האָט אַרויסגעטריבן דעם מענטשן; און ער האָט אַרײַנגעזעצט אין מזרח פֿון דעם גאַרטן פֿון עֵדֶן די כּרוּבִים, און די פֿלאַמיקע שווערד וואָס דרייט זיך, צו היטן דעם וועג {דֶּרֶךְ} צום בוים פֿון לעבן {עץ חַיִּים}. edit</p>	<p>GEN 3:24 un er hot aroisgetriben dem mentshen; un er hot araingezetst in mizrech fun dem gorten fun Eden di Keruvim, un di flamike shverd vos dreit zich, tsu hiten dem veg tsum boim fun leben.</p>	<p>GEN 3:24 So He drove out HaAdam; and He placed miKedem (<i>at the east</i>) of the Gan Eden HaKeruvim, and a flaming cherev which was ever-turning, to be shomer over the Derech Etz HaChayyim.</p>
<p>GEN 4:1 און דער מענטש האָט דערקענט זײַן ווייב חַוָּה, און זי איז טראָגעדיק געוואָרן, און האָט געבאָרן קַיִנֶען, און זי האָט געזאָגט: איך האָב דערווערבן אַ מענטש דורך ה'.</p> <p style="text-align: right;">edit</p>	<p>GEN 4:1 un der mentsh hot derkent zain vaib Chavahen, un zi iz trogedik gevoren, un hot geboren Kayinen, un zi hot gezogt: ich hob derverben a mentsh durch Hashem.</p>	<p>GEN 4:1 And HaAdam knew Chavah (<i>Eve</i>) his isha; and she conceived, and bore Kayin (<i>Cain</i>) , and said, Kaniti (<i>I have acquired</i>) ish with HASHEM .</p>
<p>GEN 4:2 און זי האָט ווידער געבאָרן – זײַן ברודער הָבֶלֶען. און הָבֶל איז געווען אַ פֿאַסטוד פֿון שאָף, און קַיִן איז געווען אַן ערדאַרבעטער. edit</p>	<p>GEN 4:2 un zi hot vider geboren – zain bruder Hevelen. un Hevel iz geven a pastuch fun shof, un Kayin iz geven an erdarbeter.</p>	<p>GEN 4:2 And again she bore his ach Hevel (<i>Abel</i>) . And Hevel was a ro'eh tzon, but Kayin was an oved adamah (<i>tiller of soil</i>) .</p>
<p>GEN 4:3 און עס איז געווען נאָך אַ פֿאַרלויף פֿון טעג, האָט קַיִן געבראַכט פֿון דער פֿרוכט פֿון</p>	<p>GEN 4:3 un es iz geven noch a farloif fun teg, hot Kayin gebracht fun der frucht fun der erd a korben tsu Hashem.</p>	<p>GEN 4:3 And in ketz yamim it came to pass, that Kayin brought of the p'ri haadamah a minchah unto HASHEM .</p>

<p>דער ערד אַ קֶרְבֵּן {מִנְחָה} צו ה'. edit</p>		
<p>GEN 4:4 און הֶבֶל, ער אויך האָט געבראַכט פֿון די ערשטלינגען פֿון זיינע שאָף און פֿון זייערע פֿעטסטע. און ה' האָט זיך געקערט צו הֶבֶלען און צו זיין קֶרְבֵּן {מִנְחָה}, edit</p>	<p>GEN 4:4 un Hevel, er oich hot gebracht fun di ershtlingen fun zaine shof un fun zeyere fetste. un Hashem hot zich gekert tsu Hevelen un tsu zain korben,</p>	<p>GEN 4:4 And Hevel, he also brought of the bechorot of his tzon and of the chelev thereof. And HASHEM regarded [with favor, respect] unto Hevel and to his minchah:</p>
<p>GEN 4:5 און צו קינען און צו זיין קֶרְבֵּן {מִנְחָה} האָט ער זיך נישט געקערט. האָט קינען זייער געערגערט, און זיין פנים איז אַראָפּגעפֿאַלן. edit</p>	<p>GEN 4:5 un tsu Kayinen un tsu zain korben hot er zich nisht gekert. hot Kayinen zeyer geergert, un zain ponem iz aropgefallen.</p>	<p>GEN 4:5 But unto Kayin and to his minchah He had not regard. And Kayin was very angry, and his countenance fell.</p>
<p>GEN 4:6 האָט ה' געזאָגט צו קינען: פֿאַר וואָס פֿאַרדריסט דו, און פֿאַר וואָס איז אַראָפּגעפֿאַלן דיין פנים? edit</p>	<p>GEN 4:6 hot Hashem gezogt tsu Kayinen: far vos fardrist dich, un far vos iz aropgefallen dain ponem?</p>	<p>GEN 4:6 And HASHEM said unto Kayin, Why art thou angry? And why is thy countenance fallen?</p>
<p>GEN 4:7 פֿאַר וואָר, אויב דו וועסט גוטס טאָן וועסטו אויפֿגענומען ווערן, און אויב דו וועסט נישט גוטס טאָן, הויערט די זינד ביי דער טיר; און צו דיר איז איר גלוסטונג, אָבער דו זאָלסט געוועלטיקן איבער איר. edit</p>	<p>GEN 4:7 far vor, oib du vest guts ton vestu oifgenumen veren, un oib du vest nisht guts ton, hoiert di zind bai der tir; un tsu dir iz ir glustung, ober du zolst geveltiken iber ir.</p>	<p>GEN 4:7 If thou doest right, shalt thou not be accepted? And if thou doest not right, chattat is lurking at the petach. And unto thee shall be its teshukah (<i>desire</i>), and thou must rule over it.</p>
<p>GEN 4:8 האָט קין גערעדט צו זיין ברודער הֶבֶלען. און עס איז</p>	<p>GEN 4:8 hot Kayin geredt tsu zain bruder Hevelen. un es iz geven, vi zei zainen geven in feld, azoi</p>	<p>GEN 4:8 And Kayin talked with Hevel his brother; and it came to pass, when they were in the</p>

<p>געווען, ווי זיי זיינען געווען אין פֿעלד, אזוי איז קין אויפֿגעשטאָנען קעגן זיין ברודער הֶבֶלען, און האָט אים געהרגעט. edit</p>	<p>iz Kayin oifgeshtanen kegen zain bruder Hevelen, un hot im geharget.</p>	<p>sadeh, that Kayin rose up against Hevel his brother, and killed him.</p>
<p>GEN 4:9 האָט ה' געזאָגט צו קינען: וון איז דיין ברודער הֶבֶל? האָט ער געזאָגט: איך ווייס נישט; בין איך דען דער שומר פֿון מיין ברודער? edit</p>	<p>GEN 4:9 hot Hashem gezogt tsu Kayinen: vu iz dain bruder Hevel? hot er gezogt: ich veis nisht; bin ich den der Shomer fun main bruder?</p>	<p>GEN 4:9 And HASHEM said unto Kayin, Where is Hevel thy brother? And he said, I know not; am I shomer achi (<i>my brother's keeper</i>) ?</p>
<p>GEN 4:10 האָט ער געזאָגט: וואָס האָסטו געטאָן? דער קול פֿון דיין ברודערס בלוט שרייט צו מיר פֿון דער ערד. edit</p>	<p>GEN 4:10 hot er gezogt: vos hostu geton? der kol fun dain bruder's blut shrait tsu mir fun der erd.</p>	<p>GEN 4:10 And He said, What hast thou done? The voice of thy brother's dahm crieth unto Me from haadamah.</p>
<p>GEN 4:11 און אַצונד, פֿאַרשאַלטן זאָלסטו זיין פֿון דער ערד וואָס האָט אויפֿגעמאַכט איר מויל צוצונעמען דיין ברודערס בלוט פֿון דיין האַנט. edit</p>	<p>GEN 4:11 un atsund, farsholten zolstu zain fun der erd vos hot oipgemacht ir moil tsutsunemen dain bruder's blut fun dain hant.</p>	<p>GEN 4:11 And now art thou arur (<i>cursed</i>) from haadamah, which hath opened her mouth to receive thy brother's dahm from thy hand;</p>
<p>GEN 4:12 אַז דו וועסט באַאַרבעטן די ערד, זאָל זי דיר מער נישט געבן איר קראַפֿט; נע-ונד זאָלסטו זיין אויף דער ערד. edit</p>	<p>GEN 4:12 az du vest baarbeten di erd, zol zi dir mer nisht geben ir kraft; nea-unad zolstu zain oif der erd.</p>	<p>GEN 4:12 When thou tillest hadamah, it shall not henceforth yield unto thee her ko'ach (<i>strength</i>) ; na (<i>restless fugitive</i>) vanad (<i>and a wanderer, nomad</i>) shalt thou be in ha'aretz.</p>
<p>GEN 4:13 האָט קין געזאָגט צו ה': מיין שטראַף איז צו גרויס</p>	<p>GEN 4:13 hot Kayin gezogt tsu Hashem: main shtrof iz tsu grois</p>	<p>GEN 4:13 And Kayin said unto HASHEM , My avon (<i>iniquity</i>,</p>

<p>edit אַריבערצוטראָגן.</p>	<p>aribertsutrogen.</p>	<p><i>punishment for guilt</i>) is greater than I can bear.</p>
<p>GEN 4:14 אָט האָסטו מיך היינט פֿאַרטריבן פֿון דעם געזיכט פֿון לאַנד, און פֿון דיין פנים וועל איך זיין פֿאַרבאָרגן, און איך וועל זיין נע-ונד אויף דער ערד; וועט זיין, ווער-נאָר עס טרעפֿט מיך וועט מיך edit דערהרגען.</p>	<p>GEN 4:14 ot hostu mich haint fartriben fun dem gezicht fun land, un fun dain ponem vel ich zain farborgen, un ich vel zain nea-unad oif der erd; vet zain, ver-nor es treft mich vet mich derhrgen.</p>	<p>GEN 4:14 See, Thou hast driven me out this day from the face of the adamah; and from Thy face shall I be hidden and I shall be a na (<i>restless fugitive</i>) vanad (<i>and a wanderer, nomad</i>) in ha'aretz; and it shall come to pass, that whoever findeth me shall kill me.</p>
<p>GEN 4:15 האָט ה' צו אים געזאָגט: דערום ווער-נאָר עס הרגעט קינען זאָל זיבנפֿאַך גענומען ווערן נקמה פֿון אים. און ה' האָט געמאַכט קינען אַ צייכן, אַז קיינער וואָס טרעפֿט אים, זאָל אים נישט דערשלאָגן. edit</p>	<p>GEN 4:15 hot Hashem tsu im gezogt: derum ver-nor es harget Kayinen zol zibnfach genumen veren nekome fun im. un Hashem hot gemacht Kayinen a tseichen, az keiner vos treft im, zol im nisht dershlogen.</p>	<p>GEN 4:15 And HASHEM said unto him, Therefore whoever killeth Kayin, vengeance shall be taken on him sevenfold. And HASHEM placed an ot (<i>mark</i>) upon Kayin, so that none finding him should kill him.</p>
<p>GEN 4:16 און קין איז אוועקגעגאַנגען פֿון פֿאַר ה', און האָט זיך באַזעצט אין לאַנד נוד, אין מזרח פֿון עֵדן. edit</p>	<p>GEN 4:16 un Kayin iz avekgegangen fun far Hashem, un hot zich bazetst in land Nod, in mizrech fun Eden.</p>	<p>GEN 4:16 And Kayin went out from the presence of HASHEM , and dwelt in Eretz Nod, east of Eden.</p>
<p>GEN 4:17 און קין האָט דערקענט זיין ווייב, און זי איז טראָגעדיק געוואָרן, און האָט געבאָרן חַנוֹכֶן. און ער האָט געבויט אַ שטאָט, און האָט גערופֿן דעם</p>	<p>GEN 4:17 un Kayin hot derkent zain vaib, un zi iz trogedik gevoren, un hot geboren Chanokhen. un er hot geboit a shtot, un hot gerufen dem nomen fun der shtot azoi vi der nomen fun zain zun, Chanoke.</p>	<p>GEN 4:17 And Kayin knew his isha; and she conceived, and bore Chanokh (<i>Enoch</i>) ; and he built an ir (<i>city</i>) , and called the shem of the ir, after the shem beno, Chanokh (<i>Enoch</i>) .</p>

<p>נאָמען פֿון דער שטאָט אַזוי ווי דער נאָמען פֿון זײַן זון, חנוך. edit</p>		
<p>GEN 4:18 און בײַ חנוכן איז געבאָרן געוואָרן עירד, און עירד האָט געבאָרן מחויאַלן, און מחויאַל האָט געבאָרן מתושאַלן, און מתושאַל האָט געבאָרן לָמְכָן. edit</p>	<p>GEN 4:18 un bai Chanokhen iz geboren gevoren Irad, un Irad hot geboren Mechuyaelen, un Mechuyael hot geboren Metushaelen, un Metushael hot geboren Lamechen.</p>	<p>GEN 4:18 And unto Chanokh (Enoch) was born Irad; and Irad fathered Mechuyael; and Mechuyael fathered Metushael; and Metushael fathered Lamech.</p>
<p>GEN 4:19 און לָמְךָ האָט זיך גענומען צוויי ווייבער; דער נאָמען פֿון איינער איז געווען עֲדָה, און דער נאָמען פֿון דער צווייטער צֵלָה. edit</p>	<p>GEN 4:19 un Lamech hot zich genumen tsvei vaiber; der nomen fun einer iz geven Adah, un der nomen fun der tsveiter Tzilah.</p>	<p>GEN 4:19 And Lamech took unto him two nashim; the shem of the one was Adah, and the shem of the second Tzilah.</p>
<p>GEN 4:20 און עֲדָה האָט געבאָרן יָבָל; ער איז געווען דער פֿאָטער פֿון די וואָס זיצן אין געצעלטן און האָבן פֿיד. edit</p>	<p>GEN 4:20 un Adah hot geboren Yavalen; er iz geven der foter fun di vos zitsen in getselten un hoben fich.</p>	<p>GEN 4:20 And Adah bore Yaval; he was the av of such as dwell in ohel, and have mikneh.</p>
<p>GEN 4:21 און דער נאָמען פֿון זײַן ברודער איז געווען יוֹבָל; ער איז געווען דער פֿאָטער פֿון אַלע וואָס האַלטן אַ האַרף און אַ פֿלייט. edit</p>	<p>GEN 4:21 un der nomen fun zain bruder iz geven Yuval; er iz geven der foter fun ale vos halten a harf un a flait .</p>	<p>GEN 4:21 And his brother's shem was Yuval; he was the av of all such as play kinnor (harp) and ugav (flute) .</p>
<p>GEN 4:22 און צֵלָה, זי אויך האָט געבאָרן תּוֹבַל-קַיִנֶּען, דעם אויסשלייפֿער פֿון אַלערליי</p>	<p>GEN 4:22 un Tzilah, zi oich hot geboren tubal-Kayinen, dem oishlaifer fun alerlei kuper un izngetsaig; un di shvester fun tubal-Kayinen iz geven</p>	<p>GEN 4:22 And Tzilah, she also bore Tuval-Kayin, a forger of every cutting tool of nechoshet and barzel; and the achot of Tuval- Kayin was Na'amah.</p>

<p>קופער און אייזנגעצייג; און די שוועסטער פֿון תּוֹבֵל-קִינֵען איז געווען נַעֲמָה. edit</p>	<p>Naamah.</p>	
<p>GEN 4:23 און לָמֶךְ הָאֵט געזאָגט צו זיינע ווייבער: עֲדָה און צִלָּה, הערט מיין קול, ווייבער פֿון לָמֶכֶן, פֿאַרנעמט מיין וואָרט; וואָרום איד הרגע אַ מאַן פֿאַר מיין ווונד, און אַ יינגל פֿאַר מיין בייל; edit</p>	<p>GEN 4:23 un Lamech hot gezogt tsu zaine vaiber: Adah un Tzilah, hert main kol, vaiber fun Lamechen, farnemt main vort; vorem ich hrge a man far main vund, un a yingel far main bail;</p>	<p>GEN 4:23 And Lamech said unto his wives, Adah and Tzilah, Hear my voice; ye wives of Lamech, give heed to my speech; for I have slain an ish for my wounding, and a yeled for my chabburah.</p>
<p>GEN 4:24 ווייל זיבנפֿאַך ווערט גענומען פֿאַר קִינֵען נקמה, פֿאַר לָמֶכֶן אָבער זיבן און זיבעציק. edit</p>	<p>GEN 4:24 vail zibnfach vert genumen far Kayinen nekome, far Lamechen ober ziben un zibetsik.</p>	<p>GEN 4:24 If Kayin (Cain) shall be avenged sevenfold, truly Lamech seventy and seven times over.</p>
<p>GEN 4:25 און אָדָם הָאֵט ווידער דערקענט זיין ווייב, און זי הָאֵט געבאָרן אַ זון, און הָאֵט גערופֿן זיין נאָמען שֵׁת, ווייל: אַלְקִים הָאֵט מיר באַשערט אַן אַנדער זאַמען אַנשטאַט הַבְּלַעַן, מחמת קִין הָאֵט אים געהרגעט. edit</p>	<p>GEN 4:25 un Adam hot vider derkent zain vaib, un zi hot geboren a zun, un hot gerufen zain nomen Shet, vail : Elokim hot mir bashert an ander zomen anshtot Hevelen, machmas Kayin hot im geharget.</p>	<p>GEN 4:25 And Adam knew his isha again; and she bore a ben, and called shmo Shet; for Elohim, said she, hath appointed me another zera in place of Hevel, whom Kayin killed.</p>
<p>GEN 4:26 און ביי שֵׁת, ביי אים אויך איז געבאָרן געוואָרן אַ זון, און ער הָאֵט גערופֿן זיין נאָמען אָנוֹשׁ. דענצמאָל הָאֵט</p>	<p>GEN 4:26 un bai Sheten, bai im oich iz geboren gevoren a zun, un er hot gerufen zain nomen Enosh. dentsmol hot men ongehoiben rufen tsu dem nomen Hashem.</p>	<p>GEN 4:26 And to Shet, to him also there was born a ben; and he called shmo Enosh; then began men to call upon the Shem of HASHEM .</p>

<p>מען אָנגעהויבן רופֿן צו דעם נאָמען ה'. edit</p>		
<p>GEN 5:1 דאָס איז דאָס בוך פֿון די געבורטן פֿון אָדמען: ווען אלקים האָט באַשאַפֿן דעם מענטשן, האָט ער אים אין דער גלייכעניש פֿון אלקים edit; געמאַכט;</p>	<p>GEN 5:1 dos iz dos buch fun di geburten fun Adamen: ven Elokim hot bashafen dem mentshen, hot er im in der glaichenish fun Elokim gemacht;</p>	<p>GEN 5:1 This is the Sefer Toldot Adam. In the yom that barah Elohim Adam, in the demut Elohim He made him;</p>
<p>GEN 5:2 אַ זכר און אַ נקבה האָט ער זיי באַשאַפֿן, און ער האָט זיי געבענטשט, און האָט גערופֿן זייער נאָמען אָדם (מענטש) אין דעם טאָג וואָס זיי זיינען באַשאַפֿן געוואָרן. edit</p>	<p>GEN 5:2 a Zecher un a nekeyve hot er ze bashafen, un er hot ze gebentsht, un hot gerufen zeyer nomen Adam (mentsh) in dem tog vos ze zainen bashafen gevoren.</p>	<p>GEN 5:2 Zachar and nekevah He created them; and blessed them, and called the shem of them “Adam,” in the yom when they were created.</p>
<p>GEN 5:3 און אָדם האָט געלעבט הונדערט און דרייסיק יאָר, און האָט געבאָרן אַ זון אין זיין גלייכעניש, אַזוי ווי זיין געשטאַלט, און האָט גערופֿן זיין נאָמען שֵׁת. edit</p>	<p>GEN 5:3 un Adam hot gelebt hundert un draisik yor, un hot geboren a zun in zain glaichenish, azoi vi zain geshalt, un hot gerufen zain nomen Shet.</p>	<p>GEN 5:3 And Adam lived a hundred and thirty shanah and fathered in his own demut and after his tzelem (image) and called shmo Shet:</p>
<p>GEN 5:4 און די טעג פֿון אָדמען נאָכדעם ווי ער האָט געבאָרן שת, זיינען געווען אַכט הונדערט יאָר; און ער האָט געבאָרן זין און טעכטער. edit</p>	<p>GEN 5:4 un di teg fun Adamen nochdem vi er hot geboren Sheten, zainen geven acht hundert yor; un er hot geboren zin un techter.</p>	<p>GEN 5:4 And the days of Adam after he had fathered Shet were shemoneh me'ot shanah; and he fathered banim and banot:</p>
<p>GEN 5:5 און אַלע טעג וואָס אָדם</p>	<p>GEN 5:5 un ale teg vos Adam hot</p>	<p>GEN 5:5 And all the days that</p>

<p>הָאָט געלעבט, זיינען געווען ניין הונדערט יאָר און דרייסיק יאָר; און ער איז געשטאַרבן. edit</p>	<p>gelebt, zainen geven nain hundert yor un draisik yor; un er iz geshtorben.</p>	<p>Adam lived were nine hundred and thirty shanah: and he died.</p>
<p>GEN 5:6 און שֵׁת הָאָט געלעבט הונדערט יאָר און פֿינף יאָר, און הָאָט געבאַרן אָנושן. edit</p>	<p>GEN 5:6 un Shet hot gelebt hundert yor un finf yor, un hot geboren Enoshen.</p>	<p>GEN 5:6 And Shet lived a hundred and five shanah, and fathered Enosh;</p>
<p>GEN 5:7 און שֵׁת הָאָט געלעבט נאַכדעם ווי ער הָאָט געבאַרן אָנושן, אַכט הונדערט יאָר און זיבן יאָר; און ער הָאָט געבאַרן זין און טעכטער. edit</p>	<p>GEN 5:7 un Shet hot gelebt nochdem vi er hot geboren Enoshen, acht hundert yor un ziben yor; un er hot geboren zin un techter.</p>	<p>GEN 5:7 And Shet lived after he fathered Enosh eight hundred and seven shanah, and fathered banim and banot:</p>
<p>GEN 5:8 און אַלע טעג פֿון שֵׁת זיינען געווען ניין הונדערט יאָר און צוועלף יאָר; און ער איז געשטאַרבן. edit</p>	<p>GEN 5:8 un ale teg fun Sheten zainen geven nain hundert yor un tsvelf yor; un er iz geshtorben.</p>	<p>GEN 5:8 And all the days of Shet were nine hundred and twelve shanah; and he died.</p>
<p>GEN 5:9 און אָנוש הָאָט געלעבט ניינציק יאָר, און הָאָט געבאַרן קינען. edit</p>	<p>GEN 5:9 un Enosh hot gelebt naintsik yor, un hot geboren Kenanen.</p>	<p>GEN 5:9 And Enosh lived ninety shanah, and fathered Kenan;</p>
<p>GEN 5:10 און אָנוש הָאָט געלעבט נאַכדעם ווי ער הָאָט געבאַרן קינען, אַכט הונדערט יאָר און פֿופֿצן יאָר; און ער הָאָט געבאַרן זין און טעכטער. edit</p>	<p>GEN 5:10 un Enosh hot gelebt nochdem vi er hot geboren Kenanen, acht hundert yor un fuftszen yor; un er hot geboren zin un techter.</p>	<p>GEN 5:10 And Enosh lived after he fathered Kenan eight hundred and fifteen shanah, and fathered banim and banot;</p>
<p>GEN 5:11 און אַלע טעג פֿון אָנושן זיינען געווען ניין הונדערט יאָר</p>	<p>GEN 5:11 un ale teg fun Enoshen zainen geven nain hundert yor un finf yor; un er iz geshtorben.</p>	<p>GEN 5:11 And all the days of Enosh were nine hundred and five shanim; and he died.</p>

<p>און פֿינף יאָר; און ער איז געשטאַרבן. edit</p>		
<p>און קינן האָט געלעבט GEN 5:12 זיבעציק יאָר, און האָט געבאָרן מהללאַלן. edit</p>	<p>GEN 5:12 un Kenan hot gelebt zibetsik yor, un hot geboren Mahalalelen.</p>	<p>GEN 5:12 And Kenan lived seventy shanah and fathered Mahalal'el;</p>
<p>און קינן האָט געלעבט GEN 5:13 נאַכדעם ווי ער האָט געבאָרן מהללאַלן, אַכט הונדערט יאָר און פֿערציק יאָר; און ער האָט געבאָרן זין און טעכטער. edit</p>	<p>GEN 5:13 un Kenan hot gelebt nochdem vi er hot geboren Mahalalelen, acht hundert yor un fertsik yor; un er hot geboren zin un techter.</p>	<p>GEN 5:13 And Kenan lived after he fathered Mahalal'el eight hundred and forty shanah, and fathered banim and banot;</p>
<p>און אַלע טעג פֿון קיננען זיינען געווען ניין הונדערט יאָר און צען יאָר; און ער איז געשטאַרבן. edit</p>	<p>GEN 5:14 un ale teg fun Kenanen zainen geven nain hundert yor un Tzoan yor; un er iz geshtorben.</p>	<p>GEN 5:14 And all the days of Kenan were nine hundred and ten shananim; and he died.</p>
<p>און מהללאַל האָט GEN 5:15 געלעבט פֿינף און זעכציק יאָר, און האָט געבאָרן ירדן. edit</p>	<p>GEN 5:15 un Mahalalel hot gelebt finf un zechtsik yor, un hot geboren Yarden.</p>	<p>GEN 5:15 And Mahalal'el lived sixty and five shanah, and fathered Yered;</p>
<p>און מהללאַל האָט GEN 5:16 געלעבט נאַכדעם ווי ער האָט געבאָרן ירדן, אַכט הונדערט יאָר און דרייסיק יאָר; און ער האָט געבאָרן זין און טעכטער. edit</p>	<p>GEN 5:16 un Mahalalel hot gelebt nochdem vi er hot geboren Yarden, acht hundert yor un draisik yor; un er hot geboren zin un techter.</p>	<p>GEN 5:16 And Mahalal'el lived after he fathered Yered eight hundred and thirty shanah, and fathered banim and banot;</p>
<p>און אַלע טעג פֿון GEN 5:17 מהללאַלן זיינען געווען אַכט הונדערט יאָר און פֿינף און</p>	<p>GEN 5:17 un ale teg fun Mahalalelen zainen geven acht hundert yor un finf un naintsik yor; un er iz geshtorben.</p>	<p>GEN 5:17 And all the days of Mahalal'el were eight hundred ninety and five shanah; and he died.</p>

<p>ניִנְצִיק יָאָר; און ער איז געשטאַרבן. edit</p>		
<p>און יָרֵד הָאָט געלעבט GEN 5:18 הונדערט יָאָר און צוויי און זעכציק יָאָר, און הָאָט געבאַרן חֲנוֹכֵן. edit</p>	<p>GEN 5:18 un Yered hot gelebt hundert yor un tsvei un zechtsik yor, un hot geboren Chanokhen.</p>	<p>GEN 5:18 And Yered lived a hundred sixty and two shanah, and he fathered Chanokh (<i>Enoch</i>) :</p>
<p>און יָרֵד הָאָט געלעבט GEN 5:19 נאַכדעם ווי ער הָאָט געבאַרן חֲנוֹכֵן, אַכט הונדערט יָאָר; און ער הָאָט געבאַרן זין און טעכטער. edit</p>	<p>GEN 5:19 un Yered hot gelebt nochdem vi er hot geboren Chanokhen, acht hundert yor; un er hot geboren zin un techter.</p>	<p>GEN 5:19 And Yered lived after he fathered Chanokh (<i>Enoch</i>) eight hundred shanah, and fathered banim and banot;</p>
<p>און אַלע טעג פֿון יָרֵדן GEN 5:20 זיינען געווען ניין הונדערט יָאָר און צוויי און זעכציק יָאָר; און ער איז געשטאַרבן. edit</p>	<p>GEN 5:20 un ale teg fun Yarden zainen geven nain hundert yor un tsvei un zechtsik yor; un er iz geshtorben.</p>	<p>GEN 5:20 And all the days of Yered were nine hundred sixty and two shanah; and he died.</p>
<p>און חֲנוֹךְ הָאָט געלעבט GEN 5:21 פֿינף און זעכציק יָאָר, און הָאָט געבאַרן מתושלֶחַן. edit</p>	<p>GEN 5:21 un Chanoke hot gelebt finf un zechtsik yor, un hot geboren Metushelachen.</p>	<p>GEN 5:21 And Chanokh lived sixty and five shanah, and fathered Metushelach;</p>
<p>און חֲנוֹךְ איז געגאַנגען GEN 5:22 מיט האַלקים נאַכדעם ווי ער הָאָט געבאַרן מתושלֶחַן, דריי הונדערט יָאָר; און ער הָאָט געבאַרן זין און טעכטער. edit</p>	<p>GEN 5:22 un Chanoke iz gegangen mit HaElokim nochdem vi er hot geboren Metushelachen, drai hundert yor; un er hot geboren zin un techter.</p>	<p>GEN 5:22 And Chanokh walked with HaElohim after he fathered Metushelach three hundred shanah, and fathered banim and banot;</p>
<p>און אַלע טעג פֿון חֲנוֹכֵן GEN 5:23 זיינען געווען דריי הונדערט יָאָר און פֿינף און זעכציק יָאָר.</p>	<p>GEN 5:23 un ale teg fun Chanokhen zainen geven drai hundert yor un finf un zechtsik yor.</p>	<p>GEN 5:23 And all the days of Chanokh were three hundred sixty and five shanah;</p>

<p style="text-align: right;">edit</p>		
<p>און חנוך איז געגאנגען GEN 5:24 מיט האלקים; און ער איז מער נישט געוואָרן, וואָרום אלקים האַט אים אַוועקגענומען . edit</p>	<p>GEN 5:24 un Chanoke iz gegangen mit HaElokim; un er iz mer nisht gevoren, vorem Elokim hot im avekgenumen .</p>	<p>GEN 5:24 And Chanokh walked with HaElohim; and he was not; for Elohim took him.</p>
<p>און מתושלח האָט GEN 5:25 געלעבט הונדערט יאָר און זיבן און אַכציק יאָר, און האָט געבאָרן לָמְכָן. edit</p>	<p>GEN 5:25 un Metushelach hot gelebt hundert yor un ziben un achtsik yor, un hot geboren Lamechen.</p>	<p>GEN 5:25 And Metushelach lived a hundred eighty and seven shanah, and fathered Lamech.</p>
<p>און מתושלח האָט GEN 5:26 געלעבט נאַכדעם ווי ער האָט געבאָרן לָמְכָן, זיבן הונדערט יאָר און צוויי און אַכציק יאָר; און ער האָט געבאָרן זין און טעכטער. edit</p>	<p>GEN 5:26 un Metushelach hot gelebt nochdem vi er hot geboren Lamechen, ziben hundert yor un tsvei un achtsik yor; un er hot geboren zin un techter.</p>	<p>GEN 5:26 And Metushelach lived after he fathered Lamech seven hundred eighty and two shanah, and fathered banim and banot;</p>
<p>און אַלע טעג פֿון GEN 5:27 מתושלח זיינען געווען ניין הונדערט יאָר און ניין און זעכציק יאָר; און ער איז געשטאַרבן. edit</p>	<p>GEN 5:27 un ale teg fun Metushelachen zainen geven nain hundert yor un nain un zechtsik yor; un er iz geshtorben.</p>	<p>GEN 5:27 And all the days of Metushelach were nine hundred sixty and nine shanah; and he died.</p>
<p>און לָמְכָן האָט געלעבט GEN 5:28 הונדערט יאָר און צוויי און אַכציק יאָר, און האָט געבאָרן אַ זון. edit</p>	<p>GEN 5:28 un Lamech hot gelebt hundert yor un tsvei un achtsik yor, un hot geboren a zun.</p>	<p>GEN 5:28 And Lamech lived a hundred eighty and two shanah and fathered ben;</p>
<p>און ער האָט גערופֿן זיין GEN 5:29 נאָמען נח, אזוי צו זאָגן: דער נאָמען נח, אזוי צו זאָגן: דער</p>	<p>GEN 5:29 un er hot gerufen zain nomen Noach, azoi tsu zogen: der doziker vet undz zain a</p>	<p>GEN 5:29 And he called shmo Noach, saying, Zeh yenachamenu (<i>this shall</i></p>

<p>דאָזיקער וועט אונדז זיין אַ נחמה פֿאַר אונדזער אַרבעט, און פֿאַר דער מאַטערניש פֿון אונדזערע הענט, פֿון וועגן דער ערד וואָס ה' האָט זי פֿאַרשאַלטן. edit</p>	<p>nechome far undzer arbet, un far der maternish fun undzere hent, fun vegen der erd vos Hashem hot zi farsholten .</p>	<p><i>comfort us</i>) in our work and toil of our hands, because of the adamah which HASHEM hath cursed.</p>
<p>GEN 5:30 און לָמֶךְ הָאֵט געלעבט נאַכדעם ווי ער האָט געבאָרן נָחוּ, פֿינף הונדערט יאָר און פֿינף און ניינציק יאָר; און ער הָאָט געבאָרן זין און טעכטער. edit</p>	<p>GEN 5:30 un Lamech hot gelebt nochdem vi er hot geboren Noachen, finf hundert yor un finf un naintsik yor; un er hot geboren zin un techter.</p>	<p>GEN 5:30 And Lamech lived after he fathered Noach five hundred ninety and five shanah, and fathered banim and banot;</p>
<p>GEN 5:31 און אַלע טעג פֿון לָמֶכְן זיינען געווען זיבן הונדערט יאָר און זיבן און זיבעציק יאָר; און ער איז געשטאָרבן. edit</p>	<p>GEN 5:31 un ale teg fun Lamechen zainen geven ziben hundert yor un ziben un zibetsik yor; un er iz geshtorben.</p>	<p>GEN 5:31 And all the days of Lamech were seven hundred seventy and seven shanah; and he died.</p>
<p>GEN 5:32 און אַז נח איז געוואָרן פֿינף הונדערט יאָר אַלט, האָט נח געבאָרן שמעון, חָמֵעוּן, און יֶפֶתָן. edit</p>	<p>GEN 5:32 un az Noach iz gevoren finf hundert yor alt, hot Noach geboren Shimon, Chamen, un Yepheten.</p>	<p>GEN 5:32 And Noach was five hundred years old; and Noach fathered Shem, Cham, and Yephet.</p>
<p>GEN 6:1 און עס איז געווען, אַז די מענטשן האָבן זיך אָנגעהויבן מערן אויפֿן געזיכט פֿון דער ערד, און ביי זיי זיינען געבאָרן געוואָרן טעכטער, edit</p>	<p>GEN 6:1 un es iz geven, az di mentshen hoben zich ongehoiben meren oifen gezicht fun der erd, un bai ze zainen geboren gevoren techter,</p>	<p>GEN 6:1 And it came to pass, when HaAdam began to multiply on the face of ha'adamah, and banot were born unto them,</p>
<p>GEN 6:2 האָבן די זין פֿון האַלקים</p>	<p>GEN 6:2 hoben di zin fun HaElokim gezen di techter fun mentshen</p>	<p>GEN 6:2 That the bnei HaElohim saw the banot HaAdam that</p>

<p>געזען די טעכטער פֿון מענטשן אז זיי זיינען שיין, און זיי האָבן זיך גענומען ווייבער וועמען- נאָר זיי האָבן אויסדערווילט. edit</p>	<p>az zei zainen shein, un zei hoben zich genumen vaiber vemen-nor zei hoben oisderveilt.</p>	<p>they were tovtot; and they took them nashim of all which they chose.</p>
<p>GEN 6:3 האָט ה' געזאָגט: מיין גייסט {רוח הקדש} זאל נישט אייביק שטרעבן מיט מענטשן, וואָרום ער איז פֿלייש; נאָר זיינע טעג זאלן זיין הונדערט און צוואַנציק יאָר. edit</p>	<p>GEN 6:3 hot Hashem gezogt: main Gaist zol nisht eibik shtreben mit mentshen, vorem er iz fleish; nor zaine teg zolen zain hundert un tsvantsik yor.</p>	<p>GEN 6:3 And HASHEM said, My Ruach [Hakodesh] shall not always strive with Adam, for that he also is basar: yet his yamim shall be a hundred and twenty shanah.</p>
<p>GEN 6:4 די נפֿילים זיינען געווען אויף דער ערד אין יענע טעג – און אויך דערנאָך – ווען די זין פֿון האַלקים פֿלעגן קומען צו די טעכטער פֿון מענטשן, און זיי פֿלעגן געבערן פֿון זיי; דאָס זיינען די גיבורים וואָס פֿון פֿאַרצייטן, מענער מיט אַ נאָמען. edit</p>	<p>GEN 6:4 di nfilim zainen geven oif der erd in yene teg – un oich dernoch – ven di zin fun HaElokim flegen kumen tsu di techter fun mentshen, un zei flegen geben fun zei; dos zainen di giborim vos fun fartsaiten, mener mit a nomen.</p>	<p>GEN 6:4 HaNefilim were on ha'aretz in those yamim; and also after that, when the bnei HaElohim came in unto the banot HaAdam, and they bore children to them, the same became gibborim which were of old, men of renown.</p>
<p>GEN 6:5 און ה' האָט געזען אַז דאָס ביזו פֿון דעם מענטשן איז גרויס אויף דער ערד, און די גאַנצע {כל} טראַכטונג פֿון די מחשבות פֿון זיין האַרצן איז רק צום ביזו אַ גאַנצן טאָג. edit</p>	<p>GEN 6:5 un Hashem hot gezen az dos beiz fun dem mentshen iz grois oif der erd, un di gantse trachtung fun di machshoves fun zain hartsen iz rak tsum beizen a gantsen tog.</p>	<p>GEN 6:5 And HASHEM saw that the wickedness of HaAdam was great in ha'aretz and that every yetzer (<i>inclination</i>) of the machshevot (<i>thoughts</i>) of his lev was only rah (<i>evil</i>) continually.</p>

<p>און ה' האָט חרטה GEN 6:6 געהאַט וואָס ער האָט געמאַכט דעם מענטשן אויף דער ערד, און ער איז געווען באַטריבט אין זײַן האַרצן. edit</p>	<p>GEN 6:6 un Hashem hot charote gehat vos er hot gemacht dem mentshen oif der erd, un er iz geven batribt in zain hartsen.</p>	<p>GEN 6:6 And HASHEM relented that He had made HaAdam on ha'aretz, and He was grieved in His lev.</p>
<p>און ה' האָט געזאָגט: איך וועל אָפּמעקן דעם מענטשן וואָס איך האָב באַשאַפֿן, פֿון דעם געזיכט פֿון דער ערד; פֿון אַ מענטשן ביז אַ בהמה, ביז אַ שרץ, און ביז אַ פֿויגל פֿון הימל; וואָרום איך האָב חרטה וואָס איך האָב זיי געמאַכט. edit</p>	<p>GEN 6:7 un Hashem hot gezogt: ich vel opmeken dem mentshen vos ich hob bashafen, fun dem gezicht fun der erd; fun a mentshen biz a beheime, biz a shrts, un biz a foigel fun himel; vorem ich hob charote vos ich hob zei gemacht.</p>	<p>GEN 6:7 And HASHEM said, I will wipe out HaAdam whom I have created from the face of ha'adamah; both Adam, and Behemah, and the Remes and the Oph HaShomayim; for I relent that I have made them.</p>
<p>אַבער נח האָט געפֿונען חן {לײַטזעליקייט} אין די אויגן פֿון ה'. edit</p>	<p>GEN 6:8 ober Noach hot gefunen chein in di oigen fun Hashem.</p>	<p>GEN 6:8 But Noach found chen (<i>grace, unmerited favor</i>) in the eyes of HASHEM .</p>
<p>דאָס איז די געשיכטע פֿון נחן. נח איז געווען אַ גערעכטער, ערלעכער מאַן אין זײַן דור; מיט האַלקים איז געגאַנגען נח. edit</p>	<p>GEN 6:9 dos iz di geshichte fun Noachen. Noach iz geven a gerechter, erlecher man in zain dor; mit HaElokim iz gegangen Noach.</p>	<p>GEN 6:9 These are the toldot of Noach; Noach was an ish tzaddik and tamim among those of his time, and Noach's halachah was with HaElohim.</p>
<p>און נח האָט געבאַרן דריי זין: שם, חם, און יֵפֶת. edit</p>	<p>GEN 6:10 un Noach hot geboren drai zin: Shem, Cham, un Yephet.</p>	<p>GEN 6:10 And Noach fathered three banim: Shem, Cham, and Yephet.</p>
<p>און די ערד איז פֿאַרדאַרבן געוואָרן פֿאַר</p>	<p>GEN 6:11 un di erd iz fardorben gevoren far HaElokim, un di erd iz ful gevoren mit umrecht .</p>	<p>GEN 6:11 Ha'aretz also was corrupt before HaElohim, and ha'aretz was filled with chamas.</p>

<p>האלקים, און די ערד איז פֿול געוואָרן מיט אומרעכט {חָמָס} edit .</p>		
<p>GEN 6:12 און אלקים האָט געזען די ערד, ערשט זי איז פֿאַרדאַרבן, ווייל יעטוועדער לייב האָט פֿאַרדאַרבן זיין וועג אויף דער ערד. edit</p>	<p>GEN 6:12 un Elokim hot gezen di erd, ersht zi iz fardorben, vail yetveder laib hot fardorben zain veg oif der erd.</p>	<p>GEN 6:12 And Elohim looked upon ha'aretz, and, hinei, it was corrupt; for kol basar had corrupted his derech upon ha'aretz.</p>
<p>GEN 6:13 און אלקים האָט געזאָגט צו נח: דער סוף פֿון אַלע לייבער איז געקומען פֿאַר מיר, וואָרום די ערד איז פֿול מיט אומרעכט דורך זיי; און זע, איך ברענג זיי אום מיט דער ערד. edit</p>	<p>GEN 6:13 un Elokim hot gezogt tsu Noachen: der sof fun ale leiber iz gekumen far mir, vorem di erd iz ful mit umrecht durch zei; un ze, ich breng ze um mit der erd.</p>	<p>GEN 6:13 And Elohim said unto Noach, The ketz (end) of kol basar is come before Me; for ha'aretz is filled with chamas because of them; and, hineni, I will destroy them with ha'aretz.</p>
<p>GEN 6:14 מאַך דיר אַ תְּבֵה פֿון גִּפְר האַלץ; אין קאַמערן זאָלסטו מאַכן די תְּבֵה, און זאָלסט זי אויספעכן פֿון אינעווייניק און פֿון אויסנווייניק מיט פעך. edit</p>	<p>GEN 6:14 mach dir a tve fun gper holts; in kameran zolstu machen di tve, un zolst zi oispechen fun ineveinik un fun oisenveinik mit pech.</p>	<p>GEN 6:14 Make thee a tevah (ark) of gopher wood; rooms shalt thou make in the tevah (ark), and shalt coat it within and without with tar.</p>
<p>GEN 6:15 און אָט ווי דו זאָלסט זי מאַכן: דריי הונדערט אילן די לענג פֿון דער תְּבֵה, פֿופֿציק אילן איר ברייט, און דרייסיק אילן איר הייך. edit</p>	<p>GEN 6:15 un ot vi du zolst zi machen: drai hundert ilen di leng fun der tve, fuftsik ilen ir breit, un draisik ilen ir heich.</p>	<p>GEN 6:15 And this is how thou shalt build it: the length of the tevah (ark) shall be three hundred cubits, the width of it fifty cubits, and the height of it thirty cubits.</p>

<p>GEN 6:16 אַ דאָך זאַלסטו מאַכן צו דער תְּבֵה, און אויף אַן אייל [די ברייט] זאַלסטו זי פֿאַרענדיקן פֿון אויבן; און דעם איינגאַנג פֿון דער תְּבֵה זאַלסטו מאַכן אין איר זייט; מיט אַן אונטערשטן, צווייטן, און דריטן שטאַק זאַלסטו זי מאַכן. edit</p>	<p>GEN 6:16 a doch zolstu machen tsu der tve, un oif an eil [di breit] zolstu zi farendiken fun oiben; un dem ingang fun der tve zolstu machen in ir zeit; mit an untershten, tsveiten, un driten shtok zolstu zi machen.</p>	<p>GEN 6:16 A roof shalt thou make to the tevah (ark), and thou shalt finish it to a cubit from the top; and the petach of the tevah (ark) shalt thou set in the side thereof; with lower, second, and third decks shalt thou make it.</p>
<p>GEN 6:17 און איך, זע, איך ברענג אַ מבול וואַסער אויף דער ערד, אומצוברענגען יעטוועדער לייב וואָס אין אים איז דאָ אַן גייסט פֿון לעבן, פֿון אונטערן הימל; אַלץ וואָס אויף דער ערד וועט אומקומען. edit</p>	<p>GEN 6:17 un ich, ze, ich breng a mabl vaser oif der erd, umtsubringen yetveder laib vos in im iz do an Gaist fun leben, fun unteren himel; alts vos oif der erd vet umkumen.</p>	<p>GEN 6:17 And, hineni, I, even I, do bring a mabbul of waters upon ha'aretz, to destroy kol basar, wherein is the ruach chayyim, from under Shomayim; and everything that is in ha'aretz shall perish.</p>
<p>GEN 6:18 אָבער איך וועל אויפֿשטעלן מיין בְּרִית מיט דיר, און וועסט אַרײַנגיין אין דער תְּבֵה, דו און דיײַנע זין, און דיײַ ווייב, און דיײַנע זינס ווייבער, מיט דיר. edit</p>	<p>GEN 6:18 ober ich vel oifshtelen main bris mit dir, un vest araingein in der tve, du un daine zin, un dain vaib, un daine zins vaiber, mit dir.</p>	<p>GEN 6:18 And then with thee will I establish My brit (covenant); and thou shalt come into the tevah (ark), thou, and thy banim, and thy isha, and the nashim of thy banim with thee.</p>
<p>GEN 6:19 און פֿון אַלץ וואָס לעבט, פֿון אַלע לייבער, זאַלסטו אַרײַנברענגען צו צוויי פֿון אײַטלעכן אין דער תְּבֵה, אויף צו דערהאַלטן ביים לעבן מיט</p>	<p>GEN 6:19 un fun alts vos lebt, fun ale leiber, zolstu arainbringen tsu tsvei fun itlechen in der tve, oif tsu derhalten baim leben mit dir; a Zecher un a nekeyve zolen zei zain.</p>	<p>GEN 6:19 And of every living thing of kol basar, two of every kind shalt thou bring into the tevah (ark), to keep them alive with thee; they shall be zachar and nekevah.</p>

<p>דיר; א זכר און א נקבה זאלן זיי זיין. edit</p>		
<p>פֿון די פֿויגלען לויט GEN 6:20 זייערע מינים, און פֿון די בהמות לויט זייערע מינים, פֿון אלע שרצים פֿון דער ערד לויט זייערע מינים, צו צוויי פֿון איטלעכן זאלן אַרײַנגיין צו דיר, אויף צו דערהאַלטן ביים לעבן. edit</p>	<p>GEN 6:20 fun di foiglen loit zeyere minim, un fun di beheimes loit zeyere minim, fun ale shrtsim fun der erd loit zeyere minim, tsu tsvei fun itlechen zolen araingein tsu dir, oif tsu derhalten baim leben.</p>	<p>GEN 6:20 Of birds after their kind, and of behemah after their kind, of every remes of ha'adamah after its kind, two of every kind shall come unto thee, to keep them alive.</p>
<p>און דו נעם דיר פֿון GEN 6:21 יעטוועדער עסנוואַרג וואָס ווערט געגעסן, און זאַמל איין צו דיר, כדי עס זאל זיין פֿאַר דיר און פֿאַר זיי צום עסן. edit</p>	<p>GEN 6:21 un du nem dir fun yetveder esnvarg vos vert gegesen, un zaml ein tsu dir, kedei es zol zain far dir un far zei tsum esen.</p>	<p>GEN 6:21 And take thou unto thee of all food that is eaten, and thou shalt gather it to thee; and it shall be for ochel for thee, and for them.</p>
<p>און נח האָט אַזוי געטאַן; אַזוי ווי אַלץ וואָס אַלקים האָט אים באַפֿוילן, אַזוי האָט ער געטאַן. edit</p>	<p>GEN 6:22 un Noach hot azoi geton; azoi vi alts vos Elokim hot im bafuilen, azoi hot er geton.</p>	<p>GEN 6:22 Thus did Noach; according to all that Elohim commanded him, so did he.</p>
<p>און ה' האָט געזאָגט צו נח: גיי אַרײַן דו און דיין גאַנץ הויזגעזינט אין דער תּבֿה, וואָרום דיך האָב איך געזען גערעכט פֿאַר מיר אין דעם דאַזיקן דור. edit</p>	<p>GEN 7:1 un Hashem hot gezogt tsu Noachen: gei arain du un dain gants hoizgezint in der tve, vorem dich hob ich gezen gerecht far mir in dem doziken dor.</p>	<p>GEN 7:1 And HASHEM said unto Noach, Come thou and all thy bais into the tevah (<i>ark</i>); for thee have I found tzaddik before Me in dor hazeh.</p>
<p>פֿון אלע ריינע בהמות GEN 7:2</p>	<p>GEN 7:2 fun ale reine beheimes zolstu dir nemen tsu ziben un</p>	<p>GEN 7:2 Of every behemah hatehorah thou shalt take to</p>

<p>זאַלסטו דיר נעמען צו זיבן און זיבן, איטלעכס מיט זיין פֿאַר; און פֿון די בהמות וואָס זיי זיינען נישט ריין, צו צוויי, איטלעכס מיט זיין פֿאַר. edit</p>	<p>ziben, itlecher mit zain far; un fun di beheimes vos zei zainen nisht rein, tsu tsvei, itlecher mit zain far.</p>	<p>thee by sevens; the male and his mate; and of behemah that are not tehorah by two, the male and his mate.</p>
<p>GEN 7:3 אויך פֿון די פֿויגלען פֿון הימל צו זיבן און זיבן, אַן ער און אַ זי, כדי צו דערהאַלטן זאַמען אויפֿן געזיכט פֿון דער גאַנצער ערד. edit</p>	<p>GEN 7:3 oich fun di foiglen fun himel tsu ziben un ziben, an er un a zi, kedei tsu derhalten zomen oifen gezicht fun der gantser erd.</p>	<p>GEN 7:3 Of also Oph HaShomayim by sevens, the zachar and the nekevah; to keep zera alive upon the face of kol ha'aretz.</p>
<p>GEN 7:4 וואָרום אין זיבן טעג אַרום, מאַך איד רעגענען אויף דער ערד פֿערציק טעג און פֿערציק נעכט, און איד וועל אַפֿמעקן דעם גאַנצן באַשטאַנד וואָס איד האָב געמאַכט, פֿון דעם געזיכט פֿון דער ערד. edit</p>	<p>GEN 7:4 vorem in ziben teg arum, mach ich regenen oif der erd fertsik teg un fertsik necht, un ich vel opmeken dem gantsen bashtand vos ich hob gemacht, fun dem gezicht fun der erd.</p>	<p>GEN 7:4 For shivah yamim from now, and I will cause it to rain upon ha'aretz arba'im yom and arba'im lailah; and every living creature that I have made will I wipe out from off the p'nei ha'adamah.</p>
<p>GEN 7:5 און נח האָט געטאַן אַזוי ווי אַלץ וואָס ה' האָט אים באַפֿוילן. edit</p>	<p>GEN 7:5 un Noach hot geton azoi vi alts vos Hashem hot im bafoilen.</p>	<p>GEN 7:5 And Noach did according unto all that HASHEM commanded him.</p>
<p>GEN 7:6 און נח איז געווען זעקס הונדערט יאָר אַלט, ווען דער מבול איז געווען אויף דער ערד. edit</p>	<p>GEN 7:6 un Noach iz geven zeks hundert yor alt, ven der mabl iz geven oif der erd.</p>	<p>GEN 7:6 And Noach was shesh me'ot shanah when the mabbul waters were upon ha'aretz.</p>
<p>GEN 7:7 און נח, און זיינע זין, און</p>	<p>GEN 7:7 un Noach, un zaine zin, un</p>	<p>GEN 7:7 And Noach entered in, and</p>

<p>זיין ווייב, און זיינע זינס ווייבער, מיט אים, זיינען אַרײַנגעגאַנגען אין דער תְּבֵה, פֿון וועגן דעם וואַסער פֿון מבול. edit</p>	<p>zain vaib, un zaine zins vaiber, mit im, zainen araingegangen in der tve, fun vegen dem vaser fun mabl.</p>	<p>his banim, and his isha, and nashim of his banim with him, into the tevah (ark), because of the waters of the mabbul.</p>
<p>GEN 7:8 פֿון די ריינע בהמות, און פֿון די בהמות וואָס זיינען נישט ריין, און פֿון די פֿויגלען און אַלץ וואָס קריכט אויף דער ערד, edit</p>	<p>GEN 7:8 fun di reine beheimes, un fun di beheimes vos zainen nisht rein, un fun di foiglen un alts vos kricht oif der erd,</p>	<p>GEN 7:8 Of behemah hatehorah, and of behemah that are not tehorah, and of haoph, and of every thing that creepeth upon ha'adamah,</p>
<p>GEN 7:9 זיינען צו צוויי צו צוויי אַרײַנגעגאַנגען צו נחן אין דער תְּבֵה, אַ זָכָר און אַ נקְבָּה, אַזוי ווי אלקים האָט באַפֿוילן נחן. edit</p>	<p>GEN 7:9 zainen tsu tsvei tsu tsvei araingegangen tsu Noachen in der tve, a Zecher un a nekeyve, azoi vi Elokim hot bafoilen Noachen.</p>	<p>GEN 7:9 There went in shnayim shnayim unto Noach into the tevah (ark), the zachar and the nekevah, as Elohim had commanded Noach.</p>
<p>GEN 7:10 און עס איז געווען צו זיבן טעג, אַזוי איז דאָס וואַסער פֿון מבול געווען אויף דער ערד. edit</p>	<p>GEN 7:10 un es iz geven tsu ziben teg, azoi iz dos vaser fun mabl geven oif der erd.</p>	<p>GEN 7:10 And it came to pass after shivat hayamim, that the waters of the mabbul were upon ha'aretz.</p>
<p>GEN 7:11 אין דעם זעקס הונדערטסטן יאָר פֿון נחם לעבן, אין צווייטן חודש, אין זיבעצנטן טאָג פֿון חודש, אין דעם דאָזיקן טאָג האָבן אויסגעבראַכן אַלע קוואַלן פֿון גרויסן תּהום, און די פֿענצטער פֿון הימל האָבן זיך געעפֿנט.</p>	<p>GEN 7:11 in dem zeks hundertsten yor fun Noachs leben, in tsveiten choidesh, in zibetsnten tog fun choidesh, in dem doziken tog hoben oisgebrachen ale kvalen fun groisen thum, un di fentster fun himel hoben zich geefent.</p>	<p>GEN 7:11 In the six hundredth year of Noach's life, in the second month, the seventeenth day of the month, the same day were all the fountains of the great deep burst open, and the floodgates of Shomayim were opened.</p>

	edit	
<p>און דער רעגן איז געווען GEN 7:12 אויף דער ערד פֿערציק טעג און פֿערציק נעכט. edit</p>	<p>GEN 7:12 un der regen iz geven oif der erd fertsik teg un fertsik necht.</p>	<p>GEN 7:12 And the geshem was upon ha'aretz arba'im yom and arba'im lailah.</p>
<p>אין דעם דאָזיקן GEN 7:13 אייגענעם טאָג זיינען אַריינגעגאַנגען נח, און שם, און חם, און יֶפֶת, נחם זין, און נחם ווייב, און די דריי ווייבער פֿון זיינע זין מיט זיי, אין דער תְּבֵה; edit</p>	<p>GEN 7:13 in dem doziken eigenem tog zainen araingegangen Noach, un Shem, un Cham, un Yephet, Noachs zin, un Noachs vaib, un di drai vaiber fun zaine zin mit ze, in der tve;</p>	<p>GEN 7:13 On that very yom entered Noach, and Shem, and Cham, and Yephet, the bnei Noach, and Noach's isha, and the three nashim of his banim with them, into the tevah (ark) ;</p>
<p>זיי, און אַלע חיות לויט GEN 7:14 זייערע מינים, און אַלע בהמות לויט זייערע מינים, און אַלע שרצים וואָס קריכן אויף דער ערד לויט זייערע מינים, און אַלע עופֿות לויט זייערע מינים, איטלעך פֿויגל, איטלעך געפֿליגל. edit</p>	<p>GEN 7:14 ze, un ale chayes loit zeyere minim, un ale beheimes loit zeyere minim, un ale shrtsim vos krichen oif der erd loit zeyere minim, un ale ofot loit zeyere minim, itlech foigel, itlech gefligl.</p>	<p>GEN 7:14 They, and every beast after its kind, and kol habehemah after their kind, and every remes that crawls upon ha'aretz after its kind, and kol haoph after its kind, every bird of every sort.</p>
<p>און זיי זיינען GEN 7:15 אַריינגעגאַנגען צו נחן אין דער תְּבֵה, צו צוויי, צו צוויי פֿון אַלע לייבער וואָס אין זיי איז דאָ אַן גייסט פֿון לעבן. edit</p>	<p>GEN 7:15 un ze zainen araingegangen tsu Noachen in der tve, tsu tsvei, tsu tsvei fun ale leiber vos in ze iz do an Gaist fun leben.</p>	<p>GEN 7:15 And they went in unto Noach into the tevah (ark) , shnayim shnayim of kol habasar, wherein is the ruach chayyim.</p>
<p>און די וואָס זיינען GEN 7:16 אַריינגעגאַנגען, זיינען</p>	<p>GEN 7:16 un di vos zainen araingegangen, zainen araingegangen a Zecher un a</p>	<p>GEN 7:16 And they that went in, went in zachar and nekevah of kol basar, as Elohim had</p>

<p>אַרְיִינְגֶּגאַנְגֶּען אַ זָכֶר און אַ נְקֵבָה פֿון אַלֶּע לײַבער, אַזוי ווי אַלְקִים האָט אים באַפֿוֹלן; און ה' האָט פֿאַרשלאָסן הינטער אים. edit</p>	<p>nekeyve fun ale leiber, azoi vi Elokim hot im bafoilen; un Hashem hot farshlosen hinter im.</p>	<p>commanded him; then HASHEM shut him in.</p>
<p>GEN 7:17 און דער מבול איז געווען פֿערציק טעג אויף דער ערד, און די וואַסערן האָבן זיך געמערט, און זיי האָבן געטראָגן די תּבֿה, און זי האָט זיך אויפֿגעהויבן איבער דער ערד. edit</p>	<p>GEN 7:17 un der mabl iz geven fertsik teg oif der erd, un di vaseren hoben zich gemert, un zei hoben getrogen di tve, un zi hot zich oifgehoiben iber der erd.</p>	<p>GEN 7:17 And the mabbul was arba'im yom upon ha'aretz; and the waters increased, and lifted up the tevah (ark), and it rose above ha'aretz.</p>
<p>GEN 7:18 און די וואַסערן האָבן זיך געשטאַרקט, און האָבן זיך זייער געמערט אויף דער ערד, און די תּבֿה איז געגאַנגען אויף דער אייבערפֿלאַך פֿון די וואַסערן. edit</p>	<p>GEN 7:18 un di vaseren hoben zich geshtarkt, un hoben zich zeyer gemert oif der erd, un di tve iz gegangen oif der eiberflach fun di vaseren.</p>	<p>GEN 7:18 And the waters rose, and were increased greatly upon ha'aretz; and the tevah (ark) floated upon the face of the waters.</p>
<p>GEN 7:19 און די וואַסערן האָבן זיך זייער זייער געשטאַרקט אויף דער ערד; און עס זיינען פֿאַרדעקט געוואָרן אַלֶּע הויכע בערג וואָס אונטערן גאַנצן הימל. edit</p>	<p>GEN 7:19 un di vaseren hoben zich zeyer zeyer geshtarkt oif der erd; un es zainen fardekt gevoren ale hoiche berg vos unteren gantsen himel.</p>	<p>GEN 7:19 And the waters rose exceedingly upon ha'aretz; and all the high hills, that were under kol HaShomayim, were covered.</p>
<p>GEN 7:20 פֿופֿצן איילן אַריבער האָבן זיך די וואַסערן</p>	<p>GEN 7:20 fuftszen ilen ariber hoben zich di vaseren geshtarkt, un di berg zainen fardekt gevoren.</p>	<p>GEN 7:20 Fifteen cubits upward did the waters rise; and the harim were covered.</p>

<p>געשטאַרקט, און די בערג זיינען פֿאַרדעקט געוואָרן. edit</p>		
<p>און עס איז אומגעקומען GEN 7:21 יעטוועדער לייב וואָס באַוועגט זיך אויף דער ערד, סײַ אַ פֿויגל, סײַ אַ בהמה, סײַ אַ חיה, סײַ יעטוועדער שרץ וואָס קריכט אויף דער ערד, און יעטוועדער מענטש; edit</p>	<p>GEN 7:21 un es iz umgekumen yetveder laib vos bavegt zich oif der erd, sai a foigel, sai a beheime, sai a chaye, sai yetveder shrts vos kricht oif der erd, un yetveder mentsh;</p>	<p>GEN 7:21 And kol basar perished that moved upon ha'aretz, both of Oph, and of Behemah, and of Beast, and of every Swarming Thing that swarms upon ha'aretz, and kol haadam;</p>
<p>אַלץ וואָס אין זיינע נאָזלעכער איז געווען אַ הויך פֿון אַ לעבעדיקן גייסט, אַלץ וואָס אויף דער יבשה, איז געשטאַרבן. edit</p>	<p>GEN 7:22 alts vos in zaine nozlecher iz geven a hoich fun a lebediken Gaist, alts vos oif der yaboshe, iz geshtorben.</p>	<p>GEN 7:22 All in whose nostrils was the ruach chayyim, of all that was in the dry land, perished.</p>
<p>און ער האָט אָפּגעמעקט GEN 7:23 דעם גאַנצן באַשטאַנד וואָס אויפֿן געזיכט פֿון דער ערד, פֿון אַ מענטשן ביז אַ בהמה, ביז אַ שרץ, און ביז אַ פֿויגל פֿון הימל; און זיי זיינען אָפּגעמעקט געוואָרן פֿון דער ערד, און נאָר נח איז געבליבן, און די וואָס מיט אים אין דער תּבֿה. edit</p>	<p>GEN 7:23 un er hot opgemekt dem gantsen bashtand vos oifen gezicht fun der erd, fun a mentshen biz a beheime, biz a shrts, un biz a foigel fun himel; un zei zainen opgemekt gevoren fun der erd, un nor Noach iz gebliben, un di vos mit im in der tve.</p>	<p>GEN 7:23 And every living creature was wiped out which was upon the p'nei haadamah, both Adam, and Behemah, and the Remes, and the Oph HaShomayim; and they were wiped out from ha'aretz: and Noach only remained alive, and they that were with him in the tevah (ark) .</p>
<p>און די וואַסערן האָבן זיך געשטאַרקט אויף דער ערד</p>	<p>GEN 7:24 un di vaseren hoben zich geshtarkt oif der erd hundert un fuftsik teg.</p>	<p>GEN 7:24 And the waters flooded upon ha'aretz a hundred and fifty days.</p>

<p>הונדערט און פֿופֿציק טעג. edit</p>		
<p>GEN 8:1 און אלקים האָט געדאַכט אָן נחו, און אָן אַלע חיות, און אָן אַלע בהמות, וואָס מיט אים אין דער תְּבֵה, און ה' האָט געמאַכט אַריבערגיין אַ ווינט אויף דער ערד, און די וואַסערן האָבן זיך איינגעשטילט. edit</p>	<p>GEN 8:1 un Elokim hot gedacht on Noachen, un on ale chayes, un on ale beheimes, vos mit im in der tve, un Hashem hot gemacht aribergein a vint oif der erd, un di vaseren hoben zich ingeshtilt.</p>	<p>GEN 8:1 And Elohim remembered Noah, and every living thing, and all the behemah that was with him in the tevah (ark); and Elohim made a ruach to pass over ha'aretz, and the waters subsided;</p>
<p>GEN 8:2 און עס זיינען פֿאַרשטאַפט געוואָרן די קוואַלן פֿון תהום, און די פֿענצטער פֿון הימל; און דער רעגן פֿון הימל איז פֿאַרהאַלטן געוואָרן. edit</p>	<p>GEN 8:2 un es zainen farshtopt gevoren di kvalen fun thum, un di fentster fun himel; un der regen fun himel iz farhalten gevoren.</p>	<p>GEN 8:2 The ma'ayanot (springs) also of the tehom and the floodgates of Shomayim were stopped, and the geshem from Shomayim was restrained;</p>
<p>GEN 8:3 און די וואַסערן האָבן געהאַלטן אין איין אָפּטרעטן פֿון דער ערד; און די וואַסערן זיינען געמינערט געוואָרן צום סוף פֿון הונדערט און פֿופֿציק טעג. edit</p>	<p>GEN 8:3 un di vaseren hoben gehalten in ein optreten fun der erd; un di vaseren zainen geminert gevoren tsum sof fun hundred un fuftsik teg.</p>	<p>GEN 8:3 And the waters receded from on ha'aretz continually; and after the end of the hundred and fifty days the waters were abated.</p>
<p>GEN 8:4 און די תְּבֵה האָט גערוט אין זיבעטן חודש, אין זיבעצנטן טאָג פֿון חודש, אויף די בערג פֿון אַרְרָט. edit</p>	<p>GEN 8:4 un di tve hot gerut in zibeten choidesh, in zibetsnten tog fun choidesh, oif di berg fun Ararat.</p>	<p>GEN 8:4 And the tevah (ark) rested in the seventh month, on the seventeenth day of the month, upon the mountains of Ararat.</p>
<p>GEN 8:5 און די וואַסערן האָבן</p>	<p>GEN 8:5 un di vaseren hoben</p>	<p>GEN 8:5 And the waters decreased</p>

<p>געהאַלטן אין איין געמינערט ווערן ביזן צענטן חודש; אין צענטן חודש, אין ערשטן טאָג פֿון חודש, האָבן זיך באַוויזן די שפיצן פֿון די בערג. edit</p>	<p>gehalten in ein geminert veren bizen tsenten choidesh; in tsenten choidesh, in ershten tog fun choidesh, hoben zich bavizen di shpitsen fun di berg.</p>	<p>continually until the tenth month; in the tenth month, on the first day of the month, were the rashei heharim seen.</p>
<p>GEN 8:6 און עס איז געווען צום סוף פֿון פֿערציק טעג, האָט נח געעפֿנט דעם פֿענצטער פֿון דער תְּבֵה וואָס ער האָט געמאַכט. edit</p>	<p>GEN 8:6 un es iz geven tsum sof fun fertsik teg, hot Noach geefent dem fentster fun der tve vos er hot gemacht.</p>	<p>GEN 8:6 And it came to pass at the end of arba'im yom, that Noach opened the chalon (window) of the tevah (ark) which he had made;</p>
<p>GEN 8:7 און ער האָט אַרויסגעשיקט דעם ראָב, און ער איז אַרויס הין און צוריק, ביז דאָס וואַסער איז אַפגעטריקנט געוואָרן פֿון דעם געזיכט פֿון דער ערד. edit</p>	<p>GEN 8:7 un er hot aroisgeshikt dem rob, un er iz arois hin un tsurik, biz dos vaser iz opgetriknt gevoren fun dem gezicht fun der erd.</p>	<p>GEN 8:7 And he sent forth the orev (raven), which went forth to and fro, until the waters were dried up from off ha'aretz.</p>
<p>GEN 8:8 האָט ער אַרויסגעשיקט פֿון זיך די טויב, צו זען אויב דאָס וואַסער איז אַפגעפֿאַלן פֿון דעם געזיכט פֿון דער ערד. edit</p>	<p>GEN 8:8 hot er aroisgeshikt fun zich di toib, tsu zen oib dos vaser iz opgefalen fun dem gezicht fun der erd.</p>	<p>GEN 8:8 Also he sent forth a yonah (dove) from him, to see if the waters were abated from off the face of the adamah;</p>
<p>GEN 8:9 אָבער די טויב האָט נישט געפֿונען קיין אָפרו פֿאַר איר פֿוסטריט, און זי האָט זיך אומגעקערט צו אים אין דער תְּבֵה, ווייל וואַסער איז געווען אויפֿן געזיכט פֿון דער גאַנצער</p>	<p>GEN 8:9 ober di toib hot nisht gefunen kein opru far ir fustrit, un zi hot zich umgekert tsu im in der tve, vail vaser iz geven oifen gezicht fun der gantser erd. hot er oisgeshtrekt zain hant, un hot zi genumen un zi</p>	<p>GEN 8:9 But the yonah found no manoach (place of rest) for the sole of her foot, and she returned unto him into the tevah, for the waters were on the p'nei kol ha'aretz; then he reached forth his yad, and took</p>

<p>ערד. האָט ער אויסגעשטרעקט זיין האַנט, און האָט זי גענומען און זי אַרײַנגעבראַכט צו זיך אין דער תְּבֵה. edit</p>	<p>araingebracht tsu zich in der tve.</p>	<p>her, and pulled her in unto him into the tevah (ark) .</p>
<p>GEN 8:10 און ער האָט אָפּגעוואַרט נאָך אַנדערע זיבן טעג, און האָט ווידער אַרויסגעשיקט די טויב פֿון דער תְּבֵה. edit</p>	<p>GEN 8:10 un er hot opgevart noch andere ziben teg, un hot vider aroisgeschikt di toib fun der tve.</p>	<p>GEN 8:10 And he waited yet another shivat yamim; and again he sent forth the yonah out of the tevah (ark) ;</p>
<p>GEN 8:11 און די טויב איז געקומען אין אָוונטצײַט, ערשט אַן אָפּגעריסן איילבערטבלאַט איז אין איר מויל, און נח האָט געוואַסן אַז דאָס וואַסער איז אָפּגעפֿאַלן פֿון דער ערד. edit</p>	<p>GEN 8:11 un di toib iz gekumen in ovnttsait, ersht an opgerisen eilbertblat iz in ir moil, un Noach hot gevust az dos vaser iz opgefalen fun der erd.</p>	<p>GEN 8:11 And the yonah returned to him in the erev; and, hinei, in her beak was a zayit (olive) leaf freshly plucked; so Noach had da'as that the mayim were abated from off ha'aretz.</p>
<p>GEN 8:12 האָט ער אָפּגעוואַרט נאָך אַנדערע זיבן טעג, און האָט אַרויסגעשיקט די טויב, און זי האָט זיך מער נישט אומגעקערט צו אים ווידער. edit</p>	<p>GEN 8:12 hot er opgevart noch andere ziben teg, un hot aroisgeschikt di toib, un zi hot zich mer nisht umgekert tsu im vider.</p>	<p>GEN 8:12 And he waited yet another shivat yamim; and sent forth the yonah; which returned not unto him again.</p>
<p>GEN 8:13 און עס איז געווען אין דעם זעקס הונדערט און ערשטן יאָר, אין ערשטן חודש, אין ערשטן טאָג פֿון חודש, איז אָפּגעטריקנט געוואָרן דאָס וואַסער פֿון דער</p>	<p>GEN 8:13 un es iz geven in dem zeks hundred un ershten yor, in ershten choidesh, in ershten tog fun choidesh, iz opgetriknt gevoren dos vaser fun der erd, un Noach hot aropgenumen dem dek fun der tve, un hot a</p>	<p>GEN 8:13 And it came to pass in the six hundredth and first year, in the first month, the first day of the month, the mayim were dried up from off ha'aretz; and Noach removed the mikhseh (covering) of the tevah (ark) ,</p>

<p>ערד, און נח האָט אַראָפּגענומען דעם דעק פֿון דער תּבֿה, און האָט אַ קוק געטאָן, ערשט דאָס געזיכט פֿון דער ערד איז טרוקן. edit</p>	<p>kuk geton, ersht dos gezicht fun der erd iz truken.</p>	<p>and looked, and, hinei, the surface of the adamah was dry.</p>
<p>GEN 8:14 און אין צווייטן חודש, אין זיבן און צוואַנציקסטן טאָג פֿון חודש, איז אויסגעטריקנט געוואָרן די ערד. edit</p>	<p>GEN 8:14 un in tsveiten choidesh, in ziben un tsvantsiksten tog fun choidesh, iz oisgetriknt gevoren di erd.</p>	<p>GEN 8:14 And in the second month, on the seven and twentieth day of the month, was ha'aretz dry.</p>
<p>GEN 8:15 און אַלקים האָט גערעדט צו נח, אַזוי צו זאָגן: edit</p>	<p>GEN 8:15 un Elokim hot geredt tsu Noachen, azoi tsu zogen:</p>	<p>GEN 8:15 And Elohim spoke unto Noach, saying,</p>
<p>GEN 8:16 גיי אַרויס פֿון דער תּבֿה, דו, און דיין ווייב, און דייןע זין, און די ווייבער פֿון דייןע זין, מיט דיר. edit</p>	<p>GEN 8:16 gei arois fun der tve, du, un dain vaib, un daine zin, un di vaiber fun daine zin, mit dir.</p>	<p>GEN 8:16 Go forth of the tevah (<i>ark</i>), thou, and thy isha, and thy banim, and the nashim of thy banim with thee.</p>
<p>GEN 8:17 יעטוועדער לעבעדיקע זאך וואָס מיט דיר, פֿון אַלע לייבער, סײַ אַ פֿויגל, סײַ אַ בהמה, סײַ יעטוועדער שרץ וואָס קריכט אויף דער ערד, ברענג אַרויס מיט זיך, און זיי זאָלן זיך ווידמענען אויף דער ערד, און זיך פֿרוכפּערן און מערן אויף דער ערד. edit</p>	<p>GEN 8:17 yetveder lebedike zach vos mit dir, fun ale leiber, sai a foigel, sai a beheime, sai yetveder shrts vos kricht oif der erd, breng arois mit zich, un zei zolen zich vidmenen oif der erd, un zich fruchperen un meren oif der erd.</p>	<p>GEN 8:17 Bring forth with thee every living thing that is with thee, of kol basar, both of bird, and of behemah, and of every creeping thing that creepeth upon ha'aretz; that they may multiply abundantly on ha'aretz, and be fruitful, and increase upon ha'aretz.</p>
<p>GEN 8:18 איז אַרויסגעגאַנגען נח,</p>	<p>GEN 8:18 iz aroisgegangen Noach, un zaine zin, un zain vaib, un</p>	<p>GEN 8:18 And Noach went forth, and his banim, and his isha,</p>

<p>און זיינע זין, און זיין ווייב, און זיינע זינס ווייבער, מיט אים.</p> <p>edit</p>	<p>zaine zins vaiber, mit im.</p>	<p>and the nashim of his banim with him;</p>
<p>יעטוועדער חיה, GEN 8:19 יעטוועדער שרץ, און יעטוועדער פויגל, אלץ וואָס באַוועגט זיך אויף דער ערד, לויט זייערע משפחות, זיינען אַרויסגעגאַנגען פֿון דער תּבֿה.</p> <p>edit</p>	<p>GEN 8:19 yetveder chaye, yetveder shrts, un yetveder foigel, alts vos bavegt zich oif der erd, loit zeyere mishpoches, zainen aroisgegangen fun der tve.</p>	<p>GEN 8:19 Every animal, every remes, and every bird, and whatsoever creepeth upon ha'aretz, after their kinds, went forth out of the tevah (ark) .</p>
<p>GEN 8:20 און נח האָט געבויט אַ מזבח צו ה', און ער האָט גענומען פֿון אַלע ריינע בהמות, און פֿון אַלע ריינע פֿויגלען, און האָט אויפֿגעבראַכט בראַנדאָפֿער {עֹלָה} אויפֿן מזבח. edit</p>	<p>GEN 8:20 un Noach hot geboit a mizbeyech tsu Hashem, un er hot genumen fun ale reine beheimes, un fun ale reine foiglen, un hot oifgebracht brandopfer oifen mizbeyech.</p>	<p>GEN 8:20 And Noach built a Mizbe'ach unto HASHEM ; and took of every behemah hatehorah, and of kol haoph hatahor, and offered olot (burnt offerings) on the Mizbe'ach.</p>
<p>GEN 8:21 און ה' האָט געשמעקט דעם געשמאַקן ריח, און ה' האָט געזאָגט אין זיין האַרצן: איך וועל מער ווידער נישט פֿאַרשילטן די ערד פֿון וועגן דעם מענטשן; וואָרום די טראַכטונג פֿון דעם מענטשנס האַרצן איז שלעכט פֿון זיין יוגנט אָן; און איך וועל מער ווידער נישט דערשלאָגן אַלץ</p>	<p>GEN 8:21 un Hashem hot geshmekt dem geshmaken reyech, un Hashem hot gezogt in zain hartsen: ich vel mer vider nisht farshilten di erd fun vegen dem mentshen; vorem di trachtung fun dem mentshns hartsen iz shlecht fun zain yugnt on; un ich vel mer vider nisht dershlogen alts vos lebt, azoi vi ich hob geton.</p>	<p>GEN 8:21 And HASHEM smelled a re'ach hannichoach; and HASHEM said in His lev, I will not again curse the adamah any more ba'avur (because of) haAdam; for the yetzer of the lev haAdam is rah from his ne'urim (youth, childhood) ; neither will I again strike any more every thing living, as I have done.</p>

<p>וואָס לעבט, אַזוי ווי איך האָב געטאַן. edit</p>		
<p>אַזוי לאַנג ווי די טעג פֿון דער ערד, זאָל זייען און שניט, און קעלט און היץ, זומער און ווינטער, און טאָג און נאַכט, נישט אויפהערן. edit</p>	<p>GEN 8:22 azoi lang vi di teg fun der erd, zol zeyen un shnit, un kelt un hits, zumer un vinter, un tog un nacht, nisht oifheren.</p>	<p>GEN 8:22 While ha'arets remaineth, zera (<i>seedtime</i>) and katzir (<i>harvest</i>) , and kor (<i>cold</i>) and chom (<i>heat</i>) , and kayitz (<i>summer</i>) and choref (<i>winter</i>) , and yom and lailah, shall not cease.</p>
<p>און אלקים האָט געבענטשט נחן און זיינע זין, און האָט צו זיי געזאָגט: פֿרוכפערט אייך און מערט אייך, און פֿילט אָן די ערד. edit</p>	<p>GEN 9:1 un Elokim hot gebentsht Noachen un zaine zin, un hot tsu zei gezogt: fruchfert ich un mert ich, un filt on di erd.</p>	<p>GEN 9:1 Vayevarech Elohim et Noach and his banim, and said unto them, Be fruitful, and multiply, and replenish ha'arets.</p>
<p>און אייער מורא און אייער שרעק זאָל זיין אויף יעטוועדער חיה פֿון דער ערד, און אויף יעטוועדער פֿויגל פֿון הימל, אויף אַלץ וואָס די ערד ווידמענט, און אויף אַלע פֿישן פֿון ים; אין אייער האַנט זיינען זיי איבערגעגעבן. edit</p>	<p>GEN 9:2 un ier moire un ier shrek zol zain oif yetveder chaye fun der erd, un oif yetveder foigel fun himel, oif alts vos di erd vidment, un oif ale Pishon fun yam; in ier hant zainen zei ibergegeben.</p>	<p>GEN 9:2 And the fear of you and the dread of you shall be upon every beast of ha'arets, and upon every bird of the air, upon all that moveth upon ha'adamah, and upon all the dagim of the yam; into your yad are they delivered.</p>
<p>אַלץ וואָס באַוועגט זיך, וואָס לעבט, זאָל זיין פֿאַר אייך צום עסן; אַזוי ווי גרינע קרייטעכץ האָב איך אייך דאָס אַלץ געגעבן. edit</p>	<p>GEN 9:3 alts vos bavegt zich, vos lebt, zol zain far ich tsum esen; azoi vi grine kraitechts hob ich ich dos alts gegeben.</p>	<p>GEN 9:3 Every remes that liveth shall be food for you; even as the yarok esev (<i>green plant</i>) have I given you all.</p>

<p>נֶאֱרַר פְּלִישׁ מִיַּת זַיִן GEN 9:4 לעבן, זיין בלוט, זאלט איר נישט עסן. edit</p>	<p>GEN 9:4 nor fleish mit zain leben, zain blut, zolt ir nisht esen.</p>	<p>GEN 9:4 But basar with the nefesh thereof, which is the dahm thereof, shall ye not eat.</p>
<p>GEN 9:5 און פֿאַר וואָר, אייער בלוט, פֿון אייערע נפֿשות, וועל איך אויפֿמאַנען; פֿון דער האַנט פֿון איטלעכער חיה וועל איך עס אויפֿמאַנען, און פֿון דער האַנט פֿון דעם מענטשן, פֿון דער האַנט פֿון דעם מענטשן זיין ברודער, וועל איך אויפֿמאַנען דאָס לעבן פֿון אַ מענטשן. edit</p>	<p>GEN 9:5 un far vor, ier blut, fun eyere nefoshes, vel ich oifmonen; fun der hant fun itlecher chaye vel ich es oifmonen, un fun der hant fun dem mentshen, fun der hant fun dem mentshen zain bruder, vel ich oifmonen dos leben fun a mentshen.</p>	<p>GEN 9:5 And surely your dahm of your nefeshot will I require; at the hand of every beast will I require it, and at the yad haAdam; at the hand of every man's brother will I require the nefesh haAdam.</p>
<p>GEN 9:6 דער וואָס פֿאַרגיסט דאָס בלוט פֿון אַ מענטשן, זאל דורך אַ מענטשן זיין בלוט פֿאַרגאַסן ווערן; וואָרום אין דער געשטאַלט פֿון אלקים האַט ער געמאַכט דעם מענטשן. edit</p>	<p>GEN 9:6 der vos fargist dos blut fun a mentshen, zol durch a mentshen zain blut fargosen veren; vorem in der geshtalt fun Elokim hot er gemacht dem mentshen.</p>	<p>GEN 9:6 Shofech dahm (<i>one who sheddeth man's blood</i>), by man shall his dahm be shed; for in the tzelem Elohim made He man.</p>
<p>GEN 9:7 און איר, פֿרוכפֿערט אייך און מערט אייך; ווידמענט אייך אויף דער ערד, און מערט אייך אויף איר. edit</p>	<p>GEN 9:7 un ir, fruchfert ich un mert ich; vidment ich oif der erd, un mert ich oif ir.</p>	<p>GEN 9:7 And you, be ye fruitful, and multiply; bring forth abundantly on ha'aretz, and multiply therein.</p>
<p>GEN 9:8 און אלקים האָט געזאָגט צו נחן און צו זיינע זין מיט</p>	<p>GEN 9:8 un Elokim hot gezogt tsu Noachen un tsu zaine zin mit im, azoi tsu zogen:</p>	<p>GEN 9:8 And Elohim spoke unto Noach, and to his banim with him, saying,</p>

<p>אים, אַזוי צו זאָגן: edit</p>		
<p>און אַיך, זע, אַיך GEN 9:9 באַשטעטיקן מיין בְּרִית מיט אַיך, און מיט אייער זאַמען נאָך אַיך, edit</p>	<p>GEN 9:9 un ich, ze, ich bashtetiken main bris mit ich, un mit ier zomen noch ich,</p>	<p>GEN 9:9 And I, hineni, I establish My brit (covenant) with you, and with your zera after you;</p>
<p>און מיט יעטוועדער GEN 9:10 לעבעדיקער באַשעפֿעניש וואָס מיט אַיך, סײַ אַ פֿויגל, סײַ אַ בהמה, סײַ יעטוועדער חיה פֿון דער ערד מיט אַיך, פֿון די אַלע וואָס זײַנען אַרויסגעגאַנגען פֿון דער תּבֿה, אַלע לעבעדיקע זאַכן פֿון דער ערד. edit</p>	<p>GEN 9:10 un mit yetveder lebediker bashefenish vos mit ich, sai a foigel, sai a beheime, sai yetveder chaye fun der erd mit ich, fun di ale vos zainen aroisgegangen fun der tve, ale lebedike zachen fun der erd.</p>	<p>GEN 9:10 And with kol nefesh that is with you, of the bird, of the behemah, and of every animal of ha'aretz with you; from kol yotzei hatevah (all that go out of the ark), to every creature of ha'aretz.</p>
<p>און אַיך וועל GEN 9:11 באַשטעטיקן מיין בְּרִית מיט אַיך, און עס וועלן מער נישט פֿאַרשניטן {יִכָּרֵת} ווערן אַלע לײַבער פֿון אַ מבול-געוויסער, און עס וועט מער נישט זײַן קײַן מבול אומצוברענגען די ערד. edit</p>	<p>GEN 9:11 un ich vel bashtetiken main bris mit ich, un es velen mer nisht farshniten veren ale leiber fun a mabl-geviser, un es vet mer nisht zain kein mabl umtsubrenge di erd.</p>	<p>GEN 9:11 And I will establish My brit (covenant) with you, neither shall kol basar yikaret (be cut off, violently killed) any more by the waters of the mabbul; neither shall there be any more mabbul l'shacheit (to destroy) ha'aretz.</p>
<p>און אלקים האָט GEN 9:12 געזאָגט: דאָס איז דער צײַכן פֿון דעם בְּרִית וואָס אַיך מאַך צווישן מיר און צווישן אַיך,</p>	<p>GEN 9:12 un Elokim hot gezogt: dos iz der tseichen fun dem bris vos ich mach tsvishen mir un tsvishen ich, un tsvishen yetveder lebediker bashefenish vos mit ich, oif eibike doires:</p>	<p>GEN 9:12 And Elohim said, This is the ot (sign) of the brit (covenant) which I make between Me and you and every nefesh chayyah (living creature) that is with you, for</p>

<p>און צווישן יעטוועדער לעבעדיקער באַשעפֿעניש וואָס מיט אײַך, אויף אייביקע דורות: edit</p>		<p>dorot olam (<i>perpetual generations</i>) ;</p>
<p>GEN 9:13 מײַן בויגן האָב איך אַרײַנגעטאַן אין וואָלקן, און ער וועט זײַן פֿאַר אַ צײַכן פֿון בְּרִית צווישן מיר און צווישן דער ערד. edit</p>	<p>GEN 9:13 main boigen hob ich araingeton in volken, un er vet zain far a tseichen fun bris tsvishen mir un tsvishen der erd.</p>	<p>GEN 9:13 I do set My keshet (<i>bow</i>) in the anan (<i>cloud</i>) , and it shall be for an ot brit between Me and ha'aretz.</p>
<p>GEN 9:14 און עס וועט זײַן, ווען איך טו וואָלקענען אַ וואָלקן אויף דער ערד, אַזוי וועט זײַך באַווייזן דער בויגן אין דעם וואָלקן, edit</p>	<p>GEN 9:14 un es vet zain, ven ich tu volkenen a volken oif der erd, azoi vet zich bavaizen der boigen in dem volken,</p>	<p>GEN 9:14 And it shall come to pass, when I bring an anan over ha'aretz, that the keshet be'anani (<i>rainbow</i>) shall be seen;</p>
<p>GEN 9:15 און איך וועל זײַך דערמאָנען אָן מײַן בְּרִית וואָס צווישן מיר און צווישן אײַך, און צווישן יעטוועדער לעבעדיקער באַשעפֿעניש פֿון אַלע לײַבער, און דאָס וואָסער וועט מער נישט ווערן אַ מבול אומצוברענגען אַלע לײַבער. edit</p>	<p>GEN 9:15 un ich vel zich dermonen on main bris vos tsvishen mir un tsvishen ich, un tsvishen yetveder lebediker bashefenish fun ale leiber, un dos vaser vet mer nisht veren a mabl umtsubrenge ale leiber.</p>	<p>GEN 9:15 And I will remember My brit, which is between Me and you and kol nefesh chayyah of kol basar; and the waters shall no more become a mabbul (<i>flood</i>) l'shacheit (<i>to destroy</i>) kol basar.</p>
<p>GEN 9:16 און דער בויגן וועט זײַן אין דעם וואָלקן, און איך וועל קוקן אויף אים, כדי זײַך צו דערמאָנען אָן דעם אייביקע</p>	<p>GEN 9:16 un der boigen vet zain in dem volken, un ich vel kuken oif im, kedei zich tsu dermonen on dem eibiken bris tsvishen Elokim un tsvishen yetveder</p>	<p>GEN 9:16 And the keshet shall be in the anan; and I will look upon it, that I may remember the brit olam between Elohim and kol nefesh chayyah of kol basar</p>

<p>בְּרִית צווישן אלקים און צווישן יעטוועדער לעבעדיקער באַשעפֿעניש פֿון אַלע לייבער וואָס אויף דער ערד. edit</p>	<p>lebediker bashefenish fun ale leiber vos oif der erd.</p>	<p>that is upon ha'aretz.</p>
<p>GEN 9:17 און אלקים האָט געזאָגט צו נח: דאָס איז דער צייכן פֿון דעם בְּרִית וואָס איך האָב אויפֿגעשטעלט צווישן מיר און צווישן אַלע לייבער וואָס אויף דער ערד. edit</p>	<p>GEN 9:17 un Elokim hot gezogt tsu Noachen: dos iz der tseichen fun dem bris vos ich hob oifgeshtelt tsvishen mir un tsvishen ale leiber vos oif der erd.</p>	<p>GEN 9:17 And Elohim said unto Noach, This is the ot habrit, which I have established between Me and kol basar that is upon ha'aretz.</p>
<p>GEN 9:18 און די זין פֿון נח וואָס זיינען אַרויסגעגאַנגען פֿון דער תְּבֵה, זיינען געווען שם, חם, און יֶפֶת; און חם, דאָס איז דער פֿאַטער פֿון כְּנַעַן. edit</p>	<p>GEN 9:18 un di zin fun Noachen vos zainen aroisgegangen fun der tve, zainen geven Shem, Cham, un Yephet; un Cham, dos iz der foter fun Kenaan.</p>	<p>GEN 9:18 And the bnei Noach, that went forth of the tevah, were Shem, and Cham, and Yephet; and Cham is the av of Kena'an (<i>Canaan</i>) .</p>
<p>GEN 9:19 די דאָזיקע דריי זיינען געווען די זין פֿון נח, און פֿון זיי האָט זיך צעשפּרייט די גאַנצע ערד. edit</p>	<p>GEN 9:19 di dozike drai zainen geven di zin fun Noachen, un fun zei hot zich tsheshpreit di gantse erd.</p>	<p>GEN 9:19 Shloshah (<i>Three</i>) are the bnei Noach; and of them was the kol ha'aretz populated.</p>
<p>GEN 9:20 און נח דער אַקערמאַן האָט גענומען און האָט געפֿלאַנצט אַ וויינגאַרטן. edit</p>	<p>GEN 9:20 un Noach der akerman hot genumen un hot geflantst a vaingorten.</p>	<p>GEN 9:20 And Noach began to be an ish ha'adamah (<i>a man of the soil</i>) , and he planted a kerem (<i>vineyard</i>) ;</p>
<p>GEN 9:21 און ער האָט געטרונקען פֿון דעם וויין, און איז געוואָרן שיכּור און האָט זיך אַפֿגעדעקט אין זיין געצעלט.</p>	<p>GEN 9:21 un er hot getrunken fun dem vain, un iz gevoren shikur un hot zich opgedekt in zain getselt.</p>	<p>GEN 9:21 And he drank of the yayin, and became shikker (<i>intoxicated</i>) ; and he lay uncovered inside his ohel.</p>

<p style="text-align: right;">edit</p>		
<p>הָאֵט חָם דער פֿאָטער GEN 9:22 פֿון פֿנען געזען די נאַקעטקייט פֿון זיין פֿאָטער, און האָט דערציילט זיינע צוויי ברידער דרויסן. edit</p>	<p>GEN 9:22 hot Cham der foter fun Kenaan gezen di naketkeit fun zain foter, un hot dertseilt zaine tsvei brider droisen.</p>	<p>GEN 9:22 And Cham, the av of Kena'an, saw the erom (<i>nakedness</i>) of his av, and told his two achim on the outside.</p>
<p>הָאָבן שֵׁם און יֶפֶת GEN 9:23 גענומען אַ מאַנטל, און אַרויפֿגעטאַן אויף זייערע בידנס אַקסלען, און זיי זיינען געגאַנגען הינטערוויילעכס, און הָאָבן צוגעדעקט די נאַקעטקייט פֿון זייער פֿאָטער, מיט זייערע פנימער אַהינטער, און זיי האָבן נישט געזען די נאַקעטקייט פֿון זייער פֿאָטער. edit</p>	<p>GEN 9:23 hoben Shem un Yephet genumen a mantl, un aroifgeton oif zeyere beidns akslen, un ze zainen gegangen hinterveilechs, un hoben tsugedekt di naketkeit fun zeyer foter, mit zeyere penemer ahinter, un ze hoben nisht gezen di naketkeit fun zeyer foter.</p>	<p>GEN 9:23 And Shem and Yephet took a garment, and laid it upon both their shoulders, and walked backward, and covered the erom of their av; and their faces were turned the other way, and they saw not the erom of their av.</p>
<p>און נח האָט זיך GEN 9:24 אויסגעניכטערט פֿון זיין וויין, און האָט געמערקט וואָס זיין יינגערער זון האָט אים געטאַן. edit</p>	<p>GEN 9:24 un Noach hot zich oisgenichtert fun zain vain, un hot gemerkt vos zain yingerer zun hot im geton.</p>	<p>GEN 9:24 And Noach awoke from his yayin, and had da'as of what his ben katan had done unto him.</p>
<p>און ער האָט געזאָגט: פֿאַרשאַלטן זאַל זיין פֿנען, אַ קנעכט פֿון קנעכט זאַל ער זיין ביי זיינע ברידער. edit</p>	<p>GEN 9:25 un er hot gezogt: farsholten zol zain Kenaan, a knecht fun knecht zol er zain bai zaine brider.</p>	<p>GEN 9:25 And he said, Arur (<i>cursed</i>) be Kena'an; an eved of avadim shall he be unto his achim.</p>
<p>און ער האָט געזאָגט: GEN 9:26</p>	<p>GEN 9:26 un er hot gezogt: Baruch Hashem Elochei Shem; un</p>	<p>GEN 9:26 And he said, Baruch HASHEM Elohei Shem; and</p>

<p>ברוך ה' אלוקי שם; און כְּנַעַן זאָל זײַן אַ קנעכט בײַ זײ. edit</p>	<p>Kenaan zol zain a knecht bai ze.</p>	<p>Kena'an shall be his eved.</p>
<p>דערברייטערן זאָל GEN 9:27 אַלְקִים יִפְתָּן, און ער זאָל רוּען אין די געצעלטן פֿון שֵׁם; און כְּנַעַן זאָל זײַן אַ קנעכט בײַ זײ. edit</p>	<p>GEN 9:27 derbreiteren zol Elokim Yepheten, un er zol ruen in di getselten fun Shem; un Kenaan zol zain a knecht bai ze.</p>	<p>GEN 9:27 Elohim shall enlarge Yephet, and he shall dwell in the tents of Shem; and Kena'an shall be his eved.</p>
<p>און נח האָט געלעבט נאַכן מבול דרײַ הונדערט יאָר און פֿופֿציק יאָר. edit</p>	<p>GEN 9:28 un Noach hot gelebt nochen mabl drai hundert yor un fuftsik yor.</p>	<p>GEN 9:28 And Noach lived after the mabbul three hundred and fifty years.</p>
<p>און אַלע טעג פֿון נח זײַנען געווען נײַן הונדערט יאָר און פֿופֿציק יאָר; און ער איז געשטאַרבן. edit</p>	<p>GEN 9:29 un ale teg fun Noachen zainen geven nain hundert yor un fuftsik yor; un er iz geshtorben.</p>	<p>GEN 9:29 And all the days of Noach were nine hundred and fifty years; and he died.</p>
<p>און דאָס זײַנען די געבורטן פֿון נח'ס קינדער: שֵׁם, חָם, און יִפְתָּן; און בײַ זײ זײַנען געבאָרן געוואָרן זײַן נאַכן מבול. edit</p>	<p>GEN 10:1 un dos zainen di geburten fun Noachs kinder: Shem, Cham, un Yephet; un bai ze zainen geboren gevoren zin nochen mabl.</p>	<p>GEN 10:1 Now these are the toldot of the Bnei Noach: Shem, Cham, and Yephet; and unto them were banim born after the mabbul (flood) .</p>
<p>די זײַן פֿון יִפְתָּן זײַנען געווען: גֹּמֶר, און מָגוֹג, און מִדְיָ, און יָוָן, און תּוּבַל, און מִשֶׁךְ, און תִּירָס. edit</p>	<p>GEN 10:2 di zin fun Yepheten zainen geven: Gomer, un Magog, un Madai, un Yavan, un Tuval, un Meshech, un Tiras.</p>	<p>GEN 10:2 The Bnei Yephet: Gomer, and Magog, and Madai, and Yavan, and Tuval, and Meshech, and Tiras.</p>
<p>און די זײַן פֿון גֹּמֶר: אַשְׁכְּנַז, און רִיפַת, און תּוֹגַרְמָה. edit</p>	<p>GEN 10:3 un di zin fun Gomer: Ashkenaz, un Riphath, un Togarmah.</p>	<p>GEN 10:3 And the Bnei Gomer: Ashkenaz, and Riphath, and Togarmah.</p>

<p>און די זין פֿון יָוָנֶן: GEN 10:4 אֵלִישָׁה, און תַּרְשִׁישׁ, כְּתִים, און דּוֹדָנִים. edit</p>	<p>GEN 10:4 un di zin fun Yavanen: Elishah, un Tarshish, Kittim, un Dodanim.</p>	<p>GEN 10:4 And the Bnei Yavan: Elishah, and Tarshish, Kittim, and Dodanim.</p>
<p>פֿון די דאָזיקע האָבן זיך פֿונאַנדערגעשיידט די אינדזלען פֿון די פֿעלקער אין זייערע לענדער, איטלעכער לויט זיין לשון, לויט זייערע משפחות, אין זייערע פֿעלקער. edit</p>	<p>GEN 10:5 fun di dozike hoben zich funandergesheidt di indzelen fun di felker in zeyere lender, itlecher loit zain loshen, loit zeyere mishpoches, in zeyere felker.</p>	<p>GEN 10:5 By these were the coastlands of the Goyim divided in their lands; every one after his leshon, after their mishpechot, in their Goyim.</p>
<p>און די זין פֿון חָמֶען זיינען געווען: כּוּשׁ, און מִצְרַיִם, און פּוּט, און כְּנַעַן. edit</p>	<p>GEN 10:6 un di zin fun Chamen zainen geven: Kush, un Mitsrayim, un Put, un Kenaan.</p>	<p>GEN 10:6 And the Bnei Cham: Cush, and Mitzrayim, and Put, and Kena'an.</p>
<p>און די זין פֿון כּוּשׁ: סְבָא, און חַוִּילָה, און סְבֹתָא, און רְעָמָה, און סְבֹתְכָא. און די זין פֿון רְעָמָה: שְׁבָא און דֶּדָן. edit</p>	<p>GEN 10:7 un di zin fun Kushan: Seva, un Chavilah, un Savtah, un Raamah, un Savtecha. un di zin fun Raamahen: Sheva un Dedan.</p>	<p>GEN 10:7 And the Bnei Cush: Seva, and Chavilah, and Savtah, and Ra'amah, and Savtecha; and the Bnei Raamah: Sheva, and Dedan.</p>
<p>און כּוּשׁ האָט געבאָרן נְמֵרוֹד. ער איז געווען דער ערשטער מאַכטיקער אויף דער ערד. edit</p>	<p>GEN 10:8 un Kush hot geboren Nimroden. er iz geven der ershter machtiker oif der erd.</p>	<p>GEN 10:8 And Cush fathered Nimrod; he began to be a gibbor in ha'aretz.</p>
<p>ער איז געווען אַ מאַכטיקער יעגער פֿאַר ה'; דערום ווערט געזאָגט: אַזוי ווי נְמֵרוֹד, אַ מאַכטיקער יעגער פֿאַר ה'. edit</p>	<p>GEN 10:9 er iz geven a machtiker yeger far Hashem; derum vert gezogt: azoi vi Nimrod, a machtiker yeger far Hashem.</p>	<p>GEN 10:9 He was a gibbor, a hunter before HASHEM ; therefore it is said, like Nimrod the gibbor, the hunter before HASHEM .</p>

<p>און דער אָנהייב פֿון זײַן GEN 10:10 קײַנײַד איז געווען בָּבֶל, און אַרְדּ, און אַכַּד, און כַּלְנֵה, אין לַאֲנַד שְׁנַעַר. edit</p>	<p>GEN 10:10 un der onheib fun zain kinigraich iz geven Bavel, un Erech, un Akkad, un Calneh, in land Shinar.</p>	<p>GEN 10:10 And the beginning of his kingdom was Bavel, and Erech, and Akkad, and Calneh, in Eretz Shinar.</p>
<p>פֿון יענעם לאַנד איז ער GEN 10:11 אַרויסגעגאַנגען קײַן אשור, און האַט געבויט נײַנה, און רחוב־ת-עיר, און כֶּלַח, edit</p>	<p>GEN 10:11 fun yenem land iz er aroisgegangen kein Ashur, un hot geboit Nineveh, un rchovot- eir, un Kelach,</p>	<p>GEN 10:11 Out of that land he went forth to Ashur, and built Nineveh, and Rechovot-Ir, and Kelach,</p>
<p>און רָסֶן, צווישן נײַנה GEN 10:12 און צווישן כֶּלַח, דאָס איז די גרויסע שטאַט. edit</p>	<p>GEN 10:12 un Resen, tsvishen Nineveh un tsvishen Kelach, dos iz di groise shtot.</p>	<p>GEN 10:12 And Resen between Nineveh and Kelach; the same is haIr Hagedolah.</p>
<p>און מִצְרַיִם האָט GEN 10:13 געבאַרן לודים, און עַנְמִים, און לְהַבִּים, און נַפְתּוּחִים, edit</p>	<p>GEN 10:13 un Mitsrayim hot geboren Ludim, un Anamim, un Lehavim, un naftuchim,</p>	<p>GEN 10:13 And Mitzrayim fathered Ludim, and Anamim, and Lehavim, and Naphtuchim,</p>
<p>און פִּתְרוּסִים, און GEN 10:14 כַּסְלוּחִים – פֿון וואַנען די פִּלְשֵׁתִים זײַנען אַרויסגעקומען – און כַּפְתּוּרִים. edit</p>	<p>GEN 10:14 un patrusim, un chasluchim – fun vanen di Peleshetim zainen aroisgekumen – un Caphtorim.</p>	<p>GEN 10:14 And Patrusim, and Casluchim, out of whom came Pelishtim (<i>Philistines</i>), and Caphtorim.</p>
<p>און כְּנַעַן האָט געבאַרן GEN 10:15 צידון זײַן בכֹּר, און חֵת, edit</p>	<p>GEN 10:15 un Kenaan hot geboren Tzidon zain bchor, un Cheten,</p>	<p>GEN 10:15 And Kena'an fathered Tzidon his bechor, and Chet,</p>
<p>און דעם יבֹּסִי, און דעם GEN 10:16 אַמֹּרִי, און דעם גִּרְגָּשִׁי, edit</p>	<p>GEN 10:16 un dem Yevusi, un dem Imri, un dem Girgashi,</p>	<p>GEN 10:16 And the Yevusi, and the Emori, and the Girgashi,</p>
<p>און דעם חִוִּי, און דעם GEN 10:17 עֲרֻקִי, און דעם סִינִי, edit</p>	<p>GEN 10:17 un dem Chivi, un dem Arki, un dem Sinai,</p>	<p>GEN 10:17 And the Chivi, and the Arki, and the Sini,</p>
<p>און דעם אַרְוָדִי, און GEN 10:18</p>	<p>GEN 10:18 un dem Arvadi, un dem Tzemari, un dem Chamati; un</p>	<p>GEN 10:18 And the Arvadi, and the Tzemari, and the Chamati; and</p>

<p>דעם צמרי, און דעם חמתי; און דערנאך האבן זיך צעשפרייט די משפחות פון דעם כנעני. edit</p>	<p>dernoch hoben zich tshespreit di mishpoches fun dem Kenaani.</p>	<p>afterward were the mishpechot haKena'ani spread abroad.</p>
<p>GEN 10:19 און דער געמארק פון דעם כנעני איז געווען פון צידון, ווי דו גייסט קיין גרר, ביז עזה; ווי דו גייסט קיין סדום, און עמורה, און אדמה, און צבויים, ביז לשע. edit</p>	<p>GEN 10:19 un der gemark fun dem Kenaani iz geven fun Tzidon, vi du Gaist kein Gerar, biz Uzzah; vi du Gaist kein Sodom, un Amora (Gomorra), un Admah, un Tzevoyim, biz Lesha.</p>	<p>GEN 10:19 And the boundary of the Kena'ani was from Tzidon, as thou comest to Gerar, unto Azah (Gaza) ; as thou goest, unto Sodom, and Amora (Gomorra) , and Admah, and Tzevoyim, even unto Lesha.</p>
<p>GEN 10:20 דאס זיינען די קינדער פון חם לויט זייערע משפחות, לויט זייערע לשונות, אין זייערע לענדער, אין זייערע פֿעלקער. edit</p>	<p>GEN 10:20 dos zainen di kinder fun Cham loit zeyere mishpoches, loit zeyere leshoinen, in zeyere lender, in zeyere felker.</p>	<p>GEN 10:20 These are the Bnei Cham, after their mishpechot, after their leshonot, in their territories, and in their Goyim.</p>
<p>GEN 10:21 און ביי שם, דעם פֿאָטער פון אלע קינדער פון עִבֶר, דעם עלטערן ברודער פון יֶפֶת, אויך ביי אים זיינען געבאָרן געוואָרן קינדער. edit</p>	<p>GEN 10:21 un bai Shem, dem foter fun ale kinder fun Ever, dem elteren bruder fun Yepheten, oich bai im zainen geboren gevoren kinder.</p>	<p>GEN 10:21 Also unto Shem avi kol Bnei Ever, and the older brother of Yephet, even to him were offspring born.</p>
<p>GEN 10:22 די זין פון שמעון זיינען געווען: עילם, און אשור, און אַרפֿכַשַׁד, און לוד, און אַרם. edit</p>	<p>GEN 10:22 di zin fun Shimon zainen geven: Eilam, un Ashur, un Arpachshad, un Lud, un Aram.</p>	<p>GEN 10:22 The Bnei Shem: Eilam, and Ashur, and Arpachshad, and Lud, and Aram.</p>
<p>GEN 10:23 און די זין פון אַרמען: עוז, און חול, און גֶתֶר, און מַשׁ.</p>	<p>GEN 10:23 un di zin fun Aramen: Utz, un Chul, un Geter, un Mash.</p>	<p>GEN 10:23 And Bnei Aram: Utz, and Chul, and Geter, and Mash.</p>

	מש. edit	
און אַרפּכשד האָט GEN 10:24 געבאָרן שֶלַח, און שֶלַח האָט געבאָרן עֵבְרֹן. edit	GEN 10:24 un Arpachshad hot geboren Shelachen, un Shelach hot geboren Evron.	GEN 10:24 And Arpachshad fathered Shelach; and Shelach fathered Ever.
און ביי עֵבְרֹן זיינען געבאָרן געוואָרן צוויי זין; דער נאָמען פֿון איינעם איז געווען פֿלֶג, ווייל אין זיינע טעג איז צעטיילט געוואָרן די ערד; און דער נאָמען פֿון זיין ברודער איז געווען יֶקָטָן. edit	GEN 10:25 un bai Evron zainen geboren gevoren tsvei zin; der nomen fun einem iz geven Peleg, vail in zaine teg iz tseteilt gevoren di erd; un der nomen fun zain bruder iz geven Yoktan.	GEN 10:25 And unto Ever were born two banim: the shem of one was Peleg; for in his days was ha'aretz divided; and his brother's shem was Yoktan.
און יֶקָטָן האָט געבאָרן אַלְמוֹדָד, און שֶלֶפֶן, און חֲצַרְמָוֶטֶן, און יֶרַח, edit	GEN 10:26 un Yoktan hot geboren Almodaden, un Shelephen, un Chatzarmaveten, un Yaroachen,	GEN 10:26 And Yoktan fathered Almodad, and Sheleph, and Chatzarmavet, and Yerach,
און הַדּוֹרָמֶען, און אוּזָל, און דִקְלָהָן, edit	GEN 10:27 un haduromen, un Uzalen, un Diklahen,	GEN 10:27 And Hadoram, and Uzal, and Diklah,
און עוּבֹלָן, און אַבִּימָאֵלָן, און שְׁבָאָן, edit	GEN 10:28 un eubolen, un Avimaelen, un Shevaen,	GEN 10:28 And Oval, and Avimael, and Sheva,
און אוֹפִירָן, און חוּלָהָן, און יוֹבָבָן. די אַלע זיינען געווען יֶקָטָנִים זין. edit	GEN 10:29 un Ophiren, un Chavilahen, un Yovaven. di ale zainen geven Yoktans zin.	GEN 10:29 And Ophir, and Chavilah, and Yovav; all these were the Bnei Yoktan.
און זייער וווינארט איז געווען פֿון מֶשָׂא, ווי דו קומסט קיין סֶפֶר, ביזן באַרג פֿון מִזְרַח. edit	GEN 10:30 un zeyer voinort iz geven fun Massa, vi du kumst kein Sephar, bizen barg fun mizrech.	GEN 10:30 And their moshav (dwelling) was from Mesha, as thou goest unto Sephar har hakedem.

<p>דאָס זיינען די זין פֿון GEN 10:31 שמען לויט זייערע משפחות, לויט זייערע לשונות, אין זייערע לענדער, לויט זייערע פֿעלקער. edit</p>	<p>GEN 10:31 dos zainen di zin fun Shimon loit zeyere mishpoches, loit zeyere leshoinos, in zeyere lender, loit zeyere felker.</p>	<p>GEN 10:31 These are the Bnei Shem, after their mishpechot, according to their leshonot, in their territories, after their Goyim.</p>
<p>דאָס זיינען די משפחות פֿון נחם זין לויט זייערע געבורטן, אין זייערע פֿעלקער; און פֿון די דאָזיקע האָבן זיך פֿונאַנדערגעשיידט די פֿעלקער אויף דער ערד נאָכן מבול. edit</p>	<p>GEN 10:32 dos zainen di mishpoches fun Noachs zin loit zeyere geburten, in zeyere felker; un fun di dozike hoben zich funandergesheidt di felker oif der erd nochen mabl.</p>	<p>GEN 10:32 These are the mishpechot of the Bnei Noach, after their toldot, in their Goyim; and by these were the Goyim divided/separated in ha'aretz after the mabbul.</p>
<p>און די גאַנצע ערד איז געווען איין שפראַך און איינע ווערטער. edit</p>	<p>GEN 11:1 un di gantse erd iz geven ein shprach un eine verter.</p>	<p>GEN 11:1 And the kol HaAretz was of one language and of devarim achadim (common words) .</p>
<p>און עס איז געווען, אז זיי האָבן געצויגן אין מזרח, האָבן זיי געפֿונען אַ פֿלויז אין לאַנד שנער, און האָבן זיך דאָרטן באַזעצט. edit</p>	<p>GEN 11:2 un es iz geven, az ze hoben getsoigen in mizrech, hoben zei gefunen a ploin in land Shinar, un hoben zich dorten bazetst.</p>	<p>GEN 11:2 And it came to pass, as they migrated from the east, that they found a plain in Eretz Shinar; and they dwelt there.</p>
<p>און זיי האָבן געזאָגט איינער צום אַנדערן: קומט לאָמיר מאַכן ציגל און אויסברענען אין אַ ברענערִי. און די ציגל איז זיי געווען פֿאַר שטיין, און ליים איז זיי געווען</p>	<p>GEN 11:3 un ze hoben gezogt einer tsum anderen: kumt lomir machen tsigl un oisbrenen in a brenerai. un di tsigl iz ze geven far shtein, un leim iz zei geven far vapne.</p>	<p>GEN 11:3 And they said one to another, Come, let us make brick, and bake them thoroughly. And they had brick for even (stone) , and bitumen had they for mortar.</p>

<p>edit וואַפּנע. פֿאַר</p>		
<p>GEN 11:4 און זיי האָבן געזאָגט: קומט לאָמיר אונדז בויען אַ שטאָט, און אַ טורעם מיט זיין שפיץ אין הימל, און לאָמיר אונדז מאַכן אַ נאַמען, כדי מיר זאָלן נישט צעשפּרייט ווערן אויפֿן געזיכט פֿון דער גאַנצער ערד. edit</p>	<p>GEN 11:4 un zei hoben gezogt: kumt lomir undz boien a shtot, un a turem mit zain shpits in himel, un lomir undz machen a nomen, kedei mir zolen nisht tseshpreit veren oifen gezicht fun der gantser erd.</p>	<p>GEN 11:4 And they said, Come, let us build us an Ir and a Migdal, whose rosh (top) may reach unto Shomayim; and let us make us a shem, otherwise we shall be scattered abroad upon the face of kol HaAretz.</p>
<p>GEN 11:5 האָט ה' אַראָפּגענידערט צו זען די שטאָט און דעם טורעם, וואָס די מענטשןקינדער האָבן געבויט. edit</p>	<p>GEN 11:5 hot Hashem aropgenidert tsu zen di shtot un dem turem, vos di mentshnkinder hoben geboit.</p>	<p>GEN 11:5 And HASHEM came down to see the Ir and the Migdal, which Bnei HaAdam built.</p>
<p>GEN 11:6 און ה' האָט געזאָגט: זע, זיי זיינען איין {אַחַד} פֿאַלק, און איין שפּראַך איז ביי זיי אַלעמען, און דאָס איז ערשט אַן אָנהייב פֿון זייער טאָן, און אַצונד וועט פֿון זיי נישט פֿאַרמיטן ווערן אַלץ וואָס זיי טראַכטן צו טאָן. edit</p>	<p>GEN 11:6 un Hashem hot gezogt: ze, zei zainen ein folk, un ein shprach iz bai zei alemen, un dos iz ersht an onheib fun zeyer ton, un atsund vet fun zei nisht farmiten veren alts vos zei trachten tsu ton.</p>	<p>GEN 11:6 And HASHEM said, See, the Am is echad and they have all one language; and this they begin to do; and now nothing will be impossible for them, which they have proposed to do.</p>
<p>GEN 11:7 קומט לאָמיר אַראָפּנידערן, און צעמישן דאָרטן זייער שפּראַך, אַז זיי זאָלן נישט פֿאַרשטיין איינער דעם אַנדערנס שפּראַך. edit</p>	<p>GEN 11:7 kumt lomir aropnideren, un tsemishen dorten zeyer shprach, az zei zolen nisht farshtein einer dem andern's shprach.</p>	<p>GEN 11:7 Come, let Us go down, and there confuse their sefat, that they may not understand one another's language.</p>

<p>און ה' האָט זיי GEN 11:8 צעשפרייט פֿון דאָרטן אויפֿן געזיכט פֿון דער גאַנצער ערד, און זיי האָבן אויפֿגעהערט בויען די שטאָט. edit</p>	<p>GEN 11:8 un Hashem hot zei tseshpreit fun dorten oifen gezicht fun der gantser erd, un zei hoben oifgehert boien di shtot.</p>	<p>GEN 11:8 So HASHEM scattered them abroad from there upon the face of kol Ha'Aretz; and they left off building the Ir.</p>
<p>דערום האָט מען גערופֿן GEN 11:9 איר נאָמען בָּבֶל, ווייל דאָרטן האָט ה' צעמישט די שפּראַך פֿון דער גאַנצער ערד, און פֿון דאָרטן האָט זיי ה' צעשפרייט אויפֿן געזיכט פֿון דער גאַנצער ערד. edit</p>	<p>GEN 11:9 derum hot men gerufen ir nomen Bavel, vail dorten hot Hashem tsemisht di shprach fun der gantser erd, un fun dorten hot zei Hashem tshpreit oifen gezicht fun der gantser erd.</p>	<p>GEN 11:9 Therefore is the shem of it called Bavel; because HASHEM did there confuse the language of kol Ha'Aretz; and from there did HASHEM scatter them abroad upon the face of kol Ha'Aretz.</p>
<p>דאָס זיינען די געבורטן GEN 11:10 פֿון שִׁמּוֹן: צו הונדערט יאָר האָט שִׁם געבאָרן אַרפַּכְשָׁד, צוויי יאָר נאָכן מבוֹל. edit</p>	<p>GEN 11:10 dos zainen di geburten fun Shimon: tsu hundred yor hot Shem geboren Arpachshaden, tsvei yor nochen mabl.</p>	<p>GEN 11:10 These are the toldot of Shem: Shem was a hundred years old, and fathered Arpachshad two years after the mabbul;</p>
<p>און שִׁם האָט געלעבט GEN 11:11 נאָכדעם ווי ער האָט געבאָרן אַרפַּכְשָׁד, פֿינף הונדערט יאָר; און ער האָט געבאָרן זין און טעכטער. edit</p>	<p>GEN 11:11 un Shem hot gelebt nochdem vi er hot geboren Arpachshaden, finf hundred yor; un er hot geboren zin un techter.</p>	<p>GEN 11:11 And Shem lived after he fathered Arpachshad five hundred shanah, and fathered banim and banot.</p>
<p>און אַרפַּכְשָׁד האָט GEN 11:12 געלעבט פֿינף און דרייסיק יאָר, און האָט געבאָרן שְׁלַחַן. edit</p>	<p>GEN 11:12 un Arpachshad hot gelebt finf un draisik yor, un hot geboren Shelachen.</p>	<p>GEN 11:12 And Arpachshad lived five and thirty shanah, and fathered Shelach;</p>
<p>און אַרפַּכְשָׁד האָט GEN 11:13</p>	<p>GEN 11:13 un Arpachshad hot gelebt nochdem vi er hot</p>	<p>GEN 11:13 And Arpachshad lived after he fathered Shelach four</p>

<p>געלעבט נאָכדעם ווי ער האָט געבאָרן שְׁלַח, פֿיר הונדערט יאָר און דריי יאָר; און ער האָט געבאָרן זין און טעכטער. edit</p>	<p>geboren Shelachen, fir hundred yor un drai yor; un er hot geboren zin un techter.</p>	<p>hundred and three shanim, and fathered banim and banot.</p>
<p>GEN 11:14 און שְׁלַח האָט געלעבט דרייסיק יאָר, און האָט געבאָרן עבֶרן. edit</p>	<p>GEN 11:14 un Shelach hot gelebt draisik yor, un hot geboren Evron.</p>	<p>GEN 11:14 And Shelach lived thirty shanah, and fathered Ever;</p>
<p>GEN 11:15 און שְׁלַח האָט געלעבט נאָכדעם ווי ער האָט געבאָרן עבֶרן, פֿיר הונדערט יאָר און דריי יאָר; און ער האָט געבאָרן זין און טעכטער. edit</p>	<p>GEN 11:15 un Shelach hot gelebt nochdem vi er hot geboren Evron, fir hundred yor un drai yor; un er hot geboren zin un techter.</p>	<p>GEN 11:15 And Shelach lived after he fathered Ever four hundred and three shanah, and fathered banim and banot.</p>
<p>GEN 11:16 און עבֶר האָט געלעבט פֿיר און דרייסיק יאָר, און האָט געבאָרן פֿלָגן. edit</p>	<p>GEN 11:16 un Ever hot gelebt fir un draisik yor, un hot geboren Pelegen.</p>	<p>GEN 11:16 And Ever lived four and thirty shanah, and fathered Peleg;</p>
<p>GEN 11:17 און עבֶר האָט געלעבט נאָכדעם ווי ער האָט געבאָרן פֿלָגן, פֿיר הונדערט יאָר און דרייסיק יאָר; און ער האָט געבאָרן זין און טעכטער. edit</p>	<p>GEN 11:17 un Ever hot gelebt nochdem vi er hot geboren Pelegen, fir hundred yor un draisik yor; un er hot geboren zin un techter.</p>	<p>GEN 11:17 And Ever lived after he fathered Peleg four hundred and thirty shanah, and fathered banim and banot.</p>
<p>GEN 11:18 און פֿלָג האָט געלעבט דרייסיק יאָר, און האָט געבאָרן רְעוּן. edit</p>	<p>GEN 11:18 un Peleg hot gelebt draisik yor, un hot geboren Reuen.</p>	<p>GEN 11:18 And Peleg lived thirty shanah, and fathered Reu;</p>
<p>GEN 11:19 און פֿלָג האָט געלעבט נאָכדעם ווי ער האָט געבאָרן</p>	<p>GEN 11:19 un Peleg hot gelebt nochdem vi er hot geboren Reuen, tsvei hundred yor un</p>	<p>GEN 11:19 And Peleg lived after he fathered Reu two hundred and nine shanim, and fathered</p>

<p>רְעוּן, צוויי הונדערט יאָר און ניין יאָר; און ער האָט געבאָרן זין און טעכטער. edit</p>	<p>nain yor; un er hot geboren zin un techter.</p>	<p>banim and banot.</p>
<p>GEN 11:20 און רְעוּן האָט געלעבט צוויי און דרייסיק יאָר, און האָט געבאָרן שְׂרוּגָן. edit</p>	<p>GEN 11:20 un Reu hot gelebt tsvei un draisik yor, un hot geboren Serugen.</p>	<p>GEN 11:20 And Reu lived two and thirty shanah, and fathered Serug;</p>
<p>GEN 11:21 און רְעוּן האָט געלעבט נאַכדעם ווי ער האָט געבאָרן שְׂרוּגָן, צוויי הונדערט יאָר און זיבן יאָר; און ער האָט געבאָרן זין און טעכטער. edit</p>	<p>GEN 11:21 un Reu hot gelebt nochdem vi er hot geboren Serugen, tsvei hundert yor un ziben yor; un er hot geboren zin un techter.</p>	<p>GEN 11:21 And Reu lived after he fathered Serug two hundred and seven shanim, and fathered banim and banot.</p>
<p>GEN 11:22 און שְׂרוּגָן האָט געלעבט דרייסיק יאָר, און האָט געבאָרן נְחֹרָן. edit</p>	<p>GEN 11:22 un Serug hot gelebt draisik yor, un hot geboren Nachoren.</p>	<p>GEN 11:22 And Serug lived thirty shanah, and fathered Nachor;</p>
<p>GEN 11:23 און שְׂרוּגָן האָט געלעבט נאַכדעם ווי ער האָט געבאָרן נְחֹרָן, צוויי הונדערט יאָר; און ער האָט געבאָרן זין און טעכטער. edit</p>	<p>GEN 11:23 un Serug hot gelebt nochdem vi er hot geboren Nachoren, tsvei hundert yor; un er hot geboren zin un techter.</p>	<p>GEN 11:23 And Serug lived after he fathered Nachor two hundred shanah, and fathered banim and banot.</p>
<p>GEN 11:24 און נְחֹרָן האָט געלעבט ניין און צוואַנציק יאָר, און האָט געבאָרן תְּרַחָן. edit</p>	<p>GEN 11:24 un Nachor hot gelebt nain un tsvantsik yor, un hot geboren Tarachen.</p>	<p>GEN 11:24 And Nachor lived nine and twenty shanah, and fathered Terach;</p>
<p>GEN 11:25 און נְחֹרָן האָט געלעבט נאַכדעם ווי ער האָט געבאָרן תְּרַחָן, הונדערט יאָר און ניינצן יאָר; און ער האָט געבאָרן זין</p>	<p>GEN 11:25 un Nachor hot gelebt nochdem vi er hot geboren Tarachen, hundert yor un nainteen yor; un er hot geboren zin un techter.</p>	<p>GEN 11:25 And Nachor lived after he fathered Terach a hundred and nineteen shanah, and fathered banim and banot.</p>

<p>און טעכטער. edit</p>		
<p>און תִּרַח הָאָט געלעבט GEN 11:26 זיבעציק יָאָר, און הָאָט געבאָרן אבֿרמען, נַחֹר, און הָרַנֶּען. edit</p>	<p>GEN 11:26 un Terach hot gelebt zibetsik yor, un hot geboren Avramen, Nachoren, un Haranen.</p>	<p>GEN 11:26 And Terach lived seventy shanah, and fathered Avram, Nachor, and Haran.</p>
<p>און דאָס זיינען די GEN 11:27 געבורטן פֿון תִּרַח: תִּרַח הָאָט געבאָרן אבֿרמען, נַחֹר, און הָרַנֶּען; און הָרַן הָאָט געבאָרן לוֹטָן. edit</p>	<p>GEN 11:27 un dos zainen di geburten fun Tarachen: Terach hot geboren Avramen, Nachoren, un Haranen; un Haran hot geboren Lotan.</p>	<p>GEN 11:27 Now these are the toldot Terach: Terach fathered Avram, Nachor, and Haran; and Haran fathered Lot.</p>
<p>און הָרַן איז געשטאָרבן GEN 11:28 ביים לעבן פֿון זיין פֿאָטער תִּרַח, אין לאַנד פֿון זיין געבורט, אין אור-כַּשְׁדִּים. edit</p>	<p>GEN 11:28 un Haran iz geshtorben baim leben fun zain foter Tarachen, in land fun zain geburt, in Ur-Kesedim.</p>	<p>GEN 11:28 And Haran died before his av Terach in the land of his birth, in Ur Kasdim.</p>
<p>און אבֿרם און נַחֹר GEN 11:29 הָאָבן זיך גענומען ווייבער; דער נאָמען פֿון אבֿרם ווייב איז געווען שָׂרַי, און דער נאָמען פֿון נַחֹרס ווייב איז געווען מִלְכָּה, די טאָכטער פֿון הָרַן, דעם פֿאָטער פֿון מִלְכָּה און דעם פֿאָטער פֿון יִסְכָּהן. edit</p>	<p>GEN 11:29 un Avram un Nachor hoben zich genumen vaiber; der nomen fun Avrams vaib iz geven Sarai, un der nomen fun Nachors vaib iz geven Milcah, di tochter fun Haran, dem foter fun Milcahen un dem foter fun Yiskahen.</p>	<p>GEN 11:29 And Avram and Nachor took them nashim: the shem eshet Avram was Sarai; and the shem eshet Nachor was Milcah, the bat Haran Avi Milcah, and Avi Yiskah.</p>
<p>און שָׂרַי איז געווען אַן GEN 11:30 עקרה, זי הָאָט נישט געהאַט קיין קינדער. edit</p>	<p>GEN 11:30 un Sarai iz geven an akore, zi hot nisht gehat kein kinder.</p>	<p>GEN 11:30 But Sarai was barren; she had no child.</p>
<p>און תִּרַח הָאָט גענומען GEN 11:31</p>	<p>GEN 11:31 un Terach hot genumen</p>	<p>GEN 11:31 And Terach took Avram</p>

<p>זיין זון אַבְרָמֶען, און זיין אייניקל לֹט, דער זון פֿון הָרְנֶען, און זיין שְׁנוֹר שָׂרַי, די ווייב פֿון זיין זון אַבְרָמֶען, און זיי זיינען אַרויסגעגאַנגען מיט זיי פֿון אור-כְּשָׁדִים, צו גיין קיין לְאַנְד כְּנַעַן. און זיי זיינען געקומען ביז חָרָן, און האָבן זיך דאַרטן באַזעצט. edit</p>	<p>zain zun Avramen, un zain einikl Lot, der zun fun Haranen, un zain shnur Sarai, di vaib fun zain zun Avramen, un ze zainen aroisgegangen mit ze fun Ur-Kesedim, tsu gein kein land Kenaan. un ze zainen gekumen biz Charan, un hoben zich dorten bazetst.</p>	<p>bno, and ben bno Lot ben Haran, and Sarai his shnur, eshet Avram bno; and they went forth with them from Ur Kasdim, to go into Eretz Kena'an; and they came unto Charan (Haran) , and dwelt there.</p>
<p>GEN 11:32 און די טעג פֿון תְּרַחַן זיינען געווען צוויי הונדערט יָאָר און פֿינף יָאָר. און תְּרַחַח איז געשטאַרבן אין חָרָן. edit</p>	<p>GEN 11:32 un di teg fun Tarachen zainen geven tsvei hundert yor un finf yor. un Terach iz geshtorben in Charan.</p>	<p>GEN 11:32 And the days of Terach were two hundred and five shanim; and Terach died in Charan (Haran) .</p>
<p>GEN 12:1 און ה' האָט געזאָגט צו אַבְרָמֶען: גיי דיר אַוועק פֿון דיין לאַנד, און פֿון דיין אַפּשטאַם, און פֿון דיין פֿאַטערס הויז, צו דעם לאַנד וואָס איך וועל דיר ווייזן. edit</p>	<p>GEN 12:1 un Hashem hot gezogt tsu Avramen: gei dir avek fun dain land, un fun dain opshtam, un fun dain foters hoiz, tsu dem land vos ich vel dir vaizen.</p>	<p>GEN 12:1 Now HASHEM had said unto Avram, Get thee out of thy country, and from thy kindred, and from the bais avicha, unto ha'aretz that I will show thee;</p>
<p>GEN 12:2 און איך וועל דיר מאַכן פֿאַר אַ גרויס פֿאַלק, און איך וועל דיר בענטשן, און גרייסן דיין נאַמען, און דו זאָלסט זיין אַ ברכה. edit</p>	<p>GEN 12:2 un ich vel dich machen far a grois folk, un ich vel dich bentshen, un greisen dain nomen, un du zolst zain a brocha.</p>	<p>GEN 12:2 So that I will make of thee a goy gadol (great nation) , so that I will bless thee, and make thy shem great; and so thou shalt be a brocha (blessing) ;</p>
<p>GEN 12:3 און איך וועל בענטשן די וואָס בענטשן דיר, און דעם</p>	<p>GEN 12:3 un ich vel bentshen di vos bentshen dich, un dem vos flucht dich vel ich farshilten; un</p>	<p>GEN 12:3 And I will bless the one blessing you, and curse him that curses you; and kol</p>

<p>וּוּאָס פֿלֹוכט דִּיך וועל אִיך פֿאַרשילטן; און מיט דיר וועלן זיך בענטשן אַלע משפחות פֿון דער ערד . edit</p>	<p>mit dir velen zich bentshen ale mishpoches fun der erd .</p>	<p>mishpochot haadamah shall be blessed through you.</p>
<p>GEN 12:4 און אַבֿרם איז געגאַנגען אַזוי ווי ה' האָט צו אים גערעדט; און לֹוט איז מיטגעגאַנגען מיט אים. און אַבֿרם איז געווען אַ מאָן פֿון פֿינף און זיבעציק יאָר בײַ זײַן אַרויסגיין פֿון חָרָן. edit</p>	<p>GEN 12:4 un Avram iz gegangen azoi vi Hashem hot tsu im geredt; un Lot iz mitgegangen mit im. un Avram iz geven a man fun finf un zibetsik yor bai zain aroisgein fun Charan.</p>	<p>GEN 12:4 So Avram departed as HASHEM had told him; and Lot went with him; and Avram was seventy and five years old when he departed out of Charan.</p>
<p>GEN 12:5 און אַבֿרם האָט גענומען זײַן ווייב שָׂרַי, און זײַן ברודערס זון לֹוטן, און זייער גאַנצן פֿאַרמעג וואָס זיי האָבן אַנגעקליבן, און די נפֿשות וואָס זיי האָבן זיך אָנגעשאַפֿט איז חָרָן, און זיי זײַנען אַרויסגעגאַנגען צו גיין קיין לַאֲנַד כְּנַעַן; און זיי זײַנען געקומען קיין לַאֲנַד כְּנַעַן. edit</p>	<p>GEN 12:5 un Avram hot genumen zain vaib Siryon, un zain bruder's zun Lotan, un zeyer gantsen farmeg vos zei hoben ongekliben, un di nefoshes vos zei hoben zich ongeshaft in Charan, un ze zainen araisgegangen tsu gein kein land Kenaan; un ze zainen gekumen kein land Kenaan.</p>	<p>GEN 12:5 And Avram took Sarai his isha, and Lot his brother's son, and all their possessions that they had amassed, and the nefesh that they had gotten in Charan; and they went forth to go into the land of Kena'an; and they arrived in the land of Kena'an.</p>
<p>GEN 12:6 און אַבֿרם איז דורכגעגאַנגען דורכן לַאֲנַד בײַ דעם אָרט פֿון שָׁכֶם, בײַ דעם אייכנבוים מוֹרֶה. און דער כְּנַעַנִי איז דענצמאַל געווען אין לַאֲנַד. edit</p>	<p>GEN 12:6 un Avram iz durchgegangen durchen land biz dem ort fun Shechem, biz dem eichnboim Moreh. un der Kenaani iz dentsmol geven in land.</p>	<p>GEN 12:6 And Avram passed through the land unto the makom Shechem, unto Elon Moreh. And the Kena'ani was then in ha'aretz.</p>

<p>און ה' האָט זיך באַוויזן GEN 12:7 צו אַבְרָמֶען, און האָט געזאָגט: צו דיין זאַמען וועל איך געבן דאָס דאָזיקע לאַנד. און ער האָט דאָרטן געבויט אַ מזבח צו ה' וואָס האָט זיך באַוויזן צו אים . edit</p>	<p>GEN 12:7 un Hashem hot zich bavizen tsu Avramen, un hot gezogt: tsu dain zomen vel ich geben dos dozike land. un er hot dorten geboit a mizbeyech tsu Hashem vos hot zich bavizen tsu im .</p>	<p>GEN 12:7 And HASHEM appeared unto Avram, and said, Unto thy zera will I give ha'aretz hazot: and there built he a Mizbe'ach unto HASHEM , Who appeared unto him.</p>
<p>און ער האָט זיך GEN 12:8 איבערגעטראָגן פֿון דאָרטן צום באַרג, אין מזרח פֿון בית-אֵל; און ער האָט אויפֿגעשטעלט זיין געצעלט מיט בית-אֵל פֿון מערב, און עי פֿון מזרח; און ער האָט דאָרטן געבויט אַ מזבח צו ה', און האָט גערופֿן צו דעם נאָמען ה' . edit</p>	<p>GEN 12:8 un er hot zich ibergetrogen fun dorten tsum barg, in mizrech fun beit-El; un er hot oifgeshtelt zain getselt mit beit-El fun mayrev, un Ai fun mizrech; un er hot dorten geboit a mizbeyech tsu Hashem, un hot gerufen tsu dem nomen Hashem.</p>	<p>GEN 12:8 And he removed from there unto the harah mikedem Beit-El, and pitched his tent, having Beit-El on the west, and Ai on the east; and there he built a Mizbe'ach unto HASHEM , and called upon the Shem of HASHEM .</p>
<p>און אַבְרָם האָט געצויגן, ציענדיק אַלץ ווייטער צו דָרום . edit</p>	<p>GEN 12:9 un Avram hot getsoigen, tsiendik alts vaiter tsu dorem.</p>	<p>GEN 12:9 And Avram journeyed, going on still toward the Negev.</p>
<p>אין לאַנד, און אַבְרָם האָט גענידערט קיין מִצְרַיִם, זיך דאָרטן אויפֿצוהאַלטן, וואָרום דער הונגער איז געווען שווער אין לאַנד. edit</p>	<p>GEN 12:10 iz gevoren a hunger in land, un Avram hot genidert kein Mitsrayim, zich dorten oiftsuhalten, vorem der hunger iz geven shver in land.</p>	<p>GEN 12:10 And there was a ra'av in the land; and Avram went down into Mitsrayim to sojourn there; for the ra'av was severe in ha'aretz.</p>
<p>און עס איז געווען, ווי GEN 12:11</p>	<p>GEN 12:11 un es iz geven, vi er iz gekumen nont tsu Mitsrayim,</p>	<p>GEN 12:11 And it came to pass, when he was about to enter</p>

<p>ער איז געקומען נאָנט צו מִצְרַיִם, אַזוי האָט ער געזאָגט צו זײַן ווײַב שָׂרַיִן: זע, אײך בעט דײך, אײך ווײס אַז דו ביסט אַ פֿרוי פֿון אַ שײנעם edit אויסזען.</p>	<p>azoi hot er gezogt tsu zain vaib Siryon: ze, ich bet dich, ich veis az du bist a froi fun a sheinem oiszzen.</p>	<p>into Mitzrayim, that he said unto Sarai his isha, Hinei now, I know that thou art an isha yafeh to look upon;</p>
<p>GEN 12:12 איז, ווי די מִצְרַיִם וועלן דיך זען, אַזוי וועלן זיי זאָגן: דאָס איז זײַן ווײַב; און זיי וועלן מיך הרגען, און דײך וועלן זיי לאַזן לעבן. edit</p>	<p>GEN 12:12 iz, vi di Mitsrayim velen dich zen, azoi velen zei zogen: dos iz zain vaib; un zei velen mich hrgen, un dich velen zei lozen leben.</p>	<p>GEN 12:12 Therefore it shall come to pass, when the Egyptians shall see thee, that they shall say, This is his isha; and they will kill me, but they will save thee alive.</p>
<p>GEN 12:13 זאָג, אײך בעט דײך, דו ביסט מײנע אַ שװעסטער, כּדײ מיר זאָל גוט זײַן פֿון דײנעטוועגן, און מײן נפֿש זאָל בלײבן לעבן צוליב דיר. edit</p>	<p>GEN 12:13 zog, ich bet dich, du bist maine a shvester, kedei mir zol gut zain fun daintvegen, un main nefesh zol blaiben leben tsulib dir.</p>	<p>GEN 12:13 Say, now, thou art my achot; that it may be well with me for thy sake; and my nefesh shall live on account of thee.</p>
<p>GEN 12:14 און עס איז געווען, ווי אַבֿרם איז געקומען קײן מִצְרַיִם, אַזוי האָבן די מִצְרַיִם געזען די פֿרוי, אַז זי איז זײער שײן. edit</p>	<p>GEN 12:14 un es iz geven, vi Avram iz gekumen kein Mitsrayim, azoi hoben di Mitsrayim gezen di froi, az zi iz zeyer shein.</p>	<p>GEN 12:14 And it came to pass, that, when Avram was come into Mitzrayim, the Egyptians beheld the isha that she was yafeh me'od.</p>
<p>GEN 12:15 און די האָרן פֿון פֿרעהן האָבן זי געזען, און האָבן זי פֿאַרלױבט פֿאַר פֿרעהן, און די פֿרוי איז צוגענומען געוואָרן אין פֿרעהס הויז. edit</p>	<p>GEN 12:15 un di haren fun Pharaohen hoben zi gezen, un hoben zi farloibt far Pharaohen, un di froi iz tsugenumen gevoren in Pharaohs hoiz.</p>	<p>GEN 12:15 The sarim of Pharaoh also saw her, and commended her before Pharaoh; and the isha was taken into Bais Pharaoh.</p>

<p>און אַברמען האָט ער GEN 12:16 באַגִּיטִיקט פֿון אירעטוועגן; און ער האָט געקריגן שאָף, און רינדער, און אייזלען, און קנעכט, און דינסטן, און אייזעלינס, און קעמלען. edit</p>	<p>GEN 12:16 un Avramen hot er bagitikt fun irtvegen; un er hot gekriegen shof, un rinder, un eizlen, un knecht, un dinsten, un eizelins, un kemlen.</p>	<p>GEN 12:16 And he treated Avram well for her sake: and he acquired sheep and oxen, and male donkeys, and avadim, and shfachot, and female donkeys, and camels.</p>
<p>האָט ה' געפּלאָגט GEN 12:17 פֿרעהן און זײַן הויזגעזינט מיט גרויסע פּלאָגן פֿון וועגן שָׂרַי, אַבֶּרמס ווייב. edit</p>	<p>GEN 12:17 hot Hashem geplogt Pharaohen un zain hoizgezint mit groise plogen fun vegen Sarai, Avrams vaib.</p>	<p>GEN 12:17 And HASHEM plagued Pharaoh and his Bais with nega'im gedolim because of Sarai eshet Avram.</p>
<p>און פֿרעה האָט גערופֿן GEN 12:18 אַבֶּרמען, און האָט צו אים געזאָגט: וואָס האָסטו דאָ געטאָן צו מיר? פֿאַר וואָס האָסטו מיר נישט געזאָגט אַז זי איז דיין ווייב? edit</p>	<p>GEN 12:18 un Pharaoh hot gerufen Avramen, un hot tsu im gezogt: vos hostu do geton tsu mir? far vos hostu mir nisht gezogt az zi iz dain vaib?</p>	<p>GEN 12:18 And Pharaoh summoned Avram and said, What is this that thou hast done unto me? Why didst thou not tell me that she was thy isha?</p>
<p>למאי האָסטו געזאָגט: זי GEN 12:19 איז מייןע אַ שוועסטער, און איך האָב זי גענומען פֿאַר אַ ווייב? און אַצונד, אָט איז דיין ווייב, נעם און גיי. edit</p>	<p>GEN 12:19 lemai hostu gezogt: zi iz maine a shvester, un ich hob zi genumen far a vaib? un atsund, ot iz dain vaib, nem un gei.</p>	<p>GEN 12:19 Why saidst thou, She is my achot? So I might have taken her to me to wife; now therefore, hinei, thy wife, take her, and go!</p>
<p>און פֿרעה האָט באַפֿוילן GEN 12:20 וועגן אים מענטשן, און זיי האַבן אַרויסבאַלייט אים, און זײַן ווייב, און אַלץ וואָס ער האָט געהאַט. edit</p>	<p>GEN 12:20 un Pharaoh hot bafuilen vegen im mentshen, un zei hoben aroisbaleit im, un zain vaib, un alts vos er hot gehat.</p>	<p>GEN 12:20 And Pharaoh commanded his anashim concerning him; and they sent him away, and his isha, and all that he had.</p>

<p>GEN 13:1 און אַבְרָם איז אַרױפֿגעגאַנגען פֿון מִצְרַיִם, ער און זײַן װײַב, און אֵלֶךְ װאָס ער האָט געהאַט, און לױט מיט אים, קײַן דְרוֹם. edit</p>	<p>GEN 13:1 un Avram iz aroifgegangen fun Mitsrayim, er un zain vaib, un alts vos er hot gehat, un Lot mit im, kein dorem.</p>	<p>GEN 13:1 And Avram went up out of Mitsrayim, he, and his isha, and all that he had, and Lot with him, into the Negev.</p>
<p>GEN 13:2 און אַבְרָם איז געװען זײַער רײַך אין פֿיך, אין זילבער, און אין גאָלד. edit</p>	<p>GEN 13:2 un Avram iz geven zeyer raich in fich, in zilber, un in gold.</p>	<p>GEN 13:2 And Avram was very rich in cattle, in kesef, and in zahav.</p>
<p>GEN 13:3 און ער איז געגאַנגען אױף זײַנע רײזען, פֿון דְרוֹם און ביז בֵּית-אֵל, ביז דעם אָרט װאָס זײַן געצעלט איז דאָרטן געװען אין אָנהײב, צװישן בֵּית-אֵל און צװישן עַי, edit</p>	<p>GEN 13:3 un er iz gegangen oif zaine reizen, fun dorem un biz beit-El, biz dem ort vos zain getselt iz dorten geven in onheib, tsvishen beit-El un tsvishen Ai,</p>	<p>GEN 13:3 And he went on his journeys from the Negev even to Beit-El, unto the makom where his ohel had been at the beginning, between Beit-El and Ai;</p>
<p>GEN 13:4 צו דעם אָרט פֿון דעם מזבח װאָס ער האָט דאָרטן געמאַכט צוערשט; און װאָס אַבְרָם האָט דאָרטן גערופֿן צו דעם נאָמען ה'. edit</p>	<p>GEN 13:4 tsu dem ort fun dem mizbeyech vos er hot dorten gemacht tsuersht; un vos Avram hot dorten gerufen tsu dem nomen Hashem.</p>	<p>GEN 13:4 Unto the makom of the Mizbe'ach, which he had built there at the first; and there Avram called on the Shem of HASHEM .</p>
<p>GEN 13:5 און אױך בײַ לױטן, װאָס איז געגאַנגען מיט אַבְרָמען, זײַנען געװען שאָף און רײַנדער און געצעלטן. edit</p>	<p>GEN 13:5 un oich bai Lotan, vos iz gegangen mit Avramen, zainen geven shof un rinder un getselten.</p>	<p>GEN 13:5 And Lot also, which walked with Avram, had tzon, and herds, and ohalim.</p>
<p>GEN 13:6 און דאָס לאַנד האָט זײ נישט געקענט טראָגן, צו װױנען בײַנאַנד; װײַל זײַער</p>	<p>GEN 13:6 un dos land hot zei nisht gekent trogen, tsu voinen bainand; vail zeyer farmeg iz geven grois, un zei hoben nisht</p>	<p>GEN 13:6 And ha'aretz was not able to bear them, that they might dwell together; for their rechush was rav, so that they</p>

<p>פֿאַרמעג איז געווען גרויס, און זיי האָבן נישט געקענט וווינען ביִינאַנד. edit</p>	<p>gekent voinen bainand.</p>	<p>could not dwell together.</p>
<p>און עס איז געווען אַ קריגערִי צווישן די פֿאַסטוכער פֿון אַבֿרמס פֿיך און צווישן די פֿאַסטוכער פֿון לֹוטס פֿיך. און דער פֿנֶעני און דער פֿרזי זיינען דענצמאַל געזעסן אין לאַנד. edit</p>	<p>GEN 13:7 un es iz geven a krigerai tsvishen di pastucher fun Avrams fich un tsvishen di pastucher fun Lots fich. un der Kenaani un der Perizzi zainen dentsmol gezesen in land.</p>	<p>GEN 13:7 And there was a riv between the ro'im of the herd of Avram and the ro'im of the herd of Lot; and the Kena'ani and the Perizzi dwelt then in ha'aretz.</p>
<p>הָאָט אַבֿרם געזאָגט צו לֹוטן: זאַל, אידך בעט דיך, נישט זיין קיין קריג צווישן מיר און צווישן דיר, און צווישן מייע פֿאַסטוכער און צווישן דייע פֿאַסטוכער; וואָרום מיר זיינען אייגענע מענטשן. edit</p>	<p>GEN 13:8 hot Avram gezogt tsu Lotan: zol, ich bet dich, nisht zain kein krig tsvishen mir un tsvishen dir, un tsvishen maine pastucher un tsvishen daine pastucher; vorem mir zainen eigene mentshen.</p>	<p>GEN 13:8 And Avram said unto Lot, Let there be no merivah now between me and thee, and between my ro'im and thy ro'im; for we are achim.</p>
<p>דאָס גאַנצע לאַנד ליגט דאָך פֿאַר דיר; שייד זיך אָפּ פֿון מיר, אידך בעט דיך, ענטוועדער אויף לינקס, און אידך וועל זיך נעמען רעכטס, אָדער אויף רעכטס, און אידך וועל זיך נעמען לינקס. edit</p>	<p>GEN 13:9 dos gantse land ligt doch far dir; sheid zich op fun mir, ich bet dich, entveder oif links, un ich vel zich nemen rechts, oder oif rechts, un ich vel zich nemen links.</p>	<p>GEN 13:9 Is not the kol ha'aretz before thee? Separate thyself, now, from me; if thou wilt take the left hand, then I will go to the right; or if thou depart to the right hand, then I will go to the left.</p>
<p>הָאָט לֹוט אויפֿגעהויבן זיינע אויגן, און האָט געזען די גאַנצע געגנט פֿון יַרְדֵּן, אַז זי</p>	<p>GEN 13:10 hot Lot oifgehoiben zaine oigen, un hot gezen di gantse gegent fun Yarden, az zi iz in gantsen bavesert – dos iz geven</p>	<p>GEN 13:10 And Lot lifted up his eyes, and beheld all the plain of Yarden, that it was well watered everywhere, before</p>

<p>איז אין גאַנצן באַוועסערט – דאָס איז געווען איידער ה' האָט צעשטערט סדום און עַמֹרָה – אַזוי ווי דער גאַרטן פֿון ה', אַזוי ווי דאָס לאַנד מִצְרַיִם, ביז דו קומסט קיין צוּעַר. edit</p>	<p>eider Hashem hot tseshtert Sodom un Amora (Gomorra) – azoi vi der gorten fun Hashem, azoi vi dos land Mitsrayim, biz du kumst kein Tzuar.</p>	<p>HASHEM destroyed Sodom and Amora, even as the Gan HASHEM , like Eretz Mitzrayim, as you go to Tzoar.</p>
<p>GEN 13:11 און לֹט האָט אויסגעקליבן פֿאַר זיך די גאַנצע געגנט פֿון יַרְדֵּן; און לֹט האָט אַוועקגעצויגן קיין מזרח, און זיי האָבן זיך אָפּגעשיידט איינער פֿון אַנדערן. edit</p>	<p>GEN 13:11 un Lot hot oisgekliben far zich di gantse gegent fun Yarden; un Lot hot avekgetsoigen kein mizrech, un zei hoben zich opgesheidt einer fun anderen.</p>	<p>GEN 13:11 Then Lot chose for him all the plain of Yarden; and Lot journeyed mikedem (<i>east</i>) ; and they separated themselves the one from his brother.</p>
<p>GEN 13:12 אַבְרָם האָט זיך באַזעצט אין לאַנד פֿנֵעַן, און לֹט האָט זיך באַזעצט אין די שטעט פֿון דער יַרְדֵּן געגנט; און ער האָט געהאַט געצעלטן ביז סדום. edit</p>	<p>GEN 13:12 Avram hot zich bazetst in land Kenaan, un Lot hot zich bazetst in di shtet fun der Yarden gegent; un er hot gehat getselten biz Sodom.</p>	<p>GEN 13:12 Avram dwelled in Eretz Kena'an, and Lot dwelled in the cities of the plain, and pitched his ohel toward Sodom.</p>
<p>GEN 13:13 און די מענטשן פֿון סדום זיינען געווען זייער שלעכט און זינדיק צו ה'. edit</p>	<p>GEN 13:13 un di mentshen fun Sodom zainen geven zeyer shlecht un zindik tsu Hashem.</p>	<p>GEN 13:13 But the men of Sodom were ra'im and chatta'im before HASHEM exceedingly.</p>
<p>GEN 13:14 און ה' האָט געזאָגט צו אַבְרָמֵן, נאַכדעם ווי לֹט האָט זיך אָפּגעשיידט פֿון אים: הייב אַקאַרשט אויף דינע</p>	<p>GEN 13:14 un Hashem hot gezogt tsu Avramen, nochdem vi Lot hot zich opgesheidt fun im: heib akorsht oif daine oigen, un kuk fun dem ort vu du bist, kein tsofen un kein dorem un kein</p>	<p>GEN 13:14 And HASHEM said unto Avram, after that Lot was separated from him, Lift up now thine eyes, and look from the makom where thou art northward, and southward and</p>

<p>אויגן, און קוק פֿון דעם אָרט וון דו ביסט, קיין צפֿון און קיין דָרום און קיין מזרח און קיין מערב; edit</p>	<p>mizrech un kein mayrev;</p>	<p>eastward, and westward:</p>
<p>וואָרום דאָס גאַנצע GEN 13:15 לאַנד וואָס דו זעסט, וועל איך געבן צו דיר און צו דיין זאַמען אויף אייביק. edit</p>	<p>GEN 13:15 vorem dos gantse land vos du zest, vel ich geben tsu dir un tsu dain zomen oif eibik.</p>	<p>GEN 13:15 For kol ha'arets which thou seest, to thee will I give it, and to thy zera ad olam <i>(forever)</i> .</p>
<p>און איך וועל מאַכן דיין GEN 13:16 זאַמען אַזוי ווי שטויב פֿון דער ערד, אַז אויב עמיצער וועט קענען ציילן דעם שטויב פֿון דער ערד, וועט אויך דיין זאַמען געציילט ווערן. edit</p>	<p>GEN 13:16 un ich vel machen dain zomen azoi vi shtoib fun der erd, az oib emitser vet kenen tseilen dem shtoib fun der erd, vet oich dain zomen getseilt veren.</p>	<p>GEN 13:16 And I will make thy zera as the dust of ha'arets; so that if a man can number the aphar of ha'arets, then shall thy zera also be numbered.</p>
<p>שטיי אויף, גיי דורכן GEN 13:17 לאַנד פֿאַר לענג און פֿאַר ברייט, וואָרום צו דיר וועל איך עס געבן. edit</p>	<p>GEN 13:17 shtei oif, gei durchen land far leng un far breit, vorem tsu dir vel ich es geben.</p>	<p>GEN 13:17 Arise, walk through ha'arets in the length of it and in the breadth of it; for I will give it unto thee.</p>
<p>און אַבֿרם האָט GEN 13:18 איבערגעטראָגן זיין געצעלט, און ער איז געקומען און האָט זיך באַזעצט ביי די אייכנביימער פֿון מַמְרָא, וואָס איז חֶבְרוֹן; און ער האָט דאָרטן געבויט אַ מזבח צו ה' . edit</p>	<p>GEN 13:18 un Avram hot ibergetrogen zain getselt, un er iz gekumen un hot zich bazetst bai di eichnbeimer fun Mamre, vos in Chevron; un er hot dorten geboit a mizbeyeche tsu Hashem.</p>	<p>GEN 13:18 Then Avram moved his ohel, and came and dwelt in Elonei Mamre, which is in Chevron, and built there a Mizbe'ach unto HASHEM .</p>

<p>און עס איז געווען אין די GEN 14:1 טעג פֿון אַמֶרפֿל דעם מלך פֿון שְׁנַעַר, אַרִיֶאֶךְ דעם מלך פֿון אַלְסָר, כְּדֹרְלֵוֹמֶר דעם מלך פֿון עֵילָם, און תְּדַעַל דעם מלך פֿון גוֹיִם, edit</p>	<p>GEN 14:1 un es iz geven in di teg fun Amraphel dem melech fun Shinar, arioch dem melech fun Ellasar, kdorleumer dem melech fun Eilam, un Tidal dem melech fun goim,</p>	<p>GEN 14:1 And it came to pass in the yamim of Amraphel Melech Shinar, Aryoch Melech Ellasar, Kedorlaomer Melech Eilam, and Tidal Melech Goyim;</p>
<p>הָאָבֶן זַי גַּעֲמָאֲכַט אֶ מלחמה מיט ברע דעם מלך פֿון סדום, און מיט ברשע דעם מלך פֿון עֲמוֹרָה, שְׁנָאָב דעם מלך פֿון אַדְמָה, און שְׁמַאבֶּר דעם מלך פֿון צְבוֹיִים, און דעם מלך פֿון בֵּלַע, דאָס איז צוֹעַר. edit</p>	<p>GEN 14:2 hoben zeि gemacht a milchome mit Bera dem melech fun Sodom, un mit Birsha dem melech fun Amora (Gomorrah), Shinav dem melech fun Admah, un Shemever dem melech fun Tzevoyim, un dem melech fun Bela, dos iz Tzuar.</p>	<p>GEN 14:2 That these made milchamah with Bera Melech Sodom, and with Birsha Melech Amora (Gomorrah), Shinav Melech Admah, and Shemever Melech Tzevoyim, and the Melech Bela, which is Tzoar.</p>
<p>די אַלע האָבֶן זיך צונויפֿגעחֶבֶרט אין טָאָל שְׂדִים, דאָס איז דער יַם-הַמֶּלַח. edit</p>	<p>GEN 14:3 di ale hoben zich tsunoifgechvrt in tal Shaddaim, dos iz der Yam-HaMelach.</p>	<p>GEN 14:3 All these were joined together in the Valley of Siddim which is the Yam HaMelach.</p>
<p>צוועלף יאָר האָבֶן זיי געדינט כְּדֹרְלֵוֹמֶר, און אויפֿן דרייצנטן יאָר האָבֶן זיי ווידערשפּעניקט. edit</p>	<p>GEN 14:4 tsvelf yor hoben zeि gedint kdorleumeren, un oifen draitsnten yor hoben zeि vidershpenikt.</p>	<p>GEN 14:4 Twelve shanah they served Kedorlaomer, and in the thirteenth year they rebelled.</p>
<p>און אויפֿן פֿערצנטן יאָר איז געקומען כְּדֹרְלֵוֹמֶר און די מלכים וואָס מיט אים, און זיי האָבֶן געשלאָגן די רפֿאים אין עֶשְׂתֵּרוֹת-קַרְנַיִם, און די זוּזִים אין הָם, און די אֵימִים אין</p>	<p>GEN 14:5 un oifen fertsnten yor iz gekumen kdorleumer un di Molechim vos mit im, un zeि hoben geshlogen di Rephaim in eashtrut-karnaim, un di Zuzim in Ham, un di Emim in Shaveh- Kiryatayim,</p>	<p>GEN 14:5 And in the fourteenth year came Kedorlaomer, and the melachim that were with him, and they defeated the Repha'im in Ashterot Karnayim, and the Zuzim in Ham, and the Emim in Shaveh-Kiryatayim,</p>

<p>שׁוּה-קִרְיָתִים, edit</p>		
<p>GEN 14:6 און די חֹרִים אויף זייער באַרג שְׁעִיר, ביז אַיִל-פֶּאָרָן וואָס ביים מדבר. edit</p>	<p>GEN 14:6 un di Charim oif zeyer barg Seir, biz Eil-Paran vos baim midbar.</p>	<p>GEN 14:6 And the Chori in their Mt Se'ir, as far as Eil-Paran, which is near the midbar.</p>
<p>GEN 14:7 און זיי האָבן זיך אומגעקערט, און זיינען געקומען קיין עֵיִן-מִשְׁפָּט, דאָס איז קַדֵּשׁ, און האָבן געשלאָגן דאָס גאַנצע פֶּעֶלֶד פֿון עַמְלֵק, און אויך דעם אַמֹרִי וואָס איז געזעסן אין חַצְצוֹן-תְּמָר. edit</p>	<p>GEN 14:7 un zei hoben zich umgekert, un zainen gekumen kein En Mishpat, dos iz Kadesh, un hoben geshlogen dos gantse feld fun Amalek, un oich dem Imri vos iz gezesen in chatsatson-Tamar.</p>	<p>GEN 14:7 And they turned, and came to En Mishpat, which is Kadesh, and conquered all the country of the Amaleki, and also the Emori, that dwelt in Chatzetzon-Tamar.</p>
<p>GEN 14:8 איז אַרױסגעגאַנגען דער מלך פֿון סדום, און דער מלך פֿון עַמֹרָה, און דער מלך פֿון אַדְמָה, און דער מלך פֿון צבֹוִיִּים, און דער מלך פֿון בֶּלֶע, דאָס איז צוּעַר, און זיי האָבן אָנגערִיכט אַ מלחמה מיט זיי אין טאַל שְׁדִים – edit</p>	<p>GEN 14:8 iz aroisgegangen der melech fun Sodom, un der melech fun Amora (Gomorrah), un der melech fun Admah, un der melech fun Tzevoyim, un der melech fun Bela, dos iz Tzuar, un zei hoben ongericht a milchome mit zei in tal Shaddaim –</p>	<p>GEN 14:8 And there went out the Melech Sodom, and the Melech Amora (Gomorrah), and the Melech Admah, and the Melech Tzevoyim, and the Melech Bela (that is, Tzoar); and they joined in milchamah with them in the Valley of Siddim;</p>
<p>GEN 14:9 מיט כְּדֹרְלֵעוּמֵר דעם מלך פֿון עֵילָם, און תִּדַל דעם מלך פֿון גֹּיִם, און אַמְרַפֶּל דעם מלך פֿון שִׁנָר, און אַרְיוֹחַ דעם מלך פֿון עֵלְסָר; די פִּיר מלכים אַקעגן די פִּינף. edit</p>	<p>GEN 14:9 mit kdorleumer dem melech fun Eilam, un Tidal dem melech fun goim, un Amraphel dem melech fun Shinar, un arioch dem melech fun Ellasar; di fir Molechim akegen di finf.</p>	<p>GEN 14:9 With Kedorlaomer Melech Eilam, and with Tidal Melech Goyim, and Amraphel Melech Shinar, and Aryoch Melech Ellasar; four melachim against five.</p>

<p>און דער טאַל שִׁדִּים איז GEN 14:10 געווען גריבער אויף גריבער מיט ליים, און ווי די מלכים פֿון סדום און עֲמוֹרָה זיינען אַנטלאָפֿן, אזוי זיינען זיי אַהין אַרײַנגעפֿאַלן; און די איבערגעבליבענע זיינען אַנטלאָפֿן צום באַרג. edit</p>	<p>GEN 14:10 un der tal Shaddaim iz geven griber oif griber mit leim, un vi di Molechim fun Sodom un Amora (Gomorra) zainen antlofen, azoi zainen ze ahin araingefalen; un di ibergeblibene zainen antlofen tsum barg.</p>	<p>GEN 14:10 And the Valley of Siddim was full of tar pits; and the Melech Sodom and Amora (Gomorra) they fled, and fell there; and they that remained fled to the mountain.</p>
<p>און יענע האָבן GEN 14:11 צוגענומען דעם גאַנצן פֿאַרמעג פֿון סדום און עֲמוֹרָה, און דאָס גאַנצע עסנוואַרג זייערס, און זיינען אַוועקגעגאַנגען. edit</p>	<p>GEN 14:11 un yene hoben tsugenumen dem gantsen farmeg fun Sodom un Amora (Gomorrah), un dos gantse esnvarg zeyers, un zainen avekgegangen.</p>	<p>GEN 14:11 And they took all the possessions of Sodom and Amora (Gomorra), and all their ochel, and went their way.</p>
<p>און זיי האָבן צוגענומען GEN 14:12 לֹט, דעם זון פֿון אַבְרָם ברודער, וואָס איז געזעסן אין סדום, און זיין פֿאַרמעג, און זיינען אַוועקגעגאַנגען. edit</p>	<p>GEN 14:12 un ze hoben tsugenumen Lot, dem zun fun Avrams bruder, vos iz gezesen in Sodom, un zain farmeg, un zainen avekgegangen.</p>	<p>GEN 14:12 And they took Lot, Avram's brother's son, who dwelt in Sodom, and his possessions, and departed.</p>
<p>אויז געקומען אָן GEN 14:13 אַנטרונענער, און האָט אַנגעזאָגט אַבְרָם דעם עֲבָרִי; און ער האָט געווינט בײַ די אייכנביימער פֿון מַמְרָא דעם אַמֹרִי, דעם ברודער פֿון אַשְׁכּוֹל, און דעם ברודער פֿון עֵנָךְ; און זיי זיינען געווען</p>	<p>GEN 14:13 iz gekumen an antrunener, un hot ongezogt Avram dem Ivri; un er hot gevoint bai di eichnbeimer fun Mamre dem Imri, dem bruder fun Eshcolen, un dem bruder fun Aneren; un ze zainen geven bundslait fun Avramen.</p>	<p>GEN 14:13 And there came one that had escaped, and told Avram HaIvri; for he dwelt in Elonei Mamre the Emori, brother of Eshcol, and brother of Aner; and these were Ba'alei Brit Avram.</p>

<p>edit בונדסלייט פֿון אַברמען.</p>		
<p>און ווי אַברם האָט GEN 14:14 געהערט אַז זײַן אייגענער איז געפֿאַנגען געוואָרן, אַזוי האָט ער אַרויסגעפֿירט זײַנע אײַנגעלערנטע, געבאַרענע אין זײַן הויז, דרײַ הונדערט און אַכצן, און ער האָט נאַכגעיאָגט ביז דן. edit</p>	<p>GEN 14:14 un vi Avram hot gehert az zain eigener iz gefangen gevoren, azoi hot er aroisgefirt zaine ingelernte, geborene in zain hoiz, drai hundert un achtsen, un er hot nochgeiigt biz Dan.</p>	<p>GEN 14:14 And when Avram heard that his brother was taken captive, he armed his trained men, born in his own bais, three hundred and eighteen, and pursued them as far as Dan.</p>
<p>און ער האָט זיך GEN 14:15 צעטיילט אַקעגן זיי בײַ נאַכט, ער און זײַנע קנעכט, און ער האָט זיי געשלאָגן און זיי נאַכגעיאָגט ביז חובַה וואָס לײַנקס פֿון דַמְשֶׁק. edit</p>	<p>GEN 14:15 un er hot zich tseteilt akegen zei bai nacht, er un zaine knecht, un er hot zei geschlogen un zei nochgeiigt biz Chovah vos links fun Damascus.</p>	<p>GEN 14:15 And he divided himself against them, he and his avadim, by lailah, and routed them, and pursued them as far as Chovah, which is on the left hand (north) of Damascus.</p>
<p>און ער האָט GEN 14:16 צוריקגעבראַכט דעם גאַנצן פֿאַרמעג, און אויך לױט זײַן אײַגענעם און זײַן פֿאַרמעג האָט ער צוריקגעבראַכט, און אויך די ווייבער, און דאָס פֿאָלק. edit</p>	<p>GEN 14:16 un er hot tsurikgebracht dem gantsen farmeg, un oich Lot zain eigenem un zain farmeg hot er tsurikgebracht, un oich di vaiber, un dos folk.</p>	<p>GEN 14:16 And he recovered all the possessions, and also brought again his brother Lot, and his possessions, and the nashim also, and the people.</p>
<p>אײַז דער מלך פֿון סדום GEN 14:17 אײַם אַרויסגעגאַנגען אַנטקעגן, נאַכדעם ווי ער האָט זיך אומגעקערט פֿון שלאָגן</p>	<p>GEN 14:17 iz der melech fun Sodom im aroisgegangen antkegen, nochdem vi er hot zich umgekert fun shlogen kdorleumeren, un di Molechim vos mit im, in tal Shaveh, dos iz</p>	<p>GEN 14:17 And the Melech Sodom went out to meet him after his return from the defeat of Kedorlaomer, and of the melachim that were with him, at the Valley of Shaveh, which</p>

<p>בְּדַרְלֵעוֹמָרְן, און די מלכים וואָס מיט אים, אין טאַל שׁוה, דאָס איז דעם מלכס טאַל. edit</p>	<p>dem melech's tal.</p>	<p>is the Valley of the King.</p>
<p>און מלכי-צֶדֶק דער מלך GEN 14:18 פֿון שְׁלֵם האָט אַרויסגעטראָגן ברויט און ווייַן; און ער איז געווען אַ פֿהן צו אַל עליון. edit</p>	<p>GEN 14:18 un Malki-Tzedek der melech fun Shalem hot aroisgetrogen broit un vain; un er iz geven a koyen tsu El Elyon .</p>	<p>GEN 14:18 And Malki-Tzedek Melech Shalem brought forth lechem and yayin and he was the kohen of El Elyon.</p>
<p>און ער האָט אים GEN 14:19 געבענטשט, און האָט געזאָגט: געבענטשט זאָל זיין אַבֶּרם פֿון אַל עליון, דעם פֿאַרמאַגער פֿון הימל און ערד. edit</p>	<p>GEN 14:19 un er hot im gebentsht, un hot gezogt: gebentsht zol zain Avram fun El Elyon, dem farmogער fun himel un erd.</p>	<p>GEN 14:19 And he blessed him, and said, Baruch Avram by El Elyon, Possessor of Shomayim va'Aretz;</p>
<p>און געבענטשט זאָל זיין GEN 14:20 אַל עליון וואָס האָט איבערגעענטפֿערט דייע פֿיינט אין דיין האַנט. – און ער האָט אים געגעבן מעשר פֿון אַלצדינג. edit</p>	<p>GEN 14:20 un gebentsht zol zain El Elyon vos hot ibergeentfert daine faint in dain hant. – un er hot im gegeben maiser fun altsding.</p>	<p>GEN 14:20 And baruch El Elyon, Who hath delivered thine enemies into thy hand. And he gave him ma'aser (<i>tithe</i>) of all.</p>
<p>און דער מלך פֿון סדום GEN 14:21 האָט געזאָגט צו אַבֶּרמען: גיב מיר די נפֿשות, און דעם פֿאַרמעג נעם דיר. edit</p>	<p>GEN 14:21 un der melech fun Sodom hot gezogt tsu Avramen: gib mir di nefoshes, un dem farmeg nem dir.</p>	<p>GEN 14:21 And the Melech Sodom said unto Avram, Give me the nefesh and keep the possessions for thyself.</p>
<p>האָט אַבֶּרם געזאָגט צו GEN 14:22 דעם מלך פֿון סדום: איך הייב אויף מיין האַנט צו ה' אַל עליון, דעם פֿאַרמאַגער פֿון</p>	<p>GEN 14:22 hot Avram gezogt tsu dem melech fun Sodom: ich heib oif main hant tsu Hashem El Elyon, dem farmogער fun himel un erd,</p>	<p>GEN 14:22 And Avram said to the Melech Sodom, I have lifted up mine hand unto HASHEM , El Elyon Possessor of Shomayim va'Aretz,</p>

<p>הימל און ערד, edit</p>		
<p>GEN 14:23 אויב אַ פֿאַדעם אָדער אַ שוכבענדל! אָדער אויב איך וועל נעמען פֿון עפעס וואָס איז דיינס! כדי זאלסט נישט זאָגן: איך האָב רייך געמאַכט אַבֿרמען. edit</p>	<p>GEN 14:23 oib a fodem oder a shuchbendl! oder oib ich vel nemen fun epes vos iz dains! kedei zolst nisht zogen: ich hob raich gemacht Avramen.</p>	<p>GEN 14:23 That I will not take from a thread even to the thong of a sandal, and that I will not take any thing that is thine, lest thou shouldest say, I have made Avram rich;</p>
<p>GEN 14:24 נישט מיר! נאָר וואָס די יונגען האָבן געגעסן, און דעם חלק פֿון די מענטשן וואָס זיינען געגאַנגען מיט מיר, עָנר, אַשכול, און מַמְרָא; זיי מעגן נעמען זייער חלק. edit</p>	<p>GEN 14:24 nisht mir! nor vos di jungen hoben gegesen, un dem Chelek fun di mentshen vos zainen gegangen mit mir, Aner, Eshcol, un Mamre; zei megen nemen zeyer Chelek.</p>	<p>GEN 14:24 Save only that which the young men have eaten, and the chelek of the anashim which went with me, Aner, Eshcol, and Mamre; let them take their chelek.</p>
<p>GEN 15:1 נאָך די דאָזיקע געשעענישן איז דאָס וואָרט פֿון ה' געווען צו אַבֿרמען אין אַ זעונגען, אַזוי צו זאָגן: זאלסט נישט מורא האָבן, אַבֿרם, איך בין דיר אַ שילד; דיין שכר איז זייער גרויס. edit</p>	<p>GEN 15:1 noch di dozike gesheenishen iz dos vort fun Hashem geven tsu Avramen in a zeungen, azoi tsu zogen: zolst nisht moire hoben, Avram, ich bin dir a schild; dain Sachar iz zeyer grois.</p>	<p>GEN 15:1 After these things the Devar HASHEM came unto Avram in a makhazeh, saying, Fear not, Avram; I am thy mogen, and thy exceeding great sachar (reward) .</p>
<p>GEN 15:2 האָט אַבֿרם געזאָגט: ה' דו אָדני, וואָס קענסטו מיר געבן, אַז איך גיי אַוועק אָן אַ קינד, און דער ווירטשאַפֿטער פֿון מיין הויז איז דער דַמְשָׁקֶר אַלְיֶעזֶר? edit</p>	<p>GEN 15:2 hot Avram gezogt: Hashem du Adonoi, vos kenstu mir geben, az ich gei avek on a kind, un der virtshafter fun main hoiz iz der damesheker Eliezer?</p>	<p>GEN 15:2 And Avram said, Adonoi HASHEM , what wilt Thou give me, since I go childless, and the Ben Meshek of my Bais is this Eli'ezer of Damesek (Damascus) ?</p>

<p>און אַבְרָם הָאָט געזאָגט: GEN 15:3 זע, הָאָסֶט מִיר קִיִּין זָאָמֶען נִישֶׁט געגעבן, און אָט וועט אַ זון פֿון מִיין הויזגעזינט מִיך ירשען. edit</p>	<p>GEN 15:3 un Avram hot gezogt: ze, host mir kein zomen nisht gegeben, un ot vet a zun fun main hoizgezint mich yrshen.</p>	<p>GEN 15:3 And Avram said, See, to me Thou hast given no zera; and, hinei, one born in my bais is my yoresh (<i>heir</i>) .</p>
<p>עֲרֵשֶׁט דָּאָס וואָרט פֿון GEN 15:4 ה' אִיז געווען צו אים, אַזוי צו זאָגן: נִישֶׁט דער דאָזיקער וועט דיך ירשען, נאָר דער וואָס וועט אַרויסגיין פֿון דִּינע אינגעווייד, ער וועט דיך ירשען. edit</p>	<p>GEN 15:4 ersht dos vort fun Hashem iz geven tsu im, azoi tsu zogen: nisht der doziker vet dich yrshen, nor der vos vet aroisgein fun daine ingeveid, er vet dich yrshen.</p>	<p>GEN 15:4 And, hinei, the Devar HASHEM came unto him saying, This shall not be thy yoresh; but he that shall come forth out of thine own body shall be thy yoresh.</p>
<p>און ער הָאָט אים GEN 15:5 אַרויסגעפֿירט דרויסן, און הָאָט געזאָגט: טו אַקאָרשט אַ קוק אויפֿן הימל, און צייל די שטערן, אויב דו קענסט זיי איבערציילן. און ער הָאָט צו אים געזאָגט: אַזוי וועט זיין דיין זאָמען. - edit</p>	<p>GEN 15:5 un er hot im aroisgefirt droisen, un hot gezogt: tu akorsht a kuk oifen himel, un tseil di shteren, oib du kenst zei ibertseilen. un er hot tsu im gezogt: azoi vet zain dain zomen. -</p>	<p>GEN 15:5 And He brought him forth outside, and said, Look now toward Shomayim, and count the kokhavim, if thou be able to number them; and He said unto him, So shall thy zera be.</p>
<p>און ער הָאָט געגלויבט GEN 15:6 {אמן} אין ה', און ער הָאָט עס גערעכנט {חשב} פֿאַר צו אים צו אַ גערעכטיקייט {צדקה}. edit</p>	<p>GEN 15:6 un er hot gegloibt in Hashem, un er hot es gerechnt far tsu im tsu a gerechtikeit.</p>	<p>GEN 15:6 And he believed in HASHEM ; and He credited [emunah (<i>faith</i>)] to him as tzedakah (<i>righteousness</i>) .</p>
<p>און ער הָאָט צו אים GEN 15:7 געזאָגט: איך בין ה' וואָס הָאָט</p>	<p>GEN 15:7 un er hot tsu im gezogt: ich bin Hashem vos hot dich</p>	<p>GEN 15:7 And He said unto him, I am HASHEM Who brought thee</p>

<p>דיך אַרויסגעצויגן פֿון אור- פֿשדים, דיר צו געבן דאָס דאָזיקע לאַנד, עס צו אַרבן. edit</p>	<p>aroisgetsoigen fun Ur-Kesedim, dir tsu geben dos dozike land, es tsu arben.</p>	<p>out of Ur Kasdim, to give thee ha'aretz hazot to be the yoresh of it.</p>
<p>האַט ער געזאָגט: ה' דו אַדנִי, מיט וואָס וועל איך וויסן אַז איך וועל עס אַרבן? edit</p>	<p>GEN 15:8 hot er gezogt: Hashem du Adonoi, mit vos vel ich visen az ich vel es arben?</p>	<p>GEN 15:8 And he said, Adonoi HASHEM , how can I have da'as that I will be its yoresh?</p>
<p>האַט ער צו אים געזאָגט: נעם מיר אַ דרייאַריקע קו, און אַ דרייאַריקע ציג, און אַ דרייאַריקן ווידער, און אַ טורטלטיוב, און אַ יונגע טויב. edit</p>	<p>GEN 15:9 hot er tsu im gezogt: nem mir a draiiorike ku, un a draiiorike tsig, un a draiioriken vider, un a turtltoib, un a yunge toib.</p>	<p>GEN 15:9 And He said unto him, Bring Me a heifer meshuleshet, and a she goat meshuleshet, and a ram meshulash, and a dove, and a pigeon.</p>
<p>האַט ער אים גענומען די אַלע, און האָט זיי איבערגעשניטן אין מיטן, און אָוועקגעלייגט איין העלפֿט קעגן דער אַנדערער; נאָר די פֿויגלען האָט ער נישט איבערגעשניטן. edit</p>	<p>GEN 15:10 hot er im genumen di ale, un hot zei ibergeshniten in miten, un avekgeleigt ein helft kegen der anderer; nor di foiglen hot er nisht ibergeshniten.</p>	<p>GEN 15:10 And he brought unto Him all these, and divided them in two, and laid each half one opposite another; but the birds divided he not.</p>
<p>האַבן די רויבפֿויגלען אַראָפֿגענידערט אויף די פֿגרים, אָבער אַברם האָט זיי אַפֿגעטריבן. edit</p>	<p>GEN 15:11 hoben di roibfoiglen aropgenidert oif di pgorim, ober Avram hot zei opgetriben.</p>	<p>GEN 15:11 And when the birds of prey came down upon the carcasses, Avram drove them away.</p>
<p>און ווי די זון איז געווען ביים אונטערגיין, אַזוי איז אַ טיפֿער שלאָף געפֿאַלן אויף</p>	<p>GEN 15:12 un vi di zun iz geven baim untergein, azoi iz a tifer shlof gefalen oif Avramen; ersht an eime, a grois fintsternish, falt on oif im.</p>	<p>GEN 15:12 And when the shemesh was going down, a tardemah fell upon Avram; and, hinei, a horror of great darkness fell upon him.</p>

<p>אברמען; ערשט אן אימה, א גרויס פֿינצטערניש, פֿאלט אן אויף אים. edit</p>		
<p>און ער האָט געזאָגט צו אברמען: וויסן זאלסטו וויסן זיין אַז דיִינע קינדער וועלן זיין פֿרעמדע אין אַ לאַנד וואָס נישט זייערס, און מע וועט זיי פֿאַרקנעכטן, און מע וועט זיי פֿייניקן פֿיר הונדערט יאָר. edit</p>	<p>GEN 15:13 un er hot gezogt tsu Avramen: visen zolstu visen zain az daine kinder velen zain fremde in a land vos nisht zeyers, un me vet zei farknechten, un me vet zei painiken fir hundert yor.</p>	<p>GEN 15:13 And HASHEM said unto Avram, Know of a surety that thy zera shall be a ger in a land not their own, and shall serve them; and they shall afflict them arba me'ot shanah;</p>
<p>און אויך דאָס פֿאַלק וועמען זיי וועלן דינען, וועל איך משפטן; און דערנאָך וועלן זיי אַרויסגיין מיט גרויס פֿאַרמעג. edit</p>	<p>GEN 15:14 un oich dos folk vemen zei velen dinen, vel ich mishpeten; un dernoch velen zei aroisgein mit grois farmeg.</p>	<p>GEN 15:14 And also that nation, whom they shall serve, will I judge; and afterward shall they come out with rechush gadol (<i>great substance</i>) .</p>
<p>דו אָבער וועסט קומען צו דיִינע עלטערן בשלום; אין אַ גוטער עלטער וועסטו באַגראָבן ווערן. edit</p>	<p>GEN 15:15 du ober vest kumen tsu daine elteren besholem; in a guter elter vestu bagroben veren.</p>	<p>GEN 15:15 And thou shalt go to thy avot in shalom; thou shalt be buried at a good old age.</p>
<p>און ערשט אין פֿירטן דור וועלן זיי זיך אומקערן אַהער, וואָרום די זינד פֿון דעם אַמורי וועט נישט זיין פֿאַרפֿול ביז דענצמאַל. edit</p>	<p>GEN 15:16 un ersht in firten dor velen zei zich umkeren aher, vorem di zind fun dem Imri vet nisht zain farful biz dentsmol.</p>	<p>GEN 15:16 But in the fourth generation they shall come back here again; for the avon (<i>iniquity</i>) of the Emori (<i>Amorite</i>) is not yet full.</p>
<p>און עס איז געווען, ווי די זון איז אונטערגעגאַנגען, און</p>	<p>GEN 15:17 un es iz geven, vi di zun iz untergegangen, un es iz gevoren shtokfintster, ersht an</p>	<p>GEN 15:17 And it came to pass, that, when the shemesh went down, and it was dark, hinei a</p>

<p>עס איז געוואָרן שטאַקפֿינצטער, ערשט אַן אויזן מיט רויך, און אַ פֿלאַמפֿייער וואָס איז דורכגעגאַנגען צווישן די דאָזיקע שטיקער. edit</p>	<p>oiven mit roich, un a flamfaier vos iz durchgegangen tsvishen di dozike shtiker.</p>	<p>smoking fire-pot, and a blazing torch passed between those pieces.</p>
<p>GEN 15:18 אין יענעם טאָג האָט ה' GEN 15:18 געשלאָסן {כרת} אַ בְּרִית מיט אַבְרָמֶען, אַזוי צו זאָגן: צו דיין זאַמען האָב איך געגעבן דאָס דאָזיקע לאַנד, פֿון דעם טײַך פֿון מִצְרַיִם ביז דעם גרויסן טײַך, דעם טײַך פֿרָת; edit</p>	<p>GEN 15:18 in yenem tog hot Hashem geshlosen a bris mit Avramen, azoi tsu zogen: tsu dain zomen hob ich gegeben dos dozike land, fun dem taich fun Mitsrayim biz dem groisen taich, dem taich Parah;</p>	<p>GEN 15:18 On that day HASHEM cut a brit (covenant) with Avram, saying, Unto thy zera have I given ha'aretz hazot, from the Wadi of Mitzrayim unto the great river, the river Euphrates:</p>
<p>GEN 15:19 דעם קיני, און דעם קנזי, און דעם קדמוני, edit</p>	<p>GEN 15:19 dem Keni, un dem Kenizi, un dem kadmuni,</p>	<p>GEN 15:19 [the land of] the Keni, and the Kenizzi, and the Kadmoni,</p>
<p>GEN 15:20 און דעם חתי, און דעם פֿרזי, און די רפֿאים, edit</p>	<p>GEN 15:20 un dem Chitti, un dem Perizzi, un di Rephaim,</p>	<p>GEN 15:20 And the Chitti, and the Perizzi, and the Repha'im,</p>
<p>GEN 15:21 און דעם אַמורי, און דעם כְּנַעֲנִי, און דעם גִּרְגָשִׁי, און דעם יְבוּסִי. edit</p>	<p>GEN 15:21 un dem Imri, un dem Kenaani, un dem Girkashi, un dem Yevusi.</p>	<p>GEN 15:21 And the Emori, and the Kena'ani, and the Girkashi, and the Yevusi.</p>
<p>GEN 16:1 13 און שָׂרַי, אַבְרָמֶס ווייב, האָט אים נישט געבאָרן קיין קינדער; און זי האָט געהאַט אַ מִצְרִיִּשֶׁע דינסט וואָס איר נאָמען איז געווען הָגָר. edit</p>	<p>GEN 16:1 13 un Sarai, Avrams vaib, hot im nisht geboren kein kinder; un zi hot gehat a mitsrishe dinst vos ir nomen iz geven Hagar.</p>	<p>GEN 16:1 Now Sarai Avram's isha bore him no children; and she had a shifchah, an Egyptian, whose shem was Hagar.</p>

<p>הָאֵט שָׂרַי גַּעזָאָגט צו GEN 16:2 אָב־רַמְעֵן: זַע נָאֵר, ה' הָאֵט מִיךְ פֿאַרמיטן פֿון גַּעבֶּערן; קוּם, אִיךְ בַּעַט דִּיךְ, צו מִיין דִּינֶסט, אֶפֶּשֶׁר וועל אִיךְ אויפֿגֶעריכט ווערן דורך אִיר. הָאֵט אָב־רַם צוגעהערט צו דַעם קוֹל פֿון שָׂרַי. edit</p>	<p>GEN 16:2 hot Sarai gezogt tsu Avramen: ze nor, Hashem hot mich farmiten fun geberen; kum, ich bet dich, tsu main dinst, efsher vel ich oifgericht veren durch ir. hot Avram tsugehert tsu dem kol fun Siryon.</p>	<p>GEN 16:2 And Sarai said unto Avram, Hinei now, HASHEM hath restrained me from bearing; go now in unto my shifchah; it may be that I may build family by her. And Avram paid heed to the voice of Sarai.</p>
<p>GEN 16:3 און שָׂרַי, אָב־רַמְס ווייב, הָאֵט גַּענומען הָגָר די מְצֵרִית, אִיר דִּינֶסט, נאָכדַעם ווי אָב־רַם איז גַּעזַעסן אין לַאֲנֵד כְּנַעַן צַען יָאֵר, און זי הָאֵט זי גַּעגֶעבן אִיר מאַן אָב־רַמְעֵן פֿאַר אַ ווייב צו אִים. edit</p>	<p>GEN 16:3 un Sarai, Avrams vaib, hot genumen Hagar di mitsrit, ir dinst, nochdem vi Avram iz gezesen in land Kenaan Tzoan yor, un zi hot zi gegeben ir man Avramen far a vaib tsu im.</p>	<p>GEN 16:3 And Sarai Avram's isha took Hagar her shifchah the Egyptian, after Avram had dwelt ten years in Eretz Kena'an, and gave her to her husband Avram to be his isha.</p>
<p>GEN 16:4 און ער איז גַּעקומען צו הָגָר, און זי איז טראָגֶעדיק געוואָרן; און ווי זי הָאֵט גַּעזַען אַז זי איז טראָגֶעדיק, אַזוי איז אִיר הָאַרִינטֶע גַּרינגֶעשאַצט געוואָרן אין אִירֶע אויגן. edit</p>	<p>GEN 16:4 un er iz gekumen tsu Hagaren, un zi iz trogedik gevoren; un vi zi hot gezen az zi iz trogedik, azoi iz ir harinte gringeshatst gevoren in ire oigen.</p>	<p>GEN 16:4 And he went in unto Hagar, and she conceived; and when she saw that she had conceived, her gevirah was despised in her eyes.</p>
<p>GEN 16:5 הָאֵט שָׂרַי גַּעזָאָגט צו אָב־רַמְעֵן: מִיין עוולה אויף דִּיר! אִיךְ הָאָב גַּעגֶעבן מִיין דִּינֶסט אִין דִּיין בּוּזַעם, און ווי זי הָאֵט גַּעזַען אַז זי איז טראָגֶעדיק, אַזוי בין אִיךְ גַּרינגֶעשאַצט</p>	<p>GEN 16:5 hot Sarai gezogt tsu Avramen: main avle oif dir! ich hob gegeben main dinst in dain buzem, un vi zi hot gezen az zi iz trogedik, azoi bin ich gringeshatst gevoren in ire oigen; zol Hashem mishpeten</p>	<p>GEN 16:5 And Sarai said unto Avram, My wrong be upon thee; I have given my shifchah unto thy kheyk; and when she saw that she had conceived, I was despised in her eyes; HASHEM judge between me and</p>

<p>געוואָרן אין אירע אויגן; זאָל ה' משפטן צווישן מיר און צווישן דיר. edit</p>	<p>tsvishen mir un tsvishen dir.</p>	<p>thee.</p>
<p>GEN 16:6 האָט אַברם געזאָגט צו שָׂרַי: אָט איז דיין דינסט אין דיין האַנט, טו מיט איר וואָס איז גוט אין דייןע אויגן. און שָׂרַי האָט זי געפֿיניקט, און זי איז אַנטלאָפֿן פֿון איר. edit</p>	<p>GEN 16:6 hot Avram gezogt tsu Siryon: ot iz dain dinst in dain hant, tu mit ir vos iz gut in daine oigen. un Sarai hot zi gepainikt, un zi iz antlofen fun ir.</p>	<p>GEN 16:6 But Avram said unto Sarai, Hinei, thy shifchah is in thy hand; do to her as it pleaseth thee. And when Sarai dealt harshly with her, she fled from her face.</p>
<p>GEN 16:7 האָט דער מלאך פֿון ה' זי געפֿונען ביי אַ קוואַל וואָסער אין דער מדבר, ביי דעם קוואַל אויפֿן וועג קיין שור. edit</p>	<p>GEN 16:7 hot der malech fun Hashem zi gefunen bai a kval vaser in der midbar, bai dem kval oifen veg kein Shur.</p>	<p>GEN 16:7 And the Malach HASHEM found her by a spring of mayim in the midbar, near the spring on the road to Shur.</p>
<p>GEN 16:8 און ער האָט געזאָגט: הָגֵר, שָׂרַיִס דינסט, פֿון וואַנען קומסטו, און וווּהיז גייסטו? האָט זי געזאָגט: פֿון מיין האַרינטע שָׂרַיִן אַנטלויף איד. edit</p>	<p>GEN 16:8 un er hot gezogt: Hagar, Sarais dinst, fun vanen kumstu, un vuhin geistu? hot zi gezogt: fun main harinte Siryon antloif ich.</p>	<p>GEN 16:8 And he said, Hagar, Sarai's shifchah, from where camest thou? And where wilt thou go? And she said, I flee from the face of my gevirah Sarai.</p>
<p>GEN 16:9 האָט דער מלאך פֿון ה' צו איר געזאָגט: קער זיך אום צו דיין האַרינטע, און בייג זיך אונטער אירע הענט. edit</p>	<p>GEN 16:9 hot der malech fun Hashem tsu ir gezogt: ker zich um tsu dain harinte, un beig zich unter ire hent.</p>	<p>GEN 16:9 And the Malach HASHEM said unto her, Return to thy gevirah, and submit thyself under her hands.</p>
<p>GEN 16:10 און דער מלאך פֿון ה' האָט צו איר געזאָגט: מערן</p>	<p>GEN 16:10 un der malech fun Hashem hot tsu ir gezogt: meren vel ich meren dain</p>	<p>GEN 16:10 And the Malach HASHEM said unto her, I will multiply thy zera exceedingly, that it</p>

<p>וועל איך מערן דיין זאָמען, און ער וועט נישט קענען געציילט ווערן פֿון פֿילקייט. edit</p>	<p>zomen, un er vet nisht kenen getseilt veren fun filkeit.</p>	<p>shall not be numbered for multitude.</p>
<p>GEN 16:11 און דער מלאך פֿון ה' האַט צו איר געזאָגט: זע, דו ביסט טראָגעדיק, און געבערסט אַ זון, זאָלסטו רופֿן זיין נאָמען ישמעאל, ווייל ה' האַט צוגעהערט דיין פיין. edit</p>	<p>GEN 16:11 un der malech fun Hashem hot tsu ir gezogt: ze, du bist trogedik, un geberst a zun, zolstu rufen zain nomen Yishmael, vail Hashem hot tsugehert dain fain.</p>	<p>GEN 16:11 And the Malach HASHEM said unto her, See, thou art with child and shalt bear ben, and shalt call shmo Yishmael; because HASHEM shema thy oni (<i>misery</i>) .</p>
<p>GEN 16:12 און ער וועט זיין אַ מענטש אַ וואָלדאייזל: זיין האַנט וועט זיין אַקעגן אַלעמען, און אַלעמענס האַנט וועט זיין אַקעגן אים; און אין געזיכט פֿון אַלע זיינע ברידער וועט ער ווינען. edit</p>	<p>GEN 16:12 un er vet zain a mentsh a valdeizl: zain hant vet zain akegen alemen, un alemens hant vet zain akegen im; un in gezicht fun ale zaine brider vet er voinen.</p>	<p>GEN 16:12 And he will be a pere adam; his yad will be against kol, and kol yad against him; and he shall dwell in the presence of all his brethren.</p>
<p>GEN 16:13 האָט זי גערופֿן דעם נאָמען פֿון ה' וואָס האָט צו איר גערעדט: דו ביסט דער אַל ראי (אַל וואָס זעט מיך); וואָרום זי האָט געזאָגט: אויך דאָ האָב איך געזען דעם וואָס זעט מיך? edit</p>	<p>GEN 16:13 hot zi gerufen dem nomen fun Hashem vos hot tsu ir geredt: du bist der El roi (El vos zet mich); vorem zi hot gezogt: oich do hob ich gezen dem vos zet mich?</p>	<p>GEN 16:13 And she called the Shem of HASHEM Who spoke unto her, El Roi (<i>G-d Who Sees</i>) ; for she said, Have I also here seen after Him that seeth me?</p>
<p>GEN 16:14 דערום האָט מען גערופֿן דעם ברונעם באַר-לַחִי-רוֹאִי; ער איז צווישן קַדֶשׁ און צווישן בֶּרֶד.</p>	<p>GEN 16:14 derum hot men gerufen dem brunem Beer-lachai-roi; er iz tsvishen Kadesh un tsvishen Bered.</p>	<p>GEN 16:14 Therefore the well was called Be'er Lachai Roi; hinei, it is between Kadesh and Bered.</p>

<p>edit בְּרָד. edit</p>		
<p>GEN 16:15 און הָגַר הָאָט געבאָרן אַבְרָמֵן אַ זון, און אַבְרָם הָאָט גערופֿן דעם נאָמען פֿון זײַן זון וואָס הָגַר הָאָט געבאָרן, ישמעאל. edit</p>	<p>GEN 16:15 un Hagar hot geboren Avramen a zun, un Avram hot gerufen dem nomen fun zain zun vos Hagar hot geboren, Yishmael.</p>	<p>GEN 16:15 And Hagar bore Avram ben; and Avram called shem bno, which Hagar bore, Yishmael (<i>Ishmael</i>) .</p>
<p>GEN 16:16 און אַבְרָם איז געווען זעקס און אַכציק יאָר אַלט, ווען הָגַר הָאָט געבאָרן ישמעאל צו אַבְרָמֵן. edit</p>	<p>GEN 16:16 un Avram iz geven zeks un achtsik yor alt, ven Hagar hot geboren Yishmaelen tsu Avramen.</p>	<p>GEN 16:16 And Avram was fourscore and six shanah when Hagar bore Yishmael to Avram.</p>
<p>GEN 17:1 און אַז אַבְרָם איז אַלט געווען נײַן און נײַנציק יאָר, הָאָט זיך ה' באַוויזן צו אַבְרָמֵן, און הָאָט צו אים געזאָגט: אײַך בײַן אַל שׂדֵי; גײ פֿאַר מײַר, און זײ אױפֿריכטיק. edit</p>	<p>GEN 17:1 un az Avram iz alt geven nain un naintsik yor, hot zich Hashem bavizen tsu Avramen, un hot tsu im gezogt: ich bin El Shaddai; gei far mir, un zei oifrichtik.</p>	<p>GEN 17:1 And when Avram was ninety and nine shanah, HASHEM appeared to Avram, and said unto him, I am El Shaddai; walk before Me, and be thou tamim (<i>blameless</i>) .</p>
<p>GEN 17:2 און אײַך וועל מאַכן מײַן בְּרִית צווישן מײַר און צווישן דײַר, און אײַך וועל דײַך מערן זײער און זײער. edit</p>	<p>GEN 17:2 un ich vel machen main bris tsvishen mir un tsvishen dir, un ich vel dich meren zeyer un zeyer.</p>	<p>GEN 17:2 And I will confirm My brit (<i>covenant</i>) between Me and thee, and will multiply thee exceedingly.</p>
<p>GEN 17:3 איז אַבְרָם געפֿאַלן אויף זײַן פֿנים, און אַלקים הָאָט מיט אים גערעדט, אַזױ צו זאָגן: edit</p>	<p>GEN 17:3 iz Avram gefalen oif zain ponem, un Elokim hot mit im geredt, azoi tsu zogen:</p>	<p>GEN 17:3 And Avram fell on his face; and Elohim talked with him, saying,</p>
<p>GEN 17:4 אײַך – זע, מײַן בְּרִית וועט זײַן מיט דײַר, און וועסט</p>	<p>GEN 17:4 ich – ze, main bris vet zain mit dir, un vest zain der foter fun a sach felker.</p>	<p>GEN 17:4 As for Me, hinei, My brit (<i>covenant</i>) is with thee, and thou shalt be an Av of many</p>

<p>זיין דער פֿאַטער פֿון אַ סך פֿעלקער. edit</p>		<p>Goyim.</p>
<p>און דיין נאָמען זאָל מער נישט גערופֿן ווערן אַבְרָם, נאָר דיין נאָמען זאָל זיין אַבְרָהָם; וואָרום פֿאַר דעם פֿאַטער פֿון אַ סך פֿעלקער האָב איך דיך געמאַכט. edit</p>	<p>GEN 17:5 un dain nomen zol mer nisht gerufen veren Avram, nor dain nomen zol zain Avraham; vorem far dem foter fun a sach felker hob ich dich gemacht.</p>	<p>GEN 17:5 Neither shall thy shem any more be called Avram, but thy shem shall be Avraham; for Av hamon Goyim (Father of a multitude of Goyim) have I made thee.</p>
<p>און איך וועל דיך פֿרוכפֿערן זייער און זייער, און איך וועל דיך מאַכן פֿאַר פֿעלקער, און מלכים וועלן אַרויסגיין פֿון דיר. edit</p>	<p>GEN 17:6 un ich vel dich fruchperen zeyer un zeyer, un ich vel dich machen far felker, un Molechim velen aroisgein fun dir.</p>	<p>GEN 17:6 And I will make thee exceeding fruitful, and I will make Goyim of thee, and Melechim shall come out of thee.</p>
<p>און איך וועל אויפֿשטעלן מיין בְּרִית צווישן מיר און צווישן דיר, און צווישן דיין זאָמען נאָך דיר, אויף זייערע דור-דורות, פֿאַר אַן אייביקן בְּרִית, צו אייך צו זיין דיין אַלקים און צו דיין זאָמען נאָך דיר. edit</p>	<p>GEN 17:7 un ich vel oifshtelen main bris tsvishen mir un tsvishen dir, un tsvishen dain zomen noch dir, oif zeyere dor-doires, far an eibiken bris, tsu ich tsu zain dain Elokim un tsu dain zomen noch dir.</p>	<p>GEN 17:7 And I will establish My Brit (covenant) between Me and thee and thy zera after thee in their dorot for a Brit Olam, to be Elohim unto thee, and to thy zera after thee.</p>
<p>און איך וועל געבן דיר און דיין זאָמען נאָך דיר דאָס לאַנד פֿון דיין וווינשאַפֿט {מְגוֹר}, דאָס גאַנצע לאַנד כְּנַעַן, פֿאַר אַן אייביקן</p>	<p>GEN 17:8 un ich vel geben dir un dain zomen noch dir dos land fun dain voinshaft, dos gantse land Kenaan, far an eibiken eigentum; un ich vel zain zeyer Elokim.</p>	<p>GEN 17:8 And I will give unto thee, and to thy zera after thee, the Eretz wherein thou art now a ger, kol Eretz Kena'an, for an Achuzzah (Possession) Olam (Everlasting); and I will be their Elohim.</p>

<p>אייגנטום; און איך וועל זיין זייער אלקים. edit</p>		
<p>און אלקים האָט געזאָגט GEN 17:9 צו אברהמען: דו אָבער זאָלסט היטן מיין בְּרִית, דו און דיין זאָמען נאָך דיר, אויף זייערע דור-דורות. edit</p>	<p>GEN 17:9 un Elokim hot gezogt tsu Avrahamen: du ober zolst hiten main bris, du un dain zomen noch dir, oif zeyere dor-doires.</p>	<p>GEN 17:9 And Elohim said unto Avraham, Thou shalt be shomer over My Brit therefore, thou, and thy zera after thee in the dorot.</p>
<p>דאָס איז מיין בְּרִית GEN 17:10 וואָס איר זאָלט היטן צווישן מיר און צווישן אייך, און צווישן דיין זאָמען נאָך דיר: ביי אייך זאָל געמלט ווערן איטלעכער מאַנספאַרשויך. edit</p>	<p>GEN 17:10 dos iz main bris vos ir zolt hiten tsvishen mir un tsvishen ich, un tsvishen dain zomen noch dir: bai ich zol gemalt veren itlecher mansparshoin.</p>	<p>GEN 17:10 This is My Brit (covenant), which ye shall be shomer over, between Me and you and thy zera after thee; every zachar among you shall be circumcised.</p>
<p>און איר זאָלט געמלט GEN 17:11 ווערן אין דעם פֿלייש פֿון אייער פֿאַרהויט, און עס וועט זיין פֿאַר אַ צייכן פֿון בְּרִית צווישן מיר און צווישן אייך. edit</p>	<p>GEN 17:11 un ir zolt gemalt veren in dem fleish fun ier forhoit, un es vet zain far a tseichen fun bris tsvishen mir un tsvishen ich.</p>	<p>GEN 17:11 And ye shall circumcise the basar of your arelah; and it shall be an ot brit (sign of the covenant) between Me and you.</p>
<p>און צו אַכט טעג זאָל GEN 17:12 געמלט ווערן ביי אייך איטלעכער מאַנספאַרשויך אויף אייערע דור-דורות, געבאָרן אין הויז, אָדער געקויפֿט פֿאַר געלט פֿון עמיץ אַ פֿרעמדן וואָס איז נישט פֿון דיין זאָמען. edit</p>	<p>GEN 17:12 un tsu acht teg zol gemalt veren bai ich itlecher mansparshoin oif eyere dor-doires, geboren in hoiz, oder gekoift far gelt fun emits a fremden vos iz nisht fun dain zomen.</p>	<p>GEN 17:12 And he that is eight days old shall be circumcised among you, every zachar in your dorot, he that is born in the bais, or bought with kesef of any foreigner, which is not of thy zera.</p>

<p>געמלט מוז געמלט ווערן GEN 17:13 דער וואָס איז געבאָרן אין דיין הויז, און דער וואָס איז געקויפט פֿאַר דיין געלט; און מיין בְּרִית זאָל זיין אין אייער פֿלייש פֿאַר אַן אייביקן בְּרִית. edit</p>	<p>GEN 17:13 gemalt muz gemalt veren der vos iz geboren in dain hoiz, un der vos iz gekoift far dain gelt; un main bris zol zain in ier fleish far an eibiken bris.</p>	<p>GEN 17:13 He that is born in thy bais, and he that is bought with thy kesef, must be circumcised; and My Brit shall be in your basar for a Brit Olam.</p>
<p>GEN 17:14 און אַן אומבאַשניטענער מאַנספאַרשוין וואָס וועט זיך נישט מלן אין דעם פֿלייש פֿון זיין פֿאַרהויט, יענע זעל זאָל פֿאַרשניטן {כרת} ווערן פֿון איר פֿאַלק; מיין בְּרִית האָט ער פֿאַרשטערט. edit</p>	<p>GEN 17:14 un an umbashnitener mansparshoin vos vet zich nisht malen in dem fleish fun zain forhoit, yene zel zol farshniten veren fun ir folk; main bris hot er farshtert.</p>	<p>GEN 17:14 And the arel (<i>uncircumcised</i>) zachar whose basar of his arelah (<i>foreskin</i>) is not circumcised, that nefesh shall be cut off from his people; My Brit hefer (<i>he broke</i>) .</p>
<p>GEN 17:15 און אלקים האָט געזאָגט צו אַבְרָהָמֶען: דיין ווייב שָׂרַי זאָלסטו נישט רופן מיט איר נאָמען שָׂרַי, נייערט שָׂרָה זאָל זיין איר נאָמען. edit</p>	<p>GEN 17:15 un Elokim hot gezogt tsu Avrahamen: dain vaib Siryon zolstu nisht rufen mit ir nomen Sarai, naiert Sarah zol zain ir nomen.</p>	<p>GEN 17:15 And Elohim said unto Avraham, As for Sarai thy isha, thou shalt not call her shem Sarai, but Sarah (<i>Princess</i>) shall her shem be.</p>
<p>GEN 17:16 און איך וועל זי בענטשן, און וועל דיר אויך געבן פֿון איר אַ זון; יאָ, איך וועל זי בענטשן, און פֿעלקער וועלן ווערן פֿון איר; מלכים פֿון אומות וועלן זיין פֿון איר. edit</p>	<p>GEN 17:16 un ich vel zi bentshen, un vel dir oich geben fun ir a zun; yo, ich vel zi bentshen, un felker velen veren fun ir; Molechim fun umes velen zain fun ir.</p>	<p>GEN 17:16 And I will bless her, and give thee ben also of her; yes, will bless her, and she shall give rise to Goyim; melechim of peoples shall be from her.</p>
<p>GEN 17:17 איז אַבְרָהָם געפֿאַלן אויף זיין פנים, און ער האָט</p>	<p>GEN 17:17 iz Avraham gefalen oif zain ponem, un er hot gelacht,</p>	<p>GEN 17:17 Then Avraham fell upon his face, and yitzchak (<i>laughed</i>)</p>

<p>געלאַכט, און געזאָגט ביי זיך אין האַרצן: קען ביי אַ מאַן פֿון הונדערט יאָר געבאָרן ווערן? און קען שׂרה צו ניינציק יאָר געבערן? edit</p>	<p>un gezogt bai zich in hartsen: ken bai a man fun hundert yor geboren veren? un ken Sarah tsu naintsik yor geberen?</p>	<p>, and said in his lev, Shall a child be born unto him that is a hundred shanah? And shall Sarah, that is ninety shanah, bear?</p>
<p>GEN 17:18 און אַבְרָהָם האָט געזאָגט צו האַלקים: הַלוֹאִי זאָל יִשְׁמָעֵאל לֵעֲבֹד לְפָנֶיךָ דִּיר! edit</p>	<p>GEN 17:18 un Avraham hot gezogt tsu HaElokim: halevay zol Yishmael leben far dir!</p>	<p>GEN 17:18 And Avraham said unto HaElohim, O that Yishmael might live before Thee!</p>
<p>GEN 17:19 האָט אַלְקִים געזאָגט: פֿאַר וואָר, דיין ווייב שׂרה וועט דיר געבערן אַ זון, און זאָלסט רופֿן זיין נאָמען יִצְחָק; און איד וועל אויפֿשטעלן מיין בְּרִית מיט אים פֿאַר אַן אייביקן בְּרִית צו זיין זאָמען נאָך אים . edit</p>	<p>GEN 17:19 hot Elokim gezogt: far vor, dain vaib Sarah vet dir geberen a zun, un zolst rufen zain nomen Yitzchak; un ich vel oifshtelen main bris mit im far an eibiken bris tsu zain zomen noch im .</p>	<p>GEN 17:19 And Elohim said, Sarah thy isha shall bear thee ben indeed; and thou shalt call shmo Yitzchak; and I will establish My Brit (covenant) with him for a Brit Olam, and with his zera after him.</p>
<p>GEN 17:20 און וועגן יִשְׁמָעֵאל הָאָב איד דיד צוגעהערט; זע, איד הָאָב אים געבענטשט, און איד וועל אים פֿרוכפֿערן, און וועל אים מערן זייער און זייער; צוועלף פֿירשטן וועט ער געבערן, און איד וועל אים מאַכן פֿאַר אַ גרויס פֿאָלק. edit</p>	<p>GEN 17:20 un vegen Yishmaelen hob ich dich tsugehert; ze, ich hob im gebentsht, un ich vel im fruchperen, un vel im meren zeyer un zeyer; tselv firshsten vet er geberen, un ich vel im machen far a grois folk.</p>	<p>GEN 17:20 And as for Yishmael, I have heard thee; hinei, I have blessed him, and will make him fruitful, and will multiply him exceedingly; twelve nasi'im (princes, rulers) shall he father, and I will make him a goy gadol (great nation) .</p>
<p>GEN 17:21 מיין בְּרִית אָבֵעֶר וועל איד אויפֿשטעלן מיט יִצְחָק,</p>	<p>GEN 17:21 main bris ober vel ich oifshtelen mit Yitzchaken, vos Sarah vet dir geberen tsu der</p>	<p>GEN 17:21 But My Brit (covenant) will I establish with Yitzchak, which Sarah shall bear unto</p>

<p>וואָס שׂרָה וועט דיר געבערן צו דער צײַט אויפֿן אַנדער יאָר. edit</p>	<p>tsait oifen ander yor.</p>	<p>thee at mo'ed hazeh (<i>this set time</i>) next year.</p>
<p>און ווי ער האָט GEN 17:22 געענדיקט רעדן מיט אים, אַזוי האָט אַלקים זיך אויפֿגעהויבן פֿון איבער אַבֿרהמען. edit</p>	<p>GEN 17:22 un vi er hot geendikt reden mit im, azoi hot Elokim zich oifgehoiben fun iber Avrahamen.</p>	<p>GEN 17:22 And He left off speaking with him, and Elohim went up from Avraham.</p>
<p>און אַבֿרהם האָט GEN 17:23 גענומען זײַן זון ישמעאל, און אַלע זײַנע הויזגעבאָרענע, און אַלע זײַנע געקויפֿטע פֿאַר געלט, יעטוועדער מאַנספֿאַרשויז צווישן די הויזלײַט פֿון אַבֿרהמען, און ער האָט געמלט דאָס פֿלייש פֿון זייער פֿאַרהויט אין דעם דאָזיקן אייגענעם טאָג, אַזוי ווי אַלקים האָט צו אים גערעדט. edit</p>	<p>GEN 17:23 un Avraham hot genumen zain zun Yishmaelen, un ale zaine hoizgeborene, un ale zaine gekoifte far gelt, yetveder mansparshoin tsvishen di hoizlait fun Avrahamen, un er hot gemalt dos fleish fun zeyer forhoit in dem doziken eigenem tog, azoi vi Elokim hot tsu im geredt.</p>	<p>GEN 17:23 And Avraham took Yishmael bno, and all that were born in his bais, and all that were bought with his kesef, every zachar among the men of Avraham's bais; and circumcised the basar of their arelah in the very same day, as Elohim had said unto him.</p>
<p>און אַבֿרהם איז געווען GEN 17:24 נײַן און נײַנציק יאָר אַלט, ווען ער איז געמלט געוואָרן אין דעם פֿלייש פֿון זײַן פֿאַרהויט. edit</p>	<p>GEN 17:24 un Avraham iz geven nain un naintsik yor alt, ven er iz gemalt gevoren in dem fleish fun zain forhoit.</p>	<p>GEN 17:24 And Avraham was ninety shanah and nine, when he was circumcised in the basar of his arelah.</p>
<p>און זײַן זון ישמעאל איז GEN 17:25 געווען דרייצן יאָר אַלט, ווען ער איז געמלט געוואָרן אין דעם פֿלייש פֿון זײַן פֿאַרהויט.</p>	<p>GEN 17:25 un zain zun Yishmael iz geven draitsen yor alt, ven er iz gemalt gevoren in dem fleish fun zain forhoit.</p>	<p>GEN 17:25 And Yishmael bno was thirteen shanah, when he was circumcised in the basar of his arelah (<i>foreskin</i>) .</p>

<p align="center">edit</p> <p>אין דעם דאָזיקן GEN 17:26 אייגענעם טאָג איז געמלט געוואָרן אַברהם און זײַן זון ישמעאל. edit</p>	<p>GEN 17:26 in dem doziken eigenem tog iz gemalt gevoren Avraham un zain zun Yishmael.</p>	<p>GEN 17:26 In the very same day was Avraham circumcised, and Yishmael bno.</p>
<p>און אַלע מאַנסלייט פֿון GEN 17:27 זײַן הויז, געבאָרן אין הויז, אָדער געקויפֿט פֿאַר געלט פֿון אַ פֿרעמדן, זײַנען געמלט געוואָרן מיט אים. edit</p>	<p>GEN 17:27 un ale manslait fun zain hoiz, geboren in hoiz, oder gekoift far gelt fun a fremden, zainen gemalt gevoren mit im.</p>	<p>GEN 17:27 And all the men of his bais, born in the bais, and bought with kesef of the foreigner, were circumcised with him.</p>
<p>און ה' האָט זיך באַוויזן GEN 18:1 צו אים, בײַ די אייכנביימער פֿון מַמְרָא, ווען ער איז געזעסן אין איינגאַנג פֿון זײַן געצעלט, אין דער היץ פֿון טאָג. edit</p>	<p>GEN 18:1 un Hashem hot zich bavizen tsu im, bai di eichnbeimer fun Mamre, ven er iz gezesen in ingang fun zain getselt, in der hits fun tog.</p>	<p>GEN 18:1 And HASHEM appeared unto him in the terebinth trees of Mamre; and he sat in the entrance of the ohel (tent) in the heat of the day;</p>
<p>און ער האָט GEN 18:2 אויפֿגעהויבן זײַנע אויגן און האָט דערזען, ערשט דרײַ מענער שטייען פֿאַר אים; און ווי ער האָט זיי דערזען, אַזוי איז ער זיי געלאָפֿן אַנטקעגן פֿון דעם איינגאַנג פֿון געצעלט, און האָט זיך געבוקט צו דער ערד. edit</p>	<p>GEN 18:2 un er hot oifgehoiben zaine oigen un hot derzen, ersht drai mener shteyen far im; un vi er hot zei derzen, azoi iz er zei gelofen antkegen fun dem ingang fun getselt, un hot zich gebukt tsu der erd.</p>	<p>GEN 18:2 And he lifted up his eyes and looked, and, hinei, Shloshah Anashim (Three Men) stood by him; and when he saw them, he ran to meet them from the entrance of the ohel, and prostrated himself on the ground,</p>
<p>און ער האָט געזאָגט: GEN 18:3 אַדנײַ, אויב, איך בעט דיך, איך</p>	<p>GEN 18:3 un er hot gezogt: Adonoi, oib, ich bet dich, ich hob gefunen chein in daine oigen,</p>	<p>GEN 18:3 And said, Adonoi, if now I have found chen (favor) in Thy sight, pass not on by,</p>

<p>הָאָב גַּעֲפֹנֵעַן חֵן {לַיִטְזַעֲלִיקֵיט} אִין דֵּינַע אוּיגן, זאַלסטו, אִיךְ בעט דִּיךְ, נִישַׁט אַוועקגיין פֿון דֵּיין קנעכט. edit</p>	<p>zolstu, ich bet dich, nisht avekgein fun dain knecht.</p>	<p>please, from Thy servant;</p>
<p>GEN 18:4 לֹאֲז גַעבראַכט ווערן אַ ביסל וואַסער, און וואַשט אִיערע פֿיס, און לענט אִיךְ אָן אונטערן בוים. edit</p>	<p>GEN 18:4 loz gebracht veren a bisel vaser, un vasht eyere fis, un lent ich on unteren boim.</p>	<p>GEN 18:4 Let a little water, please, be brought, and wash Thy feet, and rest under haetz (<i>the tree</i>) ;</p>
<p>GEN 18:5 און אִיךְ וועל ברענגען אַ שטיקל ברויט, און איר וועט אונטערלענען אִיער האַרץ, דערנאָך וועט איר גיין ווייטער; אַזוי ווי איר זייט שוין אַריבערגעקומען צו אִיער קנעכט. האָבן זיי געזאָגט: טו אַזוי ווי דו האַסט גערעדט. edit</p>	<p>GEN 18:5 un ich vel brengen a shtikl broit, un ir vet unterlenen ier harts, dernoach vet ir gein vaiter; azoi vi ir zeit shoin aribergekumen tsu ier knecht. hoben zei gezogt: tu azoi vi du host geredt.</p>	<p>GEN 18:5 And I will bring a morsel of bread, and refresh Ye Your hearts; after that Ye shall pass on; because for this purpose are Ye come to Your servant. And they said, So do, as thou hast said.</p>
<p>GEN 18:6 האָט אַבְרָהָם גַעאַיִלט אִין גַעצַעלֵט צו שָׂרָהּ, און האָט גַעזאַגט: אִייל זיך! דריי סָאָה זַעמלמעל, פֿאַרקנעט און מאַך קוכנס. edit</p>	<p>GEN 18:6 hot Avraham geailt in getselt tsu Sarahen, un hot gezogt: eil zich! drai saoh zemelmel, farknet un mach kuchns.</p>	<p>GEN 18:6 And Avraham hastened into the ohel unto Sarah, and said, Make ready quickly shlosh measures of fine meal, knead it, and make cakes.</p>
<p>GEN 18:7 און צו די רינדער איז אַבְרָהָם גַעלאָפֿן, און האָט גענומען אַ יונג רינד, ווייך און פֿעט, און געגעבן צום יונג; און</p>	<p>GEN 18:7 un tsu di rinder iz Avraham gelofen, un hot genumen a yung rind, veich un fet, un gegeben tsum yung; un er hot es tsugericht oif gich.</p>	<p>GEN 18:7 And Avraham ran unto the herd, and brought a calf tender and tov, and gave it unto a servant; and he hasted to prepare it.</p>

<p>ער האָט עס צוגעריכט אויף גיד. edit</p>		
<p>און ער האָט גענומען GEN 18:8 שמאַנט און מילך, און דאָס יונגע רינד וואָס ער האָט צוגעריכט, און האָט אָוועקגעשטעלט פֿאַר זיי; און ער איז געשטאַנען פֿאַר זיי אונטערן בוים, און זיי האָבן געגעסן. edit</p>	<p>GEN 18:8 un er hot genumen shmant un milch, un dos yunge rind vos er hot tsugericht, un hot avekgeshtelt far ze; un er iz geshtanen far ze unteren boim, un zei hoben gegesen.</p>	<p>GEN 18:8 And he took curds, and cholorv (<i>milk</i>) , and the calf which he had prepared, and set it before them; and he stood by them under haetz, and they did eat.</p>
<p>האָבן זיי צו אים געזאָגט: וון איז שרה דיין ווייב? האָט ער געזאָגט: אָן אין געצעלט. edit</p>	<p>GEN 18:9 hoben ze; im gezogt: vu iz Sarah dain vaib? hot er gezogt: on in getselt.</p>	<p>GEN 18:9 And they said unto him, Where is Sarah thy wife? And he said, Hinei, in the ohel.</p>
<p>האָט ער געזאָגט: אומקערן וועל איך זיך אומקערן אַזוי ווי איצט איבער אַ יאָר, און זע, שרה דיין ווייב וועט האָבן אַ זון. און שרה האָט זיך איינגעהערט אין איינגאַנג פֿון געצעלט וואָס הינטער אים. - edit</p>	<p>GEN 18:10 hot er gezogt: umkeren vel ich zich umkeren azoi vi itst iber a yor, un ze, Sarah dain vaib vet hoben a zun. un Sarah hot zich ingehert in ingang fun getselt vos hinter im. -</p>	<p>GEN 18:10 And He said, I will certainly return unto thee at this time next year; and, hinei, Sarah thy wife shall have ben (<i>son</i>) . And Sarah heard it in the entrance of the ohel, which was behind him.</p>
<p>און אַברהם און שרה זיינען געווען באַטאַגטע זקנים; ביי שרה האָט אויפֿגעהערט צו זיין דער שטייגער ווי ביי ווייבער. - edit</p>	<p>GEN 18:11 un Avraham un Sarah zainen geven batogte zknim; bai Sarahen hot oifgehert tsu zain der shteiher vi bai vaiber. -</p>	<p>GEN 18:11 Now Avraham and Sarah were zekenim (<i>old ones</i>) and well stricken in age; and [in childbearing] it ceased to be with Sarah after the manner of women.</p>

<p>און שרה האָט געלאַכט GEN 18:12 אין זיך אזוי צו זאָגן: נאָכדעם ווי איד בין אלט געוואָרן, זאָל איד נאָך האָבן תענוג? דערצו איז מיין האַר אלט. edit</p>	<p>GEN 18:12 un Sarah hot gelacht in zich azoi tsu zogen: nochdem vi ich bin alt gevoren, zol ich noch hoben tenug? dertsu iz main Har alt.</p>	<p>GEN 18:12 Therefore Sarah laughed [titzchak, sounds like Yitzchak] within herself, saying, After I am grown old shall I have pleasure, adoni being old also?</p>
<p>GEN 18:13 האָט ה' געזאָגט צו אברהמען: פֿאַר וואָס האָט שרה געלאַכט, אזוי צו זאָגן: צי קען איד אין דער אמתן געבערן, אַז איד בין אלט? edit</p>	<p>GEN 18:13 hot Hashem gezogt tsu Avrahamen: far vos hot Sarah gelacht, azoi tsu zogen: tsi ken ich in der emesen geben, az ich bin alt?</p>	<p>GEN 18:13 And HASHEM said unto Avraham, Why did Sarah laugh, saying, Shall I which am old of a surety bear a child?</p>
<p>GEN 18:14 איז דען אַ זאָך פֿאַרמיטן פֿון ה' צו דער באַשטימטער צייט וועל איד ווידערקערן צו דיר, אזוי ווי איצט איבער אַ יאָר, און שרה וועט האָבן אַ זון. edit</p>	<p>GEN 18:14 iz den a zach farmiten fun Hashem? tsu der bashtimter tsait vel ich viderkeren tsu dir, azoi vi itst iber a yor, un Sarah vet hoben a zun.</p>	<p>GEN 18:14 Is any thing too hard for HASHEM ? At the time appointed I will return unto thee, in due season, and Sarah shall have ben (son) .</p>
<p>GEN 18:15 האָט שרה געלייקנט, אזוי צו זאָגן: איד האָב נישט געלאַכט; וואָרום זי האָט מורא געהאַט; און ער האָט געזאָגט: ניין, האָסט יאָ געלאַכט. edit</p>	<p>GEN 18:15 hot Sarah geleiknt, azoi tsu zogen: ich hob nisht gelacht; vorem zi hot moire gehat; un er hot gezogt: nain, host yo gelacht.</p>	<p>GEN 18:15 Then Sarah denied, saying, I laughed not; for she was afraid. And He said, Oh yes but thou didst laugh.</p>
<p>GEN 18:16 און די מענער זיינען אויפֿגעשטאַנען פֿון דאָרטן, און האָבן אַראָפֿגעקוקט אויף סדום. און אברהם איז געגאַנגען מיט זיי, זיי צו</p>	<p>GEN 18:16 un di mener zainen oifgeshtanen fun dorten, un hoben aropgekukt oif Sodom. un Avraham iz gegangen mit zei, zei tsu baleiten.</p>	<p>GEN 18:16 And the Anashim rose up from thence, and peered toward Sodom; and Avraham went with them to send them on the way.</p>

<p>באַלייטן. edit</p>		
<p>GEN 18:17 און ה' האָט געזאָגט: זאָל איך פֿאַרדעקן פֿון אַבְרָהָמֵן וואָס איך וויל טאָן? edit</p>	<p>GEN 18:17 un Hashem hot gezogt: zol ich fardeken fun Avrahamen vos ich vil ton?</p>	<p>GEN 18:17 And HASHEM said, Shall I hide from Avraham that thing which I do;</p>
<p>GEN 18:18 און אַבְרָהָם וועט דאָך ווערן אַ גרויס און מאַכטיק {עצום} פֿאַלק, און אַלע פֿעלקער פֿון דער ערד וועלן זיך בענטשן מיט אים; edit</p>	<p>GEN 18:18 un Avraham vet doch veren a grois un machtik folk, un ale felker fun der erd velen zich bentshen mit im;</p>	<p>GEN 18:18 Seeing that Avraham shall surely become a great and mighty nation, and kol goyei ha'arets (<i>all the nations of the earth</i>) shall be blessed in him?</p>
<p>GEN 18:19 וואָרום איך האָב אים דערקענט, כדי ער זאָל באַפֿעלן זיינע קינדער, און זיין הויז נאָך אים, אַז זיי זאָלן היטן דעם וועג פֿון ה', צו טאָן רעכט און גערעכטיקייט, כדי ה' זאָל ברענגען אויף אַבְרָהָמֵן וואָס ער האָט גערעדט וועגן אים. edit</p>	<p>GEN 18:19 vorem ich hob im derkent, kedei er zol bafelen zaine kinder, un zain hoiz noch im, az zei zolen hiten dem veg fun Hashem, tsu ton recht un gerechtheit, kedei Hashem zol brenge oif Avrahamen vos er hot geredt vegen im.</p>	<p>GEN 18:19 For I know him, that he will command his children and his household after him, and they shall be shomer over the Derech HASHEM , to do tzedakah and mishpat; that HASHEM may bring upon Avraham that which He hath spoken [promised] of him.</p>
<p>GEN 18:20 און ה' האָט געזאָגט: דאָס געשריי וועגן סדום און עַמּוֹרָה איז פֿאַר וואָר גרויס, און זייער זינד איז פֿאַר וואָר זייער שווער. edit</p>	<p>GEN 18:20 un Hashem hot gezogt: dos geshrei vegen Sodom un Amora (Gomorrhah) iz far vor grois, un zeyer zind iz far vor zeyer shver.</p>	<p>GEN 18:20 And HASHEM said, Because the outcry of Sodom and Amora is great, and because their sin is very grievous;</p>
<p>GEN 18:21 לאַמִּיד אַקאַרשט אַראָפֿנידערן און זען, אויב זיי האָבן אין גאַנצן געטאָן אַזוי ווי</p>	<p>GEN 18:21 lomich akorsht aropnideren un zen, oib zei hoben in gantsen geton azoi vi dos geshrei vos iz gekumen tsu</p>	<p>GEN 18:21 I will go down now, and see whether they have done altogether according to the crying out [for punishment] of</p>

<p>דאָס געשריי וואָס איז געקומען צו מיר; און אויב נישט, לאָמיר וויסן. edit</p>	<p>mir; un oib nisht, lomich visen.</p>	<p>it, which is come unto Me; and if not, I will have da'as.</p>
<p>GEN 18:22 און די מענער האָבן זיך פֿאַרקערט פֿון דאָרטן, און זיינען געגאַנגען קיין סדום; און אַברהם איז נאָך אַלץ געשטאַנען פֿאַר ה'. edit</p>	<p>GEN 18:22 un di mener hoben zich farkert fun dorten, un zainen gegangen kein Sodom; un Avraham iz noch alts geshtanen far Hashem.</p>	<p>GEN 18:22 And the Men turned their faces from thence, and went toward Sodom; but Avraham stood yet before HASHEM .</p>
<p>GEN 18:23 און אַברהם האָט גענענט און האָט געזאָגט: נישט-שוין וועסטו אומברענגען דעם אומשולדיקן מיט דעם שולדיקן? edit</p>	<p>GEN 18:23 un Avraham hot genent un hot gezogt: nisht-shoin vestu umbrenge dem umshuldiken mit dem shuldiken?</p>	<p>GEN 18:23 And Avraham drew near, and said, Wilt Thou also destroy the tzaddik with the rasha?</p>
<p>GEN 18:24 טאָמער זיינען דאָ פֿופֿציק אומשולדיקע אין דער שטאָט, נישט-שוין וועסטו זיי אומברענגען, און וועסט נישט פֿאַרגעבן דעם אָרט פֿון וועגן די פֿופֿציק אומשולדיקע וואָס אין איר? edit</p>	<p>GEN 18:24 tomer zainen do fuftsik umshuldike in der shtot, nisht- shoin vestu zei umbrenge, un vest nisht fargeben dem ort fun vegen di fuftsik umshuldike vos in ir?</p>	<p>GEN 18:24 Suppose there be fifty tzaddikim within the city; wilt Thou also destroy and not nasa (<i>spare</i>) the place lema'an (<i>for the sake of</i>) the fifty tzaddikim that are therein?</p>
<p>GEN 18:25 חלילה דיר צו טאָן אַזאַ זאַך, צו טייטן דעם אומשולדיקן מיט דעם שולדיקן, אַז דער אומשולדיקער זאָל זיין אַזוי ווי דער שולדיקער; חלילה דיר!</p>	<p>GEN 18:25 cholile dir tsu ton aza zach, tsu teiten dem umshuldiken mit dem shuldiken, az der umshuldiker zol zain azoi vi der shuldiker; cholile dir! zol der richter fun der gantser erd nisht ton gerechtikeit?</p>	<p>GEN 18:25 That be far from Thee to do after this manner, to slay the tzaddik with the rasha; and that the tzaddik should be as the rasha, that be far from Thee: Shall not HaShofet Kol Ha'Aretz (<i>the Judge of All the Earth</i>) do mishpat (<i>right</i>) ?</p>

<p>זאל דער ריכטער פֿון דער גאַנצער ערד נישט טאָן גערעכטיקייט? edit</p>		
<p>האַט ה' געזאָגט: אויב GEN 18:26 איך וועל געפֿינען אין סדום פֿופֿציק אומשולדיקע אין דער שטאָט, וועל איך פֿאַרגעבן דעם גאַנצן אָרט פֿון זייערטוועגן. edit</p>	<p>GEN 18:26 hot Hashem gezogt: oib ich vel gefinen in Sodom fuftsik umshuldike in der shtot, vel ich fargeben dem gantsen ort fun zeyertvegen.</p>	<p>GEN 18:26 And HASHEM said, If I find in Sodom fifty tzaddikim within the city, then I will spare all the place for their sakes.</p>
<p>האַט זיך אָפּגערופֿן GEN 18:27 אַבְרָהָם און האָט געזאָגט: זע, איך בעט דיך, איך אונטערשטיי מיך צו רעדן צו אַדְנִי, הגם איך בין שטויב און אַש. edit</p>	<p>GEN 18:27 hot zich opgerufen Avraham un hot gezogt: ze, ich bet dich, ich untershtei mich tsu reden tsu Adonoi, hagam ich bin shtoib un ash.</p>	<p>GEN 18:27 And Avraham answered and said, Hinei now, I, which am but aphar and ashes, have taken upon me to speak unto HASHEM ;</p>
<p>טאַמער וועלן פֿעלן פֿון GEN 18:28 די פֿופֿציק אומשולדיקע פֿינף, וועסטו פֿון וועגן די פֿינף צעשטערן די גאַנצע שטאָט? האַט ער געזאָגט: איך וועל נישט צעשטערן, אויב איך וועל דאָרטן געפֿינען פֿינף און פֿערציק. edit</p>	<p>GEN 18:28 tomer velen felen fun di fuftsik umshuldike finf, vestu fun vegen di finf tseshteren di gantse shtot? hot er gezogt: ich vel nisht tseshteren, oib ich vel dorten gefinen finf un fertsik.</p>	<p>GEN 18:28 Suppose there shall lack five of the fifty tzaddikim; wilt Thou destroy all the city for lack of five? And He said, If I find there forty and five, I will not destroy it.</p>
<p>און ער האָט ווידער אַ GEN 18:29 מאָל צו אים גערעדט, און האַט געזאָגט: טאַמער וועלן</p>	<p>GEN 18:29 un er hot vider a mol tsu im geredt, un hot gezogt: tomer velen zich dorten gefinen fertsik? hot er gezogt: ich vel es</p>	<p>GEN 18:29 And he spoke unto Him yet again, and said, Suppose there shall be forty found there. And He said, I will not do it for</p>

<p>זיך דאַרטן געפֿינען פֿערציק? האַט ער געזאָגט: איד וועל עס נישט טאָן פֿון וועגן די פֿערציק. edit</p>	<p>nisht ton fun vegen di fertsik.</p>	<p>forty's sake.</p>
<p>GEN 18:30 האָט ער געזאָגט: זאָל, איד בעט דיך, אָדנִי נישט פֿאַרדריסן, און איד וועל רעדן: טאָמער וועלן זיך דאַרטן געפֿינען דרייסיק? האָט ער געזאָגט: איד וועל עס נישט טאָן, אויב איד וועל דאַרטן געפֿינען דרייסיק. edit</p>	<p>GEN 18:30 hot er gezogt: zol, ich bet dich, Adonoi nisht fardrisen, un ich vel reden: tomer velen zich dorten gefinen draisik? hot er gezogt: ich vel es nisht ton, oib ich vel dorten gefinen draisik.</p>	<p>GEN 18:30 And he said unto Him, Oh let not HASHEM be angry, and I will speak; suppose there shall thirty be found there. And He said, I will not do it, if I find thirty there.</p>
<p>GEN 18:31 האָט ער געזאָגט: זע, איד בעט דיך, איד אונטערשטיי מיך צו רעדן צו אָדנִי: טאָמער וועלן זיך דאַרטן געפֿינען צוואַנציק? האָט ער געזאָגט: איד וועל נישט צעשטערן פֿון וועגן די צוואַנציק. edit</p>	<p>GEN 18:31 hot er gezogt: ze, ich bet dich, ich untershtei mich tsu reden tsu Adonoi: tomer velen zich dorten gefinen tsvantsik? hot er gezogt: ich vel nisht tseshteren fun vegen di tsvantsik.</p>	<p>GEN 18:31 And he said, Hinei now, I have taken upon me to speak unto HASHEM : suppose there shall be twenty found there. And He said, I will not destroy it for twenty's sake.</p>
<p>GEN 18:32 האָט ער געזאָגט: זאָל, איד בעט דיך, אָדנִי נישט פֿאַרדריסן, און איד וועל רעדן נאָר דאָס מאָל: טאָמער וועלן זיך דאַרטן געפֿינען צען? האָט ער געזאָגט: איד וועל נישט צעשטערן פֿון וועגן די צען. edit</p>	<p>GEN 18:32 hot er gezogt: zol, ich bet dich, Adonoi nisht fardrisen, un ich vel reden nor dos mol: tommer velen zich dorten gefinen Tzoan? hot er gezogt: ich vel nisht tseshteren fun vegen di Tzoan.</p>	<p>GEN 18:32 And he said, Oh let not HASHEM be angry, and I will speak yet but this once: suppose asarah (<i>ten, i.e., a minyan</i>) shall be found there. And He said, I will not destroy it for the sake of haasarah (<i>the ten</i>) .</p>

<p>און ה' איז GEN 18:33 אָוועקגעגאַנגען, ווען ער האָט געענדיקט רעדן צו אַבְרָהָם; און אַבְרָהָם האָט זיך אומגעקערט צו זײַן אָרט. edit</p>	<p>GEN 18:33 un Hashem iz avekgegangen, ven er hot geendikt reden tsu Avrahamen; un Avraham hot zich umgekert tsu zain ort.</p>	<p>GEN 18:33 And HASHEM went His way, as soon as He had left communing with Avraham; and Avraham returned unto his makom.</p>
<p>און די צוויי מלאכים GEN 19:1 זײַנען געקומען קיין סדום אין אָוונט; און לוט איז געזעסן אין טויער פֿון סדום. און לוט האָט זיי דערזען, און ער האָט זיך אויפֿגעשטעלט זיי אַנטקעגן, און האָט זיך געבוקט מיטן פנים צו דער ערד. edit</p>	<p>GEN 19:1 un di tsvei Malachim zainen gekumen kein Sodom in ovent; un Lot iz gezesen in toier fun Sodom. un Lot hot ze derzen, un er hot zich oifgeshtelt ze antkegen, un hot zich gebukt miten ponem tsu der erd.</p>	<p>GEN 19:1 And there came two malachim to Sodom at erev; and Lot sat in the sha'ar Sodom; and Lot seeing them rose up to meet them; and he bowed himself with his face toward the ground;</p>
<p>און ער האָט צו זיי GEN 19:2 געזאָגט: זעט, איך בעט אײַך, מײַנע האַרן, קערט אײַן אין הויז פֿון אײַער קנעכט אויף איבער נאַכט, און וואָשט אײַערע פֿיס; און איר וועט זיך פֿעדערן, און וועט גיין אויף אײַער וועג. האָבן זיי געזאָגט: ניין, נײַערט אויף דער גאַס וועלן מיר נעכטיקן. edit</p>	<p>GEN 19:2 un er hot tsu ze gezogt: zet, ich bet ich, maine haren, kert ein in hoiz fun ier knecht oif iber nacht, un vasht eyere fis; un ir vet zich federen, un vet gein oif ier veg. hoben ze gezogt: nain, naiert oif der gas velen mir nechtiken.</p>	<p>GEN 19:2 And he said, Hinei, adonai (<i>my masters</i>), turn in, now, into the bais avdechem, and tarry all night, and wash your feet, and ye shall rise up early, and go on your ways. And they said, Lo; but we will abide the night in the rekhov.</p>
<p>און ער זייער GEN 19:3 צוגעשטאַנען צו זיי, און זיי האַבן אײַנגעקערט צו אים, און זײַנען אַרײַנגעגאַנגען אין זײַן</p>	<p>GEN 19:3 iz er zeyer tsugeshtanen tsu ze, un ze hoben ingekert tsu im, un zainen araingegangen in zain hoiz, un er hot far ze gemacht a</p>	<p>GEN 19:3 And he pressed upon them greatly; and they turned in unto him, and entered into his bais; and he made them a mishteh (<i>meal, feast</i>), and did</p>

<p>הויז, און ער האָט פֿאַר זיי געמאַכט אַ מאַלצייט, און געבאַקן אומגעזייערטע קוכנס, און זיי האָבן געגעסן. edit</p>	<p>moltsait, un gebaken umgezaierte kuchns, un ze hoben gegesen.</p>	<p>bake matzot, and they did eat.</p>
<p>GEN 19:4 איידער נאָך זיי האָבן זיך געלייגט, האָבן די מענטשן פֿון שטאָט, די מענטשן פֿון סדום, אַרומגערינגלט דאָס הויז, פֿון יונג ביז אַלט, דאָס גאַנצע פֿאָלק פֿון עק צו עק. edit</p>	<p>GEN 19:4 eider noch zei hoben zich geleigt, hoben di mentshen fun shtot, di mentshen fun Sodom, arumgeringt dos hoiz, fun yung biz alt, dos gantse folk fun ek tsu ek.</p>	<p>GEN 19:4 But before they lay down, the men of the Ir, even the anshei Sodom, surrounded the bais, from na'ar to zeken, all the people from every quarter [of the city];</p>
<p>GEN 19:5 און זיי האָבן גערופֿן צו לוטן, און האָבן צו אים געזאָגט: וווּ זיינען די מענער וואָס זיינען צו דיר געקומען די נאַכט? ברענג זיי אַרויס צו אונדז, מיר זאָלן זיי דערקענען. edit</p>	<p>GEN 19:5 un zei hoben gerufen tsu Lotan, un hoben tsu im gezogt: vu zainen di mener vos zainen tsu dir gekumen di nacht? brenge zei arois tsu undz, mir zolen zei derkenen.</p>	<p>GEN 19:5 And they called unto Lot, and said unto him, Where are the anashim which came in to thee halailah (<i>this night</i>) ? Bring them out unto us, that we may know them [carnally].</p>
<p>GEN 19:6 איז לוט אַרויסגעגאַנגען צו זיי אין איינגאַנג, און די טיר האָט ער פֿאַרשלאָסן הינטער זיך. edit</p>	<p>GEN 19:6 iz Lot aroisgegangen tsu zei in ingang, un di tir hot er farshlosen hinter zich.</p>	<p>GEN 19:6 And Lot went outside unto them, and shut the delet after him,</p>
<p>GEN 19:7 און ער האָט געזאָגט: איך בעט אייך, מיינע ברידער, טוט נישט קיין שלעכטס. edit</p>	<p>GEN 19:7 un er hot gezogt: ich bet ich, maine brider, tut nisht kein shlechts.</p>	<p>GEN 19:7 And said, Now, achai (<i>my brethren</i>) , do not so wickedly.</p>
<p>GEN 19:8 אָט, איך בעט אייך, זיינען ביי מיר צוויי טעכטער</p>	<p>GEN 19:8 ot, ich bet ich, zainen bai mir tsvei techter vos veisen nisht fun kein man, lomich ze</p>	<p>GEN 19:8 Hinei now, I have two banot which have not known man; now let me bring them</p>

<p>וואָס ווייסן נישט פֿון קיין מאַן, לֵאמֹד זיי אַרויסברענגען צו אייד, און טוט מיט זיי ווי עס איז גוט אין אייערע אויגן, נאָר די דאָזיקע מענער זאָלט איר קיין זאָך נישט טאָן, אַזוי ווי זיי זיינען געקומען אין דעם שאַטן פֿון מיין דאָך. edit</p>	<p>aroisbrenge tsu ich, un tut mit zei vi es iz gut in eyere oigen, nor di dozike mener zolt ir kein zach nisht ton, azoi vi zei zainen gekumen in dem shoten fun main doch.</p>	<p>out unto you, and do ye to them as is good in your eyes; only unto these anashim do nothing; for therefore came they under the tzel (<i>shadow</i>) of my korah (<i>beam, roof</i>) .</p>
<p>GEN 19:9 האָבן זיי געזאָגט: גיי אַוועק! און זיי האָבן געזאָגט: געקומען איינער וווינען, און משפטן וויל ער משפטן! אַצונד וועלן מיר זיך מיט דיר נאָך ערגער באַגיין ווי מיט זיי. און זיי זיינען זייער צוגעשטאַנען צו דעם מאַן, צו לֹטן, און האָבן גענענט איינצוברעכן די טיר. edit</p>	<p>GEN 19:9 hoben ze i gezogt: gei avek! un ze i hoben gezogt: gekumen einer voinen, un mishpeten vil er mishpeten! atsund velen mir zich mit dir noch erger bagein vi mit ze i. un ze i zainen zeyer tsugeshtanen tsu dem man, tsu Lotan, un hoben genent intsubrechen di tir.</p>	<p>GEN 19:9 And they said, Stand back. And they said again, This one fellow came in to sojourn as a ger (<i>alien</i>) , and he will now play the shofet; now will we deal worse with thee, than with them. And they pressed strongly upon the man, even Lot, and came near to break down the delet.</p>
<p>GEN 19:10 האָבן די מענער אויסגעשטרעקט זייער האַנט, און אַריינגעבראַכט לֹטן צו זיך אין הויז, און די טיר האָבן זיי פֿאַרשלאָסן. edit</p>	<p>GEN 19:10 hoben di mener oisgeshtrekt zeyer hant, un araingebracht Lotan tsu zich in hoiz, un di tir hoben ze i farshlosen.</p>	<p>GEN 19:10 But the anashim put forth their yad, and pulled Lot into the bais to them, and shut the delet.</p>
<p>GEN 19:11 און די לייט וואָס ביים איינגאַנג פֿון הויז האָבן זיי געשלאָגן מיט בלינדקייט פֿון קליין ביז גרויס, און זיי האָבן</p>	<p>GEN 19:11 un di lait vos baim ingang fun hoiz hoben ze i geshlogen mit blindkeit fun klein biz grois, un ze i hoben nisht gekent gefinen dem</p>	<p>GEN 19:11 And they struck the men that were at the petach of the bais with blindness, both katan and gadol; so that they wearied themselves to find the petach.</p>

<p>נישט געקענט געפֿינען דעם איינגאנג. edit</p>	<p>ingang.</p>	
<p>און די מענער האָבן GEN 19:12 געזאָגט צו לוטן: וועמען נאָך האָסטו דאָ? אַן איידים אָדער דיינע זין און דיינע טעכטער, אָדער וועמען נאָר דו האָסט אין דער שטאָט, פֿיר אַרויס פֿון דעם אָרט; edit</p>	<p>GEN 19:12 un di mener hoben gezogt tsu Lotan: vemen noch hostu do? an eidim oder daine zin un daine techter, oder vemen nor du host in der shtot, fir arois fun dem ort;</p>	<p>GEN 19:12 And the anashim said unto Lot, Hast thou here any one else? Choson (Son-in-law) , and thy banim, and thy banot, and whatsoever thou hast in the Ir, bring them out of this makom (place) ;</p>
<p>וואָרום מיר צעשטערן GEN 19:13 דעם דאָזיקן אָרט, ווייל דאָס געשריי וועגן זיי איז גרויס פֿאַר ה', און ה' האָט אונדז געשיקט זי צו צעשטערן. edit</p>	<p>GEN 19:13 vorem mir tseshteren dem doziken ort, vail dos geshrei vegen zei iz grois far Hashem, un Hashem hot undz geshikt zi tsu tseshteren.</p>	<p>GEN 19:13 For we are the mashchitim (ones destroying) this makom (place) , because the cry of them is so gedolah before the face of HASHEM ; and HASHEM hath sent us to destroy it.</p>
<p>איז לוט אַרויסגעגאָנגען, GEN 19:14 און האָט גערעדט צו זיינע איידים, די וואָס האָבן גענומען זיינע טעכטער, און ער האָט געזאָגט: שטייט אויף, גיט אַרויס פֿון דעם דאָזיקן אָרט, וואָרום ה' צעשטערט די שטאָט. און ער איז געווען ווי איינער וואָס מאַכט שפּאַס אין די אויגן פֿון זיינע איידים. edit</p>	<p>GEN 19:14 iz Lot aroisgegangen, un hot geredt tsu zaine eidims, di vos hoben genumen zaine techter, un er hot gezogt: shteit oif, geit arois fun dem doziken ort, vorem Hashem tseshtert di shtot. un er iz geven vi einer vos macht shpas in di oigen fun zaine eidims.</p>	<p>GEN 19:14 And Lot went out, and spoke unto his chosonim, which were pledged to marry his banot, and said, Up, get you out of makom hazeh; for HASHEM is mashchit (destroying) the Ir (City) . But he seemed as one that metzachek (joked) unto his chosonim.</p>
<p>און ווי דער פֿרימאָרגן GEN 19:15 איז אויפֿגעגאָנגען, אַזוי האָבן</p>	<p>GEN 19:15 un vi der frimorgen iz oifgegangen, azoi hoben di</p>	<p>GEN 19:15 And when the shachar came, then the malachim urged</p>

<p>די מלאכים געאיילט לוטן, אזוי צו זאגן: שטיי אויף, נעם דיין ווייב, און דייןע צוויי טעכטער וואָס געפֿינען זיך דאָ, כדי זאָלסט נישט אומגעבראַכט ווערן דורך דער זינד פֿון דער שטאָט. edit</p>	<p>Malachim geailt Lotan, azoi tsu zogen: shtei oif, nem dain vaib, un daine tsvei techter vos gefinen zich do, kedei zolst nisht umgebracht veren durch der zind fun der shtot.</p>	<p>Lot, saying, Arise, take thy isha, and thy two banot, which are here or thou be swept away in the avon haIr.</p>
<p>GEN 19:16 און אז ער האָט געזאַמט, האָבן די מענער אַנגענומען זיין האַנט, און די האַנט פֿון זיין ווייב, און די האַנט פֿון זייןע צוויי טעכטער; פֿון וועגן ה'ס באַרעמ־האַרציקייט און רחמנות אויף אים. און זיי האַבן אים אַרויסגעפֿירט, און האַבן אים געלאָזט אויסן שטאָט. edit</p>	<p>GEN 19:16 un az er hot gezamt, hoben di mener ongenumen zain hant, un di hant fun zain vaib, un di hant fun zaine tsvei techter; fun vegem Hashem's baremhartsikeit un rachmones oif im. un ze i hoben im aroisgefirt, un hoben im gelozt oisen shtot.</p>	<p>GEN 19:16 And while he lingered hesitating, the anashim laid hold upon his yad, and upon the yad of his isha, and upon the yad of his two banot; HASHEM being merciful unto him; and they brought him out and set him outside the Ir.</p>
<p>GEN 19:17 און עס איז געווען, ווי זיי האָבן אים אַרויסגעפֿירט דרויסן, אזוי האָט ער געזאָגט: אַנטרין מיט דיין לעבן; זאָלסט זיך נישט אומקוקן הינטער דיר, און זיך נישט אָפּשטעלן אין דער גאַנצער געגנט; אַנטרין צום באַרג, כדי זאָלסט נישט אומגעבראַכט ווערן. edit</p>	<p>GEN 19:17 un es iz geven, vi ze i hoben im aroisgefirt droisen, azoi hot er gezogt: antrin mit dain leben; zolst zich nisht umkuken hinter dir, un zich nisht opshtelen in der gantser gegent; antrin tsum barg, kedei zolst nisht umgebracht veren.</p>	<p>GEN 19:17 And it came to pass, when they had brought them forth outside, that he said, Flee and escape for thy nefesh; look not back behind thee, neither stop thou anywhere in all the plain; flee and escape to the mountain, lest thou be swept away.</p>

<p>הָאָט לוֹט צו זיי געזאָגט: GEN 19:18 נישט אזוי, איך בעט אייך, מיינע האַרן. edit</p>	<p>GEN 19:18 hot Lot tsu zei gezogt: nisht azoi, ich bet ich, maine haren.</p>	<p>GEN 19:18 And Lot said unto them, Oh, not so, Adonoi (My L-rd) :</p>
<p>GEN 19:19 זע, איך בעט דיך, דיין קנעכט האָט געפֿונען חן אין דיינע אויגן, און האָסט געגרייסט דיין חֶסֶד וואָס דו האָסט געטאָן מיט מיר, צו לאָזן לעבן מיין נפֿש; אָבער איך קען נישט אַנטרינען צום באַרג, וואָרום דאָס בייז וועט מיד נאָך אַניאַגן, און איך וועל שטאַרבן. edit</p>	<p>GEN 19:19 ze, ich bet dich, dain knecht hot gefunen chein in daine oigen, un host gegreist dain chesed vos du host geton mit mir, tsu lozen leben main nefesh; ober ich ken nisht antrinen tsum barg, vorem dos beiz vet mich noch oniogen, un ich vel shtarben.</p>	<p>GEN 19:19 Hinei now, thy eved hath found chen in Thy sight, and Thou hast magnified Thy chesed, which Thou hast showed unto me in sparing my nefesh; and I cannot flee to escape to the mountain, lest some ra'ah overtake me, and I die;</p>
<p>GEN 19:20 אָן, איך בעט דיך, איז יענע שטאָט, נאַנט אַהין צו אַנטלויפֿן, און זי איז אַ קליינס; לאָמיר, איך בעט דיך, אַהין אַנטרינען – זי איז דאָך אַ קליינס – און מיין נפֿש וועט בלייבן לעבן. edit</p>	<p>GEN 19:20 on, ich bet dich, iz yene shtot, nont ahin tsu antloifen, un zi iz a kleins; lomich, ich bet dich, ahin antrinen – zi iz doch a kleins – un main nefesh vet blaiben leben.</p>	<p>GEN 19:20 Hinei now, this Ir is near to run unto, and it is a little one; Oh, let me flee to escape there, (is it not mitzar [small]?), and my nefesh shall live.</p>
<p>GEN 19:21 האָט ער צו אים געזאָגט: זע, איך שוין דיין פנים אויך אין דער דאָזיקער זאָך, איך זאָל נישט איבערקערן די שטאָט וואָס דו האָסט געזאָגט. edit</p>	<p>GEN 19:21 hot er tsu im gezogt: ze, ich shoin dain ponem oich in der doziker zach, ich zol nisht iberkeren di shtot vos du host gezogt.</p>	<p>GEN 19:21 And He said unto him, Hinei, I have accepted thee concerning this thing also, that I will not overthrow the Ir, for the which thou hast spoken.</p>

<p>אֵייל זיך, אַנטרין אַהין, GEN 19:22 וואַרום איד קען נישט טאָן קײן זאַך, ביז דו קומסט אַהין. דערום האָט מען גערופֿן דעם נאָמען פֿון דער שטאָט צוֹעַר. edit</p>	<p>GEN 19:22 eil zich, antrin ahin, vorem ich ken nisht ton kein zach, biz du kumst ahin. derum hot men gerufen dem nomen fun der shtot Tzuar.</p>	<p>GEN 19:22 Haste thee, flee to escape there; for I cannot do anything till thou arrive there. Therefore the shem of the Ir was called Tzoar.</p>
<p>די זון איז געווען GEN 19:23 אויפֿגעגאַנגען אויף דער ערד, ווען לױט איז אָנגעקומען קײן צוֹעַר. edit</p>	<p>GEN 19:23 di zun iz geven oifgegangen oif der erd, ven Lot iz ongekumen kein Tzuar.</p>	<p>GEN 19:23 The shemesh rose over ha'aretz when Lot entered Tzoar.</p>
<p>און ה' האָט געמאַכט GEN 19:24 רעגענען אויף סדום און אויף עַמֹרָה שוועבל און פֿײַער, פֿון ה', פֿון הימל. edit</p>	<p>GEN 19:24 un Hashem hot gemacht regenen oif Sodom un oif Amora (Gomorrah) shvebl un faier, fun Hashem, fun himel.</p>	<p>GEN 19:24 Then HASHEM rained upon Sodom and upon Amora gofrit and eish from HASHEM out of Shomayim;</p>
<p>און ער האָט GEN 19:25 איבערגעקערט די דאָזיקע שטעט, און די גאַנצע געגנט, און אַלע באַווײַנער פֿון די שטעט, און די שפּראַצונג פֿון דער ערד. edit</p>	<p>GEN 19:25 un er hot ibergekert di dozike shtet, un di gantse gegent, un ale bavoiner fun di shtet, un di shprotsung fun der erd.</p>	<p>GEN 19:25 And He overthrew those cities, and all the plain, and all the inhabitants of the cities, and tzemach (<i>what grew</i>) upon haadamah.</p>
<p>און זײַן ווײַב האָט זיך GEN 19:26 אומגעקוקט פֿון הינטער אים, און איז געוואָרן אַ זײַל זאַלץ. edit</p>	<p>GEN 19:26 un zain vaib hot zich umgekukt fun hinter im, un iz gevoren a zail zalts.</p>	<p>GEN 19:26 But his isha, from behind him, looked back, and she became a netziv melach (<i>pillar of salt</i>) .</p>
<p>און אַבְרָהָם האָט זיך GEN 19:27 געפֿעדערט אין דער פֿרי צו דעם אָרט וואָס ער איז דאָרטן</p>	<p>GEN 19:27 un Avraham hot zich gefedert in der peire tsu dem ort vos er iz dorten geshtanen far Hashem.</p>	<p>GEN 19:27 And Avraham got up early in the boker to the makom where he stood there before HASHEM ;</p>

<p>געשטאַנען פֿאַר ה'. edit</p>		
<p>און ער האָט GEN 19:28 אַראָפּגעקוקט אויף סדום און עַמֹּרָה, און אויף דעם גאַנצן לאַנד פֿון דער געגנט, און ער האַט געזען, ערשט דער רויך פֿון לאַנד גייט אויף אַזוי ווי דער רויך פֿון אַ קאַלך אויוון. edit</p>	<p>GEN 19:28 un er hot aropgekukt oif Sodom un Amora (Gomorra), un oif dem gantsen land fun der gegent, un er hot gezen, ersht der roich fun land geit oif azoi vi der roich fun a kalch oiven.</p>	<p>GEN 19:28 And he looked down toward Sodom and Amora, and toward all the erez of the plain, and hinei, he saw kitor (<i>smoke, steam</i>) of the erez go up like kitor of a furnace.</p>
<p>אָזוי איז געשען, ווען אַלקים האָט צעשטערט די שטעט פֿון דער געגנט, אַז ה' האַט געדאַכט אָן אַבְרָהָם, און האָט אַרויסגעשיקט לוטן פֿון מיטן פֿון דער איבערקערעניש ביים איבערקערן די שטעט וואָס לויט איז אין זיי געזעסן. edit</p>	<p>GEN 19:29 azoi iz geshen, ven Elokim hot tseshtert di shtet fun der gegent, az Hashem hot gedacht on Avrahamen, un hot aroisghikt Lotan fun miten fun der iberkerenish baim iberkeren di shtet vos Lot iz in zei gezesen.</p>	<p>GEN 19:29 And it came to pass, when Elohim destroyed the cities of the plain, that zikron Avraham came to Elohim, and He sent Lot out of the midst of the hafekhah (<i>upheaval, destruction, overthrow</i>), when He overthrew the cities in the which Lot dwelt.</p>
<p>און לויט איז GEN 19:30 אַרויפֿגעגאַנגען פֿון צווער, און האַט זיך באַזעצט אויפֿן באַרג, און זיינע צוויי טעכטער מיט אים; וואָרום ער האָט מורא געהאַט צו זיצן אין צווער; און ער איז געזעסן אין אַ הייל, ער און זיינע צוויי טעכטער. edit</p>	<p>GEN 19:30 un Lot iz aroifgegangen fun Tzuar, un hot zich bazetst oifen barg, un zaine tsvei techter mit im; vorem er hot moire gehat tsu zitsen in Tzuar; un er iz gezesen in a heil, er un zaine tsvei techter.</p>	<p>GEN 19:30 And Lot left Tzoar, and dwelt in the har, and his two banot with him; for he feared to dwell in Tzoar: and he dwelt in a cave, he and his two banot.</p>

<p>הָאָט די עלטערע GEN 19:31 געזאָגט צו דער ייִנגערער: אונדזער פֿאַטער איז אַלט, און קײַן מאַן איז נישטאָ אויף דער ערד צו קומען צו אונדז, אַזוי ווי דער שטייגער פֿון דער גאַנצער ערד. edit</p>	<p>GEN 19:31 hot di eltere gezogt tsu der yingerer: undzer foter iz alt, un kein man iz nishto oif der erd tsu kumen tsu undz, azoi vi der shteiher fun der gantser erd.</p>	<p>GEN 19:31 And the bechirah said unto the younger, Avinu is old, and there is not an ish in ha'aretz to come in unto us after the derech of kol ha'aretz:</p>
<p>קום, לאָמיר אָנטרינקען אונדזער פֿאַטער מיט ווײַן, און מיר וועלן ליגן מיט אים, און מיר וועלן אויפהאַלטן פֿון אונדזער פֿאַטער אַ זאַמען. edit</p>	<p>GEN 19:32 kum, lomir ontrinken undzer foter mit vain, un mir velen ligen mit im, un mir velen oifhalten fun undzer foter a zomen.</p>	<p>GEN 19:32 Come, let us make avinu drink yayin, and we will lie with him, that we may preserve zera by avinu.</p>
<p>הָאָבן זײ אָנגעטרונקען זײער פֿאַטער מיט ווײַן אין יענער נאַכט, און די עלטערע איז געקומען און איז געלעגן מיט איר פֿאַטער; און ער האָט נישט געוואוסט פֿון איר לײַגן זיך אָדער פֿון איר אויפשטיין. edit</p>	<p>GEN 19:33 hoben zei ongetrunken zeyer foter mit vain in yener nacht, un di eltere iz gekumen un iz gelegen mit ir foter; un er hot nisht gevust fun ir leigen zich oder fun ir oifshtein.</p>	<p>GEN 19:33 And they made their av drink yayin balailah: and the bechirah went in, and lay with her av; and he had da'as not when she lay down, nor when she arose.</p>
<p>און עס איז געווען אויף מאָרגן, האָט די עלטערע געזאָגט צו דער ייִנגערער: זע, נעכטן בין איך געלעגן מיט מיין פֿאַטער; לאָמיר אים אָנטרינקען מיט ווײַן אויך די נאַכט, און קום דו ליג מיט אים, און מיר וועלן אויפהאַלטן</p>	<p>GEN 19:34 un es iz geven oif morgen, hot di eltere gezogt tsu der yingerer: ze, nechten bin ich gelegen mit main foter; lomir im ontrinken mit vain oich di nacht, un kum du lig mit im, un mir velen oifhalten fun undzer foter a zomen.</p>	<p>GEN 19:34 And it came to pass on the next day, that the bechirah said unto the younger, Hinei, I lay yesternight with avi. Let us make him drink yayin halailah also; and go thou in, and lie with him, that we may preserve zera by avinu.</p>

<p>פֿון אונדזער פֿאַטער אַ זאַמען. edit</p>		
<p>האַבן זיי אויך אין יענער GEN 19:35 נאַכט אָנגעטרונקען זייער פֿאַטער מיט וויין, און די יינגערע איז אויפגעשטאַנען און איז געלעגן מיט אים; און ער האָט נישט געוווּסט פֿון איר לייגן זיך אָדער פֿון איר אויפֿשטיין. edit</p>	<p>GEN 19:35 hoben zeï oich in yener nacht ongetrunken zeyer foter mit vain, un di yingere iz oifgeshtanen un iz gelegen mit im; un er hot nisht gevust fun ir leigen zich oder fun ir oifshtein.</p>	<p>GEN 19:35 And they made their av drink yayin balailah also; and the younger arose, and lay with him; and he had da'as not when she lay down, nor when she arose.</p>
<p>און ביידע טעכטער פֿון GEN 19:36 לזטן זיינען טראָגעדיק געוואָרן פֿון זייער פֿאַטער. edit</p>	<p>GEN 19:36 un beide techter fun Lotan zainen trogedik gevoren fun zeyer foter.</p>	<p>GEN 19:36 Thus were both the banot of Lot with child by their av.</p>
<p>און די עלטערע האָט GEN 19:37 געבאַרן אַ זון, און זי האָט גערופֿן זיין נאָמען מואָב; דאָס איז דער פֿאַטער פֿון דעם היינטיקן מואָב. edit</p>	<p>GEN 19:37 un di eltere hot geboren a zun, un zi hot gerufen zain nomen Moav; dos iz der foter fun dem haintiken Moav.</p>	<p>GEN 19:37 And the bechirah bore ben, and called shmo Moav; the same is the Avi Moav unto this day.</p>
<p>און די יינגערע, זי אויך GEN 19:38 האַט געבאַרן אַ זון, און זי האַט גערופֿן זיין נאָמען בן- עמי; דאָס איז דער פֿאַטער פֿון די היינטיקע קינדער פֿון עמון. edit</p>	<p>GEN 19:38 un di yingere, zi oich hot geboren a zun, un zi hot gerufen zain nomen Ben-Ammi; dos iz der foter fun di haintike kinder fun Ammon.</p>	<p>GEN 19:38 And the younger, she also bore ben, and called shmo Ben-Ammi; the same is the Avi Bnei Ammon unto this day.</p>
<p>און אַברהם האָט GEN 20:1 אָוועקגעצויגן פֿון דאָרטן צום</p>	<p>GEN 20:1 un Avraham hot avekgetsoigen fun dorten tsum land fun dorem, un er hot zich</p>	<p>GEN 20:1 And Avraham journeyed from there toward the Negev region, and dwelled between</p>

<p>לֹאנֵד פֶּן דְרוֹם, און ער האָט זיך באַזעצט צווישן קָדֵשׁ און צווישן שׁוּר, און האָט געווינט אין גֵרָר. edit</p>	<p>bazetst tsvishen Kadesh un tsvishen Shur, un hot gevoint in Gerar.</p>	<p>Kadesh and Shur, and sojourned in Gerar.</p>
<p>GEN 20:2 און אַבְרָהָם האָט געזאָגט אויף זײַן ווייב שְׂרָהָן: זי איז מײַנע אַ שׁוועסטער. האָט געשיקט אַבִּימֶלֶךְ דער מלך פֶּן גֵרָר, און האָט צוגענומען שְׂרָהָן. edit</p>	<p>GEN 20:2 un Avraham hot gezogt oif zain vaib Sarahen: zi iz maine a shvester. hot geshikt Avimelech der melech fun Gerar, un hot tsugenumen Sarahen.</p>	<p>GEN 20:2 And Avraham said of Sarah his isha, She is my achot; and Avimelech Melech Gerar sent, and took Sarah.</p>
<p>GEN 20:3 איז אַלְקִים געקומען צו אַבִּימֶלֶךְ אין אַ חלום פֶּן דער נאַכט, און האָט צו אים געזאָגט: זע, וועסט שטאַרבן פֶּן וועגן דער פֶּרוי וואָס דו האָסט גענומען, וואָרום זי איז די ווייב פֶּן אַ מאַן. edit</p>	<p>GEN 20:3 iz Elokim gekumen tsu Avimelechen in a cholem fun der nacht, un hot tsu im gezogt: ze, vest shtarben fun vegen der froi vos du host genumen, vorem zi iz di vaib fun a man.</p>	<p>GEN 20:3 But Elohim came to Avimelech in a chalom halailah, and said to him, See, thou art met (<i>dead</i>), for the isha which thou hast taken; for she is be'ulat ba'al (<i>married of a husband</i>).</p>
<p>GEN 20:4 און אַבִּימֶלֶךְ האָט צו איר נישט גענענט און ער האָט געזאָגט: אָדֹנָי, ווילסטו אויך אומשולדיק פֶּאַלק הרגען? edit</p>	<p>GEN 20:4 un Avimelech hot tsu ir nisht genent un er hot gezogt: Adonoi, vilstu oich umshuldik folk hrgen?</p>	<p>GEN 20:4 But Avimelech had not come near her; and he said, Adonoi, wilt Thou slay also a goy tzaddik?</p>
<p>GEN 20:5 האָט ער מיר נישט אַליין געזאָגט: זי איז מײַנע אַ שׁוועסטער? און זי, אויך זי האָט געזאָגט: ער איז מײַנער אַ ברודער. אין דער</p>	<p>GEN 20:5 hot er mir nisht alein gezogt: zi iz maine a shvester? un zi, oich zi hot gezogt: er iz meiner a bruder. in der erlechkeit fun main hartsen un in der reinkeit fun maine hent hob ich dos geton.</p>	<p>GEN 20:5 Said he not unto me, She is my achot? and she, even she herself said, He is achi: in the tohm (<i>integrity, guilelessness</i>) of my lev and with clean hands of my innocency have I done this.</p>

<p>ערלעכקייט פֿון מיין האַרצן און אין דער ריינקייט פֿון מיינע הענט האָב איך דאָס געטאָן. edit</p>		
<p>האַט האַלקים צו אים GEN 20:6 געזאָגט אין חלום: יאָ, איך ווייס אַז אין דער ערלעכקייט פֿון דיין האַרצן האָסטו דאָס געטאָן, און איך האָב דיד אויך געוואָלט פֿאַרמיידן פֿון זינדיקן צו מיר, דערום האָב איך דיד נישט געלאָזט זיך צורירן צו edit איר.</p>	<p>GEN 20:6 hot HaElokim tsu im gezogt in cholem: yo, ich veis az in der erlechkeit fun dain hartsen hostu dos geton, un ich hob dich oich gevolt farmaiden fun zindiken tsu mir, derum hob ich dich nisht gelozt zich tsuriren tsu ir.</p>	<p>GEN 20:6 And HaElohim said unto him in a chalom, Yea, I have da'as that thou didst this in the tohm (<i>integrity, guilelessness</i>) of thy lev; for I also withheld thee from sinning against Me; therefore allowed I thee not to touch her.</p>
<p>GEN 20:7 און אַצונד, קער אום די ווייב פֿון דעם מאַן, וואָרום ער איז אַ נביא, און ער וועט מתפלל זיין פֿאַר דיר, און וועסט בלייבן לעבן; אויב אַבער דו קערסט זי נישט אום, זיי וויסן אַז שטאַרבן וועסטו שטאַרבן, דו און אַלע וואָס געהערן צו דיר. edit</p>	<p>GEN 20:7 un atsund, ker um di vaib fun dem man, vorem er iz a novi, un er vet mispalel zain far dir, un vest blaiiben leben; oib ober du kerst zi nisht um, ze visen az shtarben vestu shtarben, du un ale vos geheren tsu dir.</p>	<p>GEN 20:7 Now therefore restore the ish his isha; for he is a navi, and he shall pray for thee, and thou shalt live; and if thou restore her not, know thou that thou shalt surely die, thou, and all that are thine.</p>
<p>GEN 20:8 האָט אַבימלך זיך געפֿעדערט אין דער פֿרי, און האַט צונויפֿגערופֿן אַלע זיינע קנעכט, און האָט גערעדט אַלע די דאָזיקע ווערטער אין</p>	<p>GEN 20:8 hot Avimelech zich gefedert in der peire, un hot tsunoifgerufen ale zaine knecht, un hot geredt ale di dozike verter in zeyere oieren, un di mentshen hoben zeyer moire</p>	<p>GEN 20:8 Therefore Avimelech rose early in the boker, and called all his avadim, and told all these things in their ears; and the anashim were very afraid.</p>

<p>זייערע אויערן, און די מענטשן האַבן זייער מורא געהאַט. edit</p>	<p>gehat.</p>	
<p>GEN 20:9 און אַבִּימֶלֶךְ הָאָט גֵּעֲרוּפֶן אֲבְרָהָמָען, און הָאָט צו אים געזאַגט: וואָס הָאָסטו אונדז געטאַן? און וואָס האָב איך געזינדיקט אַקעגן דיר, וואָס דו הָאָסט געבראַכט אויף מיר און אויף מיין קיניגרייך אַזאַ גרויסע זינד? מעשים וואָס ווערן נישט געטאַן, הָאָסטו געטאַן צו מיר. edit</p>	<p>GEN 20:9 un Avimelech hot gerufen Avrahamen, un hot tsu im gezogt: vos hostu undz geton? un vos hob ich gezindikt akegen dir, vos du host gebracht oif mir un oif main kinigraich aza groise zind? maisim vos veren nisht geton, hostu geton tsu mir.</p>	<p>GEN 20:9 Then Avimelech called Avraham, and said unto him, What hast thou done unto us? and how have I offended thee, that thou hast brought on me and on my mamlechah (<i>kingdom</i>) a chata'ah gedolah (<i>great sin</i>) ? thou hast done deeds unto me that ought not to be done.</p>
<p>GEN 20:10 און אַבִּימֶלֶךְ הָאָט געזאַגט צו אֲבְרָהָמָען: וואָס הָאָסטו איינגעזען, אַז דו הָאָסט געטאַן די דאַזיקע זאַך? edit</p>	<p>GEN 20:10 un Avimelech hot gezogt tsu Avrahamen: vos hostu ingezen, az du host geton di dozike zach?</p>	<p>GEN 20:10 And Avimelech said unto Avraham, What sawest thou, that thou hast done this thing?</p>
<p>GEN 20:11 הָאָט אֲבְרָהָם גֵּעֲזָאָגט: ווייל איך האָב געקלערט: פֶּאַר וואָר, קיין מורא פֶּאַר אַלְקִים איז נישטאַ אין דעם דאַזיקן אַרט, און זיי וועלן מיד הרגען פֶּון וועגן מיין ווייב. edit</p>	<p>GEN 20:11 hot Avraham gezogt: vail ich hob geklert: far vor, kein moire far Elokim iz nishto in dem doziken ort, un zei velen mich hrgen fun vegen main vaib.</p>	<p>GEN 20:11 And Avraham said, Because I thought, Surely the yirat Elohim is not in this place; and they will slay me on account of my isha.</p>
<p>GEN 20:12 און זי איז אויך אין דער אמתן מינע אַ שוועסטער, די טאַכטער פֶּון מיין פֶּאַטער, נאָר נישט די טאַכטער פֶּון מיין</p>	<p>GEN 20:12 un zi iz oich in der emesen maine a shvester, di tochter fun main foter, nor nisht di tochter fun main muter; derum iz zi mir gevoren far a</p>	<p>GEN 20:12 And yet indeed she is my achot; she is the bat avi, but not the bat immi; and she became my isha.</p>

<p>מוטער; דערום איז זי מיר געוואָרן פֿאַר אַ ווייב. edit</p>	<p>vaib.</p>	
<p>און עס איז געווען, אַז אלקים האָט מיד פֿאַרוואָגלט פֿון מיין פֿאַטערס הויז, האָב איך צו איר געזאָגט: דאָס זאָל זיין דיין חֶסֶד וואָס דו זאָלסט טאָן מיט מיר: אין איטלעכן אָרט, וואָס מיר וועלן אַהין קומען, זאָג אויף מיר: ער איז מייןער אַ ברודער. edit</p>	<p>GEN 20:13 un es iz geven, az Elokim hot mich farvoglt fun main foters hoiz, hob ich tsu ir gezogt: dos zol zain dain chesed vos du zolst ton mit mir: in itlechen ort, vos mir velen ahin kumen, zog oif mir: er iz meiner a bruder.</p>	<p>GEN 20:13 And it came to pass, when Elohim caused me to wander from my bais avi, that I said unto her, This is thy chesed which thou shalt show unto me; at every place where we shall come, say of me, He is achi.</p>
<p>האָט אַבִּימֶלֶךְ גענומען שאָף און רינדער, און קנעכט און דינסטן, און האָט געגעבן אַבֿרהָמען, און ער האָט אים אומגעקערט זיין ווייב שָׂרָהּ. edit</p>	<p>GEN 20:14 hot Avimelech genumen shof un rinder, un knecht un dinsten, un hot gegeben Avrahamen, un er hot im umgekert zain vaib Sarahen.</p>	<p>GEN 20:14 And Avimelech took tizon, and oxen, and avadim, and shfachot, and gave them unto Avraham, and restored to him Sarah his isha.</p>
<p>און אַבִּימֶלֶךְ האָט געזאָגט: אָט איז מיין לאַנד פֿאַר דיר; וווּ עס איז גוט אין דיינע אויגן, באַזעץ זיך. edit</p>	<p>GEN 20:15 un Avimelech hot gezogt: ot iz main land far dir; vu es iz gut in daine oigen, bazets zich.</p>	<p>GEN 20:15 And Avimelech said, Hinei, my land is before thee; dwell where it pleaseth thee.</p>
<p>און צו שָׂרָהּ האָט ער געזאָגט: אָט האָב איך געגעבן דיין ברודער טויזנט זילבערשטיק; זע, דאָס איז דיר אַ צודעק פֿאַר די אויגן אַקעגן אַלע וואָס מיט דיר; און</p>	<p>GEN 20:16 un tsu Sarahen hot er gezogt: ot hob ich gegeben dain bruder toizent zilbershtik; ze, dos iz dir a tsudek far di oigen akegen ale vos mit dir; un far alemen bistu gerechtfartikt.</p>	<p>GEN 20:16 And unto Sarah he said, Hinei, I have given thy brother a thousand pieces of kesef; hinei, it is to thee a kesut einayim (covering of the eyes, exoneration) , unto all that are with thee, and with all other;</p>

<p>פֿאַר אַלעמען ביסטו גערעכטפֿאַרטיקט. edit</p>		<p>thus she was vindicated.</p>
<p>און אַבְרָהָם הָאָט מתפלל געווען צו האַלקים, און אַלקים הָאָט געהיילט {רפא} אַבִּימֶלֶכְן, און זײַן ווייב, און זײַנע דינסטן, און זײַ האָבן געבאַרן. edit</p>	<p>GEN 20:17 un Avraham hot mispalel geven tsu HaElokim, un Elokim hot geheilt Avimelechen, un zain vaib, un zaine dinsten, un zei hoben geboren.</p>	<p>GEN 20:17 So Avraham davened unto Elohim: and Elohim healed Avimelech, and his isha, and his maidservants so that they bore children.</p>
<p>וואַרום פֿאַרשלאָסן הָאָט ה' געהאַט פֿאַרשלאָסן יעטוועדער טראַכט פֿון אַבִּימֶלֶכְס הויז פֿון וועגן שרה, אַבְרָהָםס ווייב. edit</p>	<p>GEN 20:18 vorem farshlosen hot Hashem gehat farshlosen yetveder tracht fun Avimelechs hoiz fun vegen Sarah, Avrahams vaib.</p>	<p>GEN 20:18 For HASHEM had fast closed up kol rechem (every womb) of the bais Avimelech, on account of Sarah Avraham's isha.</p>
<p>און ה' הָאָט געדאַכט אָן שרה, אַזוי ווי ער הָאָט געזאָגט, און ה' הָאָט געטאָן צו שרה אַזוי ווי ער הָאָט גערעדט. edit</p>	<p>GEN 21:1 un Hashem hot gedacht on Sarahen, azoi vi er hot gezogt, un Hashem hot geton tsu Sarahen azoi vi er hot geredt.</p>	<p>GEN 21:1 And HASHEM visited Sarah as He had said, and HASHEM did unto Sarah just as He had spoken.</p>
<p>און שרה איז טראַגעדיק געוואָרן, און הָאָט געבאַרן אַבְרָהָםס זון אויף זײַן עלטער, צו דער צײַט וואָס אַלקים הָאָט אים אָנגעזאָגט. edit</p>	<p>GEN 21:2 un Sarah iz trogedik gevoren, un hot geboren Avrahamen a zun oif zain elter, tsu der tsait vos Elokim hot im ongezogt.</p>	<p>GEN 21:2 For Sarah conceived, and bore Avraham ben in his old age, at the mo'ed (set time) of which Elohim had given promise unto him.</p>
<p>און אַבְרָהָם הָאָט גערופֿן דעם נאָמען פֿון זײַן זון וואָס</p>	<p>GEN 21:3 un Avraham hot gerufen dem nomen fun zain zun vos iz im geboren gevoren, vos Sarah</p>	<p>GEN 21:3 And Avraham called the shem of bno that was born unto him, whom Sarah bore to him,</p>

<p>איז אים געבאָרן געוואָרן, וואָס שרה האָט אים געבאָרן, edit יצחק.</p>	<p>hot im geboren, Yitzchak.</p>	<p>Yitzchak.</p>
<p>GEN 21:4 און אַבְרָהָם האָט געמלֶט זיין זון יצחקן צו אַכט טעג, אַזוי ווי אַלקים האָט אים באַפּוֹילן. edit</p>	<p>GEN 21:4 un Avraham hot gemalt zain zun Yitzchaken tsu acht teg, azoi vi Elokim hot im bafoilen.</p>	<p>GEN 21:4 And Avraham circumcised bno Yitzchak at age shemonat yamim, as Elohim had commanded him.</p>
<p>GEN 21:5 און אַבְרָהָם איז געווען הונדערט יאָר אַלט, ווען זיין זון יצחק איז אים געבאָרן געוואָרן. edit</p>	<p>GEN 21:5 un Avraham iz geven hundert yor alt, ven zain zun Yitzchak iz im geboren gevoren.</p>	<p>GEN 21:5 And Avraham was a hundred years old, when bno Yitzchak was born unto him.</p>
<p>GEN 21:6 און שרה האָט געזאָגט: אַ געלעכטער האָט מיר אַלקים געמאַכט; איטלעכער וואָס הערט עס, וועט לאַכן וועגן מיר. edit</p>	<p>GEN 21:6 un Sarah hot gezogt: a gelechter hot mir Elokim gemacht; itlecher vos hert es, vet lachen vegem mir.</p>	<p>GEN 21:6 And she said, Elohim hath brought me tzechok (<i>laughter</i>), so that all that hear yitzchak (<i>will laugh</i>) with me.</p>
<p>GEN 21:7 און זי האָט געזאָגט: ווער וואָלט געזאָגט אַבְרָהָם: שרה וועט קינדער זייגן? אַז איך וועל געבערן אַ זון אויף זיין עלטער? edit</p>	<p>GEN 21:7 un zi hot gezogt: ver volt gezogt Avrahamen: Sarah vet kinder zeigen? az ich vel geberem a zun oif zain elter?</p>	<p>GEN 21:7 And she said, Who would have said unto Avraham, that Sarah should nurse banim? for I have borne him ben in his old age.</p>
<p>GEN 21:8 און דאָס קינד איז געוואָקסן, און איז אַנטווינט געוואָרן, און אַבְרָהָם האָט געמאַכט אַ גרויסן מאַלצייט אין דעם טאָג וואָס יצחק איז</p>	<p>GEN 21:8 un dos kind iz gevaksen, un iz antvoint gevoren, un Avraham hot gemacht a groisen moltsait in dem tog vos Yitzchak iz antvoint gevoren.</p>	<p>GEN 21:8 And the yeled grew, and was weaned; and Avraham made a mishteh gadol the same day that Yitzchak was weaned.</p>

<p>edit אַנטווינט געוואָרן.</p>		
<p>GEN 21:9 און שָׂרָה הָאָט געזען דעם זון פֿון הָגָר דער מִצְרִית, וואָס זי הָאָט געבאָרן אַבְרָהָם, ווי ער הָאָט אַפּשפּעטן פֿון אים. edit</p>	<p>GEN 21:9 un Sarah hot gezen dem zun fun Hagar der mitsrit, vos zi hot geboren Avrahamen, vi er hot pshpeten fun im.</p>	<p>GEN 21:9 And Sarah saw the ben of Hagar the Egyptian, which she had borne unto Avraham, metzachek (<i>mocking, scoffing</i>).</p>
<p>GEN 21:10 און זי הָאָט געזאָגט צו אַבְרָהָם: טרײַב אַרויס די דאָזיקע דינסט און איר זון, וואָרום דער זון פֿון דער דאָזיקער דינסט וועט נישט ירשען מיט מיין זון, מיט יצחקן. edit</p>	<p>GEN 21:10 un zi hot gezogt tsu Avrahamen: traib arois di dozike dinst un ir zun, vorem der zun fun der doziker dinst vet nisht yrshen mit main zun, mit Yitzchaken.</p>	<p>GEN 21:10 Therefore she said unto Avraham, Cast out this bondwoman and her ben: for the ben of this bondwoman shall not be heir with beni (<i>my son</i>), even with Yitzchak.</p>
<p>GEN 21:11 און די זאך איז געווען זייער שלעכט אין די אויגן פֿון אַבְרָהָם פֿון וועגן זײַן זון. edit</p>	<p>GEN 21:11 un di zach iz geven zeyer shlecht in di oigen fun Avrahamen fun vegen zain zun.</p>	<p>GEN 21:11 And the thing was very grievous in the eyes of Avraham because of bno.</p>
<p>GEN 21:12 הָאָט אֱלֹהִים געזאָגט צו אַבְרָהָם: זאָל נישט שלעכט זײַן אין דײַנע אויגן איבער דעם ייִנגל, און איבער דער דינסט; אַלץ וואָס שָׂרָה זאָגט דיר, הער זיך אײַן צו איר קול, וואָרום אויף יצחקן וועט גערופֿן ווערן דײַן זאָמען. edit</p>	<p>GEN 21:12 hot Elokim gezogt tsu Avrahamen: zol nisht shlecht zain in daine oigen iber dem yingel, un iber der dinst; alts vos Sarah zogt dir, her zich ein tsu ir kol, vorem oif Yitzchaken vet gerufen veren dain zomen .</p>	<p>GEN 21:12 And Elohim said unto Avraham, Let it not be grievous in thy sight because of the na'ar, and because of thy bondwoman; in all that Sarah hath said unto thee, shema (<i>pay heed</i>) unto her voice; for in Yitzchak shall thy zera be called.</p>
<p>GEN 21:13 אָבער אויך דעם זון פֿון דער דינסט וועל איך מאַכן</p>	<p>GEN 21:13 ober oich dem zun fun der dinst vel ich machen far a folk, vail er iz dain zomen.</p>	<p>GEN 21:13 And also of the ben haamah will I make a nation, because he is thy zera.</p>

<p>פֶּאָר אַ פֶּאָלק, ווייל ער איז דיין זאַמען. edit</p>		
<p>האַט אַבְרָהָם זיך GEN 21:14 געפֿעדערט אין דער פֿרי, און ער האָט גענומען ברויט און אַ לאָגל וואַסער, און געגעבן צו הָגָר – אַרויפֿגעטאַן אויף איר אַקסל – און אויך דאָס קינד, און האָט זי אַוועקגעשיקט; און זי איז אַוועקגעגאַנגען, און האַט אומגעבלאַנדזשעט אין דעם מדבר פֿון באַר-שֶׁבַע. edit</p>	<p>GEN 21:14 hot Avraham zich gefedert in der peire, un er hot genumen broit un a logl vaser, un gegeben tsu Hagaren – aroi fgeton oif ir aksl – un oich dos kind, un hot zi avekgeshikt; un zi iz avekgegangen, un hot umgeblondzhet in dem midbar fun Beer-Sheva.</p>	<p>GEN 21:14 And Avraham rose up early in the boker, and took lechem, and a skin of mayim, and gave it unto Hagar, putting it on her shoulder, and the yeled, and sent her away; and she departed, and wandered in the midbar of Be'er-Sheva.</p>
<p>איז דאָס וואַסער GEN 21:15 אויסגעגאַנגען פֿון לאָגל, און זי האַט אַוועקגעוואַרפֿן דאָס קינד אונטער איינעם פֿון די ביימלעך, edit</p>	<p>GEN 21:15 iz dos vaser oisgegangen fun logl, un zi hot avekgevorfen dos kind unter einem fun di beimlech,</p>	<p>GEN 21:15 And the mayim in the skin was done, and she cast the yeled under one of the bushes.</p>
<p>און זי איז אַוועק און GEN 21:16 האַט זיך געזעצט אַקעגנאיבער פֶּאָר אַ בויגנשאַס ווייט, וואַרום זי האָט געזאַגט: לאָמִיד נישט זען ווי דאָס קינד שטאַרבט. און זי איז געזעסן אַקעגנאיבער, און האָט אויפֿגעהויבן איר קול און האָט געוויינט. edit</p>	<p>GEN 21:16 un zi iz avek un hot zich gezetst akegniber far a boignshos vait, vorem zi hot gezogt: lomich nisht zen vi dos kind shtarbt. un zi iz gezesen akegniber, un hot oifgehoiben ir kol un hot geveint.</p>	<p>GEN 21:16 And she went off, and sat down about a bowshot away: for she thought, Let me not see the mot hayeled. And she sat there nearby, and lifted up her voice, and wept.</p>

<p>הָאֵט אֱלֹקִים גַּעֲהֶרֶט GEN 21:17 דעם קול פֿון דעם ייִנגל, און דער מלאך פֿון ה' הָאֵט גערופֿן צו הָגָרן פֿון הימל, און הָאֵט צו איר געזאָגט: וואָס איז דיר, הָגָר? זאָלסט נישט מורא האָבן, וואָרום ה' הָאֵט צוגעהערט צו דעם קול פֿון דעם ייִנגל וווּ ער איז דאָרט. edit</p>	<p>GEN 21:17 hot Elokim gehert dem kol fun dem yingel, un der malech fun Hashem hot gerufen tsu Hagaren fun himel, un hot tsu ir gezogt: vos iz dir, Hagar? zolst nisht moire hoben, vorem Hashem hot tsugehert tsu dem kol fun dem yingel vu er iz dort.</p>	<p>GEN 21:17 And Elohim heard the voice of the na'ar; and the Malach Elohim called to Hagar out of Shomayim, and said unto her, Mah lach, Hagar? fear not; for Elohim hath heard the voice of the na'ar where he is.</p>
<p>שְׁטַי אױף, הײב אױף GEN 21:18 דעם ייִנגל, און האַלט אים צו מיט דיין האַנט; וואָרום פֿאַר אַ גרויס פֿאַלק וועל איך אים מאַכן. edit</p>	<p>GEN 21:18 shtei oif, heib oif dem yingel, un halt im tsu mit dain hant; vorem far a grois folk vel ich im machen.</p>	<p>GEN 21:18 Arise, lift up the na'ar, and hold him in thine yad; for I will make him a goy gadol.</p>
<p>און אֱלֹקִים הָאֵט GEN 21:19 אױפֿגעעפֿנט אירע אױגן, און זי הָאֵט דערזען אַ ברונעם וואַסער, און זי איז געגאַנגען און הָאֵט אָנגעפֿילט דעם לאָגל מיט וואַסער, און געגעבן טרינקען דעם ייִנגל. edit</p>	<p>GEN 21:19 un Elokim hot oifgeefent ire oigen, un zi hot derzen a brunem vaser, un zi iz gegangen un hot ongefilt dem logl mit vaser, un gegeben trinken dem yingel.</p>	<p>GEN 21:19 And Elohim opened her eyes, and she saw a be'er of mayim; and she went, and filled the skin with mayim, and gave the na'ar drink.</p>
<p>און אֱלֹקִים איז געווען GEN 21:20 מיטן ייִנגל, און ער איז אױפֿגעוואַקסן, און איז געזעסן אין מדבר, און איז געווען אַ בוֹיגנשיסער. edit</p>	<p>GEN 21:20 un Elokim iz geven miten yingel, un er iz oifgevaksen, un iz gezesen in midbar, un iz geven a boignshiser.</p>	<p>GEN 21:20 And Elohim was with the na'ar; and he grew, and dwelt in the midbar, and became a roveh keshet (<i>an archer</i>) .</p>

<p>און ער איז געזעסן אין GEN 21:21 מדבר פֿאַרן; און זײַן מוטער האַט אים גענומען אַ ווייב פֿון לאַנד מצרים. edit</p>	<p>GEN 21:21 un er iz gezesen in midbar Paran; un zain muter hot im genumen a vaib fun land Mitsrayim.</p>	<p>GEN 21:21 And he dwelt in the midbar of Paran: and his em got him an isha out of Eretz Mitzrayim.</p>
<p>און עס איז געווען אין GEN 21:22 יענער צײַט, האָט אַבִּימֶלֶךְ און פֿיכול דער האַר פֿון זײַן חיל געזאָגט צו אַבְרָהָם, אַזוי צו זאָגן: אַלקים איז מיט דיר אין אַלץ וואָס דו טוסט; edit</p>	<p>GEN 21:22 un es iz geven in yener tsait, hot Avimelech un pichul der Har fun zain cheil gezogt tsu Avrahamen, azoi tsu zogen: Elokim iz mit dir in alts vos du tust;</p>	<p>GEN 21:22 And it came to pass at that time, that Avimelech and Phichol the sar tz'va of his spoke unto Avraham, saying, Elohim is with thee in all that thou doest:</p>
<p>GEN 21:23 דערום שווער מיר דאָ אַצונד בײַ אַלקים, אויב דו וועסט פֿעלשן אָן מיר, אָדער אָן מײַן זון, אָדער אָן מײַן אײניקל; אַזוי ווי דער חֶסֶד וואָס איך האָב געטאָן מיט דיר, זאָלסטו טאָן מיט מיר, און מיט דעם לאַנד וואָס דו האָסט זיך אויפֿגעהאַלטן דרינען. edit</p>	<p>GEN 21:23 derum shver mir do atsund bai Elokim, oib du vest felshen on mir, oder on main zun, oder on main einikl; azoi vi der chesed vos ich hob geton mit dir, zolstu ton mit mir, un mit dem land vos du host zich oifgehalten drinen.</p>	<p>GEN 21:23 Now therefore swear unto me here before Elohim that thou wilt not deal falsely with me, nor with my child, nor with my descendant: but according to the chesed that I have showed thee, thou shalt do unto me, and to the eretz wherein thou hast sojourned.</p>
<p>GEN 21:24 האָט אַבְרָהָם געזאָגט: איך וועל שווערן. edit</p>	<p>GEN 21:24 hot Avraham gezogt: ich vel shveren.</p>	<p>GEN 21:24 And Avraham said, I will swear.</p>
<p>GEN 21:25 אָבער אַבְרָהָם האָט פֿאַרגעהאַלטן אַבִּימֶלֶךְ וועגן דעם ברונעם וואָסער, וואָס די קנעכט פֿון אַבִּימֶלֶךְ האָבן געגזלט. edit</p>	<p>GEN 21:25 ober Avraham hot forgehalten Avimelechen vegen dem brunem vaser, vos di knecht fun Avimelechen hoben gegzt.</p>	<p>GEN 21:25 And Avraham reproved Avimelech because of a be'er hamayim, which Avimelech's avadim had violently seized.</p>

<p>הָאָט אַבִּימֶלֶךְ גַּעזְאָגַט: GEN 21:26 איך ווייס נישט ווער עס האָט געטאַן די דאַזיקע זאַך; וואָרום נישט דו האָסט מיר צו מאַל דערציילט, און נישט איך האָב עס צו מאַל געהערט אַחוץ היינט. edit</p>	<p>GEN 21:26 hot Avimelech gezogt: ich veis nisht ver es hot geton di dozike zach; vorem nisht du host mir tsu mol dertseilt, un nisht ich hob es tsu mol gehert achuts haint.</p>	<p>GEN 21:26 And Avimelech said, I know not who hath done this thing; neither didst thou tell me, neither yet heard I of it, but today.</p>
<p>הָאָט אַבְרָהָם גַּענוּמֶען שאָף און רינדער, און געגעבן אַבִּימֶלֶכֶן, און זיי האָבן ביידע געשלאָסן {כרת} אַ בְּרִית. edit</p>	<p>GEN 21:27 hot Avraham genumen shof un rinder, un gegeben Avimelechen, un zeï hoben beide geshlosen a bris.</p>	<p>GEN 21:27 And Avraham took tzon and oxen, and gave them unto Avimelech; and both of them made a brit.</p>
<p>און אַבְרָהָם האָט אַוועקגעשטעלט זיבן לעמער פֿון די שאָף באַזונדער. edit</p>	<p>GEN 21:28 un Avraham hot avekgeshtelt ziben lemer fun di shof bazunder.</p>	<p>GEN 21:28 And Avraham set apart seven ewe lambs of the tzon by themselves.</p>
<p>הָאָט אַבִּימֶלֶךְ גַּעזְאָגַט צו אַבְרָהָמֶען: וואָס זיינען די דאַזיקע לעמער, וואָס דו האַסט אַוועקגעשטעלט באַזונדער? edit</p>	<p>GEN 21:29 hot Avimelech gezogt tsu Avrahamen: vos zainen di dozike lemer, vos du host avekgeshtelt bazunder?</p>	<p>GEN 21:29 And Avimelech said unto Avraham, What mean these seven ewe lambs which thou hast set apart by themselves?</p>
<p>הָאָט ער גַּעזְאָגַט: פֿאַר וואָר, די זיבן לעמער מוסטו נעמען פֿון מיין האַנט, כדי דאַס זאל מיר זיין צום עדות, אַז איך האָב געגראָבן דעם דאַזיקן ברונעם. edit</p>	<p>GEN 21:30 hot er gezogt: far vor, di ziben lemer mustu nemen fun main hant, kedei dos zol mir zain tsum eides, az ich hob gegrogen dem doziken brunem.</p>	<p>GEN 21:30 And he said, For these sheva ewe lambs shalt thou accept of my hand, that they may be a witness unto me, that I have dug this well.</p>
<p>דערום האָט מען גערופֿן GEN 21:31</p>	<p>GEN 21:31 derum hot men gerufen</p>	<p>GEN 21:31 Therefore he called that</p>

<p>יענעם אָרט באַר-שָׁבַע, ווייל דאָרטן האָבן זיי ביידע זיך געגעבן אַ שבועה. edit</p>	<p>yenem ort Beer-Sheva, vail dorten hoben zeı beide zich gegeben a shvue.</p>	<p>place Be'er-Sheva; because there they swore an oath both of them.</p>
<p>GEN 21:32 אזוי האָבן זיי געשלאָסן {כרת} אַ בְּרִית אין באַר-שָׁבַע; און אַבִּימֶלֶךְ און פִּיכּוֹל דער האָר פֿון זײַן חיל זײַנען אויפֿגעשטאַנען, און האָבן זיך אומגעקערט אין לאַנד פֿון די פֿלשתיים. edit</p>	<p>GEN 21:32 azoi hoben zeı geshlosen a bris in Beer-Sheva; un Avimelech un pichul der Har fun zain cheil zainen oifgeshtanen, un hoben zich umgekert in land fun di Peleshetim.</p>	<p>GEN 21:32 Thus they made a brit at Be'er-Sheva: then Avimelech rose up, and Phichol the sar tzeva of his, and they returned into erez Pelishtim.</p>
<p>GEN 21:33 און ער האָט געפֿלאַנצט אַ טאַמאַריסקנבוים אין באַר-שָׁבַע, און האָט דאָרטן גערופֿן צו דעם נאָמען פֿון ה', דעם אייביקן ג-ט. edit</p>	<p>GEN 21:33 un er hot geflantst a tamarisknboim in Beer-Sheva, un hot dorten gerufen tsu dem nomen fun Hashem, dem eibiken G-t.</p>	<p>GEN 21:33 And Avraham planted an eshel (<i>tamarisk tree</i>) in Be'er-Sheva, and called there on the Shem of HASHEM El Olam.</p>
<p>GEN 21:34 און אַבְרָהָם האָט זיך אויפֿגעהאַלטן אין לאַנד פֿון די פֿלשתיים פֿיל טעג. edit</p>	<p>GEN 21:34 un Avraham hot zich oifgehalten in land fun di Peleshetim fil teg.</p>	<p>GEN 21:34 And Avraham sojourned in erez Pelishtim yamim rabbim.</p>
<p>GEN 22:1 און עס איז געווען נאָך די דאָזיקע געשעענישן, האָט האַלְקִים געפרוּווט אַבְרָהָם, און האָט צו אים געזאָגט: אַבְרָהָם! האָט ער געענטפֿערט: דאָ בין איך. edit</p>	<p>GEN 22:1 un es iz geven noch di dozike gesheenishen, hot HaElokim gepruvet Avrahamen, un hot tsu im gezogt: Avraham! hot er geentfert: do bin ich.</p>	<p>GEN 22:1 And it came to pass after these things, that G-d did test Avraham, and said unto him, Avraham: and he said, Hineini (<i>Behold, here I am</i>) .</p>
<p>GEN 22:2 האָט ער געזאָגט: נעם דיין זון, דיין איינאיינציקן,</p>	<p>GEN 22:2 hot er gezogt: nem dain zun, dain eineintsiken, vos du host lib, Yitzchaken, un gei dir</p>	<p>GEN 22:2 And He said, Take now thy son, thine ben yachid (<i>only son</i>) Yitzchak, whom thou</p>

<p>וואָס דו האָסט ליב, יצחקן, און גיי דיר קיין לאַנד מוֹרְיָה, און ברענג אים אויף דאָרטן פֿאַר אַ בראַנדאָפֿפֿער {עֵלֶה} אויף איינעם פֿון די בערג וואָס איך וועל דיר זאָגן. edit</p>	<p>kein land Moriyah, un breng im oif dorten far a brandopfer oif einem fun di berg vos ich vel dir zogen.</p>	<p>lovest, and get thee into eretz Moriyah; and offer him there for a burnt offering upon one of the mountains which I will tell thee of.</p>
<p>GEN 22:3 האָט אַבְרָהָם זיך געפֿעדערט אין דער פֿרי, און ער האָט אָנגעזאָטלט זיין אייזל, און גענומען מיט זיך זיינע צוויי יונגען, און זיין זון יצחקן; און ער האָט צעהאַקט דאָס האָלץ פֿאַרן בראַנדאָפֿפֿער {עֵלֶה}, און ער איז אויפֿגעשטאַנען, און איז געגאַנגען צו דעם אָרט וואָס האַלקים האָט אים געזאָגט. edit</p>	<p>GEN 22:3 hot Avraham zich gefedert in der peire, un er hot ongezotlt zain eizl, un genumen mit zich zaine tsvei yungen, un zain zun Yitzchaken; un er hot tsehakt dos holts faran brandopfer, un er iz oifgeshtanen, un iz gegangen tsu dem ort vos HaElokim hot im gezogt.</p>	<p>GEN 22:3 And Avraham rose up early in the morning, and saddled his donkey, and took two of his servants with him, and Yitzchak his son, and cut the wood for the burnt offering, and rose up, and went unto the place of which G-d had told him.</p>
<p>GEN 22:4 אין דעם דריטן טאָג האַט אַבְרָהָם אויפֿגעהויבן זיינע אויגן, און האָט דערזען דעם אָרט פֿון ווייטן. edit</p>	<p>GEN 22:4 in dem driten tog hot Avraham oifgehoiben zaine oigen, un hot derzen dem ort fun veiten.</p>	<p>GEN 22:4 Then on Yom HaShlishi Avraham lifted up his eyes, and saw the place afar off.</p>
<p>GEN 22:5 און אַבְרָהָם האָט געזאָגט צו זיינע יונגען: בלייבט אייד דאָ מיטן אייזל, און איך און דער יינגל וועלן גיין ביז אַהין, און מיר וועלן זיך בוקן, און זיך אומקערן צו אייך. edit</p>	<p>GEN 22:5 un Avraham hot gezogt tsu zaine yungen: blaiht ich do miten eizl, un ich un der yingel velen gein biz ahin, un mir velen zich buken, un zich umkeren tsu ich.</p>	<p>GEN 22:5 And Avraham said unto his servants, Abide ye here with the donkey; and I and the young man will go over there and nishtachaveh (we will worship) and we will come back again to you.</p>

<p>און אַבְרָהָם הָאָט GEN 22:6 גענומען דאָס האָלץ פֿאַרן בראַנדאָפֿפֿער {עֲלֵה}, און אַרויפֿגעטאַן אויף זײַן זון יצחק, און ער האָט גענומען אין זײַן האַנט דאָס פֿײַער און דעם שלאַכטמעסער, און זיי זײַנען ביידע געגאַנגען בײַנאַנד. edit</p>	<p>GEN 22:6 un Avraham hot genumen dos holts faran brandopfer, un aroifgeton oif zain zun Yitzchaken, un er hot genumen in zain hant dos faier un dem shlachtmeser, un ze zainen beide gegangen bainand.</p>	<p>GEN 22:6 And Avraham took atzei haolah (<i>the wood of the burnt offering</i>), and laid it upon Yitzchak his son; and he took the eish (<i>fire</i>) in his hand, and a knife; and they went both of them together.</p>
<p>GEN 22:7 האָט יצחק זיך אַפֿגערופֿן צו זײַן פֿאַטער אַבְרָהָם, און האָט געזאָגט: מײַן פֿאַטער! האָט ער געענטפֿערט: דאָ בין איך, מײַן זון. האָט ער געזאָגט: אָט איז דאָס פֿײַער און דאָס האָלץ, און וווּ איז דאָס לאַם {שֶׁה} פֿאַר אַ בראַנדאָפֿפֿער {עֲלֵה} ? edit</p>	<p>GEN 22:7 hot Yitzchak zich opgerufen tsu zain foter Avrahamen, un hot gezogt: main foter! hot er geentfert: do bin ich, main zun. hot er gezogt: ot iz dos faier un dos holts, un vu iz dos lam far a brandopfer ?</p>	<p>GEN 22:7 And Yitzchak spoke unto Avraham his father, and said, Avi (<i>My father</i>): and he said, Hineini, beni (<i>Here am I, my son</i>). And he said, Hinei, the eish (<i>fire</i>) and the wood: but where is the seh (<i>lamb</i>) for a burnt offering?</p>
<p>GEN 22:8 האָט אַבְרָהָם געזאָגט: אַלְקִים וועט זיך שוין זען אַ לאַם פֿאַר אַ בראַנדאָפֿפֿער {עֲלֵה}, מײַן זון. און זיי זײַנען ביידע געגאַנגען בײַנאַנד. edit</p>	<p>GEN 22:8 hot Avraham gezogt: Elokim vet zich shoin zen a lam far a brandopfer, main zun. un zei zainen beide gegangen bainand.</p>	<p>GEN 22:8 And Avraham said, My son, G-d will provide Himself a seh (<i>lamb</i>) for a burnt offering: so they went both of them together.</p>
<p>GEN 22:9 און זיי זײַנען געקומען צו דעם אָרט וואָס האַלְקִים האָט אָים געזאָגט; און אַבְרָהָם האָט</p>	<p>GEN 22:9 un ze zainen gekumen tsu dem ort vos HaElokim hot im gezogt; un Avraham hot dorten geboit a mizbeyeach, un</p>	<p>GEN 22:9 And they came to the place which G-d had told him of; and Avraham built a mizbe'ach there, and laid the</p>

<p>דאָרטן געבויט אַ מזבח, און האַט אויסגעלייגט דאָס האָלץ, און ער האָט געבונדן {עֶקְדָּה} זיין זון יצחק, און אים אַרויפֿגעטאַן אויפֿן מזבח, איבערן האָלץ. edit</p>	<p>hot oisgeleigt dos holts, un er hot gebunden zain zun Yitzchaken, un im aroifgeton oifen mizbeyeche, iberen holts.</p>	<p>wood in order, and made the akedah (binding) of Yitzchak his son, and laid him on the mizbe'ach upon the wood.</p>
<p>GEN 22:10 און אַבְרָהָם האָט אויסגעשטרעקט זיין האַנט, און האָט גענומען דעם שלאַכטמעסער צו שעכטן זיין זון. edit</p>	<p>GEN 22:10 un Avraham hot oisgeshtrekt zain hant, un hot genumen dem shlachtmeser tsu shechten zain zun.</p>	<p>GEN 22:10 And Avraham stretched forth his hand, and took the knife to slay his son.</p>
<p>GEN 22:11 האָט דער מלאַך פֿון ה' גערופֿן צו אים פֿון הימל, און האַט געזאָגט: אַבְרָהָם! אַבְרָהָם! האָט ער געענטפֿערט: דאָ בין איך. edit</p>	<p>GEN 22:11 hot der malech fun Hashem gerufen tsu im fun himel, un hot gezogt: Avraham! Avraham! hot er geentfert: do bin ich.</p>	<p>GEN 22:11 And the Malach HASHEM called unto him out of Shomayim, and said, Avraham, Avraham: and he said, Hineini.</p>
<p>GEN 22:12 האָט ער געזאָגט: זאַלסט נישט אויסשטרעקן דיין האַנט אויפֿן ייִנגל, און זאַלסט אים גאַרנישט טאָן; וואָרום אַצונד ווייס איך אַז דו ביסט אַ ירא אַלקים, אַז דו האַסט נישט פֿאַרמיטן דיין זון, דיין איינאַינציקן, פֿון מיר. edit</p>	<p>GEN 22:12 hot er gezogt: zolst nisht oisshtreken dain hant oifen yingel, un zolst im gornisht ton; vorem atsund veis ich az du bist a yore Elokim, az du host nisht farmiten dain zun, dain eineintsiken, fun mir.</p>	<p>GEN 22:12 And he said, Lay not thine hand upon the young man, neither do thou any thing unto him: for now I know that thou fearest G-d, seeing thou hast not withheld thy son, thine ben yachid from Me.</p>
<p>GEN 22:13 האָט אַבְרָהָם אויפֿגעהויבן זיינע אויגן, און</p>	<p>GEN 22:13 hot Avraham oifgehoiben zaine oigen, un hot derzen ersht hinten hot a vider zich ingedreit</p>	<p>GEN 22:13 And Avraham lifted up his eyes, and looked, and hinei behind him a ram caught in a</p>

<p>הָאֵט דֵּרזען ערשט הינטן הָאֵט אַ ווידער זיך איינגעדרייט אין אַ געצווייג מיט זיינע הערנער. איז אברהם געגאנגען, און האָט גענומען דעם ווידער, און האָט אים אויפגעבראַכט פֿאַר אַ בראַנדאָפֿער {עלה} אַנשטאַט זיין זון. edit</p>	<p>in a getsvaig mit zaine herner. iz Avraham gegangen, un hot genumen dem vider, un hot im oifgebracht far a brandopfer anshtot zain zun.</p>	<p>thicket by his horns: and Avraham went and took the ram, and offered him up for a burnt offering TAKHAT <i>(instead of)</i> his son.</p>
<p>GEN 22:14 און אברהם האָט גערופֿן דעם נאָמען פֿון יענעם אָרט ה' - יִרְאָה; אזוי ווי עס ווערט נאָך היינט געזאָגט: אויף דעם באַרג פֿון ה' וואו ווערט געזען ווערן. edit</p>	<p>GEN 22:14 un Avraham hot gerufen dem nomen fun yenem ort Hashem-ireh; azoi vi es vert noch haint gezogt: oif dem barg fun Hashem vu vert gezen veren.</p>	<p>GEN 22:14 And Avraham called the name of that place HASHEM Yireh: as it is said to this day, In the mount of HASHEM it shall be provided.</p>
<p>GEN 22:15 און דער מלאך פֿון ה' הָאֵט גערופֿן צו אברהמען אַ צווייט מאל פֿון הימל, edit</p>	<p>GEN 22:15 un der malech fun Hashem hot gerufen tsu Avrahamen a tsveit mol fun himel,</p>	<p>GEN 22:15 And the Malach HASHEM called unto Avraham out of Shomayim the second time,</p>
<p>GEN 22:16 און האָט געזאָגט: איד שווער ביי זיך, זאָגט ה', אַז ווייל דו האָסט געטאָן די דאָזיקע זאַך, און האָסט נישט פֿאַרמיטן דיין זון, דיין איינאיינציקן, edit</p>	<p>GEN 22:16 un hot gezogt: ich shver bai zich, zogt Hashem, az vail du host geton di dozike zach, un host nisht farmiten dain zun, dain eineintsiken,</p>	<p>GEN 22:16 And said, By Myself have I sworn, saith HASHEM , for because thou hast done this thing, and hast not withheld thy son, thine ben yachid:</p>
<p>GEN 22:17 איז, בענטשן וועל איד דיך בענטשן, און מערן וועל</p>	<p>GEN 22:17 iz, bentshen vel ich dich bentshen, un meren vel ich meren dain zomen azoi vi di</p>	<p>GEN 22:17 That in blessing I will bless thee, and in multiplying I will multiply thy zera as the</p>

<p>איך מערן דיין זאָמען אַזוי ווי די שטערן פֿון הימל, און אַזוי ווי דער זאָמד וואָס אויפֿן ברעג פֿון ים; און דיין זאָמען וועט אַרבן דעם טויער פֿון זיינע פֿיינט. edit</p>	<p>shteren fun himel, un azoi vi der zamd vos oifen breg fun yam; un dain zomen vet arben dem toier fun zaine faint.</p>	<p>stars of the skies, and as the sand which is upon the sea shore; and thy zera shall possess the gate of his enemies;</p>
<p>GEN 22:18 און בענטשן וועלן זיך מיט דיין זאָמען אַלע פֿעלקער פֿון דער ערד, דערפֿאַר וואָס דו האָסט צוגעהערט צו מיין קול. edit</p>	<p>GEN 22:18 un bentshen velen zich mit dain zomen ale felker fun der erd, derfar vos du host tsugehert tsu main kol.</p>	<p>GEN 22:18 And in thy zera shall kol goyei ha'aretz be blessed; because thou hast obeyed My voice.</p>
<p>GEN 22:19 און אַברהם האָט זיך אומגעקערט צו זיינע יונגען, און זיי זיינען אויפֿגעשטאַנען, און זיינען געגאַנגען ביינאַנד קייַן באַר-שֶׁבַע. און אַברהם איז געבליבן אין באַר-שֶׁבַע. edit</p>	<p>GEN 22:19 un Avraham hot zich umgekert tsu zaine yungen, un zei zainen oifgeshtanen, un zainen gegangen bainand kein Beer-Sheva. un Avraham iz gebliben in Beer-Sheva.</p>	<p>GEN 22:19 So Avraham returned unto his servants, and they rose up and went together to Be'er- Sheva; and Avraham dwelt at Be'er-Sheva.</p>
<p>GEN 22:20 און עס איז געווען נאָך די דאָזיקע געשעענישן, איז אַנגעזאַגט געוואָרן אַברהמען, אַזוי צו זאָגן: זע, מלכה, זי אויך האָט געבאָרן זין צו דיין ברודער נַחֹרָן. edit</p>	<p>GEN 22:20 un es iz geven noch di dozike gesheenishen, iz ongezogt gevoren Avrahamen, azoi tsu zogen: ze, Milcah, zi oich hot geboren zin tsu dain bruder Nachoren:</p>	<p>GEN 22:20 And it came to pass after these things, that it was told Avraham, saying, Hinei, Milcah, she hath also born children unto thy brother Nachor;</p>
<p>GEN 22:21 עוץ זיין בכור, און בוז זיין ברודער, און קמואל דעם פֿאַטער פֿון אַרם, edit</p>	<p>GEN 22:21 Utz zain bchor, un Buz zain bruder, un Kemuel dem foter fun Aram,</p>	<p>GEN 22:21 Utz his bechor (<i>firstborn</i>) , and Buz his brother, and Kemuel the father of Aram,</p>

<p>און כְּשָׁדוֹן, און חֲזוֹן, און GEN 22:22 פִּלְדָּשׁוֹן, און יִדְלָפֹן, און בתואלן. edit</p>	<p>GEN 22:22 un Keseden, un chazun, un Pildashen, un Yidlaphen, un Betuelen.</p>	<p>GEN 22:22 And Kesed, and Chazo, and Pildash, and Yidlaph, and Betuel.</p>
<p>און בתואל האט GEN 22:23 געבאָרן רבקהן. די דאָזיקע אַכט האָט מִלְכָּה געבאָרן צו נַחֹר, אַבְרָהָם ברודער. edit</p>	<p>GEN 22:23 un Betuel hot geboren Rivkahren. di dozike acht hot Milcah geboren tsu Nachor, Avrahams bruder.</p>	<p>GEN 22:23 And Betuel fathered Rivkah: these eight Milcah did bear to Nachor, Avraham's brother.</p>
<p>און זיין קעפסווייב וואָס GEN 22:24 איר נאָמען איז געווען רֵאוּמָה, זי אויך האָט געבאָרן טַבַּחַן, און גַּחְמֵעַן, און תַּחֲשׁוּן, און מַעֲכָהן. edit</p>	<p>GEN 22:24 un zain kepsvaib vos ir nomen iz geven Reumah, zi oich hot geboren Tevachen, un Gachamen, un Tachashen, un Maachahen.</p>	<p>GEN 22:24 And his pilegesh, whose name was Reumah, she bare also Tevach, and Gacham, and Tachash, and Maachah.</p>
<p>און דאָס לעבן פֿון שָׂרָה GEN 23:1 איז געווען הונדערט און זיבן יאָר און צוואַנציק יאָר; דאָס זיינען געווען די יאָרן פֿון שָׂרָהס לעבן. edit</p>	<p>GEN 23:1 un dos leben fun Sarahen iz geven hundert un ziben yor un tsvantsik yor; dos zainen geven di yoren fun Sarahs leben.</p>	<p>GEN 23:1 And Sarah was an hundred and seven and twenty shanah old: these were the shnei chayyai Sarah.</p>
<p>און שָׂרָה איז געשטאָרבן GEN 23:2 אין קרית-אַרבע, דאָס איז חֶבְרוֹן, אין לאַנד כְּנָעַן. און אַבְרָהָם איז געקומען צו קלאָגן אויף שָׂרָה און זי צו באַוויינען. edit</p>	<p>GEN 23:2 un Sarah iz geshtorben in Kiryat-Arba, dos iz Chevron, in land Kenaan. un Avraham iz gekumen tsu klogen oif Sarahen un zi tsu baveinen.</p>	<p>GEN 23:2 And Sarah died in Kiryat- Arba; the same is Chevron in eretz Kena'an: and Avraham came to mourn for Sarah, and to weep for her.</p>
<p>און אַבְרָהָם איז GEN 23:3 אויפֿגעשטאַנען פֿון פֿאַר זיין טויטן, און ער האָט גערעדט</p>	<p>GEN 23:3 un Avraham iz oifgeshtanen fun far zain toiten, un er hot geredt tsu di kinder fun Chet, azoi tsu zogen:</p>	<p>GEN 23:3 And Avraham stood up from before his dead, and spoke unto the bnei Chet, saying,</p>

<p>צו די קינדער פֿון חַת, אַזוי צו זאָגן: edit</p>		
<p>אַ פֿרעמדער אָבער אַ GEN 23:4 תּוֹשֵׁב בֵּין אִיךְ בֵּי אִיךְ, גִּיט מִיר אַ קֶבֶר-אֵיגְנוּסוֹם בֵּי אִיךְ, און אִיךְ וועל באַגראָבן מײַן טױטן פֿון פֿאַר מִיר. edit</p>	<p>GEN 23:4 a fremder ober a tushb bin ich bai ich, git mir a keyver-eigentum bai ich, un ich vel bagroben main toiten fun far mir.</p>	<p>GEN 23:4 I am a ger and a sojourner with you: give me an achuzzah (possession) of a kever with you, that I may bury my dead out of my sight.</p>
<p>GEN 23:5 האָבן די קינדער פֿון חַת געענטפֿערט אַבְרָהָמֶען, אים אַזוי צו זאָגן: edit</p>	<p>GEN 23:5 hoben di kinder fun Chet geentfert Avrahamen, im azoi tsu zogen:</p>	<p>GEN 23:5 And the bnei Chet answered Avraham, saying unto him,</p>
<p>GEN 23:6 הֵר אֹנֵדוּ צו, מײַן הָאָר, אַ ג-טלעכער פֿירשט ביסטו צווישן אֹנֵדוּ; אין דעם געקליבנסטן פֿון אֹנֵדזערע קֶבֶרִים באַגראָב דײַן טױטן; קײנער פֿון אֹנֵדוּ וועט נישט פֿאַרמײַדן זײַן קֶבֶר פֿון דײַר, אויף צו באַגראָבן דײַן טױטן. edit</p>	<p>GEN 23:6 her undz tsu, main Har, a G-tlecher firisht bistu tsvishen undz; in dem geklibnsten fun undzere kvorim bagrob dain toiten; keiner fun undz vet nisht farmaiden zain keyver fun dir, oif tsu bagroben dain toiten.</p>	<p>GEN 23:6 Hear us, adoni: thou art a nasi Elohim among us; in the choice of kevareinu bury thy dead; none of us shall withhold from thee his kever, that thou mayest bury thy dead.</p>
<p>GEN 23:7 איז אַבְרָהָם אויפֿגעשטאַנען, און האָט זיך געבוקט צו דעם פֿאַלק פֿון לַאֲנָד, צו די קינדער פֿון חַת. edit</p>	<p>GEN 23:7 iz Avraham oifgeshtanen, un hot zich gebukt tsu dem folk fun land, tsu di kinder fun Chet.</p>	<p>GEN 23:7 And Avraham stood up, and bowed himself to the am ha'aretz, even to the bnei Chet.</p>
<p>GEN 23:8 און ער האָט צו זיי גערעדט, אַזוי צו זאָגן: אויב עס איז אַייער ווילן צו</p>	<p>GEN 23:8 un er hot tsu zei geredt, azoi tsu zogen: oib es iz ier vilen tsu bagroben main toiten fun far mir, hert mich tsu, un</p>	<p>GEN 23:8 And he spoke to them, saying, If it be your nefesh (will) that I should bury my dead out of my sight; hear me,</p>

<p>באַגראָבן מיין טויטן פֿון פֿאַר מיר, הערט מיך צו, און בעט פֿאַר מיר ביי עפֿרוֹן דעם זון פֿון צוחרן, edit</p>	<p>bet far mir bai Ephron dem zun fun Yetzocharen,</p>	<p>and intercede for me to Ephron ben Tzochar,</p>
<p>GEN 23:9 ער זאל מיר געבן די הייל פֿון מכפֿלה וואָס געהערט צו אים, וואָס אין עק פֿון זיין פֿעלד; אין פֿולן געלט זאל ער עס מיר געבן צווישן אייך פֿאַר אַ קבר-אייגנטום. edit</p>	<p>GEN 23:9 er zol mir geben di heil fun Machpelah vos gehert tsu im, vos in ek fun zain feld; in fulen gelt zol er es mir geben tsvishen ich far a keyver- eigentum.</p>	<p>GEN 23:9 That he may give me the cave of Machpelah, which he hath, which is in the end of his sadeh; for the kesef maleh (full price) he shall give it me for an achuzzah (possession) of a kever amongst you.</p>
<p>GEN 23:10 און עפֿרוֹן איז געזעסן צווישן די קינדער פֿון חת; האַט עפֿרוֹן דער חתי געענטפֿערט אברהמען אין די אויערן פֿון די קינדער פֿון חת, פֿאַר אַלע איינגייער אין דעם טויער פֿון זיין שטאַט, אַזוי צו זאָגן: edit</p>	<p>GEN 23:10 un Ephron iz gezesen tsvishen di kinder fun Chet; hot Ephron der Chitti geentfert Avrahamen in di oieren fun di kinder fun Chet, far ale ingeyer in dem toier fun zain shtot, azoi tsu zogen:</p>	<p>GEN 23:10 And Ephron dwelt among the bnei Chet: and Ephron the Chitti answered Avraham in the hearing of the bnei Chet, even of all that went in at the sha'ar of his city, saying,</p>
<p>GEN 23:11 ניין, מיין האַר, הער מיך צו: דאָס פֿעלד שענק איך דיר, אויך די הייל וואָס דרינען שענק איך דיר; פֿאַר די אויגן פֿון די קינדער פֿון מיין פֿאַלק שענק איך עס דיר; באַגראָב דיין טויטן. edit</p>	<p>GEN 23:11 nain, main Har, her mich tsu: dos feld shenk ich dir, oich di heil vos drinen shenk ich dir; far di oigen fun di kinder fun main folk shenk ich es dir; bagrob dain toiten.</p>	<p>GEN 23:11 Lo, adoni, hear me; the sadeh give I thee, and the cave that is therein, I give it thee; in the presence of the bnei ammi give I it thee; bury thy dead.</p>
<p>GEN 23:12 האָט אברהם זיך</p>	<p>GEN 23:12 hot Avraham zich gebukt far dem folk fun land,</p>	<p>GEN 23:12 And Avraham bowed down himself before the am</p>

<p>געבוקט פֿאַר דעם פֿאַלק פֿון לאַנד, edit</p>		<p>ha'aretz.</p>
<p>און ער האָט גערעדט צו עֶפְרוֹנֶן אין די אויערן פֿון דעם פֿאַלק פֿון לאַנד, אַזוי צו זאָגן: ווען דו וואַלסט מיך נאָר צוהערן! איך גיב דאָס געלט פֿאַרן פֿעלד, נעם עס פֿון מיר, און איך וועל דאָרטן באַגראָבן מיין טויטן. edit</p>	<p>GEN 23:13 un er hot geredt tsu eefrunen in di oieren fun dem folk fun land, azoi tsu zogen: ven du volst mich nor tsuheren! ich gib dos gelt faran feld, nem es fun mir, un ich vel dorten bagroben main toiten.</p>	<p>GEN 23:13 And he spoke unto Ephron in the hearing of the am ha'aretz, saying, But if thou wilt give it, now, hear me; I will give thee kesef for the sadeh; accept it from me, and I will bury my dead there.</p>
<p>האָט עֶפְרוֹן געענטפֿערט אַבְרָהָמֶען, אים אַזוי צו זאָגן: edit</p>	<p>GEN 23:14 hot Ephron geentfert Avrahamen, im azoi tsu zogen:</p>	<p>GEN 23:14 And Ephron answered Avraham, saying unto him,</p>
<p>הער מיך צו, מיין האָר, לאַנד אין פֿיר הונדערט שֶקֶל זילבער, וואָס איז דאָס צווישן מיר און צווישן דיר? און דיין טויטן באַגראָב. edit</p>	<p>GEN 23:15 her mich tsu, main Har, land in fir hundred shekl zilber, vos iz dos tsvishen mir un tsvishen dir? un dain toiten bagrob.</p>	<p>GEN 23:15 Pay heed, adoni, unto me; the land is worth four hundred shekels of kesef; what is that between me and thee? bury therefore thy dead.</p>
<p>האָט אַבְרָהָם צוגעהערט צו עֶפְרוֹנֶען, און אַבְרָהָם האָט אָפּגעוויגן עֶפְרוֹנֶען דאָס זילבער, וואָס ער האָט געזאָגט אין די אויערן פֿון די קינדער פֿון חֵת, פֿיר הונדערט שֶקֶל זילבער, גאַנגבאַר ביים סוּחַר. edit</p>	<p>GEN 23:16 hot Avraham tsugehert tsu eefrunen, un Avraham hot opgevoigen eefrunen dos zilber, vos er hot gezogt in di oieren fun di kinder fun Chet, fir hundred shekl zilber, gangbar baim soicher.</p>	<p>GEN 23:16 And Avraham paid heed unto Ephron; and Avraham weighed to Ephron the kesef, which he had named in the hearing of the bnei Chet four hundred shekels of kesef, according to current merchant value.</p>

<p>GEN 23:17 אַזוי איז געבליבן דאָס פֿעלד פֿון עֶפְרוֹנֶען, וואָס איז מִכְפֵּלָה, וואָס פֿאַר מַמְרֵא, דאָס פֿעלד מיט דער הייל וואָס דרינען, און אַלע ביימער וואָס אויפֿן פֿעלד, וואָס איז זיין גאַנצן געמאַרק רונד אַרום, edit</p>	<p>GEN 23:17 azoi iz gebliben dos feld fun eefrunen, vos in Machpelah, vos far Mamre, dos feld mit der heil vos drinen, un ale beimer vos oifen feld, vos in zain gantsen gemark rund arum,</p>	<p>GEN 23:17 And the sadeh of Ephron which was in Machpelah, which was near Mamre, the sadeh, and the cave which was therein, and all the trees that were in the sadeh, that were in all the borders round about, were deeded</p>
<p>GEN 23:18 דער איינקויף פֿון אַבְרָהָמֶען, פֿאַר די אויגן פֿון די קינדער פֿון חֵת, פֿאַר אַלע איינגייער אין דעם טויער פֿון זיין שטאָט. edit</p>	<p>GEN 23:18 der inkoif fun Avrahamen, far di oigen fun di kinder fun Chet, far ale ingeyer in dem toier fun zain shtot.</p>	<p>GEN 23:18 Unto Avraham for a property in the presence of the bnei Chet, before all that went in at the sha'ar of his city.</p>
<p>GEN 23:19 און דערנאָך האָט אַבְרָהָם באַגראָבן זיין ווייב שרהן אין דער הייל פֿון דעם פֿעלד פֿון מִכְפֵּלָה פֿאַר מַמְרֵא, דאָס איז חֶבְרוֹן, אין לאַנד כְּנַעַן. edit</p>	<p>GEN 23:19 un dernoich hot Avraham bagroben zain vaib Sarahen in der heil fun dem feld fun Machpelah far Mamre, dos iz Chevron, in land Kenaan.</p>	<p>GEN 23:19 And after this, Avraham buried Sarah his isha in the cave of the sadeh of Machpelah near Mamre; the same is Chevron in the eretz Kena'an.</p>
<p>GEN 23:20 אַזוי איז געבליבן דאָס פֿעלד, און די הייל וואָס דרינען, ביי אַבְרָהָמֶען פֿאַר אַ קֶבֶר-אייגנטום, פֿון די קינדער פֿון חֵת. edit</p>	<p>GEN 23:20 azoi iz gebliben dos feld, un di heil vos drinen, bai Avrahamen far a keyver- eigentum, fun di kinder fun Chet.</p>	<p>GEN 23:20 And the sadeh, and the cave that is therein, were deeded unto Avraham for an achuzzah of a kever by the bnei Chet.</p>
<p>GEN 24:1 און אַבְרָהָם איז געוואָרן אַלט און באַטאַגט; און ה' האָט געבענטשט אַבְרָהָמֶען</p>	<p>GEN 24:1 un Avraham iz gevoren alt un batogt; un Hashem hot gebentsht Avrahamen mit altsding.</p>	<p>GEN 24:1 And Avraham was zaken (old) , and well stricken in age; and HASHEM berach (had blessed) Avraham in all things.</p>

<p>מיט אַלצדינג. edit</p>		
<p>הָאָט אַבְרָהָם גַּעזָאָגט צו GEN 24:2 זײַן קנעכט, דעם עלטסטן פֿון זײַן הויז, וואָס האָט געוועלטיקט איבער אַלץ וואָס ער האָט געהאַט: טו, אײַך בעט דײַך, דײַן האַנט אונטער מײַן דײַך, edit</p>	<p>GEN 24:2 hot Avraham gezogt tsu zain knecht, dem eltsten fun zain hoiz, vos hot geveltikt iber alts vos er hot gehat: tu, ich bet dich, dain hant unter main dich,</p>	<p>GEN 24:2 And Avraham said unto his eved zekan of his bais, hamoshel (<i>that ruled</i>) over all that he had, Put, now, thy yad under my thigh;</p>
<p>GEN 24:3 און אײַך וועל דײַך באַשווערן בײַ ה' דעם ג-ט פֿון הימל און דעם ג-ט פֿון דער ערד, אַז דו זאָלסט נישט נעמען אַ ווייב פֿאַר מײַן זון פֿון דײַ טעכטער פֿון דעם כּנעני וואָס אײַך זײַך צווישן אים. edit</p>	<p>GEN 24:3 un ich vel dich bashveren bai Hashem dem G-t fun himel un dem G-t fun der erd, az du zolst nisht nemen a vaib far main zun fun di techter fun dem Kenaani vos ich zits tsvishen im.</p>	<p>GEN 24:3 And I will make thee swear by HASHEM Elohei HaShomayim and Elohei Ha'Aretz, that thou shalt not take an isha unto beni of the Banot HaKena'ani, among whom I dwell:</p>
<p>GEN 24:4 נײַערט צו מײַן לאַנד און צו מײַן אָפּשטאַם זאָלסטו גײַן, און נעמען אַ ווייב פֿאַר מײַן זון, פֿאַר יצחק. edit</p>	<p>GEN 24:4 neyert tsu main land un tsu main opshtam zolstu gein, un nemen a vaib far main zun, far Yitzchaken.</p>	<p>GEN 24:4 But thou shalt go unto my eretz, and to my moledet, and take an isha unto beni Yitzchak.</p>
<p>GEN 24:5 האָט דער קנעכט צו אים געזאָגט: טאַמער וועט די פֿרוי נישט וועלן גײַן נאָך מיר אין דעם היגן לאַנד; זאָל אײַך נישט אַנדערש אומקערן דײַן זון צו דעם לאַנד וואָס דו ביסט פֿון דאַרטן אַרויסגעגאַנגען? edit</p>	<p>GEN 24:5 hot der knecht tsu im gezogt: tomer vet di froi nisht velen gein noch mir in dem higen land; zol ich nisht andersh umkeren dain zun tsu dem land vos du bist fun dorten aroisgegangen?</p>	<p>GEN 24:5 And the eved said unto him, What if the isha will not be willing to follow me unto HaAretz Hazot: must I needs bring binecha back unto ha'aretz from where thou camest?</p>

<p>הָאֵט אַבְרָהָם צו אים GEN 24:6 געזאָגט: היט דיך, זאָלסט נישט אומקערן מיין זון אַהין. edit</p>	<p>GEN 24:6 hot Avraham tsu im gezogt: hit dich, zolst nisht umkeren main zun ahin.</p>	<p>GEN 24:6 And Avraham said unto him, Beware thou that thou bring not beni to there!</p>
<p>ה' אַלוּקֵי הַיָּמָל, וואָס GEN 24:7 הָאֵט מִיך אַרױסגענומען פֿון דעם הויז פֿון מיין פֿאָטער, און פֿון דעם לאַנד פֿון מיין געבורט, און וואָס הָאֵט צו מיר גערעדט, און וואָס הָאֵט מיר געשוואָרן, אַזױ צו זאָגן: צו דיין זאַמען וועל איך געבן דאָס דאָזיקע לאַנד – ער וועט שיקן זיין מלאַך דיר פֿאַרויס, און וועסט קריגן אַ ווייב פֿאַר מיין זון פֿון דאָרטן. edit</p>	<p>GEN 24:7 Hashem Elochei himel, vos hot mich aroisgenumen fun dem hoiz fun main foter, un fun dem land fun main geburt, un vos hot tsu mir geredt, un vos hot mir geshvoren, azoi tsu zogen: tsu dain zomen vel ich geben dos dozike land – er vet shiken zain malech dir forois, un vest krigen a vaib far main zun fun dorten.</p>	<p>GEN 24:7 HASHEM Elohei HaShomayim, which took me from bais avi, and from the eretz of my moledet, and which spoke unto me, and that swore unto me, saying, Unto thy zera will I give HaAretz Hazot; He shall send His Malach before thee, and thou shalt take an isha unto beni from there.</p>
<p>און אויב די פֿרוי וועט GEN 24:8 נישט וועלן גיין נאָך דיר, וועסטו זיין פֿריי פֿון דער דאָזיקער שבוּעה מינער; אַבער זאָלסט נישט אומקערן מיין זון אַהין. edit</p>	<p>GEN 24:8 un oib di froi vet nisht velen gein noch dir, vestu zain frai fun der doziker shvue meiner; ober zolst nisht umkeren main zun ahin.</p>	<p>GEN 24:8 But if the isha will not be willing to follow thee, then thou shalt be released from this my shevu'ah (oath): only do not bring back beni there.</p>
<p>הָאֵט דער קנעכט געטאָן GEN 24:9 זיין האַנט אונטער דעם דיך פֿון זיין האַר אַבְרָהָמֵען, און ער הָאֵט אים געשוואָרן אויף דער דאָזיקער זאַך. edit</p>	<p>GEN 24:9 hot der knecht geton zain hant unter dem dich fun zain Har Avrahamen, un er hot im geschvoren oif der doziker zach.</p>	<p>GEN 24:9 And the eved put his yad under yerech Avraham adonav, and swore to him concerning this matter.</p>

<p>און דער קנעכט האָט GEN 24:10 גענומען צען קעמלען פֿון די קעמלען פֿון זײַן האָר, און איז אָוועקגעגאַנגען מיט אַלעם בעסטן פֿון זײַן האָר אין זײַן האַנט; און ער איז אויפֿגעשטאַנען, און איז געגאַנגען קײַן אַרם-נַהֲרַיִם, צו דער שטאָט פֿון נַחֲוֹרָן. edit</p>	<p>GEN 24:10 un der knecht hot genumen Tzoan kemlen fun di kemlen fun zain Har, un iz avekgegangen mit alem besten fun zain Har in zain hant; un er iz oifgeshtanen, un iz gegangen kein aram-nahraim, tsu der shtot fun Nachoren.</p>	<p>GEN 24:10 And the eved took asarah gemalim of the gemalei adonav, and departed; for all the goods of adonav were in his yad: and he arose, and went to Aram Naharayim (<i>Mesopotamia</i>), unto the Ir Nachor.</p>
<p>און ער האָט געמאַכט GEN 24:11 קניען די קעמלען אויסן שטאָט בײַם ברונעם וואַסער, אין אָוונט-צײַט, אין דער צײַט וואָס די שעפּערײַנס גײען אַרויס. edit</p>	<p>GEN 24:11 un er hot gemacht knien di kemlen oisen shtot baim brunem vaser, in ovent-tsait, in der tsait vos di sheperins geyen arois.</p>	<p>GEN 24:11 And he made his gemalim to kneel down outside the Ir near a be'er hamayim at the time of erev, at the time that women go out to draw mayim.</p>
<p>און ער האָט געזאָגט: GEN 24:12 ה', אלקים פֿון מיין האָר אַבֿרהמען, ביטע לאָזן מיר מצליח זײַן הײַנט, אידך בעט דיך, און טו חֶסֶד מיט מיין האַר אַבֿרהמען. edit</p>	<p>GEN 24:12 un er hot gezogt: Hashem, Elokim fun main Har Avrahamen, bite lozen mir matsliech zain haint, ich bet dich, un tu chesed mit main Har Avrahamen.</p>	<p>GEN 24:12 And he said HASHEM Elohei adoni Avraham, now, send me success this yom, and show chesed unto adoni Avraham.</p>
<p>אַט שטיי אידך בײַם GEN 24:13 קוואַל וואַסער, און די טעכטער פֿון די שטאָטלײַט קומען אַרויס שעפּן וואַסער; edit</p>	<p>GEN 24:13 ot shtei ich baim kval vaser, un di techter fun di shtotlait kumen arois Shaaphen vaser;</p>	<p>GEN 24:13 Hinei, I stand here by the ayin hamayim; and the banot anshei haIr come out to draw mayim;</p>

<p>זאל זיין, אז די מיידל GEN 24:14 וואָס איד וועל צו איר זאָגן: בייג איין, איד בעט דיד, דיין קרוג, און לאָמיד טרינקען, און זי וועט זאָגן: טרינק, און אויך דיינע קעמלען וועל איד אַנטרינקען, האָסטו זי באַשערט פֿאַר דיין קנעכט יצחק, און דערמיט וועל איד וויסן אז דו האָסט געטאָן חֶסֶד מיט מיין האַר. edit</p>	<p>GEN 24:14 zol zain, az di meidl vos ich vel tsu ir zogen: beig ein, ich bet dich, dain krug, un lomich trinken, un zi vet zogen: trink, un oich daine kemlen vel ich ontrinken, hostu zi bashert far dain knecht Yitzchaken, un dermit vel ich visen az du host geton chesed mit main Har.</p>	<p>GEN 24:14 And let it come to pass, that the na'arah to whom I shall say, Let down thy jug, now, that I may drink; and she shall say, Drink, and I will give thy gemalim drink also; let the same be she that Thou hast appointed for Thy eved Yitzchak; and thereby shall I know that Thou hast showed chesed unto adoni.</p>
<p>GEN 24:15 און עס איז געווען, איידער נאָך ער האָט געענדיקט רעדן, ערשט רבקה קומט אַרויס – די וואָס איז געבאָרן געוואָרן ביי בתואל דעם זון פֿון מלכה, דער ווייב פֿון נחור, אברהם ברודער – מיט איר קרוג אויף איר אַקסל. edit</p>	<p>GEN 24:15 un es iz geven, eider noch er hot geendikt reden, ersht Rivkah kumt arois – di vos iz geboren gevoren bai Betuel dem zun fun Milcah, der vaib fun Nachor, Avrahams bruder – mit ir krug oif ir aksl.</p>	<p>GEN 24:15 And it came to pass, before he had done speaking, that, hinei, Rivkah came out, who was born to Betuel Ben Milcah, eshet Nachor, achi Avraham, with her jug upon her shoulder.</p>
<p>GEN 24:16 און די מיידל איז געווען זייער שיין פֿון אויסזען, אַ יונגפֿרוי (בתולה) וואָס קיין מאָן האָט נאָך זי נישט געקענט; און זי האָט אַראָפֿגענידערט צום קוואַל, און האָט אָנגעפֿילט איר קרוג,</p>	<p>GEN 24:16 un di meidl iz geven zeyer shein fun oiszen, a yungfroi (bsule) vos kein man hot noch zi nisht gekent; un zi hot aropgenidert tsum kval, un hot ongefilt ir krug, un iz aroifgekumen.</p>	<p>GEN 24:16 And the na'arah was tovat mareh me'od, a betulah, neither had any ish known her: and she went down to haayenah (<i>the spring</i>) , and filled her jug, and came up.</p>

<p>און איז אַרויפֿגעקומען. edit</p>		
<p>אײז דער קנעכט איר GEN 24:17 געלאָפֿן אַנטקעגן, און האָט געזאָגט: לאָז מיך אַ זופּ טאָן, איך בעט דיך, אַ ביסל וואַסער פֿון דיין קרוג. edit</p>	<p>GEN 24:17 iz der knecht ir gelofen antkegen, un hot gezogt: loz mich a zup-ton, ich bet dich, a bisel vaser fun dain krug.</p>	<p>GEN 24:17 And the eved hurried to meet her, and said, Let me, now, drink a little mayim of thy jug.</p>
<p>האַט זי געזאָגט: טרינק GEN 24:18 מיין האַר; און זי האָט אויף גיך אַראָפֿגעלאָזט איר קרוג אויף איר האַנט, און האָט אים געגעבן טרינקען. edit</p>	<p>GEN 24:18 hot zi gezogt: trink main Har; un zi hot oif gich aropgelozt ir krug oif ir hant, un hot im gegeben trinken.</p>	<p>GEN 24:18 And she said, Drink, adoni: and she hasted, and let down her jug upon her yad, and gave him drink.</p>
<p>און אַז זי האָט GEN 24:19 געענדיקט אים געבן טרינקען, האַט זי געזאָגט: אויך פֿאַר דיינע קעמלען וועל איך אַנשעפֿן, ביז זיי האָבן געענדיקט טרינקען. edit</p>	<p>GEN 24:19 un az zi hot geendikt im geben trinken, hot zi gezogt: oich far daine kemlen vel ich onshepn, biz ze i hoben geendikt trinken.</p>	<p>GEN 24:19 And when she had done giving him drink, she said, I will draw for thy gemalim also, until they have done drinking.</p>
<p>און זי האָט אויף גיך GEN 24:20 אויסגעליידיקט איר קרוג אין דער קאַריטע, און איז ווידער געלאָפֿן צום ברונעם אַנשעפֿן, ביז זי האָט אַנגעשעפט פֿאַר אַלע זיינע קעמלען. edit</p>	<p>GEN 24:20 un zi hot oif gich oisgeleidikt ir krug in der korite, un iz vider gelofen tsum brunem onshepn, biz zi hot ongeshept far ale zaine kemlen.</p>	<p>GEN 24:20 And she hasted, and emptied her jug into the trough, and ran back unto the be'er to draw, and drew for all his gemalim.</p>
<p>און דער מאַן קוקט זי GEN 24:21 אַן שווייגעדיק, צו וויסן אויב ה' האָט באַגליקט זיין וועג</p>	<p>GEN 24:21 un der man kukt zi on shvaigedik, tsu visen oib Hashem hot baglikt zain veg oder nisht.</p>	<p>GEN 24:21 And the ish gazed at her and held his peace, so as to have da'as whether HASHEM had made his derech prosperous</p>

<p>edit אָדער נישט.</p>		<p>or not.</p>
<p>GEN 24:22 און עס איז געווען, ווי די קעמלען האָבן געענדיקט טרינקען, אזוי האָט דער מאַן גענומען אַ גילדערנעם נאַזרינג וואָס זײַן וואָג איז געווען אַ בקע, און צוויי אַרעמבענדער פֿאַר אירע הענט, וואָס זייער וואָג איז געווען צען גאַלדשטיק. edit</p>	<p>GEN 24:22 un es iz geven, vi di kemlen hoben geendikt trinken, azoi hot der man genumen a gildernem nozring vos zain vog iz geven a bkae, un tsvei orembender far ire hent, vos zeyer vog iz geven Tzoan goldshtik.</p>	<p>GEN 24:22 And it came to pass, just as the gemalim had done drinking, that the ish took a nezem zahav (gold ring) by weight a beka, and two tzemidim (bracelets) by weight ten [shekels of] gold for her wrists;</p>
<p>GEN 24:23 און ער האָט געזאָגט: וועמעס טאָכטער ביסטו? זאָג מיר, איך בעט דיך, איז דאָ אין דיין פֿאַטערס הויז אַן אָרט פֿאַר אונדז צום נעכטיקן? edit</p>	<p>GEN 24:23 un er hot gezogt: vemes tochter bistu? zog mir, ich bet dich, iz do in dain foters hoiz an ort far undz tsum nechtiken?</p>	<p>GEN 24:23 And said, Whose bat art thou? Tell me, now: is there makom in the bais of thy av for us to spend the night?</p>
<p>GEN 24:24 האָט זי צו אים געזאָגט: איך בין די טאָכטער פֿון בתוֹאֵל דעם זון פֿון מִלְכָּהן, וואָס זי האָט געבאָרן נחורן. edit</p>	<p>GEN 24:24 hot zi tsu im gezogt: ich bin di tochter fun Betuel dem zun fun Milcahen, vos zi hot geboren Nachoren.</p>	<p>GEN 24:24 And she said unto him, I am Bat Betuel Ben Milcah, the ben which she bore unto Nachor.</p>
<p>GEN 24:25 און זי האָט צו אים געזאָגט: אי שטרוי אי פֿוטער אַ סך איז דאָ בײַ אונדז, אי אַן אָרט צום נעכטיקן. edit</p>	<p>GEN 24:25 un zi hot tsu im gezogt: i shtroi i futer a sach iz do bai undz, i an ort tsum nechtiken.</p>	<p>GEN 24:25 She said moreover unto him, We have both teven (straw) and mispo (fodder) enough, and makom (room) to spend the night.</p>
<p>GEN 24:26 האָט דער מאַן זיך גענייגט און זיך געבוקט צו ה'. edit</p>	<p>GEN 24:26 hot der man zich geneigt un zich gebukt tsu Hashem.</p>	<p>GEN 24:26 And the ish bowed his head, worshiped HASHEM .</p>

<p>און ער האָט געזאָגט: GEN 24:27 ברוך ה' דער ג-ט פֿון מיין האַר אַבְרָהָמֶען, וואָס האָט נישט פֿאַרלאָזן זיין חֶסֶד און זיין טריישאַפֿט צו מיין האַר; מיך האָט ה' געפֿירט אויף דעם וועג צו דעם הויז פֿון מיין האַרס ברידער. edit</p>	<p>GEN 24:27 un er hot gezogt: Baruch Hashem der G-t fun main Har Avrahamen, vos hot nisht farlozen zain chesed un zain traishaft tsu main Har; mich hot Hashem gefirt oif dem veg tsu dem hoiz fun main Har's brider.</p>	<p>GEN 24:27 And he said, Baruch HASHEM Elohei adoni Avraham, who hath not left destitute of His chesed and His emes; I being on the derech, HASHEM led me to the bais achei adoni.</p>
<p>און די מיידל איז GEN 24:28 געלאָפֿן, און האָט דערציילט אין איר מוטערס הויז די דאָזיקע זאַכן. edit</p>	<p>GEN 24:28 un di meidl iz gelofen, un hot dertseilt in ir muters hoiz di dozike zachen.</p>	<p>GEN 24:28 And the na'arah ran, and told them of her bais em these things.</p>
<p>און רבקה האָט געהאַט GEN 24:29 אַ ברודער וואָס זיין נאָמען איז געווען לָבָן; איז לָבָן אַרויסגעלאָפֿן צו דעם מאַן דרויסן צום קוואַל. edit</p>	<p>GEN 24:29 un Rivkah hot gehat a bruder vos zain nomen iz geven Lavan; iz Lavan aroisgelofen tsu dem man droisen tsum kval.</p>	<p>GEN 24:29 And Rivkah had an ach, shmo Lavan; Lavan ran out unto the ish, unto the ayin.</p>
<p>און עס איז געווען, ווי GEN 24:30 ער האָט דערזען דעם נאָזרינג, און די אַרעמבענדער אויף די הענט פֿון זיין שוועסטער, און ווי ער האָט געהערט די ווערטער פֿון זיין שוועסטער רבקה, אַזוי צו זאָגן: אַזוי און אַזוי האָט דער מאַן צו מיר גערעדט – איז ער געקומען צו דעם מאַן ווי ער שטייט ביי די</p>	<p>GEN 24:30 un es iz geven, vi er hot derzen dem nozring, un di orembender oif di hent fun zain shvester, un vi er hot gehert di verter fun zain shvester Rivkahlen, azoi tsu zogen: azoi un azoi hot der man tsu mir geredt – iz er gekumen tsu dem man vi er shteit bai di kemlen leben kval,</p>	<p>GEN 24:30 And it came to pass, when he saw the nezem and tzemidim upon the wrists of his achot, and when he heard the words of Rivkah his achot, saying, Thus spoke the ish unto me; that he came unto the ish; and, hinei, he stood by the gemalim at the ayin.</p>

<p>edit קעמלען לעבן קוואַל,</p>		
<p>GEN 24:31 און ער האָט געזאָגט: קום, געבענטשטער פֿון ה', פֿאַר וואָס שטייסטו דרויסן? איך האָב דאָך אויפֿגעראַמט דאָס הויז, און אַן אָרט פֿאַר די קעמלען. edit</p>	<p>GEN 24:31 un er hot gezogt: kum, gebentshter fun Hashem, far vos shteistu droisen? ich hob doch oifgeramt dos hoiz, un an ort far di kemlen.</p>	<p>GEN 24:31 And he said, Come in, Gebentshter fun HASHEM ; why standest thou outside? for I have prepared the bais, and makom for the gemalim.</p>
<p>GEN 24:32 איז דער מאַן אַריינגעגאַנגען אין הויז; און ער האָט אָפֿגעבונדן די קעמלען, און האָט דערלאַנגט שטרוי און פֿוטער פֿאַר די קעמלען, און וואָסער צו וואַשן זיינע פֿיס, און די פֿיס פֿון די מענטשן וואָס מיט אים. edit</p>	<p>GEN 24:32 iz der man araingegangen in hoiz; un er hot opgebunden di kemlen, un hot derlangt shtroi un futer far di kemlen, un vaser tsu vashen zaine fis, un di fis fun di mentshen vos mit im.</p>	<p>GEN 24:32 And the ish came into the bais; and he unloaded his gemalim, and gave teven (<i>straw</i>) and mispo (<i>fodder</i>) for the camels, and mayim to wash his raglayim, and the raglei haanashim that were with him.</p>
<p>GEN 24:33 און עס איז געשטעלט געוואָרן פֿאַר אים צום עסן, אַבער ער האָט געזאָגט: איך וועל נישט עסן, ביז איך האָב גערעדט מיינע רייד. האָט ער געזאָגט: רעד. edit</p>	<p>GEN 24:33 un es iz geshtelt gevoren far im tsum esen, ober er hot gezogt: ich vel nisht esen, biz ich hob geredt maine reid. hot er gezogt: red.</p>	<p>GEN 24:33 And there was set ochel before him to eat; but he said, I will not eat, until I have stated my business. And he said, Speak on.</p>
<p>GEN 24:34 האָט ער געזאָגט: דער קנעכט פֿון אַברהמען בין איך. edit</p>	<p>GEN 24:34 hot er gezogt: der knecht fun Avrahamen bin ich.</p>	<p>GEN 24:34 And he said, I am eved Avraham.</p>
<p>GEN 24:35 און ה' האָט זייער געבענטשט מיין האַר, און ער</p>	<p>GEN 24:35 un Hashem hot zeyer gebentsht main Har, un er iz gevoren raich; un er hot im</p>	<p>GEN 24:35 And HASHEM hath blessed adoni me'od; and he is become prospered: and He hath</p>

<p>איז געוואָרן רייד; און ער האָט אים געגעבן שאָף און רינדער, און זילבער און גאַלד, און קנעכט און דינסטן, און קעמלען און אייזלען. edit</p>	<p>gegeben shof un rinder, un zilber un gold, un knecht un dinsten, un kemlen un eizlen.</p>	<p>given him tzon, and bakar, and kesef, and zahav, and avadim, and shefachot, and gemalim, and chamorim.</p>
<p>GEN 24:36 און שָׂרָה, מִיַּן הָאָרֶס ווייב, האָט געבאָרן אַ זון צו מִיַּן הָאָר אויף איר עלטער; און ער האָט אים אַוועקגעגעבן אַלץ וואָס ער האָט געהאַט. edit</p>	<p>GEN 24:36 un Sarah, main Har's vaib, hot geboren a zun tsu main Har oif ir elter; un er hot im avekgegeben alts vos er hot gehat.</p>	<p>GEN 24:36 And Sarah eshet adoni bore ben to adoni when she was old: and unto him hath he given all that he hath.</p>
<p>GEN 24:37 און מִיַּן הָאָר האָט מִיך באַשוואָרן, אַזוי צו זאָגן: זאָלסט נישט נעמען אַ ווייב פֿאַר מִיַּן זון פֿון די טעכטער פֿון דעם כְּנַעַנִי וואָס איך זיך אין זײַן לאַנד. edit</p>	<p>GEN 24:37 un main Har hot mich bashvoren, azoi tsu zogen: zolst nisht nemen a vaib far main zun fun di techter fun dem Kenaani vos ich zits in zain land.</p>	<p>GEN 24:37 And adoni made me swear, saying, Thou shalt not take an isha for beni of the Banot HaKena'ani, in whose land I dwell;</p>
<p>GEN 24:38 נישט אַנדערש נאָר צו מִיַּן פֿאַטערס הויז זאָלסטו גיין, און צו מִיַּן משפּחה, און נעמען אַ ווייב פֿאַר מִיַּן זון. edit</p>	<p>GEN 24:38 nisht andersh nor tsu main foters hoiz zolstu gein, un tsu main mishpoche, un nemen a vaib far main zun.</p>	<p>GEN 24:38 But thou shalt go unto bais avi, to my mishpokhot, and take an isha unto beni.</p>
<p>GEN 24:39 האָב איך געזאָגט צו מִיַּן הָאָר: טאַמער וועט די פֿרוי נישט וועלן גיין מיט מיר? edit</p>	<p>GEN 24:39 hob ich gezogt tsu main Har: tomer vet di froi nisht velen gein mit mir?</p>	<p>GEN 24:39 And I said unto adoni, What if the isha will not follow me.</p>
<p>GEN 24:40 האָט ער צו מיר געזאָגט: ה' וואָס איך בין</p>	<p>GEN 24:40 hot er tsu mir gezogt: Hashem vos ich bin gegangen far im, vet shiken zain malech</p>	<p>GEN 24:40 And he said unto me, HASHEM , before Whom I walk, will send His Malach with thee,</p>

<p>געגאַנגען פֿאַר אים, וועט שיקן זיין מלאך מיט דיר, און וועט באַגליקן דיין וועג, און וועסט קריגן אַ ווייב פֿאַר מיין זון, פֿון מיין משפּחה און פֿון מיין פֿאַטערס הויז. edit</p>	<p>mit dir, un vet bagliken dain veg, un vest krigen a vaib far main zun, fun main mishpoche un fun main foters hoiz.</p>	<p>and prosper thy derech; and thou shalt take an isha for beni of my mishpokhot, and of my bais avi;</p>
<p>GEN 24:41 דענצמאָל וועסטו פֿריי זיין פֿון מיין שבוּעה, אַז דו וועסט קומען צו מיין משפּחה; און אויב זיי וועלן דיר נישט געבן, וועסטו אויך פֿריי זיין פֿון מיין שבוּעה. edit</p>	<p>GEN 24:41 dentsmol vestu frai zain fun main shvue, az du vest kumen tsu main mishpoche; un oib zei velen dir nisht geben, vestu oich frai zain fun main shvue.</p>	<p>GEN 24:41 Then shalt thou be released from this my oath, when thou comest to my mishpokhot; and if they give not thee one, thou shalt be released from my oath.</p>
<p>GEN 24:42 בין איך געקומען היינט צום קוואַל, און האָב געזאָגט: ה', ג-ט פֿון מיין האַר אַבְרָהָמֶען, אויב דו ווילסט, איך בעט דיר, באַגליקן מיין וועג וואָס איך גיי אויף אים: edit</p>	<p>GEN 24:42 bin ich gekumen haint tsum kval, un hob gezogt: Hashem, G-t fun main Har Avrahamen, oib du vilst, ich bet dich, bagliken main veg vos ich gei oif im:</p>	<p>GEN 24:42 And I came this day unto the ayin, and said, HASHEM Elohei adoni Avraham, if now Thou do prosper my derech which I go;</p>
<p>GEN 24:43 אָט שטיי איך ביים קוואַל וואַסער; און עס זאָל זיין, אַז די יונגפֿרוי {הַעֲלֹמָה} וואָס קומט אַרויס שעפּן, און איך וועל זאָגן צו איר: גיב מיר טרינקען, איך בעט דיר, אַ ביסל וואַסער פֿון דיין קרוג, edit</p>	<p>GEN 24:43 ot shtei ich baim kval vaser; un es zol zain, az di yungfroi vos kumt arois Shaaphen, un ich vel zogen tsu ir: gib mir trinken, ich bet dich, a bisel vaser fun dain krug,</p>	<p>GEN 24:43 Hinei, I stand by the ayin hamayim; and it shall come to pass, that when haAlmah cometh forth to draw mayim, and I say to her, Give me, now, a little mayim of thy jar to drink;</p>

<p>און זי וועט זאָגן צו מיר: GEN 24:44</p> <p>אי דו טרינק, אי פֿאַר דיִינע קעמלען וועל איך אָנשעפֿן, זאָל זי זײַן די ווייב, וואָס ה' האַט באַשערט פֿאַר מיין האַרס זון. edit</p>	<p>GEN 24:44 un zi vet zogen tsu mir: i du trink, i far daine kemlen vel ich onshepn, zol zi zain di vaib, vos Hashem hot bashert far main Har's zun.</p>	<p>GEN 24:44 And she say to me, Both drink thou, and I will also draw for thy gemalim; let the same be the isha whom HASHEM hath appointed for ben adoni.</p>
<p>נאָך איידער איך ענדיק GEN 24:45</p> <p>רעדן צו מיין האַרצן, ערשט רבקה קומט אַרויס מיט איר קרוג אויף איר אַקסל; און זי האַט אַראַפֿגענידערט צום קוואַל און האָט אָנגעשעפֿט. האַב איך צו איר געזאָגט: גיב מיר טרינקען, איך בעט דיך. edit</p>	<p>GEN 24:45 noch eider ich endik reden tsu main hartsen, ersht Rivkah kumt arois mit ir krug oif ir aksl; un zi hot aropgenidert tsum kval un hot ongeshept. hob ich tsu ir gezogt: gib mir trinken, ich bet dich.</p>	<p>GEN 24:45 And before I had done davening in mine lev, hinei, Rivkah came forth with her jar on her shoulder; and she went down unto ha'ayenah, and drew: and I said unto her, Let me drink, now.</p>
<p>האַט זי אויף גיך GEN 24:46</p> <p>אַראַפֿגעלאָזט איר קרוג פֿון זיך, און האָט געזאָגט: טרינק, און אויך דיִינע קעמלען וועל איך אַנטרינקען. האָב איך געטרונקען, און אויך די קעמלען האָט זי אָנגעטרונקען. edit</p>	<p>GEN 24:46 hot zi oif gich aropgelozt ir krug fun zich, un hot gezogt: trink, un oich daine kemlen vel ich ontrinken. hob ich getrunken, un oich di kemlen hot zi ongetrunken.</p>	<p>GEN 24:46 And she made haste, and let down her jar from her shoulder, and said, Drink, and I will give thy gemalim drink also: so I drank, and she made the gemalim drink also.</p>
<p>האַב איך זי געפֿרעגט GEN 24:47</p> <p>און האָב געזאָגט: וועמעס טאָכטער ביסטו? האָט זי געזאָגט: די טאָכטער פֿון</p>	<p>GEN 24:47 hob ich zi gefregt un hob gezogt: vemes tochter bistu? hot zi gezogt: di tochter fun Betuel dem zun fun Nachoren, vos Milcah hot geboren tsu im. un ich hob ongeton dem nozring</p>	<p>GEN 24:47 And I asked her, and said, Whose bat art thou? And she said, Bat Betuel Ben Nachor, the ben whom Milcah bore unto him: and I put the nezem upon her face, and the</p>

<p>בתואל דעם זון פֿון נחֿורן, וואָס מלכה האָט געבאָרן צו אים. און איד האָב אָנגעטאָן דעם נאָזרינג אויף איר נאָז, און די אָרעמבענדער אויף אירע הענט. edit</p>	<p>oif ir noz, un di orembender oif ire hent.</p>	<p>tzemidim upon her wrists.</p>
<p>GEN 24:48 און איד האָב מיד גענייגט און מיד געבוקט צו ה', און איד האָב געלויבט ה' דעם ג-ט פֿון מיין האָר אברהמען, וואָס האָט מיד געפֿירט אויפֿן ריכטיקן וועג צו קריגן די טאָכטער פֿון מיין האָרס אָן אייגענעם פֿאַר זיין זון. edit</p>	<p>GEN 24:48 un ich hob mich geneigt un mich gebukt tsu Hashem, un ich hob geloibt Hashem dem G-t fun main Har Avrahamen, vos hot mich gefirt oifen richtiken veg tsu krigen di tochter fun main Har's an eigenem far zain zun.</p>	<p>GEN 24:48 And I bowed down my head, and worshiped HASHEM , and I said a brocha to HASHEM Elohei adoni Avraham, which had led me on the derech emes to take bat achi adoni for bno.</p>
<p>GEN 24:49 און אַצונד, אויב איר ווילט טאָן אַ חֶסֶד און אַ טריישאַפֿט מיט מיין האָר, זאָגט מיר; און אויב נישט, זאָגט מיר; און איד וועל מיד קערן אויף רעכטס אָדער אויף לינקס. edit</p>	<p>GEN 24:49 un atsund, oib ir vilt ton a chesed un a traishaft mit main Har, zogt mir; un oib nisht, zogt mir; un ich vel mich keren oif rechts oder oif links.</p>	<p>GEN 24:49 And now if ye will do chesed and emes to adoni, tell me; and if not, tell me; that I may turn to yamin, or to smol.</p>
<p>GEN 24:50 האָט געענטפֿערט לָבָן און בתואל, און זיי האָבן געזאָגט: די זאָך איז אַרויס פֿון ה'; מיר קענען נישט רעדן צו דיר שלעכטס אָדער גוטס. edit</p>	<p>GEN 24:50 hot geentfert Lavan un Betuel, un zei hoben gezogt: di zach iz arois fun Hashem; mir kenen nisht reden tsu dir shlechts oder guts.</p>	<p>GEN 24:50 Then Lavan and Betuel answered and said, The thing proceedeth from HASHEM ; we cannot speak unto thee rah or tov.</p>

<p>אָט איז רבקה פֿאַר דיר, GEN 24:51 נעם און גיי, און זאל זי זיין אַ ווייב צו דעם זון פֿון דיין האַר, אַזוי ווי ה' האָט גערעדט. edit</p>	<p>GEN 24:51 ot iz Rivkah far dir, nem un gei, un zol zi zain a vaib tsu dem zun fun dain Har, azoi vi Hashem hot geredt.</p>	<p>GEN 24:51 Hinei, Rivkah is before thee, take her, and go, and let her be isha for ben adoneicha, just as HASHEM hath spoken.</p>
<p>און עס איז געווען, ווי GEN 24:52 דער קנעכט פֿון אַבְרָהָמֶען הָאָט געהערט זייערע ווערטער, אַזוי האָט ער זיך געבוקט צו דער ערד פֿאַר ה'.</p> <p>edit</p>	<p>GEN 24:52 un es iz geven, vi der knecht fun Avrahamen hot gehert zeyere verter, azoi hot er zich gebukt tsu der erd far Hashem.</p>	<p>GEN 24:52 And it came to pass, that, when eved Avraham heard their words, he worshiped HASHEM , bowing himself to the ground.</p>
<p>און דער קנעכט האָט GEN 24:53 אַרויסגענומען זילבערנע זאַכן, און גילדערנע זאַכן, און קליידער, און געגעבן רבקהן; אויך איר ברודער און איר מוטער האָט ער געגעבן טייערע מתנות. edit</p>	<p>GEN 24:53 un der knecht hot aroisgenumen zilberne zachen, un gilderne zachen, un kleider, un gegeben Rivkahan; oich ir bruder un ir muter hot er gegeben teyere matonus.</p>	<p>GEN 24:53 And the eved brought forth kelei kesef, and kelei zahav, and begadim, and gave them to Rivkah; he gave also to her ach and to her em migdanot <i>(costly gifts)</i> .</p>
<p>און זיי האָבן געגעסן און GEN 24:54 געטרונקען, ער און די מענטשן וואָס מיט אים; און זיי האָבן איבערגענעכטיקט; און זיי זיינען אויפֿגעשטאַנען אין דער פֿרי, און ער האָט געזאָגט: שיקט מיד אַוועק צו מיין האַר.</p> <p>edit</p>	<p>GEN 24:54 un zei hoben gegesen un getrunken, er un di mentshen vos mit im; un zei hoben ibergenechtikt; un zei zainen oifgeshtanen in der peire, un er hot gezogt: shikt mich avek tsu main Har.</p>	<p>GEN 24:54 And they did eat and drink, he and the anashim that were with him, and tarried all night; and they rose up in the boker, and he said, Send me away unto adoni.</p>
<p>און זיי האָבן געזאָגט איר GEN 24:55 ברודער און איר מוטער: זאל</p>	<p>GEN 24:55 hot gezogt ir bruder un ir muter: zol di meidl blaiBen bai undz a (einike) teg oder Tzoan,</p>	<p>GEN 24:55 And her ach and her em said, Let the na'arah abide with us ten days or so; after that she</p>

<p>די מיידל בלייבן ביי אונדז אַ (אייניקע) טעג אָדער צען, דערנאָך וועט זי גיין. edit</p>	<p>dernoch vet zi gein.</p>	<p>shall go.</p>
<p>GEN 24:56 האָט ער צו זיי געזאָגט: האַלט מיך נישט אויף, אַז ה' האַט באַגליקט מיין וועג. שיקט מיך אַוועק, און לאָמִיד גיין צו מיין האַר. edit</p>	<p>GEN 24:56 hot er tsu zei gezogt: halt mich nisht oif, az Hashem hot baglikt main veg. shikt mich avek, un lomich gein tsu main Har.</p>	<p>GEN 24:56 And he said unto them, Hinder me not, seeing HASHEM hath prospered my derech; send me away that I may go to adoni.</p>
<p>GEN 24:57 האָבן זיי געזאָגט: מיר וועלן רופֿן די מיידל, און מיר וועלן פֿרעגן איר מויל. edit</p>	<p>GEN 24:57 hoben zei gezogt: mir velen rufen di meidl, un mir velen fregen ir moil.</p>	<p>GEN 24:57 And they said, We will call the na'arah, and inquire at her mouth.</p>
<p>GEN 24:58 האָבן זיי גערופֿן רבקהן, און האָבן צו איר געזאָגט: ווילסטו גיין מיט דעם דאָזיקן מאָן? האָט זי געזאָגט: איך וויל גיין. edit</p>	<p>GEN 24:58 hoben zei gerufen Rivkachen, un hoben tsu ir gezogt: vilstu gein mit dem doziken man? hot zi gezogt: ich vil gein.</p>	<p>GEN 24:58 And they called Rivkah, and said unto her, Wilt thou go with this ish? And she said, I will go.</p>
<p>GEN 24:59 האָבן זיי אַרויסבאַלייט זייער שוועסטער רבקהן, און איר נאָם, און אַבְרָהָם קנעכט, און זיינע מענטשן. edit</p>	<p>GEN 24:59 hoben zei aroisbaleit zeyer shvester Rivkachen, un ir Nom, un Avrahams knecht, un zaine mentshen.</p>	<p>GEN 24:59 And they sent away Rivkah their achot, and her nurse, and eved Avraham, and his anashim.</p>
<p>GEN 24:60 און זיי האָבן געבענטשט רבקהן, און האָבן צו איר געזאָגט: אונדזער שוועסטער, דו זאָלסט ווערן צו טויזנטער מאָל צען טויזנט, און דיין זאַמען זאָל אַרבעטן דעם</p>	<p>GEN 24:60 un zei hoben gebentsht Rivkachen, un hoben tsu ir gezogt: undzer shvester, du zolst veren tsu toizenter mol Tzoan toizent, un dain zomen zol arben dem toier fun zaine faint.</p>	<p>GEN 24:60 And they said a brocha over Rivkah, and said unto her, Thou art achoteinu, may thou be increased to thousands upon thousands and may thy zera possess the sha'ar of those which hate them.</p>

<p>טויער פֿון זיינע פֿיינט. edit</p>		
<p>און רבקה איז GEN 24:61 אויפֿגעשטאַנען מיט אירע מיידלעך, און זיי האָבן זיך אַרויפֿגעזעצט אויף די קעמלען, און זיינען געגאַנגען נאָך דעם מאָן. און דער קנעכט האָט גענומען רבקה, און איז אַוועקגעגאַנגען. edit</p>	<p>GEN 24:61 un Rivkah iz oifgeshtanen mit ire meidlech, un zei hoben zich aroifgezest oif di kemlen, un zainen gegangen noch dem man. un der knecht hot genumen Rivkahan, un iz avekgegangen.</p>	<p>GEN 24:61 And Rivkah arose, and her na'arot, and they rode upon the gemalim, and followed the ish: and the eved took Rivkah, and went his way.</p>
<p>און יצחק איז GEN 24:62 אַנגעקומען פֿון וווּ מע גייט קיין באַר-לַחִי-רוֹאִי, וואָרום ער איז געזעסן אין לאַנד פֿון דרום – edit</p>	<p>GEN 24:62 un Yitzchak iz ongekumen fun vu me geit kein Beer-lachai-roi, vorem er iz gezesen in land fun dorem –</p>	<p>GEN 24:62 And Yitzchak had come from Be'er Lachai Roi; for he dwelt in the erez hanegv.</p>
<p>און יצחק איז GEN 24:63 אַרויסגעגאַנגען זיך דורכצוגיין אין פֿעלד אַקעגן אַוונט – האָט ער אויפֿגעהויבן זיינע אויגן און האָט אַ קוק געטאָן, ערשט קעמלען קומען אָן. edit</p>	<p>GEN 24:63 un Yitzchak iz araisgegangen zich durchtsugein in feld akegen ovent – hot er oifgehoiben zaine oigen un hot a kuk geton, ersht kemlen kumen on.</p>	<p>GEN 24:63 And Yitzchak went out to meditate in the sadeh at erev: and he lifted up his eyes, and saw, and, hinei, the gemalim (<i>camels</i>) were coming.</p>
<p>און רבקה האָט GEN 24:64 אויפֿגעהויבן אירע אויגן, און האָט דערזען יצחק, און זי האָט זיך אַראָפֿגעלאָזט פֿון קעמל. edit</p>	<p>GEN 24:64 un Rivkah hot oifgehoiben ire oigen, un hot derzen Yitzchaken, un zi hot zich aropgelozt fun kemel.</p>	<p>GEN 24:64 And Rivkah lifted up her eyes, and when she saw Yitzchak, she got down from the gamal.</p>
<p>און זי האָט געזאָגט צו GEN 24:65</p>	<p>GEN 24:65 un zi hot gezogt tsu dem knecht: ver iz yener man vos</p>	<p>GEN 24:65 For she had said unto the eved, Who is that ish that</p>

<p>דעם קנעכט: ווער איז יענער מאן וואס גייט אין פֿעלד אונדז אַנטקעגן? האָט דער קנעכט געזאָגט: דאָס איז מיין האָר. האָט זי גענומען דעם שלייער, און האָט זיך פֿאַרדעקט. edit</p>	<p>geit in feld undz antkegen? hot der knecht gezogt: dos iz main Har. hot zi genumen dem shleyer, un hot zich fardekt.</p>	<p>walketh in the sadeh to meet us? And the eved had said, He is adoni: therefore she took a veil, and covered herself.</p>
<p>GEN 24:66 און דער קנעכט האָט דערציילט יצחקן אלע זאַכן וואָס ער האָט געטאָן. edit</p>	<p>GEN 24:66 un der knecht hot dertseilt Yitzchaken ale zachen vos er hot geton.</p>	<p>GEN 24:66 And the eved told Yitzchak all things that he had done.</p>
<p>GEN 24:67 און יצחק האָט זי אַריינגעבראַכט אין דעם געצעלט פֿון זיין מוטער שרהן. און ער האָט גענומען רבקהן, און זי איז אים געוואָרן פֿאַר אַ ווייב; און ער האָט זי ליב געהאַט. און יצחק האָט זיך געטרייסט נאָך זיין מוטער. edit</p>	<p>GEN 24:67 un Yitzchak hot zi araingebracht in dem getselt fun zain muter Sarahen. un er hot genumen Rivkahen, un zi iz im gevoren far a vaib; un er hot zi lib gehat. un Yitzchak hot zich getreist noch zain muter.</p>	<p>GEN 24:67 And Yitzchak brought her into the ohel of Sarah immo, and took Rivkah, and she became his isha; and he loved her: and Yitzchak was comforted after the [mot] immo.</p>
<p>GEN 25:1 און אַברהם האָט ווידער גענומען אַ ווייב, און איר נאָמען איז געווען קטורה. edit</p>	<p>GEN 25:1 un Avraham hot vider genumen a vaib, un ir nomen iz geven Keturah.</p>	<p>GEN 25:1 Then again Avraham took an isha, and her shem was Keturah.</p>
<p>GEN 25:2 און זי האָט אים געבאָרן זמֶרנען, און יקֶשנען, און מֶדנען, און מֶדינען, און ישֶבֶקן, און שוּחֶן. edit</p>	<p>GEN 25:2 un zi hot im geboren Zimranen, un Yokshanen, un Madonen, un Middinen, un Yishbaken, un Shuachen.</p>	<p>GEN 25:2 And she bore him Zimran, and Yokshan, and Medan, and Midyan, and Yishbak, and Shuach.</p>
<p>GEN 25:3 און יקֶשן האָט געבאָרן שְבָאָן, און דֶדנען. און די</p>	<p>GEN 25:3 un Yokshan hot geboren Shevaen, un Dedanen. un di kinder fun Dedanen zainen</p>	<p>GEN 25:3 And Yokshan fathered Sheva, and Dedan. And the bnei Dedan were Ashurim, and</p>

<p>קינדער פֿון דָדנען זיינען געווען אַשורים, און לטושים, און לַאומים. edit</p>	<p>geven Ashurim, un ltushim, un laumim.</p>	<p>Letushim, and Leummim.</p>
<p>GEN 25:4 און די זין פֿון מִדְיָנען זיינען געווען: עיפֿה, און עפֿר, און חֲנוֹךְ, און אַבִּידָע, און אֶלְדָּאָה, די אַלע זיינען געווען די קינדער פֿון קטורה. edit</p>	<p>GEN 25:4 un di zin fun Middinen zainen geven: Eiphah, un Epher, un Chanoke, un Avida, un Eldaah, di ale zainen geven di kinder fun Keturahen.</p>	<p>GEN 25:4 And the bnei Midyan; Ephah, and Epher, and Chanokh, and Avida, and Eldaah. All these were the bnei Keturah.</p>
<p>GEN 25:5 און אַבְרָהָם הָאָט אַוועקגעגעבן אַלץ וואָס ער הָאָט געהאַט צו יצחק. edit</p>	<p>GEN 25:5 un Avraham hot avekgegeben alts vos er hot gehat tsu Yitzchaken.</p>	<p>GEN 25:5 And Avraham gave all that he had unto Yitzchak.</p>
<p>GEN 25:6 און צו די זין פֿון די קעפסווייבער וואָס אַבְרָהָם הָאָט געהאַט, און אַבְרָהָם געגעבן מִתְּנֹת, און אַבְרָהָם זיי אַוועקגעשיקט פֿון זיין זון יצחק, ווען ער הָאָט נאָך געלעבט, קיין מזרח אין מזרח-לאַנד. edit</p>	<p>GEN 25:6 un tsu di zin fun di kepsvaiber vos Avraham hot gehat, hot Avraham gegeben matonus, un hot zei avekgeschikt fun zain zun Yitzchaken, ven er hot noch gelebt, kein mizrech in mizrech-land.</p>	<p>GEN 25:6 But unto the bnei hapilageshim (<i>sons of the concubines</i>), which Avraham had, Avraham gave mattanot, and sent them away from Yitzchak bno, while he yet lived, eastward, unto erez kedem.</p>
<p>GEN 25:7 און דאָס זיינען די טעג פֿון די יאָרן פֿון אַבְרָהָם לעבן וואָס ער הָאָט געלעבט: הונדערט יאָר און פֿינף יאָר און זיבעציק יאָר. edit</p>	<p>GEN 25:7 un dos zainen di teg fun di yoren fun Avrahams leben vos er hot gelebt: hundert yor un finf yor un zibetsik yor.</p>	<p>GEN 25:7 And these are the days of the years of Avraham's life which he lived, a hundred threescore and fifteen shanim.</p>
<p>GEN 25:8 און אַבְרָהָם איז פֿאַרגאַנגען און איז געשטאַרבן</p>	<p>GEN 25:8 un Avraham iz fargangen un iz geshtorben in a guter elter, alt un zat mit yoren; un er</p>	<p>GEN 25:8 Then Avraham breathed his last, and died in a good old age, a zaken, full of years; and</p>

<p>אין אַ גוטער עלטער, אַלט און זאַט מיט יאַרן; און ער איז איינגעזאַמלט געוואָרן צו זײַן פֿאַלק. edit</p>	<p>iz ingezamlt gevoren tsu zain folk.</p>	<p>was gathered to his people.</p>
<p>GEN 25:9 און יצחק און ישמעאל, זײַנע זײַן, האָבן אים באַגראָבן אין דער הייל פֿון מכפֿלה, אין דעם פֿעלד פֿון עפֿרון דעם זון פֿון צוחר דעם חתי, וואָס פֿאַר מַמְרֵא; edit</p>	<p>GEN 25:9 un Yitzchak un Yishmael, zaine zin, hoben im bagroben in der heil fun Machpelah, in dem feld fun Ephron dem zun fun Yetzochar dem Chitti, vos far Mamre;</p>	<p>GEN 25:9 And his banim Yitzchak and Yishmael buried him in the cave of Machpelah, in the sadeh of Ephron ben Tzochar the Chitti, which is near Mamre;</p>
<p>GEN 25:10 דאָס פֿעלד וואָס אַבְרָהָם האָט אָפּגעקויפֿט פֿון די קינדער פֿון חֵת, דאָרטן איז באַגראָבן געוואָרן אַבְרָהָם, און זײַן ווייב שָׂרָה. edit</p>	<p>GEN 25:10 dos feld vos Avraham hot opgekoift fun di kinder fun Chet, dorten iz bagroben gevoren Avraham, un zain vaib Sarah.</p>	<p>GEN 25:10 The sadeh which Avraham purchased of the bnei Chet, there was Avraham buried, and Sarah his wife.</p>
<p>GEN 25:11 און עס איז געווען נאָך דעם טויט פֿון אַבְרָהָם, האָט אַלְקִים געבענטשט זײַן זון יצחק. און יצחק איז געזעסן בײַ באַר-לַחִי-רֹאִי. edit</p>	<p>GEN 25:11 un es iz geven noch dem toit fun Avrahamen, hot Elokim gebentsht zain zun Yitzchaken. un Yitzchak iz gezesen bai Beerlachai-roi.</p>	<p>GEN 25:11 And it came to pass after the mot Avraham, that Elohim blessed Yitzchak bno; and Yitzchak dwelt near Be'er Lachai Roi.</p>
<p>GEN 25:12 און דאָס זײַנען די געבורטן פֿון ישמעאל, אַבְרָהָם זון, וואָס הָגָר די מַצְרִית, די דינסט פֿון שָׂרָה, האָט געבאָרן אַבְרָהָם. edit</p>	<p>GEN 25:12 un dos zainen di geburten fun Yishmael, Avrahams zun, vos Hagar di mitsrit, di dinst fun Sarahen, hot geboren Avrahamen.</p>	<p>GEN 25:12 Now these are the toldot Yishmael ben Avraham, whom Hagar the Egyptian, shifchat Sarah, bore unto Avraham:</p>
<p>GEN 25:13 און דאָס זײַנען די נעמען</p>	<p>GEN 25:13 un dos zainen di nemen</p>	<p>GEN 25:13 And these are the shemot</p>

<p>פֿון ישמעאלס זין, נאָך זייערע נעמען, לויט זייערע געבורטן: דער בכור פֿון ישמעאל, נבֿיות, און קֶדָר, און אַדבֿאַל, און מִבְּשָׁם; edit</p>	<p>fun Yishmaels zin, noch zeyere nemen, loit zeyere geburten: der bchor fun Yishmaelen, Nevayot, un Kedar, un Adbeel, un Mivsam;</p>	<p>bnei Yishmael, by their shemot, according to their toldot: the bechor of Yishmael, Nevayot; and Kedar, and Adbe'el, and Mivsam,</p>
<p>GEN 25:14 און מִשְׁמַע, און דוּמָה, און מַשָּׂא; edit</p>	<p>GEN 25:14 un Mishma, un Dumah, un Massa;</p>	<p>GEN 25:14 And Mishma, and Dumah, and Massa,</p>
<p>GEN 25:15 חֲדָר, און תִּימָא, איטור, נפֿיש און קֶדְמָה. edit</p>	<p>GEN 25:15 chadar, un Tema, itur, Naphish un Kedmah.</p>	<p>GEN 25:15 Chadad, and Tema, Yetur, Naphish, and Kedmah:</p>
<p>GEN 25:16 דאָס זיינען די זין פֿון ישמעאל, און דאָס זיינען זייערע נעמען אין זייערע דערפֿער, און אין זייערע לאַגערן; צוועלף פֿירשטן לויט זייערע פֿעלקער. – edit</p>	<p>GEN 25:16 dos zainen di zin fun Yishmaelen, un dos zainen zeyere nemen in zeyere derfer, un in zeyere lageren; tself firshten loit zeyere felker. –</p>	<p>GEN 25:16 These are the bnei Yishmael, and these are their shemot, by their settlement, and by their camps; twelve nasiim (<i>princes, rulers</i>) according to their tribes.</p>
<p>GEN 25:17 און דאָס זיינען די יאָרן פֿון ישמעאלס לעבן: הונדערט יאָר און זיבן יאָר און דרייסיק יאָר. און ער איז פֿאַרגאַנגען און איז געשטאַרבן; און ער איז איינגעזאַמלט געוואָרן צו זיין פֿאָלק. – edit</p>	<p>GEN 25:17 un dos zainen di yoren fun Yishmaels leben: hundert yor un ziben yor un draisik yor. un er iz fargangen un iz geshtorben; un er iz ingezamlt gevoren tsu zain folk. –</p>	<p>GEN 25:17 And these are the years of the life of Yishmael, an hundred and thirty and seven shanah; and he breathed his last and died; and was gathered unto his people.</p>
<p>GEN 25:18 און זיי האָבן געוווינט פֿון חִוּלָּה ביז שור וואָס פֿאַר מִצְרַיִם, ווי דו גייסט קיין אַשׁוּר; אין געזיכט פֿון אַלע</p>	<p>GEN 25:18 un zeï hoben gevoint fun Chavilah biz Shur vos far Mitsrayim, vi du Gaist kein Ashur; in gezicht fun ale zaine brider hot er zich bazetst.</p>	<p>GEN 25:18 And they dwelt from Chavilah unto Shur, that is near Mitzrayim, as thou goest toward Assyria; they took their place east of their brethren.</p>

<p>זײַנע ברידער האָט ער זיך באַזעצט. edit</p>		
<p>און דאָס איז די GEN 25:19 געשיכטע פֿון יצחק, אַבְרָהָם זון: אַבְרָהָם האָט געבאָרן יצחקן. edit</p>	<p>GEN 25:19 un dos iz di geshichte fun Yitzchak, Avrahams zun: Avraham hot geboren Yitzchaken.</p>	<p>GEN 25:19 And these are the toldot of Yitzchak ben Avraham: Avraham fathered Yitzchak;</p>
<p>און יצחק איז געווען GEN 25:20 פֿערציק יאָר אַלט, ווען ער האָט זיך גענומען רבקה, די טאָכטער פֿון בתואל דעם אַרמי פֿון פֿדן-אַרם, די שוועסטער פֿון לבן דעם אַרמי, פֿאַר אַ ווייב. edit</p>	<p>GEN 25:20 un Yitzchak iz geven fertsik yor alt, ven er hot zich genumen Rivkah, di tochter fun Betuel dem Aramit fun Paddan- Aram, di shvester fun Lavan dem Aramit, far a vaib.</p>	<p>GEN 25:20 And Yitzchak was arba'im shanah when he took Rivkah as his wife, the bat Betuel HaArami of Paddan- Aram, the achot Lavan HaArami.</p>
<p>און יצחק האָט געבעטן GEN 25:21 צו ה' פֿון וועגן זײַן ווייב, וואָרום זי איז געווען אַן עקרה; און ה' האָט זיך געלאָזט דערבעטן פֿון אים, און רבקה זײַן ווייב איז טראָגעדיק געוואָרן. edit</p>	<p>GEN 25:21 un Yitzchak hot gebeten tsu Hashem fun vegen zain vaib, vorem zi iz geven an akore; un Hashem hot zich gelozt derbeten fun im, un Rivkah zain vaib iz trogedik gevoren.</p>	<p>GEN 25:21 And Yitzchak davened to HASHEM on behalf of his isha, because she was barren; and HASHEM was entreated of him, and Rivkah his isha conceived.</p>
<p>און די קינדער האָבן זיך GEN 25:22 געשטויסן אין איר, און זי האָט געזאָגט: אויב אַזוי, נאָך וואָס דען לעב איד? און זי איז געגאַנגען פֿרעגן בײַ ה'. edit</p>	<p>GEN 25:22 un di kinder hoben zich geshtoisen in ir, un zi hot gezogt: oib azoi, noch vos den leb ich? un zi iz gegangen fregen bai Hashem.</p>	<p>GEN 25:22 And the banim struggled jostling within her; and she said, If it be well, why am I thus? And she went to inquire of HASHEM .</p>
<p>און ה' האָט צו איר GEN 25:23</p>	<p>GEN 25:23 un Hashem hot tsu ir</p>	<p>GEN 25:23 And HASHEM said unto</p>

<p>געזאָגט: צוויי אומות זיינען אין דיין לייב, און צוויי פֿעלקער וועלן זיך פֿון דייע אינגעווייד צעשיידן, און אַ פֿאַלק פֿון אַ פֿאַלק וועט זיין שטאַרקער, און דער עלטערער וועט דינען דעם יינגערן. edit</p>	<p>gezogt: tsvei umes zainen in dain laib, un tsvei felker velen zich fun daine ingevid tsesheiden, un a folk fun a folk vet zain shtarker, un der elterer vet dinen dem yingeren.</p>	<p>her, Two goyim (nations) are in thy womb, and two peoples shall be separated from within thee; and the one people shall be stronger than the other people; and the older shall serve the younger.</p>
<p>GEN 25:24 און אז אירע טעג זיינען פֿול געוואָרן צום געווינען, ערשט אַ צווילינג איז אין איר לייב. edit</p>	<p>GEN 25:24 un az ire teg zainen ful gevoren tsum gevinen, ersht a tsviling iz in ir laib.</p>	<p>GEN 25:24 And when her days were fulfilled to be delivered, hinei, there were twins in her womb.</p>
<p>GEN 25:25 און דער ערשטער איז אַרויסגעקומען אַ רויטער, אין גאַנצן אַזוי ווי אַ האַריקער מאַנטל; און מע האָט גערופֿן זיין נאָמען יֵשׁוּ. edit</p>	<p>GEN 25:25 un der ershter iz aroisgekumen a roiter, in gantsen azoi vi a horiker mantl; un me hot gerufen zain nomen Esav.</p>	<p>GEN 25:25 And the first came out admoni (red) all over like a hairy garment; and they called shmo Esav.</p>
<p>GEN 25:26 און דערנאָך איז אַרויסגעקומען זיין ברודער, און זיין האַנט האָט צוגעהאַלטן דעם טריט פֿון יֵשׁוּ; און מע האָט גערופֿן זיין נאָמען יַעֲקֹב. און יַצְחָק איז געווען זעכציק יאָר אַלט ביי זייער געבאָרן ווערן. edit</p>	<p>GEN 25:26 un dernoach iz aroisgekumen zain bruder, un zain hant hot tsugehalten dem trit fun Esaven; un me hot gerufen zain nomen Yaakov. un Yitzchak iz geven zechtsik yor alt bai zeyer geboren veren.</p>	<p>GEN 25:26 And after that came out his brother, and his yad was grasping on akev Esav; and shmo was called Ya'akov; and Yitzchak was threescore shanah when she bore them.</p>
<p>GEN 25:27 און די יינגלעך זיינען אויפֿגעוואַקסן; און יֵשׁוּ איז</p>	<p>GEN 25:27 un di yinglech zainen oifgevaksen; un Esav iz geven a mentsh genit in geyeg, a</p>	<p>GEN 25:27 And the nearim grew: and Esav was a skilled hunter, an ish sadeh; and Ya'akov was</p>

<p>געווען אַ מענטש געניט אין געיעג, אַ פֿעלדמענטש, און יעקבֿ איז געווען אַ שטילער מענטש וואָס זיצט אין געצעלטן. edit</p>	<p>feldmentsh, un Yaakov iz geven a shtiler mentsh vos zitst in getselten.</p>	<p>an ish tam (<i>quiet man</i>) , dwelling in ohalim.</p>
<p>GEN 25:28 און יצחק האָט ליב געהאַט עֶשָׂו, ווייל דאָס געפֿאַנג איז אים געווען צום מויל; און רבקה האָט ליב געהאַט יעקבֿן. edit</p>	<p>GEN 25:28 un Yitzchak hot lib gehat Esaven, vail dos gefang iz im geven tsum moil; un Rivkah hot lib gehat Yaakoven.</p>	<p>GEN 25:28 And Yitzchak loved Esav, because he did eat of his wild game; but Rivkah loved Ya'akov.</p>
<p>GEN 25:29 האָט יעקבֿ איין מאָל געקאַכט אַ געקעכטס, און עֶשָׂו איז אָנגעקומען פֿון פֿעלד, און ער איז געווען פֿאַרשמאַכט. edit</p>	<p>GEN 25:29 hot Yaakov ein mol gekocht a gekechts, un Esav iz ongekumen fun feld, un er iz geven farshmacht.</p>	<p>GEN 25:29 And Ya'akov cooked stew: and Esav came from the sadeh, and he was famished.</p>
<p>GEN 25:30 האָט עֶשָׂו געזאָגט צו יעקבֿן: לאַז מיך אַ שלונג טאַן, איד בעט דיד, פֿון דעם דאָזיקן רויטן-רויטן, וואָרום איד בין פֿאַרשמאַכט; דערום האָט מען גערופֿן זיין נאָמען אָדום. edit</p>	<p>GEN 25:30 hot Esav gezogt tsu Yaakoven: loz mich a shlung ton, ich bet dich, fun dem doziken roiten-roiten, vorem ich bin farshmacht; derum hot men gerufen zain nomen Edom.</p>	<p>GEN 25:30 And Esav said to Ya'akov, Let me eat now some of the adom (<i>red stew</i>) ; for I am famished; therefore was shmo called Edom.</p>
<p>GEN 25:31 האָט יעקבֿ געזאָגט: פֿאַרקויף מיר אַקאַרשט דיין בכורה. edit</p>	<p>GEN 25:31 hot Yaakov gezogt: farkoif mir akorsht dain bchoire.</p>	<p>GEN 25:31 And Ya'akov said, First sell me today thy bechorah (<i>birthright, right of the firstborn</i>) .</p>
<p>GEN 25:32 האָט עֶשָׂו געזאָגט: זע, געווען אַ מענטש געניט אין</p>	<p>GEN 25:32 hot Esav gezogt: ze, ich gei tsum shtarben, un tsu vos</p>	<p>GEN 25:32 And Esav said, Hinei, I am at the point of death; and</p>

<p>איך גיי צום שטאַרבן, און צו וואָס מיר דען בכורה? edit</p>	<p>mir den bchoire?</p>	<p>what profit shall this bechorah do to me?</p>
<p>האַט יעקבֿ געזאָגט: GEN 25:33 שווער מיר אַקאַרשט. האָט ער אים געשוואָרן, און ער האָט פֿאַרקויפֿט זײַן בכורה צו יעקבֿן. edit</p>	<p>GEN 25:33 hot Yaakov gezogt: shver mir akorsht. hot er im geshvoren, un er hot farkoift zain bchoire tsu Yaakoven.</p>	<p>GEN 25:33 And Ya'akov said, Swear to me this day; and he swore unto him; and he sold his bechorah unto Ya'akov.</p>
<p>און יעקבֿ האָט געגעבן GEN 25:34 יִעֲשֹׂן ברויט און געקעכטס פֿון לינדזן; און ער האָט געגעסן און געטרונקען, און איז אויפֿגעשטאַנען און אַוועקגעאַנגען. אַזוי האָט יִעֲשֹׂ פֿאַראַכט {בזה} די בכורה. edit</p>	<p>GEN 25:34 un Yaakov hot gegeben Esaven broit un gekechts fun lindzen; un er hot gegesen un getrunken, un iz oifgeshtanen un avekgegangen. azoi hot Esav faracht di bchoire.</p>	<p>GEN 25:34 Then Ya'akov gave Esav lechem and adashim (lentils) stew; and he did eat and drink, and rose up, and went his way; thus Esav despised his bechorah.</p>
<p>און עס איז געוואָרן אַ GEN 26:1 הונגער אין לאַנד, אַחוץ דעם פֿריערדיקן הונגער, וואָס איז געווען אין די טעג פֿון אַבֿרהמען; און יצחק איז געגאַנגען צו אַבֿימֶלֶךְ דעם מלך פֿון די פֿלשתים, קיין גֶרָר. edit</p>	<p>GEN 26:1 un es iz gevoren a hunger in land, achuts dem frierdiken hunger, vos iz geven in di teg fun Avrahamen; un Yitzchak iz gegangen tsu Avimelech dem melech fun di Peleshetim, kein Gerar.</p>	<p>GEN 26:1 And there was a ra'av (famine) in ha'aretz, besides the ra'av harishon that was in the days of Avraham. And Yitzchak went unto Avimelech Melech Pelishtim (Philistines) unto Gerar.</p>
<p>און ה' האָט זיך באַוויזן GEN 26:2 צו אים, און האָט געזאָגט: זאַלסט נישט נידערן קיין מִצְרַיִם, ווײַן אין דעם לאַנד</p>	<p>GEN 26:2 un Hashem hot zich bavizen tsu im, un hot gezogt: zolst nisht nideren kein Mitsrayim, voin in dem land vos ich vel dir zogen.</p>	<p>GEN 26:2 And HASHEM appeared unto him, and said, Go not down into Mitsrayim; dwell in ha'aretz which I shall tell thee of;</p>

<p>וואָס איד וועל דיר זאָגן. edit</p>		
<p>האַלט זיך אויף אין דעם GEN 26:3 דאַזיקן לאַנד, און איד וועל זיין מיט דיר, און וועל דיר בענטשן; וואָרום צו דיר און צו דיין זאַמען וועל איד געבן אַלע די דאַזיקע לענדער, און איד וועל מקיים זיין די שבועה וואָס איד האָב געשוואָרן צו דיין פֿאַטער אַברהמען. edit</p>	<p>GEN 26:3 halt zich oif in dem doziken land, un ich vel zain mit dir, un vel dich bentshen; vorem tsu dir un tsu dain zomen vel ich geben ale di dozike lender, un ich vel mekaiem zain di shvue vos ich hob geshvoren tsu dain foter Avrahamen.</p>	<p>GEN 26:3 Sojourn in ha'arets hazot, and I will be with thee, and will bless thee; for unto thee, and unto thy zera, I will give all these lands, and I will perform the shevu'ah (oath) which I swore unto Avraham avichah;</p>
<p>און איד וועל מערן דיין GEN 26:4 זאַמען אַזוי ווי די שטערן פֿון הימל, און וועל געבן צו דיין זאַמען אַלע די דאַזיקע לענדער; און בענטשן וועלן זיך מיט דיין זאַמען אַלע פֿעלקער פֿון דער ערד; edit</p>	<p>GEN 26:4 un ich vel meren dain zomen azoi vi di shteren fun himel, un vel geben tsu dain zomen ale di dozike lender; un bentshen velen zich mit dain zomen ale felker fun der erd;</p>	<p>GEN 26:4 And I will make thy zera to multiply as the kokhavim of Shomayim, and will give unto thy zera all these lands; and in thy zera shall kol Goyei Ha'Aretz be blessed;</p>
<p>דערפֿאַר וואָס אַברהם GEN 26:5 האַט צוגעהערט צו מיין קול, און האָט געהיט מיין היטונג, מיין געבאָט, מיין געזעצן, און מיין לערנונגען. edit</p>	<p>GEN 26:5 derfar vos Avraham hot tsugehert tsu main kol, un hot gehit main hitung, maine gebot, maine gezetsen, un maine lernungen.</p>	<p>GEN 26:5 Because Avraham obeyed My voice, and was shomer over My mishmeret (charge), My mitzvot, My chukkot, and My torot.</p>
<p>און יצחק האָט זיך GEN 26:6 באַזעצט אין גֵרָר. edit</p>	<p>GEN 26:6 un Yitzchak hot zich bazetst in Gerar.</p>	<p>GEN 26:6 And Yitzchak dwelt in Gerar;</p>
<p>האַבן די מענטשן פֿון GEN 26:7 דעם אָרט געפֿרעגט וועגן זיין</p>	<p>GEN 26:7 hoben di mentshen fun dem ort gefregt vegen zain vaib, un er hot gezogt: zi iz maine a</p>	<p>GEN 26:7 And the anshei hamakom asked him about his isha; and he said, She is my achot; for he</p>

<p>ווייב, און ער האָט געזאָגט: זי איז מייע אַ שוועסטער; וואָרום ער האָט מורא געהאַט צו זאָגן: מיין ווייב; טאַמער וועלן די מענטשן פֿון דעם אָרט מיך הרגען איבער רבקה, ווייל זי איז שיין פֿון אויסזען. edit</p>	<p>shvester; vorem er hot moire gehat tsu zogen: main vaib; tomer velen di mentshen fun dem ort mich hrgen iber Rivkachen, vail zi iz shein fun oiszen.</p>	<p>feared to say, She is my isha; lest, said he, the anshei hamakom should kill me for Rivkah; because she was beautiful to look upon.</p>
<p>GEN 26:8 און עס איז געווען, אַז ער איז דאָרטן אָפּגעווען אַ לאַנגע צייט, האָט אַבִּימֶלֶךְ דער מלך פֿון די פּלֶשְׁתִּים אַרויסגעקוקט דורכן פֿענצטער, און געזען, ערשט יצחק שטיפֿט מיט זיין ווייב רבקה. edit</p>	<p>GEN 26:8 un es iz geven, az er iz dorten opgeven a lange tsait, hot Avimelech der melech fun di Peleshetim aroisgekukt durchen fentster, un gezen, ersht Yitzchak shtift mit zain vaib Rivkachen.</p>	<p>GEN 26:8 And it came to pass, when he had been there a long time, that Avimelech Melech Pelishtim (<i>Philistines</i>) looked out at a chalon, and saw, and, hinei, Yitzchak metzachek (<i>was caressing</i>) Rivkah his isha.</p>
<p>GEN 26:9 האָט אַבִּימֶלֶךְ גערופֿן יצחק, און האָט געזאָגט: זי איז דאָך גאָר דיין ווייב, און ווי אַזוי האָסטו געזאָגט: זי איז מייע אַ שוועסטער? האָט יצחק צו אים געזאָגט: ווייל איך האָב געקלערט: איך וועל נאָך אומקומען איבער איר. edit</p>	<p>GEN 26:9 hot Avimelech gerufen Yitzchaken, un hot gezogt: zi iz doch gor dain vaib, un vi azoi hostu gezogt: zi iz maine a shvester? hot Yitzchak tsu im gezogt: vail ich hob geklert: ich vel noch umkumen iber ir.</p>	<p>GEN 26:9 And Avimelech called Yitzchak, and said, Hinei, of a surety she is thy isha; and why saidst thou, She is my achot? And Yitzchak said unto him, Because I said, Lest I die because of her.</p>
<p>GEN 26:10 האָט אַבִּימֶלֶךְ געזאָגט: וואָס האָסטו דאָ געטאָן צו אונדז? שיר-שיר וואָלט איינער</p>	<p>GEN 26:10 hot Avimelech gezogt: vos hostu do geton tsu undz? shir-shir volt einer fun folk</p>	<p>GEN 26:10 And Avimelech said, What is this thou hast done unto us? one of the people</p>

<p>פֿון פֿאַלק געלעגן מיט דיין ווייב, און וואָסלט געבראַכט אויף אונדז אַ שולד. edit</p>	<p>gelegen mit dain vaib, un voslt gebracht oif undz a shuld.</p>	<p>might lightly have slept with thy isha, and thou shouldest have brought ashame (<i>guilt</i>) upon us.</p>
<p>GEN 26:11 און אַבִּימֶלֶךְ הָאֵט באַפֿוילן דעם גאַנצן פֿאַלק, אַזוי צו זאָגן: דער וואָס רירט אַן דעם דאַזיקן מאַן אָדער זיין ווייב, וועט טייטן געטייט ווערן. edit</p>	<p>GEN 26:11 un Avimelech hot bafuilen dem gantsen folk, azoi tsu zogen: der vos rirt on dem doziken man oder zain vaib, vet teiten geteit veren.</p>	<p>GEN 26:11 And Avimelech charged all his people, saying, He that toucheth this man or his isha shall surely be put to death.</p>
<p>GEN 26:12 און יצחק האָט געזייט אין יענעם לאַנד, און האָט געקריגן אין יענעם יאָר הונדערט מאָל אַזוי פֿיל; און ה' האָט אים געבענטשט. edit</p>	<p>GEN 26:12 un Yitzchak hot gezait in yenem land, un hot gekrigen in yenem yor hundred mol azoi fil; un Hashem hot im gebentsht.</p>	<p>GEN 26:12 Then Yitzchak sowed in that land, and reaped in the same year a hundredfold; and HASHEM blessed him.</p>
<p>GEN 26:13 און דער מאַן איז געוואָרן רייך, און איז נאַכאַנאַנד רייכער געוואָרן, ביז ער איז געוואָרן זייער רייך. edit</p>	<p>GEN 26:13 un der man iz gevoren raich, un iz nochanand raicher gevoren, biz er iz gevoren zeyer raich.</p>	<p>GEN 26:13 And the man became very prosperous, and went forward, and grew until he became gadol me'od:</p>
<p>GEN 26:14 און ער האָט געהאַט סטאַדעס שאַף, און סטאַדעס רינדער, און פֿיל קנעכט; און די פֿלשתיים האָבן אים מקנא געווען. edit</p>	<p>GEN 26:14 un er hot gehat stades shof, un stades rinder, un fil knecht; un di Peleshetim hoben im mekane geven.</p>	<p>GEN 26:14 For he had possession of tzon, and possession of cattle, and many avadim; and the Pelishtim envied him.</p>
<p>GEN 26:15 און אַלע ברונעמער וואָס די קנעכט פֿון זיין</p>	<p>GEN 26:15 un ale brunemer vos di knecht fun zain foter hoben gegrogen in di teg fun zain foter</p>	<p>GEN 26:15 For all the wells which avdei aviv had dug in the days of Avraham aviv, the Pelishtim</p>

<p>פֿאַטער האָבן געגראָבן אין די טעג פֿון זײַן פֿאַטער אַבְרָהָם, האָבן די פֿלֶשְׁתִּים זײ פֿאַרשטאַפֿט, און זײ אַנגעפֿילט מיט ערד. edit</p>	<p>Avrahamen, hoben di Peleshetim ze farshtopt, un ze ongefilt mit erd.</p>	<p>had stopped them up, and filled them with dirt.</p>
<p>GEN 26:16 און אַבִּימֶלֶךְ האָט געזאָגט צו יִצְחָק: גײ אַוועק פֿון אונדז, וואָרום ביסט פֿיל מאַכטיקער פֿון אונדז. edit</p>	<p>GEN 26:16 un Avimelech hot gezogt tsu Yitzchaken: gei avek fun undz, vorem bist fil machtiker fun undz.</p>	<p>GEN 26:16 And Avimelech said unto Yitzchak, Go from us; for thou art much mightier than we.</p>
<p>GEN 26:17 איז יִצְחָק אַוועקגעגאַנגען פֿון דאָרטן, און האָט געלאָגערט אין טאַל פֿון גֶרָר, און האָט זיך דאָרטן באַזעצט. edit</p>	<p>GEN 26:17 iz Yitzchak avekgegangen fun dorten, un hot gelagert in tal fun Gerar, un hot zich dorten bazetst.</p>	<p>GEN 26:17 And Yitzchak departed from there, and encamped in the valley of Gerar, and dwelt there.</p>
<p>GEN 26:18 און יִצְחָק האָט ווידער אויפֿגעגראָבן די וואַסערברונעמער וואָס מע האָט געגראָבן אין די טעג פֿון זײַן פֿאַטער אַבְרָהָם, און די פֿלֶשְׁתִּים האָבן זײ פֿאַרשטאַפֿט נאָך דעם טױט פֿון אַבְרָהָם; און ער האָט זײ גערופֿן מיט נעמען אַזױ ווי די נעמען וואָס זײַן פֿאַטער האָט זײ גערופֿן. edit</p>	<p>GEN 26:18 un Yitzchak hot vider oifgegrogen di vaserbrunemer vos me hot gegrogen in di teg fun zain foter Avrahamen, un di Peleshetim hoben ze farshtopt noch dem toit fun Avrahamen; un er hot ze gerufen mit nemen azoi vi di nemen vos zain foter hot ze gerufen.</p>	<p>GEN 26:18 And Yitzchak dug again the be'erot hamayim (<i>wells of water</i>), which they had dug in the days of Avraham aviv; for the Pelishtim had stopped them up after the mot Avraham; and he called their shemot after the shemot by which his av had called them.</p>
<p>GEN 26:19 און די קנעכט פֿון יִצְחָק</p>	<p>GEN 26:19 un di knecht fun Yitzchaken hoben gegrogen in</p>	<p>GEN 26:19 And avdei Yitzchak dug in the valley, and found there a</p>

<p>הָאָבֶן גַּעְרָאָבֶן אִין טָאָל, און הָאָבֶן דָּאָרְטֵן גַּעֲפֹנֶען אַ ברונעם לעבעדיקע וואַסער. edit</p>	<p>tal, un hoben dorten gefunen a brunem lebedike vaser.</p>	<p>well of mayim chayyim.</p>
<p>הָאָבֶן זִיד גַּעקְרִיגְט די GEN 26:20 פֿאַסטוכער פֿון גֵרָר מיט די פֿאַסטוכער פֿון יִצְחָק, אַזוי צו זאָגן: אונדז געהערט דאָס וואַסער. און ער האָט גערופֿן דעם נאָמען פֿון דעם ברונעם עֶשֶׂק, ווייל זיי האָבֶן זִיד געעֶסֶקט מיט אים. edit</p>	<p>GEN 26:20 hoben zich gekrigt di pastucher fun Gerar mit di pastucher fun Yitzchaken, azoi tsu zogen: undz gehert dos vaser. un er hot gerufen dem nomen fun dem brunem Eshek, vail ze hoben zich geeesekt mit im.</p>	<p>GEN 26:20 And the herdmen of Gerar did quarrel with Yitzchak's herdmen, saying, The mayim is ours; and he called the shem of the well Esek (Contention) ; because they disputed with him.</p>
<p>GEN 26:21 און זיי האָבֶן גַּעגְרָאָבֶן אַן אַנדער ברונעם, און האָבֶן זִיד אַיבער אים אויך גַּעקְרִיגְט. און ער האָט גערופֿן זיין נאָמען שִׁטְנָה. edit</p>	<p>GEN 26:21 un ze hoben gegroben an ander brunem, un hoben zich iber im oich gekrigt. un er hot gerufen zain nomen Sitnah.</p>	<p>GEN 26:21 And they dug another be'er, and feuded over that also; and he called the shem of it Sitnah (Enmity) .</p>
<p>GEN 26:22 און ער האָט זִיד איבערגעטראָגן פֿון דָּאָרְטֵן, און האָט גַּעגְרָאָבֶן אַן אַנדער ברונעם; און זיי האָבֶן זִיד איבער אים נישט גַּעקְרִיגְט. הָאָט ער גַּערוּפֿן זיין נאָמען רְחוּבֹת, ווייל ער האָט געזאָגט: אַצונד האָט אונדז ה' געגעבן רְחוּבֹת, און מיר וועלן וואַקסן אין לאַנד. edit</p>	<p>GEN 26:22 un er hot zich ibergetrogen fun dorten, un hot gegroben an ander brunem; un zei hoben zich iber im nisht gekrigt. hot er gerufen zain nomen rchovot, vail er hot gezogt: atsund hot undz Hashem gegeben Rechovot, un mir velen vaksen in land.</p>	<p>GEN 26:22 And he moved away from there, and dug another well; and for that they strove not: and he called the shem of it Rechovot (Broad Places) ; and he said, For now HASHEM hath made rachav (room) for us, and we shall be fruitful in ha'aretz.</p>

<p>און ער איז GEN 26:23 אָרויפֿגעגאַנגען פֿון דאָרטן קיין באַר-שְׁבַע. edit</p>	<p>GEN 26:23 un er iz aroifgegangen fun dorten kein Beer-Sheva.</p>	<p>GEN 26:23 And he went up from there to Be'er-Sheva.</p>
<p>און ה' האָט זיך באַוויזן GEN 26:24 צו אים אין יענער נאַכט, און האָט געזאָגט: איך בין דער ג-ט פֿון דיין פֿאַטער אַבְרָהָם; זאָלסט נישט מורא האַבן, וואָרום איך בין מיט דיך, און איך וועל דיך בענטשן, און וועל מערן דיין זאַמען, פֿון מיין קנעכט אַבְרָהָם וועגן. edit</p>	<p>GEN 26:24 un Hashem hot zich bavizen tsu im in yener nacht, un hot gezogt: ich bin der G-t fun dain foter Avrahamen; zolst nisht moire hoben, vorem ich bin mit dir, un ich vel dich bentshen, un vel meren dain zomen, fun main knecht Avrahams vegen.</p>	<p>GEN 26:24 And HASHEM appeared unto him balailah hahu, and said, I am Elohei Avraham avichah; fear not, for I am with thee, and will bless thee, and multiply thy zera for the sake of Avdi Avraham (<i>My Servant Abraham</i>) .</p>
<p>האָט ער דאָרטן געבויט GEN 26:25 אַ מזבח, און ער האָט גערופֿן צו דעם נאָמען ה'; און ער האָט דאָרטן אויפֿגעשטעלט זיין געצעלט. און די קנעכט פֿון יצחק האָבן דאָרטן געגראָבן אַ ברונעם. edit</p>	<p>GEN 26:25 hot er dorten geboit a mizbeyeck, un er hot gerufen tsu dem nomen Hashem; un er hot dorten oifgeshtelt zain getselt. un di knecht fun Yitzchaken hoben dorten gegrogen a brunem.</p>	<p>GEN 26:25 And he built a Mizbe'ach there, and called upon the Shem of HASHEM , and pitched his ohel there: and there avdei Yitzchak dug a well.</p>
<p>און אַבִּימֶלֶךְ איז GEN 26:26 געגאַנגען צו אים פֿון גֶרָר, מיט אַחוּזַת זײַן גוטן פֿרײַנט, און פֿיכּוּל דעם האָר פֿון זײַן חיל. edit</p>	<p>GEN 26:26 un Avimelech iz gegangen tsu im fun Gerar, mit achuzat zain guten fraint, un pichul dem Har fun zain cheil.</p>	<p>GEN 26:26 Then Avimelech went to him from Gerar, and Achuzzat his adviser, and Pichol the sar tz'va of his.</p>
<p>האָט יצחק צו זיי GEN 26:27 געזאָגט: נאָך וואָס זײַט איר</p>	<p>GEN 26:27 hot Yitzchak tsu zei gezogt: noch vos zeit ir</p>	<p>GEN 26:27 And Yitzchak said unto them, Why come ye to me,</p>

<p>געקומען צו מיר, אַז איר זייט מיר שונאים, און האָט מיר אַרויסגעשיקט פֿון אייך? edit</p>	<p>gekumen tsu mir, az ir zeit mir sonem, un hot mich aroisgeschikt fun ich?</p>	<p>seeing ye hate me, and have sent me away from you?</p>
<p>GEN 26:28 האָבן זיי געזאָגט: זען האָבן מיר געזען אַז ה' איז מיט דיר, און מיר האָבן געזאָגט: זאָל-זשע זיין אַ שבֿועה צווישן אונדז, צווישן אונדז און צווישן דיר, און לאָמיר שליסן {כרת} אַ בְּרִית מיט דיר. edit</p>	<p>GEN 26:28 hoben zei gezogt: zen hoben mir gezen az Hashem iz mit dir, un mir hoben gezogt: zol-zhe zain a shvue tsvishen undz, tsvishen undz un tsvishen dir, un lomir shlisen a bris mit dir.</p>	<p>GEN 26:28 And they said, We saw certainly that HASHEM was with thee; and we said, Let there be now an oath between us, even between us and thee, and let us cut a brit (covenant) with thee;</p>
<p>GEN 26:29 אויב דו וועסט טאָן מיט אונדז ביז! אַזוי ווי מיר האָבן דיך נישט אָנגערירט, און אַזוי ווי מיר האָבן מיט דיר רק גוטס געטאָן, און מיר האָבן דיך אַוועקגעלאָזט בשלום. אַצונד ביסטו אַ געבענטשטער פֿון ה'. edit</p>	<p>GEN 26:29 oib du vest ton mit undz beiz! azoi vi mir hoben dich nisht ongerirt, un azoi vi mir hoben mit dir rak guts geton, un mir hoben dich avekgezogt besholem. atsund bistu a gebentshter fun Hashem.</p>	<p>GEN 26:29 That thou wilt do us no ra'ah, just as we have not touched thee, and just as we have done unto thee nothing but tov, and have sent thee away in shalom; thou art now the Gebentshter fun HASHEM (the blessed of HASHEM) .</p>
<p>GEN 26:30 האָט ער געמאַכט פֿאַר זיי אַ מאָלצייט, און זיי האָבן געגעסן און געטרונקען. edit</p>	<p>GEN 26:30 hot er gemacht far zei a moltsait, un zei hoben gegesen un getrunken.</p>	<p>GEN 26:30 And he made them a mishteh (feast) , and they did eat and drink.</p>
<p>GEN 26:31 און זיי האָבן זיך געפֿעדערט אין דער פֿרי, און זיי האָבן געשוואָרן איינער דעם אַנדערן, און יצחק האָט זיי אַרויסבאַלייט, און זיי זיינען</p>	<p>GEN 26:31 un zei hoben zich gefedert in der peire, un zei hoben geshvoren einer dem anderen, un Yitzchak hot zei aroisbaleit, un zei zainen avekgegangen fun im besholem.</p>	<p>GEN 26:31 And they rose up early in the boker, and swore one to another: and Yitzchak sent them away, and they departed from him in shalom.</p>

<p>אָוועקגעגאַנגען פֿון אים בשלום. edit</p>		
<p>און עס איז געווען אין GEN 26:32 יענעם טאָג, זיינען געקומען די קנעכט פֿון יצחק, און האָבן אים דערציילט וועגן אַ ברונעם וואָס זיי האָבן געגראָבן, און זיי האָבן צו אים געזאָגט: מיר האָבן געפֿונען וואַסער. edit</p>	<p>GEN 26:32 un es iz geven in yenem tog, zainen gekumen di knecht fun Yitzchaken, un hoben im dertseilt vegem a brunem vos zei hoben gegroben, un zei hoben tsu im gezogt: mir hoben gefunen vaser.</p>	<p>GEN 26:32 And it came to pass the same day, that the avdei Yitzchak came, and told him concerning the be'er which they had dug, and said unto him, We have found mayim.</p>
<p>האָט ער אים גערופֿן GEN 26:33 שְׁבַעָה. דערום איז דער נאָמען פֿון דער שטאָט באַר-שְׁבַע ביז אויף היינטיקן טאָג. edit</p>	<p>GEN 26:33 hot er im gerufen Shevah. derum iz der nomen fun der shtot Beer-Sheva biz oif haintiken tog.</p>	<p>GEN 26:33 And he called it Shevah (<i>Seven, Oath</i>) : therefore the shem of the Ir is Be'er-Sheva unto this day.</p>
<p>און אַז עָשוּ איז געווען GEN 26:34 פֿערציק יאָר אַלט, האָט ער גענומען פֿאַר אַ ווייב יהודית די טאָכטער פֿון באַרי דעם חתי, און בשמֿת די טאָכטער פֿון אַילון דעם חתי. edit</p>	<p>GEN 26:34 un az Esav iz geven fertsik yor alt, hot er genumen far a vaib Yehudit di tochter fun Beeri dem Chitti, un Basmat di tochter fun Elon dem Chitti.</p>	<p>GEN 26:34 And Esav was arba'im shanah when he took to wife Yehudit the bat Be'eri the Chitti, and Basmat the bat Elon the Chitti:</p>
<p>און זיי זיינען געווען אַ GEN 26:35 האַרצביטערניש פֿאַר יצחק און פֿאַר רבקה. edit</p>	<p>GEN 26:35 un zei zainen geven a hartsbiternish far Yitzchaken un far Rivkahan.</p>	<p>GEN 26:35 and they were a morat ruach (<i>grief of mind</i>) unto Yitzchak and Rivkah.</p>
<p>און עס איז געווען, אַז GEN 27:1 יצחק איז אַלט געוואָרן, און זיינע אויגן זיינען געוואָרן צו טונקל צו זען, האָט ער גערופֿן</p>	<p>GEN 27:1 un es iz geven, az Yitzchak iz alt gevoren, un zaine oigen zainen gevoren tsu tunkel tsu zen, hot er gerufen zain elteren zun Esaven, un hot</p>	<p>GEN 27:1 And it came to pass, that when Yitzchak was zaken (<i>old</i>) ,and his eyes were dim, so that he could not see, he called Esav bno hagadol and said unto him,</p>

<p>זיין עלטערן זון עֶשָׂו, און האָט צו אים געזאָגט: מיין זון! האָט ער צו אים געזאָגט: דאָ בין איד. edit</p>	<p>tsu im gezogt: main zun! hot er tsu im gezogt: do bin ich.</p>	<p>Beni: and he said unto him, Hineni.</p>
<p>GEN 27:2 האָט ער געזאָגט: זע נאָר, איד בין אַלט, איד ווייס נישט דעם טאָג פֿון מיין טויט. edit</p>	<p>GEN 27:2 hot er gezogt: ze nor, ich bin alt, ich veis nisht dem tog fun main toit.</p>	<p>GEN 27:2 And he said, Hinei now, I am old, I know not my yom mot:</p>
<p>GEN 27:3 דערום נעם אַצונד, איד בעט דיד, דייע וואַפֿן, דיין פֿיילבייטל און דיין בויגן, און גי אַרויס אין פֿעלד, און פֿאַנג מיר אַ געפֿאַנג; edit</p>	<p>GEN 27:3 derum nem atsund, ich bet dich, daine vafen, dain failbaitl un dain boigen, un gei arois in feld, un fang mir a gefang;</p>	<p>GEN 27:3 Therefore take, now, thy kelim (weapons), thy quiver and thy keshet (bow), and go out to the sadeh, and hunt me some wild game;</p>
<p>GEN 27:4 און מאַך מיר אַ מאכל אַזוי ווי איד האָב ליב, און ברענג מיר, און איד וועל עסן; כדי מיין זעל זאָל דיד בענטשן איידער איד שטאַרב. edit</p>	<p>GEN 27:4 un mach mir a maichl azoi vi ich hob lib, un breng mir, un ich vel esen; kedei main zel zol dich bentshen eider ich shtarb.</p>	<p>GEN 27:4 And make me matamim (savory meat, tasty food), such as I love, and bring it to me, that I may eat; that my nefesh may make a brocha upon thee before I die.</p>
<p>GEN 27:5 און רבקה האָט געהערט ווי יצחק רעדט צו זיין זון עֶשָׂו. און עֶשָׂו איז אוועקגעגאַנגען אין פֿעלד, צו פֿאַנגען אַ געפֿאַנג אויף צו ברענגען. edit</p>	<p>GEN 27:5 un Rivkah hot gehert vi Yitzchak redt tsu zain zun Esaven. un Esav iz avekgegangen in feld, tsu fangen a gefang oif tsu brengen.</p>	<p>GEN 27:5 And Rivkah heard when Yitzchak spoke to Esav bno. And Esav went to the sadeh to hunt for wild game, and to bring it.</p>
<p>GEN 27:6 האָט רבקה געזאָגט צו איר זון יעקבֿן, אַזוי צו זאָגן:</p>	<p>GEN 27:6 hot Rivkah gezogt tsu ir zun Yaakoven, azoi tsu zogen: ze, ich hob gehert dain foter</p>	<p>GEN 27:6 And Rivkah spoke unto Ya'akov her ben, saying, Hinei, I heard avicha speak unto Esav</p>

<p>זע, איך האָב געהערט דיין פֿאַטער רעדן צו דיין ברודער עֲשׂוֹן, אַזוי צו זאָגן: edit</p>	<p>reden tsu dain bruder Esaven, azoi tsu zogen:</p>	<p>achicha, saying,</p>
<p>GEN 27:7 ברענג מיר אַ געפֿאַנג, און מאַך מיר אַ מאכל, און איך וועל עסן, און איך וועל דיך בענטשן פֿאַר ה' פֿאַר מיין טויט. edit</p>	<p>GEN 27:7 breng mir a gefang, un mach mir a maichl, un ich vel esen, un ich vel dich bentshen far Hashem far main toit.</p>	<p>GEN 27:7 Bring me wild game, and make me matamim, that I may eat, and make a brocha upon thee before HASHEM before my mot.</p>
<p>GEN 27:8 איז אַצונד, מיין זון, הער צו מיין קול לויט ווי איך באַפֿעל דיר. edit</p>	<p>GEN 27:8 iz atsund, main zun, her tsu main kol loit vi ich bafel dir.</p>	<p>GEN 27:8 Now therefore, beni (<i>my son</i>), obey my kol (<i>voice</i>) according to that which I command thee.</p>
<p>GEN 27:9 גיי אַקאַרשט צו די שאַף, און ברענג מיר פֿון דאָרטן צוויי גוטע ציגנבעקלעך, און איך וועל פֿון זיי מאַכן אַ מאכל פֿאַר דיין פֿאַטער, אַזוי ווי ער האַט ליב. edit</p>	<p>GEN 27:9 gei akorsht tsu di shof, un bring mir fun dorten tsvei gute tsignbeklech, un ich vel fun ze machen a maichl far dain foter, azoi vi er hot lib.</p>	<p>GEN 27:9 Go now to the tzon, and bring me from there two gedaye izzim tovim (<i>good kids of goats</i>); and I will make them matamim for avicha, such as he loveth:</p>
<p>GEN 27:10 און וועסט ברענגען צו דיין פֿאַטער, ער זאָל עסן, כדי ער זאָל דיך בענטשן פֿאַר זיין טויט. edit</p>	<p>GEN 27:10 un vest brengen tsu dain foter, er zol esen, kedei er zol dich bentshen far zain toit.</p>	<p>GEN 27:10 And thou shalt bring it to avicha, that he may eat, and that he may make a brocha upon thee before his mot.</p>
<p>GEN 27:11 האָט יעקבֿ געזאָגט צו זיין מוטער רבקה: זע, מיין ברודער עֲשׂוֹן איז אַ מענטש אַ האַריקער, און איך בין אַ מענטש אַ גלאַטער. edit</p>	<p>GEN 27:11 hot Yaakov gezogt tsu zain muter Rivkahan: ze, main bruder Esav iz a mentsh a horiker, un ich bin a mentsh a glater.</p>	<p>GEN 27:11 And Ya'akov said to Rivkah immo, Look, Esav achi is an ish sa'ir (<i>hairy man</i>), and I am an ish chalak (<i>smooth man</i>).</p>

<p>טאַמער וועט מיך מיין GEN 27:12 פֿאַטער אָנטאַפֿן, וועל איך זיין אין זיינע אויגן אזוי ווי אַן אַפֿנאַרער, און איך וועל ברענגען אויף מיר אַ קללה, און נישט אַ ברכה. edit</p>	<p>GEN 27:12 tomer vet mich main foter ontapn, vel ich zain in zaine oigen azoi vi an opnarer, un ich vel brengen oif mir a klole, un nisht a brocha.</p>	<p>GEN 27:12 What if avi will touch me, and I shall seem to him as a meta'te'a (mocker) ; and I shall bring a kelalah upon me, and not a brocha.</p>
<p>האַט זיין מוטער צו אים GEN 27:13 געזאָגט: אויף מיר דיין קללה, מיין זון! נאָר הער צו מיין קול, און גיי ברענג מיר. edit</p>	<p>GEN 27:13 hot zain muter tsu im gezogt: oif mir dain klole, main zun! nor her tsu main kol, un gei breng mir.</p>	<p>GEN 27:13 And immo said unto him, Upon me be thy kelalah, beni; only obey my kol (voice) , and go bring me them.</p>
<p>איז ער געגאַנגען, און GEN 27:14 האַט גענומען און געבראַכט צו זיין מוטער, און זיין מוטער האַט געמאַכט אַ מאַכל אזוי ווי זיין פֿאַטער האָט ליב געהאַט. edit</p>	<p>GEN 27:14 iz er gegangen, un hot genumen un gebracht tsu zain muter, un zain muter hot gemacht a maichl azoi vi zain foter hot lib gehat.</p>	<p>GEN 27:14 And he went, and got, and brought them to immo: and immo made matamim, such as aviv loved.</p>
<p>און רבקה האָט גענומען GEN 27:15 די שענסטע בגדים פֿון איר עלטערן זון עשׂון, וואָס זיינען געווען ביי איר אין הויז, און זי האַט אָנגעטאַן איר יינגערן זון יעקבֿן. edit</p>	<p>GEN 27:15 un Rivkah hot genumen di shenste bgdim fun ir elteren zun Esaven, vos zainen geven bai ir in hoiz, un zi hot ongeton ir yingeren zun Yaakoven.</p>	<p>GEN 27:15 And Rivkah took begadim of Esav her ben hagadol, the chamudot (best ones) which were with her in the bais, and dressed Ya'akov her ben hakatan;</p>
<p>און די פֿעלכלעך פֿון די GEN 27:16 ציגנבעקלעך האָט זי אָנגעטאַן אויף זיינע הענט און אויף זיין גלאַטן האַלדז. edit</p>	<p>GEN 27:16 un di felchlech fun di tsignbeklech hot zi ongeton oif zaine hent un oif zain glaten haldz.</p>	<p>GEN 27:16 And with orot gedayei haizzim (skins of the kids of the goats) she dressed and covered his hands, and also upon the smooth of his tzavar (neck) ;</p>

<p>און זי האָט געגעבן דעם GEN 27:17 מאכל און דאָס ברויט וואָס זי האָט געמאַכט, אין דער האַנט פֿון איר זון יעקבֿן. edit</p>	<p>GEN 27:17 un zi hot gegeben dem maichl un dos broit vos zi hot gemacht, in der hant fun ir zun Yaakoven.</p>	<p>GEN 27:17 And she gave the matamim and the lechem, which she had prepared, into the yad Ya'akov her ben.</p>
<p>און ער איז געקומען צו GEN 27:18 זיין פֿאָטער, און האָט געזאָגט: פֿאָטער מיַנער! האָט ער געזאָגט: דאָ בין איד; ווער ביסטו מיין זון? edit</p>	<p>GEN 27:18 un er iz gekumen tsu zain foter, un hot gezogt: foter meiner! hot er gezogt: do bin ich; ver bistu main zun?</p>	<p>GEN 27:18 And he came unto aviv, and said, Avi; and he said, Hineni; who art thou, beni?</p>
<p>און יעקבֿ געזאָגט צו GEN 27:19 זיין פֿאָטער: איד בין יִשׁוּ דײַן בְּכוֹר; איד האָב געטאָן אַזוי ווי דו האָסט מיר געהייסן. הייב דיך אויף, איד בעט דיד, זען דיך, און עס פֿון מיין געפֿאַנג, פדי דײַן זעל זאל מיד בענטשן. edit</p>	<p>GEN 27:19 hot Yaakov gezogt tsu zain foter: ich bin Esav dain bchor; ich hob geton azoi vi du host mir geheisen. heib dich oif, ich bet dich, zets dich, un es fun main gefang, kedei dain zel zol mich bentshen.</p>	<p>GEN 27:19 And Ya'akov said unto aviv, I am Esav thy bechor; I have done according as thou told me; arise, now, sit up and eat of my wild game, that thy nefesh may make a brocha upon me.</p>
<p>און יצחק געזאָגט צו GEN 27:20 זיין זון: ווי האָסטו עפעס אַזוי גיד געפֿונען, מיין זון? האָט ער געזאָגט: ווייל ה' דײַן ג-ט האָט מיר צוגעשיקט אַ טראַף. edit</p>	<p>GEN 27:20 hot Yitzchak gezogt tsu zain zun: vi hostu epes azoi gich gefunen, main zun? hot er gezogt: vail Hashem dain G-t hot mir tsugeshikt a traf.</p>	<p>GEN 27:20 And Yitzchak said unto bno, How is it that thou hast found it so quickly, beni? And he said, HASHEM Eloheicha worked it out for me.</p>
<p>און יצחק געזאָגט צו GEN 27:21 יעקבֿן: גענען, איד בעט דיד, און לאָמיד דיד אַנטאַפֿן, מיין זון, אויב דו ביסט דאָס מיין זון יִשׁוּ, אָדער נישט. edit</p>	<p>GEN 27:21 hot Yitzchak gezogt tsu Yaakoven: genen, ich bet dich, un lomich dich ontapn, main zun, oib du bist dos main zun Esav, oder nisht.</p>	<p>GEN 27:21 And Yitzchak said unto Ya'akov, Come near, now, that I may touch thee, beni, indeed, whether thou be beni Esav or not.</p>

<p>הָאָט יַעֲקֹב גֵּעֲנֶנְט צו GEN 27:22 זײַן פֿאַטער יִצְחָק, און ער הָאָט אים אָנגעטאַפֿט, און הָאָט געזאָגט: דער קול איז דער קול פֿון יַעֲקֹב, אָבער די הענט זײַנען די הענט פֿון עֵשָׂו. edit</p>	<p>GEN 27:22 hot Yaakov genent tsu zain foter Yitzchaken, un er hot im ongetapt, un hot gezogt: der kol iz der kol fun Yaakoven, ober di hent zainen di hent fun Esaven.</p>	<p>GEN 27:22 And Ya'akov went near unto Yitzchak aviv; and he touched him, and said, The kol is kol Ya'akov, but the yadayim are the yedei Esav.</p>
<p>און ער הָאָט אים נישט GEN 27:23 דערקענט, ווייל זײַנע הענט זײַנען געווען הָאַרִיק, אַזוי ווי די הענט פֿון זײַן ברודער עֵשָׂו; און ער הָאָט אים געבענטשט. edit</p>	<p>GEN 27:23 un er hot im nisht derkent, vail zaine hent zainen geven horik, azoi vi di hent fun zain bruder Esaven; un er hot im gebentsht.</p>	<p>GEN 27:23 And he discerned him not, for his hands were se'irof, as yedei Esav achiv; so he made a brocha upon him.</p>
<p>און ער הָאָט געזאָגט: דו GEN 27:24 ביסט דאָס מיין זון עֵשָׂו? הָאָט ער געזאָגט: איך בין עס. edit</p>	<p>GEN 27:24 un er hot gezogt: du bist dos main zun Esav? hot er gezogt: ich bin es.</p>	<p>GEN 27:24 And he said, Art thou indeed beni Esav? And he said, I am.</p>
<p>הָאָט ער געזאָגט: GEN 27:25 דערלאַנג מיר, און איך וועל עסן פֿון מיין זונס געפֿאַנג, כדי מיין זעל זאָל דיך בענטשן. הָאָט ער אים דערלאַנגט, און ער הָאָט געגעסן; און ער הָאָט אים געבראַכט וויין, און ער הָאָט געטרונקען. edit</p>	<p>GEN 27:25 hot er gezogt: derlang mir, un ich vel esen fun main zuns gefang, kedei main zel zol dich bentshen. hot er im derlangt, un er hot gegesen; un er hot im gebracht vain, un er hot getrunken.</p>	<p>GEN 27:25 And he said, Bring it near to me, and I will eat of the wild game of beni, that my nefesh may make a brocha upon thee. And he brought it near to him, and he did eat; and he brought him yayin and he drank.</p>
<p>און זײַן פֿאַטער יִצְחָק GEN 27:26 הָאָט געזאָגט צו אים: גענען,</p>	<p>GEN 27:26 un zain foter Yitzchak hot gezogt tsu im: genen, ich bet dich, un tu mich a kush,</p>	<p>GEN 27:26 And aviv Yitzchak said unto him, Come near now, and kiss me beni.</p>

<p>איך בעט דײך, און טו מיך אַ קוש, מיין זון. edit</p>	<p>main zun.</p>	
<p>האַט ער גענענט, און האַט אים אַ קוש געטאַן. און ער האָט געשמעקט דעם ריח פֿון זײנע בגדים, און האָט אים געבענטשט, און געזאָגט: זע, דער ריח פֿון מיין זון איז ווי דער ריח פֿון אַ פֿעלד וואָס ה' האַט עס געבענטשט. edit</p>	<p>GEN 27:27 hot er genent, un hot im a kush geton. un er hot geshmekt dem reyech fun zaine bgdim, un hot im gebentsht, un gezogt: ze, der reyech fun main zun iz vi der reyech fun a feld vos Hashem hot es gebentsht.</p>	<p>GEN 27:27 And he came near, and kissed him: and he smelled the reiach (<i>smell</i>) of his begadim, and made a brocha upon him, and said, See, the reiach of beni is as the reiach of a sadeh upon which HASHEM hath made a brocha;</p>
<p>און האַלקים זאָל דיר געבן פֿון דעם טוי פֿון הימל, און פֿון די פֿעטקייטן פֿון דער ערד, און פֿיל תבואה און וויין. edit</p>	<p>GEN 27:28 un HaElokim zol dir geben fun dem toi fun himel, un fun di fetkeiten fun der erd, un fil tvuh un vain.</p>	<p>GEN 27:28 Therefore HaElohim give thee of the tal haShomayim, and the fatness of ha'aretz, and plenty of dagan and tirosh;</p>
<p>פֿעלקער זאָלן דיר דינען, און אומות זאָלן זיך בוקן צו דיר. זײ אַ האַר איבער דיינע ברידער, און די זין פֿון דיין מוטער זאָלן זיך בוקן צו דיר. פֿאַרשאַלטן די וואָס שילטן דײך, און געבענטשט די וואָס בענטשן דײך! edit</p>	<p>GEN 27:29 felker zolen dir dinen, un umes zolen zich buken tsu dir. zei a Har iber daine brider, un di zin fun dain muter zolen zich buken tsu dir. farsholten di vos shilten dich, un gebentsht di vos bentshen dich!</p>	<p>GEN 27:29 Let people serve thee, and amim bow down to thee: be gevir over thy achim, and let bnei immecha bow down to thee: arur be every one that curseth thee, and baruch be he that blesseth thee.</p>
<p>און עס איז געווען, אַז יצחק האָט געענדיקט בענטשן יעקבֿ, איז ווי נאָר יעקבֿ איז אַרויסגעגאַנגען פֿון פֿאַר זײן</p>	<p>GEN 27:30 un es iz geven, az Yitzchak hot geendikt bentshen Yaakoven, iz vi nor Yaakov iz aroisgegangen fun far zain foter Yitzchaken, azoi iz zain bruder</p>	<p>GEN 27:30 And as soon as Yitzchak had completed making on Ya'akov a brocha, and Ya'akov had hardly gone out from the presence of Yitzchak aviv, that</p>

<p>פֿאַטער יצחק, אזוי איז זיין ברודער יִשׂוֹ אָנגעקומען פֿון זיין געיעג. edit</p>	<p>Esav ongekumen fun zain geyeg.</p>	<p>Esav achiv came in from his hunt.</p>
<p>און ער אויך האָט געמאַכט אַ מאכל און געבראַכט צו זיין פֿאַטער; און ער האָט געזאָגט צו זיין פֿאַטער: זאָל מיין פֿאַטער אויפֿשטיין, און עסן פֿון זיין זונס געפֿאַנג, כדי דיין זעל זאָל מיך בענטשן. edit</p>	<p>GEN 27:31 un er oich hot gemacht a maichl un gebracht tsu zain foter; un er hot gezogt tsu zain foter: zol main foter oifshtein, un esen fun zain zuns gefang, kedei dain zel zol mich bentshen.</p>	<p>GEN 27:31 And he also had prepared matamim, and brought it unto aviv and said unto aviv, Let avi arise, and eat of the wild game of bno, that thy nefesh may make a brocha upon me.</p>
<p>האָט זיין פֿאַטער יצחק צו אים געזאָגט: ווער ביסטו? האָט ער געזאָגט: איך בין דיין זון, דיין בכור יִשׂוֹ. edit</p>	<p>GEN 27:32 hot zain foter Yitzchak tsu im gezogt: ver bistu? hot er gezogt: ich bin dain zun, dain bchor Esav.</p>	<p>GEN 27:32 And Yitzchak aviv said unto him, Mi atah? (<i>Who art thou?</i>) And he said, I am binecha, thy bechor Esav.</p>
<p>האָט יצחק געציטערט זייער אַ גרויס ציטערניש און ער האָט געזאָגט: היינט ווער איז דער וואָס האָט געפֿאַנגען אַ געפֿאַנג און מיר געבראַכט, און איך האָב געגעסן פֿון אַלץ איידער דו ביסט געקומען, און איך האָב אים געבענטשט? ער וועט אויך זיין געבענטשט. edit</p>	<p>GEN 27:33 hot Yitzchak getsitert zeyer a grois tsiterenish un er hot gezogt: haint ver iz der vos hot gefangen a gefang un mir gebracht, un ich hob gegesen fun alts eider du bist gekumen, un ich hob im gebentsht? er vet oich zain gebentsht.</p>	<p>GEN 27:33 And Yitzchak trembled with charadah gedolah ad me'od (<i>exceedingly great trembling</i>), and said, Who? Where is he that hath hunted wild game, and brought it me, and I have eaten of all of it before thou camest, and have made a brocha upon him? And indeed he shall be baruch (<i>blessed</i>) !</p>
<p>ווי עֵשׂוֹ האָט געהערט די ווערטער פֿון זיין פֿאַטער, edit</p>	<p>GEN 27:34 vi Esav hot gehert di verter fun zain foter, azoi hot er oisgeschrien a zeyer grois un</p>	<p>GEN 27:34 And when Esav heard the words of aviv, he cried with tzeakah gedolah umarah ad</p>

<p>אַזוי האָט ער אויסגעשריען אַ זייער גרויס און ביטער געשריי, און ער האָט געזאָגט צו זיין פֿאַטער: בענטש מיך אויך, מיין פֿאַטער. edit</p>	<p>biter geshrei, un er hot gezogt tsu zain foter: bentsh mich oich, main foter.</p>	<p>me'od (<i>a great and exceeding bitter cry</i>) , and said unto aviv, Make a brocha on me, even me also, O avi.</p>
<p>GEN 27:35 האָט ער געזאָגט: דיין ברודער איז געקומען מיט באַטרוג, און האָט צוגענומען דיין ברכה. edit</p>	<p>GEN 27:35 hot er gezogt: dain bruder iz gekumen mit batrug, un hot tsugenumen dain brocha.</p>	<p>GEN 27:35 And he said, Achicha came with mirmah (<i>deceit</i>) , and hath taken away thy brocha.</p>
<p>GEN 27:36 האָט ער געזאָגט: צי דען רופֿט מען זיין נאָמען יעקבֿ, ווייל ער האָט מיר שוין צוויי מאל אויסגענאַרט? מיין בכורה האָט ער צוגענומען, און אָט האָט ער אַצונד צוגענומען מיין ברכה. און ער האָט געזאָגט: האָסטו נישט באַהאַלטן פֿאַר מיר אַ ברכה? edit</p>	<p>GEN 27:36 hot er gezogt: tsi den ruft men zain nomen Yaakov, vail er hot mir shoin tsvei mol oisgenart? main bchoire hot er tsugenumen, un ot hot er atsund tsugenumen main brocha. un er hot gezogt: hostu nisht bahalten far mir a brocha?</p>	<p>GEN 27:36 And he said, Is not he rightly called shmo Ya'akov? for vaya'keveni (<i>now he deceived/outwitted me</i>) these two times he took away my bechorah (<i>birthright</i>) ; and, hinei, now he hath taken away my brocha (<i>blessing</i>) . And he asked, Hast thou not reserved a brocha for me?</p>
<p>GEN 27:37 האָט יצחק געענטפֿערט און האָט געזאָגט צו עשוֹן: זע, איך האָב אים געמאַכט פֿאַר אַ האַר איבער דיר, און אַלע זיינע ברידער האָב איך אים געגעבן פֿאַר קנעכט, און מיט תְּבוֹאה און וויין האָב איך אים פֿאַרזאָרגט, און פֿאַר דיר,</p>	<p>GEN 27:37 hot Yitzchak geentfert un hot gezogt tsu Esaven: ze, ich hob im gemacht far a Har iber dir, un ale zaine brider hob ich im gegeben far knecht, un mit tvuh un vain hob ich im farzorgt, un far dir, vos ken ich den ton, main zun?</p>	<p>GEN 27:37 And Yitzchak answered and said unto Esav, See, I have made him gevir over you, and all his achim have I given to him for avadim; and with dagan and tirosh have I sustained him; and what shall I do now unto thee, beni?</p>

<p>וואָס קען איד דען טאָן, מיין זון? edit</p>		
<p>האַט עָשָׂו געזאָגט צו זיין פֿאָטער: איז דאָס די איינציקע ברכה ביי דיר, מיין פֿאָטער? בענטש מיך אויך, מיין פֿאָטער. און עָשָׂו האָט אויפֿגעהויבן זיין קול און האָט געוויינט. edit</p>	<p>GEN 27:38 hot Esav gezogt tsu zain foter: iz dos di eintsike brocha bai dir, main foter? bentsh mich oich, main foter. un Esav hot oifgehoiben zain kol un hot geveint.</p>	<p>GEN 27:38 And Esav said unto aviv, Hast thou but one brocha, avi? Make a brocha on me, even me also, O avi. And Esav lifted up his kol (voice) , and wept.</p>
<p>האַט זיין פֿאָטער יצחק זיך אָפֿגערופֿן און האָט צו אים געזאָגט: זע, ווייט פֿון די פֿעטקייטן פֿון דער ערד וועט זיין דיין ווינונג, און אָן דעם הימלס טוי פֿון אויבן; edit</p>	<p>GEN 27:39 hot zain foter Yitzchak zich opgerufen un hot tsu im gezogt: ze, vait fun di fetkeiten fun der erd vet zain dain voinung, un on dem himls toi fun oiben;</p>	<p>GEN 27:39 And Yitzchak aviv answered and said unto him, Hinei, thy moshav (dwelling) shall be the fatness of ha'aretz, and of the tal HaShomayim from above;</p>
<p>און אויף דיין שווערד וועסטו לעבן, און דיין ברודער וועסטו דינען; און עס וועט זיין, אַז דו וועסט זיך אָפֿרייסן, וועסטו אַראָפֿוואַרפֿן זיין יאָך פֿון דיין האַלדז. edit</p>	<p>GEN 27:40 un oif dain shverd vestu leben, un dain bruder vestu dinen; un es vet zain, az du vest zich opraisen, vestu aropvarfen zain yoch fun dain haldz.</p>	<p>GEN 27:40 And by thy cherev shalt thou live, and shalt serve achicha; and it shall come to pass when thou shalt become restless, that thou shalt break his ol (yoke) from off thy tzavar (neck) .</p>
<p>און עָשָׂו האָט פֿיינט געקריגן יעקבֿן איבער דער ברכה וואָס זיין פֿאָטער האָט אים געבענטשט, און עָשָׂו האָט געזאָגט ביי זיך אין</p>	<p>GEN 27:41 un Esav hot faint gekrigen Yaakoven iber der brocha vos zain foter hot im gebentsht, un Esav hot gezogt bai zich in hartsen: zolen onkumen di troierteg noch main foter, un ich vel hrgen</p>	<p>GEN 27:41 And Esav hated Ya'akov because of the brocha wherewith aviv made a brocha upon him: and Esav said in his lev, The yemei evel (days of mourning) for avi are at hand; then will I slay Ya'akov achi.</p>

<p>האַרצן: זאַלן אַנקומען די טרויערטעג נאָך מיין פֿאַטער, און איד וועל הרגען מיין ברודער יעקבֿן. edit</p>	<p>main bruder Yaakoven.</p>	
<p>זיינען דערציילט געוואָרן GEN 27:42 רבקהן די ווערטער פֿון איר עלטערן זון עִשָׂו, און זי האָט געשיקט און האָט גערופֿן איר יינגערן זון יעקבֿן, און האָט צו אים געזאָגט: זע, דיין ברודער עִשָׂו טרייסט זיך וועגן דיר, אַז ער וועט דיך הרגען. edit</p>	<p>GEN 27:42 zainen dertseilt gevoren Rivkahlen di verter fun ir elteren zun Esaven, un zi hot geshikt un hot gerufen ir yingeren zun Yaakoven, un hot tsu im gezogt: ze, dain bruder Esav treist zich vegen dir, az er vet dich hrgen.</p>	<p>GEN 27:42 And these words of Esav her ben hagadol were told to Rivkah; and she sent and called Ya'akov her ben hakatan, and said unto him, Hinei, Esav achicha, as touching thee, doth console himself, purposing to kill thee.</p>
<p>און אַצונד, מיין זון, הער צו מיין קול, און שטיי אויף, אַנטלויף דיר צו מיין ברודער לִבְנֵעַן קיין חָרָן. edit</p>	<p>GEN 27:43 un atsund, main zun, her tsu main kol, un shtei oif, antloif dir tsu main bruder Lavanen kein Charan.</p>	<p>GEN 27:43 Now therefore, beni, shema bekoli (<i>listen to my voice</i>) ! Arise, flee thou to Lavan achi to Charan;</p>
<p>און וועסט זיצן ביי אים עטלעכע טעג, ביז וואַנען דער גרימצאָרן פֿון דיין ברודער וועט אַפּגיין; edit</p>	<p>GEN 27:44 un vest zitsen bai im etleche teg, biz vanen der grimtsoren fun dain bruder vet opgein;</p>	<p>GEN 27:44 And tarry with him a few days, until chamat achicha subsides;</p>
<p>ביז דער כּעס פֿון דיין ברודער וועט זיך אָפקערן פֿון דיר, און ער וועט פֿאַרגעסן וואָס דו האָסט אים געטאָן; און איד וועל שיקן, און וועל דיך אַפּנעמען פֿון דאָרטן. נאָך</p>	<p>GEN 27:45 biz der kaas fun dain bruder vet zich opkeren fun dir, un er vet fargesen vos du host im geton; un ich vel shiken, un vel dich opnemen fun dorten. noch vos zol ich onveren ich beiden in ein tog?</p>	<p>GEN 27:45 And when af achicha subsides from thee, and he forget that which thou hast done to him; then I will send, and get thee from there. Why should I be bereaved also of you both in yom echad (<i>one day, the same day</i>) ?</p>

<p>וואָס זאל איך אָנווערן אייך ביידן אין איין טאָג? edit</p>		
<p>און רבקה האָט געזאָגט GEN 27:46 צו יצחק: מיין לעבן איז מיר נמאס פֿון וועגן די טעכטער פֿון חת; אויב יעקב נעמט אַ ווייב פֿון די טעכטער פֿון חת, אָזוי ווי די דאָזיקע, פֿון די טעכטער פֿון לאַנד, וואָס טויג מיר דאָס לעבן? edit</p>	<p>GEN 27:46 un Rivkah hot gezogt tsu Yitzchaken: main leben iz mir nims fun vegen di techter fun Chet; oib Yaakov nemt a vaib fun di techter fun Chet, azoi vi di dozike, fun di techter fun land, vos toig mir dos leben?</p>	<p>GEN 27:46 And Rivkah said to Yitzchak, I am weary of my life because of the Banot Chet: if Ya'akov take an isha of the Banot Chet (Hittite women) such as these which are of the banot ha'arets, what will chayyim to me be?</p>
<p>האָט יצחק גערופֿן GEN 28:1 יעקב, און האָט אים געבענטשט, און האָט אים באָפֿוילן, און האָט צו אים געזאָגט: זאָלסט נישט נעמען אַ ווייב פֿון די טעכטער פֿון כּנען. edit</p>	<p>GEN 28:1 hot Yitzchak gerufen Yaakoven, un hot im gebentsht, un hot im bafoilen, un hot tsu im gezogt: zolst nisht nemen a vaib fun di techter fun Kenaan.</p>	<p>GEN 28:1 And Yitzchak called for Ya'akov, and blessed him, and charged him, and said unto him, Thou shalt not take an isha of the Banot Kena'an.</p>
<p>שטיי אויף, גיי קיין פֿדן- אַרם, צו דעם הויז פֿון בתואל, דיין מוטערס פֿאַטער, און נעם דיר פֿון דאָרטן אַ ווייב פֿון די טעכטער פֿון לָבָן, דיין מוטערס ברודער. edit</p>	<p>GEN 28:2 shtei oif, gei kein Paddan- Aram, tsu dem hoiz fun Betuel, dain muters foter, un nem dir fun dorten a vaib fun di techter fun Lavan, dain muters bruder.</p>	<p>GEN 28:2 Arise, go to Paddanah- Aram, to the bais Betuel avi immecha; and take thee an isha from there of the banot Lavan achi immecha.</p>
<p>און אַל שְׁדֵי וועט דיר בענטשן, און וועט דיר פֿרוכפֿערן און דיר מערן, און</p>	<p>GEN 28:3 un El Shaddai vet dich bentshen, un vet dich fruchperen un dich meren, un vest veren a gezeml felker.</p>	<p>GEN 28:3 And El Shaddai bless thee, and make thee fruitful, and multiply thee, that thou mayest be a kahal amim;</p>

<p>וועסט ווערן אַ געזעמל פֿעלקער. edit</p>		
<p>און ער וועט דיר געבן די GEN 28:4 ברכה פֿון אַברהמען, דיר און דיין זאַמען מיט דיר, כדי זאַלסט אַרבן דאָס לאַנד פֿון דיין וווינשאַפֿט, וואָס אַלקים האַט געגעבן צו אַברהמען. edit</p>	<p>GEN 28:4 un er vet dir geben di brocha fun Avrahamen, dir un dain zomen mit dir, kedei zolst arben dos land fun dain voinshaft, vos Elokim hot gegeben tsu Avrahamen.</p>	<p>GEN 28:4 And give thee the birkat Avraham, to thee, and to thy zera with thee; that thou mayest inherit the eretz wherein thou art a ger, which Elohim gave unto Avraham.</p>
<p>און יצחק האָט GEN 28:5 אָוועקגעשיקט יעקבֿן, און ער איז געגאַנגען קיין פֿדן-אַרם, צו לָבֿן דעם זון פֿון בתואַל דעם אַרמי, דעם ברודער פֿון רבקה, דער מוטער פֿון יעקבֿן און עֶשָׂו. edit</p>	<p>GEN 28:5 un Yitzchak hot avekgeschikt Yaakoven, un er iz gegangen kein Paddan-Aram, tsu Lavan dem zun fun Betuel dem Aramit, dem bruder fun Rivkah, der muter fun Yaakoven un Esaven.</p>	<p>GEN 28:5 And Yitzchak sent away Ya'akov; and he went to Paddanah-Aram unto Lavan ben Betuel HaArami, achi Rivkah, em Ya'akov and Esav.</p>
<p>און עֶשָׂו האָט געזען אַז GEN 28:6 יצחק האָט געבענטשט יעקבֿן, און האָט אים אָוועקגעשיקט קיין פֿדן-אַרם, זיך צו נעמען אַ ווייב פֿון דאַרטן; אַז ווען ער האַט אים געבענטשט, האָט ער אים באַפֿוילן, אַזוי צו זאָגן: זאַלסט נישט נעמען אַ ווייב פֿון די טעכטער פֿון כְּנַען; edit</p>	<p>GEN 28:6 un Esav hot gezen az Yitzchak hot gebentsht Yaakoven, un hot im avekgeschikt kein Paddan-Aram, zich tsu nemen a vaib fun dorten; az ven er hot im gebentsht, hot er im bafuilen, azoi tsu zogen: zolst nisht nemen a vaib fun di techter fun Kenaan;</p>	<p>GEN 28:6 When Esav saw that Yitzchak had blessed Ya'akov, and sent him away to Paddanah-Aram, to take an isha for him from there; and that when he blessed him he gave him a charge, saying, Thou shalt not take an isha of the Banot Kena'an;</p>
<p>און יעקבֿ האָט GEN 28:7 צוגעהערט צו זיין פֿאַטער און</p>	<p>GEN 28:7 un Yaakov hot tsugehert tsu zain foter un tsu zain muter, un iz gegangen kein Paddan-</p>	<p>GEN 28:7 And that Ya'akov obeyed his av and his em, and went to Paddanah-Aram;</p>

<p>צו זיין מוטער, און איז געגאנגען קיין פֿדן-אַרם. edit</p>	<p>Aram.</p>	
<p>און עָשׂוּ הָאָט געזען אַז די טעכטער פֿון כְּנַעַן זיינען שלעכט אין די אויגן פֿון זיין פֿאַטער יצחק, edit</p>	<p>GEN 28:8 un Esav hot gezen az di techter fun Kenaan zainen shlecht in di oigen fun zain foter Yitzchaken,</p>	<p>GEN 28:8 And Esav seeing that the Banot Kena'an pleased not Yitzchak his av;</p>
<p>און עָשׂוּ איז געגאנגען צו ישמעאל, און האָט, צו זיינע אַנדערע ווייבער, זיך גענומען פֿאַר אַ ווייב מַחְלַת די טאָכטער פֿון ישמעאל, אַברהם זון, די שוועסטער פֿון נְבִיֹוֹתָן. edit</p>	<p>GEN 28:9 un Esav iz gegangen tsu Yishmaelen, un hot, tsu zaine andere vaiber, zich genumen far a vaib Machalat di tochter fun Yishmael, Avrahams zun, di shvester fun Nevayoten.</p>	<p>GEN 28:9 Then went Esav unto Yishmael, and took unto the nashim which he had Machalat bat Yishmael ben Avraham, the achot of Nevayot, to be his wife.</p>
<p>און יעקב איז אַרויסגעגאנגען פֿון באַר-שְׁבַע, און איז געגאנגען קיין חָרָן. edit</p>	<p>GEN 28:10 un Yaakov iz araisgegangen fun Beer-Sheva, un iz gegangen kein Charan.</p>	<p>GEN 28:10 And Ya'akov went out from Be'er-Sheva, and went toward Charan.</p>
<p>און ער האָט געטראָפֿן אַן אָרט, און איז דאָרטן געבליבן נעכטיקן, וואָרום די זון איז אונטערגעגאנגען; און ער האָט גענומען פֿון די שטיינער פֿון דעם אָרט, און געמאַכט פֿאַר זיין צוקאָפֿנס, און האָט זיך געלייגט אין יענעם אָרט. edit</p>	<p>GEN 28:11 un er hot getroffen an ort, un iz dorten gebliben nechtiken, vorem di zun iz untergegangen; un er hot genumen fun di shtainer fun dem ort, un gemacht far zain tsukopns, un hot zich geleigt in yenem ort.</p>	<p>GEN 28:11 And he reached a certain place, and tarried there, because the shemesh was set; and he took of the avanim of that place, and put them for his pillow, and lay down in that place to sleep.</p>
<p>האָט זיך אים געחלומט, GEN 28:12</p>	<p>GEN 28:12 hot zich im gechlumt,</p>	<p>GEN 28:12 And he had a chalom,</p>

<p>ערשט אַ לייטער שטייט אויף דער ערד, און זיין שפיץ גרייכט ביזן הימל, און זע, מלאַכים פֿון אַלקים גייען אַרויף און נידערן אַראָפּ אויף אים. edit</p>	<p>ersht a leiter shteit oif der erd, un zain shpits greicht bizen himel, un ze, Malachim fun Elokim geyen aroifblikendik un nideren arop oif im.</p>	<p>and hinei a sullam (<i>ladder, stairway</i>) set up on the ground, and the top of it reached to Shomayim: and hinei the malachim of Elohim ascending and descending on it.</p>
<p>GEN 28:13 און אָט שטייט ה' איבער אים, און ער זאָגט: איך בין ה' דער ג-ט פֿון דיין פֿאַטער אַבְרָהָמֶען, און אַלוקי יִצְחָקֶן. דאָס לאַנד וואָס דו ליגסט דערויף, צו דיר וועל איך עס געבן, און צו דיין זאָמען. edit</p>	<p>GEN 28:13 un ot shteit Hashem iber im, un er zogt: ich bin Hashem der G-t fun dain foter Avrahamen, un Elochei Yitzchaken. dos land vos du ligst deroif, tsu dir vel ich es geben, un tsu dain zomen.</p>	<p>GEN 28:13 And, hinei, HASHEM stood above it, and said, I am HASHEM Elohei Avraham thy av, and Elohei Yitzchak; ha'aretz whereon thou liest, to thee will I give it, and to thy zera;</p>
<p>GEN 28:14 און דיין זאָמען וועט זיין אַזוי ווי שטויב פֿון דער ערד, און וועסט זיך אויסשפּרייטן קיין מערבֿ און קיין מזרח און קיין צפֿון און קיין דרום, און בענטשן וועלן זיך מיט דיר און מיט דיין זאָמען אַלע משפּחות פֿון דער ערד. edit</p>	<p>GEN 28:14 un dain zomen vet zain azoi vi shtoib fun der erd, un vest zich oisshpreiten kein mayrev un kein mizrech un kein tsofen un kein dorem, un bentshen velen zich mit dir un mit dain zomen ale mishpoches fun der erd.</p>	<p>GEN 28:14 And thy zera shall be as the dust of ha'aretz, and thou shalt spread abroad to the west, and to the east, and to the north, and to the south; and in thee and in thy zera shall kol hamishpochot haadamah be blessed.</p>
<p>GEN 28:15 און זע, איך וועל זיין מיט דיר, און איך וועל דיך היטן אומעטום וווּ דו וועסט גיין, און איך וועל דיך אומקערן צו דער דאָזיקער</p>	<p>GEN 28:15 un ze, ich vel zain mit dir, un ich vel dich hiten umetum vu du vest gein, un ich vel dich umkeren tsu der doziker erd, vorem ich vel dich nisht farlozen, biz vanen ich</p>	<p>GEN 28:15 And, hinei, I am with thee, and will be shomer over thee in all places where thou goest, and will bring thee back into haadamah hazot; for I will not leave thee, until I have</p>

<p>ערד, וואָרום איד וועל דיד נישט פֿאַרלאָזן, ביז וואַנען איד האַב געטאַן וואָס איד האָב דיר צוגעזאָגט. edit</p>	<p>hob geton vos ich hob dir tsugezagt.</p>	<p>done that which I have promised thee.</p>
<p>GEN 28:16 האָט יעקב זיך אויפֿגעכאַפּט פֿון זיין שלאָף, און ער האָט געזאָגט: פֿאַר וואָר {אַבן}, ה' איז פֿאַראַן אין דעם דאָזיקן אָרט, און איד האַב נישט געוואָסט. edit</p>	<p>GEN 28:16 hot Yaakov zich oifgechapt fun zain shlof, un er hot gezagt: far vor, Hashem iz faran in dem doziken ort, un ich hob nisht gevust.</p>	<p>GEN 28:16 And Ya'akov awoke out of his sleep, and he said, Surely HASHEM is in this place! And I had no da'as of it.</p>
<p>GEN 28:17 און ער האָט מורא געהאַט, און האָט געזאָגט: ווי מוראדיק איז דער דאָזיקער אָרט! דאָס איז נישט אַנדערש ווי דאָס הויז פֿון אלקים, און דאָס איז דער טויער פֿון הימל. edit</p>	<p>GEN 28:17 un er hot moire gehat, un hot gezagt: vi mordik iz der doziker ort! dos iz nisht andersh vi dos hoiz fun Elokim, un dos iz der toier fun himel.</p>	<p>GEN 28:17 And he was afraid, and said, How nora (<i>awesome</i>) is this place! This is none other than the Beis Elohim, and this is the Sha'ar HaShomayim.</p>
<p>GEN 28:18 און יעקב האָט זיך געפֿעדערט אין דער פֿרי, און ער האָט גענומען דעם שטיין וואָס ער האָט געמאַכט פֿאַר זיין צוקאַפּנס, און האָט אים געמאַכט פֿאַר אַ זיילשטיין, און ער האָט אַרויפֿגעגאַסן אייל אויף זיין שפיץ. edit</p>	<p>GEN 28:18 un Yaakov hot zich gefedert in der peire, un er hot genumen dem shtein vos er hot gemacht far zain tsukopns, un hot im gemacht far a zailshtein, un er hot aroifgegosen eil oif zain shpits.</p>	<p>GEN 28:18 And Ya'akov rose up early in the boker, and took haeven (<i>the stone</i>) that he had put for his pillow, and set it up for a matzevah (<i>pillar</i>), and poured shemen upon the top of it.</p>
<p>GEN 28:19 און ער האָט גערופֿן דעם נאָמען פֿון יענעם אָרט</p>	<p>GEN 28:19 un er hot gerufen dem nomen fun yenem ort beit-El,</p>	<p>GEN 28:19 And he called the shem of that place Beit-El; but the</p>

<p>בֵּית-לֹז, אָבֵעֶר לֹז אִיז גַּעווען דער נאַמען פֿון דער שטאָט צוּערשט. edit</p>	<p>ober Luz iz geven der nomen fun der shtot tsuersht.</p>	<p>shem of that ir was called Luz at the first.</p>
<p>GEN 28:20 און יעקב האָט אַ נדר געטאָן, אַזוי צו זאָגן: אויב אלקים וועט זיין מיט מיר, און וועט מיך היטן אויף דעם דאָזיקן וועג וואָס איך גיי, און ער וועט מיר געבן ברויט צום עסן, און אַ בגד אָנצוטאָן, edit</p>	<p>GEN 28:20 un Yaakov hot a neyder geton, azoi tsu zogen: oib Elokim vet zain mit mir, un vet mich hiten oif dem doziken veg vos ich gei, un er vet mir geben broit tsum esen, un a beged ontsuton,</p>	<p>GEN 28:20 And Ya'akov vowed a neder (vow) , saying, If Elohim will be with me, and will be shomer over me in this derech (way, journey) that I go, and will give me lechem to eat, and beged (clothes) to put on,</p>
<p>GEN 28:21 און איך וועל מיך אומקערן בשלום צו מיין פֿאַטערס הויז, אַזוי וועט ה' מיר זיין צום אלקים (מיין אלקים). edit</p>	<p>GEN 28:21 un ich vel mich umkeren besholem tsu main foters hoiz, azoi vet Hashem mir zain tsum Elokim (main Elokim).</p>	<p>GEN 28:21 So that I return to bais avi in shalom; then shall HASHEM be for me Elohim (my G-d) .</p>
<p>GEN 28:22 און דער דאָזיקער שטיין וואָס איך האָב געמאַכט פֿאַר אַ זיילשטיין, וועט זיין אַ הויז פֿון אלקים; און פֿון אַלץ וואָס דו וועסט מיר געבן, וועל איך מעשרן מעשר צו דיר. edit</p>	<p>GEN 28:22 un der doziker shtein vos ich hob gemacht far a zailshtein, vet zain a hoiz fun Elokim; un fun alts vos du vest mir geben, vel ich mesren maiser tsu dir.</p>	<p>GEN 28:22 And this even (stone) , which I have set for a matzevah (pillar) , shall be Beis Elohim: and of all that Thou shalt give me I will surely give the aser (tenth) unto Thee.</p>
<p>GEN 29:1 און יעקב האָט אויפֿגעהויבן זיינע פֿיס, און איז געגאַנגען צו דעם לאַנד פֿון די קינדער פֿון מזרח. edit</p>	<p>GEN 29:1 un Yaakov hot oifgehoiben zaine fis, un iz gegangen tsu dem land fun di kinder fun mizrech.</p>	<p>GEN 29:1 Then Ya'akov went on his journey, and came into the eretz of the bnei kedem.</p>
<p>GEN 29:2 און ער האָט אַ קוק</p>	<p>GEN 29:2 un er hot a kuk geton,</p>	<p>GEN 29:2 And he looked, and hinei</p>

<p>געטאָן, ערשט אַ ברונעם איז אין פֿעלד, און זע, דריי סטאָדעס שאָף הויערן דאָרטן ביי אים; וואָרום פֿון יענעם ברונעם פֿלעגט מען אַנטרינקען די סטאָדעס, און דער שטיין אויפֿן מויל פֿון ברונעם איז געווען גרויס. edit</p>	<p>ersht a brunem iz in feld, un ze, drai stades shof hoieren dorten bai im; vorem fun yenem brunem flegt men ontrinken di stades, un der shtein oifen moil fun brunem iz geven grois.</p>	<p>a be'er in the sadeh, and, hinei, there were shloshah edrei tzon lying by it; for out of that be'er they watered the edarim: and a great even (stone) was upon the mouth of the be'er.</p>
<p>GEN 29:3 און אַז דאָרטן האָבן זיך צונויפֿגעזאַמלט אַלע סטאָדעס, האָט מען אַראָפֿגעקייקלט דעם שטיין פֿון דעם מויל פֿון ברונעם, און מע האָט אָנגעטרונקען די שאָף, און אומגעקערט דעם שטיין אויפֿן מויל פֿון דעם ברונעם אויף זיין אָרט. edit</p>	<p>GEN 29:3 un az dorten hoben zich tsunoifgezamlt ale stades, hot men aropgekaiklt dem shtein fun dem moil fun brunem, un me hot ongetrunken di shof, un umgekert dem shtein oifen moil fun dem brunem oif zain ort.</p>	<p>GEN 29:3 And to there were all the edarim gathered: and they rolled the even (stone) from the mouth of the be'er, and watered the tzon, and put the even (stone) again upon the mouth of the be'er in its place.</p>
<p>GEN 29:4 האָט יעקבֿ צו זיי געזאָגט: פֿון וואַנען זייט איר, מיינע ברידער? האָבן זיי געזאָגט: פֿון חָרָן זיינען מיר. edit</p>	<p>GEN 29:4 hot Yaakov tsu zei gezogt: fun vanen zeit ir, maine brider? hoben zei gezogt: fun Charan zainen mir.</p>	<p>GEN 29:4 And Ya'akov said unto them, My brethren, where are you from? And they said, Of Charan are we.</p>
<p>GEN 29:5 האָט ער צו זיי געזאָגט: קענט איר לָבֿן דעם זון פֿון נַחֻרָן? האָבן זיי געזאָגט: מיר קענען. edit</p>	<p>GEN 29:5 hot er tsu zei gezogt: kent ir Lavan dem zun fun Nachoren? hoben zei gezogt: mir kenen.</p>	<p>GEN 29:5 And he said unto them, Know ye Lavan ben Nachor? And they said, We know him.</p>
<p>GEN 29:6 האָט ער צו זיי געזאָגט:</p>	<p>GEN 29:6 hot er tsu zei gezogt: iz frid tsu im? hoben zei gezogt:</p>	<p>GEN 29:6 And he said unto them, Is the shalom with him? And they</p>

<p>איז פֿריד צו אים? האָבן זיי געזאָגט: פֿריד; און אָן קומט זיין טאָכטער רחל מיט די שאָף. edit</p>	<p>frid; un on kumt zain tochter Rachel mit di shof.</p>	<p>said, Shalom; and, hinei, Rachel his bat cometh with the tzon.</p>
<p>GEN 29:7 האָט ער צו זיי געזאָגט: זעט, דער טאָג איז נאָך גרויס, נאָך נישט צייט דאָס פֿיך זאָל איינגעזאַמלט ווערן; טרינקט אָן די שאָף, און גייט פֿיטערט. edit</p>	<p>GEN 29:7 hot er tsu zei gezogt: zet, der tog iz noch grois, noch nisht tsait dos fich zol ingezamlt veren; trinkt on di shof, un geit fitert.</p>	<p>GEN 29:7 And he said, Look, the sun is still high, neither is it time that the flock should be gathered together; water ye the tzon, and go and feed them.</p>
<p>GEN 29:8 האָבן זיי געזאָגט: מיר קענען נישט, ביז וואַנען אַלע סטאַדעס וועלן זיך צונויפֿזאַמלען, און מע וועט אַראַפֿקייקלען דעם שטיין פֿון דעם מויל פֿון ברונעם; און מיר וועלן אַנטרינקען די שאָף. edit</p>	<p>GEN 29:8 hoben zei gezogt: mir kenen nisht, biz vanen ale stades velen zich tsunoifzamlen, un me vet aropkaiklen dem shtein fun dem moil fun brunem; un mir velen ontrinken di shof.</p>	<p>GEN 29:8 And they said, We cannot, until all the edarim be gathered together, and till they roll the even (stone) from the mouth of the be'er; then we water the tzon.</p>
<p>GEN 29:9 ווי ער רעדט נאָך מיט זיי, אַזוי איז רחל אונטערגעקומען מיט איר פֿאַטערס שאָף; וואַרום זי איז געווען אַ פֿאַסטוכערין. edit</p>	<p>GEN 29:9 vi er redt noch mit zei, azoi iz Rachel untergekumen mit ir foters shof; vorem zi iz geven a pastucherin.</p>	<p>GEN 29:9 And while he yet spoke with them, Rachel came with the tzon of her av; for she was a ro'ah (shepherdess) .</p>
<p>GEN 29:10 און עס איז געווען, ווי יעקבֿ האָט דערזען רחלען, די טאָכטער פֿון לָבָן, זיין מוטערס ברודער, און די שאָף פֿון לָבָן, זיין מוטערס ברודער, אַזוי</p>	<p>GEN 29:10 un es iz geven, vi Yaakov hot derzen Rachelen, di tochter fun Lavan, zain muters bruder, un di shof fun Lavan, zain muters bruder, azoi hot Yaakov genent, un hot aropgekaiklt</p>	<p>GEN 29:10 And it came to pass, when Ya'akov saw Rachel bat Lavan achi immo, and the tzon of Lavan achi immo, that Ya'akov went near, and rolled the even (stone) from the</p>

<p>הָאָט יַעֲקֹב גִּעֲנַעַט, און הָאָט אַראָפֿגַעקײַקלט דעם שטיין פֿון דעם מויל פֿון ברונעם, און הָאָט אָנגעטרונקען די שאָף פֿון לָבָן, זײַן מוטערס ברודער.</p> <p>edit</p>	<p>dem shtein fun dem moil fun brunem, un hot ongetrunken di shof fun Lavan, zain muters bruder.</p>	<p>mouth of the be'er, and watered the tzon of Lavan achi immo.</p>
<p>GEN 29:11 און יַעֲקֹב הָאָט גַעקוּשֶׁט רחלען, און הָאָט אויפֿגעהויבן זײַן קול און הָאָט געוויינט. edit</p>	<p>GEN 29:11 un Yaakov hot gekusht Rachelen, un hot oifgehoiben zain kol un hot geveint.</p>	<p>GEN 29:11 And Ya'akov kissed Rachel, and lifted up his voice, and wept.</p>
<p>GEN 29:12 און יַעֲקֹב הָאָט דערציילט רחלען אַז ער איז איר פֿאַטערס אָן אייגענער, און אַז ער איז רבקהס אַ זון; און זי איז געלאָפֿן, און הָאָט אָנגעזאָגט איר פֿאַטער. edit</p>	<p>GEN 29:12 un Yaakov hot dertseilt Rachelen az er iz ir foters an eigener, un az er iz Rivkahs a zun; un zi iz gelofen, un hot ongezogt ir foter.</p>	<p>GEN 29:12 And Ya'akov told Rachel that he was the relative of her av, and that he was ben Rivkah; and she ran and told her av.</p>
<p>GEN 29:13 און עס איז געווען, ווי לָבָן הָאָט געהערט די הערונג וועגן יַעֲקֹב, זײַן שוועסטערס זון, אַזוי איז ער אים געלאָפֿן אַנטקעגן, און ער הָאָט אים געהאַלדזט און אים געקוּשֶׁט, און הָאָט אים אַרײַנגעבראַכט אין זײַן הויז. און ער הָאָט דערציילט לָבָנען אַלע יענע געשעענישן. edit</p>	<p>GEN 29:13 un es iz geven, vi Lavan hot gehert di herung vegen Yaakov, zain shvesters zun, azoi iz er im gelofen antkegen, un er hot im gehaldzt un im gekusht, un hot im araingebracht in zain hoiz. un er hot dertseilt Lavanen ale yene gesheenishen.</p>	<p>GEN 29:13 And it came to pass, when Lavan heard the news of Ya'akov ben achoto, that he ran to meet him, and embraced him, and kissed him, and brought him to his bais. And he told Lavan all these things.</p>
<p>GEN 29:14 און לָבָן הָאָט צו אים געזאָגט: פֿאַר וואָר, מײַן ביין</p>	<p>GEN 29:14 un Lavan hot tsu im gezogt: far vor, main bein un</p>	<p>GEN 29:14 And Lavan said to him, Surely thou art my etzem</p>

<p>און מיין פלייש ביסטו. און ער איז געזעסן ביי אים אַ חודש צייט. edit</p>	<p>main fleish bistu. un er iz gezesen bai im a chodesh tsait.</p>	<p>(<i>bone</i>) and my basar. And he abode with him the space of a chodesh (<i>month</i>) .</p>
<p>האַט לָבָן געזאָגט צו יעקבֿן: צי וויל דו ביסט מינער אַן אייגענער, זאָסלטו מיר דינען אומזיסט? זאָג מיר וואָס איז דיין לויִן. edit</p>	<p>GEN 29:15 hot Lavan gezogt tsu Yaakoven: tsi vail du bist meiner an eigener, zosltu mir dinen umzist? zog mir vos iz dain loin.</p>	<p>GEN 29:15 And Lavan said unto Ya'akov, Because thou art my relative, shouldest thou therefore serve me for nothing? Tell me, what shall thy maskoret (<i>wages</i>) be?</p>
<p>און לָבָן האָט געהאַט צוויי טעכטער; דער נאָמען פֿון דער עלטערער איז געווען לאה, און דער נאָמען פֿון דער יינגערער רחל. edit</p>	<p>GEN 29:16 un Lavan hot gehat tsvei techter; der nomen fun der elterer iz geven Leah, un der nomen fun der yingerer Rachel.</p>	<p>GEN 29:16 And Lavan had two banot: the shem of the elder was Leah, and the shem of the younger was Rachel.</p>
<p>און לאהס אויגן זיינען געווען שלאַפֿע, און רחל איז געווען שיין אויפֿן געשטאַלט, און שיין אויפֿן פנים, edit</p>	<p>GEN 29:17 un Leahs oigen zainen geven shlafe, un Rachel iz geven shein oifen geshtalt, un shein oifen ponem,</p>	<p>GEN 29:17 Leah had weak eyes; but Rachel was yafeh and lovely in form.</p>
<p>און יעקבֿ האָט ליב געקריגן רחלען; און ער האָט געזאָגט: איך וועל דיר דינען זיבן יאָר פֿאַר דיין יינגערער טאָכטער רחלען. edit</p>	<p>GEN 29:18 un Yaakov hot lib gekrigen Rachelen; un er hot gezogt: ich vel dir dinen ziben yor far dain yingerer tochter Rachelen.</p>	<p>GEN 29:18 And Ya'akov loved Rachel; and said, I will serve thee sheva shanim for Rachel thy bat haketannah (<i>younger daughter</i>) .</p>
<p>האַט לָבָן געזאָגט: בעסער איך זאָל זי דיר געבן, איידער איך זאָל זי געבן צו אַן אַנדער מאַן; בלייב ביי מיר. edit</p>	<p>GEN 29:19 hot Lavan gezogt: beser ich zol zi dir geben, eider ich zol zi geben tsu an ander man; blaib bai mir.</p>	<p>GEN 29:19 And Lavan said, It is better that I give her to thee, than that I should give her to another ish; abide with me.</p>

<p>און יעקב האָט געדינט GEN 29:20 פֿאַר רחלען זיבן יאָר, און זיי זיינען געווען אין זיינע אויגן אַזוי ווי עטלעכע טעג, פֿון זיין ליבשאַפֿט צו איר. edit</p>	<p>GEN 29:20 un Yaakov hot gedint far Rachelen ziben yor, un zei zainen geven in zaine oigen azoi vi etleche teg, fun zain libshaft tsu ir.</p>	<p>GEN 29:20 And Ya'akov served sheva shanim for Rachel; and they seemed unto him but a few yamim, because of the ahavah he had for her.</p>
<p>און יעקב האָט געזאָגט GEN 29:21 צו לָבָנען: גיב מיר מיין ווייב, וואָרום מייןע טעג זיינען דערפֿילט געוואָרן; און איד וועל קומען צו איר. edit</p>	<p>GEN 29:21 un Yaakov hot gezogt tsu Lavanen: gib mir main vaib, vorem maine teg zainen derfilit gevoren; un ich vel kumen tsu ir.</p>	<p>GEN 29:21 And Ya'akov said unto Lavan, Give me my isha, for my yamim are completed, that I may go in unto her.</p>
<p>האָט לָבָן איינגעזאַמלט GEN 29:22 אַלע מענטשן פֿון דעם אָרט, און ער האָט געמאַכט אַ מאַלצייט. edit</p>	<p>GEN 29:22 hot Lavan ingezamlt ale mentshen fun dem ort, un er hot gemacht a moltsait.</p>	<p>GEN 29:22 And Lavan gathered together all the anshei hamakom, and made a mishteh <i>(feast)</i> .</p>
<p>און עס איז געווען אין GEN 29:23 אָוונט, האָט ער גענומען זיין טאָכטער לאַהן, און האָט זי געבראַכט צו אים, און ער איז געקומען צו איר. edit</p>	<p>GEN 29:23 un es iz geven in ovent, hot er genumen zain tochter Leahen, un hot zi gebracht tsu im, un er iz gekumen tsu ir.</p>	<p>GEN 29:23 And it came to pass in the erev, that he took Leah his bat, and brought her to him; and he went in unto her.</p>
<p>און לָבָן האָט איר GEN 29:24 געגעבן זיין דינסט זלפָּהן – פֿאַר אַ דינסט צו זיין טאָכטער לאַהן. edit</p>	<p>GEN 29:24 un Lavan hot ir gegeben zain dinst Zilpahen – far a dinst tsu zain tochter Leahen.</p>	<p>GEN 29:24 And Lavan gave unto his daughter Leah Zilpah shifchato <i>(his maid)</i> for a shifchah.</p>
<p>און עס איז געווען אין GEN 29:25 דער פֿרי, ערשט דאָס איז לאַה. האָט ער געזאָגט צו</p>	<p>GEN 29:25 un es iz geven in der peire, ersht dos iz Leah. hot er gezogt tsu Lavanen: vos hostu mir do geton? hob ich nisht</p>	<p>GEN 29:25 And it came to pass, that in the boker, hinei, it was Leah! And he said to Lavan, What is this thou hast done unto me?</p>

<p>לְבַנְעַן: וּוְאִם הָאָסְטוּ מִיר דָּאָ גַעטאַן? הָאָב אִיךְ נִישַׁט גַעדינט בִּי דִיר פֿאַר רַחלֶען, און פֿאַר וּוְאִם הָאָסְטוּ מִיךְ גַענאַרט? edit</p>	<p>gedint bai dir far Rachelen, un far vos hostu mich genart?</p>	<p>Did not I serve with thee for Rachel? So why then hast thou deceived me?</p>
<p>GEN 29:26 הָאָט לְבָן גַעזאָגט: עס ווערט נִישַׁט גַעטאַן אַזוי אִין אונדזער מקום, אויסצוגעבן די יִינגערע פֿאַר דער עלטערער. edit</p>	<p>GEN 29:26 hot Lavan gezogt: es vert nisht geton azoi in undzer Makom, oistsugeben di yingere far der elterer.</p>	<p>GEN 29:26 And Lavan said, It must not be so done in our land, to give the younger before the bechirah.</p>
<p>GEN 29:27 דערפֿיל די וואָך פֿון דער, און מִיר וועלן דִיר אויך יענע געבן, פֿאַר דעם דינסט וּוְאִם דו וועסט דינען בִּי מִיר נאָך זיבן אַנדערע יאָר. edit</p>	<p>GEN 29:27 derfil di vach fun der, un mir velen dir oich yene geben, far dem dinst vos du vest dinen bai mir noch ziben andere yor.</p>	<p>GEN 29:27 Finish her shvu'a (week) , and we will give thee this also for the avodah (service, work) which thou shalt do for me yet sheva shanim acherot.</p>
<p>GEN 29:28 הָאָט יַעקבֿ אַזוי גַעטאַן, און ער הָאָט דערפֿילט די וואָך פֿון דער; און ער הָאָט אים געגעבן זײַן טאַכטער רַחלֶען, אים פֿאַר אַ ווייב. edit</p>	<p>GEN 29:28 hot Yaakov azoi geton, un er hot derfilit di vach fun der; un er hot im gegeben zain tochter Rachelen, im far a vaib.</p>	<p>GEN 29:28 And Ya'akov did so, and fulfilled her shvu'a; and he gave him Rachel his bat to be his isha also.</p>
<p>GEN 29:29 און לְבָן הָאָט גַעגעבן צו זײַן טאַכטער רַחלֶען זײַן דינסט בְּלֶהֶן פֿאַר אַ דינסט צו אִיר. edit</p>	<p>GEN 29:29 un Lavan hot gegeben tsu zain tochter Rachelen zain dinst Bilhahen far a dinst tsu ir.</p>	<p>GEN 29:29 And Lavan gave to his bat Rachel Bilhah his shifchah to be her shifchah.</p>
<p>GEN 29:30 און ער איז גַעקומען אויך צו רַחלֶען. און ער הָאָט רַחלֶען אויך מער ליב גַעהאַט</p>	<p>GEN 29:30 un er iz gekumen oich tsu Rachelen. un er hot Rachelen oich mer lib gehat fun Leahen; un er hot gedint bai im</p>	<p>GEN 29:30 And he went in also unto Rachel, and he loved also Rachel more than Leah, and served him yet sheva shanim</p>

<p>פֿון לאה; און ער האָט געדינט ביי אים נאָך זיבן אַנדערע יאָר. edit</p>	<p>noch ziben andere yor.</p>	<p>acherot.</p>
<p>און ה' האָט געזען אַז לאה איז אומבאַליבט, און ער האָט געעפֿנט איר טראַכט; און רחל איז געווען אַן עקרה. edit</p>	<p>GEN 29:31 un Hashem hot gezen az Leah iz umbalibt, un er hot geefent ir tracht; un Rachel iz geven an akore.</p>	<p>GEN 29:31 And when HASHEM saw that Leah was hated, He opened her womb but Rachel was barren.</p>
<p>און לאה איז טראָגעדיק געוואָרן, און האָט געבאָרן אַ זון, און זי האָט גערופֿן זיין נאָמען ראובן, ווייל זי האָט געזאָגט: יא, ה' האָט געזען מיין פיין, וואָרום אַצונד וועט מיד מיין מאַן ליב האָבן. edit</p>	<p>GEN 29:32 un Leah iz trogedik gevoren, un hot geboren a zun, un zi hot gerufen zain nomen Reuven, vail zi hot gezogt: yo, Hashem hot gezen main fain, vorem atsund vet mich main man lib hoben.</p>	<p>GEN 29:32 And Leah conceived, and bore a ben, and she called shmo Reuven: for she said, Surely HASHEM hath looked upon my misery; now therefore my ish will love me.</p>
<p>און זי איז ווידער טראָגעדיק געוואָרן, און האָט געבאָרן אַ זון, און זי האָט געזאָגט: ווייל ה' האָט געהערט אַז איך בין אומבאַליבט, דערום האָט ער מיר געגעבן אויך דעם דאָזיקן; און זי האָט גערופֿן זיין נאָמען שִׁמְעוֹן. edit</p>	<p>GEN 29:33 un zi iz vider trogedik gevoren, un hot geboren a zun, un zi hot gezogt: vail Hashem hot gehert az ich bin umbalibt, derum hot er mir gegeben oich dem doziken; un zi hot gerufen zain nomen Shimon.</p>	<p>GEN 29:33 And she conceived again, and bore ben; and said, Because HASHEM hath heard I was hated, He hath therefore given me this also; and she called shmo Shim'on.</p>
<p>און זי איז ווידער טראָגעדיק געוואָרן, און האָט געבאָרן אַ זון, און זי האָט געזאָגט: אַצונד דאָס מאַל געווען איך וועל זיך אָנהאַנגן צו אים, ווייל ער האָט געזען אַז איך בין אומבאַליבט, דערום האָט ער מיר געגעבן אים. edit</p>	<p>GEN 29:34 un zi iz vider trogedik gevoren, un hot geboren a zun, un zi hot gezogt: atsund dos mol vet main man veren tsugeton tsu mir, vail ich hob</p>	<p>GEN 29:34 And she conceived again, and bore ben; and said, Now this time will my ish yillaveh <i>(become attached)</i> unto me, because I have born him</p>

<p>וועט מיין מאַן ווערן צוגעטאַן צו מיר, ווייל איך האָב אים געבאַרן דריי זין; דערום האָט מען גערופֿן זיין נאָמען לוי. edit</p>	<p>im geboren drai zin; derum hot men gerufen zain nomen Levi.</p>	<p>shloshah banim: therefore was shmo called Levi.</p>
<p>GEN 29:35 און זי איז ווידער טראָגעדיק געוואָרן, און האָט געבאַרן אַ זון, און זי האָט געזאָגט: דאָס מאָל טו איך לויבן ה'; דערום האָט זי גערופֿן זיין נאָמען יהודה. און זי האָט אויפֿגעהערט געבערן. edit</p>	<p>GEN 29:35 un zi iz vider trogedik gevoren, un hot geboren a zun, un zi hot gezogt: dos mol tu ich loiben Hashem; derum hot zi gerufen zain nomen Yehudah. un zi hot oifgehert geben.</p>	<p>GEN 29:35 And she conceived again, and bore ben; and she said, Now will odeh (I praise) HASHEM ; therefore she called shmo Yehudah; and stopped giving birth.</p>
<p>GEN 30:1 און אז רחל האָט געזען אַז זי געבערט נישט פֿון יעקבֿן, האָט רחל מקנא געווען איר שוועסטער, און זי האָט געזאָגט צו יעקבֿן: גיב מיר קינדער, אַניט שטאַרב איך. edit</p>	<p>GEN 30:1 un az Rachel hot gezen az zi gebert nisht fun Yaakoven, hot Rachel mekane geven ir shvester, un zi hot gezogt tsu Yaakoven: gib mir kinder, anit shtarb ich.</p>	<p>GEN 30:1 And when Rachel saw that she did not bear [banim] to Ya'akov, Rachel had kina toward her achot; and said unto Ya'akov, Give me banim, or else I die.</p>
<p>GEN 30:2 האָט דער צאָרן פֿון יעקבֿן געגרימט אויף רחלען, און ער האָט געזאָגט: בין איך דען אויף דעם אָרט פֿון אלקים, וואָס האָט פֿאַרמיטן פֿון דיר פֿרוכט פֿון לייב? edit</p>	<p>GEN 30:2 hot der tsoren fun Yaakoven gegrimt oif Rachelen, un er hot gezogt: bin ich den oif dem ort fun Elokim, vos hot farmiten fun dir frucht fun laib?</p>	<p>GEN 30:2 And af Ya'akov was kindled against Rachel; and he said, Am I in place of Elohim, Who hath withheld from thee p'ri beten?</p>
<p>GEN 30:3 האָט זי געזאָגט: אָט איז מיין דינסט בִּלְהָה, קום צו איר, און זי וועט געבערן אויף מייןע</p>	<p>GEN 30:3 hot zi gezogt: ot iz main dinst Bilhah, kum tsu ir, un zi vet geben oif maine kni, un oich ich vel oifgericht veren fun</p>	<p>GEN 30:3 And she said, Hinei my amah (maidservant) Bilhah, go in unto her; and she shall bear upon my birkayim, that I may</p>

<p>קני, און אויך איך וועל אויפגערעכט ווערן פֿון איר. edit</p>	<p>ir.</p>	<p>also build up through her.</p>
<p>און זי האָט אים געגעבן איר דינסט בְּלֶהֶן פֶּאָר אַ ווייב, און יעקב איז צו איר געקומען. edit</p>	<p>GEN 30:4 un zi hot im gegeben ir dinst Bilhahen far a vaib, un Yaakov iz tsu ir gekumen.</p>	<p>GEN 30:4 And she gave him Bilhah her shifchah (<i>slave woman, maidservant</i>) as isha; and Ya'akov went in unto her.</p>
<p>און בְּלֶהָה איז טראָגעדיק געוואָרן, און האָט יעקבֿן געבאָרן אַ זון. edit</p>	<p>GEN 30:5 un Bilhah iz trogedik gevoren, un hot Yaakoven geboren a zun.</p>	<p>GEN 30:5 And Bilhah conceived, and bore Ya'akov ben.</p>
<p>און רחל האָט געזאָגט: אלקים האָט זיך פֶּאָר מיר אַנגענומען, און האָט אויך מיין קול צוגעהערט, און מיר געגעבן אַ זון; דערום האָט זי גערופֿן זיין נאָמען דָן. edit</p>	<p>GEN 30:6 un Rachel hot gezogt: Elokim hot zich far mir ongenumen, un hot oich main kol tsugehert, un mir gegeben a zun; derum hot zi gerufen zain nomen Dan.</p>	<p>GEN 30:6 And Rachel said, Elohim danani (<i>G-d hath judged me</i>), and hath also heard my voice, and hath given to me ben: therefore called she shmo Dan.</p>
<p>און בְּלֶהָה, רחלס דינסט, איז ווידער טראָגעדיק געוואָרן, און האָט יעקבֿן געבאָרן אַ צווייטן זון. edit</p>	<p>GEN 30:7 un Bilhah, Rachels dinst, iz vider trogedik gevoren, un hot Yaakoven geboren a tsveiten zun.</p>	<p>GEN 30:7 And Bilhah shifchat Rachel conceived again, and bore Ya'akov ben sheni.</p>
<p>און רחל האָט געזאָגט: שטאַרקע ראַנגלענישן האָב איך זיך געראַנגלט מיט מיין שוועסטער, און איך בין בייגעקומען; דערום האָט זי גערופֿן זיין נאָמען נַפְתָּלִי. edit</p>	<p>GEN 30:8 un Rachel hot gezogt: shtarke ranglenishen hob ich zich geranglt mit main shvester, un ich bin baigekumen; derum hot zi gerufen zain nomen Naphtali.</p>	<p>GEN 30:8 And Rachel said, With naftulei Elohim niftalti (<i>with wrestlings of G-d have I wrestled</i>) with my achot, and I have prevailed: and she called shmo Naphtali.</p>

<p>און לאה האָט געזען אַז GEN 30:9 זי האָט אויפֿגעהערט געבערן, האָט זי גענומען איר דינסט זלפֿהן, און זי געגעבן יעקבֿן פֿאַר אַ ווייב. edit</p>	<p>GEN 30:9 un Leah hot gezen az zi hot oifgehert geberen, hot zi genumen ir dinst Zilpahen, un zi gegeben Yaakoven far a vaib.</p>	<p>GEN 30:9 When Leah saw that she had stopped bearing, she took Zilpah her shifchah, and gave her to Ya'akov as isha.</p>
<p>GEN 30:10 און זלפֿה, לאהס דינסט, האָט יעקבֿן געבאַרן אַ זון. edit</p>	<p>GEN 30:10 un Zilpah, Leahs dinst, hot Yaakoven geboren a zun.</p>	<p>GEN 30:10 And Zilpah shifchat Leah bore Ya'akov ben.</p>
<p>GEN 30:11 האָט לאה געזאָגט: מזל איז געקומען; און זי האָט גערופֿן זיין נאָמען גַד. edit</p>	<p>GEN 30:11 hot Leah gezogt: mzl iz gekumen; un zi hot gerufen zain nomen Gad.</p>	<p>GEN 30:11 And Leah said, BaGad <i>(What Good Fortune!)</i> And she called shmo Gad.</p>
<p>GEN 30:12 און זלפֿה, לאהס דינסט, האָט יעקבֿן געבאַרן אַ צווייטן זון. edit</p>	<p>GEN 30:12 un Zilpah, Leahs dinst, hot Yaakoven geboren a tsveiten zun.</p>	<p>GEN 30:12 And Zilpah shifchat Leah bore Ya'akov ben sheni.</p>
<p>GEN 30:13 האָט לאה געזאָגט: אויף מיין גליק! וואָרום די טעכטער וועלן מיך שאַצן גליקלעך; און זי האָט גערופֿן זיין נאָמען אַשר. edit</p>	<p>GEN 30:13 hot Leah gezogt: oif main glik! vorem di techter velen mich shatsen gliklech; un zi hot gerufen zain nomen Asher.</p>	<p>GEN 30:13 And Leah said, B'Ashri <i>(Happy am I)</i> , for the banot will call me asher <i>(blessed)</i> : so she called shmo Asher.</p>
<p>GEN 30:14 און ראובֿן איז געגאַנגען אין די טעג פֿון ווייצשניט, און האָט געפֿונען ליבעפעלעך אין פֿעלד, און האָט זיי געבראַכט צו זיין מוטער לאהן. האָט רחל געזאָגט צו לאהן: גיב מיר, איך בעט דיר, פֿון דיין זונס</p>	<p>GEN 30:14 un Reuven iz gegangen in di teg fun veitsshnit, un hot gefunen libepelech in feld, un hot zeि gebracht tsu zain muter Leahen. hot Rachel gezogt tsu Leahen: gib mir, ich bet dich, fun dain zuns libepelech.</p>	<p>GEN 30:14 And Reuven went in the yemei ketzir chittim, and found duda'im <i>(mandrakes)</i> in the sadeh, and brought them unto Leah immo. Then Rachel said to Leah, Give me, now, of the duda'im of thy ben.</p>

<p>ליבעפעלעך. edit</p>		
<p>הָאָט זי געזאָגט צו איר: GEN 30:15 ווינציק וואָס דו האָסט צוגענומען מיין מאַן, ווילסטו נאָך צונעמען מיין זונס ליבעפעלעך? האָט רחל געזאָגט: דערפֿאַר זאָל ער ליגן מיט דיר היינטיקע נאַכט, פֿאַר די ליבעפעלעך פֿון דיין זון. edit</p>	<p>GEN 30:15 hot zi gezogt tsu ir: vintsik vos du host tsugenumen main man, vilstu noch tsunemen main zuns libepelech? hot Rachel gezogt: derfar zol er ligen mit dir haintike nacht, far di libepelech fun dain zun.</p>	<p>GEN 30:15 And she said unto her, Is it a small matter that thou hast taken my ish? And wouldest thou take away the duda'im of beni also? And Rachel said, Therefore he shall lie with thee halailah (tonight) for the duda'im of thy ben.</p>
<p>און ווי יעקב איז GEN 30:16 געקומען פֿון פֿעלד אין אָוונט, אַזוי איז לאה אים אַרויסגעגאַנגען אַנטקעגן, און הָאָט געזאָגט: צו מיר מוזטו קומען, וואָרום אָפּדינגען האָב איך דײַך אָפּגעדונגען פֿאַר די ליבעפעלעך פֿון מיין זון. און ער איז מיט איר געלעגן אין יענער נאַכט. edit</p>	<p>GEN 30:16 un vi Yaakov iz gekumen fun feld in ovent, azoi iz Leah im aroisgegangen antkegen, un hot gezogt: tsu mir muztu kumen, vorem opdingen hob ich dich opgedungen far di libepelech fun main zun. un er iz mit ir gelegen in yener nacht.</p>	<p>GEN 30:16 And Ya'akov came in from the sadeh ba'erev, and Leah went out to meet him, and said, Thou must come in unto me; for surely I have hired thee with duda'im of beni. And he lay with her that night.</p>
<p>און אלקים האָט GEN 30:17 צוגעהערט צו לאה, און זי איז טראָגעדיק געוואָרן, און האָט יעקבֿן געבאָרן אַ פֿינפֿטן זון. edit</p>	<p>GEN 30:17 un Elokim hot tsugehert tsu Leahen, un zi iz trogedik gevoren, un hot Yaakoven geboren a finften zun.</p>	<p>GEN 30:17 And Elohim paid heed unto Leah, and she conceived, and bore Ya'akov ben chamishi.</p>
<p>און לאה האָט געזאָגט: GEN 30:18 אלקים האָט געגעבן מיין שכר פֿאַר וואָס איך האָב געגעבן</p>	<p>GEN 30:18 un Leah hot gezogt: Elokim hot gegeben main Sachar far vos ich hob gegeben main dinst tsu main man; un zi</p>	<p>GEN 30:18 And Leah said, Elohim hath given me my hire, because I have given my shifchah to my ish; and she called shmo</p>

<p>מִיַּיִן דִּינִסְט צו מִיַּיִן מֵאָן; און זי הָאָט גֶּעֲרױפֿן זײַן נֶאָמֶען יִשְׂשַׁכָּר. edit</p>	<p>hot gerufen zain nomen Yissakhar.</p>	<p>Yissakhar.</p>
<p>GEN 30:19 און לאה איז ווידער טראָגעדיק געוואָרן, און האָט יעקבֿן געבאָרן אַ זעקסטן זון. edit</p>	<p>GEN 30:19 un Leah iz vider trogedik gevoren, un hot Yaakoven geboren a zeksten zun.</p>	<p>GEN 30:19 And Leah conceived again, and bore Ya'akov ben shishi.</p>
<p>GEN 30:20 און לאה האָט געזאָגט: האלקים האָט מיך באַשאַנקען מיט אַ גוטן געשאַנק; דאָס מאָל וועט מִיַּיִן מֵאָן וווינען מיט מיר, ווייל איך האָב אים געבאָרן זעקס זין; און זי האָט גערופֿן זײַן נֶאָמֶען זְבֻלוֹן. edit</p>	<p>GEN 30:20 un Leah hot gezogt: HaElokim hot mich bashonken mit a guten geshank; dos mol vet main man voinen mit mir, vail ich hob im geboren zeks zin; un zi hot gerufen zain nomen Zevulun.</p>	<p>GEN 30:20 And Leah said, Elohim hath endued me with a zaved tov (<i>good endowment</i>); now will my ish zabal (<i>honor</i>) me, because I have born him shisha banim; and she called shmo Zevulun.</p>
<p>GEN 30:21 און דערנאָך האָט זי געבאָרן אַ טאַכטער, און זי הָאָט גֶּעֲרױפֿן איר נֶאָמֶען דִּינָה. edit</p>	<p>GEN 30:21 un dernoach hot zi geboren a tochter, un zi hot gerufen ir nomen Dinah.</p>	<p>GEN 30:21 And afterwards she bore a bat, and called her shem Dinah.</p>
<p>GEN 30:22 און אלקים האָט געדאַכט אָן רחלען, און ה' הָאָט צוגעהערט צו איר, און הָאָט געעפֿנט איר טראַכט. edit</p>	<p>GEN 30:22 un Elokim hot gedacht on Rachelen, un Hashem hot tsugehert tsu ir, un hot geefent ir tracht.</p>	<p>GEN 30:22 And Elohim remembered Rachel, and Elohim paid heed to her, and opened her rekhem (<i>womb</i>).</p>
<p>GEN 30:23 און זי איז טראָגעדיק געוואָרן, און האָט געבאָרן אַ זון; און זי האָט געזאָגט: אלקים האָט אָפּגעטאַן מִיַּיִן חרפה. edit</p>	<p>GEN 30:23 un zi iz trogedik gevoren, un hot geboren a zun; un zi hot gezogt: Elokim hot opgeton main charpe.</p>	<p>GEN 30:23 And she conceived, and bore ben; and said, Elohim hath taken away my cherpah (<i>shame, disgrace, reproach</i>);</p>

<p>און זי האָט גערופֿן זיין GEN 30:24 נאַמען יוסף, אזוי צו זאָגן: ה' זאָל מיר צוגעבן נאָך אַן אַנדער זון. edit</p>	<p>GEN 30:24 un zi hot gerufen zain nomen Yosef, azoi tsu zogen: Hashem zol mir tsugeben noch an ander zun.</p>	<p>GEN 30:24 And she called shmo Yosef; and said, yosef (<i>may He add</i>) , may HASHEM add me ben acher (<i>another son</i>) .</p>
<p>און עס איז געווען, אַז רחל האָט געבאָרן יוספֿן, האָט יעקבֿ געזאָגט צו לָבָנען: לאַז מיך אַוועק, און איד וועל גיין צו מיין אָרט און צו מיין לאַנד. edit</p>	<p>GEN 30:25 un es iz geven, az Rachel hot geboren Yosefen, hot Yaakov gezogt tsu Lavanen: loz mich avek, un ich vel gein tsu main ort un tsu main land.</p>	<p>GEN 30:25 And it came to pass, when Rachel had born Yosef, that Ya'akov said unto Lavan, Send me away, that I may go unto mine own makom (<i>place, home</i>) and to my eretz.</p>
<p>גיב מיר מייע ווייבער און מייע קינדער, וואָס איד האָב דיר פֿאַר זיי געדינט, און איד וועל גיין; וואָרום דו ווייסט מיין דינסט וואָס איד האָב דיר געדינט. edit</p>	<p>GEN 30:26 gib mir maine vaiber un maine kinder, vos ich hob dir far zei gedint, un ich vel gein; vorem du veist main dinst vos ich hob dir gedint.</p>	<p>GEN 30:26 Give me my nashim and my yeladim, for whom I have served thee, and let me go: for thou knowest my avodah which I have done thee.</p>
<p>האָט לָבָן צו אים געזאָגט: אויב, איד בעט דיר, איד האָב געפֿונען חן אין דייע אויגן - איד האָב געמערקט אַז ה' האָט מיך געבענטשט פֿון דייעטוועגן. edit</p>	<p>GEN 30:27 hot Lavan tsu im gezogt: oib, ich bet dich, ich hob gefunen chein in daine oigen - ich hob gemerkt az Hashem hot mich gebentsht fun daintvegen.</p>	<p>GEN 30:27 And Lavan said unto him, Now, if I have found chen (<i>favor, grace</i>) in thine eyes, tarry; for I have learned by nachash (<i>divination</i>) that HASHEM hath made a brocha upon me for thy sake.</p>
<p>און ער האָט געזאָגט: זאָג מיר דיין לוי, און איד וועל געבן. edit</p>	<p>GEN 30:28 un er hot gezogt: zog mir dain loin, un ich vel geben.</p>	<p>GEN 30:28 And he said, Specify thy sachar (<i>wages, reward</i>) , and I will pay it.</p>
<p>האָט ער צו אים GEN 30:29</p>	<p>GEN 30:29 hot er tsu im gezogt: du veist vi ich hob dir gedint, un</p>	<p>GEN 30:29 And he said unto him, Thou knowest how I have</p>

<p>געזאָגט: דו ווייסט ווי איך האַב דיר געדינט, און וואָס דיין פֿיך איז געוואָרן אונטער מיר; edit</p>	<p>vos dain fich iz gevoren unter mir;</p>	<p>served thee, and how thy mikneh fared with me.</p>
<p>GEN 30:30 וואָרום ווינציק-וואָס האַסטו געהאַט פֿאַר מיר, און עס האָט זיך פֿאַרמערט לרובֿ, און ה' האָט דיך געבענטשט אין מינע טריט. און אַצונד, ווען וועל איך אויך טאָן פֿאַר מיין הויזגעזינט? edit</p>	<p>GEN 30:30 vorem vintsik-vos hostu gehat far mir, un es hot zich farmert lruv, un Hashem hot dich gebentsht in maine trit. un atsund, ven vel ich oich ton far main hoizgezint?</p>	<p>GEN 30:30 For it was me'at (<i>little</i>) which thou hadst before I came, and it is now increased unto a multitude; and HASHEM hath made a brocha upon thee since my coming; and now when shall I do for mine own bais also?</p>
<p>GEN 30:31 האָט ער געזאָגט: וואָס זאָל איך דיר געבן? האָט יעקבֿ געזאָגט: זאָלסט מיר גאַרנישט געבן; אויב דו וועסט מיר טאָן די דאָזיקע זאַך, וועל איך וידער פֿיטערן דינע שאַף, און היטן: edit</p>	<p>GEN 30:31 hot er gezogt: vos zol ich dir geben? hot Yaakov gezogt: zolst mir gornisht geben; oib du vest mir ton di dozike zach, vel ich vider fiteren daine shof, un hiten:</p>	<p>GEN 30:31 And he said, What shall I give thee? And Ya'akov said, Thou shalt not give me any thing; if thou wilt do this thing for me, I will again tend and be shomer over thy tzon.</p>
<p>GEN 30:32 איך וועל דורכגיין היינט דורך אַלע דינע שאַף, אַפצוטאָן פֿון דאָרטן איטלעך, געשפרענקלט און געפֿלעקט לאַם, און איטלעך טונקל לאַם צווישן די שעפסן, און געפֿלעקט און געשפרענקלט צווישן די ציגן; און אַזוינס זאָל זיין מיין לוי. edit</p>	<p>GEN 30:32 ich vel durchgein haint durch ale daine shof, optsuton fun dorten itlech geshprenklt un geflekt lam, un itlech tunkel lam tsvishen di shepsen, un geflekt un geshprenklt tsvishen di tsigen; un azoins zol zain main loin.</p>	<p>GEN 30:32 I will pass through all thy tzon today, removing from there speckled and spotted seh, and every dark seh among the kesavim, and the spotted and speckled among the izzim; and of such shall be my sachar.</p>

<p>און עדות זאָגן וועט GEN 30:33 אויף מיר מיין ערלעכקייט פֿאַר דיר, אין אַ שפּעטערדיקן טאָג, אַז דו וועסט קומען איבערקוקן מיין לויין: איטלעכס וואָס איז נישט געשפרענקלט און געפֿלעקט צווישן די ציגן און טונקל צווישן די שעפּסן, איז דאָס אַ געגנבעטס ביי מיר. edit</p>	<p>GEN 30:33 un eides zogen vet oif mir main erlechkeit far dir, in a shpeterdiken tog, az du vest kumen iberkuen main loin: itlecher vos iz nisht geshprenkl't un geflekt tsvishen di tsigen un tunkel tsvishen di shepsen, iz dos a gegnbets bai mir.</p>	<p>GEN 30:33 So shall my tzedakah answer for me in time to come, when it shall come for my sachar before thy face; every one that is not speckled and spotted among the izzim, and dark among the kesavim, that shall be counted a ganav's with me.</p>
<p>GEN 30:34 האָט לָבָן געזאָגט: יאָ, זאָל זיין אַזוי ווי דיין וואָרט. edit</p>	<p>GEN 30:34 hot Lavan gezogt: yo, zol zain azoi vi dain vort.</p>	<p>GEN 30:34 And Lavan said, Agreed, I would it might be according to thy davar.</p>
<p>GEN 30:35 און ער האָט אָפּגעטאָן אין יענעם טאָג די געשטרייפֿטע און געפֿלעקטע בעק, און אַלע געשפרענקלטע און געפֿלעקטע ציגן, איטלעכס וואָס האָט אויף זיך ווייס, און איטלעך טונקלס צווישן די שעפּסן, און ער האָט זיי איבערגעגעבן אין דער האַנט פֿון זיינע זין. edit</p>	<p>GEN 30:35 un er hot opgeton in yenem tog di geshtraifte un geflekte bek, un ale geshprenklte un geflekte tsigen, itlecher vos hot oif zich veis, un itlech tunkls tsvishen di shepsen, un er hot zei ibergegeben in der hant fun zaine zin.</p>	<p>GEN 30:35 And he removed that day the male goats that were streaked and spotted, and all the izzim that were speckled and spotted, and every one that had some lavan in it, and all the dark among the kesavim, and gave them into the yad of his banim.</p>
<p>GEN 30:36 און ער האָט געמאַכט דריי טעג וועגס צווישן זיך און צווישן יעקבֿן. און יעקבֿ האָט געפֿיטערט לָבָןס איבעריקע</p>	<p>GEN 30:36 un er hot gemacht drai teg vegs tsvishen zich un tsvishen Yaakoven. un Yaakov hot gefitert Lavans iberike shof.</p>	<p>GEN 30:36 And he set a derech shloshet yamim between himself and Ya'akov; and Ya'akov tended the rest of the tzon Lavan.</p>

<p>שאָף. edit</p>		
<p>הָאָט יַעֲקֹב זִיד גַּענוֹמען GEN 30:37 פֿײַכטע שטעקלעך פֿון טאַפּאַליע, און מאַנדלבוים, און פּלאַטאַנענבוים, און ער הָאָט אויסגעשיילט אויף זיי ווייסע אויסשיילונגען, אַפּדעקנדיק דאָס ווייסע וואָס אויף די שטעקלעך. edit</p>	<p>GEN 30:37 hot Yaakov zich genumen faichte shteklech fun topolie, un mandlboim, un platanenboim, un er hot oisgesheilt oif zei vaise oissheilungen, opdekndik dos vaise vos oif di shteklech.</p>	<p>GEN 30:37 And Ya'akov took him fresh cut makal (rod, branch) of poplar and of almond and plane tree; and peeled strips of bark in them, and made the lavan (white) appear which was in the maklot (rods, branches) .</p>
<p>GEN 30:38 און ער האָט אַרײַנגעשטעלט די שטעקלעך וואָס ער האָט אַרומגעשיילט, אין די קאָריטעס, אין די וואַסעררינעס וווּ די שאָף קומען טרינקען, אַקעגן די שאָף; און זיי האָבן זיך געפּאַרט אַז זיי זײַנען געקומען טרינקען. edit</p>	<p>GEN 30:38 un er hot araingeshtelt di shteklech vos er hot arumgesheilt, in di korites, in di vaserrines vu di shof kumen trinken, akegen di shof; un zei hoben zich geport az zei zainen gekumen trinken.</p>	<p>GEN 30:38 And he set the maklot which he had peeled before the flocks in the small channels of the shikatot mayim (watering troughs) when the tzon came to drink. And since they bred when they came to drink,</p>
<p>GEN 30:39 און די שאָף האָבן זיך געפּאַרט פֿאַר די שטעקלעך, און די שאָף האָבן געבאַרן געשטרייפֿטע, געשפּרענקלטע, און געפֿלעקטע. edit</p>	<p>GEN 30:39 un di shof hoben zich geport far di shteklech, un di shof hoben geboren geshtraifte, geshprenklt, un geflekte.</p>	<p>GEN 30:39 And the flocks bred before the maklot, and brought forth tzon streaked, speckled, and spotted.</p>
<p>GEN 30:40 און די לעמער האָט יעקבֿ אָפּגעשיידט – און ער</p>	<p>GEN 30:40 un di lemer hot Yaakov opgesheidt – un er hot tsugekert di penemer fun di shof in</p>	<p>GEN 30:40 And Ya'akov did separate the kesavim, and set the faces of the tzon toward the streaked,</p>

<p>הָאָט צוגעקערט די פנימער פֿון די שאָף אין לָבָנִס שאָף צו די געשטרייפֿטע און אַלע טונקעלע – און האָט זיך געמאַכט סטאַדעס באַזונדער, און האָט זיי נישט געשטעלט מיט לָבָנִס שאָף. edit</p>	<p>Lavans shof tsu di geshtraifte un ale tunkele – un hot zich gemacht stades bazunder, un hot zei nisht geshtelt mit Lavans shof.</p>	<p>and all the dark in the tzon Lavan; and he put his own adarim (flocks) by themselves, and put them not unto the tzon Lavan.</p>
<p>GEN 30:41 און עס איז געווען, ווען נאָר די שטאַרקע שאָף האָבן זיך געפֿאַרט, אַזוי פֿלעגט יעקבֿ אַרײַנטאָן די שטעקלעך פֿאַר די אויגן פֿון די שאָף אין די קאַריטעס, כדי זיי זאָלן זיך פֿאַרן בײַ די שטעקלעך; edit</p>	<p>GEN 30:41 un es iz geven, ven nor di shtarke shof hoben zich geport, azoi flegt Yaakov arainton di shteklech far di oigen fun di shof in di korites, kedei zei zolen zich Paran bai di shteklech;</p>	<p>GEN 30:41 And it came to pass, whensoever tzon hamekusharot (the stronger flock) did breed, that Ya'akov set the maklot before the eyes of the tzon in the trough channels, that they might breed among the maklot.</p>
<p>GEN 30:42 אָבער אַז די שאָף זײַנען געווען שוואַכע, פֿלעגט ער נישט אַרײַנטאָן; אַזוי פֿלעגן די שוואַכע אַנקומען לָבָנען, און די שטאַרקע יעקבֿן. edit</p>	<p>GEN 30:42 ober az di shof zainen geven shvache, flegt er nisht arainton; azoi flegen di shvache onkumen Lavanen, un di shtarke Yaakoven.</p>	<p>GEN 30:42 But when the tzon were feeble, he put them not in: so the feebler would belong to Lavan, and the stronger to Ya'akov.</p>
<p>GEN 30:43 און דער מאַן איז געוואָרן זייער זייער רײַך, און ער האָט געהאַט פֿיל שאָף, און דינסטן און קנעכט, און קעמלען און אייזלען. edit</p>	<p>GEN 30:43 un der man iz gevoren zeyer zeyer raich, un er hot gehat fil shof, un dinsten un knecht, un kemlen un eizlen.</p>	<p>GEN 30:43 And the ish increased exceedingly, and had much tzon, and shefachot, and avadim, and gemalim, and chamorim.</p>
<p>GEN 31:1 און ער האָט געהערט די ווערטער פֿון לָבָנִס זין, אַזוי צו</p>	<p>GEN 31:1 un er hot gehert di verter fun Lavans zin, azoi tsu zogen: Yaakov hot tsugenumen alts vos</p>	<p>GEN 31:1 And he heard the divrei Bnei Lavan, saying, Ya'akov hath taken away all that</p>

<p>זאָגן: יעקבֿ האָט צוגענומען אַלץ וואָס אונדזער פֿאַטער האָט געהאַט, און פֿון אונדזער פֿאַטערס האָב האָט ער געמאַכט די דאָזיקע גאַנצע רײַכקײַט. edit</p>	<p>undzer foter hot gehat, un fun undzer foters hob hot er gemacht di dozike gantse raichkeit.</p>	<p>belonged to avinu; and of that which belonged to avinu hath he gotten all this kavod.</p>
<p>GEN 31:2 און יעקבֿ האָט געזען אָן לִבְנֵי פָּנִים, ערשט ער איז נישט צו אים ווי נעכטן- אייערנעכטן. edit</p>	<p>GEN 31:2 un Yaakov hot gezen on Lavans ponem, ersht er iz nisht tsu im vi nechten-eyernechten.</p>	<p>GEN 31:2 And Ya'akov beheld the countenance of Lavan, and, hinei, it was not toward him as before.</p>
<p>GEN 31:3 און ה' האָט געזאָגט צו יעקבֿ: קער זיך אום צו דעם לאַנד פֿון דיִינע עלטערן, און צו דיִין אָפּשטאַם, און איך וועל זיין מיט דיר. edit</p>	<p>GEN 31:3 un Hashem hot gezogt tsu Yaakoven: ker zich um tsu dem land fun daine elteren, un tsu dain opshtam, un ich vel zain mit dir.</p>	<p>GEN 31:3 And HASHEM said unto Ya'akov, Shuv el Eretz Avoteicha! And to thy moledet; and I will be with thee.</p>
<p>GEN 31:4 האָט יעקבֿ געשיקט און האָט גערופֿן רחלען און לאהן אין פֿעלד, צו זיינע שאָף. edit</p>	<p>GEN 31:4 hot Yaakov geshikt un hot gerufen Rachelen un Leahen in feld, tsu zaine shof.</p>	<p>GEN 31:4 And Ya'akov sent and called Rachel and Leah to the sadeh unto his tzon,</p>
<p>GEN 31:5 און ער האָט צו זיי געזאָגט: איך זע אָן אייער פֿאַטערס פָּנִים, אַז ער איז נישט צו מיר ווי נעכטן- אייערנעכטן; אָבער דער ג-ט פֿון מיין פֿאַטער איז געווען מיט מיר. edit</p>	<p>GEN 31:5 un er hot tsu zei gezogt: ich ze on ier foters ponem, az er iz nisht tsu mir vi nechten- eyernechten; ober der G-t fun main foter iz geven mit mir.</p>	<p>GEN 31:5 And said unto them, I see penei avichen, that it is not toward me as before; but Elohei Avi is with me.</p>
<p>GEN 31:6 און איר ווייסט אַז מיט</p>	<p>GEN 31:6 un ir veist az mit main</p>	<p>GEN 31:6 And ye know that with all</p>

<p>מִיִּין גֵּאָנְצֵן כּוֹחַ הָאָב אִיךְ גֵּעֲדִינְט אִיעֵר פֿאַטֶער. edit</p>	<p>gantsen koiech hob ich gedint ier foter.</p>	<p>my koach I have served avichen.</p>
<p>GEN 31:7 און אִיעֵר פֿאַטֶער הָאָט געמאַכט געשפּעט פֿון מיר, און הָאָט געבִיטן מִיִּין לֹוִין צען מאַל, נאָר אַלְקִים הָאָט אים נִישֵׁט געלאָזן שלעכטס טאָן מִיט מיר. edit</p>	<p>GEN 31:7 un ier foter hot gemacht geshpet fun mir, un hot gebiten main loin Tzoan mol, nor Elokim hot im nisht gelozen shlechts ton mit mir.</p>	<p>GEN 31:7 And avichen hath deceived me, and changed my sachar aseret monim but Elohim allowed him not to harm me.</p>
<p>GEN 31:8 אַז ער הָאָט אַזוי געזאַגט: געשפּרענקלטע זאַלן זײַן דײַן לֹוִין, הָאָבן אַלע שְׂאָף געבאַרן געשפּרענקלטע; און אַז ער הָאָט אַזוי געזאַגט: געשטרייפֿטע זאַלן זײַן דײַן לֹוִין, הָאָבן אַלע שְׂאָף געבאַרן געשטרייפֿטע. edit</p>	<p>GEN 31:8 az er hot azoi gezogt: geshprenklte zolen zain dain loin, hoben ale shof geboren geshprenklte; un az er hot azoi gezogt: geshtraifte zolen zain dain loin, hoben ale shof geboren geshtraifte.</p>	<p>GEN 31:8 If he said thus, The speckled shall be thy sachar; then all the tzon bore speckled; and if he said thus, The streaked shall be thy sachar; then bore all the tzon streaked.</p>
<p>GEN 31:9 און אַלְקִים הָאָט אַוועקגענומען פֿון אִיעֵר פֿאַטֶערס פֿיך, און געגעבן מיר. edit</p>	<p>GEN 31:9 un Elokim hot avekgenumen fun ier foters fich, un gegeben mir.</p>	<p>GEN 31:9 Thus Elohim hath taken away the mikneh of your av, and given them to me.</p>
<p>GEN 31:10 און עס איז געווען אין דער צײַט ווען די שְׂאָף הָאָבן זיך געפֿאַרט, הָאָבן אִיךְ אויפֿגעהויבן מײַנע אויגן, און הָאָבן געזען אין חלום, ערשט די בעק וואָס שפּרינגען אויף די שְׂאָף זײַנען געשטרייפֿטע,</p>	<p>GEN 31:10 un es iz geven in der tsait ven di shof hoben zich geport, hob ich oifgehoiben maine oigen, un hob gezen in cholem, ersht di bek vos shpringen oif di shof zainen geshtraifte, geshprenklte, un geflekte.</p>	<p>GEN 31:10 And it came to pass at the time that the tzon breed, that I lifted up mine eyes, and saw in a chalom, and, hinei, the male goats mounting the tzon were streaked, speckled, and spotted.</p>

<p>געשפרענקלטע, און געפֿלעקטע. edit</p>		
<p>און דער מלאך פֿון GEN 31:11 האלקים האָט געזאָגט צו מיר אין חלום: יעקב! און איד האָב געזאָגט: דאָ בין איד. edit</p>	<p>GEN 31:11 un der malech fun HaElokim hot gezogt tsu mir in cholem: Yaakov! un ich hob gezogt: do bin ich.</p>	<p>GEN 31:11 And the Malach HaElohim spoke unto me in a chalom saying, Ya'akov: And I said, Hineni.</p>
<p>האָט ער צו מיר GEN 31:12 געזאָגט: הייב אַקאַרשט אויף דיינע אויגן און זע, אַלע בעק וואָס שפּרינגען אויף די שאָף זיינען געשטרייפֿטע, געשפרענקלטע, און געפֿלעקטע; וואָרום איד האָב געזען אַלץ וואָס לָבָן טוט צו דיר. edit</p>	<p>GEN 31:12 hot er tsu mir gezogt: heib akorsht oif daine oigen un ze, ale bek vos shpringen oif di shof zainen geshtraifte, geshprenklte, un geflekte; vorem ich hob gezen alts vos Lavan tut tsu dir.</p>	<p>GEN 31:12 And he said, Lift up now thine eyes, and see, all the male goats leaping upon the tzon are streaked, speckled, and spotted; for I have seen all that Lavan doeth unto thee.</p>
<p>איד בין האַל פֿון בית- אַל וואָס דו האָסט דאָרטן געזאַלבת אַ זיילשטיין, וואו דו האָסט געטאַן אַ נדר צו מיר. און אַצונד שטיי אויף, גיי אַרויס פֿון דאָס לאַנד, און קער זיך אום צו דעם לאַנד פֿון דיין געבורט. edit</p>	<p>GEN 31:13 ich bin hoel fun beit-El vos du host dorten gezalbt a zailshtein, vu du host geton a neyder tsu mir. un atsund shtei oif, gei arois fun dos land, un ker zich um tsu dem land fun dain geburt.</p>	<p>GEN 31:13 I am HaEl Beit-El, where thou anointedst a matzevah (pillar) , and where thou vowedst a neder (vow) unto Me: now arise, get thee out from HaAretz Hazot, and return unto thy erez moledet.</p>
<p>האָבן רחל און לאה GEN 31:14 געענטפֿערט און געזאָגט צו אים: האָבן מיר דען נאָך אַ</p>	<p>GEN 31:14 hoben Rachel un Leah geentfert un gezogt tsu im: hoben mir den noch a Chelek oder a yerushe in undzer foters</p>	<p>GEN 31:14 And Rachel and Leah answered and said unto him, Is there yet any chelek or nachalah for us in bais avinu?</p>

<p>חלק אָדער אַ ירושה אין אונדזער פֿאַטערס הויז? edit</p>	<p>hoiz?</p>	
<p>זײַנען מיר נישט אזוי ווי פֿרעמדע פֿאַררעכנט בײַ אים? וואָרום ער האָט אונדז פֿאַרקויפֿט, און אויפֿעסן אויך אויפֿגעגעסן דאָס געלט פֿאַר אונדז. edit</p>	<p>GEN 31:15 zainen mir nisht azoi vi fremde farrechnt bai im? vorem er hot undz farkoift, un oifesen oich oifgegeesen dos gelt far undz.</p>	<p>GEN 31:15 Are we not regarded by him nokhriyyot (<i>foreigners, strangers</i>) ? For he hath sold us, and hath quite devoured also our kesef.</p>
<p>וואָרום די גאַנצע עשירות וואָס ה' האָט אָוועקגענומען פֿון אונדזער פֿאַטער, דאָס איז אונדזערס און אונדזערע קינדערס. און אַצונד, אַלץ וואָס אַלקים האָט דיר געהייסן, טו. edit</p>	<p>GEN 31:16 vorem di gantse eshires vos Hashem hot avekgenumen fun undzer foter, dos iz undzers un undzere kinders. un atsund, alts vos Elokim hot dir geheisen, tu.</p>	<p>GEN 31:16 For all the oisher Elohim hath taken from avinu, that belongs to us and baneinu; so then, whatsoever Elohim hath said unto thee, do.</p>
<p>איז יעקב אויפֿגעשטאַנען, און האָט אַרויפֿגעזעצט זײַנע קינדער און זײַנע ווייבער אויף קעמלען; edit</p>	<p>GEN 31:17 iz Yaakov oifgeshtanen, un hot aroifgezetst zaine kinder un zaine vaiber oif kemlen;</p>	<p>GEN 31:17 Then Ya'akov rose up, and set his banim and his nashim upon the gemalim;</p>
<p>און ער האָט אָוועקגעפֿירט דאָס גאַנצע פֿיך זײַנס, און זײַן גאַנצן פֿאַרמעג וואָס ער האָט אָנגעקליבן, דאָס פֿיך פֿון זײַן אייגנס וואָס ער האָט אָנגעקליבן אין פֿדן-</p>	<p>GEN 31:18 un er hot avekgefirt dos gantse fich zains, un zain gantsen farmeg vos er hot ongekliben, dos fich fun zain eigens vos er hot ongekliben in Paddan-Aram – kedei tsu gein tsu zain foter Yitzchaken, kein Kenaan.</p>	<p>GEN 31:18 And he drove all his mikneh, and all his goods which he had gotten, the mikneh of his getting, which he had gotten in Paddan-Aram, for to go to Yitzchak aviv in Eretz Kena'an.</p>

<p>אַרְם – כַּדֵי צו גיין צו זיין פֿאַטער יצחקו, קיין כְּנַעַן. edit</p>		
<p>און לָבָן איז געווען אָוועקגעגאַנגען שערן זיינע שאָף. האָט רחל אַרויסגעגנבֿעט דעם תְּרָפִים פֿון איר פֿאַטער. edit</p>	<p>GEN 31:19 un Lavan iz geven avekgegangen sheren zaine shof. hot Rachel aroisgegnvet dem trofim fun ir foter.</p>	<p>GEN 31:19 And Lavan went to shear his tzon; and Rachel had stolen the terafim that belong to her av.</p>
<p>און יעקב האָט געגנבעט דאָס האַרץ פֿון לָבָן דעם אַרמי מיט וואָס ער האָט אים נישט געלאָזט מערקן אַז ער אַנטלויפֿט. edit</p>	<p>GEN 31:20 un Yaakov hot gegnbet dos harts fun Lavan dem Aramit mit vos er hot im nisht gelozt merken az er antloift.</p>	<p>GEN 31:20 Unawares to Lavan HaArami, Ya'akov stole away, in that he told him not that he was fleeing.</p>
<p>און ער איז אַנטלאָפֿן מיט אַלץ וואָס ער האָט געהאַט, און ער איז אויפֿגעשטאַנען און אַריבערגעגאַנגען דעם טײַד, און האָט געקערט זיין פנים צום באַרג גלעד. edit</p>	<p>GEN 31:21 un er iz antlofen mit alts vos er hot gehat, un er iz oifgeshtanen un aribergegangen dem taich, un hot gekert zain ponem tsum barg Gilad.</p>	<p>GEN 31:21 So he fled with all that he had; and he rose up, and passed over the Nahar [i.e. the Euphrates], and set his face toward Har Gil'ad.</p>
<p>איז אָנגעזאָגט געוואָרן לָבָנען אויפֿן דריטן טאָג אַז יעקב איז אַנטלאָפֿן. edit</p>	<p>GEN 31:22 iz ongezagt gevoren Lavanen oifen driten tog az Yaakov iz antlofen.</p>	<p>GEN 31:22 And it was told Lavan on Yom HaShlishi that Ya'akov was fled.</p>
<p>האָט ער גענומען זיינע ברידער מיט זיך, און האָט אים נאַכגעיאָגט זיבן טעג וועגס, און ער האָט אים אָנגעיאָגט</p>	<p>GEN 31:23 hot er genumen zaine brider mit zich, un hot im nochgeioigt ziben teg vegs, un er hot im ongeioigt oifen barg Gilad.</p>	<p>GEN 31:23 And he took his achim with him, and pursued after him derech shivat yamim; and they overtook him at Har Gil'ad.</p>

<p>אויפֿן באַרג גלעד. edit</p>		
<p>אײז אלקים געקומען צו GEN 31:24 לָבָן דעם אַרמי אין אַ חלום פֿון דער נאַכט, און האָט צו אים געזאָגט: היט דיך, זאָלסט נישט רעדן מיט יעקבֿן פֿון גוטס ביז שלעכטס. edit</p>	<p>GEN 31:24 iz Elokim gekumen tsu Lavan dem Aramit in a cholem fun der nacht, un hot tsu im gezogt: hit dich, zolst nisht reden mit Yaakoven fun guts biz shlechts.</p>	<p>GEN 31:24 And Elohim came to Lavan HaArami in a chalom halailah, and said unto him, Take heed that thou speak not to Ya'akov either tov or rah.</p>
<p>און לָבָן האָט אָנגעיאָגט GEN 31:25 יעקבֿן. און יעקבֿ האָט אויפֿגעשטעלט זײַן געצעלט אויפֿן באַרג; אויך לָבָן און זײַנע ברידער האָבן אויפֿגעשטעלט אויפֿן באַרג גלעד. edit</p>	<p>GEN 31:25 un Lavan hot ongeioigt Yaakoven. un Yaakov hot oifgeshtelt zain getselt oifen barg; oich Lavan un zaine brider hoben oifgeshtelt oifen barg Gilad.</p>	<p>GEN 31:25 Then Lavan overtook Ya'akov. Now Ya'akov had pitched his ohel on the har; and Lavan with his achim encamped in Har Gil'ad.</p>
<p>האָט לָבָן געזאָגט צו GEN 31:26 יעקבֿן: וואָס האָסטו געטאָן וואָס דו האָסט געגנבעט מיין האַרץ, און האָסט אָוועקגעפֿירט מיין טעכטער אָזוי ווי געפֿאַנגענע פֿון שווערד? edit</p>	<p>GEN 31:26 hot Lavan gezogt tsu Yaakoven: vos hostu geton vos du host gegnbet main harts, un host avekgefirt maine techter azoi vi gefangene fun shverd?</p>	<p>GEN 31:26 And Lavan said to Ya'akov, What hast thou done, that thou hast stolen away unawares to me, and carried away my banot, like shevuyot (<i>captives</i>) taken with the cherev?</p>
<p>פֿאַר וואָס ביסטו GEN 31:27 אַנטלאָפֿן באַהאַלטענערהייט, און האָסט זיך אָוועקגעגנבעט פֿון מיר, און האָסט מיר נישט אויסגעזאָגט, אַז איך זאָל דיך</p>	<p>GEN 31:27 far vos bistu antlofen bahaltenerheit, un host zich avekgeganvet fun mir, un host mir nisht oisgezogt, az ich zol dich baleiten mit simcha un mit gezangen, mit poik un mit harf?</p>	<p>GEN 31:27 Why didst thou flee away secretly, and steal away from me; and didst not tell me, that I might have sent thee away with simchah, and with shirim (<i>songs</i>) , with tof (<i>timbrel, tambourine</i>) and with</p>

<p>באַלייטן מיט שְׂמחה און מיט געזאַנגען, מיט פּוּיק און מיט האַרף? edit</p>		<p>kinnor (<i>harp</i>) ?</p>
<p>און האָסט מיד נישט GEN 31:28 געלאָזן קושן מיינע זין און מיינע טעכטער. נאַריש האָסטו אַצונד געטאַן. edit</p>	<p>GEN 31:28 un host mich nisht gelozen kushen maine zin un maine techter. narish hostu atsund geton.</p>	<p>GEN 31:28 And hast not allowed me to kiss my banim (<i>grandchildren</i>) and my banot? Thou hast now done foolishly in so doing.</p>
<p>מיין האַנט האָט בכּוּחַ GEN 31:29 צו טאַן מיט אייך שלעכטס, נאַר דער ג-ט פֿון אייער פֿאַטער האָט נעכטן ביי נאַכט געזאַגט צו מיר, אַזוי צו זאַגן: היט דיך פֿון צו רעדן מיט יעקבֿן פֿון גוטס ביז שלעכטס. edit</p>	<p>GEN 31:29 main hant hot bekoyech tsu ton mit ich shlechts, nor der G-t fun ier foter hot nechten bai nacht gezogt tsu mir, azoi tsu zogen: hit dich fun tsu reden mit Yaakoven fun guts biz shlechts.</p>	<p>GEN 31:29 It is in the power of my yad to do you rah; but Elohei Avichem spoke unto me emesh (<i>last night</i>) , saying, Take thou heed that thou speak not to Ya'akov either tov or rah.</p>
<p>און אַצונד, אַוועקגיין GEN 31:30 ביסטו אַוועקגעגאַנגען, ווייל בענקען האָסטו זיך פֿאַרבענקט נאָך דיין פֿאַטערס הויז, למאַי אָבער האָסטו געגנבעט מיין ג-טער? edit</p>	<p>GEN 31:30 un atsund, avekgein bistu avekgegangen, vail benken hostu zich farbenkt noch dain foters hoiz, lmai ober hostu gegnbet main G-ter?</p>	<p>GEN 31:30 And now, though thou had to go, because thou greatly longedst after bais avicha, yet why hast thou stolen elohai?</p>
<p>האַט יעקבֿ געענטפֿערט GEN 31:31 און האָט געזאַגט צו לָבָנען: ווייל איך האָב מורא געהאַט, וואָרום איך האָב געקלערט: טאַמער וועסטו אַוועקרויבן דיינע טעכטער פֿון מיר. edit</p>	<p>GEN 31:31 hot Yaakov geentfert un hot gezogt tsu Lavanen: vail ich hob moire gehat, vorem ich hob geklert: tomer vestu avekroiben daine techter fun mir.</p>	<p>GEN 31:31 And Ya'akov answered and said to Lavan, Because I was afraid; for I said, Thou wouldest take by force thy banot from me.</p>

<p>בִּי וועמען אָבער דו GEN 31:32 וועסט געפֿינען דיין ג-טער, דער זאָל נישט לעבן. פֿאַר אונדזערע ברידער דערקען וואָס איז דייןס ביי מיר, און נעם דיר צו. און יעקבֿ האָט נישט געוואוסט אַז רחל האָט עס געגנבעט. edit</p>	<p>GEN 31:32 bai vemen ober du vest gefinen dain G-ter, der zol nisht leben. far undzere brider derken vos iz dains bai mir, un nem dir tsu. un Yaakov hot nisht gevust az Rachel hot es gegnbet.</p>	<p>GEN 31:32 With whomsoever thou findest eloheicha, let him not live; before acheinu discern thou what is thine with me, and take it to thee. For Ya'akov knew not that Rachel had played the ganav with them.</p>
<p>GEN 31:33 איז לָבָן אַרײַנגעגאַנגען אין דעם געצעלט פֿון יעקבֿ, און אין דעם געצעלט פֿון לאהן, און אין דעם געצעלט פֿון די צוויי דינסטן, און ער האָט נישט געפֿונען; און ער איז אַרויסגעגאַנגען פֿון לאהס געצעלט, און איז אַרײַנגעגאַנגען אין דעם געצעלט פֿון רחלען. edit</p>	<p>GEN 31:33 iz Lavan araingegangen in dem getselt fun Yaakoven, un in dem getselt fun Leahen, un in dem getselt fun di tsvei dinsten, un er hot nisht gefunen; un er iz araisgegangen fun Leahs getselt, un iz araingegangen in dem getselt fun Rachelen.</p>	<p>GEN 31:33 And Lavan went into the ohel Ya'akov, and into the ohel Leah and into the ohel shtei ha'amahot; but he found them not. Then went he out of the ohel Leah, and entered into the ohel Rachel.</p>
<p>GEN 31:34 און רחל האָט גענומען דעם תִּרְפִּים, און האָט אים אַרײַנגעטאַן אין זאָטלקישן פֿון דעם קעמל, און האָט זיך געזעצט דערויף; און לָבָן האָט אַרומגעטאַפט דאָס גאַנצע געצעלט, און האָט נישט געפֿונען. edit</p>	<p>GEN 31:34 un Rachel hot genumen dem trofim, un hot im araingeton in zotlkishen fun dem kemel, un hot zich gezetst deroif; un Lavan hot arumgetapt dos gantse getselt, un hot nisht gefunen.</p>	<p>GEN 31:34 Now Rachel had taken the terafim, and put them in the saddle of the gamal, and sat upon them. And Lavan searched all the ohel, but found them not.</p>

<p>הָאֵט זי געזאָגט צו איר GEN 31:35 פֿאַטער: זאַל נישט פֿאַרדריסן אין די אויגן פֿון מיין האָר, וואָס איד קען נישט אויפֿשטיין פֿאַר דיר, ווייל דער שטייגער פֿון ווייבער איז ביי מיר. און ער הָאֵט געזוכט, און הָאֵט נישט געפֿונען דעם תּרְפִּים. edit</p>	<p>GEN 31:35 hot zi gezogt tsu ir foter: zol nisht fardrisen in di oigen fun main Har, vos ich ken nisht oifshtein far dir, vail der shteiger fun vaiber iz bai mir. un er hot gezucht, un hot nisht gefunen dem trofim.</p>	<p>GEN 31:35 And she said to her av, Let it not displease adoni that I cannot rise up in thy presence; for the derech nashim is upon me. And he searched but found not the terafim.</p>
<p>הָאֵט יעקבֿן פֿאַרדראַסן, און ער הָאֵט זיך געקריגט מיט לְבָנֶען. און יעקבֿ הָאֵט זיך אַפֿגערופֿן און הָאֵט געזאָגט צו לְבָנֶען: וואָס איז מיין פֿאַרברעך, וואָס איז מיין חטא, וואָס דו הָאָסט מיך נאַכגעיאָגט? edit</p>	<p>GEN 31:36 hot Yaakoven fardrosen, un er hot zich gekrigt mit Lavanen. un Yaakov hot zich opgerufen un hot gezogt tsu Lavanen: vos iz main farbrech, vos iz main chet, vos du host mich nochgeiogt?</p>	<p>GEN 31:36 And Ya'akov was in wrath, and upbraided Lavan: and Ya'akov answered and said to Lavan, What is my peyscha? What is my chattat, that thou hast so hotly pursued after me?</p>
<p>אַז דו הָאָסט GEN 31:37 דורכגעטאַפט אַלע מינע זאַכן, וואָס הָאָסטו געפֿונען פֿון אַלע דינע כְּלֵי-בית? לייג עס דאָ פֿאַר מינע ברידער און דינע ברידער, און זאָלן זיי אַנטשיידן צווישן אונדז ביידן. edit</p>	<p>GEN 31:37 az du host durchgetapt ale maine zachen, vos hostu gefunen fun ale daine chalei- bit? leig es do far maine brider un daine brider, un zolen ze antsheiden tsvishen undz beiden.</p>	<p>GEN 31:37 Whereas thou hast searched through all that I own, what hast thou found of all thy kelei bais? Set it here before my achim and thy achim, that they may judge between us both.</p>
<p>פֿאַר די צוואַנציק יאָר GEN 31:38 וואָס איד בין געווען מיט דיר, הָאָבן דינע שעפֿסן און דינע</p>	<p>GEN 31:38 far di tsvantsik yor vos ich bin geven mit dir, hoben daine shepsen un daine tsigen nisht far vorfen, un di viders</p>	<p>GEN 31:38 These esrim shanah have I been with thee; recheleicha (<i>thy ewes</i>) and thy female goats have not miscarried, and the</p>

<p>ציגן נישט פֿאַר וואַרפֿן, און די ווידערס פֿון דיִינע שאַף האָב איך נישט געגעסן. edit</p>	<p>fun daine shof hob ich nisht gegessen.</p>	<p>rams of thy tzon have I not eaten.</p>
<p>GEN 31:39 אַ פֿאַרצוקטע {טִרְפָּה} האָב איך נישט געבראַכט צו דיר; איך פֿלעג ליידן איר שאַדן; פֿון מיין האַנט פֿלעגסטו עס אויפֿמאַנען, געגנבעט ביי טאָג, צי געגנבעט ביי נאַכט. edit</p>	<p>GEN 31:39 a fartsukte hob ich nisht gebracht tsu dir; ich fleg laiden ir shoden; fun main hant flegstu es oifmonen, gegnbet bai tog, tsi gegnbet bai nacht.</p>	<p>GEN 31:39 That which was treifah (<i>torn of beasts</i>) I brought not unto thee; I bore the loss of it; of my yad didst thou require it, whether stolen by yom, or stolen by lailah.</p>
<p>GEN 31:40 ביי טאָג פֿלעגט מיד אויפֿעסן די היץ, און דער פֿראַסט ביי נאַכט; און מיין שלאַף האָט געווייכט פֿון מינע אויגן. edit</p>	<p>GEN 31:40 bai tog flegt mich oifesen di hits, un der prost bai nacht; un main shlof hot gevaicht fun maine oigen.</p>	<p>GEN 31:40 Thus I was; in the yom the chorev (<i>heat</i>) consumed me, and the kerach (<i>cold</i>) by lailah; and my sheynah (<i>sleep</i>) departed from mine eyes.</p>
<p>GEN 31:41 פֿאַר צוואַנציק יאָר בין איך געווען אין דיין הויז: פֿערצן יאָר האָב איך דיר געדינט פֿאַר דיִינע צוויי טעכטער, און זעקס יאָר פֿאַר דיִינע שאַף; און דו האַסט געביטן מיין לויז צען מאָל. edit</p>	<p>GEN 31:41 far tsvantsik yor bin ich geven in dain hoiz: fertsen yor hob ich dir gedint far daine tsvei techter, un zeks yor far daine shof; un du host gebiten main loin Tzoan mol.</p>	<p>GEN 31:41 Thus have I been esrim shanah in thy bais; I served thee arba-esreh shanah for thy two banot, and shesh shanim for thy tzon: and thou hast changed my sachar aseret monim.</p>
<p>GEN 31:42 ווען עס ווער נישט דער ג-ט פֿון מיין פֿאַטער, אלוקי אַבֿרהמען און די פֿאַרכט פֿון יצחקן, וואָלט געווען מיט מיר, ווען עס ווער נישט דער</p>	<p>GEN 31:42 ven es ver nisht der G-t fun main foter, Elochei Avrahamen un di forcht fun Yitzchaken, volt geven mit mir, volstu mich atsund avekgeschikt mit leidiken. Hashem hot gezen</p>	<p>GEN 31:42 Except Elohei Avi, Elohei Avraham, and the Pachad of Yitzchak had been with me, surely thou hadst sent me away now empty handed. Elohim hath seen mine oni and the toil</p>

<p>וואַלסטו מיך אַצונד אָוועקגעשיקט מיט ליידיקן. ה' האַט געזען מיין פיין און די מאַטערניש פֿון מייע הענט, און ער האָט אַנטשיידט נעכטן ביי נאַכט. edit</p>	<p>main fain un di maternish fun maine hent, un er hot antscheidt nechten bai nacht.</p>	<p>of my palms, and rebuked thee emesh (<i>last night</i>) .</p>
<p>GEN 31:43 האָט לָבָן געענטפֿערט און האָט געזאָגט צו יעקבֿן; די טעכטער זיינען מייע טעכטער, און די קינדער מייע קינדער, און די שאָף מייע שאָף, און אַלץ וואָס דו זעסט איז מינס; און וואָס קען איד היינט טאָן צו די דאָזיקע טעכטער מייע, אָדער צו זייערע קינדער וואָס זיי האָבן געבאָרן? edit</p>	<p>GEN 31:43 hot Lavan geentfert un hot gezogt tsu Yaakoven; di techter zainen maine techter, un di kinder maine kinder, un di shof maine shof, un alts vos du zest iz meins; un vos ken ich haint ton tsu di dozike techter maine, oder tsu zeyere kinder vos zei hoben geboren?</p>	<p>GEN 31:43 And Lavan answered and said unto Ya'akov, These banot are my banot, and these banim are my banim, and this tzon is my tzon, and all that thou seest is mine; yet what can I do today about these my banot, or about their banim which they have born?</p>
<p>GEN 31:44 און אַצונד, קום לאָמיר שליסן {כרת} אַ בְּרִית, איד און דו, און זאָל עס זיין צום עדות צווישן מיר און צווישן דיר. edit</p>	<p>GEN 31:44 un atsund, kum lomir shlisen a bris, ich un du, un zol es zain tsum eides tsvishen mir un tsvishen dir.</p>	<p>GEN 31:44 Now therefore come thou, let us cut a brit, I and thou; and let it be for an ed between me and thee.</p>
<p>GEN 31:45 האָט יעקבֿ גענומען אַ שטיין, און האָט אים אויפֿגעשטעלט פֿאַר אַ זיילשטיין. edit</p>	<p>GEN 31:45 hot Yaakov genumen a shtein, un hot im oifgeshtelt far a zailshtein.</p>	<p>GEN 31:45 And Ya'akov took an even, and set it up for a matzevah (<i>pillar</i>) .</p>

<p>און יעקב האָט געזאָגט GEN 31:46 צו זיינע ברידער: קלייבט אָן שטיינער. האָבן זיי גענומען שטיינער, און געמאַכט אַ הויפֿן, און זיי האָבן געגעסן דאָרטן אויפֿן הויפֿן. edit</p>	<p>GEN 31:46 un Yaakov hot gezogt tsu zaine brider: klaibt on shtainer. hoben zei genumen shtainer, un gemacht a hoifen, un zei hoben gegesen dorten oifen hoifen.</p>	<p>GEN 31:46 And Ya'akov said unto his achim, Gather avanim; and they took avanim, and made a gal (heap, mound) ; and they did eat there upon the gal.</p>
<p>און לָבָן האָט אים גערופֿן יגֶר-שְׁהָדוּתָא, און יעקב האָט אים גערופֿן גַל-עֵד. edit</p>	<p>GEN 31:47 un Lavan hot im gerufen yagar-shohaduto, un Yaakov hot im gerufen gal-Iddo.</p>	<p>GEN 31:47 And Lavan called it Yegar Sahaduta; but Ya'akov called it Gale'ed (“Heap of Witness”) .</p>
<p>און לָבָן האָט געזאָגט: דער דאָזיקער הויפֿן איז אַן עדות צווישן מיר און צווישן דיר היינט. דערום האָט מען גערופֿן זיין נאָמען גַלְעָד; edit</p>	<p>GEN 31:48 un Lavan hot gezogt: der doziker hoifen iz an eides tsvishen mir un tsvishen dir haint. derum hot men gerufen zain nomen Gilad;</p>	<p>GEN 31:48 And Lavan said, This gal (heap, mound) is an ed (witness) between me and thee this day. Therefore was shmo called Gale'ed;</p>
<p>און אויך מצָפָה, ווייל ער האָט געזאָגט: ה' זאָל אַראָפקוקן צווישן מיר און צווישן דיר, ווען מיר וועלן זיין פֿאַרהוילן איינער פֿון אַנדערן, edit</p>	<p>GEN 31:49 un oich Mitzpah, vail er hot gezogt: Hashem zol aropkukun tsvishen mir un tsvishen dir, ven mir velen zain farhoilen einer fun anderen,</p>	<p>GEN 31:49 And Mitzpah (Watch) ; for he said, HASHEM watch between me and thee, when we are absent one from another.</p>
<p>אויב דו וועסט פּייניקן מיינע טעכטער, און אויב דו וועסט צונעמען אַנדערע ווייבער צו מיינע טעכטער, בעת קיין מענטש איז נישט אַ לעבן אונדז; זע, אלקים איז אַן</p>	<p>GEN 31:50 oib du vest painiken maine techter, un oib du vest tsunemen andere vaiber tsu maine techter, beis kein mentsh iz nishto leben undz; ze, Elokim iz an eides tsvishen mir un tsvishen dir.</p>	<p>GEN 31:50 If thou shalt afflict my banot, or if thou shalt take nashim besides my banot, no man is with us; see, Elohim ed beini uveinecha (Elohim is witness between me and you) .</p>

<p>עדות צווישן מיר און צווישן דיר. edit</p>		
<p>און לָבָן הָאָט געזאָגט צו GEN 31:51 יעקבֿן: אָט איז דער דאָזיקער הויפֿן, און אָט איז דער זיילשטיין, וואָס איך האָב אויפֿגעשטעלט צווישן מיר און צווישן דיר. edit</p>	<p>GEN 31:51 un Lavan hot gezogt tsu Yaakoven: ot iz der doziker hoifen, un ot iz der zailshtein, vos ich hob oifgeshtelt tsvishen mir un tsvishen dir.</p>	<p>GEN 31:51 And Lavan said to Ya'akov, Hinei this gal (heap, mound) , and hinei the matzevah (pillar) , which I have cast between me and thee;</p>
<p>אָן עדות איז דער GEN 31:52 דאָזיקער הויפֿן, און אָן עדות דער זיילשטיין, אַז איך וועל נישט אַריבערגיין דעם דאָזיקן הויפֿן צו דיר, און אַז דו וועסט נישט אַריבערגיין דעם דאָזיקן הויפֿן און דעם דאָזיקן זיילשטיין צו מיר, צום בייזן. edit</p>	<p>GEN 31:52 an eides iz der doziker hoifen, un an eides der zailshtein, az ich vel nisht aribergein dem doziken hoifen tsu dir, un az du vest nisht aribergein dem doziken hoifen un dem doziken zailshtein tsu mir, tsum beizen.</p>	<p>GEN 31:52 This gal (heap, mound) be ed (witness) , and this matzevah (pillar) be edah (witness) , that for ra'ah I will not pass over this gal to thee, and that thou shalt not pass over this gal and this matzevah unto me.</p>
<p>זאָל אלוקי אברהמען, GEN 31:53 און אלוקי נחורן, דער ג-ט פֿון זייער פֿאָטער, משפטן צווישן אונדז. און יעקבֿ האָט געשוואָרן ביי דער פֿאַרכט פֿון זיין פֿאָטער יצחקן. edit</p>	<p>GEN 31:53 zol Elochei Avrahamen, un Elochei Nachoren, der G-t fun zeyer foter, mishpeten tsvishen undz. un Yaakov hot geshvoren bai der forcht fun zain foter Yitzchaken.</p>	<p>GEN 31:53 The Elohei Avraham, and Elohei Nachor, Elohei Avihem judge between us. And Ya'akov swore by the Pachad Aviv Yitzchak.</p>
<p>און יעקבֿ האָט GEN 31:54 געשאַכטן שלאַכטאָפֿער {זִבַּח} אויפֿן באַרג, און ער האָט גערופֿן זיינע ברידער צו</p>	<p>GEN 31:54 un Yaakov hot geshochten shlachtopfer oifen barg, un er hot gerufen zaine brider tsu esen broit; un zei hoben gegesen broit, un hoben genechtikt oifen barg.</p>	<p>GEN 31:54 Then Ya'akov offered zavach upon the har, and called his achim to eat lechem; and they did eat lechem, and tarried all night on the har.</p>

<p>עסן ברויט; און זיי האָבן געגעסן ברויט, און האָבן גענעכטיקט אויפֿן באַרג. edit</p>		
<p>און לָבָן האָט זיך GEN 32:1 געפֿעדערט אין דער פֿרי, און ער האָט געקושט זיינע זין און זיינע טעכטער, און האָט זיי געבענטשט; און לָבָן איז אוועקגעגאַנגען, און האָט זיך אומגעקערט צו זיין אָרט. edit</p>	<p>GEN 32:1 un Lavan hot zich gefedert in der peire, un er hot gekusht zaine zin un zaine techter, un hot zei gebentsht; un Lavan iz avekgegangen, un hot zich umgekert tsu zain ort.</p>	<p>GEN 32:1 And early in the boker (<i>morning</i>) Lavan rose up, and kissed his banim and his banot, and made on them a brocha; and Lavan departed, and returned unto his makom.</p>
<p>און יעקבֿ איז געגאַנגען GEN 32:2 אויף זיין וועג, און מלאַכים פֿון אלקים האָבן אים באַגעגנט. edit</p>	<p>GEN 32:2 un Yaakov iz gegangen oif zain veg, un Malachim fun Elokim hoben im bagegnt.</p>	<p>GEN 32:2 And Ya'akov went on his derech, and the malachim of Elohim met him.</p>
<p>און יעקבֿ האָט געזאָגט, GEN 32:3 אַז ער האָט זיי דערזען: ג-טס מחנה איז דאָס; און ער האָט גערופֿן דעם נאָמען פֿון יענעם אָרט מַחַנַיִם. edit</p>	<p>GEN 32:3 un Yaakov hot gezogt, az er hot zei derzen: G-ts machne iz dos; un er hot gerufen dem nomen fun yenem ort Machanayim.</p>	<p>GEN 32:3 And when Ya'akov saw them, he said, This is Mahaneh Elohim; and he called the shem of that makom (<i>place</i>) Machanayim.</p>
<p>און יעקבֿ האָט געשיקט GEN 32:4 שלוחים פֿאַרויס פֿאַר זיך צו זיין ברודער יַעֲשׂוֹן קיין לאַנד שְׂעִיר, אין פֿעלד פֿון אֶדוֹם. edit</p>	<p>GEN 32:4 un Yaakov hot geshikt shluchim forois far zich tsu zain bruder Esaven kein land Seir, in feld fun Edom.</p>	<p>GEN 32:4 And Ya'akov sent malachim before him to Esav achiv unto Eretz Se'ir, the country of Edom.</p>
<p>און ער האָט זיי באַפֿוילן, GEN 32:5 אַזוי צו זאָגן: אַזוי זאָלט איר זאָגן צו מיין האַר, צו יַעֲשׂוֹן:</p>	<p>GEN 32:5 un er hot zei bafoilen, azoi tsu zogen: azoi zolt ir zogen tsu main Har, tsu Esaven: azoi hot gezogt dain knecht Yaakov: bai Lavanen hob ich</p>	<p>GEN 32:5 And he commanded them, saying, Thus shall ye speak unto adoni Esav; Thy eved Ya'akov saith thus, I have sojourned with Lavan, and</p>

<p>אַזוי האָט געזאָגט דיין קנעכט יעקב: ביי לָבָנען האָב איך געווינט, און איך האָב זיך אויפֿגעהאַלטן ביז אַצונד. edit</p>	<p>gevoint, un ich hob zich oifgehalten biz atsund.</p>	<p>stayed there until now;</p>
<p>GEN 32:6 און איך האָב אָקסן און איזלען, שאָף, און קנעכט און דינסטן; האָב איך געשיקט אַנזאָגן מיין האָר, כדי צו געפֿינען חן אין דייןע אויגן. edit</p>	<p>GEN 32:6 un ich hob oxsen un eizlen, shof, un knecht un dinsten; hob ich geshikt onzogen main Har, kedei tsu gefinen chein in daine oigen.</p>	<p>GEN 32:6 And I have shor (oxen), and chamor, tzon, and eved, and shifchah; and I have sent to tell adoni, that I may find chen (grace) in thy sight.</p>
<p>GEN 32:7 האָבן די שלוחים זיך אומגעקערט צו יעקב, אַזוי צו זאָגן: מיר זיינען געקומען צו דיין ברודער, צו עשָׂון, און ער גייט דיר אויך אַנטקעגן, און פֿיר הונדערט מאָן מיט אים. edit</p>	<p>GEN 32:7 hoben di shluchim zich umgekert tsu Yaakoven, azoi tsu zogen: mir zainen gekumen tsu dain bruder, tsu Esaven, un er geit dir oich antkegen, un fir hundert man mit im.</p>	<p>GEN 32:7 And the malachim returned to Ya'akov, saying, We came to Esav achicha, and also he cometh to meet thee, and arba me'ot ish with him.</p>
<p>GEN 32:8 האָט יעקב זייער מורא געקריגן, און ער איז געווען באַקלעמט. און ער האָט צעטיילט דאָס פֿאַלק וואָס מיט אים, און די שאָף און די רינדער און די קעמלען, אין צוויי מחנות. edit</p>	<p>GEN 32:8 hot Yaakov zeyer moire gekriegen, un er iz geven baklemt. un er hot tseteilt dos folk vos mit im, un di shof un di rinder un di kemlen, in tsvei machnus.</p>	<p>GEN 32:8 Then Ya'akov was greatly afraid and distressed; and he divided HaAm that was with him, and the tzon, and bakar, and the gemalim, into two machanot;</p>
<p>GEN 32:9 און ער האָט געזאָגט: אויב עשָׂו וועט קומען אויף איין מחנה, און וועט זי שלאָגן, וועט די איבעריקע מחנה</p>	<p>GEN 32:9 un er hot gezogt: oib Esav vet kumen oif ein machne, un vet zi shlogen, vet di iberike machne antrunen veren.</p>	<p>GEN 32:9 And said, If Esav come to the one machaneh, and attack it, then the other machaneh which is left shall escape.</p>

<p>אנטרונען ווערן. edit</p>		
<p>GEN 32:10 און יעקב האָט געזאָגט: דער ג-ט פֿון מיין פֿאַטער אַבְרָהָמֵן, און דער ג-ט פֿון מיין פֿאַטער יִצְחָק, ה', וואָס האָט געזאָגט צו מיר: קער זיך אום צו דיין לאַנד און צו דיין אַפּשטאַם, און איך וועל גוטס טאָן מיט דיר; edit</p>	<p>GEN 32:10 un Yaakov hot gezogt: der G-t fun main foter Avrahamen, un der G-t fun main foter Yitzchaken, Hashem, vos hot gezogt tsu mir: ker zich um tsu dain land un tsu dain opshtam, un ich vel guts ton mit dir;</p>	<p>GEN 32:10 And Ya'akov said, O Elohei Avi Avraham, and Elohei Avi Yitzchak, HASHEM which saidst unto me, Shuv l'aretzecha and to thy moledet (kindred), and I will deal well with thee;</p>
<p>GEN 32:11 איך בין צו קליין פֿאַר אַלע חסדים און פֿאַר אַל דער טריישאַפֿט וואָס דו האָסט געטאָן מיט דיין קנעכט; וואָרום מיט מיין שטעקן בין איך אַריבערגעגאַנגען דעם דאַזיקן יַרדן, און אַצונד בין איך געוואָרן צוויי מחנות. edit</p>	<p>GEN 32:11 ich bin tsu klein far ale chasadim un far al der traishaft vos du host geton mit dain knecht; vorem mit main shteken bin ich aribergegangen dem doziken Yarden, un atsund bin ich gevoren tsvei machnus.</p>	<p>GEN 32:11 I am not worthy of the least of all the chasadim, and of all the emes, which Thou hast showed unto Thy eved; for with my makal (rod, staff) I passed over this Yarden; and now I am become two machanot.</p>
<p>GEN 32:12 זיי מיד מציל, איך בעט דיך, פֿון דער האַנט פֿון מיין ברודער, פֿון דער האַנט פֿון יעִשׂוֹן, וואָרום איך האָב מורא פֿאַר אים, ער זאָל נישט קומען און מיד שלאָגן מוטער מיט קינדער. edit</p>	<p>GEN 32:12 zei mich matsl, ich bet dich, fun der hant fun main bruder, fun der hant fun Esaven, vorem ich hob moire far im, er zol nisht kumen un mich shlogen muter mit kinder.</p>	<p>GEN 32:12 Save me, now, from the yad achi, from the yad Esav; for I fear him, lest he will come and attack me, em with banim.</p>
<p>GEN 32:13 דו האָסט דאָך געזאָגט: גוטס טאָן וועל איך גוטס טאָן</p>	<p>GEN 32:13 du host doch gezogt: guts ton vel ich guts ton mit dir, un ich vel machen dain zomen azoi</p>	<p>GEN 32:13 But Thou saidst, I will surely do thee good, and make thy zera as the chol of the yam,</p>

<p>מיט דיר, און איך וועל מאַכן דיין זאַמען אַזוי ווי דער זאַמד פֿון ים, וואָס קען נישט געציילט ווערן פֿון פֿילקייט. edit</p>	<p>vi der zamd fun yam, vos ken nisht getseilt veren fun filkeit.</p>	<p>which cannot be numbered for multitude.</p>
<p>GEN 32:14 און ער האָט דאָרטן גענעכטיקט יענע נאַכט; און ער האָט גענומען פֿון וואָס אים איז געקומען צו דער האַנט, אַ מתנה פֿאַר זיין ברודער עֶשָׂו: edit</p>	<p>GEN 32:14 un er hot dorten genechtikt yene nacht; un er hot genumen fun vos im iz gekumen tsu der hant, a Mattanah far zain bruder Esaven:</p>	<p>GEN 32:14 And he spent there that same night; and took of that which came to his yad a minchah for Esav achiv;</p>
<p>GEN 32:15 צוויי הונדערט ציגן, און צוואַנציק בעק, צוויי הונדערט שעפסן, און צוואַנציק ווידערס, edit</p>	<p>GEN 32:15 tsvei hundert tsigen, un tsvantsik bek, tsvei hundert shepsen, un tsvantsik viders,</p>	<p>GEN 32:15 Two hundred female goats, and twenty male goats, two hundred rechemim (ewes), and twenty eilim (rams),</p>
<p>GEN 32:16 דרייסיק קעמלען זייגעדיקע מיט זייערע יונגע, פֿערציק קי, און צען אַקסן, צוואַנציק אייזעלינס, און צען יונגע אייזלען. edit</p>	<p>GEN 32:16 draisik kemlen zeigedike mit zeyere yunge, fertsik ki, un Tzoan oxsen, tsvantsik eizelins, un Tzoan yunge eizlen.</p>	<p>GEN 32:16 Thirty nursing gemalim with their colts, forty parot (cows), and ten parim (bulls), twenty female donkeys, and ten male donkeys.</p>
<p>GEN 32:17 און ער האָט איבערגעגעבן אין דער האַנט פֿון זיינע קנעכט, צו סטאַדע, צו סטאַדע באַזונדער; און ער האָט אָנגעזאָגט זיינע קנעכט: גייט מיר פֿאַרויס, און וואַרע זאָלט איר מאַכן צווישן סטאַדע און סטאַדע. edit</p>	<p>GEN 32:17 un er hot ibergegeben in der hant fun zaine knecht, tsu stade, tsu stade bazunder; un er hot ongezogt zaine knecht: geit mir forois, un vare zolt ir machen tsvishen stade un stade.</p>	<p>GEN 32:17 And he delivered them into the yad of his avadim, every herd by itself; and said unto his avadim, Pass over before me, and keep a space between herd and herd.</p>

<p>און ער האָט באַפּוילן GEN 32:18 דעם ערשטן, אַזוי צו זאָגן: אַז דיך וועט באַגעגענען עֵשׂוּ מײַן ברודער, און וועט דיך פֿרעגן, אַזוי צו זאָגן: וועמעס ביסטו? און ווהיין גייסטו? און וועמעס זײַנען די דאָזיקע פֿאַר דיר? edit</p>	<p>GEN 32:18 un er hot bafailen dem ershten, azoi tsu zogen: az dich vet bagegenen Esav main bruder, un vet dich fregen, azoi tsu zogen: vemes bistu? un vuhin geistu? un vemes zainen di dozike far dir?</p>	<p>GEN 32:18 And he commanded the rishon, saying, When Esav achi meeteth thee, and asketh thee, saying, Whose art thou? And to where goest thou? And whose are these [animals] before thee?</p>
<p>זאָלסטו זאָגן: דײַן GEN 32:19 קנעכט יעקבֿס; אַ מתנה איז דאָס געשיקט צו מײַן האָר, צו עֵשׂוּן; און אָן איז ער אויך הינטער אונדז. edit</p>	<p>GEN 32:19 zolstu zogen: dain knecht Yaakovs; a Mattanah iz dos geshikt tsu main Har, tsu Esaven; un on iz er oich hinter undz.</p>	<p>GEN 32:19 Then thou shalt say, They are of thy eved Ya'akov; it is a minchah sent unto adoni Esav; and, hinei, also he is behind us.</p>
<p>און ער האָט באַפּוילן GEN 32:20 אויך דעם צווייטן און דעם דריטן, און אַלע וואָס זײַנען געגאַנגען הינטער די סטאַדעס, אַזוי צו זאָגן: אַזוי ווי די דאָזיקע רײד זאָלט איר רעדן צו עֵשׂוּן, אַז איר טרעפֿט אײַם; edit</p>	<p>GEN 32:20 un er hot bafailen oich dem tsveiten un dem driten, un ale vos zainen gegangen hinter di stades, azoi tsu zogen: azoi vi di dozike reid zolt ir reden tsu Esaven, az ir treft im;</p>	<p>GEN 32:20 And so commanded he the second, and the third, and all that followed the adarim (herds) , saying, On this manner shall ye speak unto Esav, when ye find him.</p>
<p>און איר זאָלט זאָגן: אָן GEN 32:21 איז אויך דײַן קנעכט יעקבֿ הינטער אונדז. וואָרום ער האָט געזאָגט: לאַמִּיד אײַם איבערבעטן מיט דער מתנה וואָס גײט מיר פֿאַרויס, און דערנאָך וועל איך זען זײַן</p>	<p>GEN 32:21 un ir zolt zogen: on iz oich dain knecht Yaakov hinter undz. vorem er hot gezogt: lomich im iberbeten mit der Mattanah vos geit mir forois, un dernoch vel ich zen zain ponem, efsher vet er mich oifnemen.</p>	<p>GEN 32:21 And say ye moreover, Hinei, thy eved Ya'akov is behind us. For he said, Akhapperah (<i>I will appease,</i> <i>cover</i>) his face with the minchah that goeth ahead of me, and afterward I will see his face; perhaps he will accept me.</p>

<p>פנים, אפשר וועט ער מיד אויפֿנעמען. edit</p>		
<p>אז די מתנה אוועק אים פֿאַרויס, און ער האָט גענעכטיקט יענע נאַכט אין לאַגער. edit</p>	<p>GEN 32:22 iz di Mattanah avek im forois, un er hot genechtikt yene nacht in lager.</p>	<p>GEN 32:22 So went the minchah (present) over ahead of him; but he himself stayed balailah in the machaneh.</p>
<p>און ער איז אויפֿגעשטאַנען אין יענער נאַכט, און האָט גענומען זיינע צוויי ווייבער, און זיינע צוויי דינסטן, און זיינע עלף קינדער, און ער איז אַריבערגעפֿאַרן דעם איבערפֿאַר פֿון יבֿוק. edit</p>	<p>GEN 32:23 un er iz oifgeshtanen in yener nacht, un hot genumen zaine tsvei vaiber, un zaine tsvei dinsten, un zaine elf kinder, un er iz aribergeforen dem iberfor fun Yabbok.</p>	<p>GEN 32:23 And he rose up that night, and took his two nashim and his two shifchot, and his eleven yeladim, and passed over the ma'avar (ford) Yabbok.</p>
<p>ער האָט זיי גענומען, און האָט זיי אַריבערגעפֿירט איבערן טייד, און האָט אַריבערגעפֿירט וואָס ער האָט געהאַט. edit</p>	<p>GEN 32:24 er hot zei genumen, un hot zei aribergefirt iberen taich, un hot aribergefirt vos er hot gehat.</p>	<p>GEN 32:24 And he took them, and sent them over the stream, and sent over [all] that he had.</p>
<p>און אז יעקב איז געבליבן אליין, האָט אַ מאַן זיך געראַנגלט מיט אים ביז דער פֿרימאָרגן איז אויפֿגעגאַנגען. edit</p>	<p>GEN 32:25 un az Yaakov iz gebliben alein, hot a man zich geranglt mit im biz der frimorgen iz oifgegangen.</p>	<p>GEN 32:25 And Ya'akov was left by himself; and there wrestled an ish with him until the shachar (dawn, sunup) .</p>
<p>און אז ער האָט געזען אז ער קען אים נישט בייקומען, האָט ער אָנגערירט</p>	<p>GEN 32:26 un az er hot gezen az er ken im nisht baikumen, hot er ongerirt dos chelel fun zain dich; un dos chelel fun Yaakovs</p>	<p>GEN 32:26 And when he saw that he prevailed not against him, he struck his hip socket; so Ya'akov's hip socket dislocated</p>

<p>דאָס חלל {כָּף} פֿון זײַן דיד; און דאָס חלל {כָּף} פֿון יעקבֿס דיך איז אויסגעלונקען געוואָרן אין זײַן ראַנגלען זיך מיט אים. edit</p>	<p>dich iz oisgelunken gevoren in zain ranglen zich mit im.</p>	<p>while he wrestled with him.</p>
<p>GEN 32:27 האָט ער געזאָגט: לאָז מיך אַוועק, וואָרום דער פֿרימאָרגן איז אויפֿגעאַנגען. האָט ער געזאָגט: איך וועל דיך נישט אַוועקלאָזן, סײַדן וועסט מיך בענטשן. edit</p>	<p>GEN 32:27 hot er gezogt: loz mich avek, vorem der frimorgen iz oifgegangen. hot er gezogt: ich vel dich nisht aveklozen, saiden vest mich bentshen.</p>	<p>GEN 32:27 And he said, Let me go, for shachar breaketh. And he said, I will not let thee go, unless thou make a berakhah upon me.</p>
<p>GEN 32:28 האָט ער צו אים געזאָגט: וואָס איז דיין נאָמען? האָט ער געזאָגט: יעקבֿ. edit</p>	<p>GEN 32:28 hot er tsu im gezogt: vos iz dain nomen? hot er gezogt: Yaakov.</p>	<p>GEN 32:28 And he said unto him, What is shemecha? And he said, Ya'akov.</p>
<p>GEN 32:29 האָט ער געזאָגט: נישט מער זאָל יעקבֿ גערופֿן ווערן דיין נאָמען, נײַערט ישׂראֵל, וואָרום האָסט געשטריטן מיט אַלקים און מיט מענטשן, און ביסט בײַגעקומען. edit</p>	<p>GEN 32:29 hot er gezogt: nisht mer zol Yaakov gerufen veren dain nomen, naiert Yisroel, vorem host geshtriten mit Elokim un mit mentshen, un bist baigekumen.</p>	<p>GEN 32:29 And he said, Shimcha shall be called no more Ya'akov, but Yisroel: for sarita im Elohim (<i>[yisrah = to prevail + El = G-d = Yisroel] ye have striven with Elohim</i>) and with anashim, and hast overcome.</p>
<p>GEN 32:30 האָט יעקבֿ געפֿרעגט און האָט געזאָגט: זאָג מיר, איך בעט דיד, דיין נאָמען. האָט ער געזאָגט: נאָך וואָס דען פֿרעגסטו אויף מיין נאָמען? און ער האָט אים דאַרטן געבענטשט. edit</p>	<p>GEN 32:30 hot Yaakov gefregt un hot gezogt: zog mir, ich bet dich, dain nomen. hot er gezogt: noch vos den fregstu oif main nomen? un er hot im dorten gebentsht.</p>	<p>GEN 32:30 And Ya'akov asked him, and said, Tell me, now, shemecha. And he said, Why is it that thou dost ask after shmi? And he made a brocha upon him there.</p>

<p>און יעקב האָט גערופֿן GEN 32:31 דעם נאָמען פֿון דעם אָרט פּניאַל, ווייל: איד האָב געזען אַלקים פנים אַל פנים, און מיין זעל איז ניצול געוואָרן. edit</p>	<p>GEN 32:31 un Yaakov hot gerufen dem nomen fun dem ort Peniel, vail : ich hob gezen Elokim ponem el ponem, un main zel iz nitsl gevoren.</p>	<p>GEN 32:31 And Ya'akov called the shem of the makom (<i>place</i>) Peniel (<i>Face of G-d</i>) : for I have seen Elohim panim el panim, and my nefesh is saved.</p>
<p>און די זון איז אים GEN 32:32 אויפֿגעגאַנגען ווי ער איז אַריבערגעגאַנגען פּניאַל. און ער האָט געהונקען אויף זיין דיך. edit</p>	<p>GEN 32:32 un di zun iz im oifgegangen vi er iz aribergegangen Peniel. un er hot gehunken oif zain dich.</p>	<p>GEN 32:32 And as he passed over Penuel the shemesh rose upon him, and he limped upon his hip.</p>
<p>דערום עסן נישט די GEN 32:33 קינדער פֿון ישׂראֵל דעם שפּאַנאַדער {גיד הַנֶּשֶׁה} וואָס אויפֿן חלל {כַּף} פֿון דיך, ביז אויף הייַנטיקן טאַג; ווייל ער האָט אָנגערירט דאָס חלל {כַּף} פֿון יעקבֿס דיך, דעם שפּאַנאַדער {גיד הַנֶּשֶׁה}. edit</p>	<p>GEN 32:33 derum esen nisht di kinder fun Yisroel dem shpanoder vos oifen chelel fun dich, biz oif haintiken tog; vail er hot ongerirt dos chelel fun Yaakovs dich, dem shpanoder.</p>	<p>GEN 32:33 Therefore the Bnei Yisroel eat not of the sinew of the thigh vein (<i>sciatic nerve</i>) which is upon the hip socket, unto this day; because he touched the hip socket of Ya'akov in the sinew of the thigh vein.</p>
<p>און יעקבֿ האָט GEN 33:1 אויפֿגעהויבן זיינע אויגן, און האָט אַ קוק געטאַן, ערשט עֵשָׂו קומט אָן, און פֿיר הונדערט מאַן מיט אים; האָט ער אייַנגעטיילט די קינדער צו לאהן, און צו רחלען, און צו די צוויי דינסטן. edit</p>	<p>GEN 33:1 un Yaakov hot oifgehoiben zaine oigen, un hot a kuk geton, ersht Esav kumt on, un fir hundred man mit im; hot er ingeteilt di kinder tsu Leahen, un tsu Rachelen, un tsu di tsvei dinsten.</p>	<p>GEN 33:1 And Ya'akov lifted up his eyes, and looked, and, hinei, Esav came, and with him arba me'ot ish (<i>four hundred men</i>) . And he divided the yeladim unto Leah, and unto Rachel, and unto the two shefachot.</p>

<p>און ער האָט געשטעלט GEN 33:2 די דינסטן און זייערע קינדער צוערשט, און לאהן און אירע קינדער הינטער זיי, און רחלען און יוספן די לעצטע. edit</p>	<p>GEN 33:2 un er hot geshtelt di dinsten un zeyere kinder tsuersht, un Leahen un ire kinder hinter zei, un Rachelen un Yosefen di letste.</p>	<p>GEN 33:2 And he put the shefachot and their yeladim rishonah, and Leah and her yeladim acharonim, and Rachel and Yosef acharonim.</p>
<p>און ער איז אוועק זיי GEN 33:3 פֿאַרויס, און ער האָט זיך געבוקט צו דער ערד זיבן מאָל ביז ער האָט גענענט צו זיין ברודער. edit</p>	<p>GEN 33:3 un er iz avek zei forois, un er hot zich gebukt tsu der erd ziben mol biz er hot genent tsu zain bruder.</p>	<p>GEN 33:3 And he passed over before them, and bowed himself to the ground sheva pe'amim, until he came near to achiv (his brother) .</p>
<p>און ער איז געלאָפֿן GEN 33:4 אַנטקעגן, און ער האָט אים אַרומגענומען, און איז אים געפֿאַלן אויפֿן האַלדז, און האָט אים געקושט, און זיי האָבן געוויינט. edit</p>	<p>GEN 33:4 iz Esav im gelofen antkegen, un er hot im arumgenumen, un iz im gefalen oifen haldz, un hot im gekusht, un zei hoben geveint.</p>	<p>GEN 33:4 And Esav ran to meet him, and embraced him, and fell on his tzavar (neck) , and kissed him; and they wept.</p>
<p>און ער האָט GEN 33:5 אויפֿגעהויבן זיינע אויגן, און האָט געזען די ווייבער און די קינדער, און ער האָט געזאָגט: ווער זיינען די דאָזיקע ביי דיר? האָט ער געזאָגט: די קינדער מיט וואָס אַלקים האָט געלייטזעליקט דיין קנעכט. edit</p>	<p>GEN 33:5 un er hot oifgehoiben zaine oigen, un hot gezen di vaiber un di kinder, un er hot gezogt: ver zainen di dozike bai dir? hot er gezogt: di kinder mit vos Elokim hot gelaitzelikt dain knecht.</p>	<p>GEN 33:5 And he lifted up his eyes, and saw the nashim and the yeladim; and said, Who are those with thee? And he said, The yeladim which Elohim hath graciously given thy eved.</p>
<p>האָבן גענענט די דינסטן, GEN 33:6 זיי און זייערע קינדער, און</p>	<p>GEN 33:6 hoben genent di dinsten, zei un zeyere kinder, un hoben zich gebukt.</p>	<p>GEN 33:6 Then the shefachot came near, they and their yeladim, and they bowed themselves.</p>

<p>הָאָבִן זִיד גֵּעְבוּקֵט. edit</p>		
<p>און אויך לאה און אירע GEN 33:7 קִינְדֵער הָאָבִן גֵּעְנֵעֵנט, און הָאָבִן זִיד גֵּעְבוּקֵט; און דֵערנאָךְ הָאָבִן גֵּעְנֵעֵנט יוֹסֵף און רחל, און הָאָבִן זִיד גֵּעְבוּקֵט. edit</p>	<p>GEN 33:7 un oich Leah un ire kinder hoben genent, un hoben zich gebukt; un dernoeh hoben genent Yosef un Rachel, un hoben zich gebukt.</p>	<p>GEN 33:7 And Leah also with her yeladim came near, and bowed themselves; and after came Yosef near and Rachel, and they bowed themselves.</p>
<p>הָאָט ער גֵּעְזָאָגֵט: וואָס איז בײַ דיר די דאָזיקע גאַנצע מחנה וואָס איך האָב באַגעגנט? הָאָט ער גֵּעְזָאָגֵט: צו געפֿינען חן אין די אויגן פֿון מײַן האַר. edit</p>	<p>GEN 33:8 hot er gezogt: vos iz bai dir di dozike gantse machne vos ich hob bagegnt? hot er gezogt: tsu gefinen chein in di oigen fun main Har.</p>	<p>GEN 33:8 And he said, What meanest thou by all this machaneh which I met? And he said, These are to find chen (<i>grace</i>) in the eyes of adoni.</p>
<p>הָאָט עֵשָׂו גֵּעְזָאָגֵט: איך הָאָב גֵּעְנוּג, מײַן ברודער, זאָל בלייבן בײַ דיר וואָס בײַ דיר. edit</p>	<p>GEN 33:9 hot Esav gezogt: ich hob genug, main bruder, zol blaiben bai dir vos bai dir.</p>	<p>GEN 33:9 And Esav said, I have enough, achi (<i>my brother</i>) ; keep that thou hast unto thyself.</p>
<p>הָאָט יַעֲקֹב גֵּעְזָאָגֵט: נײַן, איך בעט דײַך; אויב, איך בעט דײַך, איך האָב גֵּעְפֿונען חן אין דײַנע אויגן, זאָלסטו אָננעמען מײַן מתנה פֿון מײַן האַנט, וואָרום איך האָב גֵּעְזען דײַן פנים, אַזוי ווי מע זעט דעם פנים פֿון אַלְקִים, און דו האָסט מײַך באַוויליקט. edit</p>	<p>GEN 33:10 hot Yaakov gezogt: nain, ich bet dich; oib, ich bet dich, ich hob gefunen chein in daine oigen, zolstu onnemen main Mattanah fun main hant, vorem ich hob gezen dain ponem, azoi vi me zet dem ponem fun Elokim, un du host mich bavilikt.</p>	<p>GEN 33:10 And Ya'akov said, No, now, if I have found chen (<i>grace</i>) in thy sight, then receive my minchah at my yad inasmuch as I have seen thy face, as though I had seen the p'nei Elohim (<i>the face of G-d</i>) vatirtzeini (<i>and thou wast pleased to accept me, thou wast appeased by me</i>) .</p>

<p>נעם אָן, איד בעט דיד, GEN 33:11 מיין געשאַנק וואָס איז דיר געבראַכט געוואָרן, ווייל אלקים האָט מיך געלייטזעליקט, און ווייל ביי מיר איז דאָ פֿון אַלעם. און ער איז צוגעשטאַנען צו אים, ביז ער האָט אָנגענומען. edit</p>	<p>GEN 33:11 nem on, ich bet dich, main geshank vos iz dir gebracht gevoren, vail Elokim hot mich gelaitzelikt, un vail bai mir iz do fun alem. un er iz tsugeshtanen tsu im, biz er hot ongenumen.</p>	<p>GEN 33:11 Accept, now, my brocha that is brought to thee; because Elohim hath dealt graciously with me, and because yesh li khol (<i>there is to me all, my needs are met</i>) . And he urged him, and he accepted.</p>
<p>האָט ער געזאָגט: לאָמיר ציען און גיין, און איד וועל גיין לעבן דיר. edit</p>	<p>GEN 33:12 hot er gezogt: lomir tsien un gein, un ich vel gein leben dir.</p>	<p>GEN 33:12 And he said, Nise'ah (<i>let us take our journey</i>) , and let us go, I will go next to thee.</p>
<p>האָט ער צו אים GEN 33:13 געזאָגט: מיין האַר מערקט אַז די קינדער זיינען יונג, און די שאָף און די רינדער זיינען ביי מיר זייגעדיקע, און אַז מע וועט זיי צוטרייבן איין טאָג, וועלן אויסשטאַרבן אַלע שאָף. edit</p>	<p>GEN 33:13 hot er tsu im gezogt: main Har merkt az di kinder zainen yung, un di shof un di rinder zainen bai mir zeigedike, un az me vet zei tsutraiben ein tog, velen oisshtarben ale shof.</p>	<p>GEN 33:13 And he said unto him, Adoni knoweth that the yeladim are tender and the nursing tzon and bakar are upon me; and if men should overdrive them yom echad, all the tzon will die.</p>
<p>זאָל, איד בעט דיד, מיין GEN 33:14 האַר אַוועקגיין פֿאַרויס פֿאַר זיין קנעכט, און איד וועל מיר ציען פֿאַמעלעך נאָך די טריט פֿון דעם פֿיד וואָס פֿאַר מיר, און נאָך די טריט פֿון די קינדער, ביז וואָנען איד וועל קומען צו מיין האַר קיין שְׁעִיר.</p>	<p>GEN 33:14 zol, ich bet dich, main Har avekgein forois far zain knecht, un ich vel mir tsien pamelech noch di trit fun dem fich vos far mir, un noch di trit fun di kinder, biz vanen ich vel kumen tsu main Har kein Seir.</p>	<p>GEN 33:14 Let now adoni, pass over before his eved; and I will lead on slowly, according to the pace of the drove that goeth before me and the pace the yeladim are able to endure, until I come unto adoni at Se'ir.</p>

<p>edit</p> <p>הָאָט עֵשָׂו גַּעזָאָגט: GEN 33:15 לְאָמִיד אָפֿשטעלן בִּי דִיר פֿון דעם פֿאַלק וואָס מיט מיר. הָאָט ער גַּעזָאָגט: נאָך וואָס גאַר זאָל אִיך געפֿינען חֵן אִין דִי אויגן פֿון מִיין האַר? edit</p>	<p>GEN 33:15 hot Esav gezogt: lomich opshtelen bai dir fun dem folk vos mit mir. hot er gezogt: noch vos gor zol ich gefinen chein in di oigen fun main Har?</p>	<p>GEN 33:15 And Esav said, Let me now leave with thee some of HaAm that are with me. And he said, What needeth it? Let me find chen in the sight of adoni.</p>
<p>GEN 33:16 און עֵשָׂו הָאָט זיך אומגעקערט אין יענעם טאָג אויף זײַן וועג קײַן שְׂעִיר. edit</p>	<p>GEN 33:16 un Esav hot zich umgekert in yenem tog oif zain veg kein Seir.</p>	<p>GEN 33:16 So Esav returned that day on his derech unto Se'ir.</p>
<p>GEN 33:17 און יעקבֿ הָאָט אָוועקגעצויגן קײַן סוכּוֹת, און ער הָאָט געבויט פֿאַר זיך אַ הויז, און פֿאַר זײַנע פֿיך הָאָט ער געמאַכט בײַדלעך; דערום הָאָט מען גערופֿן דעם נאָמען פֿון דעם אָרט סוכּוֹת. edit</p>	<p>GEN 33:17 un Yaakov hot avekgetsoigen kein sukot, un er hot geboit far zich a hoiz, un far zaine fich hot er gemacht baidlech; derum hot men gerufen dem nomen fun dem ort sukot.</p>	<p>GEN 33:17 And Ya'akov journeyed to Sukkot, and built him a bais, and made sukkot for his mikneh; therefore the shem of the makom is called Sukkot.</p>
<p>GEN 33:18 און יעקבֿ איז געקומען בשלום אין דער שטאָט שַׁחַם וואָס איז לאַנד כְּנַעַן, ווען ער איז געקומען פֿון פֿדן-אַרַם; און ער הָאָט געלאָגערט פֿאַר דער שטאָט. edit</p>	<p>GEN 33:18 un Yaakov iz gekumen besholem in der shtot Shechem vos in land Kenaan, ven er iz gekumen fun Paddan-Aram; un er hot gelagert far der shtot.</p>	<p>GEN 33:18 And Ya'akov came shalem to Ir Shechem, which is in eretz Kena'an, when he came from Paddan-Aram; and encamped before the Ir.</p>
<p>GEN 33:19 און ער הָאָט אָפֿגעקויפֿט דאָס שטיק פֿעלד וואָס ער הָאָט דאָרטן</p>	<p>GEN 33:19 un er hot opgekoift dos shtik feld vos er hot dorten oifgeshtelt zain getselt, fun der hant fun di kinder fun Chamor dem foter fun Shechemen, far</p>	<p>GEN 33:19 And he bought a chelkat hasadeh (<i>piece of land</i>), where he had pitched there his ohel, from the yad Bnei Chamor Avi Shechem, for a hundred pieces</p>

<p>אויפגעשטעלט זיין געצעלט, פֿון דער האַנט פֿון די קינדער פֿון חמור דעם פֿאַטער פֿון שכֶּמען, פֿאַר הונדערט קשיטה. edit</p>	<p>hundert ksitoh.</p>	<p>of kesitah (<i>money</i>) .</p>
<p>GEN 33:20 און ער האָט דאָרטן אויפגעשטעלט אַ מזבח, און האָט אים גערופֿן אַל-אַלֶּהִי- יִשְׂרָאֵל. edit</p>	<p>GEN 33:20 un er hot dorten oifgeshtelt a mizbeyeche, un hot im gerufen El-<i>l</i>hei-Yisroel.</p>	<p>GEN 33:20 And he erected there a Mizbe'ach, and called it El Elohei Yisroel.</p>
<p>GEN 34:1 און דינה די טאכטער פֿון לאהן, וואָס זי האָט געבאָרן יעקבֿן, איז אַרויסגעגאַנגען זען די טעכטער פֿון לאַנד. edit</p>	<p>GEN 34:1 un Dinah di tochter fun Leahen, vos zi hot geboren Yaakoven, iz aroisgegangen zen di techter fun land.</p>	<p>GEN 34:1 And Dinah Bat Leah, which she bore unto Ya'akov, went out to see the Banot HaAretz.</p>
<p>GEN 34:2 האָט שכֶּם דער זון פֿון חמור דעם חִוִּי, דעם פֿירשט פֿון לאַנד, זי דערזען, און ער האָט זי גענומען, און איז געלעגן מיט איהר, און האָט זי געפֿיניקט. edit</p>	<p>GEN 34:2 hot Shechem der zun fun Chamor dem Chivi, dem firsht fun land, zi derzen, un er hot zi genumen, un iz gelegen mit ir, un hot zi gepainikt.</p>	<p>GEN 34:2 And when Shechem Ben Chamor the Chivi (<i>Hivite</i>) , Nasi HaAretz, saw her, he took her, and lay with her, and violated her.</p>
<p>GEN 34:3 און זיין זעל האָט זיך באַהעפֿט אָן יעקבֿס טאכטער דינהן, און ער האָט ליב געקריגן די מיידל, און ער האָט גערעדט צום האַרצן פֿון דער מיידל. edit</p>	<p>GEN 34:3 un zain zel hot zich baheft on Yaakovs tochter Dinahen, un er hot lib gekrigen di meidl, un er hot geredt tsum hartsen fun der meidl.</p>	<p>GEN 34:3 And his nefesh had deveykus unto Dinah Bat Ya'akov, and he loved the na'arah, and spoke to the lev hanaarah.</p>
<p>GEN 34:4 און שכֶּם האָט געזאָגט</p>	<p>GEN 34:4 un Shechem hot gezogt</p>	<p>GEN 34:4 And Shechem spoke unto</p>

<p>צו זיין פֿאַטער חֲמוֹרָן, אַזוי צו זאָגן: נעם מיר די דאָזיקע מיידל פֿאַר אַ ווייב. edit</p>	<p>tsu zain foter Chamran, azoi tsu zogen: nem mir di dozike meidl far a vaib.</p>	<p>Chamor aviv, saying, Get me this yaldah as isha.</p>
<p>GEN 34:5 און יעקבֿ האָט געהערט אַז ער האָט פֿאַראומרייניקט זיין טאָכטער דינהן, ווען זיינע זין זיינען געווען מיט זיין פֿיך אין פֿעלד; האָט יעקבֿ געשוויגן ביז זיי זיינען געקומען. edit</p>	<p>GEN 34:5 un Yaakov hot gehert az er hot farumreinikt zain tochter Dinahen, ven zaine zin zainen geven mit zain fich in feld; hot Yaakov geshvigen biz ze zainen gekumen.</p>	<p>GEN 34:5 And Ya'akov heard that he had made his bat Dinah tameh; now his banim were with his mikneh in the sadeh; and Ya'akov held his peace until they were come.</p>
<p>GEN 34:6 און חֲמוֹר דער פֿאַטער פֿון שְׁכֶמֶן איז אַרויסגעקומען צו יעקבֿ, צו רעדן מיט אים. edit</p>	<p>GEN 34:6 un Chamor der foter fun Shechemen iz aroisgekumen tsu Yaakoven, tsu reden mit im.</p>	<p>GEN 34:6 And Chamor avi Shechem went out unto Ya'akov to speak with him.</p>
<p>GEN 34:7 און די זין פֿון יעקבֿ זיינען געקומען פֿון פֿעלד, ווי זיי האָבן עס געהערט; און די מענער האָבן זיך געקלעמט, און זיי האָט שטאַרק געברענט וואָס ער האָט באַגאַנגען אַ נבֿלה אַקעגן ישׂראֵל, צו ליגן מיט דער טאָכטער פֿון יעקבֿ, וואָס אַזוי-וואָס טאַר נישט געטאָן ווערן. edit</p>	<p>GEN 34:7 un di zin fun Yaakoven zainen gekumen fun feld, vi ze hoben es gehert; un di mener hoben zich geklemt, un ze hot shtark gebrent vos er hot bagangen a nboloh akegen Yisroel, tsu ligen mit der tochter fun Yaakoven, vos azoi-vos tor nisht geton veren.</p>	<p>GEN 34:7 And the Bnei Ya'akov came from the sadeh when they heard it; and the anashim were grieved, and they were in wrath greatly, because he had wrought nevalah (folly, disgrace, outrage) against Yisroel in lying with Bat Ya'akov; which thing ought not to be done.</p>
<p>GEN 34:8 און חֲמוֹר האָט גערעדט מיט זיי, אַזוי צו זאָגן: די זעל פֿון מיין זון שְׁכֶמֶן גלֹוסט נאָך אייער טאָכטער. גיט זי אים,</p>	<p>GEN 34:8 un Chamor hot geredt mit ze, azoi tsu zogen: di zel fun main zun Shechemen glust noch ier tochter. git zi im, ich bet ich, far a vaib.</p>	<p>GEN 34:8 And Chamor spoke with them, saying, The nefesh of beni (my son) Shechem longeth for your bat; now give her him as isha.</p>

<p>איך בעט אייך, פֿאַר אַ ווייב. edit</p>		
<p>און זייט זיך מתחתן מיט GEN 34:9 אונדז; אייערע טעכטער וועט איר אונדז געבן, און אונדזערע טעכטער וועט איר אייך געמען. edit</p>	<p>GEN 34:9 un zeit zich mtchten mit undz; eyere techter vet ir undz geben, un undzere techter vet ir ich nemen.</p>	<p>GEN 34:9 So intermarry with us, and give your banot unto us, and take benoteinu (our banot) unto you.</p>
<p>און איר וועט זיך GEN 34:10 באזעצן ביי אונדז, און דאָס לאַנד וועט ליגן פֿאַר אייך; זיצט און פֿאַרקערט דרינען און באַפֿעסטיקט אייך אין איר. edit</p>	<p>GEN 34:10 un ir vet zich bazetsen bai undz, un dos land vet ligen far ich; zitst un farkert drinen un bafestikt ich in ir.</p>	<p>GEN 34:10 And ye shall dwell with us; and HaAretz shall be before you; dwell and trade therein, and get you possessions therein.</p>
<p>און שָׁכַם הָאָט געזאָגט GEN 34:11 צו איר פֿאַטער און צו אירע ברידער: לאַמִּיך געפֿינען חַן אין אייערע אויגן, און וואָס איר וועט מיר זאָגן, וועל איך געבן. edit</p>	<p>GEN 34:11 un Shechem hot gezogt tsu ir foter un tsu ire brider: lomich gefinen chein in eyere oigen, un vos ir vet mir zogen, vel ich geben.</p>	<p>GEN 34:11 And Shechem said unto her av and unto her achim, Let me find chen (grace) in your eyes, and what ye shall say unto me I will give.</p>
<p>מערט אויף מיר נדן און GEN 34:12 מתָּנוֹת ביז גאָר, און איך וועל געבן אַזוי ווי איר וועט מיר זאָגן, נאָר גיט מיר די מיידל פֿאַר אַ ווייב. edit</p>	<p>GEN 34:12 mert oif mir Noden un matonus biz gor, un ich vel geben azoi vi ir vet mir zogen, nor git mir di meidl far a vaib.</p>	<p>GEN 34:12 Ask me never so much mohar (bride price, dowry) and mattan (gift) , and I will pay according as ye shall say unto me; but give me the na'arah as isha.</p>
<p>האָבן די זין פֿון יעקבֿן GEN 34:13 געענטפֿערט שְׁכָמֶען און זיין פֿאַטער חַמֹּרָן מיט באַטרוג,</p>	<p>GEN 34:13 hoben di zin fun Yaakoven geentfert Shechemen un zain foter Chamran mit batrug, un zei hoben geredt –</p>	<p>GEN 34:13 And the Bnei Ya'akov answered Shechem and Chamor aviv in mirmar (deceit) and spoke because he had made</p>

<p>און זיי האָבן גערעדט – ווייל ער האָט פֿאַראומרייניקט זייער שוועסטער דינהן – edit</p>	<p>vail er hot farumreinikt zeyer shvester Dinahen –</p>	<p>Dinah their achot tameh;</p>
<p>און זיי האָבן צו זיי GEN 34:14 געזאָגט: מיר קענען נישט טאָן די דאָזיקע זאַך, צו געבן אונדזער שוועסטער צו אַ מאַן וואָס איז אומבאַשניטן, וואָרום דאָס איז אַ חרפה פֿאַר אונדז. edit</p>	<p>GEN 34:14 un zei hoben tsu zei gezogt: mir kenen nisht ton di dozike zach, tsu geben undzer shvester tsu a man vos iz umbashniten, vorem dos iz a charpe far undz.</p>	<p>GEN 34:14 And they said unto them, We cannot do this thing, to give achoteinu (<i>our sister</i>) to ish that is arelah (<i>uncircumcised</i>) ; for that would be a cherpah (<i>reproach, disgrace</i>) unto us;</p>
<p>נאָר מיט דעם באַדינג GEN 34:15 וועלן מיר איינוויליקן צו אייך: אויב איר וועט ווערן אַזוי ווי מיר, אַז ביי אייך זאָל געמילט ווערן איטלעכער מאַנספֿאַרשוין. edit</p>	<p>GEN 34:15 nor mit dem bading velen mir inviliken tsu ich: oib ir vet veren azoi vi mir, az bai ich zol gemalt veren itlecher mansparshoin.</p>	<p>GEN 34:15 But in this will we consent unto you: If ye will become like us, that every zachar of you be circumcised;</p>
<p>דענצמאָל וועלן מיר GEN 34:16 אייך געבן אונדזערע טעכטער, און אייערע טעכטער וועלן מיר אונדז נעמען, און מיר וועלן זיך באַזעצן ביי אייך, און ווערן איין {אַחד} פֿאַלק. edit</p>	<p>GEN 34:16 dentsmol velen mir ich geben undzere techter, un eyere techter velen mir undz nemen, un mir velen zich bazetsen bai ich, un veren ein folk.</p>	<p>GEN 34:16 Then will we give benoteinu unto you, and we will take your banot to us, and we will dwell among you, and we will become as Am Echad.</p>
<p>אַבער אַז איר וועט GEN 34:17 נישט צוהערן צו אונדז, אייך צו באַשניידן, וועלן מיר נעמען אונדזער טאָכטער, און מיר וועלן אַוועקגיין. edit</p>	<p>GEN 34:17 ober az ir vet nisht tsuheren tsu undz, ich tsu bashnaiden, velen mir nemen undzer tochter, un mir velen avekgein.</p>	<p>GEN 34:17 But if ye will not pay heed unto us, to become circumcised; then will we take biteinu (<i>our daughter</i>) , and we will go.</p>

<p>און זייערע ווערטער GEN 34:18 זיינען וויל געפעלן אין די אויגן פֿון חמורן, און אין די אויגן פֿון שָׁכֵם דעם זון פֿון חמורן. edit</p>	<p>GEN 34:18 un zeyere verter zainen voil gefelen in di oigen fun Chamran, un in di oigen fun Shechem dem zun fun Chamran.</p>	<p>GEN 34:18 And their words pleased Chamor, and Shechem Ben Chamor.</p>
<p>און דער יונג האָט נישט GEN 34:19 געזאַמט צו טאַן די זאַך, וואָרום ער האָט געגאַרט נאָך דער טאַכטער פֿון יעקבֿן; און ער איז געווען דער אַנגעזענסטער פֿון דעם גאַנצן הויז פֿון זיין פֿאַטער. edit</p>	<p>GEN 34:19 un der yung hot nisht gezamt tsu ton di zach, vorem er hot gegart noch der tochter fun Yaakoven; un er iz geven der ongezeenster fun dem gantsen hoiz fun zain foter.</p>	<p>GEN 34:19 And the na'ar deferred not to do the thing, because he had delight in Bat Ya'akov; and he was more respected than kol Bais Aviv.</p>
<p>און חמור און זיין זון GEN 34:20 שָׁכֵם זיינען געקומען צום טויער פֿון זייער שטאָט, און האַבן גערעדט צו די מענטשן פֿון זייער שטאָט, אזוי צו זאָגן: edit</p>	<p>GEN 34:20 un Chamor un zain zun Shechem zainen gekumen tsum toier fun zeyer shtot, un hoben geredt tsu di mentshen fun zeyer shtot, azoi tsu zogen:</p>	<p>GEN 34:20 And Chamor and Shechem bno came unto the Sha'ar of their city, and they spoke with the anashim of their city, saying,</p>
<p>די דאָזיקע מענטשן GEN 34:21 זיינען אין שְׁלוֹם מיט אונדז; זאָלן זיי זיך באַזעצן אין לאַנד, און פֿאַרקערן דרינען; וואָרום זעט, דאָס לאַנד ליגט געראָם אין אָרט פֿאַר זיי. זייערע טעכטער וועלן מיר אונדז נעמען פֿאַר ווייבער, און אונדזערע טעכטער וועלן מיר זיי געבן. edit</p>	<p>GEN 34:21 di dozike mentshen zainen in shalom mit undz; zolen zeich bazetsen in land, un farkeren drinen; vorem zet, dos land ligt geram in ort far zei. zeyere techter velen mir undz nemen far vaiber, un undzere techter velen mir zeich geben.</p>	<p>GEN 34:21 These anashim are shlemim (<i>peaceable</i>) with us; therefore let them settle in HaAretz, and let them trade therein for HaAretz, hinei, it is plenty of room for them; let us take their banot to us as nashim, and let us give them benoteinu.</p>

<p>אָבער נאָר מיט דעם GEN 34:22 באָדינג וועלן די מענטשן איינוויליקן צו אונדז זיך צו באָזעצן ביי אונדז, צו ווערן איינ {אָהד} פֿאַלק, אַז ביי אונדז זאָל געמלט ווערן איטלעכער מאַנספאַרשוינ, אַזוי ווי זיי זיינען געמלט. edit</p>	<p>GEN 34:22 ober nor mit dem bading velen di mentshen inviliken tsu undz zich tsu bazetsen bai undz, tsu veren ein folk, az bai undz zol gemalt veren itlecher mansparshoin, azoi vi ze zainen gemalt.</p>	<p>GEN 34:22 Only herein will the anashim consent unto us for to dwell with us, to be Am Echad, if every zachar among us be circumcised, just as they are nimolim (<i>ones being circumcised</i>) .</p>
<p>זייער פֿיך, און זייער GEN 34:23 אייגנס, און אַלע זייערע בהמות, וועלן דאָך זיין אונדזערע; זאָלן מיר נאָר איינוויליקן צו זיי, און זיי זאָלן זיך באָזעצן ביי אונדז. edit</p>	<p>GEN 34:23 zeyer fich, un zeyer eigens, un ale zeyere beheimes, velen doch zain undzere; zolen mir nor inviliken tsu ze, un ze zolen zich bazetsen bai undz.</p>	<p>GEN 34:23 Shall not their mikneh and their property and every behemah of theirs be ours? Only let us consent unto them, and they will settle among us.</p>
<p>האַבן אַלע אַרויסגייער GEN 34:24 פֿון דעם טויער פֿון זיין שטאָט צוגעהערט צו חמורן און צו זיין זון שְׁכָמֵעַן, און אַלע מאַנספאַרשוינען זיינען געמלט געוואָרן, אַלע אַרויסגייער פֿון דעם טויער פֿון זיין שטאָט. edit</p>	<p>GEN 34:24 hoben ale aroisgeyer fun dem toier fun zain shtot tsugehert tsu Chamran un tsu zain zun Shechemen, un ale mansparshoinen zainen gemalt gevoren, ale aroisgeyer fun dem toier fun zain shtot.</p>	<p>GEN 34:24 And unto Chamor and unto Shechem bno paid heed all that went out of the Sha'ar of his city; and every zachar was circumcised, all that went out of the Sha'ar of his city.</p>
<p>און עס איז געווען אויפֿן GEN 34:25 דריטן טאָג, ווען זיי זיינען געווען אין ווייטאָק, האָבן יעקבֿס צוויי זין, שמעון און לֵוִי, די ברידער פֿון דינהן, גענומען איטלעכער זיין</p>	<p>GEN 34:25 un es iz geven oifen driten tog, ven ze zainen geven in veitik, hoben Yaakovs tsvei zin, Shimon un Levi, di brider fun Dinahen, genumen itlecher zain shverd, un ze zainen gekumen zichererheit oif der</p>	<p>GEN 34:25 And it came to pass on the Yom HaShlishi, when they were in pain, that two of the Bnei Ya'akov, Shim'on and Levi, achei Dinah, took each ish his cherev, and came upon the Ir betach (<i>boldly, confidently</i>) ,</p>

<p>שווערד, און זיי זיינען געקומען זיכערערהייט אויף דער שטאָט, און האָבן אויסגעהרגעט אַלע מאַנספאַרשויןען. edit</p>	<p>shtot, un hoben oisgehrget ale mansparshoinen.</p>	<p>and they slaughtered kol zachar.</p>
<p>GEN 34:26 אויך חמורן און זיין זון שכמען האָבן זיי געהרגעט מיטן שאַרף פֿון שווערד; און זיי האָבן צוגענומען דינהן פֿון שכמס הויז, און זיינען אַרויסגעגאַנגען. edit</p>	<p>GEN 34:26 oich Chamran un zain zun Shechemen hoben ze geharget miten sharf fun shverd; un ze hoben tsugenumen Dinahen fun Shechems hoiz, un zainen aroisgegangen.</p>	<p>GEN 34:26 And they slaughtered Chamor and Shechem bno with the edge of the cherev, and took Dinah from the Bais Shechem and left.</p>
<p>GEN 34:27 זיינען די זין פֿון יעקבן געקומען אויף די דערשלאָגענע, און האָבן אויסגערויבט די שטאָט, ווייל זיי האָבן פֿאַראומרייניקט זייער שוועסטער; edit</p>	<p>GEN 34:27 zainen di zin fun Yaakoven gekumen oif di dershlogene, un hoben oisgeroibt di shtot, vail ze hoben farumreinikt zeyer shvester;</p>	<p>GEN 34:27 The Bnei Ya'akov came upon the chalalim (<i>dead ones, slain ones</i>), and plundered the Ir, because they had made their achot tameh.</p>
<p>GEN 34:28 זייערע שאַף און זייערע רינדער און זייערע אייזלען, סיי וואָס אין שטאָט, סיי וואָס אין פֿעלד, האָבן זיי צוגענומען; edit</p>	<p>GEN 34:28 zeyere shof un zeyere rinder un zeyere eizlen, sai vos in shtot, sai vos in feld, hoben zei tsugenumen;</p>	<p>GEN 34:28 They seized their tzon, and their bakar, and their chamorim, and that which was in the Ir, and that which was in the sadeh,</p>
<p>GEN 34:29 און זייער גאַנצן פֿאַרמעג, און אַלע זייערע קליינע קינדער און זייערע ווייבער, האָבן זיי געפֿאַנגען און אַוועקגערויבט – אַלץ וואָס אין</p>	<p>GEN 34:29 un zeyer gantsen farmeg, un ale zeyere kleine kinder un zeyere vaiber, hoben ze gefangen un avekgeroibt – alts vos in hoiz.</p>	<p>GEN 34:29 And all their wealth, and all their little ones, and their nashim they carried off and plundered even all that was in the bais.</p>

<p>הויז. edit</p>		
<p>הָאָט יַעֲקֹב גַּעזָאָגט צו GEN 34:30 שמעונען און צו לֵוִי: איר הָאָט מִיך פֿאַראומגליקט, מִיך צו פֿאַרמיאוסן בִּי דעם באַווִינער פֿון לאַנד, בִּי דעם כּוֹנְעֵנִי און בִּי דעם פֿרִזִּי; וואָרום אִיך בין אַ הַיִּפֶּל מענטשן, און זיי וועלן זיך אויפֿקלִיבן אַקעגן מיר, און וועלן מִיך שלאָגן, און אִיך און מִיין הויז וועלן פֿאַרטיליקט ווערן. edit</p>	<p>GEN 34:30 hot Yaakov gezogt tsu shmeunen un tsu Levien: ir hot mich farumglickt, mich tsu farmiusen bai dem bavoiner fun land, bai dem Kenaani un bai dem Perizzi; vorem ich bin a haifl mentshen, un ze velen zich oifklaiben akegen mir, un velen mich shlogen, un ich un main hoiz velen fartilikt veren.</p>	<p>GEN 34:30 And Ya'akov said to Shim'on and Levi, Ye have brought trouble on me to make me a stench among the inhabitants of HaAretz, among the Kena'ani and the Perizzi; and I being few in mispar, they shall gather themselves together against me, and attack me; and I shall be destroyed, I and my bais.</p>
<p>הָאָבן זיי גַּעזָאָגט: זאָל מען אַזוי ווי מיט אַ זונה זיך באַגִּיין מיט אונדזער שוועסטער? edit</p>	<p>GEN 34:31 hoben ze gezogt: zol men azoi vi mit a zoine zich bagein mit undzer shvester?</p>	<p>GEN 34:31 And they said, Should he deal with achoteinu like with zonah?</p>
<p>און אַלקים הָאָט גַּעזָאָגט צו יַעֲקֹב: שטיי אויף, גיי אַרויף קײַן בֵּית-אֵל און זיך דאַרטן, און מאַך דאַרטן אַ מזבח צו דעם אֵל וואָס הָאָט זיך באַווִּיזן צו דיר בִּי דײַן אַנטלויפֿן פֿון דײַן ברודער עֵשָׂו. edit</p>	<p>GEN 35:1 un Elokim hot gezogt tsu Yaakoven: shtei oif, gei aroifblikendik kein beit-El un zits dorten, un mach dorten a mizbeyeich tsu dem El vos hot zich bavizen tsu dir bai dain antloifen fun dain bruder Esaven.</p>	<p>GEN 35:1 And Elohim said unto Ya'akov, Arise, go up to Beit-El, and settle there; and make there a Mizbe'ach unto El (G-d) that appeared unto thee when thou didst flee from the face of Esav achicha.</p>
<p>הָאָט יַעֲקֹב גַּעזָאָגט צו זײַן הויזגעזינט, און צו אַלע</p>	<p>GEN 35:2 hot Yaakov gezogt tsu zain hoizgezint, un tsu ale vos mit im: tut op di fremde G-ter</p>	<p>GEN 35:2 Then Ya'akov said unto his Bais, and to all that were with him, Put away the elohei</p>

<p>וואָס מיט אים: טוט אָפּ די פֿרעמדע ג-טער וואָס צווישן אייד, און רייניקט אייד, און בייט איבער אייערע קליידער. edit</p>	<p>vos tsvishen ich, un reinikt ich, un bait iber eyere kleider.</p>	<p>hanekhar that are among you, and be tahor, and change your simlah (garments) ;</p>
<p>GEN 35:3 און לאָמיר אויפֿשטיין און אַרויפֿגיין קיין בית-אֵל, און איך וועל דאָרטן מאַכן אַ מזבח צו דעם אֵל וואָס האָט מיר געענטפֿערט אין טאָג פֿון מיין נויט, און איז געווען מיט מיר אויף דעם וועג וואָס איך בין געגאַנגען. edit</p>	<p>GEN 35:3 un lomir oifshtein un aroi fgein kein beit-El, un ich vel dorten machen a mizbeye ch tsu dem El vos hot mir geentfert in tog fun main noit, un iz geven mit mir oif dem veg vos ich bin gegangen.</p>	<p>GEN 35:3 And let us arise, and go up to Beit-El; and I will build there a Mizbe'ach unto El (G-d) Who answered me in my yom tzoros, and was with me in the derech in which I went.</p>
<p>GEN 35:4 האָבן זיי אָפּגעגעבן יעקבֿן אַלע פֿרעמדע ג-טער וואָס אין זייער האַנט, און די אוירינגען וואָס אין זייערע אויערן; און יעקבֿ האָט זיי באַהאַלטן אונטער דעם אייכנבוים וואָס ביי שָכֶם. edit</p>	<p>GEN 35:4 hoben ze i opgegeben Yaakoven ale fremde G-ter vos in zeyer hant, un di oiringen vos in zeyere oieren; un Yaakov hot zei bahalten unter dem eichnboim vos bai Shechem.</p>	<p>GEN 35:4 And they gave unto Ya'akov kol elohei hanekhar which were in their yad, and all their nezamim which were in their oznayim; and Ya'akov buried them under the elah (terebinth) which was at Shechem.</p>
<p>GEN 35:5 און זיי האָבן אָוועקגעצויגן; און אַ שרעק פֿון אלקים איז געווען אויף די שטעט וואָס אַרום זיי, און זיי האָבן נישט נאַכגעיאָגט די זין פֿון יעקבֿן. edit</p>	<p>GEN 35:5 un ze i hoben avekgetsoigen; un a shrek fun Elokim iz geven oif di shtet vos arum ze i, un ze i hoben nisht nochgei ogt di zin fun Yaakoven.</p>	<p>GEN 35:5 And they journeyed; and the chittat Elohim (terror of G-d) was upon the cities that were around them, and they did not pursue after the Bnei Ya'akov.</p>

<p>און יעקב איז געקומען GEN 35:6 קיינ לוז וואס אין לאַנד כְּנַעַן – דאָס איז בֵּית-אֵל – ער און דאָס גאַנצע פֿאָלק וואָס מיט א.י. edit</p>	<p>GEN 35:6 un Yaakov iz gekumen kein Luz vos in land Kenaan – dos iz beit-El – er un dos gantse folk vos mit im.</p>	<p>GEN 35:6 So Ya'akov came to Luz, which is in Eretz Kena'an, that is, Beit-El, he and kol haAm that were with him.</p>
<p>און ער האָט דאָרטן GEN 35:7 געבויט אַ מזבח, און האָט גערופֿן דעם אָרט אֵל-בֵּית-אֵל, וואָרום דאָרטן האָט זיך האלקים אַנטפלעקט צו אים בײַ זײַן אַנטלויפֿן פֿון זײַן ברודער. edit</p>	<p>GEN 35:7 un er hot dorten geboit a mizbeyeck, un hot gerufen dem ort El-beit-El, vorem dorten hot zich HaElokim antplekt tsu im bai zain antloifen fun zain bruder.</p>	<p>GEN 35:7 And he built there a Mizbe'ach, and called the makom (place) El Beit-El; because there HaElohim appeared unto him, when he fled from the face of achiv.</p>
<p>און דבֿורה, רבקהס GEN 35:8 נאָם, איז געשטאָרבן, און זי איז באַגראָבן געוואָרן אונטער בֵּית-אֵל, אונטער דעם אייכנבוים; און ער האָט גערופֿן זײַן נאָמען אַלון-בכות. edit</p>	<p>GEN 35:8 un Devorah, Rivkahs Nom, iz geshtorben, un zi iz bagroben gevoren unter beit-El, unter dem eichnboim; un er hot gerufen zain nomen Allon- bchut.</p>	<p>GEN 35:8 But Devorah meineket Rivkah died, and she was buried under an alon (oak) below Beit-El; and shmo was called Alon Bachut.</p>
<p>און אלקים האָט זיך GEN 35:9 ווידער באַוויזן צו יעקבֿן בײַ זײַן קומען פֿון פֿדן-אַרם, און ער האָט אים געבענטשט. edit</p>	<p>GEN 35:9 un Elokim hot zich vider bavizen tsu Yaakoven bai zain kumen fun Paddan-Aram, un er hot im gebentsht.</p>	<p>GEN 35:9 And Elohim appeared unto Ya'akov again, when he returned from Paddan-Aram, and made a brocha upon him.</p>
<p>און אלקים האָט צו אים GEN 35:10 געזאָגט: דיין נאָמען איז יעקבֿ; זאָל מער נישט גערופֿן ווערן דיין נאָמען יעקבֿ, נײַערט</p>	<p>GEN 35:10 un Elokim hot tsu im gezogt: dain nomen iz Yaakov; zol mer nisht gerufen veren dain nomen Yaakov, naiert Yisroel zol zain dain nomen; un</p>	<p>GEN 35:10 And Elohim said unto him, Shimcha is Ya'akov; shimcha shall not be called any more Ya'akov, but Yisroel shall be shemecha; and He called</p>

<p>יִשְׂרָאֵל זָאָל זײַן דײַן נָאָמֶען; און ער האָט גערופֿן זײַן נָאָמֶען יִשְׂרָאֵל. edit</p>	<p>er hot gerufen zain nomen Yisroel.</p>	<p>shmo Yisroel.</p>
<p>און אלקים האָט צו אים געזאָגט: אײַך בײַן אֵל שַׁדַּי, פֿרוכפּער דײַך און מער דײַך; אַ פֿאַלק און אַ געזעמל פֿעלקער זאָל ווערן פֿון דײַך, און מלכים זאָלן אַרויסגיין פֿון דײַנע לענדן. edit</p>	<p>GEN 35:11 un Elokim hot tsu im gezogt: ich bin El Shaddai, fruchper dich un mer dich; a folk un a gezeml felker zol veren fun dir, un Molechim zolen aroisgein fun daine lenden.</p>	<p>GEN 35:11 And Elohim said unto him, I am El Shaddai; be fruitful and multiply; a Goy (nation) and a Kehal Goyim shall be from thee, and Melechim shall come out of thy loins;</p>
<p>און דאָס לאַנד וואָס אײַך האָב געגעבן אַבְרָהָמֶען און יִצְחָק, דײַך וועל אײַך עס געבן, און דײַן זאָמֶען נאָך דײַך וועל אײַך געבן דאָס לאַנד. edit</p>	<p>GEN 35:12 un dos land vos ich hob gegeben Avrahamen un Yitzchaken, dir vel ich es geben, un dain zomen noch dir vel ich geben dos land.</p>	<p>GEN 35:12 And HaAretz which I gave Avraham and Yitzchak, to thee I will give it, and to thy zera after thee will I give HaAretz.</p>
<p>און אלקים האָט זײַך אויפֿגעהויבן פֿון איבער אים אין דעם אָרט וווּ ער האָט מיט אים גערעדט. edit</p>	<p>GEN 35:13 un Elokim hot zich oifgehoiben fun iber im in dem ort vu er hot mit im geredt.</p>	<p>GEN 35:13 And Elohim went up from him in the makom where He talked with him.</p>
<p>און יעקבֿ האָט אויפֿגעשטעלט אַ זײַל אויף דעם אָרט וווּ ער האָט מיט אים גערעדט, אַ זײַל פֿון שטיין, און ער האָט אַרויפֿגעגאָסן אויף אים אַ גיסאַפֿפֿער {נֶסֶךְ}, און געגאָסן</p>	<p>GEN 35:14 un Yaakov hot oifgeshtelt a zail oif dem ort vu er hot mit im geredt, a zail fun shtein, un er hot aroifgegosen oif im a gisopfer, un gegosen oif im eil.</p>	<p>GEN 35:14 And Ya'akov set up a matzevah (pillar, monument) in the makom where He talked with him, even a matzevat even (pillar of stone) ; and he poured a nesech (drink offering) thereon, and he poured shemen (oil) thereon.</p>

<p>אויף אים אייל. edit</p>		
<p>און יעקב האָט גערופֿן GEN 35:15 דעם נאָמען פֿון דעם אָרט וואָס אלקים האָט גערעדט מיט אים דאָרטן, בית-אל. edit</p>	<p>GEN 35:15 un Yaakov hot gerufen dem nomen fun dem ort vos Elokim hot geredt mit im dorten, beit-El.</p>	<p>GEN 35:15 And Ya'akov called the shem of the makom where Elohim spoke with him, Beit-El.</p>
<p>און זיי האָבן GEN 35:16 אָוועקגעצויגן פֿון בית-אל. און ווען עס איז נאָך געווען אַ שטרעק לאַנד צו קומען קיין אָפֿרַת, איז רחל געגאַנגען צו קינד, און זי האָט געהאַט אַ שווערע געבורט. edit</p>	<p>GEN 35:16 un zei hoben avekgetsoigen fun beit-El. un ven es iz noch geven a shtrek land tsu kumen kein Ephratah, iz Rachel gegangen tsu kind, un zi hot gehat a shvere geburt.</p>	<p>GEN 35:16 And they journeyed from Beit-El; and there was still a space of ha'aretz to get to Ephratah; and Rachel travailed, and she had hard labor.</p>
<p>און עס איז געווען, אין GEN 35:17 איר שווערער געבורט, האָט די הייבאַם צו איר געזאָגט: זאָלסט נישט מורא האָבן, וואָרום אויך דאָס איז דיר אַ זון. edit</p>	<p>GEN 35:17 un es iz geven, in ir shverer geburt, hot di heibam tsu ir gezogt: zolst nisht moire hoben, vorem oich dos iz dir a zun.</p>	<p>GEN 35:17 And it came to pass, when she was in hard labor, that the meyaledet (<i>midwife</i>) said unto her, Fear not; thou shalt have this ben also.</p>
<p>און עס איז געווען, ווען GEN 35:18 איר נשמה איז אויסגעגאַנגען, בעת זי איז געשטראָבן, האָט זי גערופֿן זיין נאָמען בן-אוני; אַבער זיין פֿאַטער האָט אים גערופֿן בנימין. edit</p>	<p>GEN 35:18 un es iz geven, ven ir neshome iz oisgegangen, beis zi iz geshtroben, hot zi gerufen zain nomen Ben-Oni; ober zain foter hot im gerufen Binyamin.</p>	<p>GEN 35:18 And it came to pass, as her nefesh was in departing, (for she died) that she called shmo Ben-Oni (<i>Son of Affliction</i>); but aviv called him Binyamin.</p>
<p>און רחל איז GEN 35:19 געשטאָרבן, און זי איז</p>	<p>GEN 35:19 un Rachel iz geshtorben, un zi iz bagroben gevoren oifen veg kein Ephratah, dos iz Beit-</p>	<p>GEN 35:19 And Rachel died, and was buried on the derech to Ephratah, which is Beit-Lechem.</p>

<p>בִּאֲגָרָאבֵן גַּעוּוֹאָרָן אויפֿן וועג קײן אָפֿרֶת, דאָס איז בית- לָחֶם. edit</p>	<p>Lechem.</p>	
<p>און יעקב האָט GEN 35:20 געשטעלט אַ מצבֿה אויף איר קבֿר; דאָס איז די מצבֿה פֿון רחלס קבֿר ביז אויף היינט. edit</p>	<p>GEN 35:20 un Yaakov hot geshtelt a mtsve oif ir keyver; dos iz di mtsve fun Rachels keyver biz oif haint.</p>	<p>GEN 35:20 And Ya'akov set up a matzevah upon her kever; that is matzevet kekurat Rachel to this day.</p>
<p>און ישׂראֵל האָט GEN 35:21 אָוועקגעצויגן, און ער האָט אויפֿגעשטעלט זײַן געצעלט פֿון יענער זײַט מגדל-עֶדֶר. edit</p>	<p>GEN 35:21 un Yisroel hot avekgetsoigen, un er hot oifgeshtelt zain getselt fun yener zeit migdal-Eder.</p>	<p>GEN 35:21 And Yisroel journeyed, and pitched his ohel beyond Migdal-Eder.</p>
<p>און עס איז געווען ווען GEN 35:22 ישׂראֵל האָט געווינט אין יענעם לאַנד, איז געגאַנגען ראובֿן און איז געלעגן מיט בלֶהָה, זײַן פֿאַטערס קעפסווייב; און ישׂראֵל האָט עס געהערט. און די זין פֿון יעקבֿן זײַנען געווען צוועלף: edit</p>	<p>GEN 35:22 un es iz geven ven Yisroel hot gevoint in yenem land, iz gegangen Reuven un iz gelegen mit Bilhah, zain foters kepsvaib; un Yisroel hot es gehert. un di zin fun Yaakoven zainen geven tsvelf:</p>	<p>GEN 35:22 And it came to pass, when Yisroel dwelt in that land, that Reuven went and lay with Bilhah pilegsh aviv and Yisroel heard it. Now the Bnei Ya'akov were Sheneym Asar (Twelve);</p>
<p>די זין פֿון לאה: יעקבֿס בְּכוֹר רֵאוּבֵן, און שמעון, און לֵוִי, און יהודה, און ישָׁכָר, און זבולון; edit</p>	<p>GEN 35:23 di zin fun Leahen: Yaakovs bchor Reuven, un Shimon, un Levi, un Yehudah, un Yissakhar, un Zevulun;</p>	<p>GEN 35:23 The Bnei Leah: Reuven bechor Ya'akov, and Shim'on, and Levi, and Yehudah, and Yissakhar, and Zevulun;</p>
<p>די זין פֿון רחלען: יוסף און בנימין; edit</p>	<p>GEN 35:24 di zin fun Rachelen: Yosef un Binyamin;</p>	<p>GEN 35:24 The Bnei Rachel: Yosef, and Binyamin;</p>

<p>און די זין פֿון בִּלְהָה, GEN 35:25 רַחֵלְס דִּינַסְט: דָּן און נַפְתָּלִי; edit</p>	<p>GEN 35:25 un di zin fun Bilhah, Rachels dinst: Dan un Naphtali;</p>	<p>GEN 35:25 And the Bnei Bilhah shifchat Rachel: Dan, and Naphtali;</p>
<p>און די זין פֿון זִלְפָּה, GEN 35:26 לֵאָהֶס דִּינַסְט: גָּד און אָשֶׁר. דָּאָס זײַנען די זין פֿון יַעֲקֹב, וואָס זײַנען אים געבאָרן געוואָרן אין פַּדְן-אַרַם. edit</p>	<p>GEN 35:26 un di zin fun Zilpah, Leahs dinst: Gad un Asher. dos zainen di zin fun Yaakoven, vos zainen im geboren gevoren in Paddan-Aram.</p>	<p>GEN 35:26 And the Bnei Zilpah shifchat Leah: Gad, and Asher; these are the Bnei Ya'akov, which were born to him in Paddan-Aram.</p>
<p>און יַעֲקֹב איז געקומען GEN 35:27 צו זײַן פֿאַטער יַצְחָק קײַן מַמְרֵא, קײַן קִרְיַת-אַרְבַּע – דָּאָס איז חֶבְרוֹן – וואָס דאָרטן האַט געווינט אַבְרָהָם און יַצְחָק. edit</p>	<p>GEN 35:27 un Yaakov iz gekumen tsu zain foter Yitzchaken kein Mamre, kein Kiryat-Arba – dos iz Chevron – vos dorten hot gevoint Avraham un Yitzchak.</p>	<p>GEN 35:27 And Ya'akov came unto Yitzchak Aviv unto Mamre, unto Kiriath-Arba, which is Chevron, where Avraham and Yitzchak sojourned.</p>
<p>און די טעג פֿון יַצְחָק GEN 35:28 זײַנען געווען הונדערט יאָר און אַכציק יאָר. edit</p>	<p>GEN 35:28 un di teg fun Yitzchaken zainen geven hundert yor un achtsik yor.</p>	<p>GEN 35:28 And the days of Yitzchak were me'at shanah u'shemonim shanah.</p>
<p>און יַצְחָק איז GEN 35:29 פֿאַרגאַנגען און איז געשטאַרבן, און ער איז אײַנגעזאַמלט געוואָרן צו זײַן פֿאַלק, אַלט און זאַט מיט טעג. און עָשָׂו און יַעֲקֹב זײַנע זין האָבן אים באַגראָבן. edit</p>	<p>GEN 35:29 un Yitzchak iz fargangen un iz geshtorben, un er iz ingezamlt gevoren tsu zain folk, alt un zat mit teg. un Esav un Yaakov zaine zin hoben im bagroben.</p>	<p>GEN 35:29 And Yitzchak expired, and died, and was gathered unto his people, being zaken (old) and full of yamim; and his banim Esav and Ya'akov buried him.</p>
<p>און דאָס זײַנען די GEN 36:1 געבורטן פֿון עֵשָׂו, דאָס איז</p>	<p>GEN 36:1 un dos zainen di geburten fun Esaven, dos iz Edom.</p>	<p>GEN 36:1 Now these are the toldot Esav, who is Edom.</p>

<p>אָדום. edit</p>		
<p>GEN 36:2 עֵשָׂו הָאָט גענומען זיינע ווייבער פֿון די טעכטער פֿון כְּנַעַן: עָדָה די טאָכטער פֿון אֵילֹן דעם חֲתִי, און אָהֲלִיבָמָה די טאָכטער פֿון עֲנָהן, די טאָכטער פֿון צְבִיעוֹן דעם חֲוִי; edit</p>	<p>GEN 36:2 Esav hot genumen zaine vaiber fun di techter fun Kenaan: Adah di tochter fun Elon dem Chitti, un Oholivamah di tochter fun Anahen, di tochter fun Tziveon dem Chivi;</p>	<p>GEN 36:2 Esav took his nashim of the Banot Kena'an: Adah Bat Elon the Chitti, and Oholivamah Bat Anah Bat Tziveon the Chivi;</p>
<p>GEN 36:3 און בשׁמַת די טאָכטער פֿון ישׁמָעֵאלן, די שוועסטער פֿון נְבִיֹּתָן. edit</p>	<p>GEN 36:3 un Basmat di tochter fun Yishmaelen, di shvester fun Nevayoten.</p>	<p>GEN 36:3 And Basmat Bat Yishmael, achot Nevayot.</p>
<p>GEN 36:4 און עָדָה הָאָט עֵשָׂו געבאָרן אָלִיפָּזן; און בשׁמַת הָאָט געבאָרן רְעוּאֵלן; edit</p>	<p>GEN 36:4 un Adah hot Esaven geboren Eliphazen; un Basmat hot geboren Reuelen;</p>	<p>GEN 36:4 And Adah bore to Esav Eliphaz; and Basmat bore Reuel;</p>
<p>GEN 36:5 און אָהֲלִיבָמָה הָאָט געבאָרן יְעוּשׁוֹן, און יַעֲלָמֶען, און קֶרַחן. דאָס זיינען די זין פֿון עֵשָׂו, וואָס זיינען אים געבאָרן געוואָרן אין לאַנד כְּנַעַן. edit</p>	<p>GEN 36:5 un Oholivamah hot geboren Yeushen, un Yaalamen, un Korachen. dos zainen di zin fun Esaven, vos zainen im geboren gevoren in land Kenaan.</p>	<p>GEN 36:5 And Oholivamah bore Ye'ush, and Ya'alam, and Korach; these are the Bnei Esav, which were born unto him in Eretz Kena'an.</p>
<p>GEN 36:6 און עֵשָׂו הָאָט גענומען זיינע ווייבער, און זיינע זין און זיינע טעכטער, און אַלע נפֿשות פֿון זיין הויזגעזינט, און זיין פֿיך, און אַלע זיינע בהמות, און זיין גאַנץ אייגנס וואָס ער</p>	<p>GEN 36:6 un Esav hot genumen zaine vaiber, un zaine zin un zaine techter, un ale nefoshes fun zain hoizgezint, un zain fich, un ale zaine beheimes, un zain gants eigens vos er hot ongekliben in land Kenaan, un er iz avekgegangen in a land,</p>	<p>GEN 36:6 And Esav took his nashim, and his banim, and his banot, and kol nafshot of his bais, and his mikneh, and all his behemah, and all his possessions, which he had acquired in Eretz Kena'an; and went into the erez from the</p>

<p>הָאָט אָנגעקליבן אין לאַנד כַּנְעַן, און ער איז אוועקגעגאנגען אין אַ לאַנד, אוועק פֿון זײַן ברודער יעקבֿן. edit</p>	<p>avek fun zain bruder Yaakoven.</p>	<p>face of Ya'akov achiv.</p>
<p>וואָרום זייער פֿאַרמעג איז געווען צו גרויס אויף צו זיצן בײַנאַנד, און דאָס לאַנד פֿון זייער וווינשאַפֿט האָט זיי נישט געקענט טראָגן פֿון וועגן זייער פֿיך. edit</p>	<p>GEN 36:7 vorem zeyer farmeg iz geven tsu grois oif tsu zitsen bainand, un dos land fun zeyer voinshaft hot zei nisht gekent trogen fun vegen zeyer fich.</p>	<p>GEN 36:7 For their wealth was more than that they might dwell together; and the ertz of their sojourns could not support them because of their mikneh.</p>
<p>הָאָט עָשָׂו זיך באַזעצט אויפֿן באַרג שְׂעִיר; עָשָׂו דאָס איז אַדום. edit</p>	<p>GEN 36:8 hot Esav zich bazetst oifen barg Seir; Esav dos iz Edom.</p>	<p>GEN 36:8 Thus dwelt Esav in har Se'ir; Esav is Edom.</p>
<p>און דאָס זײַנען די געבורטן פֿון עָשָׂו דעם פֿאַטער פֿון אַדום אויפֿן באַרג שְׂעִיר. edit</p>	<p>GEN 36:9 un dos zainen di geburten fun Esav dem foter fun Edom oifen barg Seir.</p>	<p>GEN 36:9 And these are the toldot Esav avi Edom in har Se'ir:</p>
<p>דאָס זײַנען די נעמען פֿון עָשָׂו זין: אֶלִיפֶז דער זון פֿון עָשָׂו ווייב עֲדָה, רְעוּאֵל דער זון פֿון עָשָׂו ווייב בַּשְׂמַתָּן. edit</p>	<p>GEN 36:10 dos zainen di nemen fun Esavs zin: Eliphaz der zun fun Esavs vaib Adahen, Reuel der zun fun Esavs vaib Basmaten.</p>	<p>GEN 36:10 These are the shemot Bnei Esav; Eliphaz Ben Adah eshet Esav, Reuel Ben Basmat eshet Esav.</p>
<p>און די זין פֿון אֶלִיפֶז זײַנען געווען: תִּימָן, אֹמֶר, צִפּוֹן, און גַּבְתָּם, און קִנֹּז. edit</p>	<p>GEN 36:11 un di zin fun Eliphazen zainen geven: Teman, Omar, Tzepho, un Gatam, un Kenaz.</p>	<p>GEN 36:11 And the Bnei Eliphaz were Teman, Omar, Tzepho, and Gatam, and Kenaz.</p>
<p>און תִּמְנָע איז געווען אַ קעפסווייב פֿון עָשָׂו זון</p>	<p>GEN 36:12 un Timna iz geven a kepsvaib fun Esavs zun</p>	<p>GEN 36:12 And Timna was pilegish (<i>concubine</i>) to Eliphaz Ben</p>

<p>אֶלִיפָזֹן, און זי האָט אַלִיפָזֹן געבאָרן עַמְלֵקֹן. דאָס זיינען די זין פֿון יֵשׁוּשׁ ווייב עֲדָהָן. edit</p>	<p>Eliphazen, un zi hot Eliphazen geboren Amaleken. dos zainen di zin fun Esavs vaib Adahen.</p>	<p>Esav; and she bore to Eliphaz Amalek; these were the Bnei Adah eshet Esav.</p>
<p>GEN 36:13 און דאָס זיינען די זין פֿון רְעוּאֵלֹן: נַחַת, און זֶרַח, שִׁמָּה, און מִצָּה. דאָס זיינען געווען די זין פֿון יֵשׁוּשׁ ווייב בַּשְׂמַתָּן. edit</p>	<p>GEN 36:13 un dos zainen di zin fun Reuelen: Nachat, un Zerach, Shammah, un Mizzah. dos zainen geven di zin fun Esavs vaib Basmaten.</p>	<p>GEN 36:13 And these are the Bnei Reuel: Nachat, and Zerach, Shammah, and Mizzah; these were the Bnei Basmat eshet Esav.</p>
<p>GEN 36:14 און דאָס זיינען געווען די זין פֿון יֵשׁוּשׁ ווייב אָהֲלִיבָמָה דער טאָכטער פֿון עֲנָהָן, דער טאָכטער פֿון צְבֻעֹנֶשׁ; זי האָט יֵשׁוּן געבאָרן יְעוּשׁ, און יַעֲלָמֶען, און קֹרַחֹן. edit</p>	<p>GEN 36:14 un dos zainen geven di zin fun Esavs vaib Oholivamah der tochter fun Anahen, der tochter fun Tziveonen; zi hot Esaven geboren Yeushen, un Yaalamen, un Korachen.</p>	<p>GEN 36:14 And these were the Bnei Oholivamah Bat Anah Bat Tziveon, eshet Esav: and she bore to Esav Ye'ush, and Ya'alam, and Korach.</p>
<p>GEN 36:15 דאָס זיינען די פֿירשטן פֿון די קינדער פֿון יֵשׁוּ: די קינדער פֿון יֵשׁוּס בְּכוֹר אֶלִיפָזֹן: דער פֿירשט פֿון תִּימָן, דער פֿירשט פֿון אוֹמָר, דער פֿירשט פֿון צֶפּוֹ, דער פֿירשט פֿון קִנָּז, edit</p>	<p>GEN 36:15 dos zainen di firshten fun di kinder fun Esav: di kinder fun Esavs bchor Eliphazen: der firsht fun Teman, der firsht fun Omar, der firsht fun Tzepho, der firsht fun Kenaz,</p>	<p>GEN 36:15 These were alufei (<i>chiefs</i>) of the Bnei Esav: the Bnei Eliphaz the bechor Esav; aluf (<i>chief</i>) Teman, aluf Omar, aluf Tzepho, aluf Kenaz,</p>
<p>GEN 36:16 דער פֿירשט פֿון קֹרַח, דער פֿירשט פֿון גַּתָּם, דער פֿירשט פֿון עַמְלֵק. דאָס זיינען די פֿירשטן פֿון אֶלִיפָז אין לאַנד אֲדוֹם. דאָס זיינען די קינדער פֿון עֲדָהָן. edit</p>	<p>GEN 36:16 der firsht fun Korach, der firsht fun Gatam, der firsht fun Amalek. dos zainen di firshten fun Eliphaz in land Edom. dos zainen di kinder fun Adahen.</p>	<p>GEN 36:16 Aluf (<i>chief</i>) Korach, aluf (<i>chief</i>) Gatam, and aluf (<i>chief</i>) Amalek; these are the alufei Eliphaz in Eretz Edom; these were the Bnei Adah.</p>

<p>און דאָס זיינען די GEN 36:17 קינדער פֿון עשׂוס זון רְעוּאֵל: דער פֿירשט פֿון נַחַת, דער פֿירשט פֿון זָרַח, דער פֿירשט פֿון שָׁמָה, דער פֿירשט פֿון מִזְזָה. דאָס זיינען די פֿירשטן פֿון רְעוּאֵל אין לאַנד אָדוּם. דאָס זיינען די קינדער פֿון עשׂוס ווייב בשׂמתן. edit</p>	<p>GEN 36:17 un dos zainen di kinder fun Esavs zun Reuelen: der firsht fun Nachat, der firsht fun Zerach, der firsht fun Shammah, der firsht fun Mizzah. dos zainen di firshten fun Reuel in land Edom. dos zainen di kinder fun Esavs vaib Basmaten.</p>	<p>GEN 36:17 And these are the Bnei Reuel Ben Esav: aluf (chief) Nachat, aluf Zerach, aluf Shammah, aluf Mizzah; these are the alufei Reuel in Eretz Edom; these are the Bnei Basmat eshet Esav.</p>
<p>און דאָס זיינען די GEN 36:18 קינדער פֿון עשׂוס ווייב אָה־לִיבָמָה: דער פֿירשט פֿון יעוּש, דער פֿירשט פֿון יַעֲלָם, דער פֿירשט פֿון קָרַח; דאָס זיינען די פֿירשטן פֿון עשׂוס ווייב אָה־לִיבָמָה דער טאָכטער פֿון עֲנָהן. edit</p>	<p>GEN 36:18 un dos zainen di kinder fun Esavs vaib Oholivamahen: der firsht fun Yeush, der firsht fun Yaalam, der firsht fun Korach; dos zainen di firshten fun Esavs vaib Oholivamah der tochter fun Anahen.</p>	<p>GEN 36:18 And these are the Bnei Oholivamah eshet Esav: aluf (chief) Ye'ush, aluf Ya'alam, aluf Korach; these were the alufei Oholivamah Bat Anah eshet Esav.</p>
<p>דאָס זיינען די קינדער GEN 36:19 פֿון עשׂו, און דאָס זיינען זייערע פֿירשטן; דאָס איז אָדוּם. edit</p>	<p>GEN 36:19 dos zainen di kinder fun Esav, un dos zainen zeyere firshten; dos iz Edom.</p>	<p>GEN 36:19 These are the Bnei Esav, who is Edom, and these are their alufim (chiefs) .</p>
<p>דאָס זיינען די זין פֿון GEN 36:20 שְׁעִיר דַּעַם חוֹרִי, די באַווינער פֿון לאַנד: לוֹטָן, און שׁוֹבָל, און צְבֵעוֹן, און עֲנָה, edit</p>	<p>GEN 36:20 dos zainen di zin fun Seir dem Churai, di bavoiner fun land: Lotan, un Shoval, un Tziveon, un Anah,</p>	<p>GEN 36:20 These are the Bnei Se'ir the Chori, who inhabited HaAretz: Lotan, and Shoval, and Tziveon, and Anah,</p>
<p>און דשׁוֹן, און אַצָר, און GEN 36:21</p>	<p>GEN 36:21 un dishon, un Etzer, un Dishon, dos zainen di firshten</p>	<p>GEN 36:21 And Dishon, and Etzer, and Dishan; these are the alufei</p>

<p>דישן, דאָס זיינען די פֿירשטן פֿון די חורים, די קינדער פֿון שעיר אין לאַנד אַדום. edit</p>	<p>fun di Charim, di kinder fun Seir in land Edom.</p>	<p>HaChori, the Bnei Se'ir in Eretz Edom.</p>
<p>און די זין פֿון לוטנען זיינען געווען חורי און הימם. און לוטנס שוועסטער איז געווען תמנע. edit</p>	<p>GEN 36:22 un di zin fun Lotanen zainen geven Churai un Hemam. un Lotans shvester iz geven Timna.</p>	<p>GEN 36:22 And the Bnei Lotan were Chori and Hemam; and achot Lotan was Timna.</p>
<p>און דאָס זיינען די זין פֿון שוֹבָלָן: עֵלוֹן, און מַנַּחַת, און עֵיבָל, שפּוֹ, און אֹנָם. edit</p>	<p>GEN 36:23 un dos zainen di zin fun Shovalen: Alvan, un Manachat, un Eival, Shepho, un Onam.</p>	<p>GEN 36:23 And the Bnei Shoval were these: Alvan, and Manachat, and Eival, Shepho, and Onam.</p>
<p>און דאָס זיינען די זין פֿון צִבְעוֹנֵעַן: אַיָּה און עֲנָה. דאָס איז דער עֲנָה וואָס האָט געפֿונען די הייסע קוואַלן אין דער מדבר, ווען ער האָט געפֿיטערט די אייזלען פֿון זיין פֿאַטער צִבְעוֹנֵעַן. edit</p>	<p>GEN 36:24 un dos zainen di zin fun Tziveonen: Ayah un Anah. dos iz der Anah vos hot gefunen di heise kvalen in der midbar, ven er hot gefitert di eizlen fun zain foter Tziveonen.</p>	<p>GEN 36:24 And these are the Bnei Tziveon: both Ayah, and Anah; this was that Anah that found the hot springs in the midbar, as he pastured the chamorim of Tziveon aviv.</p>
<p>און דאָס זיינען די קינדער פֿון עֲנָהן: דִּשׁוֹן, און אָהֲלִיבָמָה די טאָכטער פֿון עֲנָהן. edit</p>	<p>GEN 36:25 un dos zainen di kinder fun Anahen: dishon, un Oholivamah di tochter fun Anahen.</p>	<p>GEN 36:25 And the Bnei Anah were these: Dishon, and Oholivamah Bat Anah.</p>
<p>און דאָס זיינען די זין פֿון דישנען: חֶמְדָּן, און אֶשְׁבָּן, און יִתְרָן, און כֶּרֶן. edit</p>	<p>GEN 36:26 un dos zainen di zin fun Dishonen: Chemdan, un Eshban, un Yitran, un Keran.</p>	<p>GEN 36:26 And these are the Bnei Dishon: Chemdan, and Eshban, and Yitran, and Keran.</p>
<p>און דאָס זיינען די זין פֿון אַצֶּרן: בִּלְחָן, און זַעוֹן, און עֶקוֹן.</p>	<p>GEN 36:27 dos zainen di zin fun Etzeren: Bilhan, un Zaavan, un</p>	<p>GEN 36:27 The Bnei Etzer are these: Bilhan, and Za'avan, and Akan.</p>

<p>edit</p>	<p>Akan.</p>	
<p>דאָס זיינען די זין פֿון GEN 36:28 דישנען: עוז און אָרן. edit</p>	<p>GEN 36:28 dos zainen di zin fun Dishonen: Utz un Oren.</p>	<p>GEN 36:28 The Bnei Dishan are these: Utz, and Aran.</p>
<p>דאָס זיינען די פֿירשטן פֿון דעם חורִי: דער פֿירשט פֿון לוֹטָן, דער פֿירשט פֿון שוֹבָל, דער פֿירשט פֿון צִבֵּעוֹן, דער פֿירשט פֿון עֲנָה, edit</p>	<p>GEN 36:29 dos zainen di firshten fun dem Churai: der firsht fun Lotan, der firsht fun Shoval, der firsht fun Tziveon, der firsht fun Anah,</p>	<p>GEN 36:29 These are the alufei (chiefs) haChori: aluf (chief) Lotan, aluf Shoval, aluf Tziveon, aluf Anah,</p>
<p>דער פֿירשט פֿון דשוֹן, דער פֿירשט פֿון אַצָר, דעם פֿירשט פֿון דיִשָׁן. דאָס זיינען די פֿירשטן פֿון די חורִים, לויט זייערע פֿירשטן אין לאַנד שֵׁעִיר. edit</p>	<p>GEN 36:30 der firsht fun dishon, der firsht fun Etzer, dem firsht fun Dishon. dos zainen di firshten fun di Charim, loit zeyere firshten in land Seir.</p>	<p>GEN 36:30 Aluf Dishon, aluf Etzer, aluf (chief) Dishan; these are the alufei haChori by their alufim (chiefs) in Eretz Se'ir.</p>
<p>און דאָס זיינען די מלכים וואָס האָבן געקניגט אין לאַנד אַדום, איידער עס האָט געקניגט אַ קניג ביי די קינדער פֿון יִשְׂרָאֵל. edit</p>	<p>GEN 36:31 un dos zainen di Molechim vos hoben gekinigt in land Edom, eider es hot gekinigt a kinig bai di kinder fun Yisroel.</p>	<p>GEN 36:31 And these are the melechim that reigned in Eretz Edom, before there reigned any melech over the Bnei Yisroel.</p>
<p>עס האָט געקניגט אין אַדום בְּלֶע דער זון פֿון בעוֹרָן; און דער נאָמען פֿון זיין שטאָט איז געווען דְּנַחֲבָה. edit</p>	<p>GEN 36:32 es hot gekinigt in Edom Bela der zun fun Beoren; un der nomen fun zain shtot iz geven Dinhavah.</p>	<p>GEN 36:32 And Bela Ben Be'or reigned in Edom; and the shem of his city was Dinhavah.</p>
<p>איז בְּלֶע געשטאַרבן, און אויף זיין אָרט האָט געקניגט יוֹבָב דער זון פֿון</p>	<p>GEN 36:33 iz Bela geshtorben, un oif zain ort hot gekinigt Yovav der zun fun Zerachen, fun Botzrah.</p>	<p>GEN 36:33 And Bela died, and Yovav Ben Zerach of Botzrah reigned in his place.</p>

<p>זרחן, פֿון בצָרָה. edit</p>		
<p>אִיז יוֹבָב געשטאָרבן, און אויף זײַן אָרט האָט געקײניגט חוּשָׁם פֿון לאַנד פֿון דעם תִּימָנִי. edit</p>	<p>GEN 36:34 iz Yovav geshtorben, un oif zain ort hot gekinigt chushom fun land fun dem Temani.</p>	<p>GEN 36:34 And Yovav died, and Chusham of Eretz Temani reigned in his place.</p>
<p>אִיז חוּשָׁם געשטאָרבן, און אויף זײַן אָרט האָט געקײניגט הַדָּד דער זון פֿון בַּדָּדן, וואָס האָט געשלאָגן מִדְיָן אין פֿעלד פֿון מוֹאָב; און דער נאָמען פֿון זײַן שטאָט איז געווען אַוִיט. edit</p>	<p>GEN 36:35 iz chushom geshtorben, un oif zain ort hot gekinigt Hadad der zun fun Bedaden, vos hot geshlogen Middin in feld fun Moav; un der nomen fun zain shtot iz geven Avit.</p>	<p>GEN 36:35 And Chusham died, and Hadad Ben Bedad, who defeated Midyan in the sadeh of Moav, reigned in his place; and the shem of his city was Avit.</p>
<p>אִיז הַדָּד געשטאָרבן, און אויף זײַן אָרט האָט געקײניגט שַׁמְלָה פֿון מַסְרֵקָה. edit</p>	<p>GEN 36:36 iz Hadad geshtorben, un oif zain ort hot gekinigt Samlah fun Masrekah.</p>	<p>GEN 36:36 And Hadad died, and Samlah of Masrekah reigned in his place.</p>
<p>אִיז שַׁמְלָה געשטאָרבן, און אויף זײַן אָרט האָט געקײניגט שָׁאוּל פֿון רְחוֹבוֹת בַּיִם טַיִךְ. edit</p>	<p>GEN 36:37 iz Samlah geshtorben, un oif zain ort hot gekinigt Shaul fun rchovot baim taich.</p>	<p>GEN 36:37 And Samlah died, and Sha'ul of Rechovot-nahar reigned in his place.</p>
<p>אִיז שָׁאוּל געשטאָרבן, און אויף זײַן אָרט האָט געקײניגט בַּעַל-חָנָן דער זון פֿון עַכְבֹּרָן. edit</p>	<p>GEN 36:38 iz Shaul geshtorben, un oif zain ort hot gekinigt Baal- Chanan der zun fun Achboren.</p>	<p>GEN 36:38 And Sha'ul died, and Ba'al-Chanan Ben Achbor reigned in his place.</p>
<p>אִיז בַּעַל-חָנָן דער זון פֿון עַכְבֹּרָן געשטאָרבן, און אויף</p>	<p>GEN 36:39 iz Baal-Chanan der zun fun Achboren geshtorben, un oif zain ort hot gekinigt Hadar;</p>	<p>GEN 36:39 And Ba'al-Chanan Ben Achbor died, and Hadar reigned in his place; and the shem of his</p>

<p>זיין אָרט האָט געקײניגט הַדֶּר; און דער נאָמען פֿון זיין שטאָט איז געווען פֿעו; און דער נאָמען פֿון זיין ווייב איז געווען מֵהֵיטְבַּאֵל די טאָכטער פֿון מֵטְרֵד דער טאָכטער פֿון מִי- זְהָבֵן. edit</p>	<p>un der nomen fun zain shtot iz geven Pau; un der nomen fun zain vaib iz geven Mehetaveel di tochter fun Matred der tochter fun mei-zohoven.</p>	<p>city was Pau; and the shem of his isha was Mehetavel Bat Matred Bat Mei-Zahav.</p>
<p>GEN 36:40 און דאָס זײנען די נעמען פֿון די פֿירשטן פֿון עֵשָׂו, לויט זייערע משפחות, לויט זייערע ערטער, מיט זייערע נעמען: דער פֿירשט פֿון תַּמְנָע, דער פֿירשט פֿון עֲלוֹהַ, דער פֿירשט פֿון יֵתֵת, edit</p>	<p>GEN 36:40 un dos zainen di nemen fun di firshthen fun Esav, loit zeyere mishpoches, loit zeyere erter, mit zeyere nemen: der firshth fun Timna, der firshth fun Alvah, der firshth fun Yetet,</p>	<p>GEN 36:40 And these are the shemot of the alufei Esav, according to their mishpechot, after their mekomot, by their shemot: aluf (<i>chief</i>) Timna, aluf (<i>chief</i>) Alvah, aluf (<i>chief</i>) Yetet,</p>
<p>GEN 36:41 דער פֿירשט פֿון אָה־לִיבָמָה, דער פֿירשט פֿון אַלָה, דער פֿירשט פֿון פִּינֹן, edit</p>	<p>GEN 36:41 der firshth fun Oholivamah, der firshth fun Elah, der firshth fun Pinon,</p>	<p>GEN 36:41 Aluf Oholivamah, aluf (<i>chief</i>) Elah, aluf (<i>chief</i>) Pinon,</p>
<p>GEN 36:42 דער פֿירשט פֿון קֶנָז, דער פֿירשט פֿון תִּמְזָר, דער פֿירשט פֿון מִבְצָר, edit</p>	<p>GEN 36:42 der firshth fun Kenaz, der firshth fun Teman, der firshth fun Mivtzar,</p>	<p>GEN 36:42 Aluf (<i>chief</i>) Kenaz, aluf (<i>chief</i>) Teman, aluf (<i>chief</i>) Mivtzar,</p>
<p>GEN 36:43 דער פֿירשט פֿון מַגְדִּיאֵל, דער פֿירשט פֿון עֵרָם. דאָס זײנען די פֿירשטן פֿון אֲדוֹם לויט זייערע ווינערטער, אין דעם לאַנד פֿון זייער אייגנטום. דאָס איז עֵשָׂו</p>	<p>GEN 36:43 der firshth fun Magdiel, der firshth fun Iram. dos zainen di firshthen fun Edom loit zeyere voinerter, in dem land fun zeyer eigentum. dos iz Esav der foter fun Edom.</p>	<p>GEN 36:43 Aluf (<i>chief</i>) Magdiel, aluf (<i>chief</i>) Iram; these are the alufei Edom, according to their moshavot in the eretz of their achuzzah; this is Esav Avi Edom.</p>

<p>edit דער פֿאַטער פֿון אָדום.</p>		
<p>GEN 37:1 און יעקב איז געזעסן אין דעם לאַנד פֿון זײַן פֿאַטערס ווױנשאַפֿט, אין לאַנד כּנען. edit</p>	<p>GEN 37:1 un Yaakov iz gezesen in dem land fun zain foters voinshaft, in land Kenaan.</p>	<p>GEN 37:1 And Ya'akov dwelt in the eretz megurei Aviv (<i>in the land wherein his father was a ger</i>) in Eretz Kena'an.</p>
<p>GEN 37:2 דאָס איז די געשיכטע פֿון יעקבֿ: יוסף צו זיבעצן יאָר איז געווען אַ פֿאַסטוד מיט זײַנע ברידער בײַ די שאָף; און ער איז געווען אַ ייִנגל מיט די זין פֿון בִּלְהָהּ, און מיט די זין פֿון זִלְפָּהּ, די ווײַבער פֿון זײַן פֿאַטער; און יוסף האָט געבראַכט בײַזע רײד אויף זײ צו זײער פֿאַטער. edit</p>	<p>GEN 37:2 dos iz di geshichte fun Yaakoven: Yosef tsu zibetsen yor iz geven a pastuch mit zaine brider bai di shof; un er iz geven a yingel mit di zin fun Bilhahen, un mit di zin fun Zilpahen, di vaiber fun zain foter; un Yosef hot gebracht beize reid oif zeı tsu zeyer foter.</p>	<p>GEN 37:2 These are the toldot Ya'akov. Yosef, being seventeen years old, was ro'eh with his achim to the tzon; now the na'ar was with the bnei Bilhah, and with the bnei Zilpah, the ne'shei Aviv (<i>the wives of his father</i>) ; and Yosef brought unto Avihem (<i>their father</i>) dibbatam ra'ah (<i>a bad, evil report of them</i>) .</p>
<p>GEN 37:3 און ישׂראֵל האָט ליב געהאַט יוספֿן מער פֿון אַלע זײַנע זין, ווײַל ער איז בײַ אים געווען אַ בן־זקונים. און ער האָט אים געמאַכט אַ כתנת פסים (געשטרײפֿטע בעקעטשע פֿון פֿילע פֿאַרבן). edit</p>	<p>GEN 37:3 un Yisroel hot lib gehat Yosefen mer fun ale zaine zin, vail er iz bai im geven a benzkunim. un er hot im gemacht a chtnt psim (geshtraifte beketshe fun file farben).</p>	<p>GEN 37:3 Now Yisroel loved Yosef more than all his children, because he was the benzekunim (<i>the son of his old age</i>) ; and he made him a kesones passim (<i>ketonet [tunic] reaching to palms and soles</i>) .</p>
<p>GEN 37:4 און אַז זײַנע ברידער האָבן געזען אַז זײער פֿאַטער האָט אים ליבער פֿון אַלע זײַנע ברידער, האָבן זײ אים פֿײַנט געקריגן, און נישט געקענט</p>	<p>GEN 37:4 un az zaine brider hoben gezen az zeyer foter hot im liber fun ale zaine brider, hoben zeı im faint gekrigen, un nisht gekent reden tsu im fridlech.</p>	<p>GEN 37:4 And when his achim saw that Avihem loved him more than all his achim, they hated him, and could not speak with shalom unto him.</p>

<p>רעדן צו אים פרידלעך. edit</p>		
<p>און יוספֿן האָט זיך GEN 37:5 געחלומט אַ חלום, און ער האָט דערציילט זײַנע ברידער, און זיי האָבן אים נאָך מער פֿײַנט געקריגן. edit</p>	<p>GEN 37:5 un Yosefen hot zich gechlumt a cholem, un er hot dertseilt zaine brider, un ze hoben im noch mer faint gekriegen.</p>	<p>GEN 37:5 And Yosef dreamed a chalom (<i>dream</i>) , and he told it to his achim; and they hated him yet the more.</p>
<p>און ער האָט צו זיי GEN 37:6 געזאָגט: הערט אַקאָרשט דעם דאָזיקן חלום וואָס מיר האָט זיך געחלומט: edit</p>	<p>GEN 37:6 un er hot tsu ze gezogt: hert akorsht dem doziken cholem vos mir hot zich gechlumt:</p>	<p>GEN 37:6 And he said unto them, Hear, now, this chalom which I have dreamed:</p>
<p>מיר בינדן אַזוי גאַרבן איין GEN 37:7 פֿעלד, ערשט מיין גאַרב האָט זיך אויפֿגעהויבן, און איז אויך געבליבן שטיין; און זע, אייערע גאַרבן האָבן זיך אַרומגעשטעלט, און האָבן זיך געבוקט צו מיין גאַרב. edit</p>	<p>GEN 37:7 mir binden azoi garben in feld, ersht main garb hot zich oifgehoiben, un iz oich gebliben shtein; un ze, eyere garben hoben zich arungeshtelt, un hoben zich gebukt tsu main garb.</p>	<p>GEN 37:7 For, hinei, we were binding alummim (<i>sheaves of wheat</i>) out in the sadeh, and, hinei, my sheaf arose, and also stood upright; and, hinei, your alummot (<i>sheaves of wheat</i>) gathered around it, and bowed down to my sheaf.</p>
<p>האָבן זײַנע ברידער צו GEN 37:8 אים געזאָגט: קיניגן ווילסטו קיניגן איבער אונדז? אָדער געוועלטיקן ווילסטו געוועלטיקן איבער אונדז? און זיי האָבן אים נאָך מער פֿײַנט געקריגן פֿאַר זײַנע חלומות, און פֿאַר זײַנע רייד. edit</p>	<p>GEN 37:8 hoben zaine brider tsu im gezogt: kinigen vilstu kinigen iber undz? oder geveltiken vilstu geveltiken iber undz? un zei hoben im noch mer faint gekriegen far zaine chaloimes, un far zaine reid.</p>	<p>GEN 37:8 And his achim said to him, Shalt thou indeed reign over us? Or shalt thou indeed have dominion over us? And they hated him yet the more for his chalomot (<i>dreams</i>) , and for his devarim.</p>
<p>און אים האָט זיך ווידער GEN 37:9</p>	<p>GEN 37:9 un im hot zich vider</p>	<p>GEN 37:9 And he dreamed yet</p>

<p>געחלומט אַן אַנדער חלום, און ער האָט דערציילט זיינע ברידער, און האָט געזאָגט: אָט האָט זיך מיר ווידער געחלומט אַ חלום: ערשט די זון און די לְבָנָה און די עלף שטערן בוקן זיך צו מיר. edit</p>	<p>gechlumt an ander cholem, un er hot dertseilt zaine brider, un hot gezogt: ot hot zich mir vider gechlumt a cholem: ersht di zun un di Livnah un di elf shteren buken zich tsu mir.</p>	<p>another chalom, and told it his achim, and said, Hinei, I have dreamed a chalom more; and, hinei, the shemesh and the yarei'ach and the eleven kokhavim bowed down to me.</p>
<p>GEN 37:10 און ווי ער האָט עס דערציילט זיין פֿאַטער און זיינע ברידער, האָט זיין פֿאַטער אָנגעשריען אויף אים, און האָט צו אים געזאָגט: וואָס איז דאָס פֿאַר אַ חלום וואָס דיר האָט זיך געחלומט? זאָל איך און דיין מוטער און דיין ברידער גאָר קומען זיך בוקן פֿאַר דיר צו דער ערד? edit</p>	<p>GEN 37:10 un vi er hot es dertseilt zain foter un zaine brider, hot zain foter ongeschrien oif im, un hot tsu im gezogt: vos iz dos far a cholem vos dir hot zich gechlumt? zol ich un dain muter un daine brider gor kumen zich buken far dir tsu der erd?</p>	<p>GEN 37:10 And he told it to Aviv, and to his achim: and Aviv rebuked him, and said unto him, What is this chalom that thou hast dreamed? Shall I and Immecha and Achecha indeed come to bow down ourselves to the ground before thee?</p>
<p>GEN 37:11 און די ברידער האָבן אים מקנא געווען; אָבער זיין פֿאַטער האָט די זאך געהאַלטן אין זינען. edit</p>	<p>GEN 37:11 un di brider hoben im mekane geven; ober zain foter hot di zach gehalten in zinen.</p>	<p>GEN 37:11 And his achim had kina (<i>jealousy, envy</i>) toward him; but Aviv was shomer over the saying.</p>
<p>GEN 37:12 און זיינע ברידער זיינען געגאַנגען פֿיטערן די שאָף פֿון זייער פֿאַטער אין שָׁכֶם. edit</p>	<p>GEN 37:12 un zaine brider zainen gegangen fiteren di shof fun zeyer foter in Shechem.</p>	<p>GEN 37:12 And his achim went for the purpose to be ro'eh tzon Avihem in the vicinity of Shechem.</p>
<p>GEN 37:13 האָט ישׂראֵל געזאָגט צו יוֹסֵף: דיין ברידער פֿיטערן</p>	<p>GEN 37:13 hot Yisroel gezogt tsu Yosefen: daine brider fiteren doch in Shechem; kum un ich</p>	<p>GEN 37:13 And Yisroel said unto Yosef, Do not thy achim ro'im in Shechem? Come and I will</p>

<p>דאָך אין שָׁם; קום און איד וועל דיך שיקן צו זיי. האָט ער צו אים געזאָגט: דאָ בין איד. edit</p>	<p>vel dich shiken tsu ze. hot er tsu im gezogt: do bin ich.</p>	<p>send thee unto them. And he said to him, Hineni.</p>
<p>האָט ער צו אים GEN 37:14 געזאָגט: גיי אַקאַרשט זע אויב פֿריד איז צו דיִינע ברידער, און פֿריד צו די שאָף, און ברענג מיר אַן ענטפֿער. און ער האָט אים אַוועקגעשיקט פֿון דעם טאַל פֿון חֶבְרוֹן, און ער איז געקומען קיין שָׁם. edit</p>	<p>GEN 37:14 hot er tsu im gezogt: gei akorsht ze oib frid iz tsu daine brider, un frid tsu di shof, un brenng mir an entfer. un er hot im avekgeshikt fun dem tal fun Chevron, un er iz gekumen kein Shechem.</p>	<p>GEN 37:14 And he said to him, Go, now, see about the shalom achecha, and the shalom hatzon; and bring me devar. So he sent him out of the Emek Chevron, and he went to Shechem.</p>
<p>האָט אים געפֿונען אַ מאַן, ערשט ער בלאַנדזשעט אום אין פֿעלד; און דער מאַן האָט אים געפֿרעגט, אַזוי צו זאָגן: וואָס זוכסטו? edit</p>	<p>GEN 37:15 hot im gefunen a man, ersht er blondzhet um in feld; un der man hot im gefregt, azoi tsu zogen: vos zuchstu?</p>	<p>GEN 37:15 And a certain ish found him, and, hinei, he was wandering in the sadeh; and the ish asked him, saying, What seekest thou?</p>
<p>האָט ער געזאָגט: מיינע ברידער זוך איד; זאָג מיר, איד בעט דיך, וווּ פֿיטערן זיי? edit</p>	<p>GEN 37:16 hot er gezogt: maine brider zuch ich; zog mir, ich bet dich, vu fiteren ze?</p>	<p>GEN 37:16 And he said, I seek my achim; tell me, now, where they ro'im (<i>feed their flocks</i>) .</p>
<p>האָט דער מאַן געזאָגט: זיי האָבן אַוועקגעצויגן פֿון דאַנען, וואָרום איד האָב געהערט ווי זיי זאָגן: לאָמיר גיין קיין דוֹתָן. איז יוסף געגאַנגען נאָך זיינע ברידער, און ער האָט זיי געפֿונען אין</p>	<p>GEN 37:17 hot der man gezogt: ze hoben avekgetsoigen fun danen, vorem ich hob gehert vi ze zogen: lomir gein kein Dotan. iz Yosef gegangen noch zaine brider, un er hot ze gefunen in Dotan.</p>	<p>GEN 37:17 And the ish said, They are departed from here; for I heard them say, Let us go to Dotan. And Yosef went after his achim, and found them in Dotan.</p>

<p>edit .דוֹתָן.</p>		
<p>און ווי זיי האָבן אים GEN 37:18 דערזען פֿון ווייטן, און איידער נאָך ער האָט גענענט צו זיי, האָבן זיי זיך געקליגט קעגן אים, אים צו טייטן. edit</p>	<p>GEN 37:18 un vi zei hoben im derzen fun veiten, un eider noch er hot genent tsu ze, hoben zei zich gekligt kegen im, im tsu teiten.</p>	<p>GEN 37:18 And when they saw him merachok (<i>afar off, in the distance</i>) , even before he came near unto them, they conspired against him to kill him.</p>
<p>און זיי האָבן געזאָגט GEN 37:19 איינער צום אַנדערן: אָן קומט דער דאָזיקער בַּעַל-חַלּוּמוֹת. edit</p>	<p>GEN 37:19 un zei hoben gezogt einer tsum anderen: on kumt der doziker Baal-chaloimes.</p>	<p>GEN 37:19 And they said one to another, Hinei, this ba'al hachalomot cometh.</p>
<p>און אַצונד, קומט, און GEN 37:20 לאָמיר אים הרגען, און אים אַרײַנוואַרפֿן אין איינער פֿון די גריבער, און מיר וועלן זאָגן: אַ בייזע חיה האָט אים אויפֿגעגעסן; און מיר וועלן זען וואָס וועט ווערן פֿון זײַנע חלומות. edit</p>	<p>GEN 37:20 un atsund, kumt, un lomir im hrgen, un im arainvarfen in einer fun di griber, un mir velen zogen: a beize chaye hot im oifgegesen; un mir velen zen vos vet veren fun zaine chaloimes.</p>	<p>GEN 37:20 Come now therefore, and let us kill him, and throw him into one of the borot (<i>pits</i>) , and we will say, Some chayyah ra'ah (<i>evil wild beast</i>) hath devoured him; and we shall see what will become of his chalomot.</p>
<p>האָט ראובן דערהערט, GEN 37:21 און ער האָט אים געזוכט מציל צו זײַן פֿון זייער האַנט, און האָט געזאָגט: לאָמיר אים נישט נעמען דאָס לעבן. edit</p>	<p>GEN 37:21 hot Reuven derhert, un er hot im gezucht matsl tsu zain fun zeyer hant, un hot gezogt: lomir im nisht nemen dos leben.</p>	<p>GEN 37:21 And Reuven heard it, and he saved him out of their yadayim; and said, Let us not take his nefesh.</p>
<p>און ראובן האָט צו זיי GEN 37:22 געזאָגט: איר זאלט נישט פֿאַרגיסן קיין בלוט; וואַרפֿט</p>	<p>GEN 37:22 un Reuven hot tsu ze gezogt: ir zolt nisht fargisen kein blut; vorft im arain in yener grub vos in midbar, ober a hant zolt ir nisht oisshtreken</p>	<p>GEN 37:22 And Reuven said unto them, Do no shefach dahm (<i>shedding of blood</i>) , but throw him into this bor that is in the midbar, and lay no yad upon</p>

<p>אים אַרײַן אין יענער גרוב וואָס אין מדבר, אָבער אַ האַנט זאַלט איר נישט אויסשטרעקן אויף אים – כּדי אים מציל צו זײַן פֿון זייער האַנט, אים אומצוקערן צו זײַן פֿאַטער. edit</p>	<p>oif im – kedei im matsl tsu zain fun zeyer hant, im umtsukeren tsu zain foter.</p>	<p>him; that he might rescue him out of their yadayim, to take him back to Aviv.</p>
<p>GEN 37:23 און עס איז געווען, ווי יוסף איז צוגעקומען צו זײַנע ברידער, אַזוי האָבן זיי אויסגעטאַן יוסף זײַן כתנת, דאָס כתנת פסים וואָס אויף אים. edit</p>	<p>GEN 37:23 un es iz geven, vi Yosef iz tsugekumen tsu zaine brider, azoi hoben ze i oisgeton Yosefen zain chtnt, dos chtnt psim vos oif im.</p>	<p>GEN 37:23 And it came to pass, when Yosef was come unto his achim, that they stripped Yosef of his kesones, his kesones hapassim that was on him;</p>
<p>GEN 37:24 און זיי האָבן אים גענומען, און האָבן אים אַרײַנגעוואָרפֿן אין דער גרוב. און די גרוב איז געווען לײדיק, קיין וואַסער איז אין איר נישט געווען. edit</p>	<p>GEN 37:24 un ze i hoben im genumen, un hoben im araingevorfen in der grub. un di grub iz geven leidik, kein vaser iz in ir nisht geven.</p>	<p>GEN 37:24 And they took him, and threw him into the borah (pit) ; and the bor was empty, there was no mayim in it.</p>
<p>GEN 37:25 און זיי האָבן זיך געזעצט עסן ברויט. און זיי האָבן אויפֿגעהויבן זייערע אויגן, און האָבן אַ קוק געטאַן, ערשט אַ קאַראַוואַן ישמעאליים קומט אָן פֿון גלעד, און זייערע קעמלען טראָגן געווירץ און באַלזאַם און</p>	<p>GEN 37:25 un ze i hoben zich gezetst esen broit. un ze i hoben oifgehoiben zeyere oigen, un hoben a kuk geton, ersht a karavan Yishmaelim kumt on fun Gilad, un zeyere kemlen trogen gevirts un balzam un ladan vos ze i geyen aropnideren kein Mitsrayim.</p>	<p>GEN 37:25 And they sat down to eat lechem; and they lifted up their eyes and looked, and, hinei, a caravan of Yishm'elim was coming from Gil'ad with their gemalim bearing spices and balm and myrrh, going to carry it down to Mitzrayim.</p>

<p>לאַדאַן וואָס זיי גייען אַראָפּנידערן קיין מצרים. edit</p>		
<p>האַט יהודה געזאָגט צו זיינע ברידער: וואָס וועט אַרויסקומען, אַז מיר וועלן הרגען אונדזער ברודער, און מיר וועלן פֿאַרדעקן זיין בלוט? edit</p>	<p>GEN 37:26 hot Yehudah gezogt tsu zaine brider: vos vet aroiskumen, az mir velen hrigen undzer bruder, un mir velen fardeken zain blut?</p>	<p>GEN 37:26 And Yehudah said unto his achim, What betza (<i>profit, gain</i>) is it if we kill achinu (<i>our brother</i>) , and conceal his dahm?</p>
<p>קומט, און לאָמיר אים פֿאַרקויפֿן צו די ישמֿעֿאלים, און אונדזער האַנט זאָל נישט זיין אויף אים; וואָרום אונדזער ברודער, אונדזער פֿלייש איז ער. און זיינע ברידער האָבן צוגעהערט. edit</p>	<p>GEN 37:27 kumt, un lomir im farkoifen tsu di Yishmaelim, un undzer hant zol nisht zain oif im; vorem undzer bruder, undzer fleish iz er. un zaine brider hoben tsugehert.</p>	<p>GEN 37:27 Come, and let us sell him to the Yishm'elim, and let not yadeinu (<i>our hands</i>) be upon him; for he is achinu (<i>our brother</i>) and besareinu (<i>our flesh</i>) . And his achim agreed.</p>
<p>און ווי די מדינישע לייט, די סוחרים, זיינען פֿאַרבייגעגאַנגען, אַזוי האָבן זיי אַרויסגעצויגן און אַרויפֿגעבראַכט יוספֿן פֿון דער גרוב, און זיי האָבן פֿאַרקויפֿט יוספֿן צו די ישמֿעֿאלים פֿאַר צוואַנציק זילבערשטיק; און די האָבן אַוועקגעפֿירט יוספֿן קיין מצרים. edit</p>	<p>GEN 37:28 un vi di midionishe lait, di sochrim, zainen farbaigegangen, azoi hoben ze aroisgetsoigen un aroifgebracht Yosefen fun der grub, un zei hoben farkoift Yosefen tsu di Yishmaelim far tsvantsik zilbershtik; un di hoben avekgefirt Yosefen kein Mitsrayim.</p>	<p>GEN 37:28 Then there passed by anashim Midyanim socharim (<i>men of Midyan, traders</i>) ; and they drew and lifted up Yosef out of the bor, and sold Yosef to the Yishm'elim for esrim kesef; and they took Yosef to Mitzrayim.</p>
<p>און ראובן האָט זיך אומגעקערט צו דער גרוב,</p>	<p>GEN 37:29 un Reuven hot zich umgekert tsu der grub, ersht</p>	<p>GEN 37:29 And Reuven returned unto the bor; and, hinei, Yosef</p>

<p>ערשט יוסף איז נישטאָ אין דער גרוב; האָט ער צעריסן זיינע קליידער. edit</p>	<p>Yosef iz nishto in der grub; hot er tserisen zaine kleider.</p>	<p>was not in the bor; and he made the keriah of his clothes.</p>
<p>GEN 37:30 און ער האָט זיך אומגעקערט צו זיינע ברידער, און האָט געזאָגט: דער יינגל איז נישטאָ, און איך, וווּ טו איך מיך אַהין? edit</p>	<p>GEN 37:30 un er hot zich umgekert tsu zaine brider, un hot gezogt: der yingel iz nishto, un ich, vu tu ich mich ahin?</p>	<p>GEN 37:30 And he returned unto his achim, and said, The yeled is not; and I, where shall I turn?</p>
<p>GEN 37:31 און זיי האָבן גענומען יוספֿס כתנת, און האָבן געשאַכטן אַ ציגנבאַק, און האָבן איינגעטונקט דאָס כתנת אין דעם בלוט. edit</p>	<p>GEN 37:31 un zeï hoben genumen Yosefs chtnt, un hoben geshochten a tsignbok, un hoben ingetunkt dos chtnt in dem blut.</p>	<p>GEN 37:31 And they took the kesones Yosef, and did shachat the se'ir izzim (<i>slaughtered the kid of the goats</i>), and dipped the kesones in the dahm;</p>
<p>GEN 37:32 און זיי האָבן אוועקגעשיקט דאָס כתנת פֿסים, און געלאָזט ברענגען צו זייער פֿאַטער, און געלאָזט זאָגן: דאָס האָבן מיר געפֿונען; דערקען אַקאַרשט אויב דאָס איז דיין זונס כתנת אָדער נישט. edit</p>	<p>GEN 37:32 un zeï hoben avekgeschikt dos chtnt psim, un gelozt brenge tsu zeyer foter, un gelozt zogen: dos hoben mir gefunen; derken akorsht oib dos iz dain zuns chtnt oder nisht.</p>	<p>GEN 37:32 And they sent the kesones hapassim, and they brought it to Avihem; and said, This have we found; examine for identification purposes now whether it be the kesones Binecha or no.</p>
<p>GEN 37:33 האָט ער עס דערקענט, און ער האָט געזאָגט: מיין זונס כתנת; אַ בייזע חיה האָט אים אויפֿגעגעסן, פֿאַרצוקן פֿאַרצוקט געוואָרן איז יוסף. edit</p>	<p>GEN 37:33 hot er es derkent, un er hot gezogt: main zuns chtnt; a beize chaye hot im oifgegeesen, fartsuken fartsukt gevoren iz Yosef.</p>	<p>GEN 37:33 And he recognized it, and said, It is the kesones beni; a chayyah ra'ah hath devoured him; Yosef is without doubt torn in pieces.</p>

<p>און יעקב האָט צעריסן GEN 37:34 זיינע קליידער, און אָנגעטאַן זאַק אויף זיינע לענדן, און ער האָט געטרויערט אויף זיין זון פֿיל טעג. edit</p>	<p>GEN 37:34 un Yaakov hot tserisen zaine kleider, un ongeton zak oif zaine lenden, un er hot getroiert oif zain zun fil teg.</p>	<p>GEN 37:34 And Ya'akov made the keriah of his clothes, and put sackcloth on his loins, and mourned for beno yamim rabbim.</p>
<p>און אַלע זיינע זין און אַלע זיינע טעכטער זיינען אויפֿגעשטאַנען אים צו טרייסטן, אָבער ער האָט זיך נישט געוואָלט טרייסטן; און ער האָט געזאָגט: פֿאַר וואָר, אַן אַבֿל וועל איך נידערן צו מיין זון טרויעריק אין דעם (שְׂאוֹל) גרוב. און זיין פֿאַטער האָט אים באַוויינט. edit</p>	<p>GEN 37:35 un ale zaine zin un ale zaine techter zainen oifgeshtanen im tsu treisten, ober er hot zich nisht gevolt treisten; un er hot gezogt: far vor, an Abel vel ich nideren tsu main zun troierik in dem (Sheol) grub. un zain foter hot im baveint.</p>	<p>GEN 37:35 And all his banim and all his banot rose up to comfort him; but he refused to be comforted; and he said, For I will go down to beni mourning to Sheol. Thus Aviv wept for him.</p>
<p>און די מדינים האָבן אים פֿאַרקויפֿט אין מצרים צו פּוטיפֿר, אַ הויפֿדינער פֿון פֿרעהן, דעם איבערלייבוועכטער. edit</p>	<p>GEN 37:36 un di Middinim hoben im farkoift in Mitsrayim tsu Potiphar, a hoifdiner fun Pharaohen, dem eiberlaibvechter.</p>	<p>GEN 37:36 And the Midyanim sold him into Mitzrayim unto Potiphar, a seris Pharaoh (<i>courtier of Pharaoh</i>) , a sar hatabbachim (<i>a captain of the slaughterers, executioners, i.e., captain of the guard</i>) .</p>
<p>און עס איז געווען אין יענער צייט, האָט יהודה אַראָפֿגענידערט פֿון זיינע ברידער, און ער האָט איינגעקערט צו אַ מאַן פֿון עדולם, וואָס זיין נאָמען איז</p>	<p>GEN 38:1 un es iz geven in yener tsait, hot Yehudah aropgenidert fun zaine brider, un er hot ingekert tsu a man fun eadulom, vos zain nomen iz geven Chirah.</p>	<p>GEN 38:1 And it came to pass at that time, that Yehudah went down from his achim, and turned in to an ish Adullami shmo Chirah.</p>

<p>געווען חִירָה. edit</p>		
<p>און יהודה האָט דאָרטן GEN 38:2 געזען די טאָכטער פֿון אַ מאַן אַ כְּנַעֲנִי, וואָס זײַן נאָמען איז געווען שׁוּעַ, און ער האָט זי גענומען, און איז געקומען צו edit איר.</p>	<p>GEN 38:2 un Yehudah hot dorten gezen di tochter fun a man a Kenaani, vos zain nomen iz geven Shua, un er hot zi genumen, un iz gekumen tsu ir.</p>	<p>GEN 38:2 And Yehudah saw there a bat ish Kena'ani shmo Shua; and he took her, and went in unto her.</p>
<p>און זי איז טראָגעדיק GEN 38:3 געוואָרן, און האָט געבאָרן אַ זון; און ער האָט גערופֿן זײַן נאָמען עֵר. edit</p>	<p>GEN 38:3 un zi iz trogedik gevoren, un hot geboren a zun; un er hot gerufen zain nomen Er.</p>	<p>GEN 38:3 She conceived, and bore ben; and he called shmo Er.</p>
<p>און זי איז ווידער GEN 38:4 טראָגעדיק געוואָרן, און האָט געבאָרן אַ זון; און זי האָט גערופֿן זײַן נאָמען אֹנָן. edit</p>	<p>GEN 38:4 un zi iz vider trogedik gevoren, un hot geboren a zun; un zi hot gerufen zain nomen Onan.</p>	<p>GEN 38:4 And she conceived again, and bore ben; and she called shmo Onan.</p>
<p>און זי האָט ווידער GEN 38:5 טראָגעדיק געוואָרן און האָט געבאָרן אַ זון; און זי האָט גערופֿן זײַן נאָמען שֵׁלָה. און ער איז געווען אין כְּזִיב, אַז זי האָט אים געבאָרן. edit</p>	<p>GEN 38:5 un zi hot vider trogedik gevoren un hot geboren a zun; un zi hot gerufen zain nomen Shelah. un er iz geven in Keziv, az zi hot im geboren.</p>	<p>GEN 38:5 And she yet again conceived, and bore ben; and called shmo Shelah; at Keziv, when she bore him.</p>
<p>און יהודה האָט גענומען GEN 38:6 אַ ווייב פֿאַר עֵר זײַן בכֹּר, וואָס איר נאָמען איז געווען תָּמָר. edit</p>	<p>GEN 38:6 un Yehudah hot genumen a vaib far Er zain bchor, vos ir nomen iz geven Tamar.</p>	<p>GEN 38:6 And Yehudah took a wife for Er his bechor, whose shem was Tamar.</p>

<p>GEN 38:7 און עֵר, יהודה בְּכוֹר, איז געווען שלעכט אין די אויגן פֿון ה', און ה' האָט אים געטייט. edit</p>	<p>GEN 38:7 un Er, Yehudahs bchor, iz geven shlecht in di oigen fun Hashem, un Hashem hot im geteit.</p>	<p>GEN 38:7 And Er, bechor Yehudah, was rah in the eyes of HASHEM ; and HASHEM slaughtered him.</p>
<p>GEN 38:8 האָט יהודה געזאָגט צו אוננען: קום צו דיין ברודערס ווייב, און באַשוועגער זי, און שטעל אויף אַ זאַמען נאָך דיין ברודער. edit</p>	<p>GEN 38:8 hot Yehudah gezogt tsu Onanen: kum tsu dain bruder's vaib, un bashveger zi, un shtel oif a zomen noch dain bruder.</p>	<p>GEN 38:8 And Yehudah said unto Onan, Go in unto eshet achicha, and enter into levirate marriage with her, and raise up zera to achicha.</p>
<p>GEN 38:9 און אזוי ווי אונן האָט געוויסט אַז דער זאַמען וועט נישט געהערן צו אים, איז, אַז ער איז געקומען צו זיין ברודערס ווייב, האָט ער אויסגעבראַכט צו דער ערד, כדי נישט צו געבן אַ זאַמען צו זיין ברודער. edit</p>	<p>GEN 38:9 un azoi vi Onan hot gevust az der zomen vet nisht geheren tsu im, iz, az er iz gekumen tsu zain bruder's vaib, hot er oisgebracht tsu der erd, kedei nisht tsu geben a zomen tsu zain bruder.</p>	<p>GEN 38:9 And Onan knew that the zera should not be his; and it came to pass, when he went in unto eshet achiv, that he spilled it on the ground, lest he should give zera to achiv.</p>
<p>GEN 38:10 איז געווען שלעכט אין די אויגן פֿון ה' וואָס ער האָט געטאָן, און ער האָט אים אויך געטייט. edit</p>	<p>GEN 38:10 iz geven shlecht in di oigen fun Hashem vos er hot geton, un er hot im oich geteit.</p>	<p>GEN 38:10 And the thing which he did was rah in the eyes of HASHEM ; therefore He slaughtered him also.</p>
<p>GEN 38:11 האָט יהודה געזאָגט צו זיין שנור תָּמָר: זיך אַן אַלמנה אין דיין פֿאַטערס הויז, ביז מיין זון יִשָּׁלָה וועט אויפֿוואַקסן; וואָרום ער האָט געקלערט:</p>	<p>GEN 38:11 hot Yehudah gezogt tsu zain shnur Tamaren: zits an almone in dain foters hoiz, biz main zun Shelah vet oifvaksen; vorem er hot geklert: tomer vet er oich shtarben azoi vi zaine brider. iz Tamar avekgegangen,</p>	<p>GEN 38:11 Then said Yehudah to Tamar his shnur, Remain an almanah at thy bais avi, till Shelah beni is grown; for he said, Lest he die also, as his achim did. And Tamar went and dwelt in her bais avi.</p>

<p>טאַמער וועט ער אויך שטאַרבן אזוי ווי זיינע ברידער. איז תָּמַר אַוועקגעגאַנגען, און איז געזעסן אין איר פֿאַטערס הויז. edit</p>	<p>un iz gezesen in ir foters hoiz.</p>	
<p>GEN 38:12 האָבן זיך געמערט די טעג, און שוועס טאַכטער, די ווייב פֿון יהודה, איז געשטאַרבן. און אַז יהודה האַט זיך געהאַט געטרייסט, איז ער אַרויפגעגאַנגען צו די שערער פֿון זיינע שאַף קיין תְּמַנָּה, ער און זיין גוטער פֿריינט חירָה פֿון עֲדוּלָם. edit</p>	<p>GEN 38:12 hoben zich gemert di teg, un Shuas tochter, di vaib fun Yehudahen, iz geshtorben. un az Yehudah hot zich gehat getreist, iz er aroifgegangen tsu di sherer fun zaine shof kein Timnah, er un zain guter fraint Chirah fun eadulom.</p>	<p>GEN 38:12 And in process of time the bat Shua, eshet Yehudah, died; and Yehudah was consoled, and went up unto his sheepshearers to Timnah, he and his re'a Chirah the Adullami.</p>
<p>GEN 38:13 איז אָנגעזאַגט געוואָרן תְּמַרן, אזוי צו זאָגן: זע, דיין שווער גייט אַרויף קיין תְּמַנָּה, צו שערן זיינע שאַף. edit</p>	<p>GEN 38:13 iz ongezocht gevoren Tamaren, azoi tsu zogen: ze, dain shver geit aroifblikendik kein Timnah, tsu sheren zaine shof.</p>	<p>GEN 38:13 And it was told Tamar, saying, Hinei, thy shver (<i>father- in-law</i>) goeth up to Timnah to shear his tzon.</p>
<p>GEN 38:14 האָט זי אויסגעטאַן אירע אַלמנה-קליידער פֿון זיך, און האָט זיך פֿאַרדעקט מיט אַ שלייער, און זיך איינגעוויקלט, און זי האָט זיך געזעצט ביים איינגאַנג פֿון עינינים, וואָס אויפֿן וועג קיין תְּמַנָּה; וואָרום זי האָט געזען אַז שְׁלָה איז אויפֿגעוואַקסן,</p>	<p>GEN 38:14 hot zi oisgeton ire almone-kleider fun zich, un hot zich fardekt mit a shleyer, un zich ingeviklt, un zi hot zich gezetst baim ingang fun eeinaim, vos oifen veg kein Timnah; vorem zi hot gezen az Shelah iz oifgevaksen, un zi iz nisht gegeben gevoren tsu im far a vaib.</p>	<p>GEN 38:14 And she put off her widow's garments from her, and covered her with a tze'if (<i>veil, shleier</i>), and disguised herself, and sat at the crossroads which is on the derech to Timnah; for she saw that Shelah was grown, and she was not given unto him as isha.</p>

<p>און זי איז נישט געגעבן געוואָרן צו אים פֿאַר אַ ווייב. edit</p>		
<p>און יהודה האָט זי GEN 38:15 געזען, און ער האָט זי גערעכנט פֿאַר אַ זונה, ווייל זי האָט פֿאַרדעקט איר פנים. edit</p>	<p>GEN 38:15 un Yehudah hot zi gezen, un er hot zi gerechnt far a zoine, vail zi hot fardekt ir ponem.</p>	<p>GEN 38:15 When Yehudah saw her, he thought her to be a zonah; because she had covered her face.</p>
<p>האָט ער פֿאַרקערט צו GEN 38:16 איר ביים וועג, און האָט געזאָגט: קום, איך בעט דײַך, לאָמײַך קומען צו דיר; וואָרום ער האָט נישט געוואוסט אַז זי איז זײַן שנוּר. האָט זי געזאָגט: וואָס וועסטו מיר געבן, אַז דו וועסט קומען צו מיר? edit</p>	<p>GEN 38:16 hot er farkert tsu ir baim veg, un hot gezogt: kum, ich bet dich, lomich kumen tsu dir; vorem er hot nisht gevust az zi iz zain shnur. hot zi gezogt: vos vestu mir geben, az du vest kumen tsu mir?</p>	<p>GEN 38:16 And he turned unto her by the derech, and said, Come now, let me come in unto thee; (for he knew not that she was his shnur [daughter-in-law]). And she said, What wilt thou give me, that thou mayest come in unto me?</p>
<p>האָט ער געזאָגט: איך GEN 38:17 וועל שיקן אַ ציגנבעקל פֿון די שאָף. האָט זי געזאָגט: סײַדן וועסט מיר געבן אַ משכון ביז דו שיקסט. edit</p>	<p>GEN 38:17 hot er gezogt: ich vel shiken a tsignbekl fun di shof. hot zi gezogt: saiden vest mir geben a mshkun biz du shikst.</p>	<p>GEN 38:17 And he said, I will send thee a gedi izzim (kid of the goats) . And she said, Wilt thou give me an eravon (pledge, mashkn) , till thou send it?</p>
<p>האָט ער געזאָגט: וואָס GEN 38:18 פֿאַר אַ משכון זאל איך דיר געבן? האָט זי געזאָגט: דײַן זיגלרינג, און דײַן שנוּר, און דײַן שטעקן וואָס אין דײַן האַנט. האָט ער עס איר געגעבן, און ער איז צו איר</p>	<p>GEN 38:18 hot er gezogt: vos far a mshkun zol ich dir geben? hot zi gezogt: dain zigtring, un dain shnur, un dain shteken vos in dain hant. hot er es ir gegeben, un er iz tsu ir gekumen, un zi iz trogedik gevoren fun im.</p>	<p>GEN 38:18 And he said, What eravon shall I give thee? And she said, Thy chotam (signet) , and thy [signet neck] cord, and thy staff that is in thine yad. And he gave it her, and came in unto her, and she conceived by him.</p>

<p>געקומען, און זי איז טראָגעדיק געוואָרן פֿון אים. edit</p>		
<p>און זי איז GEN 38:19 אויפֿגעשטאַנען און איז אָוועקגעגאַנגען, און זי האָט אויסגעטאַן פֿון זיך איר שלייער, און האָט אָנגעטאַן אירע אַלמנה-קליידער. edit</p>	<p>GEN 38:19 un zi iz oifgeshtanen un iz avekgegangen, un zi hot oisgeton fun zich ir shleyer, un hot ongeton ire almone-kleider.</p>	<p>GEN 38:19 And she arose, and went away, and took off her tze'if (<i>veil, shleier</i>) from her, and put on the garments of her widowhood.</p>
<p>און יהודה האָט GEN 38:20 געשיקט דאָס ציגנבעקל דורך דער האַנט פֿון זיין גוטן פֿריינט פֿון עדולם, כדי אָפּצונעמען דעם משכּון פֿון דער פֿרויס האַנט; אָבער ער האָט זי נישט געפֿונען. edit</p>	<p>GEN 38:20 un Yehudah hot geshikt dos tsignbekl durch der hant fun zain guten fraint fun eadulom, kedei optsunemen dem mshkun fun der frois hant; ober er hot zi nisht gefunen.</p>	<p>GEN 38:20 And Yehudah sent the gedi izzim by the yad of his friend the Adullami, to get back his eravon (<i>pledge, mashkn</i>) from the yad haisha; but he found her not.</p>
<p>האַט ער געפֿרעגט די GEN 38:21 מענטשן פֿון איר אָרט, אַזוי צו זאָגן: וווּ איז די זונה וואָס איז געווען אין עינים ביים וועג? האַבן זיי געזאָגט: דאָ איז נישט געווען קיין זונה {קדִּשָׁה}. edit</p>	<p>GEN 38:21 hot er gefregt di mentshen fun ir ort, azoi tsu zogen: vu iz di zoine vos iz geven in einaim baim veg? hoben zei gezogt: do iz nisht geven kein zoine.</p>	<p>GEN 38:21 Then he asked the men of that place, saying, Where is the kedesha (<i>cult prostitute</i>) that was on the crossroads by the derech? And they said, There was no kedesha in this place.</p>
<p>האַט ער זיך GEN 38:22 אומגעקערט צו יהודה, און האַט געזאָגט: איך האָב זי נישט געפֿונען. און אויך די</p>	<p>GEN 38:22 hot er zich umgekert tsu Yehudahen, un hot gezogt: ich hob zi nisht gefunen. un oich di mentshen fun dem ort hoben gezogt: do iz nisht geven kein zoine.</p>	<p>GEN 38:22 And he returned to Yehudah, and said, I cannot find her; and also the men of the place said that there was no kedesha in this place.</p>

<p>מענטשן פֿון דעם אָרט האָבן געזאָגט: דאָ איז נישט געווען קיינ זונה. edit</p>		
<p>GEN 38:23 האָט יהודה געזאָגט: זאָל זי עס האַלטן פֿאַר זיך, כדי מיר זאָלן נישט ווערן צו שפּאַט; איך האָב דאָך געשיקט דאָס דאָזיקע ציקעלע, און דו האָסט זי נישט געפֿונען. edit</p>	<p>GEN 38:23 hot Yehudah gezogt: zol zi es halten far zich, kedei mir zolen nisht veren tsu shpot; ich hob doch geshikt dos dozike tsikele, un du host zi nisht gefunen.</p>	<p>GEN 38:23 And Yehudah said, Let her take for herself, lest we become buz (<i>laughingstock,</i> <i>shpot</i>) ; hinei, I sent this gedi, and thou hast not found her.</p>
<p>GEN 38:24 און עס איז געווען אין אַרום דריי חדשים, איז אַנגעזאָגט געוואָרן יהודה, אַזוי צו זאָגן: דיין שנור תָּמַר האָט מִזְנָה געווען, און אָט איז זי אויך טראָגעדיק פֿון זנות. האָט יהודה געזאָגט: פֿירט זי אַרויס, און זאָל זי פֿאַרברענט ווערן. edit</p>	<p>GEN 38:24 un es iz geven in arum drai Chodeshim, iz ongezogt gevoren Yehudahen, azoi tsu zogen: dain shnur Tamar hot mizane geven, un ot iz zi oich trogedik fun zoinen. hot Yehudah gezogt: firt zi arois, un zol zi farbrent veren.</p>	<p>GEN 38:24 And it came to pass about shlosh chadashim (<i>three</i> <i>months</i>) later, that it was told Yehudah saying, Tamar thy shnur hath played the zonah; and also, hinei, she is with child by zenunim (<i>whoredom</i>) . And Yehudah said, Bring her forth, and let her be burned.</p>
<p>GEN 38:25 ווי זי איז אַרויסגעפֿירט געוואָרן, אַזוי האָט זי געשיקט זאָגן צו איר שווער: פֿון דעם מאַן וואָס די דאָזיקע געהערן צו אים, בין איך טראָגעדיק. און זי האָט געזאָגט: דערקען אַקאַרשט וועמעס איז דער דאָזיקער זיגלרינג, און די</p>	<p>GEN 38:25 vi zi iz aroisgefirt gevoren, azoi hot zi geshikt zogen tsu ir shver: fun dem man vos di dozike geheren tsu im, bin ich trogedik. un zi hot gezogt: derken akorsht vemes iz der doziker ziglring, un di shnuren, un der shteken?</p>	<p>GEN 38:25 When she was brought forth, she sent to her shver (<i>father-in-law</i>) , saying, By the man, whose these are, am I with child; and she said, Discern, now, whose are these, the chotam (<i>signet</i>) , and the [signet neck] cord, and the staff.</p>

<p>שנורן, און דער שטעקן? edit</p>		
<p>GEN 38:26 האָט יהודה דערקענט, און ער האָט געזאָגט: זי איז גערעכטער פֿון מיר, דערפֿאַר ווייל איך האָב זי נישט געגעבן צו מיין זון שְׁלָהֵן. אָבער ער האָט מער ווידער נישט פֿאַרקערט מיט איר. edit</p>	<p>GEN 38:26 hot Yehudah derkent, un er hot gezogt: zi iz gerechter fun mir, derfar vail ich hob zi nisht gegeben tsu main zun Shelahen. ober er hot mer vider nisht farkert mit ir.</p>	<p>GEN 38:26 And Yehudah acknowledged them, and said, She hath been more tzadekah than I; because that I gave her not to Shelah beni. And he knew her again no more.</p>
<p>GEN 38:27 און עס איז געווען אין דער צייט פֿון איר געבערן, ערשט אַ צווילינג איז אין איר לייב. edit</p>	<p>GEN 38:27 un es iz geven in der tsait fun ir geben, ersht a tsviling iz in ir laib.</p>	<p>GEN 38:27 And it came to pass in the time of her travail, that, hinei te'omim (<i>twin boys</i>) were in her beten.</p>
<p>GEN 38:28 און עס איז געווען, אַז זי האָט געבאָרן, האָט איינער אַרויסגעשטעקט זיין האַנט, און די הייבאַם האָט גענומען און האָט אָנגעבונדן אָן זיין האַנט אַ רויטן פֿאַדעם, אַזוי צו זאָגן: דער דאָזיקער איז אַרויסגעקומען צוערשט. edit</p>	<p>GEN 38:28 un es iz geven, az zi hot geboren, hot einer aroisgeshtekt zain hant, un di heibam hot genumen un hot ongebunden on zain hant a roiten fodem, azoi tsu zogen: der doziker iz aroisgekumen tsuersht.</p>	<p>GEN 38:28 And it came to pass, when she travailed in labor, that the one put out his yad; and the midwife took and bound upon his yad a scarlet thread, saying, This came out rishonah (<i>first</i>) .</p>
<p>GEN 38:29 און עס איז געווען, ווי ער ציט צוריק זיין האַנט, ערשט זיין ברודער איז אַרויסגעקומען; האָט זי געזאָגט: וואָס האָסטו זיך געריסן מיט אַזאַ רייסעניש?</p>	<p>GEN 38:29 un es iz geven, vi er tsit tsurik zain hant, ersht zain bruder iz aroisgekumen; hot zi gezogt: vos hostu zich gerisen mit aza raisenish? un me hot gerufen zain nomen Peretz.</p>	<p>GEN 38:29 And it came to pass, as he drew back his yad, that, hinei, his brother came out; and she said, How hast paratzta (<i>thou broken out</i>) ? This paretz (<i>breach, breaking</i>) be upon thee; therefore shmo was called Peretz [Breaking out].</p>

<p>און מע האָט גערופֿן זײַן נאָמען פֿרץ. edit</p>		
<p>און דערנאָך איז GEN 38:30 אַרויסגעקומען זײַן ברודער, וואָס אויף זײַן האַנט איז געווען דער רויטער פֿאַדעם; און מע האָט גערופֿן זײַן נאָמען זֶרַח. edit</p>	<p>GEN 38:30 un dernoach iz aroisgekumen zain bruder, vos oif zain hant iz geven der roiter fodem; un me hot gerufen zain nomen Zerach.</p>	<p>GEN 38:30 And afterward came out his brother, that had the scarlet thread upon his yad; and shmo was called Zerach.</p>
<p>און יוסף איז GEN 39:1 אַראָפּגענידערט געוואָרן קײן מִצְרַיִם, און פּוֹטִיפָר, אַ הויפּדינער פֿון פֿרעהן, דער אייבערלייבוועכטער, אַ מִצְרַיִשֶׁר מאַן, האָט אים אַפּגעקויפֿט פֿון דער האַנט פֿון די ישׁמֵעֵאֵלִים וואָס האָבן אים אַהין אַראָפּגענידערט. edit</p>	<p>GEN 39:1 un Yosef iz aropgenidert gevoren kein Mitsrayim, un Potiphar, a hoifdiner fun Pharaohen, der eiberlaibvechter, a mitsrisher man, hot im opgekoift fun der hant fun di Yishmaelim vos hoben im ahin aropgenidert.</p>	<p>GEN 39:1 And Yosef was brought down to Mitzrayim; and Potiphar, a saris Pharaoh, Sar Hatabachim (<i>captain of the bodyguard</i>), a Mitzri, bought him of the hands of the Yishm'elim, which had brought him down to there.</p>
<p>און ה' איז געווען מיט GEN 39:2 יוסף, און ער איז געווען אַ באַגליקטער מענטש; און ער איז געווען אין הויז פֿון זײַן האַר דעם מִצְרַיִ. edit</p>	<p>GEN 39:2 un Hashem iz geven mit Yosefen, un er iz geven a baglikter mentsh; un er iz geven in hoiz fun zain Har dem Egyptian.</p>	<p>GEN 39:2 And HASHEM was with Yosef, and he was an ish matzliach (<i>a man [G-d] makes prosper</i>); and he was in the bais adonav haMitzri.</p>
<p>און זײַן האַר האָט געזען, GEN 39:3 אַז ה' איז מיט אים, און אַלץ וואָס ער טוט, באַגליקט ה' אין זײַן האַנט; edit</p>	<p>GEN 39:3 un zain Har hot gezen, az Hashem iz mit im, un alts vos er tut, baglikt Hashem in zain hant;</p>	<p>GEN 39:3 And adonav saw that HASHEM was with him, and that HASHEM caused all that he did matzliach in his yad.</p>

<p>הָאָט יוֹסֵף גַּעפֹּונען חַן GEN 39:4 אין זײַנע אויגן, און ער האָט אים באַדינט. און ער האָט אים אויפֿגעזעצט איבער זײַן הויז, און אַלץ וואָס ער האָט געהאַט, האָט ער איבערגעגעבן אין זײַן האַנט. edit</p>	<p>GEN 39:4 hot Yosef gefunen chen in zaine oigen, un er hot im badint. un er hot im oifgezetst iber zain hoiz, un alts vos er hot gehat, hot er ibergegeben in zain hant.</p>	<p>GEN 39:4 And Yosef found chen in his eyes, and he ministered to him; and he made him mefake'ach (overseer) over his bais, and all that he had he entrusted into his yad.</p>
<p>GEN 39:5 און עס איז געווען, פֿון זינט ער האָט אים אויפֿגעזעצט איבער זײַן הויז, און איבער אַלץ וואָס ער האָט געהאַט, האָט ה' געבענטשט דעם מַצְרַיִם הויז פֿון יוֹסֵףס וועגן, און אַ בִּרְכָה פֿון ה' איז געווען אויף אַלץ וואָס ער האָט געהאַט אין הויז און אין פֿעלד. edit</p>	<p>GEN 39:5 un es iz geven, fun zint er hot im oifgezetst iber zain hoiz, un iber alts vos er hot gehat, hot Hashem gebentsht dem Egyptians hoiz fun Yosefs vegen, un a brocha fun Hashem iz geven oif alts vos er hot gehat in hoiz un in feld.</p>	<p>GEN 39:5 And it came to pass from the time that he had made him mefake'ach (overseer) in his bais, and over all that he had, that HASHEM put a brocha on the bais haMitzri on account of Yosef; and the birkat HASHEM was upon all that he had in the bais, and in the sadeh.</p>
<p>GEN 39:6 האָט ער איבערגעלאָזן אַלץ וואָס ער האָט געהאַט אין יוֹסֵףס האַנט, און ער האָט לעבן אים נישט געוויסט פֿון קײַן זאַך, אַחוץ דעם ברויט וואָס ער האָט געגעסן. און יוֹסֵף איז געווען שײַן אויפֿן געשטאַלט, און שײַן אויפֿן פֿנים. edit</p>	<p>GEN 39:6 hot er ibergehozen alts vos er hot gehat in Yosefs hant, un er hot leben im nisht gevust fun kein zach, achuts dem broit vos er hot gegesen. un Yosef iz geven shein oifen geshtalt, un shein oifen ponem.</p>	<p>GEN 39:6 And he left all that he had in the yad Yosef; and he knew not ought he had, save the lechem which he did eat. And Yosef was yafeh to'ar (well built) and yafeh mareh (good looking) .</p>

<p>און עס איז געווען נאָך GEN 39:7 די דאָזיקע געשעענישן, האָט זיין האַרס ווייב אויפֿגעהויבן אירע אויגן אויף יוספֿן, און זי האָט געזאָגט: ליג מיט מיר. edit</p>	<p>GEN 39:7 un es iz geven noch di dozike gesheenishen, hot zain Har's vaib oifgehoiben ire oigen oif Yosefen, un zi hot gezogt: lig mit mir.</p>	<p>GEN 39:7 And it came to pass after these things, that eshet adonav cast her eyes upon Yosef; and she said, Lie with me.</p>
<p>GEN 39:8 האָט ער נישט געוואָלט, און ער האָט געזאָגט צו זיין האַרס ווייב: זע, מיין האַר ווייס נישט לעבן מיר וואָס אין הויז טוט זיך, און אַלץ וואָס ער האָט, האָט ער איבערגעגעבן אין מיין האַנט. edit</p>	<p>GEN 39:8 hot er nisht gevolt, un er hot gezogt tsu zain Har's vaib: ze, main Har veis nisht leben mir vos in hoiz tut zich, un alts vos er hot, hot er ibergegeben in main hant.</p>	<p>GEN 39:8 But he refused, and said unto eshet adonav, Look, with me [here], adoni knows not what is in the bais, and he hath entrusted all that he hath to my yad;</p>
<p>GEN 39:9 ער איז אין דעם דאָזיקן הויז נישט גרעסער פֿון מיר, און ער האָט נישט פֿאַרמיטן פֿון מיר קיין זאַך, נאָר בלויז דיך, ווייל דו ביסט זיין ווייב. היינט ווי קען איד טאָן דאָס דאָזיקע גרויסע ביז, און זינדיקן צו האַלקים? edit</p>	<p>GEN 39:9 er iz in dem doziken hoiz nisht greser fun mir, un er hot nisht farmiten fun mir kein zach, nor bloiz dich, vail du bist zain vaib. haint vi ken ich ton dos dozike groise beiz, un zindiken tsu HaElokim?</p>	<p>GEN 39:9 There is none gadol in this bais than I; neither hath he kept back any thing from me except thee only, because thou art his isha; how then can I do hara'ah hagedolah hazot, and commit chattat against Elohim?</p>
<p>GEN 39:10 און עס איז געווען, אַז זי האָט גערעדט צו יוספֿן טאָג פֿאַר טאָג, און ער האָט נישט צוגעהערט צו איר, צו ליגן מיט איר, צו זיין מיט איר, edit</p>	<p>GEN 39:10 un es iz geven, az zi hot geredt tsu Yosefen tog far tog, un er hot nisht tsugehert tsu ir, tsu ligen mit ir, tsu zain mit ir,</p>	<p>GEN 39:10 And it came to pass, as she spoke to Yosef yom yom, that he unto her lo shama (did not pay heed), to lie with her, or to be with her.</p>
<p>GEN 39:11 איז, איין טאָג ווען ער</p>	<p>GEN 39:11 iz, ein tog ven er iz araingekumen in hoiz tsu ton</p>	<p>GEN 39:11 And it came to pass about this time, that Yosef went</p>

<p>איז אַרײַנגעקומען אין הויז צו טאָן זײַן אַרבעט, און קײן מענטש פֿון די הויזלײט איז דאָרטן נישט געווען אין הויז, edit</p>	<p>zain arbet, un kein mentsh fun di hoizlait iz dorten nisht geven in hoiz,</p>	<p>into the bais to do his melachah (<i>work</i>) ; and there was none of the anshei habayit there within.</p>
<p>GEN 39:12 האָט זי אים אָנגעכאַפּט פֿאַר זײַן קלייד, אַזוי צו זאָגן: ליג מיט מיר. האָט ער איבערגעלאָזן זײַן קלייד אין איר האַנט, און איז אַנטלאָפֿן און אַרויס דרויסן. edit</p>	<p>GEN 39:12 hot zi im ongechapt far zain kleid, azoi tsu zogen: lig mit mir. hot er ibergelozen zain kleid in ir hant, un iz antlofen un arois droisen.</p>	<p>GEN 39:12 And she caught him by his beged, saying, Lie with me; and he left his beged in her yad, and fled, and ran outside.</p>
<p>GEN 39:13 און עס איז געווען, ווי זי האָט געזען, אַז ער האָט איבערגעלאָזן זײַן קלייד אין איר האַנט, און איז אַנטלאָפֿן דרויסן, edit</p>	<p>GEN 39:13 un es iz geven, vi zi hot gezen, az er hot ibergelozen zain kleid in ir hant, un iz antlofen droisen,</p>	<p>GEN 39:13 And it came to pass, when she saw that he had left his beged in her yad, and had fled outside,</p>
<p>GEN 39:14 אַזוי האָט זי גערופֿן צו אירע הויזלײט, און האָט צו זיי געזאָגט, אַזוי צו זאָגן: זעט, מע האָט אונדז געבראַכט אַ מאַן אַ עבֿרי, צו מאַכן געשפּעט פֿון אונדז; ער איז געקומען צו מיר צו ליגן מיט מיר, און אידך האָב גערופֿן אויף אַ הויכן קול. edit</p>	<p>GEN 39:14 azoi hot zi gerufen tsu ire hoizlait, un hot tsu ze gezogt, azoi tsu zogen: zet, me hot undz gebracht a man a Ivri, tsu machen geshpet fun undz; er iz gekumen tsu mir tsu ligen mit mir, un ich hob gerufen oif a hoichen kol.</p>	<p>GEN 39:14 That she called unto her anshei habayit, and spoke unto them, saying, Look, he hath brought in unto us an ish Ivri to show disrespect and mock us. He came in unto me to lie with me, and I screamed with a kol gadol (<i>loud voice</i>) ;</p>
<p>GEN 39:15 איז, ווי ער האָט געהערט, אַז אידך האָב אויפֿגעהויבן מײַן קול און האָב</p>	<p>GEN 39:15 iz, vi er hot gehert, az ich hob oifgehoiben main kol un hob gerufen, azoi hot er ibergelozen zain kleid bai mir,</p>	<p>GEN 39:15 And it came to pass, when he heard that I lifted up my voice and screamed, that he left his beged with me, and fled,</p>

<p>גערופֿן, אַזוי האָט ער איבערגעלאָזן זײַן קלייד בײַ מיר, און איז אַנטלאָפֿן און אַרויס דרויסן. edit</p>	<p>un iz antlofen un arois droisen.</p>	<p>and ran outside.</p>
<p>און זי האָט GEN 39:16 אָוועקגעלייגט זײַן קלייד בײַ זיך, ביז זײַן האָר איז געקומען אַהײם. edit</p>	<p>GEN 39:16 un zi hot avekgeleigt zain kleid bai zich, biz zain Har iz gekumen aheim.</p>	<p>GEN 39:16 And she laid up his beged by her, until adonav came to his bais.</p>
<p>און זי האָט גערעדט צו אים אַזוי ווי די דאָזיקע ווערטער, אַזוי צו זאָגן: דער קנעכט דער עבֿרי וואָס דו האָסט אונדז געבראַכט, איז געקומען צו מיר צו מאַכן געשפּעט פֿון מיר. edit</p>	<p>GEN 39:17 un zi hot geredt tsu im azoi vi di dozike verter, azoi tsu zogen: der knecht der Ivri vos du host undz gebracht, iz gekumen tsu mir tsu machen geshpet fun mir.</p>	<p>GEN 39:17 And she spoke unto him according to these words, saying, The eved Halvri, which thou hast brought unto us, came in unto me to show disrespect and mock me;</p>
<p>און עס איז געווען, ווי איך האָב אויפֿגעהויבן מײַן קול און האָב גערופֿן, אַזוי האָט ער איבערגעלאָזן זײַן קלייד בײַ מיר, און איז אַנטלאָפֿן דרויסן. edit</p>	<p>GEN 39:18 un es iz geven, vi ich hob oifgehoiben main kol un hob gerufen, azoi hot er ibergelozen zain kleid bai mir, un iz antlofen droisen.</p>	<p>GEN 39:18 And it came to pass, as I lifted up my voice and screamed, that he left his beged with me, and fled outside.</p>
<p>און עס איז געווען, ווי זײַן האָר האָט געהערט די ווערטער פֿון זײַן ווייב, וואָס זי האָט צו אים גערעדט, אַזוי צו זאָגן: אַזעלכע זאַכן האָט געטאַן צו מיר דײַן קנעכט,</p>	<p>GEN 39:19 un es iz geven, vi zain Har hot gehert di verter fun zain vaib, vos zi hot tsu im geredt, azoi tsu zogen: azelche zachen hot geton tsu mir dain knecht, hot zain tsoren gegrimt.</p>	<p>GEN 39:19 And it came to pass, when adonav heard the words of his isha, which she spoke unto him, saying, After this manner did thy eved to me; that his wrath was kindled.</p>

<p>הָאָט זײַן צאָרן געגרימט. edit</p>		
<p>און יוסֶפֿס האָר האָט GEN 39:20 אִים גענומען, און האָט אים אַרײַנגעזעצט אין געפֿענקעניש, אין דעם אָרט וווּ דעם מלכס געפֿאַנגענע זײַנען אײַנגעשפֿאַרט; און ער איז דאָרטן געווען אין געפֿענקעניש. edit</p>	<p>GEN 39:20 un Yosefs Har hot im genumen, un hot im araingezetst in gefenkenish, in dem ort vu dem melech's gefangene zainen ingeshport; un er iz dorten geven in gefenkenish.</p>	<p>GEN 39:20 And adonei Yosef took him, and put him into the bais hasohar, a place where the asirei HaMelech were prisoners; and he was there in the bais hasohar.</p>
<p>און ה' איז געווען מיט GEN 39:21 יוסֶפֿן, און ער האָט גענייגט צו אים גענאָד, און אים געגעבן חן אין די אויגן פֿון דעם האָר פֿון געפֿענקעניש. edit</p>	<p>GEN 39:21 un Hashem iz geven mit Yosefen, un er hot geneigt tsu im genod, un im gegeben chen in di oigen fun dem Har fun gefenkenish.</p>	<p>GEN 39:21 But HASHEM was with Yosef, and showed him chesed, and gave him chen in the eyes of the sar bais hasohar.</p>
<p>און דער האָר פֿון GEN 39:22 געפֿענקעניש האָט איבערגעגעבן אויף דער האַנט פֿון יוסֶפֿן אַלע געפֿאַנגענע וואָס אין געפֿענקעניש; און אַלץ וואָס מע האָט דאָרטן געטאָן, האָט ער אויפֿגעטאָן. edit</p>	<p>GEN 39:22 un der Har fun gefenkenish hot ibergegeben oif der hant fun Yosefen ale gefangene vos in gefenkenish; un alts vos me hot dorten geton, hot er oifgeton.</p>	<p>GEN 39:22 And the sar bais hasohar entrusted to the yad Yosef all the asirim (prisoners) that were in the bais hasohar; and whatsoever they did there, he was the accomplisher of it.</p>
<p>דער האָר פֿון GEN 39:23 געפֿענקעניש האָט נישט נאָכגעקוקט קײַן שום זאַך אונטער זײַן האַנט, ווייל ה' איז געווען מיט אים, און וואָס ער</p>	<p>GEN 39:23 der Har fun gefenkenish hot nisht nochgekukt kein shum zach unter zain hant, vail Hashem iz geven mit im, un vos er hot geton, hot Hashem baglikt .</p>	<p>GEN 39:23 The sar bais hasohar looked not to anything that was under his [Yosef's] yad; because HASHEM was with him, and that which he did, HASHEM made it to prosper.</p>

<p>הָאָט געטאָן, הָאָט ה' באַגליקט {צלח} . edit</p>		
<p>און עס איז געווען נאָך די דאָזיקע געשעענישן, הָאָט דער טראַנקמיסטער פֿון דעם מלך פֿון מצרים, און דער בעקער, זיך פֿאַרזינדיקט אַקעגן זייער האַר, דעם מלך פֿון מצרים. edit</p>	<p>GEN 40:1 un es iz geven noch di dozike gesheenishen, hot der trankmaister fun dem melech fun Mitsrayim, un der beker, zich farzindikt akegen zeyer Har, dem melech fun Mitsrayim.</p>	<p>GEN 40:1 And it came to pass after these things, that the mashkeh (<i>cupbearer</i>) Melech Mitzrayim and his ofeh (<i>baker</i>) had offended adoneihem Melech Mitzrayim.</p>
<p>און פֿרעה הָאָט געצערנט אויף זיינע צוויי הויפֿדינער, אויף דעם איבערטראַנקמיסטער און אויף דעם אייבערבעקער. edit</p>	<p>GEN 40:2 un Pharaoh hot getsernt oif zaine tsvei hoifdiner, oif dem eibertrankmaister un oif dem eiberbeker.</p>	<p>GEN 40:2 And Pharaoh was in wrath against two of his sarisim, against the sar hamashkim, and against the sar ha'ofim.</p>
<p>און ער הָאָט זיי אַריינגעזעצט אין דער וואַך פֿון דעם אייבערלייבוועכטערס הויז, אין געפֿענקעניש, אין דעם אָרט וואָס יוסף איז דאָרטן געווען איינגעשפֿאַרט. edit</p>	<p>GEN 40:3 un er hot zeı araingezest in der vach fun dem eiberlaibvechters hoiz, in gefenkenish, in dem ort vos Yosef iz dorten geven ingeshport.</p>	<p>GEN 40:3 And he put them b'mishmar (<i>under watch, in custody</i>) in the bais sar hatabachim (<i>house of the captain of the bodyguards</i>) , in the bais hasohar, in the makom (<i>place</i>) where Yosef was incarcerated.</p>
<p>און דער אייבערלייבוועכטער הָאָט געשטעלט יוספֿן לעבן זיי, און ער הָאָט זיי באַדינט; און זיי זיינען געווען אַ צייט אין וואַך. edit</p>	<p>GEN 40:4 un der eiberlaibvechter hot geshtelt Yosefen leben zeı, un er hot zeı badint; un zeı zainen geven a tsait in vach.</p>	<p>GEN 40:4 And the sar hatabachim charged Yosef with them, and he ministered to them; and they continued a season b'mishmar (<i>in custody, under watch</i>) .</p>

<p>הָאָט זיך ביידן געחלומט GEN 40:5 אֶ חלום אין איין נאַכט, איטלעכן זיין חלום, איטלעכן לויט דעם פיתרון פֿון זיין חלום – דעם טראַנקמיִסטער און דעם בעקער פֿון דעם מלך פֿון מִצְרַיִם, וואָס זיינען געווען איינגעשפּאַרט אין געפֿענקעניש. edit</p>	<p>GEN 40:5 hot zich beiden gechlumt a cholem in ein nacht, itlechen zain cholem, itlechen loit dem pitrun fun zain cholem – dem trankmaister un dem beker fun dem melech fun Mitsrayim, vos zainen geven ingeshport in gefenkenish.</p>	<p>GEN 40:5 And they dreamed a chalom both of them, each man his chalom in lailah echad (<i>in one night, the same night</i>) , and each chalom with its own pitron (<i>meaning, interpretation</i>) , the mashkeh and the ofeh of Melech Mitzrayim, which were prisoners in the bais hasohar.</p>
<p>GEN 40:6 און יוסף איז געקומען צו זיי אין דער פֿרי, און האָט זיי אַנגעקוקט, ערשט זיי זיינען צעטראָגן. edit</p>	<p>GEN 40:6 un Yosef iz gekumen tsu zei in der peire, un hot ze ongekukt, ersht ze zainen tsetrogen.</p>	<p>GEN 40:6 And Yosef came in unto them in the boker, and looked upon them, and, hinei, they were zo'afim (<i>troubled ones, sad ones</i>) .</p>
<p>GEN 40:7 האָט ער געפֿרעגט די הויפֿדינער פֿון פֿרעהן וואָס מיט אים אין דער וואַך פֿון זיין האַרס הויז, אַזוי צו זאָגן: פֿאַר וואָס זיינען אייערע פנימער היינט פֿאַרערגערט? edit</p>	<p>GEN 40:7 hot er gefregt di hoifdiner fun Pharaohen vos mit im in der vach fun zain Har's hoiz, azoi tsu zogen: far vos zainen eyere penemer haint farergert?</p>	<p>GEN 40:7 And he asked the sarisim of Pharaoh that were with him b'mishmar (<i>in the custody ward</i>) of bais adonav, saying, Why look ye so ra'im (<i>bad, downcast ones</i>) hayom (<i>today</i>) ?</p>
<p>GEN 40:8 האָבן זיי צו אים געזאָגט: אונדז האָט זיך געחלומט אַ חלום, און נישטאָ ווער זאָל אים פֿותר זיין. האָט יוסף צו זיי געזאָגט: פֿיתרונים זיינען דאָך פֿון אלקים; דערציילט מיר, איך בעט אייך. edit</p>	<p>GEN 40:8 hoben ze tsu im gezogt: undz hot zich gechlumt a cholem, un nishto ver zol im Petor zain. hot Yosef tsu ze gezogt: pitronim zainen doch fun Elokim; dertseilt mir, ich bet ich.</p>	<p>GEN 40:8 And they said unto him, We have dreamed a chalom, and there is no poter (<i>interpreter</i>) of it. And Yosef said unto them, Do not pitronim (<i>interpretations</i>) belong to Elohim? Tell now to me.</p>

<p>הָאֵט דֵּער GEN 40:9 אייבערטרֶאַנקֶמיִסטער דערציילט זיין חלום צו יוסֶפֿן, און ער האָט צו אים געזאָגט: מיר חלומט זיך, ערשט פֿאַר מיר איז אַ וויינשטאָק, edit</p>	<p>GEN 40:9 hot der eibertrankmaister dertseilt zain cholem tsu Yosefen, un er hot tsu im gezogt: mir chlumt zich, ersht far mir iz a vainshtok,</p>	<p>GEN 40:9 And the sar hamashkim told his chalom to Yosef, and said to him, In my chalom, hinei, a gefen was before me;</p>
<p>GEN 40:10 און אויפֿן וויינשטאָק דריי צווייגן; און ווי ער בליט, איז אויפֿגעגאַנגען זיין בליעכץ, האָבן זיינע הענגלעך געצייטיקט ווינטרויבן. edit</p>	<p>GEN 40:10 un oifen vainshtok drai tsvaigen; un vi er blit, iz oifgegangen zain bliechts, hoben zaine henglech getsaitikt vaintroiben.</p>	<p>GEN 40:10 And in the gefen were shloshah sarigim (three branches) ; and it was as soon as it budded, its blossom shot forth; and the clusters thereof brought forth anavim (ripe grapes) ;</p>
<p>GEN 40:11 און פֿרעהס בעכער איז געווען אין מיין האַנט; האָב איך גענומען די ווינטרויבן, און האָב זיי אויסגעקוועטשט אין פֿרעהס בעכער, און דערלאָנגט דעם בעכער אין פֿרעהס האַנט. edit</p>	<p>GEN 40:11 un Pharaohs becher iz geven in main hant; hob ich genumen di vaintroiben, un hob zei oisgekvetsht in Pharaohs becher, un derlangt dem becher in Pharaohs hant.</p>	<p>GEN 40:11 And the kos Pharaoh was in my yad; and I took the anavim (grapes) , and pressed them into kos Pharaoh, and I put the kos into the palm of Pharaoh.</p>
<p>GEN 40:12 האָט יוסֶפֿ צו אים געזאָגט: דאָס איז דער פֿיתרון דערפֿון: די דריי צווייגן דאָס זיינען דריי טעג. edit</p>	<p>GEN 40:12 hot Yosef tsu im gezogt: dos iz der pitrun derfun: di drai tsvaigen dos zainen drai teg.</p>	<p>GEN 40:12 And Yosef said unto him, This is the pitron (interpretation) of it; The shloshet hasarigim are shloshet yamim.</p>
<p>GEN 40:13 אין דריי טעג אַרום וועט פֿרעה אויפֿנעמען דיין קאָפּ, און וועט דיך אומקערן אויף דיין שטאַנד, און וועסט</p>	<p>GEN 40:13 in drai teg arum vet Pharaoh oifnemen dain kop, un vet dich umkeren oif dain shtand, un vest derlangen Pharaohs becher in zain hant,</p>	<p>GEN 40:13 Within shloshet yamim shall Pharaoh lift up thine rosh, and restore thee unto thy ken (place, post) ; and thou shalt deliver kos Pharaoh into his</p>

<p>דערלאַנגען פֿרעהס בעכער אין זיין האַנט, לויטן פֿריערדיקן שטייגער, ווען דו ביסט געווען זיין טראַנקמייסטער. edit</p>	<p>loiten frierdiken shtieger, ven du bist geven zain trankmaister.</p>	<p>yad, after the mishpat harishon <i>(former practice)</i> when thou wast his mashkeh.</p>
<p>GEN 40:14 אָבער זאָלסט מיד געדענקען ביי זיך, אַז דיר וועט גוט זיין, און זאָלסט טאָן, איד בעט דיך, אַ חֶסֶד מיט מיר, און מיד דערמאָנען פֿאַר פֿרעהן, און מיד אַרויסציען פֿון דעם דאָזיקן הויז. edit</p>	<p>GEN 40:14 ober zolst mich gedenken bai zich, az dir vet gut zain, un zolst ton, ich bet dich, a chesed mit mir, un mich dermonen far Pharaohen, un mich aroistsien fun dem doziken hoiz.</p>	<p>GEN 40:14 But remember me when it shall be well with thee, and show chesed now unto me, and make mention of me unto Pharaoh, and bring me out of this bais;</p>
<p>GEN 40:15 וואָרום געגנבעט בין איד געגנבעט געוואָרן פֿון לאַנד פֿון די עבֿרים; און דאָ אויך האָב איד קיין זאָך נישט געטאָן, וואָס מע האָט מיד אַריינגעזעצט אין תּפֿיסה. edit</p>	<p>GEN 40:15 vorem gegnbet bin ich gegnbet gevoren fun land fun di Avarim; un do oich hob ich kein zach nisht geton, vos me hot mich araingezest in tfish.</p>	<p>GEN 40:15 For indeed I was stolen away out of the Eretz Halvrim; and here also have I done nothing that they should put me into the bor <i>(dungeon)</i> .</p>
<p>GEN 40:16 האָט דער אייבערבעקער געזען אַז ער האָט צום גוטן פֿותר געווען, און ער האָט געזאָגט צו יוספֿן: מיר אויך האָט זיך געחלומט, ערשט דריי געפֿלאַכטענע קערב מיט ווייס ברויט זיינען אויף מיין קאָפּ; edit</p>	<p>GEN 40:16 hot der eiberbeker gezen az er hot tsum guten Petor geven, un er hot gezogt tsu Yosefen: mir oich hot zich gechlumt, ersht drai geflochtene kerb mit viias broit zainen oif main kop;</p>	<p>GEN 40:16 When the sar ha'ofim saw that he had done the pitron well, he said unto Yosef, I also was in my chalom, and, hinei, I had shloshah salei chori <i>(three baskets of cakes)</i> on my rosh;</p>

<p>און אין דעם GEN 40:17 אויבערשטן קאַרב איז פֿון אַלערליי עסנוואַרג פֿאַר פֿרעהן, געבעקזאַכן, און די פֿויגלען עסן זיי פֿון דעם קאַרב איבער מיין קאַפּ. edit</p>	<p>GEN 40:17 un in dem oibershten korb iz fun alerlei esnvarg far Pharaohen, gebekzachen, un di foiglen esen zei fun dem korb iber main kop.</p>	<p>GEN 40:17 And in the sal haelyon <i>(uppermost basket)</i> there was all manner of food for Pharaoh; and ha'oph <i>(the birds)</i> did eat them out of the sal <i>(basket)</i> upon my rosh.</p>
<p>GEN 40:18 האָט יוסף געענטפֿערט און האָט געזאָגט: דאָס איז דער פֿיתרון דערפֿון: די דריי קערב דאָס זיינען דריי טעג. edit</p>	<p>GEN 40:18 hot Yosef geentfert un hot gezogt: dos iz der pitrun derfun: di drai kerb dos zainen drai teg.</p>	<p>GEN 40:18 And Yosef answered and said, This is the pitron <i>(interpretation, meaning)</i> thereof: The shloshet hasalim <i>(three baskets)</i> are shloshet yamim.</p>
<p>GEN 40:19 אין דריי טעג אַרום וועט פֿרעה אַראָפֿנעמען דיין קאַפּ פֿון דיר, און וועט דיר אויפֿהענגען אויף אַ בוים, און די פֿויגלען וועלן עסן דיין פֿלייש פֿון דיר. edit</p>	<p>GEN 40:19 in drai teg arum vet Pharaoh aropnemen dain kop fun dir, un vet dich oifhengen oif a boim, un di foiglen velen esen dain fleish fun dir.</p>	<p>GEN 40:19 Yet within shloshet yamim shall Pharaoh lift off thy rosh from on thee, and shall hang thee on an etz; and ha'oph <i>(the birds)</i> shall eat thy basar from off thee.</p>
<p>GEN 40:20 און עס איז געווען אויפֿן דריטן טאָג, אין פֿרעהס געבורטסטאָג, האָט ער געמאַכט אַ מאָלצייט פֿאַר אַלע זיינע קנעכט, און האָט אויפֿגענומען דעם קאַפּ פֿון דעם אייבערטראַנקמיסטער, און דעם קאַפּ פֿון דעם אייבערבעקער, צווישן זיינע קנעכט. edit</p>	<p>GEN 40:20 un es iz geven oifen driten tog, in Pharaohs geburtstog, hot er gemacht a moltsait far ale zaine knecht, un hot oifgenumen dem kop fun dem eibertrankmaister, un dem kop fun dem eiberbeker, tsvishen zaine knecht.</p>	<p>GEN 40:20 And it came to pass on Yom HaShlishi, which was the yom huledet of Pharaoh, that he made a mishteh <i>(feast)</i> unto all his avadim; and he lifted up the rosh sar hamashkim and the rosh sar ha'ofim <i>(head of the chief baker)</i> in the midst of his avadim <i>(officials)</i> .</p>

<p>און ער האָט GEN 40:21 אומגעקערט דעם איבערטראַנקמייסטער צו זיין טראַנקמייסטערשאַפֿט; און ער האָט דערלאַנגט דעם בעכער אין פֿרעהס האַנט. edit</p>	<p>GEN 40:21 un er hot umgekert dem eibertrankmaister tsu zain trankmaistershaft; un er hot derlangt dem becher in Pharaohs hant.</p>	<p>GEN 40:21 He restored the sar hamashkim unto his mashkeh; and he gave the kos into the palm of Pharaoh;</p>
<p>און דעם איבערבֿעקער האָט ער אויפֿגעהאַנגען, אַזוי ווי יוסף האָט זיי פֿותר געווען. edit</p>	<p>GEN 40:22 un dem eiberbeker hot er oifgehongen, azoi vi Yosef hot zei Petor geven.</p>	<p>GEN 40:22 But he hanged the sar ha'ofim: just as Yosef had made the pitron to them.</p>
<p>אַבער דער GEN 40:23 איבערטראַנקמייסטער האָט נישט געדאַכט אָן יוסף, און האָט אים פֿאַרגעסן. edit</p>	<p>GEN 40:23 ober der eibertrankmaister hot nisht gedacht on Yosefen, un hot im fargesen.</p>	<p>GEN 40:23 Yet did not the sar hamashkim remember Yosef but forgot him.</p>
<p>און עס איז געווען צום סוף פֿון צוויי יאָר צייט, האָט זיך פֿרעהן געחלומט, ערשט ער שטייט ביים טייך. edit</p>	<p>GEN 41:1 un es iz geven tsum sof fun tsvei yor tsait, hot zich Pharaohen gechlumt, ersht er shteit baim taich.</p>	<p>GEN 41:1 And it came to pass at the end of two full years, that Pharaoh dreamed a chalom: and, hinei, he stood by haye'or <i>(the River, i.e., the Nile)</i> .</p>
<p>און אָט גייען אַרויף פֿון טייך זיבן קי, שיין אויפֿן אויסזען און פֿעט אויפֿן לייב; און זיי האָבן זיך געפֿיטערט אין דעם טייכגראַז. edit</p>	<p>GEN 41:2 un ot geyen aroifblikendik fun taich ziben ki, shein oifen oiszen un fet oifen laib; un zei hoben zich gefitert in dem taichgroz.</p>	<p>GEN 41:2 And, hinei, there came up out of haye'or <i>(the River, i.e., the Nile)</i> seven cows, fine in appearance and fat in basar; and they grazed on the riverbank.</p>
<p>און אָט גייען אַרויף נאָך זיי פֿון טייך זיבן אַנדערע קי, מיאוס אויפֿן אויסזען, און</p>	<p>GEN 41:3 un ot geyen aroifblikendik noch ze fun taich ziben andere ki, mies oifen oiszen, un moger oifen laib; un ze hoben zich geshtelt</p>	<p>GEN 41:3 And, hinei, seven other cows came up after them out of the Nile, ra'ot mareh <i>(ugly in appearance)</i> and dakot basar <i>(gaunt ones in flesh, lean-</i></p>

<p>מאָגער אויפֿן לייב; און זיי האַבן זיך געשטעלט לעבן יענע קי ביים ברעג טייך. edit</p>	<p>leben yene ki baim breg taich.</p>	<p><i>fleshed</i>) ; and stood by the other cows upon the bank of the Nile.</p>
<p>GEN 41:4 און די מיאוסע אויפֿן אויסזען און מאָגערלייביקע קי האַבן אויפֿגעגעסן די זיבן שיינע אויפֿן אויסזען און פֿעטע קי. און פֿרעה האָט זיך אויפֿגעכאַפט. edit</p>	<p>GEN 41:4 un di miuse oifen oiszen un mogerlaibike ki hoben oifgegesen di ziben sheine oifen oiszen un fete ki. un Pharaoh hot zich oifgechapt.</p>	<p>GEN 41:4 And the cows that were ra'ot hamareh and that were dakot habasar did devour the seven cows that were fine in appearance and fat. Then Pharaoh awoke.</p>
<p>GEN 41:5 און ער איז איינגעשלאָפֿן, און אים האָט זיך געחלומט אַ צווייט מאָל, ערשט זיבן זאַנגען גייען-אויף אויף איין שטענגל געזונטע און גוטע. edit</p>	<p>GEN 41:5 un er iz ingeshlofen, un im hot zich gechlumt a tseit mol, ersht ziben zangen geyen- oif oif ein shtengl gezunte un gute.</p>	<p>GEN 41:5 And he slept and dreamed a chalom the second time; and, hinei, sheva heads of grain came up upon one stalk, beri'ot <i>(fat ones)</i> and tovot.</p>
<p>GEN 41:6 און אָט שפּראַצן אַרויס נאָך זיי זיבן זאַנגען דינע און פֿאַרברענטע פֿון מזרח-ווינט. edit</p>	<p>GEN 41:6 un ot shprotsen arois noch zei ziben zangen dine un farbrente fun mizrech-vint.</p>	<p>GEN 41:6 And, hinei, seven thin heads of grain scorched by the east wind tzomechot <i>(sprung up)</i> after them.</p>
<p>GEN 41:7 און די דינע זאַנגען האָבן איינגעשלונגען די זיבן געזונטע און פֿולע זאַנגען. און פֿרעה האַט זיך אויפֿגעכאַפט, ערשט עס איז אַ חלום. edit</p>	<p>GEN 41:7 un di dine zangen hoben ingeshlungen di ziben gezunte un fule zangen. un Pharaoh hot zich oifgechapt, ersht es iz a cholem.</p>	<p>GEN 41:7 And the seven thin heads of grain devoured the seven fat and mele'ot <i>(full)</i> heads of grain. And Pharaoh awoke; and, hinei, it was a chalom!</p>
<p>GEN 41:8 און עס איז געווען אין דער פֿרי, איז זיין גייסט געווען</p>	<p>GEN 41:8 un es iz geven in der peire, iz zain Gaist geven tserudert, un er hot geshikt un</p>	<p>GEN 41:8 And it came to pass in the boker that his ruach was troubled; and he sent and called</p>

<p>צערודערט, און ער האָט געשיקט און גערופֿן אַלע חרטומים פֿון מצרים, און אַלע אירע חכמים; און פֿרעה האָט זיי דערציילט זיינע חלומות, אַבער קיינער האָט זיי נישט געקענט פֿותר זיין פֿאַר פֿרעהן. edit</p>	<p>gerufen ale chartumim fun Mitsrayim, un ale ire chachomim; un Pharaoh hot zei dertseilt zaine chaloimes, ober keiner hot zei nisht gekent Petor zain far Pharaohen.</p>	<p>for all the chartummei Mitzrayim (<i>magicians of Egypt</i>) , and all the chachamim thereof; and Pharaoh told them his chalom; but there was no poter (<i>interpreter</i>) for Pharaoh.</p>
<p>GEN 41:9 האָט דער איבערטראַנקמייסטער גערעדט צו פֿרעהן, אַזוי צו זאָגן: מיינע זינד מוז איך היינט דערמאָנען. edit</p>	<p>GEN 41:9 hot der eibertrankmaister geredt tsu Pharaohen, azoi tsu zogen: maine zind muz ich haint dermonen.</p>	<p>GEN 41:9 Then the sar hamashkim spoke unto Pharaoh, saying, I do remember my faults this day.</p>
<p>GEN 41:10 פֿרעה האָט געצערנט אויף זיינע קנעכט, און האָט מיד אַריינגעזעצט אין דער וואַך פֿון דעם איבערלייבוועכטערס הויז, מיד און דעם אייבערבעקער. edit</p>	<p>GEN 41:10 Pharaoh hot getsernt oif zaine knecht, un hot mich araingezetst in der vach fun dem eiberlaibvechters hoiz, mich un dem eiberbeker.</p>	<p>GEN 41:10 Pharaoh was in wrath with his avadim, and put me b'mishmar (<i>in custody</i>) in the bais sar hatabbachim, both me and the sar ha'ofim;</p>
<p>GEN 41:11 האָט זיך אונדז געחלומט אַ חלום אין איין נאַכט, מיר און אים; איטלעכן לויט דעם פֿיתרון פֿון זיין חלום האָט זיך אונדז געחלומט. edit</p>	<p>GEN 41:11 hot zich undz gechlumt a cholem in ein nacht, mir un im; itlechen loit dem pitrun fun zain cholem hot zich undz gechlumt.</p>	<p>GEN 41:11 And we dreamed a chalom in the same lailah, I and he; and each chalom we dreamed had its own pitron (<i>interpretation</i>) .</p>
<p>GEN 41:12 און דאָרטן איז מיט אונדז געווען אַ יונג, איין עבֿרי,</p>	<p>GEN 41:12 un dorten iz mit undz geven a yung, ein Ivri, a knecht</p>	<p>GEN 41:12 And there was there with us a na'ar Ivri, eved to the sar</p>

<p>אֶ קנעכט פֿון דעם אייבערלייבוועכטער, האָבן מיר אים דערציילט, און ער האָט אונדז פֿותר געווען אונדזערע חלומות; איטלעכן לויט זיין חלום האָט ער פֿותר געווען. edit</p>	<p>fun dem eiberlaibvechter, hoben mir im dertseilt, un er hot undz Petor geven undzere chaloimes; itlechen loit zain cholem hot er Petor geven.</p>	<p>hatabbachim; and we told him, and he interpreted to us chalomoteinu (<i>our dreams</i>) ; to each according to his chalom he did interpret.</p>
<p>GEN 41:13 און עס איז געווען, אַזוי ווי ער האָט אונדז פֿותר געווען, אַזוי איז געשען: מִך האָט מען אומגעקערט אויף מיין שטאַנד, און אים האָט מען אויפֿגעהאַנגען. edit</p>	<p>GEN 41:13 un es iz geven, azoi vi er hot undz Petor geven, azoi iz geshen: mich hot men umgekert oif main shtand, un im hot men oifgehongen.</p>	<p>GEN 41:13 And it was, just as he interpreted to us, so it came to pass; me he restored unto mine ken (<i>post</i>) , and him he hanged.</p>
<p>GEN 41:14 האָט פֿרעה געשיקט און גערופֿן יוסֿפֿן, און מע האָט אים אויף גיך אַרויסגענומען פֿון תּפֿיסה {בור}. און ער האָט זיך אָפּגעגאַלט, און האָט איבערגעביטן זיינע קליידער, און איז געקומען צו פֿרעהן. edit</p>	<p>GEN 41:14 hot Pharaoh geshikt un gerufen Yosefen, un me hot im oif gich aroisgenumen fun tfish. un er hot zich opgegolt, un hot ibergebenen zaine kleider, un iz gekumen tsu Pharaohen.</p>	<p>GEN 41:14 Then Pharaoh sent and summoned Yosef, and they brought him hastily out of the bor (<i>dungeon</i>) ; and he shaved, and changed his clothes, and came in unto Pharaoh.</p>
<p>GEN 41:15 האָט פֿרעה געזאָגט צו יוסֿפֿן: מיר האָט זיך געחלומט אַ חלום, און נישטאָ ווער זאָל אים פֿותר זיין; און איך האָב געהערט זאָגן אויף דיר, אַז דו פֿאַרשטייסט אַ חלום, אים פֿותר צו זיין. edit</p>	<p>GEN 41:15 hot Pharaoh gezogt tsu Yosefen: mir hot zich gechlumt a cholem, un nishto ver zol im Petor zain; un ich hob gehert zogen oif dir, az du farshteist a cholem, im Petor tsu zain.</p>	<p>GEN 41:15 And Pharaoh said unto Yosef, I have dreamed a chalom, and there is no poter (<i>interpreter</i>) for it; and I have heard it said of thee, that thou canst understand a chalom to interpret it.</p>

<p>הָאָט יוֹסֵף גַּעֲנַט פֿערט GEN 41:16 פֿרעהן, אַזוי צו זאָגן: נישט איך, אַלקים וועט באַשיידן דעם פֿריד פֿון פֿרעהן. edit</p>	<p>GEN 41:16 hot Yosef geentfert Pharaohen, azoi tsu zogen: nisht ich, Elokim vet basheiden dem frid fun Pharaohen.</p>	<p>GEN 41:16 And Yosef answered Pharaoh, saying, It is not in me; Elohim shall give Pharaoh an answer of shalom.</p>
<p>הָאָט פֿרעה געזאָגט צו יוֹסֵף: מיר חלומט זיך, ערשט איך שטיי ביים ברעג טייך. edit</p>	<p>GEN 41:17 hot Pharaoh gezogt tsu Yosefen: mir chlumt zich, ersht ich shtei baim breg taich.</p>	<p>GEN 41:17 And Pharaoh said unto Yosef, In my chalom, hineni, I stood upon the bank of the Nile;</p>
<p>און אָט גייען אַרויף פֿון טייך זיבן קי, פֿעט אויפֿן לייב און שיין אויפֿן געשטאַלט; און זיי האָבן זיך געפֿיטערט אין גראַז. edit</p>	<p>GEN 41:18 un ot geyen aroifblikendik fun taich ziben ki, fet oifen laib un shein oifen geshtalt; un zei hoben zich gefiteret in groz.</p>	<p>GEN 41:18 And, hinei, there came up out of the Nile seven cows beri'ot basar (fat in body) and sleek of form; and they grazed by the riverbank.</p>
<p>און אָט גייען אַרויף נאָך זיי זיבן אַנדערע קי, אַרעם און זייער מיאוס אויפֿן געשטאַלט און דאַר אויפֿן לייב, וואָס אין גאַנצן לאַנד מִצְרַיִם האָב איך נישט געזען זייער גלייכן אין מיאוסקייט. edit</p>	<p>GEN 41:19 un ot geyen aroifblikendik noch zei ziben andere ki, orem un zeyer mies oifen geshtalt un Dor oifen laib, vos in gantsen land Mitsrayim hob ich nisht gezen zeyer glaichen in miuskeit.</p>	<p>GEN 41:19 And, hinei, seven other cows came up after them, dalot (poor, scrawny, thin) and ra'ot to'ar me'od (very ugly in appearance) and lean-fleshed, such as I never saw in kol Eretz Mitzrayim, unacceptably bad;</p>
<p>און די דאַרע און מיאוסע קי האָבן אויפֿגעגעסן די ערשטע זיבן פֿעטע קי. edit</p>	<p>GEN 41:20 un di dare un miuse ki hoben oifgegesen di ershte ziben fete ki.</p>	<p>GEN 41:20 And the lean and the ra'ot cows did eat up the first seven fat cows;</p>
<p>און זיי זיינען אַריין אין זיי, און עס איז נישט געווען קענטיק אַז זיי זיינען אין זיי אַריין, און זייער אויסזען איז</p>	<p>GEN 41:21 un zei zainen arain in zei, un es iz nisht geven kentik az zei zainen in zei arain, un zeyer oiszen iz geven azoi mies vi in onheib. un ich hob zich</p>	<p>GEN 41:21 And when they had eaten them up, it could not be known that they had eaten them; but they were still rah in appearance, as at the beginning.</p>

<p>געווען אזוי מיאוס ווי אין אָנהייב. און איד האָב זיך אויפֿגעכאַפֿט. edit</p>	<p>oifgechapt.</p>	<p>So I awoke.</p>
<p>און איד האָב געזען אין GEN 41:22 מיין חלום, ערשט זיבן זאַנגען גייען-אויף אויף איין שטענגל, פֿולע און גוטע. edit</p>	<p>GEN 41:22 un ich hob gezen in main cholem, ersht ziben zangen geyen-oif oif ein shtengl, fule un gute.</p>	<p>GEN 41:22 And I saw in my chalom, and, hinei, seven heads of grain came up on one stalk, mele'ot (full) and tovot (good) ;</p>
<p>און אַט שפּראַצן אַרויס GEN 41:23 נאָך זיי זיבן זאַנגען איינגעטריקנטע, דינע, פֿאַרברענטע פֿון מזרח-ווינט. edit</p>	<p>GEN 41:23 un ot shprotsen arois noch zei ziben zangen ingetriknte, dine, farbrente fun mizrech-vint.</p>	<p>GEN 41:23 And, hinei, seven heads of grain, withered, thin, and scorched with the east wind, tzomechot (sprung up) after them;</p>
<p>און די דינע זאַנגען GEN 41:24 האָבן איינגעשלונגען די זיבן גוטע זאַנגען. האָב איד דערציילט די חרטומים, אָבער קיינער קען מיר נישט זאָגן. edit</p>	<p>GEN 41:24 un di dine zangen hoben ingeshlungen di ziben gute zangen. hob ich dertseilt di chartumim, ober keiner ken mir nisht zogen.</p>	<p>GEN 41:24 And the thin heads of grain devoured the seven tov heads of grain; and I told this unto the chartummim (magicians) ; but there was none that could explain it to me.</p>
<p>האָט יוסף געזאָגט צו GEN 41:25 פֿרעהן: דער חלום פֿון פֿרעהן איז איינער; וואָס האַלקים וויל טאָן האָט ער אָנגעזאָגט פֿרעהן. edit</p>	<p>GEN 41:25 hot Yosef gezogt tsu Pharaohen: der cholem fun Pharaohen iz einer; vos HaElokim vil ton hot er ongezogt Pharaohen.</p>	<p>GEN 41:25 And Yosef said unto Pharaoh, The chalom of Pharaoh is echad: HaElohim hath revealed to Pharaoh what He is about to do.</p>
<p>די זיבן גוטע קי דאָס GEN 41:26 זיינען זיבן יאָר, און די זיבן גוטע זאַנגען דאָס זיינען זיבן יאָר; אַחַד חלום איז דאָס. edit</p>	<p>GEN 41:26 di ziben gute ki dos zainen ziben yor, un di ziben gute zangen dos zainen ziben yor; echad cholem iz dos.</p>	<p>GEN 41:26 The seven good cows are seven shanim; and the seven good heads of grain are seven shanim. The chalom is echad.</p>

<p>און די זיבן דארע און GEN 41:27 מיאוסע קי, וואס זיינען ארויפגעקומען נאך זיי, דאס זיינען זיבן יאר; און די זיבן ליידיקע זאנגען פארברענט פון מזרח-ווינט, דאס וועלן זיין זיבן הונגעריארן. edit</p>	<p>GEN 41:27 un di ziben dare un miuse ki, vos zainen aroiufigekumen noch ze, dos zainen ziben yor; un di ziben leidike zangen farbrent fun mizrech-vint, dos velen zain ziben hungerioren.</p>	<p>GEN 41:27 And the seven lean and ugly cows that came up after them are sheva shanim; and the seven empty heads of grain scorched by the east wind are sheva shnei ra'av (<i>seven years of famine</i>) .</p>
<p>GEN 41:28 דאס איז די זאך וואס איך האב געזאגט פֿרעהן: וואס האלקים וויל טאן האט ער באוויזן פֿרעהן. edit</p>	<p>GEN 41:28 dos iz di zach vos ich hob gezogt Pharaohen: vos HaElokim vil ton hot er bavizen Pharaohen.</p>	<p>GEN 41:28 This is the thing which I have spoken unto Pharaoh; What HaElohim is about to do He showeth unto Pharaoh.</p>
<p>GEN 41:29 זע, עס קומען זיבן יאר פון גרויס זעט אין גאנצען לאנד מצרים. edit</p>	<p>GEN 41:29 ze, es kumen ziben yor fun grois zet in gantsen land Mitsrayim.</p>	<p>GEN 41:29 Hinei, there come sheva shanim of sava gadol (<i>great fullness, plenty, abundance</i>) throughout kol Eretz Mitsrayim.</p>
<p>GEN 41:30 און נאך זיי וועלן אויפשטיין זיבן הונגעריארן, און די גאנצע זעט וועט זיין פארגעסן אין לאנד מצרים; און דער הונגער וועט פארלענדן דאס לאנד. edit</p>	<p>GEN 41:30 un noch ze velen oifshtein ziben hungerioren, un di gantse zet vet zain fargesen in land Mitsrayim; un der hunger vet farlenden dos land.</p>	<p>GEN 41:30 And there shall arise after them sheva shnei ra'av (<i>seven years of famine</i>) and kol hasava (<i>all abundance</i>) shall be forgotten in Eretz Mitsrayim; and the ra'av (<i>famine</i>) shall consume the land;</p>
<p>GEN 41:31 און פון דער זעט וועט נישט זיין צו מערקן אין לאנד, פון וועגן יענעם הונגער וואס נאכדעם; ווארום ער וועט זיין זייער שווער. edit</p>	<p>GEN 41:31 un fun der zet vet nisht zain tsu merken in land, fun vegen yenem hunger vos nochdem; vorem er vet zain zeyer shver.</p>	<p>GEN 41:31 And the sava shall not be known in the land by reason of that ra'av (<i>famine</i>) following; for it shall be kaved me'od (<i>very grievous</i>) .</p>
<p>GEN 41:32 און וואס דער חלום</p>	<p>GEN 41:32 un vos der cholem hot</p>	<p>GEN 41:32 And for that the chalom</p>

<p>הָאֵט זיך איבערגעחזרט אַ צווייט מָאָל צו פֿרעהן: ווייל די זאך איז פֿעסט פֿון האַלקים, און האַלקים איילט דאָס צו טאָן. edit</p>	<p>zich ibergechzrt a tsveit mol tsu Pharaohen: vail di zach iz fest fun HaElokim, un HaElokim ilt dos tsu ton.</p>	<p>was doubled unto Pharaoh; it is because the thing is [decidedly] established by HaElohim, and HaElohim will shortly bring it to pass.</p>
<p>GEN 41:33 און אַצונד, זאָל פֿרעה זען אַ פֿאַרשטאַנדיקן און אַ קלוגן מאַן, און אים שטעלן איבערן לאַנד מִצְרַיִם. edit</p>	<p>GEN 41:33 un atsund, zol Pharaoh zen a farshtandiken un a klugen man, un im shtelen iberen land Mitsrayim.</p>	<p>GEN 41:33 Now therefore let Pharaoh select an ish navon and chochom (<i>a man discerning and wise</i>) and set him over Eretz Mitsrayim.</p>
<p>GEN 41:34 זאָל פֿרעה דאָס טאָן, און זאָל ער אויפֿזעצן אויפֿזעער איבערן לאַנד, און באַוואַרענען דאָס לאַנד מִצְרַיִם אין די זיבן זאַטע יאָרן. edit</p>	<p>GEN 41:34 zol Pharaoh dos ton, un zol er oifzetsen oifzeer iberen land, un bavorenen dos land Mitsrayim in di ziben zate yoren.</p>	<p>GEN 41:34 Let Pharaoh do this, and let him appoint pekidim (<i>officers, overseers, commissioners</i>) over the land, and take up the fifth part [of the harvest] of Eretz Mitsrayim in the sheva shnei hasava.</p>
<p>GEN 41:35 און זאָל מען אויפֿזאַמלען די גאַנצע שפּייז פֿון די דאָזיקע גוטע יאָרן וואָס קועמן, און זאָל מען אַנקלייבן תּבֹואֶה אונטער דער האַנט פֿון פֿרעהן, פֿאַר שפּייז אין די שטעט, און היטן. edit</p>	<p>GEN 41:35 un zol men oifzamlen di gantse shpaiz fun di dozike gute yoren vos kuemen, un zol men onklaiben tvuh unter der hant fun Pharaohen, far shpaiz in di shtet, un hiten.</p>	<p>GEN 41:35 And let them gather kol ochel of those shanim hatovot that come, and store up grain under the yad Pharaoh, and let them be shomer over ochel in the cities.</p>
<p>GEN 41:36 און די שפּייז וועט זיין אוועקגעלייגט פֿאַרן לאַנד, אויף די זיבן הונגעריאָרן וואָס וועלן זיין אין לאַנד מִצְרַיִם, און דאָס לאַנד וועט נישט</p>	<p>GEN 41:36 un di shpaiz vet zain avekgeleigt faran land, oif di ziben hungerioren vos velen zain in land Mitsrayim, un dos land vet nisht farshniten veren fun hunger.</p>	<p>GEN 41:36 And that ochel shall be for reserves for the land against the sheva shnei hara'av, which shall be in Eretz Mitsrayim; that the land perish not through the ra'av.</p>

<p>פֿאַרשניטן {כרת} ווערן פֿון הונגער. edit</p>		
<p>און די זאך איז GEN 41:37 וויילגעפֿעלן אין די אויגן פֿון פֿרעהן, און אין די אויגן פֿון אַלע זיינע קנעכט. edit</p>	<p>GEN 41:37 un di zach iz voilgefelen in di oigen fun Pharaohen, un in di oigen fun ale zaine knecht.</p>	<p>GEN 41:37 And the thing was good in the eyes of Pharaoh, and in the eyes of all his avadim.</p>
<p>און פֿרעה האָט געזאָגט GEN 41:38 צו זיינע קנעכט: קענען מיר דען געפֿינען אַזאַ ווי דער דאָזיקער, אַ מאַן וואָס דער גייסט פֿון אַלקים {רוח הקדש} איז אין אים? edit</p>	<p>GEN 41:38 un Pharaoh hot gezogt tsu zaine knecht: kenen mir den gefinen aza vi der doziker, a man vos der Gaist fun Elokim iz in im?</p>	<p>GEN 41:38 And Pharaoh said unto his avadim, Can we find such an ish as this is, an ish in whom is the Ruach Elohim?</p>
<p>און פֿרעה האָט געזאָגט GEN 41:39 צו יוספֿן: נאָכדעם ווי אַלקים האָט דיד געלאָזט וויסן דאָס אַלץ, איז נישטאַ אַ פֿאַרשטאַנדיקער און אַ קלוגער אַזוי ווי דו. edit</p>	<p>GEN 41:39 un Pharaoh hot gezogt tsu Yosefen: nochdem vi Elokim hot dich gelozt visen dos alts, iz nishto a forshtandiker un a kluger azoi vi du.</p>	<p>GEN 41:39 And Pharaoh said unto Yosef, Forasmuch as Elohim hath showed thee all this, there is none so navon (<i>discerning</i>) and chochom (<i>wise</i>) as thou art;</p>
<p>דו וועסט זיין איבער GEN 41:40 מיין הויז, און לויט דיין מויל זאָל געווירטשאַפֿט ווערן מיין גאַנץ פֿאַלק; נאָר מיטן טראָן וועל איך זיין גרעסער פֿון דיר. edit</p>	<p>GEN 41:40 du vest zain iber main hoiz, un loit dain moil zol gevirtshaft veren main gants folk; nor miten tron vel ich zain greser fun dir.</p>	<p>GEN 41:40 Thou shalt be over my bais (<i>palace</i>) , and according unto thy mouth shall all my people order themselves; only with respect to the kisse will I be greater than thou.</p>
<p>און פֿרעה האָט געזאָגט GEN 41:41 צו יוספֿן: זע, איך האָב דיד</p>	<p>GEN 41:41 un Pharaoh hot gezogt tsu Yosefen: ze, ich hob dich oifgezetst iberen gantsen land</p>	<p>GEN 41:41 And Pharaoh said unto Yosef, See, I have set thee over kol Eretz Mitzrayim.</p>

<p>אויפֿגעזעצט איבערן גאַנצן לאַנד מצרים. edit</p>	<p>Mitsrayim.</p>	
<p>און פֿרעה האָט GEN 41:42 אַראָפֿגענומען זיין זיגלֿרינג פֿון זיין האַנט, און האָט אים אַנגעטאַן אויף דער האַנט פֿון יוספֿן, און ער האָט אים אַנגעקליידט אין ליינענע בגדים, און אים אַנגעטאַן אַ גילדערנע קייט אויפֿן האַלדז. edit</p>	<p>GEN 41:42 un Pharaoh hot aropgenumen zain zigling fun zain hant, un hot im ongeton oif der hant fun Yosefen, un er hot im ongekleidt in lainene bgdim, un im ongeton a gilderne keit oifen haldz.</p>	<p>GEN 41:42 And Pharaoh took off his taba'at (signet ring) from his yad, and put it upon yad Yosef, and arrayed him in garments of fine linen, and put a chain of zahav around his neck;</p>
<p>און ער האָט אים GEN 41:43 געמאַכט פֿאַרן אין זיין צווייטן רייטוואָגן; און מע האָט אויסגערופֿן פֿאַר אים: אַבֿרָד! און ער האָט אים אויפֿגעזעצט איבערן גאַנצן לאַנד מצרים. edit</p>	<p>GEN 41:43 un er hot im gemacht Paran in zain tsvaiten raitvogen; un me hot oisgerufen far im: vrch! un er hot im oifgezetst iberen gantsen land Mitsrayim.</p>	<p>GEN 41:43 And he made him to ride in the second merkavah which he had; and they cried before him, Avrech! And he put him over kol Eretz Mitzrayim.</p>
<p>און פֿרעה האָט געזאָגט GEN 41:44 צו יוספֿן: איך בין פֿרעה, אַבער אַן דיר זאָל קיינער נישט אויפֿהייבן אַ האַנט אַדער אַ פֿוס אין גאַנצן לאַנד מצרים. edit</p>	<p>GEN 41:44 un Pharaoh hot gezogt tsu Yosefen: ich bin Pharaoh, ober on dir zol keiner nisht oifheiben a hant oder a fus in gantsen land Mitsrayim.</p>	<p>GEN 41:44 And Pharaoh said unto Yosef, I am Pharaoh, and without thee shall no man lift up his yad or regel in kol Eretz Mitzrayim.</p>
<p>און פֿרעה האָט גערופֿן GEN 41:45 דעם נאָמען פֿון יוספֿן, צפֿנַת- פֿעניַח; און ער האָט אים</p>	<p>GEN 41:45 un Pharaoh hot gerufen dem nomen fun Yosefen, Tzaphnat Paneach; un er hot im gegeben Asenat di tochter fun</p>	<p>GEN 41:45 And Pharaoh called shem Yosef Tzaphnat Pa'neach; and he gave him as isha Asenat Bat Poti Phera kohen of On. And</p>

<p>געגעבן אָסנֶת די טאַכטער פֿון פֿוטי-פֿרע, דעם פֿריסטער פֿון און, פֿאַר אַ ווייב. און יוסף איז אַרויסגעגאַנגען איבערן לאַנד מצרים. – edit</p>	<p>Poti Phera, dem prister fun On, far a vaib. un Yosef iz aroisgegangen iberen land Mitsrayim. –</p>	<p>Yosef went out over all Eretz Mitzrayim.</p>
<p>און יוסף איז געווען דרייסיק יאָר אַלט, ווען ער האָט זיך געשטעלט פֿאַר פֿרעה דעם מלך פֿון מצרים. – און יוסף איז אַרויסגעגאַנגען פֿון פֿאַר פֿרעהן, און איז דורכגעגאַנגען דורכן גאַנצן לאַנד מצרים. edit</p>	<p>GEN 41:46 un Yosef iz geven draisik yor alt, ven er hot zich geshtelt far Pharaoh dem melech fun Mitsrayim. – un Yosef iz aroisgegangen fun far Pharaohen, un iz durchgegangen durchen gantsen land Mitsrayim.</p>	<p>GEN 41:46 And Yosef was thirty years old when he stood before Pharaoh Melech Mitzrayim. And Yosef went out from the presence of Pharaoh, and went throughout kol Eretz Mitzrayim.</p>
<p>און דאָס לאַנד האָט געבראַכט אין די זיבן זאַטע יאָרן הויפֿנסווייז. edit</p>	<p>GEN 41:47 un dos land hot gebracht in di ziben zate yoren hoifnsvaiz.</p>	<p>GEN 41:47 And in the sheva shnei hasava the land brought forth by handfuls.</p>
<p>און ער האָט אויפֿגעזאַמלט די גאַנצע שפּייז פֿון די זיבן יאָר וואָס זיינען געווען אין לאַנד מצרים, און האָט אַריינגעטאַן די שפּייז אין די שטעט; די שפּייז פֿון די פֿעלדער פֿון אַ שטאַט וואָס אַרום איר, האָט ער אַריינגעטאַן אין איר. edit</p>	<p>GEN 41:48 un er hot oifgezamlt di gantse shpaiz fun di ziben yor vos zainen geven in land Mitsrayim, un hot araingeton di shpaiz in di shtet; di shpaiz fun di felder fun a shtot vos arum ir, hot er araingeton in ir.</p>	<p>GEN 41:48 And he gathered up kol ochel of the sheva shanim, which were in Eretz Mitzrayim, and laid up the ochel in the cities; the ochel of the sadeh, which surrounded every city, laid he up in the same.</p>
<p>און יוסף האָט GEN 41:49</p>	<p>GEN 41:49 un Yosef hot ongekliben tvuh azoi vi zamd fun yam,</p>	<p>GEN 41:49 And Yosef gathered grain as the chol (sand) of the yam,</p>

<p>אָנגעקליבן תְּבוּאָה אַזוי ווי זאַמד פֿון ים, זייער פֿיל, ביז מע האָט אויפֿגעהערט צו ציילן, ווייל עס איז געווען אַן אַ צאַל. edit</p>	<p>zeyer fil, biz me hot oifgehert tsu tseilen, vail es iz geven on a tsol.</p>	<p>very much, until he stopped counting; for it was without mispar (<i>number</i>) .</p>
<p>GEN 41:50 און ביי יוספֿן זיינען געבאָרן געוואָרן, איידער דאָס הונגעריאָר איז געקומען, צוויי זין, וואָס אָסנת די טאָכטער פֿון פֿוטי-פֿרע דעם פֿריסטער פֿון און האָט אים געבאָרן. edit</p>	<p>GEN 41:50 un bai Yosefen zainen geboren gevoren, eider dos hungerior iz gekumen, tsvei zin, vos Asenat di tochter fun Poti Phera dem prister fun On hot im geboren.</p>	<p>GEN 41:50 And unto Yosef were born two banim before the shnat ra'av came, which Asenat Bat Poti Phera kohen of On bore unto him.</p>
<p>GEN 41:51 און יוסף האָט גערופֿן דעם נאָמען פֿון דעם בכֹּר מנִשֶׁה, ווייל: אַלקים האָט מִן געמאַכט פֿאַרגעסן מיין גאַנצע יסורים {עָמַל}, און דאָס גאַנצע הויז פֿון מיין פֿאַטער. edit</p>	<p>GEN 41:51 un Yosef hot gerufen dem nomen fun dem bchor Menasheh, vail : Elokim hot mich gemacht fargesen main gantse yesurim , un dos gantse hoiz fun main foter.</p>	<p>GEN 41:51 And Yosef called the shem of the bechor Menasheh: For Elohim, said he nashani, (<i>hath made me forget</i>) all my amal, and kol bais Avi.</p>
<p>GEN 41:52 און דעם נאָמען פֿון דעם צווייטן האָט ער גערופֿן אפֿרים, ווייל: אַלקים האָט מִן געפֿרוכפֿערט אין דעם לאַנד פֿון מיין פֿיין. edit</p>	<p>GEN 41:52 un dem nomen fun dem tsveiten hot er gerufen Ephrayim, vail : Elokim hot mich gefruchpert in dem land fun main fain.</p>	<p>GEN 41:52 And the shem of the second called he Ephrayim: For Elohim hifrani (<i>hath caused me to be fruitful</i>) in the erez of my oni (<i>suffering</i>) .</p>
<p>GEN 41:53 און עס האָבן זיך געענדיקט די זיבן יאָר פֿון דער זעט וואָס איז געווען אין לאַנד מצֵרַים. edit</p>	<p>GEN 41:53 un es hoben zich geendikt di ziben yor fun der zet vos iz geven in land Mitsrayim.</p>	<p>GEN 41:53 And the sheva shnei hasava that was in Eretz Mitzrayim were ended.</p>

<p>און עס האָבן אָנגעהויבן GEN 41:54 קומען די זיבן הונגעריאָרן, אַזוי ווי יוסף האָט פֿאַרויסגעזאָגט. און עס איז געווען אַ הונגער אין אַלע לענדער, נאָר אין גאַנצן לאַנד מִצְרַיִם איז געווען ברויט. edit</p>	<p>GEN 41:54 un es hoben ongehoiben kumen di ziben hungerioren, azoi vi Yosef hot foroisgezogt. un es iz geven a hunger in ale lender, nor in gantsen land Mitsrayim iz geven broit.</p>	<p>GEN 41:54 And the sheva shnei hara'av began to come, just as Yosef had said; and the ra'av was in all lands; but in kol Eretz Mitzrayim there was lechem.</p>
<p>און אַז דאָס גאַנצע GEN 41:55 לאַנד מִצְרַיִם האָט אָנגעהויבן הונגערן, און דאָס פֿאָלק האָט געשריען צו פֿרעהן אום ברויט, האָט פֿרעה געזאָגט צו גאַנץ מִצְרַיִם: גייט צו יוסף; וואָס ער וועט אייך זאָגן, זאָלט איר טאָן. edit</p>	<p>GEN 41:55 un az dos gantse land Mitsrayim hot ongehoiben hungeren, un dos folk hot geshrien tsu Pharaohen um broit, hot Pharaoh gezogt tsu gants Mitsrayim: geit tsu Yosefen; vos er vet ich zogen, zolt ir ton.</p>	<p>GEN 41:55 And when kol Eretz Mitzrayim was famished, the people cried to Pharaoh for lechem; and Pharaoh said unto kol Mitzrayim, Go unto Yosef; what he saith to you, do.</p>
<p>און דער הונגער איז GEN 41:56 געווען איבערן גאַנצן לאַנד; און יוסף האָט געעפֿנט אַלע שפייכלערס, און האָט פֿאַרקויפֿט צו מִצְרַיִם; און דער הונגער האָט זיך געשטאַרקט אין לאַנד מִצְרַיִם. edit</p>	<p>GEN 41:56 un der hunger iz geven iberen gantsen land; un Yosef hot geefent ale shpaichlers, un hot farkoift tsu Mitsrayim; un der hunger hot zich geshtarkt in land Mitsrayim.</p>	<p>GEN 41:56 And the ra'av (<i>famine</i>) was over kol pnei ha'aretz; and Yosef opened all that was in them, and sold unto the Mitzrayim; and the ra'av (<i>famine</i>) became severe in Eretz Mitzrayim.</p>
<p>און פֿון דער גאַנצער GEN 41:57 ערד איז מען געקומען קיין מִצְרַיִם צו יוסף קויפֿן תבואה, וואָרום דער הונגער איז געווען שטאַרק אויף דער גאַנצער</p>	<p>GEN 41:57 un fun der gantser erd iz men gekumen kein Mitsrayim tsu Yosefen koifen tvuh, vorem der hunger iz geven shtark oif der gantser erd.</p>	<p>GEN 41:57 And kol HaAretz (<i>all the world</i>) came into Mitzrayim to Yosef to buy grain; because that the ra'av (<i>famine</i>) was so chazak in kol HaAretz.</p>

<p>ערד. edit</p>		
<p>און יעקב האָט געזען אַז GEN 42:1 עס איז דאָ תבואה אין מצרים, און יעקב האָט געזאָגט צו זיינע זין: וואָס קוקט איר אייך אָן? edit</p>	<p>GEN 42:1 un Yaakov hot gezen az es iz do tvuh in Mitsrayim, un Yaakov hot gezogt tsu zaine zin: vos kukt ir ich on?</p>	<p>GEN 42:1 Now when Ya'akov saw that there was shever (grain) in Mitzrayim, Ya'akov said unto his banim, Why do ye look one upon another?</p>
<p>און ער האָט געזאָגט: אָט האָב איך געהערט, אַז עס איז דאָ תבואה אין מצרים. נידערט אַראָפּ אַהין, און קויפֿט אונדז איין פֿון דאָרטן, כדי מיר זאָלן לעבן און נישט שטאַרבן. edit</p>	<p>GEN 42:2 un er hot gezogt: ot hob ich gehert, az es iz do tvuh in Mitsrayim. nidert arop ahin, un koift undz ein fun dorten, kedei mir zolen leben un nisht shtarben.</p>	<p>GEN 42:2 And he said, Hinei, I have heard that there is shever (grain) in Mitzrayim; get you down to there, and buy for us from there; that we may live, and not die.</p>
<p>האָבן יוספֿס צען ברידער אַראָפּגענידערט קויפֿן תבואה פֿון מצרים. edit</p>	<p>GEN 42:3 hoben Yosefs Tzoan brider aropgenidert koifen tvuh fun Mitsrayim.</p>	<p>GEN 42:3 Achei Yosef asarah (Yosef's ten brothers) then went down to buy grain in Mitzrayim.</p>
<p>אַבער בנימין, יוספֿס ברודער, האָט יעקב נישט מיטגעשיקט מיט זיינע ברידער, ווייל ער האָט געזאָגט: טאַמער וועט אים טרעפֿן אַן אומגליק. edit</p>	<p>GEN 42:4 ober Binyamin, Yosefs bruder, hot Yaakov nisht mitgeschikt mit zaine brider, vail er hot gezogt: tomer vet im trefen an umglik.</p>	<p>GEN 42:4 But Binyamin, achi Yosef, Ya'akov sent not with his achim; for he said, Lest ason (evil, harm) befall him.</p>
<p>זיינען געקומען די זין פֿון ישׂראלן איינקויפֿן, צווישן די וואָס זיינען געקומען, וואָרום דער הונגער איז געווען אין</p>	<p>GEN 42:5 zainen gekumen di zin fun Yisroelen inkoifen, tsvishen di vos zainen gekumen, vorem der hunger iz geven in land Kenaan.</p>	<p>GEN 42:5 And the Bnei Yisroel came to make purchase among those that were coming; for the ra'av (famine) was in Eretz Kena'an.</p>

<p>לֹאנֵד כִּנְעָן. edit</p>		
<p>און יוסף איז געווען דער GEN 42:6 געוועלטיקער איבערן לאַנד; ער איז געווען דער וואָס האָט פֿאַרקויפֿט צום גאַנצן פֿאָלק פֿון לאַנד. זיינען געקומען יוסףס ברידער, און האָבן זיך צו אים געבוקט מיטן פנים צו דער ערד. edit</p>	<p>GEN 42:6 un Yosef iz geven der geveltiker iberen land; er iz geven der vos hot farkoift tsum gantsen folk fun land. zainen gekumen Yosefs brider, un hoben zich tsu im gebukt miten ponem tsu der erd.</p>	<p>GEN 42:6 And Yosef was the Shalit Al HaAretz, and he it was that sold to kol Am HaAretz: and Achei Yosef came, and prostrated themselves before him with their faces to the ground.</p>
<p>און יוסף האָט געזען GEN 42:7 זיינע ברידער, און האָט זיי דערקענט, אָבער ער האָט זיך געמאַכט פֿרעמד צו זיי, און האָט גערעדט מיט זיי האַרט, און האָט צו זיי געזאָגט: פֿון וואָנען קומט איר? האָבן זיי געזאָגט: פֿון לאַנד כִּנְעָן, איינצוקויפֿן שפּייז. edit</p>	<p>GEN 42:7 un Yosef hot gezen zaine brider, un hot zei derkent, ober er hot zich gemacht fremd tsu zei, un hot geredt mit zei hart, un hot tsu zei gezogt: fun vanen kumt ir? hoben zei gezogt: fun land Kenaan, intsukoifen shpaiz.</p>	<p>GEN 42:7 And Yosef saw his achim, and he recognized them, but made himself a stranger unto them, and spoke roughly unto them; and he said unto them, From where come ye? And they said, From Eretz Kena'an to buy ochel.</p>
<p>און יוסף האָט דערקענט GEN 42:8 זיינע ברידער, אָבער זיי האָבן אים נישט דערקענט. edit</p>	<p>GEN 42:8 un Yosef hot derkent zaine brider, ober zei hoben im nisht derkent.</p>	<p>GEN 42:8 And Yosef recognized his achim, but they recognized not him.</p>
<p>און יוסף האָט זיך GEN 42:9 דערמאַנט אָן די חלומות, וואָס האָבן זיך אים געחלומט וועגן זיי, און ער האָט צו זיי געזאָגט: אויסקוקערס זייט</p>	<p>GEN 42:9 un Yosef hot zich dermont on di chaloimes, vos hoben zich im gechlumt vegem zei, un er hot tsu zei gezogt: oiskukers zeit ir; tsu zen di naketkeit fun land zeit ir gekumen.</p>	<p>GEN 42:9 And Yosef remembered the chalomot which he dreamed about them, and said unto them, Ye are merakelim (<i>spies</i>); to see the ervat ha'aretz (<i>nakedness of the land</i>) ye came.</p>

<p>איר; צו זען די נאַקעטקייט פֿון לאַנד זײַט איר געקומען. edit</p>		
<p>האַבן זיי צו אים GEN 42:10 געזאָגט: ניין, מיין האַר, נײַערט צו קויפֿן שפּײַז זײַנען געקומען דײַנע קנעכט. edit</p>	<p>GEN 42:10 hoben zei tsu im gezogt: nain, main Har, naiert tsu koifen shpaiz zainen gekumen daine knecht.</p>	<p>GEN 42:10 And they said unto him, Lo, adoni, but to buy okhel are thy avadim come.</p>
<p>מיר אַלע זײַנען זין פֿון GEN 42:11 אײן מאַן; ערלעכע מענטשן זײַנען מיר; דײַנע קנעכט זײַנען קײן מאָל נישט געווען קײן אויסקוקערס. edit</p>	<p>GEN 42:11 mir ale zainen zin fun ein man; erleche mentshen zainen mir; daine knecht zainen kein mol nisht geven kein oiskukers.</p>	<p>GEN 42:11 We are all bnei ish echad; we are truthful ones, thy avadim are no meragelim.</p>
<p>האַט ער צו זיי געזאָגט: GEN 42:12 ניין, נײַערט די נאַקעטקייט פֿון לאַנד זײַט איר געקומען זען. edit</p>	<p>GEN 42:12 hot er tsu zei gezogt: nain, naiert di naketkeit fun land zeit ir gekumen zen.</p>	<p>GEN 42:12 And he said unto them, Lo, but to see the ervat ha'arets ye came.</p>
<p>האַבן זיי געזאָגט: GEN 42:13 צוועלף ברידער זײַנען מיר, דײַנע קנעכט, זין פֿון אײן מאַן אין לאַנד כּנען, און אַט איז דער יינגסטער היינט מיט אונדזער פֿאַטער, און אײנער איז נישט געוואָרן. edit</p>	<p>GEN 42:13 hoben zei gezogt: tsvelf brider zainen mir, daine knecht, zin fun ein man in land Kenaan, un ot iz der yingster haint mit undzer foter, un einer iz nisht gevoren.</p>	<p>GEN 42:13 And they said, Thy avadim are Shneyim Asar Achim, the bnei ish echad in Eretz Kena'an; and, hinei, the katon is today with Avinu, and one is not.</p>
<p>האַט יוסף צו זיי GEN 42:14 געזאָגט: דאָס איז דאָך וואָס איך האָב צו אײך גערעדט, אַזוי צו זאָגן: אויסקוקערס</p>	<p>GEN 42:14 hot Yosef tsu zei gezogt: dos iz doch vos ich hob tsu ich geredt, azoi tsu zogen: oiskukers zeit ir.</p>	<p>GEN 42:14 And Yosef said unto them, That is it just as I spoke unto you, Ye are meragelim;</p>

<p>זייט איר. edit</p>		
<p>דערמיט וועט איר GEN 42:15 געפרוויט ווערן: אזוי ווי פֿרעה לעבט, אויב איר וועט פֿון דאָנען אַרויסגיין, סיידן אייער יינגסטער ברודער וועט קומען אָהער! edit</p>	<p>GEN 42:15 dermit vet ir gepruvt veren: azoi vi Pharaoh lebt, oib ir vet fun danen aroisgein, saiden ier yingster bruder vet kumen aher!</p>	<p>GEN 42:15 Hereby ye shall be tested: by the life of Pharaoh ye shall not go forth from here, except achichem hakaton (your youngest brother) come here.</p>
<p>שיקט פֿון אייך איינעם, ער זאל ברענגען אייער ברודער, און איר בלייבט איינגעשפּאַרט, כדי אייערע ווערטער זאלן אויסגעפרוויט ווערן, אויב דער אמת איז מיט אייך; און אויב נישט, אזוי ווי פֿרעה לעבט, אז איר זייט אויסקוקערס! edit</p>	<p>GEN 42:16 shikt fun ich einem, er zol brengen ier bruder, un ir blaibt ingeshport, kedei eyere verter zolen oisgepruvt veren, oib der emes iz mit ich; un oib nisht, azoi vi Pharaoh lebt, az ir zeit oiskukers!</p>	<p>GEN 42:16 Send one of you, and let him bring back achichem, and ye shall be kept prisoner, that your words may be tested, whether there be any emes in you; or else by the life of Pharaoh surely ye are meragelim (spies) .</p>
<p>און ער האָט זיי אַריינגענומען אין וואַך אויף דריי טעג. edit</p>	<p>GEN 42:17 un er hot ze araingenumen in vach oif drai teg.</p>	<p>GEN 42:17 And he put them all together el-mishmar (in custody) shloshet yamim.</p>
<p>און יוסף האָט צו זיי געזאָגט אויפֿן דריטן טאָג: דאָס טוט, און איר וועט בלייבן לעבן – איך האָב מורא פֿאַר האלקים: edit</p>	<p>GEN 42:18 un Yosef hot tsu ze gezogt oifen driten tog: dos tut, un ir vet blaiben leben – ich hob moire far HaElokim:</p>	<p>GEN 42:18 And Yosef said unto them on the Yom HaShlishi, This do, and live; for I fear HaElohim:</p>
<p>אויב איר זייט ערלעכע מענטשן, זאל איין ברודער</p>	<p>GEN 42:19 oib ir zeit erleche mentshen, zol ein bruder eyere blaiben ingeshport in ier</p>	<p>GEN 42:19 If ye be truthful ones, let one of your achim be bound in your bais mishmar; go ye, carry</p>

<p>אֵייערע בלייבן אײַנגעשפּאַרט אין אײער וואַכהויז, און איר גײט, און ברענגט תבואה פֿאַר דעם הונגער פֿון אײערע edit הויזגעזינטן.</p>	<p>vachhoiz, un ir geit, un brengt tvuh far dem hunger fun eyere hoizgezinten.</p>	<p>grain for the ra'avon (<i>famine of</i>) bateichem (<i>your house</i>) ;</p>
<p>און אײער יינגסטן ברודער זאָלט איר ברענגען צו מיר; און אײערע ווערטער וועלן באַווערט ווערן, און איר וועט נישט שטאַרבן. האָבן זײ אַזוי געטאַן. edit</p>	<p>GEN 42:20 un ier yingsten bruder zolt ir brengen tsu mir; un eyere verter velen bavert veren, un ir vet nisht shtarben. hoben ze azoi geton.</p>	<p>GEN 42:20 But bring achichem hakaton unto me; so shall your words be verified, and ye shall not die. And they did so.</p>
<p>און זײ האָבן געזאָגט אײנער צום אַנדערן: פֿאַר וואָר, מיר זײנען שולדיק וועגן אונדזער ברודער וואָס מיר האָבן צוגעזען דעם צער פֿון זײן זעל, ווען ער האָט זיך געבעטן בײַ אונדז, און מיר האָבן נישט צוגעהערט. דערום איז אויף אונדז געקומען די דאָזיקע צרה. edit</p>	<p>GEN 42:21 un zei hoben gezogt einer tsum anderen: far vor, mir zainen shuldik vegen undzer bruder vos mir hoben tsugezen dem Tzoar fun zain zel, ven er hot zich gebeten bai undz, un mir hoben nisht tsugehert. derum iz oif undz gekumen di dozike tsore.</p>	<p>GEN 42:21 And they said one to another, Surely we are ashemim (<i>guilty ones</i>) because of achinu (<i>our brother</i>) , in that we saw the tzoros of his nefesh, when he besought us, and we would not hear; therefore is this tzoros come upon us.</p>
<p>און ראובן האָט זיך אָפּגערופֿן צו זײ, אַזוי צו זאָגן: האָב אײך אײך נישט געזאָגט, אַזוי צו זאָגן: פֿאַרזינדיקט אײך נישט אָן דעם יינגל? אָבער איר האָט נישט צוגעהערט;</p>	<p>GEN 42:22 un Reuven hot zich opgerufen tsu ze, azoi tsu zogen: hob ich ich nisht gezogt, azoi tsu zogen: farzindikt ich nisht on dem yingel? ober ir hot nisht tsugehert; un ot oich vert zain blut oifgemant.</p>	<p>GEN 42:22 And Reuven answered them, saying, Spoke I not unto you, saying, Do not sin against the yeled; and ye would not hear? Therefore, hinei, the accounting for his dahm is required [of us].</p>

<p>און אָט אויך ווערט זיין בלוט אויפֿגעמאַנט. edit</p>		
<p>און זיי האָבן נישט GEN 42:23 געוויסט אז יוסף פֿאַרשטייט וואָרום אַ דאָלמעטשער איז געווען צווישן זיי. edit</p>	<p>GEN 42:23 un zeI hoben nisht gevust az Yosef farshteit vorem a dolmetsher iz geven tsvishen zei.</p>	<p>GEN 42:23 And they had no da'as that Yosef understood them; for he spoke unto them by the melitz (<i>go-between, interpreter</i>) .</p>
<p>האָט ער זיך אָפֿגעדרייט GEN 42:24 פֿון זיי, און האָט געוויינט. און ער האָט זיך אומגעקערט צו זיי, און האָט צו זיי גערעדט; און ער האָט גענומען פֿון זיי שמעונען, און האָט אים איינגעשפּאַרט פֿאַר זייערע אויגן. edit</p>	<p>GEN 42:24 hot er zich opgedreit fun zei, un hot geveint. un er hot zich umgekert tsu zeI, un hot tsu zeI geredt; un er hot genumen fun zeI shmeunen, un hot im ingeshport far zeyere oigen.</p>	<p>GEN 42:24 And he turned himself away from them, and wept; and returned to them again, and spoke with them, and took from them Shim'on, and bound him before their eyes.</p>
<p>און יוסף האָט באַפֿוילן, GEN 42:25 מע זאָל אָנפֿילן זייערע בליים מיט תבואה, און אומקערן זייער געלט איטלעכן אין זיין זאַק, און זיי געבן שפּייז אויפֿן וועג. און מע האָט צו זיי אַזוי געטאַן. edit</p>	<p>GEN 42:25 un Yosef hot bafuilen, me zol onfilen zeyere keilim mit tvuh, un umkeren zeyer gelt itlechen in zain zak, un zeI geben shpaiz oifen veg. un me hot tsu zeI azoi geton.</p>	<p>GEN 42:25 Then Yosef commanded to fill their kelim with grain, and to restore every man's kesef into his sack, and to give them provision for the derech; and thus did he unto them.</p>
<p>און זיי האָבן GEN 42:26 אויפֿגעלאָדן זייער תבואה אויף זייערע אייזלען, און זיינען אָוועקגעגאַנגען פֿון דאָרטן. edit</p>	<p>GEN 42:26 un zeI hoben oifgeloden zeyer tvuh oif zeyere eizlen, un zainen avekgegangen fun dorten.</p>	<p>GEN 42:26 And they loaded their chamorim with the grain, and departed from there.</p>
<p>האָט איינער געעפֿנט GEN 42:27</p>	<p>GEN 42:27 hot einer geefent zain</p>	<p>GEN 42:27 And as one of them</p>

<p>זיין זאַק צו געבן זיין אייזל פֿוטער אין האַרבֿעריק, און האַט דערזען זיין געלט, ערשט עס איז אין מויל פֿון זיין זאַק. edit</p>	<p>zak tsu geben zain eizl futer in harberik, un hot derzen zain gelt, ersht es iz in moil fun zain zak.</p>	<p>opened his sack to get feed for his chamor in the malon (inn), he saw his kesef; for, hinei, it was in the mouth of his sack.</p>
<p>האַט ער געזאָגט צו זיינע ברידער: מיין געלט איז אומגעקערט געוואָרן, און אָט איז עס אויך אין מיין זאַק. איז זיי אַרויסגעפֿאַלן דאָס האַרץ, און זיי האָבן ציטערנדיק געזאָגט איינער צום אַנדערן: וואָס האָט אונדז דאָ אלקים געטאָן? edit</p>	<p>GEN 42:28 hot er gezogt tsu zaine brider: main gelt iz umgekert gevoren, un ot iz es oich in main zak. iz zei aroisgefalen dos harts, un zei hoben tsiterendik gezogt einer tsum anderen: vos hot undz do Elokim geton?</p>	<p>GEN 42:28 And he said unto his achim, My kesef is restored; and, hinei, it is even in my sack; and their lev failed them, and they shook with fear, saying one to another, What is this that Elohim hath done unto us?</p>
<p>און זיי זיינען געקומען צו זייער פֿאַטער יעקבֿן קיין לאַנד כְּנַעַן, און האָבן אים דערציילט אַלץ וואָס זיי האָט געטראָפֿן, אַזוי צו זאָגן: edit</p>	<p>GEN 42:29 un zei zainen gekumen tsu zeyer foter Yaakoven kein land Kenaan, un hoben im dertseilt alts vos zei hot getrofen, azoi tsu zogen:</p>	<p>GEN 42:29 And they came unto Ya'akov Avihem in Eretz Kena'an, and told him all that befell unto them; saying,</p>
<p>דער מאַן, דער האַר פֿון לאַנד, האָט מיט אונדז גערעדט האַרט, און ער האָט אונדז געמאַכט פֿאַר אויסקוקערס פֿון דעם לאַנד. edit</p>	<p>GEN 42:30 der man, der Har fun land, hot mit undz geredt hart, un er hot undz gemacht far oiskukers fun dem land.</p>	<p>GEN 42:30 The ish, who is adonei HaAretz, spoke roughly to us, and took us for meragelim HaAretz.</p>
<p>האַבן מיר צו אים געזאָגט: ערלעכע מענטשן</p>	<p>GEN 42:31 hoben mir tsu im gezogt: erleche mentshen zainen mir, mir zainen kein mol nisht geven</p>	<p>GEN 42:31 And we said unto him, We are truthful ones; we are no meragelim;</p>

<p>זיינען מיר, מיר זיינען קיין מאָל נישט געווען קיין אויסקוקערס. edit</p>	<p>kein oiskukers.</p>	
<p>צוועלף ברידער זיינען GEN 42:32 מיר, זין פֿון אונדזער פֿאַטער; איינער איז נישט געוואָרן, און דער יינגסטער איז היינט מיט אונדזער פֿאַטער אין לאַנד edit. כַּנְעַן.</p>	<p>GEN 42:32 tsvelf brider zainen mir, zin fun undzer foter; einer iz nisht gevoren, un der yingster iz haint mit undzer foter in land Kenaan.</p>	<p>GEN 42:32 We are Shneym Asar Achim, Bnei Avinu; one is not, and the katon is today with Avinu in Eretz Kena'an.</p>
<p>האַט דער מאָן, דער GEN 42:33 האַר פֿון לאַנד, צו אונדז געזאָגט: דערמיט וועל איך וויסן אַז איר זייט ערלעכע מענטשן: איין אייערע ברודער לאַזט איבער ביי מיר, און נעמט גענוג פֿאַר דעם הונגער פֿון אייערע הויזגעזינטן, און גיט. edit</p>	<p>GEN 42:33 hot der man, der Har fun land, tsu undz gezogt: dermit vel ich visen az ir zeit erleche mentshen: ein eyere bruder lozt iber bai mir, un nemt genug far dem hunger fun eyere hoizgezinten, un geit.</p>	<p>GEN 42:33 And the ish, adonei HaAretz, said unto us, Hereby shall I know that ye are truthful ones; leave one of your achim here with me, and that which is needful for the ra'avon bateichem (<i>famine of your houses</i>) , take and be gone;</p>
<p>און ברענגט אייער GEN 42:34 יינגסטן ברודער צו מיר, און איך וועל וויסן אַז איר זייט נישט קיין אויסקוקערס, נאָר איר זייט ערלעכע מענטשן; וועל איך אייך אָפּגעבן אייער ברודער, און איר וועט מעגן פֿאַרקערן אין לאַנד. edit</p>	<p>GEN 42:34 un brengt ier yingsten bruder tsu mir, un ich vel visen az ir zeit nisht kein oiskukers, nor ir zeit erleche mentshen; vel ich ich opgeben ier bruder, un ir vet megen farkeren in land.</p>	<p>GEN 42:34 And bring achichem hakaton unto me; then shall I know that ye are not meragelim, but that ye are truthful ones: so will I restore you achichem, and ye shall freely trade in the land.</p>

<p>און עס איז געווען, ווי GEN 42:35 זיי ליידיקן אויס זייערע זעק, ערשט איטלעכנס בינטל געלט איז אין זיין זאַק; און ווי זיי און זייער פֿאַטער האָבן דערזען זייערע בינטלעך געלט, אזוי האָבן זיי מורא געקראָגן. edit</p>	<p>GEN 42:35 un es iz geven, vi zei leidiken ois zeyere zek, ersht itlechns bintel gelt iz in zain zak; un vi zei un zeyer foter hoben derzen zeyere bintlech gelt, azoi hoben zei moire gekrogen.</p>	<p>GEN 42:35 And it came to pass as they emptied their sacks, that, hinei, every man's pouch of kesef was in his sack; and when both they and Avihem saw the pouches of kesef, they were afraid.</p>
<p>און זייער פֿאַטער יעקבֿ GEN 42:36 האָט צו זיי געזאָגט: איר האָט מיד באַרויבט פֿון מייע קינדער; יוסף איז מער נישטאַ, און שמעון איז נישטאַ, און בנימין ווילט איר אוועקנעמען; דאָס אַלץ איז אויף מיר אויסגעגאַנגען. edit</p>	<p>GEN 42:36 un zeyer foter Yaakov hot tsu zei gezogt: ir hot mich baroibt fun maine kinder; Yosef iz mer nishto, un Shimon iz nishto, un Binyaminen vilt ir aveknemen; dos alts iz oif mir oisgegangen.</p>	<p>GEN 42:36 And Ya'akov Avihem said unto them, Me have ye bereaved of my children; Yosef is not, and Shim'on is not, and ye will take Binyamin away; all these things are against me.</p>
<p>האָט ראובן געזאָגט צו GEN 42:37 זיין פֿאַטער, אזוי צו זאָגן: מייע ביידע זין זאָלסטו טייטן, אויב איך וועל דיר אים נישט צוריקברענגען. גיב אים אויף מיין האַנט, און איך וועל אים אומקערן צו דיר. edit</p>	<p>GEN 42:37 hot Reuven gezogt tsu zain foter, azoi tsu zogen: maine beide zin zolstu teiten, oib ich vel dir im nisht tsurikvrenge. gib im oif main hant, un ich vel im umkeren tsu dir.</p>	<p>GEN 42:37 And Reuven spoke unto Aviv, saying, Slay my two banim, if I bring him not to thee; entrust him into my yad, and I will bring him to thee again.</p>
<p>האָט ער געזאָגט: מיין GEN 42:38 זון וועט נישט אַראָפּנידערן מיט אייך, וואָרום זיין ברודער איז טויט, און ער אַליין איז געבליבן, און אַז אים וועט</p>	<p>GEN 42:38 hot er gezogt: main zun vet nisht arofnideren mit ich, vorem zain bruder iz toit, un er alein iz gebliben, un az im vet trefen an umglik oif dem veg vos ir vet gein deroif, vet ir</p>	<p>GEN 42:38 And he said, Beni (<i>my son</i>) shall not go down with you; for achiv is dead, and he is left alone; if ason (<i>harm, evil</i>) befall him on the derech in which ye go, then shall ye bring</p>

<p>טרעפֿן אַן אומגליק אויף דעם וועג וואָס איר וועט גיין דערויף, וועט איר מאַכן נידערן מיינע גראָע האָר מיט טרויער אין שְׂאוּל. edit</p>	<p>machen nideren maine groe Har mit troier in Sheol.</p>	<p>down my gray hair in yagon (<i>sorrow</i>) to Sheol.</p>
<p>GEN 43:1 און דער הונגער איז געווען שווער אין לאַנד. edit</p>	<p>GEN 43:1 un der hunger iz geven shver in land.</p>	<p>GEN 43:1 And the ra'av (<i>famine</i>) was kaved (<i>heavy, severe</i>) in the land.</p>
<p>GEN 43:2 און עס איז געווען, אַז זיי האַבן אויפֿגעגעסן די תבואה, וואָס זיי האָבן געבראַכט פֿון מִצְרַיִם, האָט זייער פֿאַטער צו זיי געזאָגט: גייט ווידער, קויפֿט אונדז אַ ביסל שפּיז. edit</p>	<p>GEN 43:2 un es iz geven, az zei hoben oifgegesen di tvuh, vos zei hoben gebracht fun Mitsrayim, hot zeyer foter tsu zei gezogt: geit vider, koift undz a bisel shpaiz.</p>	<p>GEN 43:2 And it came to pass, when they had eaten up the shever (<i>grain</i>) which they had brought out of Mitsrayim, then Avihem said unto them, Shuvu (<i>return</i>) ! Buy for us a little ochel.</p>
<p>GEN 43:3 האָט יהודה געזאָגט צו אים, אַזוי צו זאָגן: וואָרענען האַט אונדז געוואָרנט דער מאַן, אַזוי צו זאָגן: איר זאָלט מיין פנים נישט זען, אויב אייער ברודער איז נישט מיט אייד. edit</p>	<p>GEN 43:3 hot Yehudah gezogt tsu im, azoi tsu zogen: vorenen hot undz gevorent der man, azoi tsu zogen: ir zolt main ponem nisht zen, oib ier bruder iz nisht mit ich.</p>	<p>GEN 43:3 And Yehudah spoke unto him, saying, The ish did solemnly warn us, saying, Ye shall not see my face, unless achichem be with you.</p>
<p>GEN 43:4 אויב דו שיקסט אונדזער ברודער מיט אונדז, וועלן מיר אַראָפֿנידערן, און וועלן דיר איינקויפֿן שפּיז. edit</p>	<p>GEN 43:4 oib du shikst undzer bruder mit undz, velen mir aropnideren, un velen dir inkoifen shpaiz.</p>	<p>GEN 43:4 If thou wilt send achinu (<i>our brother</i>) with us, we will go down and buy thee ochel;</p>
<p>GEN 43:5 אויב אָבער דו שיקסט נישט, וועלן מיר נישט</p>	<p>GEN 43:5 oib ober du shikst nisht, velen mir nisht aropnideren,</p>	<p>GEN 43:5 But if thou wilt not send him, we will not go down; for</p>

<p>אַראָפּנידערן, וואָרום דער מאַן האַט אונדז אָנגעזאָגט: איר זאָלט מיין פנים נישט זען, אויב אייער ברודער איז נישט מיט אייך. edit</p>	<p>vorem der man hot undz ongezogt: ir zolt main ponem nisht zen, oib ier bruder iz nisht mit ich.</p>	<p>the ish said unto us, Ye shall not see my face, unless achichem be with you.</p>
<p>GEN 43:6 האָט ישׂראֵל געזאָגט: נאָך וואָס האָט איר מיר געטאָן די רעה, צו זאָגן דעם מאָן, אַז איר האָט נאָך אַ ברודער? edit</p>	<p>GEN 43:6 hot Yisroel gezogt: noch vos hot ir mir geton di reh, tsu zogen dem man, az ir hot noch a bruder?</p>	<p>GEN 43:6 And Yisroel said, Why dealt ye so ill with me, as to tell the ish whether ye had yet another ach (brother) ?</p>
<p>GEN 43:7 האָבן זיי געזאָגט: דער מאָן האָט זיך פֿונאַנדערגעפֿרעגט וועגן אונדז, און וועגן אונדזער משפּחה, אַזוי צו זאָגן: לעבט נאָך אייער פֿאַטער? האָט איר נאָך אַ ברודער? און מיר האָבן אים דערציילט לויט די דאָזיקע ווערטער. זאָלן מיר גאָר וויסן, אַז ער וועט זאָגן: ברענגט אַראָפּ אייער ברודער? edit</p>	<p>GEN 43:7 hoben zei gezogt: der man hot zich funandergefregt vegen undz, un vegen undzer mishpoche, azoi tsu zogen: lebt noch ier foter? hot ir noch a bruder? un mir hoben im dertseilt loit di dozike verter. zolen mir gor visen, az er vet zogen: brengt arop ier bruder?</p>	<p>GEN 43:7 And they said, The ish asked in detail about us and about our moledet (kindred), saying, Is Avichem yet alive? Have ye another ach? And we declared to him according to these words of [his inquiry]; could we certainly know that he would say, Bring down achichem?</p>
<p>GEN 43:8 און יהודה האָט געזאָגט צו זיין פֿאַטער ישׂראֵל: שיק דעם יינגל מיט מיר, און מיר וועלן אויפֿשטיין און וועלן גיין, כדי מיר זאָלן לעבן און נישט</p>	<p>GEN 43:8 un Yehudah hot gezogt tsu zain foter Yisroel: shik dem yingel mit mir, un mir velen oifshtein un velen gein, kedei mir zolen leben un nisht shtarben, i mir, i du, i undzere</p>	<p>GEN 43:8 And Yehudah said unto Yisroel Aviv, Send na'ar with me, and we will arise and go; that we may live, and not die, both we, and thou, and also our little ones.</p>

<p>שטאַרבן, אי מיר, אי דו, אי אונדזערע קליינע קינדער. edit</p>	<p>kleine kinder.</p>	
<p>אִיךְ בֵּין עָרֵב פֶּאָר אִים, GEN 43:9 פֿון מײַן האַנט זאָלסטו אים מאַנען; אויב אִיךְ וועל דיר אים נישט ברענגען און אים אָוועקשטעלן פֿאַר דיר, זאָל אִיךְ זײַן אַ פֿאַרזינדיקטער צו דיר אַלע טעג. edit</p>	<p>GEN 43:9 ich bin orev far im, fun main hant zolstu im monen; oib ich vel dir im nisht brengen un im avekshtelen far dir, zol ich zain a farzindikter tsu dir ale teg.</p>	<p>GEN 43:9 I will be surety for him; of my yad shalt thou require an accounting for him; if I bring him not back unto thee, and set him before thee, then let me bear the blame kol hayamim;</p>
<p>וואָרום אַז מיר וואָלטן זיך נישט אויפֿגעהאַלטן, וואָלטן מיר שוין אַצונד זיך געהאַט אומגעקערט צום צווייטן מאָל. edit</p>	<p>GEN 43:10 vorem az mir volten zich nisht oifgehalten, volten mir shoin atsund zich gehat umgekert tsum tsveiten mol.</p>	<p>GEN 43:10 For if we had not delayed, surely now we had returned zeh pa'amayim (<i>this second time</i>) .</p>
<p>האַט זייער פֿאַטער GEN 43:11 יִשְׂרָאֵל צו זיי געזאָגט: אויב שוין יאָ אַזוי, טוט אָט-וואָס: נעמט פֿון די בעסטע פֿרוכטן פֿון לאַנד אין אייערע כּלים, און ברענגט אַראָפּ צו דעם מאַן אַ מתנה, אַ ביסל באַלזאַם, און אַ ביסל האָניק, געווירץ, און לאַדאַן, ניס, און מאַנדלען. edit</p>	<p>GEN 43:11 hot zeyer foter Yisroel tsu zei gezogt: oib shoin yo azoi, tut ot-vos: nemt fun di beste fruchten fun land in eyere keilim, un brengt arop tsu dem man a Mattanah, a bisel balzam, un a bisel honik, gevirts, un ladan, nis, un mandlen.</p>	<p>GEN 43:11 And Yisroel Avihem said unto them, If it must be so now, do this; take of mizimerat HaAretz (<i>the best fruits of the land</i>) in your kelim (<i>vessels</i>) , and carry down to the ish a minchah (<i>present</i>) , a little balm, and a little devash (<i>honey</i>) , nekhot (<i>spices</i>) , loht (<i>myrrh</i>) , batenim (<i>pistachio nuts</i>) , and shekedim (<i>almonds</i>) :</p>
<p>און טאַפל געלט נעמט GEN 43:12 מיט אין אייער האַנט; און</p>	<p>GEN 43:12 un topl gelt nemt mit in ier hant; un dos gelt vos iz umgekert gevoren in moil fun</p>	<p>GEN 43:12 And take kesef mishneh (<i>double money</i>) in your yad; and the kesef that was returned</p>

<p>דאָס געלט וואָס איז אומגעקערט געוואָרן אין מויל פֿון אייערע זעק, זאָלט איר אומקערן מיט אייער האַנט; אפֿשר איז דאָס געווען אַ פֿאַרזע. edit</p>	<p>eyere zek, zolt ir umkeren mit ier hant; efsher iz dos geven a farze.</p>	<p>in the mouth of your sacks, carry it back in your yad; perhaps it was mishgeh (<i>mistake</i>) ;</p>
<p>GEN 43:13 און נעמט אייער ברודער, און שטייט אויף, גייט ווידער צו דעם מאַן. edit</p>	<p>GEN 43:13 un nemt ier bruder, un shteit oif, geit vider tsu dem man.</p>	<p>GEN 43:13 Take also achichem, and arise, shuvu (<i>return</i>) unto the ish;</p>
<p>GEN 43:14 און אַל שְׂדֵי וועט אייך געבן דערבאַרימונג ביי דעם מאַן, און ער וועט אייך אָוועקלאָזן אייער אַנדער ברודער און בנימינען; און איך, אויב איך מוז אָנווערן מייע קינדער, וועל איך אָנווערן. edit</p>	<p>GEN 43:14 un El Shaddai vet ich geben derbarimung bai dem man, un er vet ich aveklozen ier ander bruder un Binyaminen; un ich, oib ich muz onveren maine kinder, vel ich onveren.</p>	<p>GEN 43:14 And El Shaddai give you rachamim before the ish, that he may send away achichem acher (<i>your other brother</i>) , and Binyamin. If I be bereaved of my children, I am bereaved.</p>
<p>GEN 43:15 האָבן די מענער גענומען די דאָזיקע מתנה, און טאָפּל געלט האָבן זיי מיטגענומען אין זייער האַנט, און בנימינען, און זיי זיינען אויפֿגעשטאַנען און האָבן גענידערט קיין מצרים, און האָבן זיך געשטעלט פֿאַר יוסף. edit</p>	<p>GEN 43:15 hoben di mener genumen di dozike Mattanah, un topl gelt hoben ze mitgenumen in zeyer hant, un Binyaminen, un ze zainen oifgeshtanen un hoben genidert kein Mitsrayim, un hoben zich geshtelt far Yosefen.</p>	<p>GEN 43:15 And the anashim took that minchah, and they took mishneh kesef (<i>double money</i>) in their yad and Binyamin; and rose up, and went down to Mitzrayim, and stood before Yosef.</p>
<p>GEN 43:16 און ווי יוסף האָט</p>	<p>GEN 43:16 un vi Yosef hot derzen Binyaminen mit ze, azoi hot er</p>	<p>GEN 43:16 And when Yosef saw Binyamin with them, he said to</p>

<p>דערזען בנימינען מיט זיי, אַזוי האַט ער געזאַגט צו דעם וואָס איבער זיין הויז: ברענג אַרײַן די מענטשן אין הויז, און שעכט אַ שעכטונג, און גרייט צו, וואָרום די מענטשן וועלן עסן מיט מיר צו מיטאַג. edit</p>	<p>gezogt tsu dem vos iber zain hoiz: breng arain di mentshen in hoiz, un shecht a shechtung, un greit tsu, vorem di mentshen velen esen mit mir tsu mitag.</p>	<p>the ish over Bais Yosef, Bring these anashim home, and slaughter the tevach, and make ready; for these anashim shall dine with me at tzahorayim (noon) .</p>
<p>GEN 43:17 האָט דער מאַן געטאַן אַזוי ווי יוסף האָט געהייסן, און דער מאַן האָט אַרײַנגעבראַכט די מענער אין יוסף'ס הויז. edit</p>	<p>GEN 43:17 hot der man geton azoi vi Yosef hot geheisen, un der man hot araingebracht di mener in Yosefs hoiz.</p>	<p>GEN 43:17 And the ish did as Yosef said; and the ish brought the anashim to the house of Yosef.</p>
<p>GEN 43:18 און די מענער האָבן מורא געהאַט, ווייל זיי זיינען אַרײַנגעבראַכט געוואָרן אין יוסף'ס הויז, און זיי האָבן געזאַגט: פֿון וועגן דעם געלט וואָס איז אומגעקערט געוואָרן אין אונדזערע זעק דאָס ערשטע מאָל, ווערן מיר אַרײַנגעבראַכט, כדי זיך אַרויפצוואַרפֿן אויף אונדז, און אַנפֿאַלן אויף אונדז, און אונדז נעמען פֿאַר קנעכט מיט אונדזערע אייזלען. edit</p>	<p>GEN 43:18 un di mener hoben moire gehat, vail ze zainen araingebracht gevoren in Yosefs hoiz, un ze hoben gezogt: fun vegen dem gelt vos iz umgekert gevoren in undzere zek dos ershte mol, veren mir araingebracht, kedei zich aroiftsuvarfen oif undz, un onfalen oif undz, un undz nemen far knecht mit undzere eizlen.</p>	<p>GEN 43:18 And the anashim were afraid, because they were brought into Bais Yosef; and they said, Because of the kesef that was returned in our sacks at the first time are we brought in; that he may seek occasion against us, and fall upon us, and seize us for avadim, and chamoreinu (<i>our donkeys</i>) .</p>
<p>GEN 43:19 האָבן זיי גענענט צו דעם מאַן וואָס איבער יוסף'ס הויז, און האָבן גערעדט צו</p>	<p>GEN 43:19 hoben ze genent tsu dem man vos iber Yosefs hoiz, un hoben geredt tsu im in</p>	<p>GEN 43:19 And they came near to the ish over Bais Yosef, and they spoke with him at the</p>

<p>edit אים אין איינגאַנג פֿון הויז.</p>	<p>ingang fun hoiz.</p>	<p>petach habayit,</p>
<p>GEN 43:20 און זיי האָבן געזאָגט: איך בעט דײַך, מיין האַר, מיר האָבן אַראָפּגענידערט דאָס ערשטע מאָל צו קויפֿן שפּײַז. edit</p>	<p>GEN 43:20 un zei hoben gezogt: ich bet dich, main Har, mir hoben aropgenidert dos ershte mol tsu koifen shpaiz.</p>	<p>GEN 43:20 And said, O adoni, we came indeed down at the first time to buy ochel:</p>
<p>GEN 43:21 און עס איז געווען, אַז מיר זיינען געקומען צום האַרבעריק, און האָבן געעפֿנט אונדזערע זעק, ערשט איטלעכנס געלט איז אין מויל פֿון זײַן זאַק, אונדזער געלט איז זײַן פֿולער וואָג; האָבן מיר עס אָפּגעבראַכט אין אונדזער האַנט. edit</p>	<p>GEN 43:21 un es iz geven, az mir zainen gekumen tsum harberik, un hoben geefent undzere zek, ersht itlechns gelt iz in moil fun zain zak, undzer gelt in zain fuler vog; hoben mir es opgebracht in undzer hant.</p>	<p>GEN 43:21 And it came to pass, when we came to the malon, that we opened our sacks, and, hinei, kesef ish (<i>every man's money</i>) was in the mouth of his sack, our kesef in full weight; and we have brought it back again in our yad.</p>
<p>GEN 43:22 און נאָך אַנדער געלט האָבן מיר אַראָפּגעבראַכט אין אונדזער האַנט, צו קויפֿן שפּײַז. מיר ווייסן נישט ווער עס האָט אַרײַנגעטאַן אונדזער געלט אין אונדזערע זעק. edit</p>	<p>GEN 43:22 un noch ander gelt hoben mir aropgebracht in undzer hant, tsu koifen shpaiz. mir veisen nisht ver es hot araingeton undzer gelt in undzere zek.</p>	<p>GEN 43:22 And kesef acher (<i>other money</i>) have we brought down in our hands to buy ochel; we cannot tell who put our kesef in our sacks.</p>
<p>GEN 43:23 האָט ער געזאָגט: פֿריד צו אײַך! איר זאַלט נישט מורא האָבן; אלוקיכם, און דער ג-ט פֿון אײַער פֿאַטער, האָט אײַך געשאַנקען אַן אוצר אין אײַערע זעק; אײַער געלט</p>	<p>GEN 43:23 hot er gezogt: frid tsu ich! ir zolt nisht moire hoben; Elokeichem, un der G-t fun ier foter, hot ich geshonken an Etzer in eyere zek; ier gelt iz mir araingekumen. un er hot aroisgebracht tsu zei shmeunen.</p>	<p>GEN 43:23 And he said, Shalom lachem, fear not; Eloheichem, and Elohei Avichem, hath given you matmon (<i>treasure</i>) in your sacks; I had your kesef. And he brought Shim'on out unto them.</p>

<p>איז מיר אַרײַנגעקומען. און ער האַט אַרויסגעבראַכט צו זיי שמעווען. edit</p>		
<p>און דער מאַן האָט GEN 43:24 אַרײַנגעבראַכט די מענער אין יוספֿס הויז, און ער האָט געגעבן וואַסער, און זיי האָבן געוואָשן זייערע פֿיס; און ער האַט געגעבן פֿוטער פֿאַר זייערע אייזלען. edit</p>	<p>GEN 43:24 un der man hot araingebracht di mener in Yosefs hoiz, un er hot gegeben vaser, un zeı hoben gevashen zeyere fis; un er hot gegeben futer far zeyere eizlen.</p>	<p>GEN 43:24 And the ish brought the anashim into the house of Yosef, and gave them mayim, and they washed their raglayim; and he gave their chamorim mispo (fodder) .</p>
<p>און זיי האָבן צוגעגרייט די מתנה איידער יוסף וועט קומען אום מיטאָג, וואָרום זיי האָבן געהערט אַז דאָרטן וועלן זיי עסן ברויט. edit</p>	<p>GEN 43:25 un zeı hoben tsugegreit di Mattanah eider Yosef vet kumen um mitag, vorem zeı hoben gehert az dorten velen zeı esen broit.</p>	<p>GEN 43:25 And they made ready the minchah for bo Yosef (coming of Yosef) at tzahorayim; for they heard that they would eat lechem there.</p>
<p>און ווי יוסף איז געקומען אין הויז, אַזוי האָבן זיי אַרײַנגעבראַכט צו אים אין הויז די מתנה וואָס אין זייער האַנט, און זיי האָבן זיך געבוקט פֿאַר אים צו דער ערד. edit</p>	<p>GEN 43:26 un vi Yosef iz gekumen in hoiz, azoi hoben zeı araingebracht tsu im in hoiz di Mattanah vos in zeyer hant, un zeı hoben zich gebukt far im tsu der erd.</p>	<p>GEN 43:26 And when Yosef came home, they presented him the minchah which was in their yad in the house, and prostrated themselves to the ground before him.</p>
<p>און ער האָט זיי געפֿרעגט אויף פֿריד, און ער האַט צו זיי געזאָגט: איז פֿריד צו אייער אַלטן פֿאַטער, וואָס</p>	<p>GEN 43:27 un er hot zeı gefregt oif frid, un er hot tsu zeı gezogt: iz frid tsu ier alten foter, vos ir hot fun im dertseilt? lebt er noch?</p>	<p>GEN 43:27 And he asked them l'shalom (about their welfare) , and said, Is there shalom with avichem, the zaken of whom ye spoke? Is he still alive?</p>

<p>איר האָט פֿון אים דערציילט? לעבט ער נאָך? edit</p>		
<p>האָבן זיי געזאָגט: פֿריד GEN 43:28 איז צו דיין קנעכט אונדזער פֿאַטער, ער לעבט נאָך. און זיי האָבן זיך גענייגט און זיך געבוקט. edit</p>	<p>GEN 43:28 hoben zei gezogt: frid iz tsu dain knecht undzer foter, er lebt noch. un zei hoben zich geneigt un zich gebukt.</p>	<p>GEN 43:28 And they answered, There is shalom with thy eved avinu; he is still alive. And they bowed their heads, and prostrated themselves.</p>
<p>האָט ער אויפֿגעהויבן GEN 43:29 זיינע אויגן, און האָט דערזען זיין ברודער בנימין, זיין מוטערס זון, און ער האָט געזאָגט: איז דאָס אייער יינגסטער ברודער, וואָס איר האָט מיר פֿון אים דערציילט? און ער האָט געזאָגט: זאָל דיך אלקים לייטזעליקן, מיין זון. edit</p>	<p>GEN 43:29 hot er oifgehoiben zaine oigen, un hot derzen zain bruder Binyaminen, zain muters zun, un er hot gezogt: iz dos ier yingster bruder, vos ir hot mir fun im dertseilt? un er hot gezogt: zol dich Elokim laitzeliken, main zun.</p>	<p>GEN 43:29 And he lifted up his eyes, and saw achiv Binyamin, ben immo, and said, Is this achichem hakaton (<i>your younger brother</i>), of whom ye spoke unto me? And he said, Elohim be gracious unto thee, beni.</p>
<p>און יוסף האָט זיך GEN 43:30 געאיילט, וואָרום זיין האַרץ האָט אים פֿאַרקלעמט אויף זיין ברודער, און ער האָט זיך געוואָלט פֿונאַנדערוויינען; איז ער אַריין אין קאַמער, און האָט דאָרטן געוויינט. edit</p>	<p>GEN 43:30 un Yosef hot zich geailt, vorem zain harts hot im farklemt oif zain bruder, un er hot zich gevolt funanderveinen; iz er arain in kamer, un hot dorten geveint.</p>	<p>GEN 43:30 And Yosef made haste; for his compassion was stirred upon achiv (<i>his brother</i>); and he sought where to weep; and he entered into his cheder, and wept there.</p>
<p>און ער האָט אָפֿגעוואָשן GEN 43:31 זיין פנים, און איז אַרויסגעגאַנגען; און ער האָט</p>	<p>GEN 43:31 un er hot opgevashen zain ponem, un iz aroisgegangen; un er hot zich ingehalten un hot gezogt: leigt</p>	<p>GEN 43:31 And he washed his face, and went out, and controlled himself, and said, Serve lechem.</p>

<p>זיך איינגעהאלטן און האָט געזאָגט: לייגט ברויט. edit</p>	<p>broit.</p>	
<p>האָט מען געלייגט פֿאַר GEN 43:32 אים באַזונדער, און פֿאַר זיי באַזונדער, און פֿאַר די מצרים וואָס האָבן געגעסן ביי אים, באַזונדער, וואָרום די מצרים קענען נישט עסן ברויט מיט די עברים, ווייל דאָס איז אַן אומווערדיקייט ביי די מצרים. edit</p>	<p>GEN 43:32 hot men geleigt far im bazunder, un far ze bazunder, un far di Mitsrayim vos hoben gegessen bai im, bazunder, vorem di Mitsrayim kenen nisht esen broit mit di Avarim, vail dos iz an umverdikeit bai di Mitsrayim.</p>	<p>GEN 43:32 And they served him by himself, and them by themselves, and the Mitzrim (<i>Egyptians</i>) , which did eat with him, by themselves; because Mitzrim could not eat lechem with the Ivrim; for that is a to'evah (<i>abomination</i>) unto the Mitzrim.</p>
<p>און זיי זיינען GEN 43:33 אויסגעזעצט געוואָרן פֿאַר אים, דער בכור לויט זיין בכורהשאַפֿט, און דער יינגערער לויט זיין יונגקייט; און די מענטשן האָבן זיך געוונדערט צווישן איינאַנדער. edit</p>	<p>GEN 43:33 un ze zainen oisgezetst gevoren far im, der bchor loit zain bchorhshaft, un der yingerer loit zain yungkeit; un di mentshen hoben zich gevundert tsvishen einander.</p>	<p>GEN 43:33 And they sat before him, the bechor according to his bechorah (<i>birthright</i>) , and the youngest according to his youth; and the anashim marvelled one with another.</p>
<p>און ער האָט זיי געלאָזט GEN 43:34 צוטראַגן חלקים פֿון פֿאַר אים, און בנימינס חלק איז געווען פֿינף מאָל אזוי פֿיל ווי זייער איטלעכנס חלק. און זיי האָבן געטרונקען און זיך אַנגעטרונקען מיט אים. edit</p>	<p>GEN 43:34 un er hot ze gelozt tsutrogen Chelekim fun far im, un Binyamins Chelek iz geven finf mol azoi fil vi zeyer itlechns Chelek. un ze hoben getrunken un zich ongetrunken mit im.</p>	<p>GEN 43:34 And he took and sent masot (<i>portions</i>) unto them from before him; but masat Binyamin was five times as much as any of theirs. And they drank, and feasted with him.</p>
<p>און ער האָט באַפֿוילן GEN 44:1</p>	<p>GEN 44:1 un er hot bafoilen dem vos iber zain hoiz, azoi tsu</p>	<p>GEN 44:1 And he commanded the ish over Bais Yosef, saying, Fill</p>

<p>דעם וואָס איבער זיין הויז, אָזוי צו זאָגן: פֿיל אָן די זעק פֿון די מענטשן מיט שפּייז וויפֿל זיי קענען טראָגן, און טו אַריין איטלעכנס געלט אין מויל פֿון זיין זאַק. edit</p>	<p>zogen: fil on di zek fun di mentshen mit shpaiz vifel zei kenen trogen, un tu arain itlechns gelt in moil fun zain zak.</p>	<p>the sacks of the anashim with ochel, as much as they can carry, and put kesef ish in the mouth of his sack.</p>
<p>GEN 44:2 און מיין בעכער, דעם זילבערנעם בעכער, זאָלסטו אַריינטאָן אין מויל פֿון דעם זאַק פֿון דעם יינגסטן, מיט דעם געלט פֿאַר זיין תּבֹואה. און ער האָט געטאָן אָזוי ווי דאָס וואָרט וואָס יוסף האָט גערעדט. edit</p>	<p>GEN 44:2 un main becher, dem zilbernem becher, zolstu arainton in moil fun dem zak fun dem yingsten, mit dem gelt far zain tvuh. un er hot geton azoi vi dos vort vos Yosef hot geredt.</p>	<p>GEN 44:2 And put my cup, gevi'a hakesef (<i>cup of silver</i>), in the mouth of the sack of the katon, and his kesef for shever (<i>grain</i>) . And he did according to the davar Yosef had spoken.</p>
<p>GEN 44:3 ווי דער מאָרגן האָט אויפֿגעלוכטן, אָזוי זיינען די מענער אַוועקגעשיקט געוואָרן, זיי און זייערע אייזלען. edit</p>	<p>GEN 44:3 vi der morgen hot oifgeluchten, azoi zainen di mener avekgeschikt gevoren, zei un zeyere eizlen.</p>	<p>GEN 44:3 As soon as the boker ohr, the anashim were sent away, they and their chamorim.</p>
<p>GEN 44:4 זיי זיינען נאָרוואָס אַרויסגעגאַנגען פֿון שטאָט, נאָך נישט געווען ווייט אַוועק, אָזוי האָט יוסף געזאָגט צו דעם וואָס איבער זיין הויז: שטיי אויף, יאָג נאָך די מענטשן, און אַז דו וועסט זיי אַניאָגן, זאָלסטו זאָגן צו זיי:</p>	<p>GEN 44:4 zei zainen norvos araisgegangen fun shtot, noch nisht geven vait avek, azoi hot Yosef gezogt tsu dem vos iber zain hoiz: shtei oif, yog noch di mentshen, un az du vest zei oniogen, zolstu zogen tsu zei: far vos hot ir opgetsolt a reh far a toive?</p>	<p>GEN 44:4 And when they were gone out of the ir, and not yet far off, Yosef said unto the ish over Bais Yosef, Up, follow after the anashim; and when thou dost overtake them, say unto them, Wherefore have ye rewarded ra'ah for tovah?</p>

<p>פֶּאָר וואָס האָט איר אָפּגעצאָלט אַ רעה פֶּאָר אַ טוֹבֵה? edit</p>		
<p>דאָס איז דאָך דער וואָס מײַן האָר טרינקט פֿון אים, און צויבערן טוט ער צויבערן מיט אים. איר האָט זיך שלעכט באַגאַנגען מיט וואָס איר האָט געטאָן. edit</p>	<p>GEN 44:5 dos iz doch der vos main Har trinkt fun im, un tsoiberen tut er tsoiberen mit im. ir hot zich shlecht bagangen mit vos ir hot geton.</p>	<p>GEN 44:5 Is not this it in which adoni drinketh, and whereby indeed he divineth? Ye have done ra'ah in so doing.</p>
<p>און ער האָט זיי אַנגעיאָגט, און האָט צו זיי גערעדט די דאָזיקע ווערטער. edit</p>	<p>GEN 44:6 un er hot zei ongeiogt, un hot tsu zei geredt di dozike verter.</p>	<p>GEN 44:6 And he overtook them, and he spoke unto them these same devarim.</p>
<p>האָבן זיי צו אים געזאָגט: פֶּאָר וואָס רעדט מײַן האָר אַזעלכע ווערטער? באַהיט זאָלן ווערן דײַנע קנעכט פֿון טאָן אַזאַ זאָך! edit</p>	<p>GEN 44:7 hoben zei tsu im gezogt: far vos redt main Har azelche verter? bahit zolen veren daine knecht fun ton aza zach!</p>	<p>GEN 44:7 And they said unto him, Wherefore saith adoni these words? Chalilah (<i>far be it</i>) that thy avadim should do according to this thing;</p>
<p>זע, דאָס געלט וואָס מיר האָבן געפֿונען אין מויל פֿון אונדזערע זעק, האָבן מיר דיר אומגעקערט פֿון לאַנד כּנען, הײַנט ווי וועלן מיר גנבֿען פֿון דײַן האָרס הויז זילבער אָדער גאָלד? edit</p>	<p>GEN 44:8 ze, dos gelt vos mir hoben gefunen in moil fun undzere zek, hoben mir dir umgekert fun land Kenaan, haint vi velen mir gnven fun dain Har's hoiz zilber oder gold?</p>	<p>GEN 44:8 Hinei, the kesef, which we found in the mouth of our sacks, we brought back unto thee out of Eretz Kena'an; how then should we be ganavim stealing kesef or zahav out of the bais adoneicha?</p>
<p>דער יעניקער פֿון דײַנע GEN 44:9</p>	<p>GEN 44:9 der yeniker fun daine knecht vos er vet bai im</p>	<p>GEN 44:9 With whomsoever of thy avadim it be found, both let</p>

<p>קנעכט וואָס ער וועט בייַ אים געפֿונען ווערן, זאָל שטאַרבן, און אויך מיר וועלן זיין קנעכט צו מיין האָר. edit</p>	<p>gefunen veren, zol shtarben, un oich mir velen zain knecht tsu main Har.</p>	<p>him die, and we also will be avadim of adoni.</p>
<p>GEN 44:10 האָט ער געזאָגט: הגם געזאָלט האָט אַצונד זיין אַזוי ווי אייערע ווערטער, זאָל נאָר דער וואָס ער וועט בייַ אים געפֿונען ווערן, זיין אַ קנעכט צו מיר, און איר וועט זיין ריין. edit</p>	<p>GEN 44:10 hot er gezogt: hagam gezolt hot atsund zain azoi vi eyere verter, zol nor der vos er vet bai im gefunen veren, zain a knecht tsu mir, un ir vet zain rein.</p>	<p>GEN 44:10 And he said, Now also let it be according unto your devarim; he with whom it is found shall be to me eved; and ye shall be nekiyim (<i>blameless</i>) .</p>
<p>GEN 44:11 האָבן זיי אויף גיך אַראָפּגעלאָזט איטלעכער זיין זאַק אויף דער ערד, און זיי האָבן געעפֿנט איטלעכער זיין זאַק. edit</p>	<p>GEN 44:11 hoben ze i oif gich aropgelozt itlecher zain zak oif der erd, un ze i hoben geefent itlecher zain zak.</p>	<p>GEN 44:11 Then they speedily took down every ish his sack to the ground, and opened every ish his sack.</p>
<p>GEN 44:12 און ער האָט געזוכט; מיטן עלטסטן האָט ער אַנגעהויבן, און מיטן יינגסטן האָט ער געענדיקט. און דער בעכער איז געפֿונען געוואָרן אין בנימינס זאַק. edit</p>	<p>GEN 44:12 un er hot gezucht; miten eltsten hot er ongehoiben, un miten yingsten hot er geendikt. un der becher iz gefunen gevoren in Binyamins zak.</p>	<p>GEN 44:12 And he searched, and began at the gadol (<i>eldest</i>) , and ended at the katon (<i>youngest</i>) ; and the gevi'a (<i>cup, goblet</i>) was found in the sack of Binyamin.</p>
<p>GEN 44:13 האָבן זיי צעריסן זייערע קליידער, און איטלעכער האָט אויפֿגעלאָדן זיין אייזל, און זיי האָבן זיך אומגעקערט אין שטאָט. edit</p>	<p>GEN 44:13 hoben ze tserisen zeyere kleider, un itlecher hot oifgeloden zain eizl, un ze i hoben zich umgekert in shtot.</p>	<p>GEN 44:13 Then they tore their garments, and loaded every ish his chamor, and returned to the ir.</p>

<p>און יהודה איז געקומען GEN 44:14 מיט זיינע ברידער אין יוספס הויז; און ער איז נאך דארטן געווען. און זיי זיינען געפאלן פאר אים צו דער ערד. edit</p>	<p>GEN 44:14 un Yehudah iz gekumen mit zaine brider in Yosefs hoiz; un er iz noch dorten geven. un zei zainen gefalen far im tsu der erd.</p>	<p>GEN 44:14 And Yehudah and his achim came to Bais Yosef; for he was yet there; and they fell before him on the ground.</p>
<p>GEN 44:15 האט יוסף צו זיי געזאגט: וואס איז דאס פאר א טואונג וואס איר האט געטאן? האט איר נישט געוויסט אז צויבערן טוט צויבערן אזא מאן ווי איך? edit</p>	<p>GEN 44:15 hot Yosef tsu zei gezogt: vos iz dos far a tuung vos ir hot geton? hot ir nisht gevust az tsoiberen tut tsoiberen aza man vi ich?</p>	<p>GEN 44:15 And Yosef said unto them, What ma'aseh (deed) is this that ye have done? Know ye not that an ish like me can find things out as a menachesh (diviner) ?</p>
<p>GEN 44:16 האט יהודה געזאגט: וואס זאלן מיר זאגן צו מיין האר, וואס זאלן מיר רעדן, און וואס זאלן מיר זיך פארענטפערן? האלקים האט געפונען די זינד פון דינע קנעכט. אט זיינען מיר קנעכט צו מיין האר, אי מיר, אי דער וואס דער בעכער איז געפונען געווארן אין זיין האנט. edit</p>	<p>GEN 44:16 hot Yehudah gezogt: vos zolen mir zogen tsu main Har, vos zolen mir reden, un vos zolen mir zich farentferen? HaElokim hot gefunen di zind fun daine knecht. ot zainen mir knecht tsu main Har, i mir, i der vos der becher iz gefunen gevoren in zain hant.</p>	<p>GEN 44:16 And Yehudah said, What shall we say unto adoni? What shall we speak? Or how shall we clear ourselves? HaElohim hath found out the avon (iniquity) of thy avadim; look at us, we are now avadim la'adoni, both we, and he also with whom the gevi'a (cup) is found.</p>
<p>GEN 44:17 האט ער געזאגט: חלילה מיר דאס צו טאן! דער מאן וואס דער בעכער איז געפונען געווארן אין זיין האנט, ער זאל זיין א קנעכט צו מיר, און איר גייט ארויף בשלום צו</p>	<p>GEN 44:17 hot er gezogt: cholile mir dos tsu ton! der man vos der becher iz gefunen gevoren in zain hant, er zol zain a knecht tsu mir, un ir geit aroifblikendik besholem tsu ier foter.</p>	<p>GEN 44:17 And he [Yosef] said, Chalilah that I should do so; but the ish in whose yad the gevi'a is found, he shall be to me eved; and as for you, go back in shalom unto avichem.</p>

<p>edit אייער פֿאַטער.</p>		
<p>האַט יהודה גענענט צו GEN 44:18 אִים; און האָט געזאָגט: אַיך בעט דײַך, מײַן האַר, זאָל אַקאַרשט דײַן קנעכט רעדן אַ וואָרט אין די אויערן פֿון מײַן האַר, און זאָל דײַן צאַרן נישט גרימען אויף דײַן קנעכט; וואָרום דו ביסט אַזוי ווי פֿרעה. edit</p>	<p>GEN 44:18 hot Yehudah genent tsu im; un hot gezogt: ich bet dich, main Har, zol akorsht dain knecht reden a vort in di oieren fun main Har, un zol dain tsoren nisht grimen oif dain knecht; vorem du bist azoi vi Pharaoh.</p>	<p>GEN 44:18 Then Yehudah came near unto him, and said, Oh, adoni, let thy eved speak now a davar in oznei adoni, and let not thine anger burn against thy eved; for thou art even like Pharaoh.</p>
<p>מײַן האַר האָט GEN 44:19 געפֿרעגט זײַנע קנעכט, אַזוי צו זאָגן: האָט איר אַ פֿאַטער אַדער אַ ברודער? edit</p>	<p>GEN 44:19 main Har hot gefregt zaine knecht, azoi tsu zogen: hot ir a foter oder a bruder?</p>	<p>GEN 44:19 Adoni asked his avadim, saying, Have ye an av, or an ach?</p>
<p>און מיר האָבן געזאָגט GEN 44:20 צו מײַן האַר: מיר האָבן אַן אַלטן פֿאַטער, און אַ קליינעם בן-זקונים, וואָס זײַן ברודער איז טויט, און ער אַליין איז געבליבן פֿון זײַן מוטער, און זײַן פֿאַטער האָט אים ליב. edit</p>	<p>GEN 44:20 un mir hoben gezogt tsu main Har: mir hoben an alten foter, un a kleinem ben-zkunim, vos zain bruder iz toit, un er alein iz gebliben fun zain muter, un zain foter hot im lib.</p>	<p>GEN 44:20 And we said unto adoni, We have an av, a zaken, and a yeled zekunim katan (<i>child of his old age, a little one</i>) ; and achiv is dead, and he alone is left of immo, and aviv loveth him.</p>
<p>האַסטו געזאָגט צו דײַנע GEN 44:21 קנעכט: ברענגט אים אַראָפּ צו מיר, אַיך זאָל טאָן מײַן אויג אויף אים. edit</p>	<p>GEN 44:21 hostu gezogt tsu daine knecht: brengt im arop tsu mir, ich zol ton main oig oif im.</p>	<p>GEN 44:21 And thou saidst unto thy avadim, Bring him down unto me, that I may set mine eyes upon him.</p>
<p>האַבן מיר געזאָגט צו GEN 44:22</p>	<p>GEN 44:22 hoben mir gezogt tsu</p>	<p>GEN 44:22 And we said unto adoni,</p>

<p>מִיַּין הָאָר: דער ייִנגל קען נישט פֿאַרלאָזן זײַן פֿאַטער, וואָרום אַז ער וועט פֿאַרלאָזן זײַן פֿאַטער, וועט דער שטאַרבן. edit</p>	<p>main Har: der yingel ken nisht farlozen zain foter, vorem az er vet farlozen zain foter, vet der shtarben.</p>	<p>The na'ar cannot leave aviv; for if he should leave aviv, aviv would die.</p>
<p>הָאָסטו געזאָגט צו דײַנע קנעכט: אויב אײַער ייִנגסטער ברודער וועט נישט אַראָפּנידערן מיט אײַך, זאָלט איר מער מײַן פנים נישט זען. edit</p>	<p>GEN 44:23 hostu gezogt tsu daine knecht: oib ier yingster bruder vet nisht aropnideren mit ich, zolt ir mer main ponem nisht zen.</p>	<p>GEN 44:23 And thou saidst unto thy avadim, Except achichem hakaton (<i>your youngest brother</i>) come down with you, ye shall see my face no more.</p>
<p>און עס איז געווען, אַז מיר זײַנען אַרױפֿגעקומען צו דײַן קנעכט, אונדזער פֿאַטער, האַבן מיר אים דערציילט די ווערטער פֿון מײַן האָר. edit</p>	<p>GEN 44:24 un es iz geven, az mir zainen aroifgekumen tsu dain knecht, undzer foter, hoben mir im dertseilt di verter fun main Har.</p>	<p>GEN 44:24 And it came to pass when we came up unto thy eved Avi we told him the divrei adoni.</p>
<p>און אַז אונדזער פֿאַטער האַט געזאָגט: גײט ווידער, קױפֿט אונדז אַ ביסל שפּײַז, edit</p>	<p>GEN 44:25 un az undzer foter hot gezogt: geit vider, koift undz a bisel shpaiz,</p>	<p>GEN 44:25 And avinu said, Shuvu, (<i>go back, return</i>) and buy us a little ochel.</p>
<p>האַבן מיר געזאָגט: מיר קענען נישט אַראָפּנידערן; נאָר אויב אונדזער ייִנגסטער ברודער וועט זײַן מיט אונדז, וועלן מיר אַראָפּנידערן, וואָרום מיר קענען נישט זען דעם מאַנס פנים, וווּ אונדזער ייִנגסטער ברודער איז נישט</p>	<p>GEN 44:26 hoben mir gezogt: mir kenen nisht aropnideren; nor oib undzer yingster bruder vet zain mit undz, velen mir aropnideren, vorem mir kenem nisht zen dem mans ponem, vu undzer yingster bruder iz nisht mit undz.</p>	<p>GEN 44:26 And we said, We cannot go down; if achinu hakaton (<i>our youngest brother</i>) be with us, then will we go down; for we may not see the face of HaIsh, except achinu hakaton be with us.</p>

<p>מיט אונדז. edit</p>		
<p>הָאָט דײַן קנעכט, GEN 44:27 אונדזער פֿאַטער, צו אונדז געזאַגט: איר וויסט אַז צוויי הָאָט מיר מײַן ווייב געבאַרן. edit</p>	<p>GEN 44:27 hot dain knecht, undzer foter, tsu undz gezogt: ir veist az tsvei hot mir main vaib geboren.</p>	<p>GEN 44:27 And thy eved Avi said unto us, Ye know that my wife bore me two banim;</p>
<p>און איינער איז GEN 44:28 אָוועקגעאַנגען פֿון מיר, און איך האָב געזאַגט: פֿאַר וואָר, פֿאַרצוקן איז ער פֿאַרצוקט געוואָרן; און איך האָב אים נישט געזען ביז אַצונד. edit</p>	<p>GEN 44:28 un einer iz avekgegangen fun mir, un ich hob gezogt: far vor, fartsuken iz er fartsukt gevoren; un ich hob im nisht gezen biz atsund.</p>	<p>GEN 44:28 And the one went out from me, and I said, Surely he is torn to pieces; and I saw him not ad-hennah (<i>until now</i>) ;</p>
<p>און אַז איר וועט GEN 44:29 אָוועקנעמען אויך דעם דאָזיקן פֿון מײַן פנים, און אים וועט טרעפֿן אַן אומגליק, וועט איר מאַכן נידערן מײַנע גראָע האָר מיט קומער אין שְׂאוֹל. edit</p>	<p>GEN 44:29 un az ir vet aveknemen oich dem doziken fun main ponem, un im vet trefen an umglik, vet ir machen nideren maine groe Har mit kumer in Sheol.</p>	<p>GEN 44:29 And if ye take this also from me, and ason (<i>evil, harm</i>) befall him, ye shall bring down my gray hair in ra'ah (<i>misery</i>) to Sheol.</p>
<p>און אַצונד אַז איך וועל GEN 44:30 קומען צו דײַן קנעכט, מײַן פֿאַטער, און דער ייִנגל איז מיט אונדז נישטאַ, אַזוי ווי זײַן זעל איז צוגעבונדן צו זײַן זעל, edit</p>	<p>GEN 44:30 un atsund az ich vel kumen tsu dain knecht, main foter, un der yingel iz mit undz nishto, azoi vi zain zel iz tsugebunden tsu zain zel,</p>	<p>GEN 44:30 Now therefore when I come to thy eved Avi, and the na'ar be not with us; seeing that his nefesh is bound up in the nefesh of the na'ar;</p>
<p>אויז, ווי ער וועט זען אַז GEN 44:31 דער ייִנגל איז נישטאַ, אַזוי וועט ער שטאַרבן, און דײַנע</p>	<p>GEN 44:31 iz, vi er vet zen az der yingel iz nishto, azoi vet er shtarben, un daine knecht velen machen nideren di groe Har fun</p>	<p>GEN 44:31 It shall come to pass, when he seeth that the na'ar is not with us, that he will die; and thy avadim shall bring</p>

<p>קנעכט וועלן מאַכן נידערן די גראַע האַר פֿון דיין קנעכט, אונדזער פֿאַטער, מיט טרויער אין שאַול. edit</p>	<p>dain knecht, undzer foter, mit troier in Sheol.</p>	<p>down the gray hair of thy eved avinu with yagon (<i>sorrow</i>) to Sheol,</p>
<p>GEN 44:32 וואָרום דיין קנעכט איז עַרְבֿ געווען פֿאַר דעם ייִנגל צו זיין פֿאַטער, אַזוי צו זאָגן: אויב איך וועל דיר אים נישט ברענגען, זאָל איך זיין אַ פֿאַרזינדיקטער צו מיין פֿאַטער אַלע טעג. edit</p>	<p>GEN 44:32 vorem dain knecht iz orev geven far dem yingel tsu zain foter, azoi tsu zogen: oib ich vel dir im nisht brengen, zol ich zain a farzindikter tsu main foter ale teg.</p>	<p>GEN 44:32 For thy eved became surety for the na'ar unto Avi, saying, If I bring him not unto thee, then I shall bear the blame before Avi kol hayamim.</p>
<p>GEN 44:33 און אַצונד, איך בעט דיך, זאָל דיין קנעכט בלייבן אַנשטאַט דעם ייִנגל, אַ קנעכט צו מיין האַר, און דער ייִנגל זאָל אַרויפֿגיין מיט זיינע ברידער. edit</p>	<p>GEN 44:33 un atsund, ich bet dich, zol dain knecht blaiben anshtot dem yingel, a knecht tsu main Har, un der yingel zol aroifgein mit zaine brider.</p>	<p>GEN 44:33 Therefore, let thy eved, now, abide instead of the na'ar, an eved to adoni; and let the na'ar go up with his achim.</p>
<p>GEN 44:34 וואָרום ווי קען איך אַרויפֿגיין צו מיין פֿאַטער, אַז דער ייִנגל איז נישט מיט מיר? איך וועל חלילה צוזען דאָס בייז וואָס וועט טרעפֿן מיין פֿאַטער. edit</p>	<p>GEN 44:34 vorem vi ken ich arofgein tsu main foter, az der yingel iz nisht mit mir? ich vel cholile tsuzen dos beiz vos vet trefen main foter.</p>	<p>GEN 44:34 For how shall I go up to Avi, and the na'ar be not with me? Lest I see the rah that would overtake Avi.</p>
<p>GEN 45:1 און יוסף האָט זיך נישט געקענט איינהאַלטן פֿאַר אַלע וואָס זיינען געשטאַנען לעבן</p>	<p>GEN 45:1 un Yosef hot zich nisht gekent inhalten far ale vos zainen geshtanen leben im, un er hot oisgerufen: firt arois ale</p>	<p>GEN 45:1 Then Yosef could not control himself before all them that stood by him; and he cried, Cause kol ish to go out from</p>

<p>אים, און ער האָט אויסגערופֿן: פֿירט אַרויס אַלע מענטשן פֿון מיר. און קיין מענטש איז נישט געשטאַנען לעבן אים, ווען יוסף האָט זיך דערקענט צו זיינע ברידער. edit</p>	<p>mentshen fun mir. un kein mentsh iz nisht geshtanen leben im, ven Yosef hot zich derkent tsu zaine brider.</p>	<p>me. And there stood no ish with him, while Yosef made himself known unto his achim.</p>
<p>GEN 45:2 און ער האָט אַרויסגעלאָזט זיין קול אין געוויין, און די מצרים האָבן געהערט; און דאָס הויז פֿון פֿרעהן האָט געהערט דערפֿון. edit</p>	<p>GEN 45:2 un er hot aroisgelozt zain kol in gevain, un di Mitsrayim hoben gehert; un dos hoiz fun Pharaohen hot gehert derfun.</p>	<p>GEN 45:2 And he wept aloud; and the Mitsrayim and the Bais Pharaoh heard.</p>
<p>GEN 45:3 און יוסף האָט געזאָגט צו זיינע ברידער: איך בין יוסף; לעבט נאָך מיין פֿאַטער? און זיינע ברידער האָבן אים נישט געקענט ענטפֿערן, וואָרום זיי האָבן זיך דערשראַקן פֿאַר אים. edit</p>	<p>GEN 45:3 un Yosef hot gezogt tsu zaine brider: ich bin Yosef; lebt noch main foter? un zaine brider hoben im nisht gekent entferen, vorem zeI hoben zich dershroken far im.</p>	<p>GEN 45:3 And Yosef said unto his achim (brethren), I am Yosef; doth Avi yet live? And his achim could not answer him; for they were shocked with dismay at his presence.</p>
<p>GEN 45:4 האָט יוסף געזאָגט צו זיינע ברידער: גענענט צו מיר, איך בעט אייך. האָבן זיי גענענט. און ער האָט געזאָגט: איך בין אייער ברודער יוסף, וואָס איר האָט מיך פֿאַרקויפֿט קיין מצרים. edit</p>	<p>GEN 45:4 hot Yosef gezogt tsu zaine brider: genent tsu mir, ich bet ich. hoben zeI genent. un er hot gezogt: ich bin ier bruder Yosef, vos ir hot mich farkoift kein Mitsrayim.</p>	<p>GEN 45:4 And Yosef said unto his achim, Come near to me, now. And they came near. And he said, I am Yosef achichem (your brother), whom ye sold into Mitsrayim.</p>

<p>און אַצונד זאָלט איר GEN 45:5 אייך נישט קלעמען, און זאָל נישט פֿאַרדריסן אין אייערע אויגן, וואָס איר האָט מיך פֿאַרקויפֿט אַהער, וואָרום צו דערהאַלטן לעבנס האָט מיך אַלקים געשיקט אייך פֿאַרויס. edit</p>	<p>GEN 45:5 un atsund zolt ir ich nisht klemen, un zol nisht fardrisen in eyere oigen, vos ir hot mich farkoift aher, vorem tsu derhalten lebns hot mich Elokim geshikt ich forois.</p>	<p>GEN 45:5 Now therefore be not grieved, nor angry with yourselves, that ye sold me here; for Elohim did send me before you to save life.</p>
<p>וואָרום שוין צוויי יאָר אַז דער הונגער איז אין לאַנד, און נאָך פֿינף יאָר וועלן זײַן, וואָס עס וועט נישט זײַן קײן אַקער און קײן שניט. edit</p>	<p>GEN 45:6 vorem shoin tsvei yor az der hunger iz in land, un noch finf yor velen zain, vos es vet nisht zain kein aker un kein shnit.</p>	<p>GEN 45:6 For these two years hath the ra'av (famine) been in the land; and yet there are chamesh shanim (five years), in the which there shall neither be plowing nor harvest.</p>
<p>און אַלקים האָט מיך געשיקט אייך פֿאַרויס, בדי אייך צו לאָזן אַן איבערבלייב אויף דער ערד, און אייך צו דערהאַלטן ביים לעבן דורך אַ גרויסער ישועה. edit</p>	<p>GEN 45:7 un Elokim hot mich geshikt ich forois, kedei ich tsu lozen an iberblaib oif der erd, un ich tsu derhalten baim leben durch a groiser yeshue.</p>	<p>GEN 45:7 And Elohim sent me before you to save you a she'erit (remnant) in the earth, and to save life for you by a peletah gedolah (great deliverance, escape) .</p>
<p>און אַצונד, נישט איר האָט מיך אַהער געשיקט, נייערט האַלקים; און ער האָט מיך געמאַכט פֿאַר אַ פֿאַטער צו פֿרעהן, און פֿאַר אַ האַר אויף זײַן גאַנצן הויז, און פֿאַר אַ געוועלטיקער איבערן גאַנצן לאַנד מצרים. edit</p>	<p>GEN 45:8 un atsund, nisht ir hot mich aher geshikt, naiert HaElokim; un er hot mich gemacht far a foter tsu Pharaohen, un far a Har oif zain gantsen hoiz, un far a geveltiker iberen gantsen land Mitsrayim.</p>	<p>GEN 45:8 So now it was not you that sent me here, but HaElohim; and He hath made me as an Av to Pharaoh, and adon of all his Bais, and Moshel throughout kol Eretz Mitsrayim.</p>

<p>אֵילֵט און גײט אַרױף צו GEN 45:9 מײַן פֿאַטער, און איר זאַלט זאָגן צו אים: אַזױ האָט געזאַגט דײַן זון יוסף: אַלקים האַט מײַך געמאַכט פֿאַר אַ האַר איבער גאַנץ מצרים; נידער אַראָפּ צו מיר, זאַלסט זײך נישט אויפֿהאַלטן. edit</p>	<p>GEN 45:9 ilt un geit aroifblikendik tsu main foter, un ir zolt zogen tsu im: azoi hot gezogt dain zun Yosef: Elokim hot mich gemacht far a Har iber gants Mitsrayim; nider arop tsu mir, zolst zich nisht oifhalten.</p>	<p>GEN 45:9 Haste ye, and go up to Avi, and say unto him, Thus saith thy ben, Yosef, Elohim hath made me as adon kol Mitzrayim; come down unto me, tarry not;</p>
<p>און וועסט זיצן אין לאַנד GEN 45:10 גושן, און וועסט זײַן נאַנט צו מיר, דו און דײַנע קינדער און דײַנע קינדערס קינדער, און דײַנע שאָף, און דײַנע רינדער, און אַלץ וואָס דו האָסט. edit</p>	<p>GEN 45:10 un vest zitsen in land Goshen, un vest zain nont tsu mir, du un daine kinder un daine kinders kinder, un daine shof, un daine rinder, un alts vos du host.</p>	<p>GEN 45:10 And thou shalt dwell in Eretz Goshen, and thou shalt be karov (<i>near</i>) unto me, thou, and thy banim, and thy bnei banecha, and thy tzon, and thy bakar, and all that thou hast:</p>
<p>און איך וועל דײַך דאַרטן GEN 45:11 אויסהאַלטן; וואָרום נאָך פֿינף יאָר וועט זײַן דער הונגער; כּדי זאַלסט נישט אומקומען, דו און דײַן הויזגעזינט און אַלץ וואָס דו האָסט. edit</p>	<p>GEN 45:11 un ich vel dich dorten oishalten; vorem noch finf yor vet zain der hunger; kedei zolst nisht umkumen, du un dain hoizgezint un alts vos du host.</p>	<p>GEN 45:11 And there will I nourish thee; for yet there are chamesh shanim of ra'av (<i>famine</i>); lest thou, and thy bais, and all that thou hast, come to destitution.</p>
<p>און אָט זעען אײערע GEN 45:12 אויגן, און די אויגן פֿון מײַן ברודער בנימינען, אַז מײַן מויל רעדט דאָס צו אײך. edit</p>	<p>GEN 45:12 un ot zeen eyere oigen, un di oigen fun main bruder Binyaminen, az main moil redt dos tsu ich.</p>	<p>GEN 45:12 And, hinei, your eyes see, and the eyes of achi Binyamin, that it is my mouth that speaketh unto you.</p>
<p>און איר זאַלט דערציילן GEN 45:13 מײַן פֿאַטער מײַן גאַנצן כּבֿוד</p>	<p>GEN 45:13 un ir zolt dertseilen main foter main gantsen koved in Mitsrayim, un alts vos ir hot</p>	<p>GEN 45:13 And ye shall tell Avi of kol my kavod b'Mitzrayim, and of all that ye have seen; and ye</p>

<p>אין מצרים, און אלץ וואס איר האָט געזען, און איר זאָלט איילן און אַראָפּברענגען מיין פֿאַטער אַהער. edit</p>	<p>gezen, un ir zolt ilen un aropbrenge main foter aher.</p>	<p>shall haste and bring down Avi here.</p>
<p>GEN 45:14 און ער איז געפֿאלן אויפֿן האַלדז פֿון זיין ברודער בנימינען, און האָט געוויינט, און בנימין האָט געוויינט אויף זיין האַלדז. edit</p>	<p>GEN 45:14 un er iz gefalen oifen haldz fun zain bruder Binyaminen, un hot geveint, un Binyamin hot geveint oif zain haldz.</p>	<p>GEN 45:14 And he fell upon the neck of Binyamin achiv, and wept; and Binyamin wept upon his neck.</p>
<p>GEN 45:15 און ער האָט געקושט אַלע זיינע ברידער, און האָט געוויינט אויף זיי, און דערנאָך האָבן זיינע ברידער גערעדט מיט אים. edit</p>	<p>GEN 45:15 un er hot gekusht ale zaine brider, un hot geveint oif zei, un dernoch hoben zaine brider geredt mit im.</p>	<p>GEN 45:15 Moreover he kissed all his achim, and wept upon them; and after that his achim talked with him.</p>
<p>GEN 45:16 און דער קלאַנג איז געהערט געוואָרן אין פֿרעהס הויז, אַזוי צו זאָגן: יוספֿס ברידער זיינען געקומען; און עס איז ווילגעפֿעלן אין די אויגן פֿון פֿרעהן, און אין די אויגן פֿון זיינע קנעכט. edit</p>	<p>GEN 45:16 un der klang iz gehert gevoren in Pharaohs hoiz, azoi tsu zogen: Yosefs brider zainen gekumen; un es iz voilgefelen in di oigen fun Pharaohen, un in di oigen fun zaine knecht.</p>	<p>GEN 45:16 And the news thereof was heard in Bais Pharaoh saying, Achei Yosef are come; and it pleased Pharaoh well, and his avadim.</p>
<p>GEN 45:17 און פֿרעה האָט געזאָגט צו יוספֿן: זאָג צו דייןע ברידער: טוט אָט-וואָס: לאַדט אָן אייערע בהמות, און גייט, קומט קיין לאַנד פֿנען, edit</p>	<p>GEN 45:17 un Pharaoh hot gezogt tsu Yosefen: zog tsu daine brider: tut ot-vos: lodt on eyere beheimes, un geit, kumt kein land Kenaan,</p>	<p>GEN 45:17 And Pharaoh said unto Yosef, Say unto thy achim, This do ye; load your beasts, and go, get you unto Eretz Kena'an;</p>

<p>און נעמט אייער GEN 45:18 פֿאַטער, און אייערע הויזגעזינטן, און קומט צו מיר, און איך וועל אייך געבן דאָס בעסטע פֿון לאַנד מִצְרַיִם, און עסט דאָס פֿעטס פֿון לאַנד. edit</p>	<p>GEN 45:18 un nemt ier foter, un eyere hoizgezinten, un kumt tsu mir, un ich vel ich geben dos beste fun land Mitsrayim, un est dos fets fun land.</p>	<p>GEN 45:18 And take Avichem and your households, and come unto me; and I will give you the best of Eretz Mitzrayim, ye shall eat the chelev haaretz.</p>
<p>און דו ווערסט באַפֿוילן, GEN 45:19 טוט אָט-וואָס: נעמט אייך פֿון לאַנד מִצְרַיִם וועגן פֿאַר אייערע קליינע קינדער, און פֿאַר אייערע ווייבער, און איר זאָלט אַרויפֿנעמען אייער פֿאַטער און קומען. edit</p>	<p>GEN 45:19 un du verst bafoilen, tut ot-vos: nemt ich fun land Mitsrayim vegen far eyere kleine kinder, un far eyere vaiber, un ir zolt aroifnemen ier foter un kumen.</p>	<p>GEN 45:19 Now thou art commanded, this do ye; take you agalot (wagons) out of Eretz Mitzrayim for your little ones, and for your nashim, and bring Avichem, and come.</p>
<p>און אייער אויג זאָל זיך GEN 45:20 נישט קימערן אום אייערע זאַכן, וואָרום דאָס בעסטע פֿון גאַנצן לאַנד מִצְרַיִם איז אייערס. edit</p>	<p>GEN 45:20 un ier oig zol zich nisht kimeren um eyere zachen, vorem dos beste fun gantsen land Mitsrayim iz eyers.</p>	<p>GEN 45:20 Also regard not your kelim; for the best of kol Eretz Mitzrayim is yours.</p>
<p>האַבן די זין פֿון ישְׂרָאֵל GEN 45:21 אַזוי געטאַן, און יוסף האָט זיי געגעבן וועגן, לויט דעם מויל פֿון פֿרעהן, און ער האָט זיי געגעבן שפּייז אויפֿן וועג. edit</p>	<p>GEN 45:21 hoben di zin fun Yisroelen azoi geton, un Yosef hot zei gegeben vegen, loit dem moil fun Pharaohen, un er hot zei gegeben shpaiz oifen veg.</p>	<p>GEN 45:21 And the Bnei Yisroel did so; and Yosef gave them agalot, according to the commandment of Pharaoh, and gave them provision for the derech.</p>
<p>זיי אַלעמען האָט ער GEN 45:22 געגעבן גאַנגען קליידער פֿאַר איטלעכן, און בנימינען האָט</p>	<p>GEN 45:22 zei alemen hot er gegeben gangen kleider far itlechen, un Binyaminen hot er gegeben drai hundert</p>	<p>GEN 45:22 To all of them he gave each man chalifot semalot; but to Binyamin he gave three hundred pieces of kesef, and</p>

<p>ער געגעבן דריי הונדערט זילבערשטיק, און פינף גאנג קליידער. edit</p>	<p>zilbershtik, un finf gang kleider.</p>	<p>chamesh chalifot semalot.</p>
<p>GEN 45:23 און צו זיין פֿאַטער האָט ער דעס גלייכן געשיקט צען איזלען באַלאָדן מיטן בעסטן פֿון מצרים, און צען אייזעלינס באַלאָדן מיט תבואה און ברויט, און שפּיז פֿאַר זיין פֿאַטער אויפֿן וועג. edit</p>	<p>GEN 45:23 un tsu zain foter hot er des glaichen geshikt Tzoan eizlen baloden miten besten fun Mitsrayim, un Tzoan eizelins baloden mit tvuh un broit, un shpaiz far zain foter oifen veg.</p>	<p>GEN 45:23 And to Aviv he sent after this manner; ten chamorim loaded with the best of Mitzrayim, and ten female donkeys loaded with grain and lechem and provision for Aviv for the derech.</p>
<p>GEN 45:24 און ער האָט אָוועקגעשיקט זיינע ברידער, און זיי זיינען אָוועקגעגאַנגען; און ער האָט זיי אָנגעזאָגט: איר זאָלט אייך נישט קריגן אויפֿן וועג. edit</p>	<p>GEN 45:24 un er hot avekgeschikt zaine brider, un zei zainen avekgegangen; un er hot zei ongezogt: ir zolt ich nisht krigen oifen veg.</p>	<p>GEN 45:24 So he sent his achim away, and they departed; and he said unto them, See that ye not quarrel by the derech.</p>
<p>GEN 45:25 און זיי זיינען אַרויפֿגעגאַנגען פֿון מצרים, און זיינען געקומען קיין לאַנד כּנען צו זייער פֿאַטער יעקבֿן. edit</p>	<p>GEN 45:25 un zei zainen aroifgangen fun Mitsrayim, un zainen gekumen kein land Kenaan tsu zeyer foter Yaakoven.</p>	<p>GEN 45:25 And they went up out of Mitzrayim, and came into Eretz Kena'an unto Ya'akov avihem,</p>
<p>GEN 45:26 און זיי האָבן אים דערציילט, אַזוי צו זאָגן: יוסף לעבט {חי} נאָך; און אַז ער געוועלטיקט איבערן גאַנצן לאַנד מצרים. איז זיין האַרץ פֿאַרקילט געוואָרן, וואָרום ער</p>	<p>GEN 45:26 un zei hoben im dertseilt, azoi tsu zogen: Yosef lebt noch; un az er geveltikt iberen gantsen land Mitsrayim. iz zain harts farkilt gevoren, vorem er hot zei nisht gegloibt.</p>	<p>GEN 45:26 And told him, saying, Yosef chai! Yosef is yet alive, and he is Moshel kol Eretz Mitzrayim. And Ya'akov's lev fainted, for he believed them not.</p>

<p>הָאָט זיי נישט געגלויבט. edit</p>		
<p>הָאָבן זיי אים דערציילט GEN 45:27 אָלע ווערטער פֿון יוסֶפֿן, וואָס ער הָאָט צו זיי גערעדט, און ער הָאָט געזען די וועגן וואָס יוסף הָאָט געשיקט אים צו פֿירן, און דער גייסט פֿון זייער פֿאַטער יעקבֿן הָאָט אָפּגעלעבט. edit</p>	<p>GEN 45:27 hoben zeı im dertseilt ale verter fun Yosefen, vos er hot tsu zeı geredt, un er hot gezen di vegen vos Yosef hot geshikt im tsu firen, un der Gaist fun zeyer foter Yaakoven hot opgelebt.</p>	<p>GEN 45:27 And they told him kol divrei Yosef, which he had said unto them; and when he saw the agalot which Yosef had sent to carry him, the ruach Ya'akov avihem revived;</p>
<p>און יִשְׂרָאֵל הָאָט GEN 45:28 געזאָגט: גענוג! מיין זון יוסף לעבט נאָך; איד וועל גיין און וועל אים זען איידער איד שטאַרב. edit</p>	<p>GEN 45:28 un Yisroel hot gezogt: genug! main zun Yosef lebt noch; ich vel gein un vel im zen eider ich shtarb.</p>	<p>GEN 45:28 And Yisroel said, It is enough; Yosef Beni chai! Yosef Beni is yet alive; I will go and see him before I die.</p>
<p>און יִשְׂרָאֵל הָאָט GEN 46:1 אָוועקגעצויגן מיט אַלץ וואָס ער הָאָט געהאַט, און איז געקומען קיין באַר-שֶׁבַע, און ער הָאָט געשאַכטן שלאַכטאָפֿער {זֶבַח} צו דעם ג-ט פֿון זיין פֿאַטער יצחקן. edit</p>	<p>GEN 46:1 un Yisroel hot avekgetsoigen mit alts vos er hot gehat, un iz gekumen kein Beer-Sheva, un er hot geschochten shlachtopfer tsu dem G-t fun zain foter Yitzchaken.</p>	<p>GEN 46:1 And Yisroel took his journey with all that he had, and came to Be'er-Sheva, and offered zevakhim unto Elohei Aviv Yitzchak.</p>
<p>און אַלקים הָאָט GEN 46:2 גערעדט צו יִשְׂרָאֵל אין זעונגען פֿון דער נאַכט, און הָאָט געזאָגט: יעקבֿ, יעקבֿ! הָאָט ער געזאָגט: דאָ בין איד. edit</p>	<p>GEN 46:2 un Elokim hot geredt tsu Yisroelen in zeungen fun der nacht, un hot gezogt: Yaakov, Yaakov! hot er gezogt: do bin ich.</p>	<p>GEN 46:2 And Elohim spoke unto Yisroel in the marot halailah, and said, Ya'akov, Ya'akov. And he said, Hineni.</p>

<p>הָאֵט ער געזאָגט: אַיך GEN 46:3 בין הָאֵל דער ג-ט פֿון דיין פֿאַטער, זאָלסט נישט מורא האַבן אַראָפּצונידערן קיין מִצְרַיִם, וואָרום פֿאַר אַ גרויס פֿאַלק וועל אַיך דיך דאַרטן מאַכן. edit</p>	<p>GEN 46:3 hot er gezogt: ich bin hoel der G-t fun dain foter, zolst nisht moire hoben aroptsunideren kein Mitsrayim, vorem far a grois folk vel ich dich dorten machen.</p>	<p>GEN 46:3 And He said, I am El Elohei Avicha; fear not to go down to Mitzrayim; for there I will make thee a Goy Gadol;</p>
<p>GEN 46:4 אַיך וועל אַראָפּנידערן מיט דיר קיין מִצְרַיִם, און אויך אַרויפֿברענגען וועל אַיך דיך אַרויפֿברענגען. און יוסף וועט אַרויפֿטאַן זיין האַנט אויף דיינע אויגן. edit</p>	<p>GEN 46:4 ich vel aropnideren mit dir kein Mitsrayim, un oich aroifbrenge vel ich dich aroifbrenge. un Yosef vet aroifton zain hant oif daine oigen.</p>	<p>GEN 46:4 I will go down with thee to Mitzrayim; and I will also surely bring thee up again; and Yosef shall put his yad upon thine eyes.</p>
<p>GEN 46:5 און יעקבֿ איז אויפֿגעשטאַנען פֿון באַר-שֶׁבַע, און די קינדער פֿון ישׂראֵל האַבן געפֿירט זייער פֿאַטער יעקבֿ, און זייערע קליינע קינדער, און זייערע ווייבער, אויף די וועגן וואָס פֿרעה האָט געשיקט אים צו פֿירן. edit</p>	<p>GEN 46:5 un Yaakov iz oifgeshtanen fun Beer-Sheva, un di kinder fun Yisroel hoben gefirt zeyer foter Yaakoven, un zeyere kleine kinder, un zeyere vaiber, oif di vegen vos Pharaoh hot geshikt im tsu firen.</p>	<p>GEN 46:5 And Ya'akov rose up from Be'er-Sheva; and the Bnei Yisroel carried Ya'akov Avihem, and their little ones, and their nashim, in the agalot which Pharaoh had sent to carry him.</p>
<p>GEN 46:6 און זיי האָבן גענומען זייערע פֿיך, און זייער פֿאַרמעג וואָס זיי האָבן אָנגעקליבן אין לאַנד כְּנַעַן, און זיי זיינען געקומען קיין מִצְרַיִם, יעקבֿ און אַלע זיינע קינדער מיט</p>	<p>GEN 46:6 un zei hoben genumen zeyere fich, un zeyer farmeg vos zei hoben ongekliben in land Kenaan, un zei zainen gekumen kein Mitsrayim, Yaakov un ale zaine kinder mit im;</p>	<p>GEN 46:6 And they took their mikneh, and their possessions, which they had acquired in Eretz Kena'an, and came to Mitzrayim, Ya'akov, and all his zera with him;</p>

<p>אִים; edit</p>		
<p>GEN 46:7 זײַנע זין און זײַנע זינס זין מיט אים, זײַנע טעכטער, און זײַנע זינס טעכטער, און אַלע זײַנע קינדער, האָט ער געבראַכט מיט זיך קיין מצרים. edit</p>	<p>GEN 46:7 zaine zin un zaine zins zin mit im, zaine techter, un zaine zins techter, un ale zaine kinder, hot er gebracht mit zich kein Mitsrayim.</p>	<p>GEN 46:7 His banim, and his bnei banim with him, his banot, and his banot banim, and all his zera brought he with him to Mitzrayim.</p>
<p>GEN 46:8 און דאָס זײַנען די נעמען פֿון די קינדער פֿון ישׂראָל וואָס זײַנען געקומען קיין מצרים, יעקבֿ און זײַנע קינדער: יעקבֿס בכֿור ראובֿן. edit</p>	<p>GEN 46:8 un dos zainen di nemen fun di kinder fun Yisroel vos zainen gekumen kein Mitsrayim, Yaakov un zaine kinder: Yaakovs bchor Reuven.</p>	<p>GEN 46:8 And these are the shemot Bnei Yisroel, which came to Mitzrayim: Ya'akov and his banim: Reuven, bechor Ya'akov;</p>
<p>GEN 46:9 און די זין פֿון ראובֿנען: חנוך, און פֿלוא, און חצרון, און כֿרמי. edit</p>	<p>GEN 46:9 un di zin fun Reuvenen: Chanoke, un Pallu, un Chetzron, un Carmi.</p>	<p>GEN 46:9 And the Bnei Reuven: Chanokh, and Pallu, and Chetzron, and Carmi.</p>
<p>GEN 46:10 און די זין פֿון שמעונען: ימואל, און ימין, און אוהד, און יכין, און צוחר, און שאול דער זון פֿון אַ כנענית. edit</p>	<p>GEN 46:10 un di zin fun shmeunen: Yemuel, un Yamin, un Ohad, un Yachin, un Yetzochar, un Shaul der zun fun a knaeanit.</p>	<p>GEN 46:10 And the Bnei Shim'on: Yemuel, and Yamin, and Ohad, and Yachin, and Tzochar, and Sha'ul Ben HaKena'ani.</p>
<p>GEN 46:11 און די זין פֿון לוי: גרשון, קהת, און מררי. edit</p>	<p>GEN 46:11 un di zin fun Levien: Gershon, Kohat, un Merari.</p>	<p>GEN 46:11 And the Bnei Levi: Gershon, Kohat, and Merari.</p>
<p>GEN 46:12 און די זין פֿון יהודה: ער, און אוןן, און שלה, און פרץ, און זרח; און ער און אוןן זײַנען געשטאַרבן אין לאַנד</p>	<p>GEN 46:12 un di zin fun Yehudahen: Er, un Onan, un Shelah, un Peretz, un Zerach; un Er un Onan zainen geshtorben in land Kenaan. un di zin fun Peretzen</p>	<p>GEN 46:12 And the Bnei Yehudah: Er, and Onan, and Shelah, and Peretz, and Zerach; but Er and Onan died in Eretz Kena'an. And the Bnei Peretz were</p>

<p>כַּנְעַן. און די זין פֿון פֿרָצן זײַנען געווען חֶצְרוֹן און חָמוֹל. edit</p>	<p>zainen geven Chetzron un Chamul.</p>	<p>Chetzron and Chamul.</p>
<p>און די זין פֿון יִשָּׂכָר: GEN 46:13 תּוֹלַע, און פּוּוּחַ, און יוֹב, און שִׁמְרוֹן. edit</p>	<p>GEN 46:13 un di zin fun Yissakharen: Tola, un puvoh, un Yov, un Shomron.</p>	<p>GEN 46:13 And the Bnei Yissakhar: Tola, and Puvah, and Yov, and Shimron.</p>
<p>און די זין פֿון זְבוּלוֹנִים: GEN 46:14 סֶרֶד, און אֵלוֹן, און יַחֲלֵעֵל. edit</p>	<p>GEN 46:14 un di zin fun Zevulun: Sered, un Elon, un Yachleel.</p>	<p>GEN 46:14 And the Bnei Zevulun: Sered, Elon, and Yachle'el.</p>
<p>דאָס זײַנען די זין פֿון GEN 46:15 לאהן, וואָס זי האָט געבאָרן יעקבֿן אין פֿדן-אַרם; דערצו זײַן טאַכטער דינה; אַלע נפֿשות פֿון זײַנע זין און זײַנע טעכטער, דרײַ און דרײַסיק. edit</p>	<p>GEN 46:15 dos zainen di zin fun Leahen, vos zi hot geboren Yaakoven in Paddan-Aram; dertsu zain tochter Dinah; ale nefoshes fun zaine zin un zaine techter, drai un draisik.</p>	<p>GEN 46:15 These are the Bnei Leah, which she bore unto Ya'akov in Paddan-Aram, with his bat Dinah; kol nefesh of his banim and his banot were thirty and three.</p>
<p>און די זין פֿון גָּדן זײַנען GEN 46:16 געווען צפֿיזן, און חַגִי, שׁוּנִי, און אַצְבוֹן, עֵרִי, און אַרְוָדִי, און אַרְאֵלִי. edit</p>	<p>GEN 46:16 un di zin fun Gaden zainen geven Tziphyon, un Chaggai, Shuni, un Etzbon, Eri, un Arvadi, un Areli.</p>	<p>GEN 46:16 And the Bnei Gad: Tziphyon, Chaggi, Shuni, Etzbon, Eri, Arodi, and Areli.</p>
<p>און די קינדער פֿון GEN 46:17 אַשֶׁרן: יִמְנָה, און יִשְׁוּהָ, און יִשְׁוִי, און בְּרִיעָה, און זײַער שוועסטער שֶׁרַח; און די זין פֿון בְּרִיעָה: חֶבֶר און מַלְכִּיאֵל. edit</p>	<p>GEN 46:17 un di kinder fun Asheren: Yimnah, un Yishvah, un Yishvi, un Beriah, un zeyer shvester Serach; un di zin fun Beriahen: Chever un Malkiel.</p>	<p>GEN 46:17 And the Bnei Asher: Yimnah, and Yishvah, and Yishvi, and Beri'ah, and Serach their achot; and the Bnei Beri'ah: Chever, and Malki'el.</p>
<p>דאָס זײַנען די זין פֿון GEN 46:18 זִלְפָּה, וואָס לָבָן האָט געגעבן זײַן טאַכטער לאהן, און די</p>	<p>GEN 46:18 dos zainen di zin fun Zilpahen, vos Lavan hot gegeben zain tochter Leahen,</p>	<p>GEN 46:18 These are the Bnei Zilpah, whom Lavan gave to Leah his bat, and these she bore</p>

<p>דאָזיקע האָט זי געבאָרן יעקבֿן – זעכצן נפֿשות. edit</p>	<p>un di dozike hot zi geboren Yaakoven – zechtsen nefoshes.</p>	<p>unto Ya'akov, even sixteen nefesh.</p>
<p>די זין פֿון יעקבֿס ווייב רחלען זיינען געווען יוסף און בנימין. edit</p>	<p>GEN 46:19 di zin fun Yaakovs vaib Rachelen zainen geven Yosef un Binyamin.</p>	<p>GEN 46:19 The Bnei Rachel eshet Ya'akov: Yosef, and Binyamin.</p>
<p>און ביי יוספֿן זיינען געבאָרן געוואָרן אין לאַנד מִצְרַיִם מִנְשֵׁה און אֶפְרַיִם, וואָס אָסנֵת די טאָכטער פֿון פֿוֹטִי-פֶּרֶע דעם פֿריסטער פֿון און האָט אים געבאָרן. edit</p>	<p>GEN 46:20 un bai Yosefen zainen geboren gevoren in land Mitsrayim Menasheh un Ephrayim, vos Asenat di tochter fun Poti Phera dem prister fun On hot im geboren.</p>	<p>GEN 46:20 And unto Yosef in Eretz Mitzrayim were born Menasheh and Ephrayim, which Asenat Bat Poti Phera kohen of On bore unto him.</p>
<p>און די זין פֿון בנימינען זיינען געווען בֵּלָע, און בְּכֶר, און אֶשְׁבֵּל, גֵּרָא, און נֶעֱמָן, אַחִי, און ראשׁ, מופים, און חופים, און אַרד. edit</p>	<p>GEN 46:21 un di zin fun Binyaminen zainen geven Bela, un Bekher, un Ashbel, Gera, un Naaman, Echi, un Rosh, mupim, un chupim, un Ard.</p>	<p>GEN 46:21 And the Bnei Binyamin were Bela, and Becher, and Ashbel, Gera, and Na'aman, Echi, and Rosh, Muppim, and Chuppim, and Ard.</p>
<p>דאָס זיינען די זין פֿון רחלען, וואָס זיינען געבאָרן געוואָרן ביי יעקבֿן: אַלע נפֿשות, פֿערצן. edit</p>	<p>GEN 46:22 dos zainen di zin fun Rachelen, vos zainen geboren gevoren bai Yaakoven: ale nefoshes, fertsen.</p>	<p>GEN 46:22 These are the Bnei Rachel, which were born to Ya'akov; kol nefesh were fourteen.</p>
<p>און די זין פֿון דָנען: חושים. edit</p>	<p>GEN 46:23 un di zin fun Danen: Chushim.</p>	<p>GEN 46:23 And the Bnei Dan: Chushim.</p>
<p>און די זין פֿון נַפְתָּלִין: יַחֲזֵאֵל, און גוני, און יֵצֶר, און שלם. edit</p>	<p>GEN 46:24 un di zin fun Naphtalien: Yachtzeel, un Guni, un Yetzer, un Shalem.</p>	<p>GEN 46:24 And the Bnei Naphtali: Yachtze'el, and Guni, and Yetzer, and Shillem.</p>

<p>דאָס זיינען די זין פֿון GEN 46:25 בְּלֶהֱהוּ, וּוְאֵס לְבָן הָאֵט געגעבן זיין טאכטער רחלען, און די דאָזיקע האָט זי געבאָרן יעקבֿן; אַלע נפֿשות, זיבן. edit</p>	<p>GEN 46:25 dos zainen di zin fun Bilhahen, vos Lavan hot gegeben zain tochter Rachelen, un di dozike hot zi geboren Yaakoven; ale nefoshes, ziben.</p>	<p>GEN 46:25 These are the Bnei Bilhah, which Lavan gave unto Rachel his bat, and she bore these unto Ya'akov; kol nefesh were shivah.</p>
<p>GEN 46:26 אַלע נפֿשות פֿון יעקבֿן וּוְאֵס זיינען געקומען קיין מִצְרַיִם, די וּוְאֵס זיינען אַרויסגעגאַנגען פֿון זיין דיך, אַחוץ די ווייבער פֿון יעקבֿס זין – אַלע נפֿשות זיינען געווען זעקס און זעכציק. edit</p>	<p>GEN 46:26 ale nefoshes fun Yaakoven vos zainen gekumen kein Mitsrayim, di vos zainen aroisgegangen fun zain dich, achuts di vaiber fun Yaakovs zin – ale nefoshes zainen geven zeks un zechtsik.</p>	<p>GEN 46:26 Kol hanefesh that came with Ya'akov to Mitzrayim, which came out of his loins, apart from the nashim of the Bnei Ya'akov, kol nefesh were threescore and six;</p>
<p>GEN 46:27 און יוספֿס זין, וּוְאֵס זיינען אים געבאָרן געוואָרן אין מִצְרַיִם, זיינען געווען צוויי נפֿשות. אַלע נפֿשות פֿון יעקבֿס הויז וּוְאֵס זיינען געקומען קיין מִצְרַיִם, זיבעציק. edit</p>	<p>GEN 46:27 un Yosefs zin, vos zainen im geboren gevoren in Mitsrayim, zainen geven tsvei nefoshes. ale nefoshes fun Yaakovs hoiz vos zainen gekumen kein Mitsrayim, zibetsik.</p>	<p>GEN 46:27 And the Bnei Yosef, which were born to him in Mitzrayim, were two nefesh; kol hanefesh of Bais Ya'akov, which came into Mitzrayim, were shivim (seventy) .</p>
<p>GEN 46:28 און יהודהן האָט ער געשיקט פֿאַרויס פֿאַר זיך צו יוספֿן, צו ווייזן אים פֿאַרויס דעם וועג קיין גושן; און זיי זיינען אָנגעקומען קיין לאַנד גושן. edit</p>	<p>GEN 46:28 un Yehudahen hot er geshikt forois far zich tsu Yosefen, tsu vaizen im forois dem veg kein Goshen; un ze zainen ongekumen kein land Goshen.</p>	<p>GEN 46:28 And he sent Yehudah before him unto Yosef, to direct his face unto Goshen; and they came into Eretz Goshen.</p>
<p>GEN 46:29 און יוסף האָט איינגעשפּאַנט זיין רייטוואָגן,</p>	<p>GEN 46:29 un Yosef hot ingeshpant zain raitvogen, un iz</p>	<p>GEN 46:29 And Yosef made ready his merkavah, and went up to</p>

<p>און איז אַרױפֿגעגאַנגען אַנטקעגן זײַן פֿאַטער יִשְׂרָאֵל קײַן גֹשֶׁן. און ווי ער האָט זיך געוויזן פֿאַר אים, אַזוי איז ער אים געפֿאַלן אויפֿן האַלדז, און ער האָט לאַנג געוויינט אויף זײַן האַלדז. edit</p>	<p>aroiſgegangen antkegen zain foter Yisroelen kein Goshen. un vi er hot zich gevizen far im, azoi iz er im gefalen oifen haldz, un er hot lang geveint oif zain haldz.</p>	<p>meet Yisroel Aviv, to Goshen, and presented himself unto him; and he fell on his neck, and wept on his neck a long time.</p>
<p>און יִשְׂרָאֵל האָט GEN 46:30 געזאָגט צו יוסֿפֿן: אַצונד קען איך שטאַרבן, נאָכדעם ווי איך האָב געזען דײַן פנים, אַז דו לעבסט נאָך. edit</p>	<p>GEN 46:30 un Yisroel hot gezogt tsu Yosefen: atsund ken ich shtarben, nochedem vi ich hob gezen dain ponem, az du lebst noch.</p>	<p>GEN 46:30 And Yisroel said unto Yosef, Now let me die, since I have seen thy face, because thou art yet alive.</p>
<p>און יוסֿף האָט געזאָגט GEN 46:31 צו זײַנע ברידער און צו זײַן פֿאַטערס הויזגעזינט: איך וועל אַרױפֿגיין און וועל דערציילן פֿרעהן, און איך וועל אים זאָגן: מײַנע ברידער און מײַן פֿאַטערס הויזגעזינט, וואָס זײַנען געווען אין לאַנד כְּנַעַן, זײַנען געקומען צו מיר. edit</p>	<p>GEN 46:31 un Yosef hot gezogt tsu zaine brider un tsu zain foters hoizgezint: ich vel aroifgein un vel dertseilen Pharaohen, un ich vel im zogen: maine brider un main foters hoizgezint, vos zainen geven in land Kenaan, zainen gekumen tsu mir.</p>	<p>GEN 46:31 And Yosef said unto his achim, and unto Bais Aviv, I will go up, and speak to Pharaoh, and say unto him, My achim and Bais Avi, which were in Eretz Kena'an, are come unto me;</p>
<p>און די מענטשן זײַנען GEN 46:32 פֿאַסטוכער פֿון שאָף, וואָרום זײ זײַנען מענטשן פֿון פֿיד; און זײערע שאָף און זײערע רינדער און אַלץ וואָס זײ האָבן, האָבן זײ מיטגעבראַכט.</p>	<p>GEN 46:32 un di mentshen zainen pastucher fun shof, vorem ze zainen mentshen fun fich; un zeyere shof un zeyere rinder un alts vos ze hoben, hoben ze mitgebracht.</p>	<p>GEN 46:32 And the anashim are roei tzon (<i>shepherds</i>), keepers of livestock; and they have brought their tzon, and their bakar, and all that they have.</p>

<p style="text-align: right;">edit</p>		
<p>און עס וועט זײַן, אַז GEN 46:33 פֿרעה וועט אײַך רופֿן, און וועט זאָגן: וואָס איז אײַער טאַן? edit</p>	<p>GEN 46:33 un es vet zain, az Pharaoh vet ich rufen, un vet zogen: vos iz ier ton?</p>	<p>GEN 46:33 And it shall come to pass, when Pharaoh shall call you, and shall say, What is ma'aseichem (<i>your occupation</i>) ?</p>
<p>זאַלט איר זאָגן: GEN 46:34 מענטשן פֿון פֿיך זײַנען דײַנע קנעכט פֿון אונדזער יוגנט אָן און ביז אַצונד, אַזוי מיר, אַזוי אונדזערע עלטערן; בדי איר זאַלט זיצן אין לאַנד גושן, וואָרום אָן אומווערדיקייט בײַ די מַצְרַיִם איז יעטוועדער פֿאַסטוך פֿון שאָף. edit</p>	<p>GEN 46:34 zolt ir zogen: mentshen fun fich zainen daine knecht fun undzer yugnt on un biz atsund, azoi mir, azoi undzere elteren; kedei ir zolt zitsen in land Goshen, vorem an umverdikeit bai di Mitsrayim iz yetveder pastuch fun shof.</p>	<p>GEN 46:34 That ye shall say, Thy avadim hath been keepers of livestock from our youth even until now, both we, and also Avoteinu; that ye may dwell in Eretz Goshen; for every ro'eh tzon is a toevat Mitzrayim.</p>
<p>און יוסף איז געגאַנגען און האָט דערציילט פֿרעהן, און האָט געזאָגט: מײַן פֿאַטער און מײַנע ברידער, מיט זײַערע שאָף און זײַערע רינדער און אַלץ וואָס זײ האָבן, זײַנען געקומען פֿון לאַנד כְּנַעַן, און זײ זײַנען אין לאַנד גושן. edit</p>	<p>GEN 47:1 un Yosef iz gegangen un hot dertseilt Pharaohen, un hot gezogt: main foter un maine brider, mit zeyere shof un zeyere rinder un alts vos zei hoben, zainen gekumen fun land Kenaan, un zei zainen in land Goshen.</p>	<p>GEN 47:1 Then Yosef came and told Pharaoh, and said, Avi and my achim, and their tzon, and their bakar, and all that they have, are come out of Eretz Kena'an; and they are now in Eretz Goshen.</p>
<p>און פֿון צווישן זײַנע ברידער האָט ער גענומען פֿינף מאַן, און האָט זײ געשטעלט פֿאַר פֿרעהן. edit</p>	<p>GEN 47:2 un fun tsvishen zaine brider hot er genumen finf man, un hot zei geshtelt far Pharaohen.</p>	<p>GEN 47:2 And he took some of his achim, even five anashim, and presented them unto Pharaoh.</p>

<p>הָאֵט פֶּרַעַה גַּעזָאָגט צו GEN 47:3 זײַנע ברידער: וואָס איז אייער טאָן? האָבן זיי געזאָגט צו פֶּרַעַה: פֶּאַסטוכער פֿון שאָף זײַנען דײַנע קנעכט, אַזוי מיר, אַזוי אונדזערע עלטערן. edit</p>	<p>GEN 47:3 hot Pharaoh gezogt tsu zaine brider: vos iz ier ton? hoben zei gezogt tsu Pharaohen: pastucher fun shof zainen daine knecht, azoi mir, azoi undzere elteren.</p>	<p>GEN 47:3 And Pharaoh said unto his achim, What is your occupation? And they said unto Pharaoh, Thy avadim are roeh tzon, both we, and also Avoteinu.</p>
<p>GEN 47:4 און זיי האָבן געזאָגט צו פֶּרַעַה: צו ווײַנען אין לאַנד זײַנען מיר געקומען, וואָרום עס איז נישטאָ קיין פֿיטערונג פֿאַר די שאָף פֿון דײַנע קנעכט, ווײַל דער הונגער איז שווער אין לאַנד פֿנען. און אַצונד, אײַך בעט דײַך, זאָלן דײַנע קנעכט זיצן אין לאַנד גושן. edit</p>	<p>GEN 47:4 un zei hoben gezogt tsu Pharaohen: tsu voinen in land zainen mir gekumen, vorem es iz nishto kein fiterung far di shof fun daine knecht, vail der hunger iz shver in land Kenaan. un atsund, ich bet dich, zolen daine knecht zitsen in land Goshen.</p>	<p>GEN 47:4 They said moreover unto Pharaoh, For to sojourn in the land are we come; for thy avadim have no mireh (<i>pasture</i>) for their tzon; for the ra'av (<i>famine</i>) is heavy in Eretz Kena'an; now therefore, let now thy avadim dwell in Eretz Goshen.</p>
<p>GEN 47:5 הָאֵט פֶּרַעַה גַּעזָאָגט צו יוֹסֵפֶן, אַזוי צו זאָגן: דײַן פֶּאַטער און דײַנע ברידער זײַנען געקומען צו דײַך; edit</p>	<p>GEN 47:5 hot Pharaoh gezogt tsu Yosefen, azoi tsu zogen: dain foter un daine brider zainen gekumen tsu dir;</p>	<p>GEN 47:5 And Pharaoh spoke unto Yosef, saying, Avicha and acheicha are come unto thee;</p>
<p>GEN 47:6 דאָס לאַנד מִצְרַיִם לײַגט פֿאַר דײַך, אין בעסטן טײַל פֿון לאַנד באַזעץ דײַן פֶּאַטער און דײַנע ברידער. זאָלן זיי זיצן אין לאַנד גושן. און אויב דו ווײַסט אַז צווישן זיי זײַנען דאָ טױגלעכע מענטשן, זאָלסטו זיי</p>	<p>GEN 47:6 dos land Mitsrayim ligt far dir, in besten teil fun land bazets dain foter un daine brider. zolen zei zitsen in land Goshen. un oib du veist az tsvishen zei zainen do toigleche mentshen, zolstu zei machen far oifzeers iber dem fich vos ich</p>	<p>GEN 47:6 Eretz Mitzrayim is before thee; in the best of the land make avicha and acheicha to dwell; in Eretz Goshen let them dwell; and if thou knowest any anshei chayil among them, then make them sarei mikneh (<i>royal overseers of livestock</i>) of mine.</p>

<p>מאַכן פֿאַר אויפֿזעערס איבער דעם פֿיך וואָס איך האָב. edit</p>	<p>hob.</p>	
<p>און יוסף האָט געבראַכט GEN 47:7 זיין פֿאַטער יעקבֿ, און ער האָט אים געשטעלט פֿאַר פֿרעהן; און יעקבֿ האָט געבענטשט פֿרעהן. edit</p>	<p>GEN 47:7 un Yosef hot gebracht zain foter Yaakoven, un er hot im geshtelt far Pharaohen; un Yaakov hot gebentsht Pharaohen.</p>	<p>GEN 47:7 And Yosef brought in Ya'akov aviv, and set him before Pharaoh; and Ya'akov made on Pharaoh a brocha.</p>
<p>און פֿרעהן האָט געזאָגט GEN 47:8 צו יעקבֿ: וויפֿל זיינען די טעג פֿון די יאָרן פֿון דיין לעבן? edit</p>	<p>GEN 47:8 un Pharaoh hot gezogt tsu Yaakoven: vifel zainen di teg fun di yoren fun dain leben?</p>	<p>GEN 47:8 And Pharaoh said unto Ya'akov, How old art thou?</p>
<p>האָט יעקבֿ געזאָגט צו GEN 47:9 פֿרעהן: די טעג פֿון די יאָרן פֿון מיין וואַנדערשאַפט זיינען הונדערט און דרייסיק יאָר. ווינציק און שלעכט זיינען די טעג פֿון די יאָרן פֿון מיין לעבן, און זיי קומען נישט צו די טעג פֿון די יאָרן פֿון מיין עלטערנס לעבן אין די טעג פֿון זייער וואַנדערשאַפט. edit</p>	<p>GEN 47:9 hot Yaakov gezogt tsu Pharaohen: di teg fun di yoren fun main vandershapt zainen hundert un draisik yor. vintsik un shlecht zainen di teg fun di yoren fun main leben, un zei kumen nisht tsu di teg fun di yoren fun maine elterns leben in di teg fun zeyer vandershapt.</p>	<p>GEN 47:9 And Ya'akov said unto Pharaoh, The days of the shanim of my pilgrimage are a hundred and thirty shanah; few and bad have the days of the years of my life been, and have not attained unto the days of the years of the life of my avot in the days of their pilgrimage.</p>
<p>און יעקבֿ האָט GEN 47:10 געבענטשט פֿרעהן, און איז אַרויסגעגאַנגען פֿון פֿאַר פֿרעהן. edit</p>	<p>GEN 47:10 un Yaakov hot gebentsht Pharaohen, un iz aroisgegangen fun far Pharaohen.</p>	<p>GEN 47:10 And Ya'akov made a brocha on Pharaoh, and went out from the presence of Pharaoh.</p>
<p>און יוסף האָט באַזעצט GEN 47:11 זיין פֿאַטער און זיינע ברידער, זיי געגעבן עיגנטום אין לאַנד</p>	<p>GEN 47:11 un Yosef hot bazetst zain foter un zaine brider, un er hot zei gegeben eigentum in land</p>	<p>GEN 47:11 And Yosef settled aviv and his achim, and gave them an achuzzah (possession) in</p>

<p>און ער האָט זיי געגעבן אייגנטום אין לאַנד מצרים, אין בעסטן טייל פֿון לאַנד, אין לאַנד רעמסס, אזוי ווי פֿרעה האָט באַפֿוילן. edit</p>	<p>Mitsrayim, in besten teil fun land, in land Rameses, azoi vi Pharaoh hot bafoilen.</p>	<p>Eretz Mitzrayim, in the best of the land, in Eretz Ra'meses, just as Pharaoh had commanded.</p>
<p>GEN 47:12 און יוסף האָט אויסגעהאַלטן זיין פֿאַטער און זיינע ברידער, און דאָס גאַנצע הויז פֿון זיין פֿאַטער, מיט ברויט, ווי נאַכן געזינד. edit</p>	<p>GEN 47:12 un Yosef hot oisgehalten zain foter un zaine brider, un dos gantse hoiz fun zain foter, mit broit, vi nochen gezind.</p>	<p>GEN 47:12 And Yosef provided for aviv, and his achim, and kol bais aviv, with lechem, according to the children.</p>
<p>GEN 47:13 און קיין ברויט איז נישט געווען אין גאַנצן לאַנד, וואָרום דער הונגער איז געווען זייער שווער, און דאָס לאַנד מצרים און דאָס לאַנד כנען זיינען אויסגעמאַטערט געוואָרן פֿון דעם הונגער. edit</p>	<p>GEN 47:13 un kein broit iz nisht geven in gantsen land, vorem der hunger iz geven zeyer shver, un dos land Mitsrayim un dos land Kenaan zainen oisgematert gevoren fun dem hunger.</p>	<p>GEN 47:13 And there was no lechem in kol ha'aretz; for the ra'av was very heavy, so that Eretz Mitzrayim and kol Eretz Kena'an fainted by reason of the ra'av (<i>famine</i>) .</p>
<p>GEN 47:14 און יוסף האָט אויפֿגעקליבן דאָס גאַנצע געלט וואָס האָט זיך געפֿונען אין לאַנד מצרים און אין לאַנד כנען, פֿאַר דער תבואה וואָס זיי האָבן געקויפֿט. און יוסף האָט געבראַכט דאָס געלט אין פֿרעהס הויז. edit</p>	<p>GEN 47:14 un Yosef hot oifgekliben dos gantse gelt vos hot zich gefunen in land Mitsrayim un in land Kenaan, far der tvuh vos zei hoben gekoift. un Yosef hot gebracht dos gelt in Pharaohs hoiz.</p>	<p>GEN 47:14 And Yosef gathered up all the kesef that was found in the Eretz Mitzrayim, and in Eretz Kena'an, for the shever (<i>grain</i>) which they bought; and Yosef brought the kesef into Bais Pharaoh (<i>Pharaoh's palace</i>) .</p>
<p>GEN 47:15 און אַז דאָס געלט איז</p>	<p>GEN 47:15 un az dos gelt iz oisgegangen fun land Mitsrayim</p>	<p>GEN 47:15 And when kesef failed in Eretz Mitzrayim, and in Eretz</p>

<p>אויסגעגאַנגען פֿון לאַנד מצרים און פֿון לאַנד כְּנַעַן, זיינען אַלע מצרים געקומען צו יוספֿן, אזוי צו זאָגן: גיב אונדז ברויט; וואָרום נאָך וואָס זאָלן מיר שטאַרבן פֿאַר דיר? אַז דאָס געלט האָט זיך אויסגעלאָזט. edit</p>	<p>un fun land Kenaan, zainen ale Mitsrayim gekumen tsu Yosefen, azoi tsu zogen: gib undz broit; vorem noch vos zolen mir shtarben far dir? az dos gelt hot zich oisgelozt.</p>	<p>Kena'an, kol Mitzrayim came unto Yosef, and said, Give us lechem; for why should we die in thy presence? For the kesef is gone.</p>
<p>האָט יוסף געזאָגט: גיט איייערע פֿיך, און איך וועל אייך געבן פֿאַר אייערע פֿיך, אויב דאָס געלט האָט זיך אויסגעלאָזט. edit</p>	<p>GEN 47:16 hot Yosef gezogt: git eyere fich, un ich vel ich geben far eyere fich, oib dos gelt hot zich oisgelozt.</p>	<p>GEN 47:16 And Yosef said, Give your mikneh; and I will give you for your mikneh, if kesef is gone.</p>
<p>האָבן זיי געבראַכט זייערע פֿיך צו יוספֿן, און יוסף האָט זיי געגעבן ברויט פֿאַר פֿערד, און פֿאַר סטאַדעס שאָף, און פֿאַר סטאַדעס רינדער, און פֿאַר אייזלען; און ער האָט זיי פֿאַרזאָרגט מיט ברויט אין יענעם יאָר, פֿאַר אַלע זייערע פֿיך. edit</p>	<p>GEN 47:17 hoben zei gebracht zeyere fich tsu Yosefen, un Yosef hot zei gegeben broit far ferd, un far stades shof, un far stades rinder, un far eizlen; un er hot zei farzorgt mit broit in yenem yor, far ale zeyere fich.</p>	<p>GEN 47:17 And they brought their mikneh unto Yosef; and Yosef gave them lechem in exchange for susim, and for the tzon, and for the mikneh of the bakar, and for the chamorim; and he fed them lechem for all their mikneh for that year.</p>
<p>האָט זיך דאָס יאָר געענדיקט; און אויפֿן צווייטן יאָר זיינען זיי געקומען צו אים, און האָבן צו אים געזאָגט: מיר וועלן נישט פֿאַרהוילן פֿון מיין</p>	<p>GEN 47:18 hot zich dos yor geendikt; un oifen tsveiten yor zainen zei gekumen tsu im, un hoben tsu im gezogt: mir velen nisht farhoilen fun main Har, az azoi vi dos gelt iz oisgegangen,</p>	<p>GEN 47:18 When that year was ended, they came unto him the shanah hashenit, and said unto him, We will not hide it from adoni, how that our kesef is spent; adoni also hath our</p>

<p>הָאֵר, אַז אַזוי ווי דאָס געלט איז אויסגעגאַנגען, און די סטאַדעס פֿיך זיינען ביי מיין הָאֵר, איז נישט געבליבן פֿאַר מיין הָאֵר אַחוץ נאָר אונדזער לייב און אונדזער ערד. edit</p>	<p>un di stades fich zainen bai main Har, iz nisht gebliben far main Har achuts nor undzer laib un undzer erd.</p>	<p>mikneh of behemah; there is not ought left in the sight of adoni, but geviyyatenu (<i>our bodies</i>) , and adematenu (<i>our lands</i>) ;</p>
<p>GEN 47:19 נאָך וואָס זאָלן מיר אומקומען פֿאַר דייןע אויגן, אי מיר אי אונדזער ערד? קויף אַפֿ אונדז און אונדזער ערד פֿאַר ברויט, און מיר מיט אונדזער ערד וועלן זיין קנעכט צו פֿרעהן; און גיב אונדז זריעה, כדי מיר זאָלן לעבן און נישט שטאַרבן, און די ערד זאָל נישט פֿאַרוויסט ווערן. edit</p>	<p>GEN 47:19 noch vos zolen mir umkumen far daine oigen, i mir i undzer erd? koif op undz un undzer erd far broit, un mir mit undzer erd velen zain knecht tsu Pharaohen; un gib undz zrie, kedei mir zolen leben un nisht shtarben, un di erd zol nisht farvist veren.</p>	<p>GEN 47:19 Why shall we die before thine eyes, both we and adematenu? Buy us and adematenu for lechem, and we and adematenu will be avadim unto Pharaoh; and give us zera, that we may live, and not die, that the adamah be not desolate.</p>
<p>GEN 47:20 האָט יוסף אָפּגעקויפֿט די גאַנצע ערד פֿון מִצְרַיִם פֿאַר פֿרעהן, וואָרום די מִצְרַיִם האָבן פֿאַרקויפֿט איטלעכער זיין פֿעלד, ווייל דער הונגער האָט זיך געשטאַרקט איבער זיי; און דאָס לאַנד איז געוואָרן פֿרעהס. edit</p>	<p>GEN 47:20 hot Yosef opgekoift di gantse erd fun Mitsrayim far Pharaohen, vorem di Mitsrayim hoben farkoift itlecher zain feld, vail der hunger hot zich geshtarkt iber zei; un dos land iz gevoren Pharaohs.</p>	<p>GEN 47:20 And Yosef bought kol Admat Mitzrayim for Pharaoh; for the Mitzrayim sold every ish his sadeh, because the ra'av (<i>famine</i>) was chazak over them; so the land became Pharaoh's.</p>
<p>GEN 47:21 און דאָס פֿאָלק, זיי האָט ער שטעטווייז איבערגעפֿירט פֿון איין עק</p>	<p>GEN 47:21 un dos folk, zei hot er shtetvaiz ibergefirt fun ein ek gemark fun Mitsrayim tsum</p>	<p>GEN 47:21 And as for the people, he removed them to cities from one end of the borders of</p>

<p>געמאַרק פֿון מצרים צום אַנדער עק. edit</p>	<p>ander ek.</p>	<p>Mitzrayim even to the other end thereof.</p>
<p>נאָר די ערד פֿון די GEN 47:22 פֿריסטער האָט ער נישט אַפֿגעקויפֿט, ווייל די פֿריסטער האַבן געקריגן אַ קצבֿה פֿון פֿרעהן, און זיי האָבן געגעסן זייער קצבֿה וואָס פֿרעה האָט זיי געגעבן; דערום האָבן זיי נישט פֿאַרקויפֿט זייער ערד. edit</p>	<p>GEN 47:22 nor di erd fun di prister hot er nisht opgekoift, vail di prister hoben gekrigen a kitsve fun Pharaohen, un zeï hoben gegesen zeyer kitsve vos Pharaoh hot zeï gegeben; derum hoben zeï nisht farkoift zeyer erd.</p>	<p>GEN 47:22 Only the admat hakohanim bought he not; for the kohanim had a chok assigned them of Pharaoh, and did eat their chok which Pharaoh gave them; therefore they sold not their lands.</p>
<p>און יוסף האָט געזאָגט GEN 47:23 צום פֿאַלק: אָט האָב איך היינט אָפֿגעקויפֿט אייך און אייער לאַנד פֿאַר פֿרעהן; נאָט אייך זריעה, און פֿאַרזייט די ערד. edit</p>	<p>GEN 47:23 un Yosef hot gezogt tsum folk: ot hob ich haint opgekoift ich un ier land far Pharaohen; nat ich zrie, un farzeit di erd.</p>	<p>GEN 47:23 Then Yosef said unto the people, See, I have bought you this day and your land for Pharaoh: lo, here is zera for you, and ye shall sow the adamah.</p>
<p>און עס וועט זיין ביי די GEN 47:24 תבואות, וועט איר געבן אַ פֿינפֿטל צו פֿרעהן, און פֿיר חלקים וועלן אייך זיין פֿאַר זריעה פֿון פֿעלד, און פֿאַר אייער עסן, און פֿאַר די וואָס אין אייערע הייזער, און צום עסן פֿאַר אייערע קליינע קינדער. edit</p>	<p>GEN 47:24 un es vet zain bai di tbuut, vet ir geben a finftl tsu Pharaohen, un fir Chelekim velen ich zain far zrie fun feld, un far ier esen, un far di vos in eyere haizer, un tsum esen far eyere kleine kinder.</p>	<p>GEN 47:24 And it shall come to pass in the tevu'ot, that ye shall give the fifth part unto Pharaoh, and four parts shall be your own, for zera of the sadeh, and for your ochel, and for them of your batim, and for food for your children.</p>

<p>הָאָבֶן זײ געזאָגט: GEN 47:25 הָאָסֶט אונדז דאָס לעבן דערהאַלטן; לאָמיר געפֿינען חַן אין די אויגן פֿון מײַן האָר, און מיר וועלן זײַן קנעכט צו פֿרעהן. edit</p>	<p>GEN 47:25 hoben zei gezogt: host undz dos leben derhalten; lomir gefinen chein in di oigen fun main Har, un mir velen zain knecht tsu Pharaohen.</p>	<p>GEN 47:25 And they said, Thou hast saved our lives; let us find chen (<i>grace, favor</i>) in the sight of adoni, and we will be avadim to Pharaoh.</p>
<p>און יוסף האָט עס GEN 47:26 געמאַכט פֿאַר אַ געזעץ ביז אויף הײַנטיקן טאָג אויף דער ערד פֿון מִצְרַיִם, אַז צו פֿרעהן זאָל געהערן אַ פֿינפֿטל. נאָר די ערד פֿון די פֿריסטער אַליין איז נישט געוואָרן פֿרעהס. edit</p>	<p>GEN 47:26 un Yosef hot es gemacht far a gezets biz oif haintiken tog oif der erd fun Mitsrayim, az tsu Pharaohen zol geheren a finftl. nor di erd fun di prister alein iz nisht gevoren Pharaohs.</p>	<p>GEN 47:26 And Yosef made it a chok over Eretz Mitzrayim unto this day, that Pharaoh should have the fifth part, except the admat hakohanim only, which became not Pharaoh's.</p>
<p>און ישׂראֵל איז געזעסן GEN 47:27 אין לאַנד מִצְרַיִם, אין לאַנד גושן; און זײ האָבן זיך דאָרטן אײַנגעפֿעסטטיקט, און האָבן זיך געפֿרוכפערט און געמערט זייער. edit</p>	<p>GEN 47:27 un Yisroel iz gezesen in land Mitsrayim, in land Goshen; un zei hoben zich dorten ingefestikt, un hoben zich gefruchpert un gemert zeyer.</p>	<p>GEN 47:27 And Yisroel settled in Eretz Mitzrayim, in Eretz Goshen; and they acquired property therein, and grew, and multiplied exceedingly.</p>
<p>און יעקב האָט געלעבט GEN 47:28 אין לאַנד מִצְרַיִם זיבעצן יאָר; און די טעג פֿון יעקבֿו, די יאָרן פֿון זײַן לעבן, זײַנען געווען הונדערט יאָר און זיבן און פֿערציק יאָר. edit</p>	<p>GEN 47:28 un Yaakov hot gelebt in land Mitsrayim zibetsen yor; un di teg fun Yaakoven, di yoren fun zain leben, zainen geven hundert yor un ziben un fertsik yor.</p>	<p>GEN 47:28 And Ya'akov lived in Eretz Mitzrayim seventeen shanah; so the whole age of Ya'akov was a hundred forty and seven shanah.</p>
<p>און די טעג פֿון ישׂראֵל GEN 47:29</p>	<p>GEN 47:29 un di teg fun Yisroelen hoben genent tsum shtarben, un</p>	<p>GEN 47:29 And the time drew near that Yisroel must die; and he</p>

<p>הָאָבִן גַּעֲנַעֲנֵט צוּם שְׂטָאָרְבֵן, און ער האָט גערופֿן זײַן זון יֹסֶפֶן, און האָט צו אים געזאָגט: אויב, אײַךְ בעט דײַךְ, אײַךְ האָב געפֿונען חַן אײַן דײַנע אויגן, טו, אײַךְ בעט דײַךְ, דײַן האַנט אונטער מײַן דײַךְ, און זאַלסט טאָן מיט מיר אַ חֶסֶד און אַ טרײַשאַפֿט: זאַלסט מײַךְ נײַשט באַגראָבן, אײַךְ בעט דײַךְ, אײַן מצרײַם. edit</p>	<p>er hot gerufen zain zun Yosefen, un hot tsu im gezogt: oib, ich bet dich, ich hob gefunen chein in daine oigen, tu, ich bet dich, dain hant unter main dich, un zolst ton mit mir a chesed un a traishaft: zolst mich nisht bagroben, ich bet dich, in Mitsrayim.</p>	<p>called bno Yosef, and said unto him, If now I have found chen in thy sight, put, now, thy yad under my thigh, and do chesed and emes with me; bury me not, now, in Mitzrayim;</p>
<p>GEN 47:30 און אַז אײַךְ וועל זײַךְ לײַגן צו מײַנע עלטערן, זאַלסטו מײַךְ אַוועקטראָגן פֿון מצרײַם, און מײַךְ באַגראָבן אײַן זײַער קבר. האָט ער געזאָגט: אײַךְ וועל טאָן אַזוי ווי דײַן וואָרט. edit</p>	<p>GEN 47:30 un az ich vel zich leigen tsu maine elteren, zolstu mich avektrogen fun Mitsrayim, un mich bagroben in zeyer keyver. hot er gezogt: ich vel ton azoi vi dain vort.</p>	<p>GEN 47:30 But I will lie with my avot, and thou shalt carry me out of Mitzrayim, and bury me in their kever. And he said, I will do as thou hast said.</p>
<p>GEN 47:31 האָט ער געזאָגט: שווער מיר. און ער האָט אים געשוואָרן; און ישׂראֵל האָט זײַךְ געבוקט צוקאַפֿנס פֿון בעט. edit</p>	<p>GEN 47:31 hot er gezogt: shver mir. un er hot im geshvoren; un Yisroel hot zich gebukt tsukopns fun bet.</p>	<p>GEN 47:31 And he said, Swear unto me. And he swore unto him. And Yisroel prostrated toward the rosh hamittah.</p>
<p>GEN 48:1 און עס איז געווען נאָך די דאָזיקע געשעענישן, האָט מען אָנגעזאָגט יֹסֶפֶן: זע, דײַן פֿאַטער איז קראַנק. האָט ער</p>	<p>GEN 48:1 un es iz geven noch di dozike gesheenishen, hot men ongezogt Yosefen: ze, dain foter iz krank. hot er genumen mit zich zaine tsvei zin,</p>	<p>GEN 48:1 And it came to pass after these things, that one told Yosef, Hinei, Avicha is choleh (ill) ; and he took with him his two banim, Menasheh and</p>

<p>גענומען מיט זיך זיינע צוויי זין, מנשהן און אפריםען. edit</p>	<p>Menashehen un Ephrayimen.</p>	<p>Ephrayim.</p>
<p>און מע האָט געלאָזט GEN 48:2 וויסן יעקבן און געזאָגט: זע, דיין זון יוסף קומט צו דיר; און ישראל האָט זיך געשטאַרקט, און האָט זיך געזעצט אויפֿן בעט. edit</p>	<p>GEN 48:2 un me hot gelozt visen Yaakoven un gezogt: ze, dain zun Yosef kumt tsu dir; un Yisroel hot zich geshtarkt, un hot zich gezetst oifen bet.</p>	<p>GEN 48:2 And one told Ya'akov, and said, Hinei, the ben of thee Yosef cometh unto thee; and Yisroel strengthened himself, and sat up upon the mittah (<i>bed</i>) .</p>
<p>און יעקב האָט געזאָגט GEN 48:3 צו יוספֿן: אַל שֵׁדִי האָט זיך באוויזן צו מיר אין לוז, אין לאַנד כְּנַעַן, און ער האָט מיך געבענטשט. edit</p>	<p>GEN 48:3 un Yaakov hot gezogt tsu Yosefen: El Shaddai hot zich bavizen tsu mir in Luz, in land Kenaan, un er hot mich gebentsht.</p>	<p>GEN 48:3 And Ya'akov said unto Yosef, El Shaddai appeared unto me at Luz in Eretz Kena'an, and made on me a brocha,</p>
<p>און ער האָט צו מיר GEN 48:4 געזאָגט: זע, איך וועל דיך פֿרוכפֿערן און וועל דיך מערן, און איך וועל דיך מאַכן פֿאַר אַ געזעמל פֿעלקער; און איך וועל געבן דאָס דאָזיקע לאַנד צו דיין זאַמען נאָך דיר פֿאַר אַן אייביקן אייגנטום. edit</p>	<p>GEN 48:4 un er hot tsu mir gezogt: ze, ich vel dich fruchperen un vel dich meren, un ich vel dich machen far a gezeml felker; un ich vel geben dos dozike land tsu dain zomen noch dir far an eibiken eigentum.</p>	<p>GEN 48:4 And said unto me, Hineni, I will make thee fruitful, and multiply thee, and I will make of thee a kehal of ammim; and will give HaAretz Hazot to thy zera after thee for an achuzzat olam (<i>everlasting possession</i>) .</p>
<p>און אַצונד, די צוויי זין GEN 48:5 וואָס זיינען דיר געבאָרן געוואָרן אין לאַנד מִצְרַיִם פֿאַר מיין קומען צו דיר קיין מִצְרַיִם, זיי זיינען מינע: אפרים און</p>	<p>GEN 48:5 un atsund, di tsvei zin vos zainen dir geboren gevoren in land Mitsrayim far main kumen tsu dir kein Mitsrayim, ze zainen maine: Ephrayim un Menasheh zolen zain maine azoi vi Reuven un Shimon.</p>	<p>GEN 48:5 And now thy two banim, Ephrayim and Menasheh, which were born unto thee in Eretz Mitsrayim before I came unto thee into Mitsrayim, are mine; like Reuven and Shim'on, they shall be mine.</p>

<p>מְנִשָּׁה זָאָלן זײַן מײַנע אַזוי ווי ראובן און שמעון. edit</p>		
<p>אַבער דײַנע געבאַרענע GEN 48:6 וואָס דו האָסט געבאַרן נאָך זיי, זאָלן זײַן דײַנע; אויף דעם נאָמען פֿון זײַערע ברידער זאָלן זיי גערופֿן ווערן אין זײַער נחלה. edit</p>	<p>GEN 48:6 ober daine geborene vos du host geboren noch ze, zolen zain daine; oif dem nomen fun zeyere brider zolen ze gerufen veren in zeyer nachle.</p>	<p>GEN 48:6 And thy moledet, which are born to thee after them, shall be thine, and shall be called after the shem of their achim in their nachalah.</p>
<p>... און איך, אַז איך בין GEN 48:7 געקומען פֿון פֿדן, איז מיר געשטאַרבן רחל אין לאַנד כְּנַעַן אויפֿן וועג, ווען עס איז נאָך געווען אַ שטרעק לאַנד צו קומען קיין אַפֿרַת; און איך האָב זי דאַרטן באַגראָבן אויפֿן וועג קיין אַפֿרַת, דאָס איז בֵּית-לְחֶם. edit</p>	<p>GEN 48:7 ... un ich, az ich bin gekumen fun Paddan, iz mir geshtorben Rachel in land Kenaan oifen veg, ven es iz noch geven a shtrek land tsu kumen kein Ephratah; un ich hob zi dorten bagroben oifen veg kein Ephratah, dos iz Beit- Lechem.</p>	<p>GEN 48:7 And as for me, when I came from Paddan, Rachel died by me in Eretz Kena'an in the way, when there was yet but a space of land to go unto Ephratah; and I buried her there by the derech Ephrat; the same is Beit-Lechem.</p>
<p>און ישׂראֵל האָט געזען GEN 48:8 יוֹסֵפֶס זין, און ער האָט געזאָגט: ווער זײַנען די דאָזיקע? edit</p>	<p>GEN 48:8 un Yisroel hot gezen Yosefs zin, un er hot gezogt: ver zainen di dozike?</p>	<p>GEN 48:8 And Yisroel beheld Bnei Yosef, and said, Who are these?</p>
<p>האָט יוסף געזאָגט צו זײַן GEN 48:9 פֿאַטער: דאָס זײַנען מײַנע זין וואָס אלקים האָט מיר געשאַנקען דאָ. האָט ער געזאָגט: נעם זיי, איך בעט</p>	<p>GEN 48:9 hot Yosef gezogt tsu zain foter: dos zainen maine zin vos Elokim hot mir geshonken do. hot er gezogt: nem ze, ich bet dich, tsu mir, un ich vel ze bentshen.</p>	<p>GEN 48:9 And Yosef said unto aviv, They are my banim, whom Elohim hath given me in this place. And he said, Bring them, now, unto me, and I will make upon them a brocha.</p>

<p>דיך, צו מיר, און איך וועל זיי בענטשן. edit</p>		
<p>GEN 48:10 און די אויגן פֿון ישׂראֵלן זיינען געווען טונקל פֿון זקנה, ער האָט נישט געקענט זען. האָט ער זיי געמאַכט גענענען צו אים, און ער האָט זיי געקושט און זיי געהאַלדזט. edit</p>	<p>GEN 48:10 un di oigen fun Yisroelen zainen geven tunkel fun zikne, er hot nisht gekent zen. hot er zei gemacht genenen tsu im, un er hot zeि gekusht un zeि gehaldzt.</p>	<p>GEN 48:10 Now the eyes of Yisroel were dim from age, so that he could not see. And he brought them near unto him; and he kissed them, and embraced them.</p>
<p>GEN 48:11 און ישׂראֵל האָט געזאָגט צו יוסֿפֿן: איך האָב נישט געדאַכט דיין פנים צו זען, און אָט האָט מיך אלקים געלאָזט זען אויך דייע קינדער. edit</p>	<p>GEN 48:11 un Yisroel hot gezogt tsu Yosefen: ich hob nisht gedacht dain ponem tsu zen, un ot hot mich Elokim gelozt zen oich daine kinder.</p>	<p>GEN 48:11 And Yisroel said unto Yosef, I never expected to see thy face; and, hinei, Elohim hath showed me also thy zera.</p>
<p>GEN 48:12 און יוסֿף האָט זיי אַרויסגעצויגן פֿון צווישן זיינע קני, און האָט זיך געבוקט אויף זיין פנים צו דער ערד. edit</p>	<p>GEN 48:12 un Yosef hot zeि aroiſgetsoigen fun tsvishen zaine kni, un hot zich gebukt oif zain ponem tsu der erd.</p>	<p>GEN 48:12 And Yosef brought them out from between his knees, and he bowed himself with his face to the ground.</p>
<p>GEN 48:13 און יוסֿף האָט זיי ביידן גענומען, אַפֿרימען אין זיין רעכטער האַנט, צו דער לינקער האַנט פֿון ישׂראֵלן, און מנֿשהן אין זיין לינקער האַנט, צו דער רעכטער האַנט פֿון ישׂראֵלן, און האָט זיי געמאַכט גענענען צו אים. edit</p>	<p>GEN 48:13 un Yosef hot zeि beiden genumen, Ephrayimen in zain rechter hant, tsu der linker hant fun Yisroelen, un Menashehen in zain linker hant, tsu der rechter hant fun Yisroelen, un hot zeि gemacht genenen tsu im.</p>	<p>GEN 48:13 And Yosef took them both, Ephrayim in his yamin toward smol Yisroel, and Menasheh on his smol toward yamin Yisroel, and brought them near unto him.</p>

<p>הָאֵט יִשְׂרָאֵל GEN 48:14 אויסגעשטרעקט זיין רעכטע האַנט, און אַרויפֿגעטאַן אויפֿן קאַפֿ פֿון אַפֿרימען, וואָס איז געווען דער ייִנגערער, און זיין לינקע האַנט אויפֿן קאַפֿ פֿון מְנַשֶׁה; ער האָט בכיוון איבערגעדרייט זיינע הענט, וואָרום מְנַשֶׁה איז געווען דער בְּכוֹר. edit</p>	<p>GEN 48:14 hot Yisroel oisgeshtrekt zain rechte hant, un aroifgeton oifen kop fun Ephrayimen, vos iz geven der yingerer, un zain linke hant oifen kop fun Menashehen; er hot bekiven ibergedreit zaine hent, vorem Menasheh iz geven der bchor.</p>	<p>GEN 48:14 And Yisroel stretched out his yamin, and laid it upon rosh Ephrayim, who was the younger, and his smol upon rosh Menasheh, guiding his hands intentionally; for Menasheh was the bechor.</p>
<p>און ער האָט GEN 48:15 געבענטשט יוספֿן, און האָט געזאָגט: האַלקים וואָס מיינע עלטערן אַבְרָהָם און יִצְחָק זיינען געגאַנגען פֿאַר אים, האַלקים וואָס איז געווען מיין פֿאַסטוד פֿון זינט איך לעב ביז אויף הייַנטיקן טאָג, edit</p>	<p>GEN 48:15 un er hot gebentsht Yosefen, un hot gezogt: HaElokim vos maine elteren Avraham un Yitzchak zainen gegangen far im, HaElokim vos iz geven main pastuch fun zint ich leb biz oif haintiken tog,</p>	<p>GEN 48:15 And he made on Yosef a brocha, and said, HaElohim, before whom my Avot Avraham and Yitzchak did walk, HaElohim Who was Roeh to me all my life long unto this day,</p>
<p>דער מלאַך וואָס האָט GEN 48:16 מיד אויסגעלייזט פֿון אַלעם בייזן, ער זאָל בענטשן די ייִנגלעך; און עס זאָל גערופֿן ווערן אויף זיי מיין נאָמען, און דער נאָמען פֿון מיינע עלטערן אַבְרָהָם און יִצְחָק; און זיי זאָלן זיך מערן לרובֿ אויף דער ערד. edit</p>	<p>GEN 48:16 der malech vos hot mich oisgeleizt fun alem beizen, er zol bentshen di yinglech; un es zol gerufen veren oif zei main nomen, un der nomen fun maine elteren Avraham un Yitzchak; un zei zolen zich meren lruv oif der erd.</p>	<p>GEN 48:16 The Malach which redeemed me from kol rah, may he make a brocha on the ne'arim, and let my shem be named on them, and the shem of my Avot Avraham and Yitzchak; and let them grow into a multitude in the midst of ha'aretz.</p>

<p>און יוסף האָט געזען, אַז GEN 48:17 זיין פֿאַטער טוט אַרויף זיין רעכטע האַנט אויפֿן קאָפּ פֿון אַפֿרימען, און עס איז אויסגעקומען שלעכט אין זיינע אויגן; האָט ער אונטערגעלענט זיין פֿאַטערס האַנט, כדי זי אָוועקצונעמען פֿון אַפֿרימס קאָפּ אויף מנשהס קאָפּ. edit</p>	<p>GEN 48:17 un Yosef hot gezen, az zain foter tut aroifblikendik zain rechte hant oifen kop fun Ephrayimen, un es iz oisgekumen shlecht in zaine oigen; hot er untermelent zain foters hant, kedei zi avektsunemen fun Ephrayims kop oif Menashehs kop.</p>	<p>GEN 48:17 And when Yosef saw that aviv laid his yamin upon the rosh Ephrayim, it displeased him; and he took hold of yad aviv, to remove it from rosh Ephrayim unto rosh Menasheh.</p>
<p>און יוסף האָט געזאָגט צו זיין פֿאַטער: נישט אַזוי, מיין פֿאַטער, וואָרום דער איז דער בכּור; טו אַרויף דיין רעכטע האַנט אויף זיין קאָפּ. edit</p>	<p>GEN 48:18 un Yosef hot gezogt tsu zain foter: nisht azoi, main foter, vorem der iz der bchor; tu aroifblikendik dain rechte hant oif zain kop.</p>	<p>GEN 48:18 And Yosef said unto aviv, Not so, Avi; for this is the bechor; put thy yamin upon his rosh.</p>
<p>אַבער זיין פֿאַטער האָט נישט געוואָלט, און האָט געזאָגט: איך ווייס, מיין זון, איך ווייס; ער אויך וועט ווערן אַ פֿאַלק, און ער אויך וועט זיין גרויס, אַבער זיין יינגערער ברודער וועט זיין גרעסער פֿון אים, און זיין זאַמען וועט ווערן אַ פֿולע פֿעלקער. edit</p>	<p>GEN 48:19 ober zain foter hot nisht gevolt, un hot gezogt: ich veis, main zun, ich veis; er oich vet veren a folk, un er oich vet zain grois, ober zain yingerer bruder vet zain greser fun im, un zain zomen vet veren a fule felker.</p>	<p>GEN 48:19 And aviv refused, and said, I know it, beni (my son) , I know it; he also shall become a people, and he also shall be great; but truly achiv hakaton shall be greater than he, and his zera shall become a multitude of Goyim.</p>
<p>און ער האָט זיי געבענטשט אין יענעם טאָג, אַזוי צו זאָגן: מיט דיר זאָל זיך בענטשן ישׂראֵל, אַזוי צו זאָגן:</p>	<p>GEN 48:20 un er hot zei gebentsht in yenem tog, azoi tsu zogen: mit dir zol zich bentshen Yisroel, azoi tsu zogen: Elokim zol dich machen azoi vi</p>	<p>GEN 48:20 And he made a brocha on them that day, saying, In thee shall Yisroel bless, saying, Elohim make thee like Ephrayim and like Menasheh;</p>

<p>אלקים זאל דיך מאַכן אזוי ווי אפרים און אזוי ווי מנשה. און ער האָט געשטעלט אפרימען פֿאַר מנשהן. edit</p>	<p>Ephrayim un azoi vi Menasheh. un er hot geshtelt Ephrayimen far Menashehen.</p>	<p>and he set Ephrayim before Menasheh.</p>
<p>און ישראל האָט געזאָגט צו יוספֿן: זע, איך שטאַרב; אָבער אלקים וועט זיין מיט אייך, און ער וועט אייך אומקערן צו דעם לאַנד פֿון אייערע עלטערן. edit</p>	<p>GEN 48:21 un Yisroel hot gezogt tsu Yosefen: ze, ich shtarb; ober Elokim vet zain mit ich, un er vet ich umkeren tsu dem land fun eyere elteren.</p>	<p>GEN 48:21 And Yisroel said unto Yosef, Hinei I die; but Elohim shall be with you, and bring you back unto the Eretz Avoteichem.</p>
<p>און איך האָב דיר געגעבן איין חלק איבער דייע געגעבען, וואָס איך האָב אַוועקגענומען פֿון דער האַנט פֿון דעם אַמורי מיט מיין שווערד און מיט מיין בויגן. edit</p>	<p>GEN 48:22 un ich hob dir gegeben ein Chelek iber daine brider, vos ich hob avekgenumen fun der hant fun dem Imri mit main shverd un mit main boigen.</p>	<p>GEN 48:22 Moreover, I have given to thee one portion above thy achim, which I took out of the yad HaEmori with my cherev and with my keshet.</p>
<p>און יעקב האָט גערופֿן זיינע זין, און האָט געזאָגט: זאַמלט אייך איין, און איך וועל אייך זאָגן וואָס אייך וועט געשען אין סוף פֿון די טעג. edit</p>	<p>GEN 49:1 un Yaakov hot gerufen zaine zin, un hot gezogt: zamlt ich ein, un ich vel ich zogen vos ich vet geshen in sof fun di teg.</p>	<p>GEN 49:1 And Ya'akov called unto his banim, and said, Gather yourselves together, that I may tell you that which shall befall you in the acharit hayamim <i>(last days)</i> .</p>
<p>קלייבט אייך אויף און הערט, קינדער פֿון יעקב, און האַרכט צו אייער פֿאַטער ישראל: edit</p>	<p>GEN 49:2 klaibt ich oif un hert, kinder fun Yaakov, un horcht tsu ier foter Yisroel:</p>	<p>GEN 49:2 Gather yourselves together, and hear, ye Bnei Ya'akov; and pay heed unto Yisroel Avichem.</p>
<p>ראובן, מיין בכור ביסטו, GEN 49:3</p>	<p>GEN 49:3 Reuven, main bchor</p>	<p>GEN 49:3 Reuven, thou art my</p>

<p>מיין כוח און מיין ערשטע קראַפֿט, די פּער פֿון גרויסקייט, און די פּער פֿון מאַכט. edit</p>	<p>bistu, main koiech un main ershte kraft, di Peor fun groiskeit, un di Peor fun macht.</p>	<p>bechor, my koach, and the reshit of my strength, the excellency of honor, and excellency of oz (power) :</p>
<p>GEN 49:4 ביסט אייליק ווי וואַסער – זאָלסטו די פּער נישט זיין; ווייל דו ביסט אויף דיין פֿאַטערס געלעגער אַרויף; דענצמאל האָסטו עס פֿאַרשוועכט – מיין בעט וווּ ער איז אַרויף. edit</p>	<p>GEN 49:4 bist ilik vi vaser – zolstu di Peor nisht zain; vail du bist oif dain foters geleger arofblikendik; dentsmol hostu es farshvecht – main bet vu er iz aroifblikendik.</p>	<p>GEN 49:4 Unstable as mayim, thou shalt not excel; because thou wentest up to mishkevei avicha (thy father's bed, i.e. incest) ; then defiledst thou it; he went up to my couch.</p>
<p>GEN 49:5 שמעון און לוי זיינען ברידער, וואַפֿן פֿון רויב זיינען זייערע לייב-קרובים. edit</p>	<p>GEN 49:5 Shimon un Levi zainen brider, vafen fun roib zainen zeyere laib-krobim.</p>	<p>GEN 49:5 Shim'on and Levi are achim; kelei chamas (instruments of violence) are in their swords.</p>
<p>GEN 49:6 אין זייער באַראַט זאָל נישט קומען מיין זעל, צו זייער געזעמל זאָל מיין כבוד נישט צושטיין; וואַרום אין זייער כעס הרגען זיי אַ מענטשן, און אין זייער גוטמוט פֿאַרקריפלען זיי אַן אַקס. edit</p>	<p>GEN 49:6 in zeyer barot zol nisht kumen main zel, tsu zeyer gezeml zol main koved nisht tsushtein; vorem in zeyer kaas hrgen zei a mentshen, un in zeyer gutmut farkriplen zei an oks.</p>	<p>GEN 49:6 O my nefesh, enter not thou into their sod (secret, council) ; unto their kehal, mine kavod, be not thou united; for in their anger they slaughtered ish, and in their ratzon (self-will) they lamed shor (ox) .</p>
<p>GEN 49:7 פֿאַרשאַלטן זייער כעס, ווייל ער איז שטאַרק, און זייער צאַרן, ווייל ער איז האַרט! איך וועל זיי צעטיילן אין יעקב, און זיי צעשפרייטן</p>	<p>GEN 49:7 farsholten zeyer kaas, vail er iz shtark, un zeyer tsoren, vail er iz hart! ich vel zei tseteilen in Yaakov, un zei tseshpreiten in Yisroel.</p>	<p>GEN 49:7 Arur (cursed) be their anger, for it was fierce; and their wrath, for it was cruel; I will dispense them in Ya'akov, and scatter them in Yisroel.</p>

<p align="center">edit אין ישראל.</p>		
<p>יהודה, דיד וועלן לויבן GEN 49:8 דיינע ברידער, דיין האנט וועט זיין אויפן נאקן פון דיינע פיינט, די זין פון דיין פאטער וועלן זיך בוקן צו דיר. edit</p>	<p>GEN 49:8 Yehudah, dich velen loiben daine brider, dain hant vet zain oifen naken fun daine faint, di zin fun dain foter velen zich buken tsu dir.</p>	<p>GEN 49:8 Yehudah, thou art he whom thy achim yoducha (they will praise you) ; thy yad shall be in the oref (neck) of thine enemies; Bnei Avicha shall bow down before thee.</p>
<p>א יונגער לייב איז יהודה; פון פארצוקונג, מיין זון, ביסטו אויפגעוואקסן; ער קניט, ער הויערט זיך לייב, און זיך לייבנטע - ווער קען אים אויפרייצן? edit</p>	<p>GEN 49:9 a yunger laib iz Yehudah; fun fartsukung, main zun, bistu oifgevaksen; er knit, er hoiert vi a laib, un vi a leibinte – ver ken im oifreitsen?</p>	<p>GEN 49:9 Yehudah is the cub of an aryeh (lion) ; from the prey, beni (my son) , thou hast gone up; he stooped down, he couched like an aryeh, and like a lioness; who shall rouse him?</p>
<p>נישט אפגעטאן וועט ווערן א סקעפטער {שפט} פון יהודה, און א געזעץ־געבער {מחוקק} פון צווישן זיינע פיס, ביז שילו וועט קומען, און צו אים וועלן פעלקער געהאָרבן. edit</p>	<p>GEN 49:10 nisht opgeton vet veren a skepter fun Yehudah, un a gezetsgeber fun tsvishen zaine fis, biz Shiloh vet kumen, un tsu im velen felker gehorchen.</p>	<p>GEN 49:10 The shevet (sceptre) shall not depart from Yehudah, nor a Mekhokek (Lawgiver) from between his raglayim, until Shiloh come; and unto him shall be the obedience of the amim (peoples, nations) .</p>
<p>ער בינדט צום ווינשטאק זיין יונגאיזל, אום צום ווינצווייג דעם זון פון זיין איזעלין. ער וואשט אין וויין זיין קלייד, און אין בלוט פון טרויבן זיין בגד; edit</p>	<p>GEN 49:11 er bindt tsum vainshtok zain yungeizl, um tsum vaintsvaig dem zun fun zain eizelin. er vasht in vain zain kleid, un in blut fun troiben zain beged;</p>	<p>GEN 49:11 He ties his foal unto the gefen (vine) , and his donkey's colt unto the choice vine; he will wash his levush (garments) in yayin, and his robe in the dahm anavim (blood of grapes) ;</p>
<p>גערויטיקט די אויגן פון GEN 49:12</p>	<p>GEN 49:12 geroitikt di oigen fun vain, un veis di tseiner fun</p>	<p>GEN 49:12 His eyes shall be darker with yayin, and his shinayim</p>

<p>וויין, און ווייס די ציינער פֿון מילך. edit</p>	<p>milch.</p>	<p>(<i>teeth</i>) whiter than cholov (<i>milk</i>) .</p>
<p>זבֿולון וועט וווינען ביים באָרטן פֿון ימען, און ער וועט זיין אַ באָרטן פֿאַר שיפֿן, און זיין לענד איבער צידון. edit</p>	<p>GEN 49:13 Zevulun vet voinen baim borten fun ymen, un er vet zain a borten far shifen, un zain lend iber Tzidon.</p>	<p>GEN 49:13 Zevulun shall dwell at the seashore; and he shall be a haven for oniyot (<i>ships</i>) ; and his border shall be unto Tzidon.</p>
<p>יששכָר איז אַ בייניקער אייזל, ער הויערט צווישן די שאַפֿגעהעפֿטן. edit</p>	<p>GEN 49:14 Yissakhar iz a beiniker eizl, er hoiert tsvishen di shofgeheften.</p>	<p>GEN 49:14 Yissakhar is a strong chamor (<i>donkey</i>) lying down between two saddlebags;</p>
<p>און ער האָט געזען די רן, אַז זי איז גוט, און דאָס לאַנד, אַז עס איז ליב, האָט ער געבויגן זיין רוקן צו טראָגן, און איז אַ צינזקנעכט געוואָרן. edit</p>	<p>GEN 49:15 un er hot gezen di ru, az zi iz gut, un dos land, az es iz lib, hot er geboigen zain ruchen tsu trogen, un iz a tsinzknecht gevoren.</p>	<p>GEN 49:15 And he saw that a menuchah (<i>resting place</i>) was tov, and haaretz that it was pleasant; and bowed his shoulder to bear, and became oved (<i>submitting, enslaved</i>) at forced labor.</p>
<p>דן וועט זיך אָננעמען פֿאַר זיין פֿאַלק, ווי איינער פֿון די שבֿטים פֿון ישׂראֵל. edit</p>	<p>GEN 49:16 Dan vet zich onnemen far zain folk, vi einer fun di shvotim fun Yisroel.</p>	<p>GEN 49:16 Dan yadin (<i>shall judge</i>) his people, as one of the Shivtei Yisroel.</p>
<p>דן וועט זיין אַ שלאַנג אויפֿן וועג, אַ האָרנשלאַנג אויפֿן שטעג, וואָס בייסט די טריט פֿון דעם פֿערד, און זיין רייטער פֿאַלט אַהינטער. edit</p>	<p>GEN 49:17 Dan vet zain a shlang oifen veg, a hornshlang oifen shteg, vos baist di trit fun dem ferd, un zain raiter falt ahinter.</p>	<p>GEN 49:17 Dan shall be a nachash beside the derech, a viper along the orach (<i>path</i>) that biteth the ikkvei sus (<i>the horse heels</i>) , so that its rider shall fall backward.</p>
<p>אויף זיין הילף, ה', טו איך האָפֿן. edit</p>	<p>GEN 49:18 oif zain hilf, Hashem, tu ich hofen.</p>	<p>GEN 49:18 I have waited for Thy Yeshu'ah (<i>Salvation</i>) , HASHEM .</p>

<p>גַּד – אים וועט אַ מחנה GEN 49:19 באַפֿאַלן, אָבער ער וועט אַנפֿאַלן אויף זייער טריט. edit</p>	<p>GEN 49:19 Gad – im vet a machne bafalen, ober er vet onfalen oif zeyer trit.</p>	<p>GEN 49:19 Gad, gedud (raider) shall raid him; but he shall raid akev ([at] the heel) .</p>
<p>בײַ אֲשֵׁרן וועט פֿעט זײַן GEN 49:20 זײַן ברויט, און ער וועט אַרויסגעבן מלכות-געריכטן. edit</p>	<p>GEN 49:20 bai Asheren vet fet zain zain broit, un er vet aroisgeben malchut-gerichten.</p>	<p>GEN 49:20 Out of Asher his lechem shall be rich, and he shall yield royal dainties.</p>
<p>נַפְתָּלִי איז אַ הינדין אַ GEN 49:21 פֿלינקע; ער גיט אַרויס שיינע רײד. edit</p>	<p>GEN 49:21 Naphtali iz a hindin a flinke; er git arois sheine reid.</p>	<p>GEN 49:21 Naphtali is a doe let loose; he giveth goodly sayings.</p>
<p>אַ פֿרוכטיק ביימל איז GEN 49:22 יֹסֵף, אַ פֿרוכטיק ביימל בײַ אַ קוואַל; די צווייגן שפּרײַזן איבער דער מויער. edit</p>	<p>GEN 49:22 a fruchtik beiml iz Yosef, a fruchtik beiml bai a kval; di tsvaigen shpraizen iber der moier.</p>	<p>GEN 49:22 Yosef is a ben of a fruit- tree, even ben of a fruit-tree near an ayin (spring, well) ; its daughters (i.e., branches) run over the wall;</p>
<p>און אים געביטערט, און GEN 49:23 געשאָסן, און אים געפֿינט האַבן די פֿיילמענער; edit</p>	<p>GEN 49:23 un im gebitert, un geshosen, un im gefaint hoben di failmener;</p>	<p>GEN 49:23 The ba'alei khitzim (archers) provoke him, and shoot at him, and hate him;</p>
<p>אָבער פֿעסט איז זײַן GEN 49:24 בויען געבליבן, און פֿלינק געווען זײַנען די אַרעמס פֿון זײַנע הענט, דורך די הענט פֿון דעם מאַכטיקן פֿון יעקב, פֿון דאַרט – פֿון דעם פּאַסטוד, דעם פֿעלז פֿון יִשְׂרָאֵל; edit</p>	<p>GEN 49:24 ober fest iz zain boigen gebliben, un flink geven zainen di orems fun zaine hent, durch di hent fun dem machtiken fun Yaakov, fun dort – fun dem pastuch, dem felz fun Yisroel;</p>	<p>GEN 49:24 But his keshet (bow) remained steady, and the arms of his hands remain strong, from the hands of the Avir Ya'akov, from there, from the Ro'eh, Even Yisroel;</p>
<p>פֿון דעם ג-ט פֿון דיין GEN 49:25 פֿאַטער וואָס העלפֿט דיר, און</p>	<p>GEN 49:25 fun dem G-t fun dain foter vos helft dir, un fun Shaddai vos bentsht dich, mit</p>	<p>GEN 49:25 And from El Avicha, who shall help thee; and Shaddai, who shall make brocha over</p>

<p>פֿון שְׂדֵי וואָס בענטשט דײַך, מיט ברכות פֿון הימל פֿון אויבן, ברכות פֿון תהום וואָס הויערט אונטן, ברכות פֿון ברוסטן און טראַכט. edit</p>	<p>brchut fun himel fun oiben, brchut fun thum vos hoiert unten, brchut fun brusten un tracht.</p>	<p>thee with Birkat Shomayim above, Birkat Tehom that lieth beneath, Birkat Shadayim and of Rekhem.</p>
<p>די ברכות פֿון דיין GEN 49:26 פֿאַטער שטייגן אַריבער די ברכות פֿון מינע עלטערן – ביז דעם שפיץ פֿון די אייביקע בערג. זיי זאלן זיין אויף דעם קאָפּ פֿון יוספֿן, און אויפֿן שיידל דעם פֿירשט פֿון זינע ברידער. edit</p>	<p>GEN 49:26 di brchut fun dain foter shtaigen ariber di brchut fun maine elteren – biz dem shpits fun di eibike berg. zei zolen zain oif dem kop fun Yosefen, un oifen sheidl dem firsh fun zaine brider.</p>	<p>GEN 49:26 Birkat Avicha surpass the Birkat of my progenitors unto the utmost border of the giveot olam (<i>everlasting hills</i>); they shall come on the rosh Yosef, and on the brow of the Prince among his achim.</p>
<p>בנימין איז אַ וואַלף וואָס פֿאַרצוקט; אין דער פֿרי עסט ער פֿאַנג, און אין אָוונט טיילט ער רויב. edit</p>	<p>GEN 49:27 Binyamin iz a volf vos fartsukt; in der peire est er fang, un in ovent teilt er roib.</p>	<p>GEN 49:27 Binyamin — a ze'ev (<i>wolf</i>) which tears in pieces; in the boker he shall devour the prey, and at erev he shall divide the plunder.</p>
<p>די אַלע זינען די צוועלף שבֿטים פֿון ישֿראַל, און דאָס איז וואָס זייער פֿאַטער האָט צו זיי גערעדט און זיי געבענטשט; איטלעכן ווי לויט זיין ברכה האָט ער זיי געבענטשט. edit</p>	<p>GEN 49:28 di ale zainen di tsvelf shvotim fun Yisroel, un dos iz vos zeyer foter hot tsu zei geredt un zei gebentsht; itlechen vi loit zain brocha hot er zei gebentsht.</p>	<p>GEN 49:28 All these are the Shivtei Yisroel; and this is it that Avichem spoke unto them, and made a brocha on them; every one according to his berakhah he blessed them.</p>
<p>און ער האָט זיי באַפֿוילן, און זיי אָנגעזאָגט: GEN 49:29</p>	<p>GEN 49:29 un er hot zei bafuilen, un zei ongezogt: ich ver ingezamlt tsu main folk; bagrobt mich</p>	<p>GEN 49:29 And he charged them, and said unto them, I am to be gathered unto my people; bury</p>

<p>איך ווער איינגעזאמלט צו מיין פֿאַלק; באַגראַבט מיך לעבן מייע עלטערן, אין דער הייל וואָס אין דעם פֿעלד פֿון עֶפְרוֹן דעם חתי. edit</p>	<p>leben maine elteren, in der heil vos in dem feld fun Ephron dem Chitti.</p>	<p>me with Avotai in the me'arah (<i>cave</i>) that is in the sadeh of Ephron the Chitti,</p>
<p>GEN 49:30 אין דער הייל וואָס אין דעם פֿעלד פֿון מַכְפֵּלָה, וואָס פֿאַר מַמְרָא אין לאַנד כְּנַעַן, וואָס אַבְרָהָם האָט אַפּגעקויפֿט מיטן פֿעלד פֿון עֶפְרוֹן דעם חתי פֿאַר אַ קֶבֶר- אייגנטום – edit</p>	<p>GEN 49:30 in der heil vos in dem feld fun Machpelah, vos far Mamre in land Kenaan, vos Avraham hot opgekoift miten feld fun Ephron dem Chitti far a keyver-eigentum –</p>	<p>GEN 49:30 In the me'arah that is in the sadeh of Machpelah, which is near Mamre, in Eretz Kena'an, which Avraham bought with the sadeh of Ephron the Chitti for an achuzzat kever (<i>burial estate</i>) .</p>
<p>GEN 49:31 דאָרטן האָט מען באַגראָבן אַבְרָהָם און זײַן ווייב שָׂרָה, דאָרטן האָט מען באַגראָבן יִצְחָק און זײַן ווייב רִבְקָה, און דאָרטן האָב איך באַגראָבן לֵאָה – edit</p>	<p>GEN 49:31 dorten hot men bagroben Avrahamen un zain vaib Sarahen, dorten hot men bagroben Yitzchaken un zain vaib Rivkahen, un dorten hob ich bagroben Leahen –</p>	<p>GEN 49:31 There they buried Avraham and Sarah his isha; there they buried Yitzchak and Rivkah his isha; and there I buried Leah.</p>
<p>GEN 49:32 דער איינקויף פֿון דעם פֿעלד מיט דער הייל וואָס דרינען, פֿון די קינדער פֿון חֵת. edit</p>	<p>GEN 49:32 der inkoif fun dem feld mit der heil vos drinen, fun di kinder fun Chet.</p>	<p>GEN 49:32 The purchase of the sadeh and of the me'arah (<i>cave</i>) that is therein was from the Bnei Chet (<i>Heth</i>) .</p>
<p>GEN 49:33 און ווי יעקבֿ האָט געענדיקט זײַן צוואָה צו זײַנע זין, אַזוי האָט ער אַרײַנגענומען זײַנע פֿיס אין בעט, און איז פֿאַרגאַנגען, און</p>	<p>GEN 49:33 un vi Yaakov hot geendikt zain tsvah tsu zaine zin, azoi hot er araingenumen zaine fis in bet, un iz fargangen, un iz ingezamlt gevoren tsu zain folk.</p>	<p>GEN 49:33 And when Ya'akov had made an end of commanding his banim, he gathered up his raglayim into the mittah, and expired, and was gathered unto his people.</p>

<p>איז איינגעזאמלט געוואָרן צו זיין פֿאַלק. edit</p>		
<p>און יוסף איז געפֿאַלן GEN 50:1 אויף זיין פֿאַטערס פנים, און ער האָט געוויינט איבער אים, און האָט אים געקושט. edit</p>	<p>GEN 50:1 un Yosef iz gefalen oif zain foters ponem, un er hot geveint iber im, un hot im gekusht.</p>	<p>GEN 50:1 And Yosef fell upon the face of Aviv, and wept over him, and kissed him.</p>
<p>און יוסף האָט באַפֿוילן GEN 50:2 זיינע קנעכט די רופאים {רפא} איינצובאַלזאַמירן זיין פֿאַטער; און די רופאים האָבן איינגעבאַלזאַמירט ישׂראָלן. edit</p>	<p>GEN 50:2 un Yosef hot bafuilen zaine knecht di Rephaim intsubalzamiren zain foter; un di Rephaim hoben ingebalzamirt Yisroelen.</p>	<p>GEN 50:2 And Yosef commanded his avadim the rofe'im (<i>physicians</i>) to embalm Aviv; and the rofe'im embalmed Yisroel.</p>
<p>און עס זיינען דערפֿילט GEN 50:3 געוואָרן איבער אים פֿערציק טעג, וואָרום אַזוי פֿיל טעג מוזן דערפֿילט ווערן ביים איינבאַלזאַמירן. און די מצרים האָבן אים באַוויינט זיבעציק טעג. edit</p>	<p>GEN 50:3 un es zainen derfilit gevoren iber im fertsik teg, vorem azoi fil teg muzen derfilit veren baim inbalzamiren. un di Mitsrayim hoben im baveint zibetsik teg.</p>	<p>GEN 50:3 And arba'im yom were fulfilled for him; for so are fulfilled the days of those which are embalmed; and the Mitsrayim mourned for him shivim yom (<i>seventy days</i>) .</p>
<p>און אַז די טעג פֿון זיין GEN 50:4 באַוויינונג זיינען אַריבער, האָט יוסף גערעדט צו פֿרעהס הויז, אַזוי צו זאָגן: אויב, איך בעט דיר, איך האָב געפֿונען חן אין אייערע אויגן, רעדט, איך בעט אייך, אין די אויערן פֿון פֿרעהן, אַזוי צו זאָגן: edit</p>	<p>GEN 50:4 un az di teg fun zain baveinung zainen ariber, hot Yosef geredt tsu Pharaohs hoiz, azoi tsu zogen: oib, ich bet dich, ich hob gefunen chein in eyere oigen, redt, ich bet ich, in di oieren fun Pharaohen, azoi tsu zogen:</p>	<p>GEN 50:4 And when the days of his mourning were past, Yosef spoke unto the Bais Pharaoh, saying, If now I have found chen in your eyes, speak, now, in the oznayim of Pharaoh, saying,</p>

<p>מִיִּין פֿאַטער האָט מִיך GEN 50:5 באַשוואַרן, אַזוי צו זאָגן: זע, אִיך שטאַרב; אין מִיִּין קבֿר {קִבֿר} וואָס אִיך האָב מיר געגראָבן אין לאַנד פֿנען, דאַרטן זאָלסטו מִיך באַגראָבן. און אַצונד, לאָמִיך אַרויפֿגיין, אִיך בעט דִיך, און באַגראָבן מִיִּין פֿאַטער, און זיך אומקערן. edit</p>	<p>GEN 50:5 main foter hot mich bashvoren, azoi tsu zogen: ze, ich shtarb; in main keyver vos ich hob mir gegroben in land Kenaan, dorten zolstu mich bagroben. un atsund, lomich aroi fgein, ich bet dich, un bagroben main foter, un zich umkeren.</p>	<p>GEN 50:5 Avi made me swear, saying, Hinei, I die; in my kever which I dug for myself in Eretz Kena'an, there shalt thou bury me. Therefore let me go up, now, and bury Avi, and I will return.</p>
<p>GEN 50:6 האָט פֿרעה געזאָגט: גיי אַרויף, און באַגראָב דִיין פֿאַטער, אַזוי ווי ער האָט דִיך באַשוואַרן. edit</p>	<p>GEN 50:6 hot Pharaoh gezogt: gei aroi blikendik, un bagrob dain foter, azoi vi er hot dich bashvoren.</p>	<p>GEN 50:6 And Pharaoh said, Go up, and bury Avicha, according as he made thee swear.</p>
<p>GEN 50:7 איז יוסף אַרויפֿגעגאַנגען צו באַגראָבן זײַן פֿאַטער, און מיט אים זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען אַלע קנעכט פֿון פֿרעהן, די עלטסטע פֿון זײַן הויז, און אַלע עלטסטע פֿון לאַנד מִצְרַיִם, edit</p>	<p>GEN 50:7 iz Yosef aroifgegangen tsu bagroben zain foter, un mit im zainen aroifgegangen ale knecht fun Pharaohen, di eltste fun zain hoiz, un ale eltste fun land Mitsrayim,</p>	<p>GEN 50:7 And Yosef went up to bury Aviv; and with him went up all the avadim of Pharaoh, the zekenim of his Bais, and all the zekenim of Eretz Mitzrayim,</p>
<p>GEN 50:8 און דאָס גאַנצע הויזגעזינט פֿון יוסף, און זײַנע ברידער, און זײַן פֿאַטערס הויזגעזינט; בלויז זייערע קליינע קינדער, און זייערע שאָף און זייערע רינדער, האָבן זיי איבערגעלאָזן אין לאַנד</p>	<p>GEN 50:8 un dos gantse hoizgezint fun Yosefen, un zaine brider, un zain foters hoizgezint; bloiz zeyere kleine kinder, un zeyere shof un zeyere rinder, hoben zei ibergelozen in land Goshen.</p>	<p>GEN 50:8 And kol Bais Yosef, and his achim, and Bais Aviv; only their little ones, and their tzon, and their bakar (cattle), they left in Eretz Goshen.</p>

<p>גושן. edit</p>		
<p>אויך רייטער און GEN 50:9 רייטוועגן זיינען אַרויפֿגעגאַנגען מיט אים, און די מחנה איז געווען זייער גרויס. edit</p>	<p>GEN 50:9 oich raiter un raitvegen zainen aroifgegangen mit im, un di machne iz geven zeyer grois.</p>	<p>GEN 50:9 And there went up with him both merkavot and parashim; and it was a very great machaneh.</p>
<p>און זיי זיינען געקומען GEN 50:10 ביז דעם שייער פֿון אָטד וואָס אויף יענער זייט ירדן, און האַבן דאָרטן געקלאָגט זייער אַ גרויסע און שווערע קלאָג; און ער האָט געמאַכט אַ טרויער אויף זיין פֿאַטער זיבן טעג. edit</p>	<p>GEN 50:10 un zei zainen gekumen biz dem shaier fun otod vos oif yener zeit Yarden, un hoben dorten geklogt zeyer a groise un shvere klog; un er hot gemacht a troier oif zain foter ziben teg.</p>	<p>GEN 50:10 And they came to the goren (threshing floor) of Atad, which is beyond the Yarden, and there they mourned with a gadol and very bitter lamentation; and he made evel (mourning) for Aviv shivat yamim.</p>
<p>און דער באַווינער פֿון GEN 50:11 לאַנד, דער פֿנעני, האָט געזען דעם טרויער ביי דעם שייער פֿון אָטד, און זיי האָבן געזאָגט: אַ שווערער טרויער איז דאָס ביי מצרים. דערום האָט מען גערופֿן דעם נאָמען דערפֿון אַבֿל-מצרים, וואָס אויף יענער זייט ירדן. edit</p>	<p>GEN 50:11 un der bavoiner fun land, der Kenaani, hot gezen dem troier bai dem shaier fun otod, un zei hoben gezogt: a shverer troier iz dos bai Mitsrayim. derum hot men gerufen dem nomen derfun obel-Mitsrayim, vos oif yener zeit Yarden.</p>	<p>GEN 50:11 And when the inhabitants of HaAretz, the Kena'ani, saw the evel (mourning) in the goren Atad, they said, This is a grievous evel to the Mitzrayim; therefore the shem of it was called Avel- Mitzrayim. It is beyond the Yarden.</p>
<p>און זיינע זיין האָבן GEN 50:12 געטאָן צו אים אזוי ווי ער האָט זיי באַפֿוילן. edit</p>	<p>GEN 50:12 un zaine zin hoben geton tsu im azoi vi er hot zei bafoilen.</p>	<p>GEN 50:12 And his [Ya'akov's] banim did unto him according as he commanded them;</p>
<p>און זיינע זיין האָבן אים GEN 50:13</p>	<p>GEN 50:13 un zaine zin hoben im</p>	<p>GEN 50:13 For his banim carried</p>

<p>אָוועקגעטראָגן קיין לאַנד בְּנֵעַן, און הָאָבֶן אִים בְּאֶגְרָאבִן אין דער הייל פֿון דעם פֿעלד פֿון מַכְפֵּלָה, וואָס אַבְרָהָם הָאָט אָפּגעקויפֿט מיטן פֿעלד, פֿאַר אַ קֶבֶר-אייגנטום, פֿון עֶפְרֹן דעם חַתִּי, פֿאַר מִמְרָא. edit</p>	<p>avekgetrogen kein land Kenaan, un hoben im bagroben in der heil fun dem feld fun Machpelah, vos Avraham hot opgekoift miten feld, far a keyver-eigentum, fun Ephron dem Chitti, far Mamre.</p>	<p>him into Eretz Kena'an, and buried him in the me'arah (<i>cave</i>) of the sadeh of Machpelah, near Mamre, the sadeh which Avraham had bought for an achuzzat kever (<i>burial estate</i>) and made the purchase from Ephron the Chitti.</p>
<p>GEN 50:14 און יוסף האָט זיך אומגעקערט קיין מִצְרַיִם, נאָכדעם ווי ער האָט באַגראָבִן זיין פֿאַטער, ער און זייענע ברידער, און אַלע וואָס זיינען אַרויפֿגעגאַנגען מיט אים צו באַגראָבִן זיין פֿאַטער. edit</p>	<p>GEN 50:14 un Yosef hot zich umgekert kein Mitsrayim, nochdem vi er hot bagroben zain foter, er un zaine brider, un ale vos zainen aroifgegangen mit im tsu bagroben zain foter.</p>	<p>GEN 50:14 And, after burying Aviv, Yosef returned into Mitzrayim, he, and his achim, and all that went up with him to bury Aviv.</p>
<p>GEN 50:15 און ווי יוסףס ברידער הָאָבֶן געזען אַז זייער פֿאַטער איז טויט, אַזוי הָאָבֶן זיי געזאָגט: אַפֿשר וועט אונדז יוסף טראָגן אַ שינאה, און אומקערן וועט ער אונדז אומקערן אַלדאָס שלעכטס וואָס מיר הָאָבֶן אים געטאָן. edit</p>	<p>GEN 50:15 un vi Yosefs brider hoben gezen az zeyer foter iz toit, azoi hoben zei gezogt: efsher vet undz Yosef trogen a sine, un umkeren vet er undz umkeren aldor shlechts vos mir hoben im geton.</p>	<p>GEN 50:15 And when the Achei Yosef (<i>the brothers of Yosef</i>) saw that Avihem was dead, they said, What if Yosef will hate us, and will certainly requite us all the ra'ah which we did unto him.</p>
<p>GEN 50:16 און זיי הָאָבֶן געהייסן זאָגן יוסף: דיין פֿאַטער האָט באַפֿוילן פֿאַר זיין טויט, אַזוי</p>	<p>GEN 50:16 un zei hoben geheisen zogen Yosefen: dain foter hot bafoilen far zain toit, azoi tsu zogen:</p>	<p>GEN 50:16 And they sent word unto Yosef, saying, Avicha did command before he died, saying,</p>

<p>צו זאָגן: edit</p>		
<p>GEN 50:17 אַזוי זאָלט איר זאָגן צו יוסֶפֿן: פֿאַרגיב, איד בעט דיד, דעם פֿאַרברעך פֿון דיִינע ברידער און זייער חטא, וואָס זיי האָבן דיר שלעכטס געטאָן. און אַצונד, פֿאַרגיב, איד בעט דיד, דעם פֿאַרברעך פֿון די קנעכט פֿון דיִין פֿאַטערס ג-ט. און יוסֶף האָט געוויינט אַז מע האָט צו אים גערעדט. edit</p>	<p>GEN 50:17 azoi zolt ir zogen tsu Yosefen: fargib, ich bet dich, dem farbrech fun daine brider un zeyer chet, vos zei hoben dir shlechts geton. un atsund, fargib, ich bet dich, dem farbrech fun di knecht fun dain foters G-t. un Yosef hot geveint az me hot tsu im geredt.</p>	<p>GEN 50:17 So shall ye say unto Yosef, Forgive, now, the peysha of thy achim, and their chattat; for they did unto thee ra'ah; and now, forgive the peysha of the Avdei Elohei Avicha. And Yosef wept when they spoke unto him.</p>
<p>GEN 50:18 און זיִנע ברידער זיִנען אויך געגאַנגען און זיִנען אַנידערגעפֿאַלן פֿאַר אים, און האָבן געזאָגט: זע, מיר זיִנען דיִינע קנעכט. edit</p>	<p>GEN 50:18 un zaine brider zainen oich gegangen un zainen anidergefallen far im, un hoben gezogt: ze, mir zainen daine knecht.</p>	<p>GEN 50:18 And his achim also went and fell down before him; and they said, Behold us, we are thy avadim.</p>
<p>GEN 50:19 האָט יוסֶף צו זיי געזאָגט: איר זאָלט נישט מורא האָבן; בין איד דען אויף דעם אָרט פֿון אלקים? edit</p>	<p>GEN 50:19 hot Yosef tsu zei gezogt: ir zolt nisht moire hoben; bin ich den oif dem ort fun Elokim?</p>	<p>GEN 50:19 And Yosef said unto them, Fear not; for am I in the place of Elohim?</p>
<p>GEN 50:20 וואָרום איר האָט געמיינט אַ רעה פֿאַר מיר, אָבער אלקים האָט עס געמיינט פֿאַר אַ טוֹבָה, כדי צו מאַכן אַזוי ווי היינטיקן טאָג, צו דערהאַלטן ביים לעבן אַ</p>	<p>GEN 50:20 vorem ir hot gemeint a reh far mir, ober Elokim hot es gemeint far a toive, kedei tsu machen azoi vi haintiken tog, tsu derhalten baim leben a sach folk.</p>	<p>GEN 50:20 But as for you, ye intended ra'ah against me; but Elohim intended it for tovah, to bring to pass, as it is this day, to save Am Rav (<i>much people</i>) alive.</p>

<p>edit סך פֿאַלק. edit</p>		
<p>און אַצונד, זאָלט איר GEN 50:21 נישט מורא האָבן; איך וועל אויסהאַלטן אייך און אייערע געזינטן. און ער האָט זיי געטרייסט, און זיי גערעדט צום האַרצן. edit</p>	<p>GEN 50:21 un atsund, zolt ir nisht moire hoben; ich vel oishalten ich un eyere gezinten. un er hot zei getreist, un zei geredt tsum hartsen.</p>	<p>GEN 50:21 Now therefore fear ye not; I will provide for you, and your little ones. And he comforted them, and spoke kindly unto their hearts.</p>
<p>און יוסף איז געבליבן GEN 50:22 אין מצרים, ער און זיין פֿאַטערס הויזגעזינט; און יוסף האָט געלעבט הונדערט און צען יאָר. edit</p>	<p>GEN 50:22 un Yosef iz gebliben in Mitsrayim, er un zain foters hoizgezint; un Yosef hot gelebt hundert un Tzoan yor.</p>	<p>GEN 50:22 And Yosef dwelt in Mitzrayim, he, and Bais Aviv; and Yosef lived one hundred and ten shanim.</p>
<p>און יוסף האָט געזען פֿון GEN 50:23 אפֿרימען אוראייניקלעך; אויך די קינדער פֿון מִכיר, מנשה זון, זיינען געבאָרן געוואָרן אויף יוספֿס קני. edit</p>	<p>GEN 50:23 un Yosef hot gezen fun Ephrayimen ureiniklech; oich di kinder fun Machir, Menashehs zun, zainen geboren gevoren oif Yosefs kni.</p>	<p>GEN 50:23 And Yosef saw Ephrayim's bnei shileshim (<i>children to the third generation</i>); also the Bnei Machir Ben Menasheh were brought up upon the birkei Yosef (<i>knees of Yosef</i>).</p>
<p>און יוסף האָט געזאָגט GEN 50:24 צו זיינע ברידער: איך שטאַרב; אָבער דערמאָנען וועט זיך אלקים דערמאָנען אָן אייך, און ער וועט אייך אויפֿברענגען פֿון דעם היגן לאַנד צו דעם לאַנד וואָס ער האָט צוגעשוואָרן אַבֿרהמען, יצחקן, און יעקבֿן. edit</p>	<p>GEN 50:24 un Yosef hot gezogt tsu zaine brider: ich shtarb; ober dermonen vet zich Elokim dermonen on ich, un er vet ich oifbrenge fun dem higen land tsu dem land vos er hot tsugeshvoren Avrahamen, Yitzchaken, un Yaakoven.</p>	<p>GEN 50:24 And Yosef said unto his achim, I die; and Elohim will surely visit you, and bring you out of this land unto HaAretz which He promised by oath to Avraham, to Yitzchak, and to Ya'akov.</p>

<p>און יוסף האָט GEN 50:25 באַשוואַרן די זין פֿון ישׂראלן, אַזוי צו זאָגן: דערמאָנען וועט זיך אלקים דערמאָנען אָן אײַד; זאָלט איר אויפֿברענגען מינע ביינער פֿון דאַנען. edit</p>	<p>GEN 50:25 un Yosef hot bashvoren di zin fun Yisroelen, azoi tsu zogen: dermonen vet zich Elokim dermonen on ich; zolt ir oifbrenge maine beiner fun danen.</p>	<p>GEN 50:25 And Yosef made the Bnei Yisroel take an oath, saying, Elohim will surely visit you, and ye shall carry up my atzmot from hence.</p>
<p>און יוסף איז געשטאַרבן GEN 50:26 צו הונדערט און צען יאָר. און מע האָט אים אײַנגעבאַלאַמירט, און ער איז אַרײַנגעטאַן געוואָרן אין אַן אַרון אין מצרים. edit</p>	<p>GEN 50:26 un Yosef iz geshtorben tsu hundred un Tzoan yor. un me hot im ingebalmazirt, un er iz araingeton gevoren in an oren in Mitsrayim.</p>	<p>GEN 50:26 So Yosef died, being in age one hundred and ten shanim; and they embalmed him, and he was placed in an aron in Mitzrayim.</p>